

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ל"א

וְהוּא קִבְץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים גּוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
יְבֻנָּאֵל
עִיר בְּרֶסְלֵב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

סֵפֶר
אֲשֶׁר בְּנַחֵל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְצָה"
חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-בֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כַּדָּבָר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְדֵּי מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בִּיּוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וּיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ
לֹא, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַפְּרָכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשְּׁנִי, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תְּקִנָּה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְנֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוֹשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אִפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֹךְ בִּיּוֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן
לְשִׁכַּל תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֻלּוּל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנוּיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְּמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִיֵן לֹא רִ'אֲתָה
אֲלֻקִּים ז'וֹלְתִיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שִׁ'ל'מִ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר פהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו פאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-ה'ר"ן, סימן טו), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מבליים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממוותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ו"ל: יש כמה ספרים עכשווים וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הזים, כי כל ספר שמדבר מענייני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשוראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו

מִצְטַעְרִים עַל הָרָאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יְדַבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלַת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיֵשׁ מִכָּבֶר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דְּיוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּחוֹשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלַפְעֲמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יַדֵּי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יִמְיוֹ עָלֶיהָ כְּרֵאֵוִי כִּי לְכָךְ נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרֵאֵינוֹ כְּמָה גְדוֹלִים, שֶׁהִיוּ בְּקִיָּאִים בְּכִמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שְׁלֹא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוֹ וְאֶרֶךְ יְמֵינוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים?! וְהֲלֹא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכְמָה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוֹת מִחִבְרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְפְדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהַבְּלִיּוֹ וּבְטַעֲוִיּוֹתָיו וְכוּ', וְכְמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלָם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה וליחד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שגלפדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

הַעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ, וּבָזָה הַכַּח הַחֹדֶשׁ שֶׁל הַהֲרַפְּכָה דְּיוֹקָא מְרַפְּאִין כָּל מֵינֵי חוֹלָאוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְדָבָר זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחֻיָּב לַעֲשׂוֹתוֹ – לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מְרֻדֹת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטַּל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הֲרֵבָה דוּרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זוֹ, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בְּעֵנְיָהּ שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֹסֵד גָּדוֹל מִזֶּה – כְּשׂוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחֻבְרֵיו, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲשֶׁר הַחֲשֵׁף וְהָאֶפְלָה נִתְפַּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיַּם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבָנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", דְּהֵינּוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגָּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם בְּעֵתִים הַלְלוּ נְסִיווֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא שַׁעְרוּם אֲבוֹתֵינוּ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּלֵי שׁוּם גִּזְמָא כָּלֵל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְאִין מִי שִׁיְרַחֵם עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כִּי נִתְפַּשְׁטוּ סְפָרֵי מִינּוֹת וְנִאֻחַף לְאַלְפִים וְלִרְבָבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְחֻבְרָא חֻבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְחֻבְרָא דְחֻבְרֵי חֻבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְאֶחָד מְכַשִּׁיל אֶת חֻבְרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָהּ וּמְשַׁגִּיחַ אִינוּ יוֹדַע מִזֶּה כָּלֵל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כְּאִינוּ יוֹדַע), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם; עַל-כֵּן הַהֲכָרַח לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבֹר בְּכַמָּה מֵינֵי דְבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לַעֲנֵן "אֶמוּנָה" אוֹ "צְדִיק", יְרַחֵב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל וּלְצַאת מִהַחֲשֵׁה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֶמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶמְתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוֹפֵא הָאֵמֶתִי, הָרוֹפֵא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל). וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירַד אֶל כָּל מֵינֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח).

עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת מִיחִידֵי

הַקְדָּמָה

י

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן כן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרך לא

ד' תתקסא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם
לא יוכל לשבר אותך. רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
א'), שאי אפשר לשבר את היצר הרע, אלא על-ידי התורה הקדושה.
ולכן היצר הרע מתלבש במצוות, ויתן לאדם לעשות הכל, העקר
שלא ילמד תורה, פי מאד מאד מפתח מלמוד התורה, פי התורה
שוברת ומבטלת אותו לגמרי. ובאמת פתוב בזהר (מצרע נג.): אמאי
איקרי תורה? דאורי וגלי מאי דהנה סתים ולא אתידע; התורה
מגלה מה שהיה סתום ממנו. ולכן העקר תלמד תורה, והקדוש-
ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך.

אף שאני יודע, שפפי שאתה כותב לי, שבוער בך יצרך ועובר
עליך מה שעובר — צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, עם כל זאת

יב אָשֶׁר ד' תתקסב בנחל

עֲלִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם רַק לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְלַמֵּד
הַרְבֵּה תוֹרָה, וְאִם תּוּכַל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת — אֵין
לְמַעַלְה מְזֵה בְּתַקוּן הַבְּרִית, כִּי זֶה הוֹרֵג אֶת הַיָּצָר הָרַע.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְאִז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁכַבֵּר תַּעֲלֶה מִהַשְּׂאוּל שְׁנַפְלֵת אֵלָיו, וְאִז
תִּזְכֶּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלְה מְזֵה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרוּךְ.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, זֶה רַק עַל-יְדֵי
הַתְּמַדָּה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, כִּי בְּלִי לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל אָדָם
אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְהוּא חֵי בְּדַמְיוֹן אֶחָד גָּדוֹל, אֲבָל עַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת
אֵלָיו ו"ל, הִיא רַק כִּפִּי הַשְּׂקִינָה שְׁשׂוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים.
כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר
פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ הוּא בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂמַתְמִיד
בְּסִפְרֵי שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאִז יִרְאֶה אֶת פָּנָיו הַקְּדוֹשִׁים.

עֲלִיף לְזַכֵּר, אֲשֶׁר דָּבַר רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם אֶצֶל אָדָם פְּרֻטִי,
וְכֵן לֹא בְּמִקּוֹם פְּרֻטִי, זֶה סֵתֵם טְעוֹת שְׂאָדָם חֵי בְּדַמְיוֹן, וְנִדְמָה לוֹ
כְּאִלוּ בְּלִי לְהִיּוֹת בְּמִקּוֹם מְסִים, אוֹ בְּבֵית-מְדַרְשׁ מְסִים, אֵין יְכוּלִים

להיות מקרבים לרבנו ז"ל, זו טעות מעקרה! רבנו ז"ל נמצא בכל העולם כלו! כמו שכתוב בזהר (חלק ג' עא): הצדיקים נמצאים בזה העולם יותר מבחייהם; פי באמת בחיים חיותם, הם מצמצמים רק במקום אחד, במקום שהם יושבים שם, לא-כן אחר ההסתלקות, נתפרדת הנשמה מהגוף, ואז הצדיק נמצא בכל מקום. והעקר הוא נמצא במקום שמדברים ממנו. ולכן עלינו לדבר תמיד מרבנו ז"ל, ונהיה בטוחים, שנהיה מקרבים אליו ז"ל.

נא ונא עשה כל מיני מאמצים להתבודד אליו יתברך בכל יום ויום, פי הדבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל. ואם היית יודע מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, לא היית מפסיק בזה כלל, פי כל דבור ודבור, זהו כלי להמשיך בו אלקותו יתברך, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), אשר הדבור הוא כלי השפע, להמשיך על עצמו שפע אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ולכן אשרי מי שמתמיד בדבור אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים!

נא ונא הרגל את עצמך ללמד בכל יום שלחן ערוך פסד'ן, אשר רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל בר ישראל צריך ללמד בכל יום חק ולא יעבר פוסקים, כל יהודי מחייב ללמד בכל יום הלכה חדשה. ולכן ראה ללמד פסד'ן הלכה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

המאחל לך, שתזכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל כל ימי חייה...

ד' תתקסג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי.

מה אמר לך! העקר עלינו לחזר בתשובה שלמה על פגם
 אמונת חכמים, ועקר אמונת חכמים צריכים ב"לקוטי-מוהר"ן",
 וצריכים לחזר כל-כף הרבה "לקוטי-מוהר"ן", עד שיצא מהעורקים
 שלנו, שבמקום דם — יצא "לקוטי-מוהר"ן". ואמר מוהר"ן ו"ל:
 בגוף שיהיה שם "לקוטי-מוהר"ן", התולעים בקבר לא יגשו. ואין
 שמים על לב, שהנה אנו מסתובבים היום פה ולמחר בקבר. ואמר
 מוהר"ן ו"ל: "את הכל אני יכול לציר לעצמי, אבל לא את הברוך
 הבא הראשון בקבר". ואם מוהר"ן ו"ל, שהיה חכם גדול מאד,
 אמר דבר כזה, שאינו יכול לתאר מה יהיה בקבר, מה נאמר אנן!?

בקבר אדם מת, האשה צועקת: "בעלי, איך עזבת אותי,
 נשאיתי אלמנה?! "הילדים בוכים: "אבא, איך עזבת אותנו, נותרנו
 יתומים?! " וכל אחד זועק ובוכה: "אין לי כסף, איך אתחזן, מי
 יחזק אותי?! " כף געשה בלונה, כל אחד חושב על עצמו 'אני',
 'אני', מה אעשה וכו', ואף אחד אינו בוכה על הנפטר: מספן, הנה
 אדם הולך להטמן בקברו, כל השנים הסתובב, היה אבא טוב, בעל
 טוב, דאג לאשה, לילדים, והנה נוטלים את גופתו בלי רחמנות,
 ומכניסים אותה לתוף האדמה, ושופכים עליו עפר. [יש מנהג שכל
 אחד לוקח מעדר עם עפר ושופך גם-כן, אני איני מחזיק מהמנהג
 הזה, כי אין לזה מקור וכו', והרבה פעמים בלונה רוצים לכבד אותי
 בזה — לשפך עם מבוש עפר, ואינני חפץ, ושואלים אותי
 אחר-כך: למה? ואני עונה: אינני קובר שום יהודי — לא בחייו
 ולא במותו, אינני רואה את זאת כשום כבוד, לשפך עפר על השני,
 בעבור זה יש חכרא קדישא, שהם יעשו את העבודה, אני אישית
 אינני קובר שום אדם].

והנה מביאים אחד ואומר דרשה יפה, הספד, עם הרבה שבחים
 של מה בכך. מספן, אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא),
 אילו בושות יש לנפטר שפגם בכרית?! אילו משחיתים מזיקים
 מלויים אותו, ואף אחד אינו רואה?! ומכל שכן כשאומרים על
 האדם שבחים שאין בו, אילו עלבונות ובושות יש לו?! מבזים את
 האדם, גורמים לו שיקבר שוב מרב בושא, ואיש אינו רואה את

הַקְּלָפוֹת וְהַמְשָׁחִיתִים שְׁמֵלֵימֵי אוֹתוֹ, אֲבָל בְּעֵבֹר כַּמָּה שְׁקָלִים, כַּמָּה מֵאוֹת דּוֹלָרִים, לֹא חֲסָרִים נוֹכְלִים, שִׁיאֲמְרוּ הַסֵּפֶד יָפֵה, וַיִּגְרְמוּ נַחַת לַמְשַׁפָּחָה. וְהִנֵּה הוֹלְכִים כָּלֵם הַבֵּיתָה, וְעוֹשִׂים סְעֻדַת הַבְּרָאָה, וְהַנִּפְטָר נוֹתֵר לְבַד בְּקַבְרוֹ, וּבָאִים אֵלָיו כָּל מִינֵי עַכְבָּרֵי שָׂדֶה שְׁמַרְיָחִים אֶת גּוֹפּוֹ, וּמַתְחִילִים לַעֲשׂוֹת סְעֻדָה, וְהַנִּפְטָר צוֹרַח, וְהַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (עֵין יוֹמָא כ:), שְׁלוּלָא קוּל הַמוֹנָה שֶׁל רוּמֵי, הֵיִתָּה הַשְּׁמַשׁ מִסְתּוֹכְבַת בְּרַעַשׁ עֲצוּם, וְכֵן לֹא הָיוּ יְכוּלִים לַחֲיוֹת מִהַרְעֵשׁ שִׁיּוּצָא מִהַנְּשָׁמָה בְּשַׁעֲהַ שִׁיּוּצָאֵת מִהַגּוֹף, שִׁצּוֹעַקַת קוּלֵי קוּלוֹת, וְאִישׁ אֵינּוּ שׁוֹמֵעַ, וְהַנִּפְטָר נוֹתֵר לְבַד בְּקַבְרוֹ, וּבָאִים אֵלָיו עַכְבָּרִים, תּוֹלְעִים וְכוּ'.

וְהִנֵּה בָּא מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל, וְאוֹמֵר: "בְּגוֹף שִׁיְהִיָּה 'לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן', הַתּוֹלְעִים בְּקַבֵּר לֹא יִגְשׁוּ", הַנְּחָשִׁים, הָעַקְרָבִים, הָעַכְבָּרִים מְרִיחִים "לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן", וּבוֹרְחִים מִהַגּוֹפָה הַזֹּאת. עַל-כֵּן עָלִינוּ לְלַמַּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּינוּ, וְזוֹ נִקְרְאָת הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל. אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִמֵּן קצב), אֲשֶׁר פָּנּוּ, שִׁכְלוּ וְחִכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. אִיזוֹ נַחַת לְאָדָם, שְׁזָכָה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לַעֲבֹר עַל כָּל הַתַּנְיָף, עַל כָּל שֵׁשׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, עַל בַּבְלִי, יְרוּשָׁלַמִי, תּוֹסֶפְתָּא, עַל רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עָרוּף, עַל כָּל סְפָרֵי הַמְּדַרְשִׁים: מְדַרְשׁ רַבָּה, מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מְכִילְתָּא, סְפָרָא, סְפָרֵי, תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ, סְפָרֵי הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרָ"י ו"ל: עֵץ חַיִּים, פְּרִי עֵץ חַיִּים, וְהַשְּׁמוֹנָה שְׁעָרִים, סְפָרֵי חֲסִידוֹת, סְפָרֵי מוֹסֵר, אֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה! וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִמֵּן עו), שְׁלַעַתִּיד מְזַכִּירִים לְאָדָם אֶת כָּל מַה שְׁלַמַּד, אֵין עוֹד נֵעַם יוֹתֵר מִזֶּה!

וּלְבִסוּף אֲנַחְנוּ שׁוֹכְחִים — הַיּוֹם אֲנַחְנוּ פַּה מִסְתּוֹכְבִים, וְלִמְחַר נִהְיָה בְּקַבֵּר, וְאַחַד רוֹצֵה לְהַתְּנַשֵּׂא עַל זוּלְתוֹ, בְּשַׁעֲהַ שְׁעָלִינוּ לְזַרְק עֲצָמָנוּ עַל הַרְצָפָה בְּכָל רִגַע, וְלְהַתְּיָשֵׁב בְּדַעַתְנוּ — "אֵיפֹה אֲנַחְנוּ, מָה עֲשִׂינוּ, אֵיךְ עֲבַרְנוּ, מַהוּ עֲבַרְנוּ?!" וְאַנְשִׁים טְפָשִׁים קִטְנֵי עָרָף, כָּל אֶחָד רוֹצֵה רַק 'אֲנָא אֲמַלְךָ', וְזוֹעֵק: "אַתָּה אֲשֶׁם", וְהַשְּׁנֵי אוֹמֵר: "אַתָּה אֲשֶׁם" וְכוּ'. כָּל הַלְמוּד שְׁאֵנִי מְלַמֵּד מִשֶּׁךְ כָּל הַשְּׁנִים אֶת אֱלוֹ שְׁבָאִים אֵלֵי — "אַל תִּהְיֶה בְּטֹלְנִים, חֲשְׁבוּ עַל הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן

שְׁלֹכֶם". חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נב, סִימָן ג') עַל הַפְּסוּק (מְשָׁלִי לֹא, כה): "עֹז וְהִדָּר לְבוֹשָׁה וְתַשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן", אֵימְתִי הַתּוֹרָה מְשַׁחֶקֶת? לְמִי שְׁעָמַל בָּהּ לְיוֹם אַחֲרוֹן; מִי שֶׁתָּמִיד צוּפָה וְזוֹכֵר אֶת יוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן, אֲזִי הוֹלְכִים לוֹ כָּל הַחַיִּים בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרִי, וְכִבֵּר אֵינּוּ מִפְּחָד.

שְׁאַלוּ אֶת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּשַׁעֲה שֶׁהוֹלִיכֻהוּ לְבֵית-סֵהַר: "מָה חֲשַׁבְתֶּם בְּעֵת שֶׁהָיוּ הָאֲזִיקִים עַל יְדֵיכֶם?" וְאָמַר: "חֲשַׁבְתִּי שֶׁכִּבֵּר אַרְבָּעִים שָׁנָה אַחֵר הִסְתַּלְקוֹתִי"; הֵינּוּ הַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ, שֶׁכִּבֵּר אַרְבָּעִים שָׁנָה אֵינְנוּ חַיִּי. תִּתְאָר לְעֲצָמָהּ, אִם אָדָם חוֹשֵׁב כֵּן, כָּל חַיָּיו חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרִי.

רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נו) כְּשֶׁהָיָה צָעִיר, פָּחַד מְאֹד מְאֹד מִיּוֹם הַמִּיתָה, עַד שֶׁאַחֲר־כֵּן גָּלָה נִפְלְאוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן (חֵלֶק א', סִימָן כא), אֲשֶׁר בֵּין חַיִּים לְמִיתָה אֵין הַפְּרָשׁ, אֲלֹא אַרְבַּע אַמּוֹת בַּלְבָּד, עֲכָשׁוּ אֲנִי פֹה, וְאַחֲר־כֵּן אָהָיָה שָׁם. וְהִרְאָה בְּאֲצָבָעוֹ הַקְּדוּשָׁה עַל בֵּית הָעֵלְמִינִ; כִּי עָקַר הָאָדָם זֶה הַנְּשָׁמָה, הַנְּשָׁמָה אֵינָה רוֹצֶה כְּבוֹד, אֲלֹא חֲפִצָּה לְהַפְּלִל בְּמֵלֶא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, רוֹצֶה לְהַפְּיֵר אֶת הַקְּדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל רְצוֹן הָאָדָם.

וְכַמָּה אֲנִי עָמַל עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאוֹמֵר לָהֶם: "בֵּאוּ נִזְרֵק מֵאַתְּנוּ אֶת הַחֲכָמוֹת". רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): חֲכָמוֹת אֵינָם פְּלוֹם, רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, אֲבָל גַּם בְּתַמִּימוֹת אָסוּר לְהִיּוֹת שׁוֹטָה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֵת זֹאת תִּקְבְּלוּ מֵאַתִּי, שְׁלֹא לְהִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְהַעוֹלָם לְהַטְעוֹת עֲצָמְכֶם, שְׁלֹא יִטְעָה אַתְּכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה מְאֹד; עוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, עוֹשִׂים צָחוּק מֵהֶם. וּמָה לְעֲשׂוֹת?! זֶה מְסוּד הַבְּחִירָה. וְלִכֵּן צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׁלֹא נִטְעָה אֶת עֲצָמֵנוּ וְלֹא אֶת אַחֲרֵים, וְאִם נִהְיָה חֲזָקִים בָּזֶה — נִהְיָה הַמְּאֻשְׁרִים בְּיֹתֵר.

הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, הָיָה זוֹרֵק עֲצָמוֹ תָּמִיד עַל הָאָרֶץ, וְצוּעֵק: "מֵלֶךְ, מֵלֶךְ, מָה עֲשִׂיתָ, אֵיךְ חֲטָאתָ, הִלּוֹאִי שְׁאֲבָן הִיָּתָה

בתוך מעי אָמֶךָ, הָאָבֶן לֹא הִיָּתָה חוֹטֵאת, וְאִתָּהּ, מִלֶּךְ, חֲטֵאתָ" וְכוּ' וְכוּ'; הָאֵם אָנוּ מִתְאַרִים לְעֲצֻמְנוּ מַה זֶה? ! אִם נִתְאַר מַה זֶה צְדִיק קְדוֹשׁ, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר עָלָיו, שֶׁהוּא אֶחָד מֵהַשְּׂמוֹנֵה זְקֵנִים שְׁזָכְרוּ מַה שֶּׁהָיָה עִמָּהֶם לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַטַּעַם וְהַרִיחַ, וְאִיךָ שֶׁהִבִּיאוּ אֶת הַגְּרָעִין, וְמַה הָיָה אַחֲרֵיכֶם (עֵין סְפִירַיִם מְעֻשׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג), וְאִיךָ זָכָה לָזֶה? עַל־יְדֵי שְׁלֹא רָצָה מְאוּמָה, זָרַק עֲצָמוֹ עַל הָאָרֶץ תָּמִיד, וּבִקְשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו. וְזֹאת אָנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת, כִּי אֲנַחְנוּ בְּאֶמֶת חוֹטְאִים וּפּוֹשְׁעִים, מִלְּאִים עוֹנוֹת וְכוּ'.

רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב): מִהֵיכָן אָנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲנִי מְקָרֵב לְצְדִיק אֶמֶת, אוֹלֵי אָנִי מְטַעֵה אֶת עֲצָמִי? אֵלֶּא אִם אֵין אֲצִלֵי יִשׁוֹת וְגֵאוֹת, וְאֵינְנִי רוֹצֵה כָּלוּם, אָנִי רוֹצֵה בַּקֶּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, סִימָן שְׁאֲנִי מְקָרֵב לְצְדִיק אֶמֶתִי, וְאִזּוֹ יֵשׁ לִי הַצְּלָחָה בְּחַיִּים. וְזֶה צְרִיךְ לִהְיוֹת כָּל רְצוֹנְנוּ וְכִסּוּפֵינוּ — לְבָרַח מִמְּחֻלָּת כָּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ.

וְזֶהוּ כָּל חֲפָצֵי וְרְצוֹנֵי — לְהִקָּים גְּדוּד כְּזֶה, שְׁלֹא תִהְיֶה לָנוּ שׁוּם מִחֲשָׁבָה אַחֲרֵת — בַּקֶּשׁ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהַפִּיץ אֶת הָאוֹר הַזֶּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְהִלּוּאֵי הָיָה לִי עוֹד אֶחָד, עוֹד שְׂנִים, אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁיַעֲזְרוּ לִי, אֲצִלֵי נִתְקָיִם פְּשׁוּטִים כְּמִשְׁמַעוֹ (תְּהִלִּים טו, ד): "נִחַר גְּרוֹנִי", כִּמָּה שְׁאֲנִי צוֹעֵק וּמְדַבֵּר — אֲזַל כְּחִי. וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, אֲזִי קָמוּ עָלַי מְרַעִים לְשִׁבֵר אוֹתִי לְגַמְרִי, "רַבּוֹ מִשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי שׁוֹנְאֵי חֲנָם, יְשִׁיחוּ בִי יוֹשְׁבֵי שְׁעָר וְנִגְיָנוֹת שׁוֹתֵי שִׁכָּר" (שֵׁם פְּסוּק יג), אֲפִלּוּ לֹא רָאוּ אוֹתִי, וּמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וְמַה לַעֲשׂוֹת? ! אָנִי מוֹסֵר אֶת הַשֵּׁם, וְשִׁיעֵשׂוּ מַה שִׁיִּרְצוּ, שְׁיִדְבְּרוּ עַל הַשֵּׁם הַזֶּה כְּאֹת נִפְשָׁם, שִׁיִּהְיֶה מְסִירוֹת נִפְשָׁם, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רס), שְׁלִפְעָמִים שְׁפִיכוֹת דְּמִים מִצִּילָה אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בַּקֶּשׁ בְּזָכוֹת שְׁמוֹסְרִים נִפְשָׁם וְשִׁמָּם. נו, אֲזִי מְדַבְּרִים עַל הַשֵּׁם הַזֶּה כָּל דְּבַר אָסוּר, מַה לַעֲשׂוֹת? ! אָנִי מִתְחַזֵּק וּמְנַסֶּה לְחַזֵּק גַּם אַחֲרָיִם, הִלּוּאֵי שִׁיִּהְיוּ עוֹד אֲנָשִׁים שְׁיַעֲזְרוּ לִי, וְלֹא שְׁיִחַתְרוּ תַּחְתֵּי, וְמַה קוֹרָה, וְמַה נֶּאֱרָע לְבִסּוּף? זֶה אוֹמֵר: "אִתָּה אֲשֶׁם", וְזֶה אוֹמֵר: "הַקּוֹלֵר תְּלוּי בְּצוּאָרְךָ", וְזֶה אוֹמֵר: "בְּשִׁבְלֶךָ

אָרַע מֵהַ שְׂאֲרַע, וְזֶה מֵטִיל הָאֲשָׁמָה עָלָיו וְכוּ', זֶה אוֹמֵר: "לֹא, הוּא כְּוֹן עֲלֶיךָ" וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁרַבְנוּ ז"ל מְסַפֵּר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־יָוָה (מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגוּר), שֶׁהָיוּ צַדִּיקִים מְשֻׁגָּעִים שְׂאֲמָרוּ: "בְּשִׁבִילְךָ זֶה קָרָה, בְּשִׁבִילְךָ זֶה קָרָה" וְכוּ', בְּמָקוֹם לְלַכֵּת וּלְצַעֵק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ מִמַּעֲשֵׂי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶתְמוּל, שְׁלֹשׁ, לִפְנֵי שְׁבוּעַ, לִפְנֵי חֹדֶשׁ, לִפְנֵי שָׁנָה, תִּמְחַל לִי!" זֶה מֵהַ שְׂאֲדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיס בְּעֶצְמוֹ, וְאִם הִחְדִּיר זֹאת בְּעֶצְמוֹ, אִזּוֹ כֶּבֶד יִחְזִיר אֶת הַכְּבוֹד לְמִי שֶׁשִּׁיךְ הַכְּבוֹד, לְמַלְךְ הַכְּבוֹד.

הַהֲכָרַח לִי לֹמֵר לְךָ, שֶׁכָּל הָעוֹלָם הוּא הַצָּגָה אַחַת גְּדוּלָה, יִשְׁנֵם כּוֹכָבִים לְמִינֵיהֶם, הַסֵּרֵט מְאֹד נִפְלָא, אֲנָשִׁים שֶׁחֲקָנִים, הוּוּ פְּרָצוּפִיִּים, כְּאֵן מִתְנַהֲגִים כְּךָ וְכֵאֵן מִתְנַהֲגִים כְּךָ וְכוּ', כָּל הָעוֹלָם סֵרֵט אֶחָד גְּדוּל, וְהַכֵּל חוּכָא וְאִיטְלוּלָא, הֵנָּה פִּה הוּא בּוֹכָה לִפְנֵיךָ, וְהֵנָּה שָׁם הוּא שׁוֹחֵק מִמֶּךָ וְכוּ', וְכָל זֶה כְּשֶׁאֵיִן לְאָדָם הַתְּבוּדָה, אֲזִי מְרַמֶּה אֶת עֶצְמוֹ וְאֶת אַחֲרִים, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכֵּל כְּסֵף, וְיִחְיֶה לְנִצָּח. אֲבָל אִם אָדָם יוֹצֵא בְשָׂדָה, וּבְפִרְט בְּלִילָה, כְּשֶׁנִּדְמָה לוֹ בְּכָל רְגַע, שֶׁהֵנָּה נִחַשׁ בָּא לְהַכִּישׁוֹ, וּמִמִּילָא מְרַב פִּתְד — נוֹפֵל הַגּוּף וְנִשְׂאָרֵת רַק נִשְׁמָה. וְהֵנָּה הַנִּשְׁמָה מְשׁוּטְטֵת, וּמְצִיר לְעֶצְמוֹ: "תִּרְאֶה אֲנִי לְעוֹלָם מֵת, אֵיִן פִּה גּוֹפָה, נִשְׁמָה הוֹלְכֵת פִּה", וּמִתְחִיל לְשִׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה שְׁתַּתְּגַלֶּה אֵלַי, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מְכַרְח לְרֵאוּתְךָ עֵכָשׁ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵינֶנִּי רוֹצֵה כְּלוּם, רַק לְהַפְלִיל בְּךָ" וְכוּ', כְּתוּב בַּזֹּהַר (עִין חֶלֶק ב' קעז): כְּשֶׁעָשָׂה שְׂאֲדָם בָּא לְדַבְּרוֹת כְּזוֹ, שֶׁמִּנְשָׁק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִזֶּה נֶעֱשֶׂה נִשְׁיָקִין, שְׁזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה "יִשְׁקָנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהו" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ב), שֶׁמְדַבֵּק עֶצְמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵינִי רוֹצֵה כְּלוּם כְּלוּם, הֲרִי הוּא נִשְׁמָה כְּכָר, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי שְׁלֹא אֶתְבַּיֵּשׁ מִהֶאֱבֹת הַקְדוּשִׁים, מִהֶנְבִּיאִים, מִהַתְּנָאִים, מִהֶאֱמוּרָאִים, מִהַגְּאוּנִים, מִהַמְּקַבְּלִים, מִהַיְהִי אִתִּי, מִהַיְהִי עִם נִשְׁמָתִי? ! מִתִּי אֲזַכֶּה לְרֵאוּתְךָ, לְהַשִּׁיג אוֹתְךָ? !" כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא לְשָׂדָה וּמִתְבוּדָד, אֲזִי כְּשֶׁחוֹזֵר — רוֹאֶה עוֹלָם אַחַר לְגַמְרִי, אֵינִי מְפִיר אֶת הָעוֹלָם, רוֹאֶה

אָנָשִׁים שְׂדוּחָקִים עֲצָמָם בְּשָׂבִיל חֲתִיכַת כְּבוֹד, וּמְבִיָּשִׁים עֲצָמָם
 בְּעֵבוֹר זֶה, וּמְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם בְּבוֹז וּבְרַחֲמָנוּת: "מִסְכָּנִים אָנָשִׁים אֵלָיו,
 מָה אַתָּם?! " אִם רוֹאֵה אָנָשִׁים שְׂמֵרָמִים אֶת זוּלָתָם, הוּא חוֹשֵׁב:
 "אֵיזָה סָרְט מְגַחֵךְ הוּא זֶה". וְאֵלֹו הַחַיִּים, אָנָשִׁים הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם
 'מִפְרָסְמִים', כֹּלָם שָׁקֵר, מָה יֵשׁ לִי מֵהֶם?! הֵאֵם מְדַבְּרִים מִהַקְדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא?! הֵאֵם מְחַזְּקִים אוֹתִי, מְעוֹדְדִים אוֹתִי, מְשַׂמְחִים אוֹתִי?!
 אֲנִי נִמְצָא בְּבוֹז, הֵם מְנַסִּים לְרַדֵּת לְלִכְלוּךְ שְׁלִי, וְלִהְיוֹצִיאֲנִי
 וְלִהְבִּיאֲנִי אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא?! הֲלֵא זֶה קוֹמְדִיָּה בְּעֵלְמָא, מִשְׁחָק
 מְאֹד יָפֵה, סָרְט מְעַנֵּן, וְהַפּוֹכְבִּים הַשְׁחָקָנִים, כְּכֹל שְׂיִכּוּלִים לְשִׁחָק
 יוֹתֵר — הֵם הַמְצַלִּיחִים בְּיוֹתֵר. וְהִנֵּה גִסְתִּים הַסָּרְט וְזֵהוּ. כֹּלָם קָמִים
 וְשָׁבִים לְבֵיתָם, עִם מָה?! עִם אֵיזוֹ צִדָּה?! עִם כְּלוּם! וְכֵךְ חַיִּים,
 סָרְט אֶחָד גָּדוֹל וּבוֹ שְׁחָקָנִים, מָה זֶה קוֹלְנוּעַ? קוֹל גָּע, לֹא שׁוֹמְעִים
 אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֶלֶּא אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַסּוּסִים
 וְהַחֲמוּרִים וְהַבְּהֵמוֹת, וְקָמִים וְשׁוֹב רְצִים אַחַר בְּהֵמוֹת וְאַחַר הַסּוּס,
 וְכִמוֹ שְׂמִסְפֹּר רַבְּנוֹ ו'ל (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵא) מִתְּהַבֵּן מְלֵךְ וְהִבֵּן
 שְׂפָחָה, קָמִים וְעוֹד פַּעַם רְצִים, וְאֶת הַחוּקָא הַכִּי גְדוּלָּה לֹא זוֹכִים
 לְשַׁמֵּעַ, אֵיךְ שֶׁהַכֹּל מִצְחִיק, עוֹבְדִים עַל בְּנֵי־אָדָם, וְאָנָשִׁים רְצִים
 אַחֲרָיו, וְלָמָּה? כִּי יֵשׁ לוֹ תַרְבוּשׁ יָפֵה, יֵשׁ לוֹ קַפְטָן יָפֵה, בְּגָד צְבָעוֹנִי
 כַּתְחַשׁ שֶׁהִיָּה בְּעַל גּוֹנִים שׁוֹנִים, שֶׁהִיָּה שֵׁשׁ בַּגּוֹנִים שְׁלוֹ (עֵין יִלְקוּט
 שְׁמוֹת שֹׁסֵר).

עַל־כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבִה רַחֲמִים מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלֹא
 נִטְעָה עֲצָמָנוּ. אוֹ אֵיךְ עֲלוּלִים לְהִטְעוֹת עֲצָמָנוּ. רַבְּנוֹ ו'ל סֵפֶר לָנוּ
 סְפוּר מִהַמְּלֵךְ וְהַחֲכָם, שֶׁרָאוּ שְׂכָלָם אֶכְלוּ אֶת הַתְּבוּאָה וְהַשְׂתַּגְּעוּ,
 וְאָמְרוּ: אָנוּ לֹא נֹאכְלִים?! הֲלֵא נִרְאֵה מְשַׁגְּעִים וְכוּ', אָמַר הַמְּלֵךְ
 לְחַכְּמָם: לְכֹל הַפְּחוֹת גַּעֲשֵׂה לְעֲצָמָנוּ סִימָן, שְׂגָם אָנוּ אֶכְלוּ
 מִהַתְּבוּאָה, שְׁלִכְל הַפְּחוֹת גִּדַּע מִי אָנוּ, שְׂאִינָנוּ חֵלֶק מִהַשְּׂגָעוֹן,
 שְׂנִזְכִּיר לְעֲצָמָנוּ שֵׁשׁ אֵיזוֹ דָּרֵךְ לְצֵאת מִהַשְּׂגָעוֹן. לֹא צְרִיכִים לְהִיּוֹת
 מְשַׁגְּע, זֶה קָלְלָה מִהַתּוֹכְחָה 'וְהִיִּית מְשַׁגְּע', וְזֹאת לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ
 ו'ל — אֵיךְ לְהַתְּבוּרֵד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵיךְ לְחַשֵּׁב מִהַתְּכִלִּית.
 וְאֶת זֹאת עֲלִינוּ לְהַחֲדִיר בְּנַעַר.

אך אני מה עלי לעשות?! שנגזר עלי שאני צריך לסבל עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, וכל אלו שהודעתי להם מרבנו ו"ל ומהלמוד הזה, פשוט מתחזקים אותי, מבזים אותי ומנזרים אותי, ומה אעשה?! אני מתחזק יותר ויותר ואינני נשבר, אדרבה, אני נאזר בעז דקדושה עוד יותר ועוד יותר. ועובר על כל זה משך עשרים שנה כבר, וההכרח לי לומר לך, שאיני יודע אם אחד היה מסגל לזה.

כל-כך מגתך היה כשהזקנים ראו בחורים גורסים משניות, ובמקום לתקום ולעודדם, אמרו: "מה?! אתה גם-כן אצל ההוא?!" והזכירו את שמי בנבול פה גדול מאד, עמדתי מרעיד ומשתומם, מה זה צריך להיות?! אתה רואה בחור גורס משניות, אתה צריך למנעו וכו'?! בחורים ואברכים מדברים מהקדוש-ברוך-הוא, "אה, אתה גם-כן שמה?!", והזכירו שמי בנבול פה גדול מאד, זה כאב ודאב לי במאד מאד, אמרתי: "רבנו של עולם, מה קורה פה?! כלם צועקים — זה לא דבר רבנו ו"ל, עד שהיה מפרסם אחד גדול, שמת מיתה משנה, שקרא עצמו מאנשי שלומנו, ואמר: "בכל ספרי רבנו לא מוצאים את הקדוש-ברוך-הוא, ומה 'ההוא' מדבר מהקדוש-ברוך-הוא", שמעתי דבר כזה, כמעט נפלתי מעלף, ההוא לקט כחמשים ספרים — כך אומרים, ואיננו מתבייש לומר: בכל ספרי רבנו לא כתוב הקדוש-ברוך-הוא. לא ידעתי אם לכפות או לצחק. קח לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב, מה אומר שם רבנו ו"ל: "ובאמת אם אדם היה יודע, שמלא כל הארץ כבודו, והשם יתברך נמצא אתו, תמיד היה מדבר אתו". וכי אני המצאתי את זאת?! כל ה"לקוטי-הלכות" מדבר רק איך לזכות להכלל באין סוף ברוך הוא, איך להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד): אדם צריך תמיד לחשב מעלמא דאתי, כך צריך להיות מנהג יראי ה', תכף כשפוקח עינים, כבר יזכיר עצמו מהקדוש-ברוך-הוא. וכי אני המצאתי את זאת?! ואין יכולים לעשות מאומה, עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים למעלה (פסחים נ.), וזה גרם לי עגמת נפש נוראה, וגורם צער עצום,

אָשֶׁר ד' תתקסג בַּנְחָל כּא

איך עובדים על בני-אדם! זה מה שחכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין פח:): משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכם — נתרבה המחלוקת. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קפא): כשמתלבשים כמה אנשים על אחד — יכולים להפילו, ואם מפילים אותו, הרי זה בתאות נאוף, וזה מסכן מאד מאד. היום יש מחות כל-כף פגומים, שכל דבר קטן שובר אותם, וצריכים רחמים רבים, רחמים עצומים, רחמים עליונים, לבקש את הקדוש-ברוך-הוא שנתזיק מעמד. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן כב): כשמתעורר קול דקדושה, בא נגדו קול הברה של הקלפות והסטרא אחרא; ככל שגליתי את הקדוש-ברוך-הוא, קמו עלי בורים ועמי ארצים, ודברו עלי כל דבר אסור. אבל אני מאז שהתקרבתי אל רבנו ז"ל בגיל חמש-עשרה וחצי, לא ידעתי שום דבר, רק את הקדוש-ברוך-הוא, והתבודדתי אליו יתברך, וככל שרדפו אותי, ברחתי יותר אליו יתברך, ואני נותן תודה להקדוש-ברוך-הוא, שלא הכרתי את אף אחד, וזה מה שהחזיק אותי, וזה מה שמחזק אותי.

והנה הגיע זמן, שהאנשים שקרבותי וגליתי להם דבר כזה, אני רואה שלפתע פתאם מתהפך הגלגל, וגם הם מתחילים לרוץ אחר כבוד ושם, ואני שואל את עצמי: "רבנו של עולם, למה בליתי את הזמן היקר שלי?! יכלתי לכתב עוד ספר ועוד ספר, והנה אני כבר איני נמצא פה, והספר ילך מסוף העולם ועד סופו". פי הספרים ממילא ידפסו ויחזרו וידפסו ויתפשטו מסוף העולם ועד סופו, ולבסוף יתגלה הקדוש-ברוך-הוא לכלם.

הסמ"ך-מ"ם עוב את כל העולם ולקח את עצמו עלי, שבר אותי, שבר את זוגתי, שבר את ילדי, אין לי מה לעשות — רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא! נותרתי אני לבד, עשקו אותי, גנבו אותי. ועל זה אני צריך עזרה מאנשי שלומנו, תעזרו לי, וביחד ביחד נגלה את הקדוש-ברוך-הוא, ובצנתא נשרף את השנאת חנם. אלפים שנה עם ישראל שונאים זה את זה על שטיות, אשכנזים וספרדים, ליטאים וחסידים, וכל מיני עדות, ובו בזמן שוכחים את העקר, שהקדוש-ברוך-הוא מלך ומלכותו בכל משלה. הגיע הזמן

לגלות אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְעַל זֶה עָז רְצוֹנִי וְחִפְצִי, וְלִכֵּן אָנִי סוֹבֵל כָּל-כָּף הַרְבֵּה סָבֵל, עַד שְׁאֵזֵל כְּחִי, אָנִי פְּצוּעַ, וְאָנִי זְקוּק לְעִזְרָה, וְאָנִי זוֹעֵק וּמִתְחַנֵּן לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "תַּעֲזֹר לִי, אִם לֹא אֲגַלֶּה אוֹתְךָ, מֵה שְׁוִים לִי הַחַיִּים?! אָנִי מִכְרַח לְגִלוֹת אוֹתְךָ, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְכֹל הָעוֹלָם כָּלוּ, שְׁכֹלָם יִדְעוּ אוֹתְךָ, כָּלָם יִכִּירוּ אוֹתְךָ". שְׂיִקְנִים (יְרַמֶּה לֹא, לֵג): "כִּי כָלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם, "וְנִבְאוּ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם" (יִזְאֵל ג, א), שְׁכֹלָם יִהְיוּ נְבִיאִים, וְכָלָם יִחִירוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְזֶה הָעוֹלָם, לְהַכְנִיס אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ פֹה, שֶׁהוּא יִהְיֶה מְלֵךְ וּמְלֻכּוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה, וְכָלָם יִרְאוּ עִם הָאֲצִבְעַ: "הִנֵּה אֶלְקֵינוּ זֶה קוֹיֵנוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ", שְׂיוֹכְלוּ לְהַצְבִּיעַ — הִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְזֶה הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְגִלוֹת, כִּי זֶה הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְרַק זֶה רַבְּנוּ ו"ל מְגַלֶּה, כִּי אֵין לְרַבְּנוּ ו"ל שׁוֹם דְּבַר, רַק לְגִלוֹת אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ! וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. עִם יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים בְּעֶלְפוֹן, וְעֲלִינוּ לְהַעֲרִים, אֶךְ מֵה לְעֲשׂוֹת? הַסֵּמ"ך-מ"ם נּוֹתֵן מַכּוֹת עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים. חֲשַׁבְתִּי שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיוּ לְעִזָּר, וּלְבִסּוֹף אוֹמְרִים: לֵךְ וְכוּ', כְּפִי שֶׁהִיָּה עִם וְכוּ', שְׂיִלֵּךְ מִהִיכָן שְׂבָא, וּמִשְׁלִיכִים אוֹתוֹ מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, וְאוֹמְרִים: אֵינִי מִכִּיר אוֹתְךָ יוֹתֵר, וְהוּא אֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ וּמִתְחִיל מְחַדָּשׁ, וְלוֹקֵחַ אַחֵר, וּמְגַלֶּה לוֹ סִימָנִים זְפִים יוֹתֵר, עַד שֶׁהוּא רוֹאֶה, הִנֵּה רָגַע רָגַע, גָּלָה לִי סִימָנִים, וּמִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ שׁוֹב מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, אֲזִי אוֹמֵר: כֵּן, עֲכָשׁוּ אָנִי לוֹקֵחַ שְׂלִישִׁי, וְנוֹתֵן עוֹד יוֹתֵר סִימָנִים, הֵהוּא רוֹאֶה — מָה, אֲתָה תִקַּח אֶת הַבַּת מְלֻכָּה, וּמִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, וְאֵין מִכִּירִים אוֹתוֹ כְּבָר וְזוֹרְקִים אוֹתוֹ, וְאֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ, עַד שֶׁמִּתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ שְׂיִלֵּךְ בְּדַרְכּוֹ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! הַלּוֹאִי שֶׁתְּחַדִּיר בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אֲזוֹ תְחִיָּה חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים, וְלֹא תִצְטַרֵּךְ כְּבָר שׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם. אֲבָל אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֹא תִשְׁלִיךְ אוֹתִי מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, כִּי כָּל פַּעַם בָּא אַחַד אַחֵר וְשׁוֹכַח הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבַּל, וּמִשְׁלִיךְ אוֹתִי מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, וְאָנִי מִתְחִיל עִם תְּחִלָּה, וְגַם הֵהוּא מִשְׁלִיךְ אוֹתִי מֵאֲתִים פְּרִסְאוֹת, וְאֵינִי מִתְיָאֵשׁ, וּמִתְחִיל עִם עוֹד אַחַד...

הַעֲקָר עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר זֶה עֲבוּדָה זָרָה, שְׂאָדָם תָּמִיד אוֹמֵר:
 'אֲנֹכִי, מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלָה לְשָׁמַיִם, יָשָׁב שָׁם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
 לַיְלָה, לָחֵם לֹא אָכַל, מִיָּם לֹא שָׁתָה, וְהוֹרִיד אֶת הַלְּוִיִּם, גָּלָה אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוֹי גִּפְלֵא מְאֹד מְאֹד, תִּכְרַף כְּשִׁירָד, מִי יוֹשֵׁב
 שָׁם? יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, אֲשֶׁר לֹא מָשַׁח מִן הָאֱהֹל, וּמָה הוּא שׁוֹמֵעַ?
 'וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת קוֹל הָעָם בִּרְעָה, וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה, קוֹל מִלְחָמָה
 בַּמַּחֲנֶה, וַיֹּאמֶר: אֵינְךָ קוֹל עֲבוּדָה זָרָה וְאֵינְךָ קוֹל עֲבוּדָה חֵלְוָה, קוֹל
 עֲבוּדָה זָרָה שׁוֹמֵעַ' (שְׁמוֹת לב, יח), אוֹמֵר רַש"י: אֵינְךָ קוֹל הַזֶּה נִרְאָה
 קוֹל עֲבוּדָה זָרָה שׁוֹמֵעַ, וְלֹא קוֹל חֵלְוָה שׁוֹמֵעַ, וְלֹא קוֹל חֵלְוָה שׁוֹמֵעַ וְיֵאוֹמְרִים
 נִסְיָה, קוֹל עֲבוּדָה זָרָה שׁוֹמֵעַ, קוֹל חֵלְוָה שׁוֹמֵעַ וְגִדּוּפִים וְגִדּוּפִים הַמְעַנִּים אֶת
 הַנֶּפֶשׁ; הֵינּוּ מֹשֶׁה רַבְּנוּ אָמַר: "קוֹל עֲבוּדָה זָרָה שׁוֹמֵעַ", הֵם
 אוֹמְרִים: 'אֲנֹכִי' 'אֲנֹכִי', אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי אֲמַלְךָ. בְּשַׁעַת שִׁירָד שִׁירָד
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כ, ב): "אֲנֹכִי הִנְיָ"ה אֶלְקִיךָ
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם", עֲנֵה וְאָמַר מֹשֶׁה רַבְּנוּ: זֶה חֵטְא
 הַעֲגָל, שְׂאוֹמְרִים: "כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ לֹא יָדַענוּ מָה הָיָה לוֹ", אִם
 כָּלֵם צוֹעֲקִים: 'אֲנֹכִי' 'אֲנֹכִי'. עֲלִינוּ לְגַלּוֹת רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא! אֲנֹכִי זֶה אוֹתִיּוֹת: אֲנִי כ' — כִּסְף, אֲנִי כִּפּוּף, כ' — כְּפִיפָה,
 עַל הָאָדָם לְכַפֵּף רֹאשׁוֹ, לִידַע שֶׁהוּא כְּלוּם מִבְּלַעֲדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְזוֹ הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ, וְאִם גִּזְכָּה לְגַלּוֹת זֹאת
 לְאַחֲרִים, נִהְיֶה הֵכִי מְצַלְחִים. כְּמָה זְמַן יֵשׁ לָנוּ פֶה?! עוֹד מְעַט נִהְיֶה
 לְמַעַלָּה וְנִצְחָק, וְלִכְּנֹן עֲלִינוּ רַק לְהַחֲדִיר זֹאת בְּעַצְמָנוּ וּבְאַחֲרִים,
 וּנְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יְתֻבְרָךְ, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא נִשְׁלִיךְ אֲבָנִים לְבוֹר שְׂמֵמָנוּ
 שְׁתִּינוּ.

כְּשֶׁנִּסְעָתִי בַּפֶּעַם הַשְּׁנֵי לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כְּבָר הִחֲרִימוּ אוֹתִי,
 וְהֵינּוּ אִם שְׁלֵשִׁים וְחַמְשָׁה אִישׁ, וְכָל הַדֶּרֶךְ תִּכְנְנֵנוּ תִּכְנִיּוֹת וְכוּ', יַעַן
 שְׂמֵקוֹם רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק ד' אֲמוֹת, וְאֵינְךָ יְכוּלִים לַעֲמֹד שָׁם שְׁלֵשִׁים
 וְחַמְשָׁה אִישׁ וְכוּ', בְּכֵן עָשׂוּ גִזְרֵי לָלוֹת מִי יִהְיוּ הָרֵאשׁוֹנִים לַעֲמֹד וּמִי
 הַשְּׁנֵינִים וְכוּ', וְהֵיוּ מְרִיבוֹת, זֶה אָמַר בְּכָה וְזֶה אָמַר בְּכָה וְכוּ', סְגִיּוֹת
 שֶׁל כְּסָף, וְאוֹתִי בְּכָלֵל לֹא גָרְסוּ וְכוּ', וְאֵינְךָ יִשְׁבְּתִי וְלִמְדָתִי שָׁם,
 הַתְּבוּדָתִי וְשִׁחְקָתִי לַעֲצָמִי: "תִּרְאוּ לְהִיכָן אָנוּ נוֹסְעִים, לְפָנַי מִי אָנוּ

באים, לפני קדש הקדשים, ד' אמות קדושים, שכל הבריאה עומדת רק בזכות המקום הנורא הזה וכו', ורבים ומתקוטטים, כשבקשי נתנו לנו רשות לבוא" וכו'; והנה כבר הגענו לאומן, נסיעה מפרכת אז בימים ההם, והיו לנו פחדים וחששות גדולים, בקשי אשרו לנו אוטובוס, צבא, משטרה וכו', והנה הגענו לציון, ואין מתירים להפנס, מתחילים להתקוטט עמהם, בטוב, בכעס, ברגז וכו', מנסים לשחד בכסף וכו', ואני רואה כל זאת, ובין כך מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, כשכלם שרויים בעצבות ובמרירות, ועסוקים עם המשטרה וכו', ואני אט אט זוחל אל הקיר, ומהקיר עוד פסיעה ועוד פסיעה, עד שהגעתי לדלת, ומבקש את הקדוש-ברוך-הוא: "פתח לי שער בעת נעילת שער, רבנו של עולם, הגעתי עד כאן, תן לי להפנס לחצר", והנה אני יודע מה היה, לפתע אני שומע קול השוטר: "לכו, לכו", ואני הייתי הראשון, הגעתי לציון רבנו ז"ל והשתטחתי שם, ולא יכלו להרימני, אז נוכחתי מה זה שבני-אדם מתכננים מתכננים וכו', וחושבים כך וכך, והקדוש-ברוך-הוא מפר עצתם וכו'. אדם צריך רק לחשב ממנו: יתברך ואז יצליח, כל התכניות הללו הן שטיות ודמיונות גדולים — מי בראש וכו', כל אחד רוצה להיות הראשון, ובין כך הצפור בורחת, כך ספר לנו רבנו ז"ל.

ועל-כן עלינו ראשית כל להוריד את הראש שלנו, ולא לרצות להתנשא זה על זה. והלואי שיהיה לי עוד אחד מאנשי שלומנו, שייעזר לי להחדיר את זאת בין אנשי שלומנו, באו נרפין את הראש, והראש שלנו יהיה רק אצל הקדוש-ברוך-הוא, "הנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (בראשית כח, יב). אנחנו סלם, וכתוב בזהר (עין בהשמטות דף רסו:): קול דא סלם, עלינו רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, זו צריכה להיות כל מגמתנו, ושאר שטיות — מי בראש ומי בסוף, הפל הקל ורעות רוח, אין ראש ואין סוף, "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים" (ישעיה מד, ו).

אדם חושב שיחיה לנצח, וכך מטעה את עצמו, אבל אם חושב — הנה כבר אני יוצא מזה העולם, איי, איי, אזכה להסיר את הגוף

אָשֶׁר ד' תתקסד בַּנַּחַל כה

שְׁלִי, וְאָז נִשְׁמַתִּי תִדְבֶּק רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵיזָה נֶעֱם, אֵיזוֹ עֲרֵבוּת תִּהְיֶה
זוֹ! אֲשַׁרְיֵנוּ, מַה טוֹב חֻלְקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמַה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ!
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר תִּרְאֶה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה
לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִדַּע, אֲשֶׁר מִי שֶׁהוּא שִׂמַּח
תְּמִיד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי
רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט): מִי שֶׁהוּא תְּמִיד שִׂמַּח,
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית; וְלִכֵּן עֲקָר הַתְּשׁוּבָה
שְׁלָף רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּכְכֹל שֶׁתִּהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׂמְחָה, כִּף תִּמְשִׁיף
עַל עֲצָמָךְ אוֹר וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וְכִף כְּתוּב
בַּזֹּהַר (חֵלֶק ב' קפד): תְּדוּנָה דְּבֵר נֵשׁ מְשִׁיף לְגַבֵּי חֲדוּא עֲלָאָה;
הַשִּׂמְחָה שֶׁל הָאָדָם מוֹשֶׁכֶת עֲלָיו עוֹד שִׂמְחָה מְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
אִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה שִׂמְחָה, תְּמִיד הָיוּ שִׂמְחִים וְעֲלִיזִים,
וּבְכַרְט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁעוּבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, אִי
אֶפְשָׁר לְהַחְזִיק מִמְּעַמְד רַק עַל-יְדֵי מַדַּת הַשִּׂמְחָה, וְזֶה מַה שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ
רַבְּנוּ ו"ל. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל גִּלֶּה לָנוּ
נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמְּעֵלֶת הַשִּׂמְחָה, וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
כד), אֲשֶׁר מְצִוָּה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְתִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם
רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
עֲבָרָה גְּדוּלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת, וְלִכֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְזֶה הַתְּקוּן
שְׁלָף, וְתִרְקַד בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל גִּתָּן תְּקוּן לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי

שְׁלוֹמֵנו, שְׂיִרְקֵד בְּכָל יוֹם, וְכֵן אָמַר לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו: אִם תִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, לֹא תִהְיֶה רוּאָה גִיּוֹנוֹם, כִּי הָעֵקֶר הוּא שִׂמְחָה; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטֵעָה אֶת עֵצְמוֹ, כִּי זֶה הָעוֹלָם מְטֵעָה מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (שיחות-ה"ן, סימן נא); וְלִכֵּן אֵין עוֹד טְעוֹת כְּמוֹ טְעוֹת זוֹ, שְׁבִנֵי-אָדָם חוֹשְׁבִים שְׂצָרִיכִים לְלַכֵּת בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה, וּכְאִלוּ זֶה לֵב נִשְׁבֵּר, אֲדַרְבֵּה זוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן, שְׂיִכְשִׁיל אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּפָגַם הַבְּרִית. וְלִכֵּן מִי שְׂיִוְדַע שְׂפָגַם בְּבְרִיתוֹ, שְׂיִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְיִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט שְׂיִהְיֶה שְׂגוּר עַל פִּי לִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת. וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שְׂזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּמִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (ספֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סימן פא): תְּפִלָּה שְׂהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא עֲרֵבָה וּמִתְקָה לְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ; וְלִכֵּן רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מִחַל לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקסה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תש"מ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי שְׂאִתָּה שׁוֹקֵד בְּסִפֵּר "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְשֵׁם תִּרְאֶה אִם דְּבַרֵּינוּ מְכֻוֹנִים לְדִבְרֵינוּ אוֹ לֹא, כִּי בְּאֵמֶת כָּל אֵלוּ הַחוּלְקִים עָלֵינוּ, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׂאִינָם לּוֹמְדִים אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְיָדוּעַ אֲצַלְנוּ, אֲשֶׁר כָּל אֵלוּ שְׂשָׁקְדוּ בִּימֵי נְעוּרֵיהֶם בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הִמְשִׁיכוּ אֶת הַתַּחֲזוּקוֹתָם וְהַתְּעוּרָרוֹתָם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְאֵלוּ שְׂלֹא לְמָדוּ בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הֵם סֵתָם הוֹלְכֵי רַכִּיל וְלִצִּים, לֹא עָלֵינוּ.

אוֹדוֹת הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְכוּ' עָלַי, תִּאֲמִין לִי, שְׂעוֹד לֹא גְמַרְתָּ.

אָשֶׁר ד' תתקסה בַּנְחַל כז

זֶה יְתִהַפֵּךְ אֶצְלֶךָ כָּל הַחַיִּים, פֶּעַם תַּחֲזִיק מֵהַסְּפָרִים, וְתִרְגֵּשׁ בָּהֶם חַיּוּתָךְ מִמֶּשׁ, וּפֶעַם יִהְיֶה בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ. וְהִטְעַם לְזֶה הוּא פֶּשׁוּט, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין בְּדַבְּרֵינוּ. וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וַתְּשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי אִם כִּשְׁהוּא שְׂבוּר לְגַמְרֵי כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר, לֵב נֶשֶׁבֶר וְנִדְכָּה, נִמְאָס וְנִשְׁפָּף כַּמִּים מִמֶּשׁ, אִזּוֹ יִהְיוּ הַסְּפָרִים כַּמִּים קָרִים עַל גֶּפֶשׁ עֵינֶיךָ, אֲבָל תִּכְף־וּמִיד כִּשְׁנִכְנֶסֶת בְּאָדָם אִיזוֹ מְצִיאוֹת וְאִיזוֹ יִשׁוֹת וְכוּ', תִּכְף־וּמִיד יִחַלֵּק עַל הַסְּפָרִים, וְעַל־כֵּן דָּבָר זֶה יִסְתּוּבֵב אֶצְלֶךָ בַּקְּבִיעוֹת.

כִּי בְּאֵמֶת גַּם אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא כָּךְ, כִּשְׁאָדָם שְׂבוּר בְּתַכְלִית הַשְּׂבִירָה, וְהוּא מִרְגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ לְהִכִּי גְרוּעַ שְׂבַעוּלָם, אִזּוֹ דִּיקָא מְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל תִּכְף־וּמִיד כִּשְׁיִתְרַחֵב לוֹ, וְיִחַשְׁבֵּב שְׂכָבֵר הַשִּׁיג בְּהַשְׁגָּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כַּמּוֹ־כֵן יִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא יַעֲשֶׂה מַה שְּׂעֲשֶׂה בְּעַת הַיְרִידָה וְהַקְּטָנוּת, וְזֶה דָּבָר קְבוּעַ.

וְעַל־כֵּן כִּשְׂבָא לְמַעְלָה, יִרְאֶה שְׂדִיקָא בְּשַׁעָה שְׁאֵחֲזוֹ אֶת עֲצָמוֹ לְהִכִּי גְרוּעַ, וְהִיָּה שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר, וְכַמְעַט שְׁאָבֵד מְנוּס מִמֶּנּוּ וְכוּ', כָּל הַדְּבֻרִים שְׂדִבֵּר אִזּוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכָל אֲנָחָה שְׁהַתְּאַנַּח אִזּוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, יֵאִירוּ לוֹ אוֹרוֹת נוֹרְאִים וְנִשְׁגָּבִים, אֲשֶׁר לֹא יִכִּילֵהוּ הַרְעִיּוֹן, מַה שְּׁאִין בֵּן כָּל מַה שְּׂעֲשֶׂה בְּעַת שְׁהַחֲזִיק וְחַשְׁבֵּב אֶת עֲצָמוֹ לְאִיזוֹ מְצִיאוֹת וְכוּ', חֲשׂוּף אֶצְלוֹ וְכוּ', וְאִינוּ מְאִיר כָּלֵל.

צָרִיף שְׂתַדַּע, אַהוּבִי, אַחִי! שְׁאֵמוּנָה נִקְרָאת מִדַּת הַמְּלָכוֹת דְּלִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם, כִּי אֵמוּנָה הוּא בְּדָבָר שְׁאִין הַשְּׂכָל מְבִינָה, כִּי מַה שְּׂהַשְּׂכָל מְבִין לֹא שִׁיף לְקִרוּתָהּ אֵמוּנָה, כִּי הֵלֵא מְבִינָה בְּשְׂכָלוֹ, אֲלֵא כָּל מַה שְּׂלְמַעְלָה מִשְּׂכָלוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ, בְּזֶה שִׁיף אֵמוּנָה.

וְעַל־כֵּן צָרִיף שְׂתַסְּלַק בְּכָל פֶּעַם אֶת שְׂכְלֶךָ וּבִינְתָךְ וְהַשְׁגָּתָךְ, וּבְאִפְּן הַזֶּה תִּבּוֹא אֶל אֵמוּנָה יוֹתֵר בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, בְּגִין דְּלִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם, אֲלֵא מַה שְּׂמְקַבְּלַת מִהַשְּׂמֵשׁ שֶׁהוּא אוֹר הַחֻקָּה, וְכָל מַה שְּׁאָדָם זוֹכֶה לְסַלֵּק בְּכָל פֶּעַם בְּיוֹתֵר אֶת שְׂכָלוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ לְגַמְרֵי, וּמִפִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵמוּנָה פֶּשׁוּטָה בְּיוֹתֵר, כַּמּוֹ־כֵן זוֹכֶה שְׁיֵאִיר בּוֹ יוֹתֵר אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב, וּכְדָגְמַת הַלְּבָנָה לְגַבֵּי הַשָּׁמַשׁ, כָּל מַה

כח אשר ד' תתקסה בנחל

שנתרחקת מהשמש, יותר אורו יתברך מאירה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א').

ועל-כן הצדיקים משברים את עצמם תמיד, ומקטינים ומבטלים את עצמם בכל פעם יותר ויותר, על-כן הם זוכים להתעלות יותר ויותר, כי מאיר עליהם ביותר אור השגת אלקותו יתברך, ולהפוך כל מה שחושבים שהם כבר מקרבים, כמו-כן הם מתרחקים והתחשוף להם לגמרי.

וכמו-כן הצדיקים מתדמים ליוצרים, כל מה שעומדים מרחוק מהם, הינו שיודעים ומאמינים במעלתם ומדרגתם, ומכבדים אותם, כמו-כן הם מאירים בו אור השגתם ומדרגתם, מה שאין בן כל מה שמתקרבים אליהם ומזלזלים בכבודם, הם נתרחקים מכם, ואי אפשר לקבל מהם כלל, אדרבה נופלים קשיות וספקות עליהם.

וזה שאמר התנא (אבות פרק ג'): 'הזהר בגחלתן שלא תכרה', כי גחלת — או שמאירה ומחממת, או שהיא שורפת, אם עומדים ממול, אזי היא מאירה ומחממת, וכל מה שמתקרבים אליה ונוגעים בה — נשרפים ונכוים. ועל-כן כמו-כן בכלליות האמונה הקדושה, צריכים לעמד תמיד מרחוק, בבחינת (בראשית כב, ד): "וירא את המקום מרחוק", וכמו-כן יאיר בו אור זיו שכנית עזו יתברך. וכמו-כן לגבי האמונה, ובפרטיות אמונת חכמים, צריכים לעמד מרחוק, ולהזהר מאד מאד לא לגע בהם, דהינו לא להתחכם, חס ושלום, כי אז אדרבה, לא די שלא יקבלו, אלא יעלו על דעתם כל מיני קשיות וספקות עליהם.

ועל-כן אשרי העומד מרחוק ומאיר על עצמו אור האמונה הקדושה בו יתברך ואור האמונה בהצדיקים הקדושים, ועל-ידי-זה יעלה מעלה מעלה, עד שיזכה לבוא אל מדרגת שיהיה 'עיל בלא בר', נכנס ויוצא בלי רשות בכל פעם שירצה, כי כל מה שמבטל את עצמו לגמרי ומכניע את עצמו, כמו-כן מאירים בו כל האורות והשגות העליונות, עין לא ראתה, אשרי שיאחו בזה!

הדורש שלומך...

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל אמר, שפראש השנה כשמתבודדים עמו יתברך ולומדים שלחן ערוך, אז מקימים את שלש האזהרות של רבנו ז"ל ביחד, והפליג מאד בדבר זה.

ד' תתקסו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל האברך הקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

באתי לבקשך ולעוררך, שלעת עתה אל תעודד את האברכים שיעזבו את פרנסתם, כל אחד במקום שהוא שם, כי עדין קשה עלי מאד מאד לקחת על עצמי על כבוד וקשה להחזיק כולל.

העקר ראה אפה, אהובי, אחי! לעת עתה לקחת את עצמך על התורה ועל העבודה, כי צריך שתדע, אשר "אדם לעמל יולד" (איוב ה, ז), זכה — עמלו בתורה, לא זכה — עמלו בהבלים. ופרש רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): מאחר שבהכרח לעמל ולהתיגע, כי אדם נברא לזה, אזי יותר טוב לברח אל התורה, ויהיה עמלו בה.

ועל-כן ראה להתמיד מאד מאד בכל יום ויום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, זהר ותקונים, לעשות מכל דבר שעור אחד, וכן תתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, מדי יום ביומו, ועל-ידי-זה ישפיע עליך השם יתברך שפע רוחני, שתזכה לקרב גם אחרים אליו יתברך, ושפע קדש גשמי, באפן שיהיה להם לפרנסה את בני ביתך.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא משלם מדה כנגד מדה, במה שיהאדם עוסק, זה הוא מקבל, כי במדה שאדם מורד — בה מודדים לו (סוטה ח:); ועל-כן ראה למדד בעין יפה, ותתמיד מאד

ל אשר ד' תתקסז בנחל

מאד בלמוד התורה הקדושה, ואל תסתכל על שום ברירה שבְעוֹלָם. ובשבת-קדש ראו להתקבץ יחד ותתפללו יחד, ותלמדו ספרי רבנו ז"ל בצותא.

נא ונא לעורר את כל החברים היקרים לבקש יחד עלי, שאזכה להצליח דרכי, ואז אוכל לפתח לכם כולל, שבו תוכלו כלכם ללמוד בלי שום הפרעות ובלבולים וכו' וכו', אבל לעת עתה קשה וכבד עלי לקחת על עצמי על קשה כזה, כשגם בייתי חסר וריק.

השם תברך הבטיח את אבינו יעקב: "ואיטיבה עמך" (בראשית לב, יב), כתב מלא עם שני יודי"ן, להורות שהטוב יהיה בשני יצרין: יצר טוב ויצר הרע, בעתים לטוב ובעתים לרע, פי בכל יום ויום משתנה עם האדם, שזהו כלל הכ"ח עתים: עתים לטוב, עתים לרע, וצריכים למצא בשניהם את השם תברך, ובזה דיקא "ואיטיבה עמך", שיהיה לך תמיד טוב.

אשרי הזוכה לדבק את עצמו תמיד אליו תברך, ומיחד יחודים קדושים, שזה עקר המשכת השפע ברוחני ובגשמי.

הדורש שלומך...

ד' תתקסז.

בעזרת השם תברך, אור ליום חמישי לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבו לנכון קבלתי, וגם התמונות של מתיבתא "היכל-הקדש" בעיר אשדוד, וגדל השמחה והנחת-רוח שהיה לי מזה — אי אפשר לתאר ולספר.

מה אמר לך! אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה לעסק בזכות הרבים. ועקר זכות הרבים הוא בענין לקרב רחוקים אליו תברך,

אֲשֶׁר ד' תתקסז בַּנְחַל לַא

אֲשֶׁר אִז הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מִנְחַל גַּם לְמִקְרַב — אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַם.
וּבְשִׁבִיל זֶה הָיָה אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל יְסוּד גְּדוֹל, מִי שֶׁפָּגַם הִרְבֵּה וְעָבְרוּ
לוֹ הַשָּׁנִים בְּהֶבֶל, שְׂיֵהָיָה עָקָר תְּקוּנוֹ לְקִרְבֵי אַחֵרִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ,
וּבְאִפְּנֵי הַזֶּה יִמְחַל גַּם לוֹ.

וּבִפְרָט אַתָּה, שְׁנִכְנַסְתָּ בְּעַבְי הַקּוֹרָה, עֲבוּדָה קְדוּשָׁה לְקִרְבֵי כָּל
מִינֵי פּוֹשְׁעִים וְעֹבְרֵי־יָנַיִם וְכוּ', אֲשֶׁר רַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֵיהֶם, וְאִין מִי
שִׁירַחַם עֲלֵיהֶם וְאִין מִי שִׁיבִין אוֹתָם וְכוּ', וְעַל־כֵּן בָּחַר רַבְּנוּ ז"ל,
שְׂאֵתָה תִּהְיֶה שְׁלִיחוֹ בְּבִתֵי הַסֵּהַר, וְתִרְדֵּי אֶל צְנוּרוֹתֵיהֶם שֶׁל אֱלוֹ
הָאֲנָשִׁים.

כִּי בְּאַמַּת הַצְּדִיק הָאֲמַתִּי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וְהוּא רוֹצֵה לְקִרְבֵי אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אִף הַהִכְרַח
לוֹ לִירֵד אֶל תוֹף הַצְּנוּרוֹת שֶׁל אֱלוֹ הַרְחוּקִים, לְשִׁבְרָם וּלְהַכְנִיעֵם
וְכוּ', וְדָבָר זֶה הוּא עוֹשֶׂה עַל־יְדֵי תַלְמִידָיו הַיְקָרִים.

וְעַכְשָׁו בָּחַר רַבְּנוּ ז"ל אוֹתָךְ, שְׂאֵתָה תַעֲשֶׂה לוֹ "הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ",
שֶׁהוּא מְקוֹם קְדוּשָׁה לְקִרְבֵי רְחוּקִים (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט)
בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, "לֵךְ בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל" (שׁוֹפְטִים ו, יד).

וְנָא וְנָא אֵל תִּיַּאֲשֵׁ אֶת עֲצָמְךָ כָּלֵל, כִּי אַתָּה רוֹאֶה בְּעֵינֶיךָ אֶת
גְּדֵל נִפְלְאוֹת הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שֶׁקִּבַּלְתָּ בֵּית־הַכְּנֶסֶת,
וְכֵן יַעֲזוּר לְךָ שְׂתַזְכֶּה לְצֵאת מִחֻבוּתֶיךָ הַרְבִּים, בֵּין בְּרוּחָנוּת וּבֵין
בְּגִשְׁמִיּוּת, אִם תִּחְזִיק מֵעַמֵּד, עוֹד תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת וְנְסִים נִגְלִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְקִרְוֹת הִרְבֵּה
בְּפִרְקֵי תִהְלִים, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְסַגְלִים לְתִשׁוּבָה (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן עג), וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ נְסִים. כִּי תִהְיֶה לִי' אוֹתִיוֹת:
לִי' תִהְיֶה'ס', וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: תִּהְיֶה'ס' הוּא לְשׁוֹן נְסִים (עֵין לְקוּטֵי־
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט); וְעַל־כֵּן הָאוֹמֵר תִּמִּיד תִּהְלִים — יִרְאֶה נְסִים,
עַל שֵׁם לִי' תִהְיֶה'ס'. וּבִפְרָטִיוֹת אַתָּה צָרִיךְ לְנְסִים רְבִים, שְׂתַזְכֶּה

לב אֲשֶׁר ד' תתקסח בַּנְחָל

לְהַצְלִיחַ לְהוֹצִיא אֶת הָעֲבָרִימִים וְכוּ', מִמְּקוֹם שֶׁנִּפְלוּ לְשָׁם, וְאֵם תַּחְזִיק מֵעַמֵּד עוֹד תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

הַעֲקָר שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ חֲלִישוֹת הַדַּעַת כָּלֵל, אִם שִׁיְהִי לָךְ מְנִיעוֹת וּמְרִירוֹת, כִּבְר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת, פֶּרֶק ה'): 'לְפֹנֵם צַעֲרָא אֲגָרָא', כִּפִּי הַצַּעַר שִׁישׁ לְאָדָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, כֵּן יִהְיֶה שְׂכָרוֹ. וְהַמְלִיךְ דָּוִד, עָלָיו הַשְּׁלוֹם אָמַר (תְּהִלִּים קכו): "הַזּוֹרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ", מֵה שֶׁעֲדִין בָּא לָךְ בְּדַמְעוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת שֶׁעוֹד יָבוֹא לָךְ בְּרִנָּה וּבְגִיל וּבְשִׂמְחָה רַבָּה, וְעוֹד תִּקְטֹף פְּרוֹת טוֹבִים מֵעֲבוֹדְתְךָ עֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתֵי עֲכָשׁוֹ אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, גַּם תִּבְרַךְ הַיְקָר לָךְ פּוֹרֵשׁ בְּשְׁלוֹמָךְ, וְהוּא מִתְעַלֶּה אֶצְלָנוּ בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וְגַם מִתְמַיֵּד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל.

כִּידוּעַ לָךְ, שֶׁאֶצְלָנוּ חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנוּ מְסִימִים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת ה"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן" בְּקִבְיעוֹת, וַיֵּשׁ מִי שֶׁעוֹד מוֹסִיף אֶת ה"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" ו"סְפֵר-הַמִּדּוֹת" וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁב"חֵי-מוֹהֵר"ן" וּב"שִׁיחוֹת-הַר"ן", כִּי כָּלֵל זֶה נִקְטָ בְּיָדְךָ, 'לֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד' (אָבוֹת ב, ה), אִי אֶפְשֶׁר לְקַרֵּא לְעַצְמוֹ חֲסִיד עַל שֵׁם רַבְּנֵנוּ ו"ל, אִם עֲדִין הוּא עִם הָאֲרֶץ, וְלֹא לומֵד סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי פָּנִיו, שֶׁכָּלוּ וְחֲכָמָתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּפָר דִּיקָא.

אָשֶׁר ד' תתקסט בַּנְחַל לַג

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ, אָשֶׁר
בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ וְחֻלְקֶךָ. רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם
לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי שִׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחֲזִין,
וְזוֹכִין עַל יָדָהּ לְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה, וּמִיִּשְׁבֶּת אֶת הַדַּעַת. וְאִם הָיוּ
בְּנֵי-אָדָם זֹכִים לִידַע מָה שְׁנַעֲשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי מַצְוֹת
הַשִּׂמְחָה, הָיוּ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, כְּשֶׁאָדָם
מַחֲזִק אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, וְהוֹלֵךְ כְּאֵן עִם הַשִּׂמְחָה רַק כְּחוּט
הַשְּׁעָרָה, שָׁם בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הוּא רֵץ אֶלְפֵי פְרָסָאוֹת, כְּמוֹכָא
הַצִּיּוֹר בְּהַשִּׁיחוֹת שְׁאֲחֵר ה"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת". וְהַכֵּלֵל — כִּי שִׂמְחָה
וְלִהְיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם, וְלֹא לִפְלִ בְּדַעַתּוֹ, זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֲנוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֲנוּ מְחַבְּרִים
אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם הֵייתָ עוֹזֵר לְהַבְּחֹר הַיְקָר ... גְּרוֹ יְאִיר,
בְּמַעוֹת, לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְכַרְחִים עֲכָשׁוּ
לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁרַק בְּזֵה תְלוּיָהּ גְּאֻלְתָּנוּ
וּפְדוּת נַפְשָׁנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי, עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תַּשְׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

שְׂמַחְתִּי מְאֹד לְשִׂמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
סִדְרָת מְגִנָּה לֹמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וְגַם אֲמִירַת קִדְשׁ
דְּרַבְּנָן וְעֲלִינוּ אַחֲר־כֶּף, זֶהוּ עֲגִנָּה נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְהַמְתַּקַּת

לד אשר ד' תתקסט בנחל

הדינים מעל כלל ישראל, כי בכלל אז הוא עת רצון גדול מאד מאד, ורבונו ז"ל אמר: אמירת חצות מסגל כמו פדיון.

וידוע אצלנו, כי אז הוא הפדיון הכי גדול שבכ"ד פדיונות מהכ"ד בתי דינים (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן רטו), ובפרטיות כשאומרים זאת במנין עשרה, אשר על כל פי עשרה שכינתא שריא (סנהדרין לט).

ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אשר אם יתאספו מנין אנשים יחד, אין שום מלאך ושרף יכול לגע בהם, ומכל שכן להתאסף בעת חצות, שהוא עת רצון גדול בשמים, אשר אין למעלה מזה.

וכן אמירת קדיש אז, שהוא משבר כל השלשלאות של ברזל, כמובא בזהר הקדוש (פרשת תרומה, דף קכט): קדישתא דא איהי סלקא בכל סטרין לעילא ותתא, בכל סטרי מהימנותא ותברא מנעולין וגושפנקין דפרזלא, וקלפין בישין, ודא איהי שבחא דאסתלק ביה יקרא דקדשא בריה הוא יתיר משבחא אחרא וכו', עד כאן לשונו; [הקדיש הזה עולה בכל הצדדים למעלה ולמטה בכל צדדי האמונה, ושובר מנעולים וחותמות של ברזל וקלפות רעות, וזה הוא השבח שהתעלה בו כבודו של הקדוש-ברוך-הוא יותר משבח אחר]. כי הקדיש מכניע את הסטרא אחרא ומעלה שבחין להקדוש-ברוך-הוא, וממשיך ישועות לכלל ישראל, ובפרטיות קדיש דרבנן.

וכן אמירת 'עלינו' אחר-כך כדגמת אחר התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, הוא גם-כן ענין נפלא ונורא מאד מאד, כי הוא שבח גדול המגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך בעולם, ומבטל את הקלפות לגמרי.

וכן אנו נוהגים לומר בכל לילה סדר תקון חצות במנין עשרה, ואחר-כך קדיש דרבנן, ואמירת 'עלינו', והולכים רקוד עם נגון של "אתה תקום", ועל-פן מאד אני שמח, שאתה זוכה גם-כן להיות ממזכי הרבים.

אָשֶׁר ד' תתקע בַּנְּחָל לַה

אודות האמירה בשעה שתיים-עשרה, באפן הנה לעולם תחזיק, ותכנס בתוך השתי שעות של חצות של רבנו ז"ל; הינו פי רבנו ז"ל אומר, שזמן חצות הוא שש שעות מצאת הפוכים, ונמשך שתי שעות, ואם אומרים בשעה שתיים-עשרה, אז לעולם נכנסים באמצע השתי שעות.

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף ספר "אות ברית", ותראה להדפיסו כמות שהוא, ואל תגיה אותו ובפרטיות התפלה, אף שאינו כל-כך בדיקוק, אך ראה להדפיסו כמות שהוא.

וכן ראה לשלח לי תכף-ומיד את התורה י"א בנקוד, בדיוק כמו שנתת לי את התורה י"ב, כי נתעכב עד עכשו, ועל-כן רצוני להדפיסו מנקד.

ד' תתקע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסדי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אחר ואחר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חמלו על נפשכם, ואל תלכו בדרך עקש, רק ראו לחטף בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי. הלא אם תיטיבו מעשיכם, ותחטפו כל טוב, לעצמכם אתם עושים וחוטפים, כי "ימינו כצל עובר" (תהלים קמד, ד), והימים והלילות פורחים ממש כצל צפור הפורח באויר, הנה יום והנה לילה והכל כלה.

זכרו היטב, כי עקר מעלת הלמוד הוא בעת שפיר וצר לאדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), וכן דיקא בימים שיש בהם בלבולים ביותר וכו', בהם יותר מעלה וחיכוכות ללמוד ולהתבודד,

לו אָשֶׁר ד' תתקעא בנחל

ובפּרטיטיות בימי ערבי שבתות בחרף, שהם קצרים מאד, אשרי מי
שזוכה לחטף בהם טוב אמת ונצחי!

ומספר על מוהרנ"ת ז"ל, שבמים אלו ערבי שבתות וערבי
ימים טובים, הנה השלחן ערוף פתוח על שלחנו, ובכל פעם נכנס
וחטף עוד כמה סעיפים.

ובפּרטיטיות אתם עדין בגיל צעיר, שאין עליכם עדין על, בודאי
אתם צריכים לנצל את הזמן היקר, ולברח מבטול זמן, שזוהי אבדה
נצחית.

זכרו היטב, פי היום ששי הזה באשר ילך, לעולם לא יחזר
לכם, ועל-כן כל נקדה ועשייה טובה שתזכו לחטף ביום הזה, זה
ישאר לכם לנצח, ומחר כשתסתכלו חזרה, ותתישבו מה עשיתם
ביום האתמול — תצטערו: "היינו יכולים לעשות ולחטף יותר
ויותר, ואיך היכן היה דעתנו ושכלנו?! למה בלינו את הזמן היקר
שלנו בפטפופי דברים בטלים ושל מה בכך?!"

תדעו, אהובי, אחי היקרים! היו מאנשי שלומנו היקרים, אשר
לא הסיחו דעתם כרגע מהשם יתברך, ולא בטלו את זמנם כלל, רק
כמו התם הקדוש, שחטף ואכל בין תפירה לתפירה וכו', ועל-כן
אל תהיו בטלנים, ושמרו את הזמן היקר, ותראו לחטף היום הזה
דיקא — דבורי תורה ודבורי תפלה והתבודדות, ואז אם חטפתם
— לעצמכם חטפתם.

הדורש שלומכם...

ד' תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ט בכסלו ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה נגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים די בכל אתר
ואתר, הונ"ה עליהם ושרה שכינתו תמיד.

אֲשֶׁר ד' תתקעא בַּנְחַל לז

אחי ורעי היקרים! חוסו וחקמלו על ימי נעורייכם, והתמידו
מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, בתמימות ובפשיטות, כי עקר
ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא רק על-ידי שקידה רבה בספרי
הקדושים, ולסלק את דעת עצמו לגמרי, ולקיים את כל אשר נאמר
בו, כי הוא זה, דבר גדול ודבר קטן (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
קכג). וזו היתה גדלתו של מוהרנ"ת ז"ל בשעה שזכה להתקרב אל
רבנו ז"ל, הנה כבר תשע שנים אחר חתנתו, והיה משלם בכל
המעלות הנפלאות בתורה ויראה, כי חותנו הרב הקדוש ר' דוד צבי
ז"ל היה רב על המון עירות, מלבד אלהיו הנביא שהיה מצוי אצלו,
כאשר העיד על זה הרב הקדוש הרבי ר' ברוך ממען-בוז' ז"ל, והיה
צדיק קדוש ונורא מאד, ולא מצא חתן אחר רק את מוהרנ"ת ז"ל,
כאשר בעצמו העיד ואמר: "הראו לפני הרבה אברכים בעבור בתי,
אף-על-פי-כן בתרתי רק באברך הזה" (מוהרנ"ת ז"ל). וכבר אז היה
בקי בש"ס ובפוסקים.

ומכל שכן בשנים אחר החתנה, השלים את עצמו מאד מאד
בכל המעלות והמדות מצנינות, אף-על-פי-כן כשזכה באלול תקס"ב
להתנדע ולהתקרב אל רבנו ז"ל, זרק מעצמו הכל הכל, ובטל את
עצמו מכל וכל לגמרי אל אור רבנו ז"ל. וכך קבל ממנו בשלמות,
בתכלית השלמות.

כי אי אפשר בשום פנים ואפן שבעולם לקבל מרבנו ז"ל כל
זמן שנשארו באדם איזה שכל ודעת עצמיים, כי כפי גדלת אורו
הגנוז של רבנו ז"ל, שהיא בתמימות ובפשיטות נוראה ונפלאה
מאד מאד, אי אפשר לקבל ממנו בשום אפן שבעולם, כל זמן
שנשארו אצלו איזה שכל עצמי, כי אורו הגנוז הוא אור פשוט
בתכלית הפשיטות, וכל מה שזורקים ומשליכים מעצמם את דעת
עצמם, כמו-כן יותר ויותר יכולים לקבל ולהשיג אורו הגנוז.

ועל-כן מוהרנ"ת ז"ל, אף שהיה גדול כל-כך, למדן נורא
ונפלא, בקי בש"ס ובפוסקים, והיה בקי בכל התוספות שבש"ס (כי
בדבר זה הצטיין מאד מאד לדעת כל התוספות שבכל הש"ס), מלבד

לח אשר ד' תתקעא בנחל

זאת היו בו מדות נפלאות: מדת הענוה ושפלות בתכלית, וכן היתה בו מדת התנא רב [רב גם תנא הוא נחשב (ערויין נ:)], שמעולם לא הסתכל חוץ מד' אמותיו (עין רש"י נדה כד.). וכן היה זריז מאד מאד בכל מעשיו (מלבד עוד מעלות ומדות נשגבות, שלא ידוע לנו), אף-על-פי-כן כשזכה להתודע מרבנו ז"ל סלק את מחו לגמרי, והשליך את נפשו מנגד, באפן שיזכה להתקרב ולהתודע יותר ויותר מרבנו ז"ל, וכך קבל ממנו. וככל שרצה לקבל מרבנו ז"ל, יותר בזיונות ושפיכות דמים היו לו, עד שהפקיר את עצמו לגמרי, ונעשה פארץ וכעפר ממש, וכל אחד דש עליו, וכך קבל את דעת רבנו ז"ל בשלמות.

עכשו, מדוע לא נישב עצמנו — איזה היכן המקום שאנו נמצאים, מה עבר עלינו?! באילו פנים עדין אנו נמצאים וכו', כאשר כל אחד יודע בעצמו נגעי ומכאובי לבבו.

ואם-כן כשאנו זוכים לקבל מרבנו ז"ל, איך עלינו לבטל את ישותנו לגמרי, ולבטל את שכלנו ודעת עצמנו לגמרי, עד שלא ישאר אצלנו שום שכל עצמי כלל, ובאפן הזה נזכה לקבל הרבה ממנו ז"ל.

והעקר שנעשה בכל פעם התחלה חדשה, וכל שיחה ודבור מרבנו ז"ל ומכל שפן כל תורה צריכה להיות אצלנו חדשה לגמרי, ולא נחשב שאנו כבר יודעים את השיחה הזו או את התורה הזו, אדרבה עלינו לדעת בכל פעם שאין יודעים כלל, עד שנשתה בצמא את דבריו הקדושים, כאיש צמא אשר לא שתה כבר מים כמה ימים, פן צריכה להיות ההשתוקקות וההתלהבות והתשוקה אל כל דבור ושיחה ותורה מרבנו ז"ל, ואז דיקא על-ידי-זה נזכה שיאיר בנו אורו הגנוז של רבנו ז"ל.

וראו בכל הדורות אצל אלו מאנשי שלומנו היקרים, שהיו דברי רבנו ז"ל חדשים, בכל פעם וכו' להתעלות בעליה אחר עליה וכו', וזכו למה שזכו, עין לא ראתה, אשרי עין ראתה זאת! כי הלא

אָשֶׁר ד' תתקעב בנחל לט

רבנו ז"ל בעצמו העיד על כל אשר ישמע בקולו ויקים כל אשר אומר: "אין דגה בעולם שלא אביא אתכם אליה".

ועל-כן עלינו לבטל את שכלנו לגמרי, ונתחיל להתמיד בספרי הקדושים של רבנו ז"ל, ללמד ולהגות בהם בכל יום ויום בתשוקה תדשה ובחיות נפלאה, עד שיפגס אל תוך גידינו ודמינו, אשר במקום שסתובב בגידינו דם, יסתובבו דברי רבנו ז"ל, וזה ברור; כֹּאֲשֶׁר אָנִי רְגִיל לומר לאנשי שלומנו היקרים, אשר צריכים להיות כל-כף בקיאים בספרי רבנו ז"ל, עד שפשוטכים גיד, שלא יצא דם, רק "לקוטי-מוהר"ן", כל-כף צריכים להיות בקיאים בדברי רבנו ז"ל, אשר אין ערוך אליהם כלל.

אשרי הזוכה לציית, אשרי לו בזה ובבא!

הדורש שלומכם...

להיות נמנה בין אנשי שלומנו חסידי ברסלב, צריכים לידע בעל-פה דברי רבנו ז"ל, אחרת הוא רק דמיון, כי לא עם הארץ חסיד'.

ד' תתקעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ט בכסלו ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם — מדת הסבלנות, ולבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא לישוב הדעת, כי כל הצרות שבאות לאדם, הן רק מחמת שאין לו ישוב הדעת, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-

מוהר"ן, חלק ב', סימן י'). מה שֶהָעוֹלָם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִפְּנֵי שְׂאִינָם מְיֻשָּׁבִים דַּעְתָּם. וְלָמָּה אֵינָם מְגִיעִים לְיִשׁוּב הַדַּעַת? כִּי אֵינָם שְׂמֵחִים. עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצֻמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת. וְתַמִּיד צָרִיכִים לְדַעַת, שְׂעֵדֵן זֶה לֹא סוּף הָעוֹלָם, וּמִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת, יְכוּלִים עֵדֵן לְצִאֵת, רַק צָרִיכִים יִשׁוּב הַדַּעַת לְדַעַת אֵיךְ לְצִאֵת, בְּוֹדָאֵי אָדָם מִסְתַּבֵּךְ בְּצָרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וְהַרְפָּתָקָאוֹת, כִּי אֵין אָדָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ אֵי אֵילוֹ סְבוּכִים, עִם כָּל זֹאת עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת — שְׂאָדָם יִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא יִכְנָס בְּלַחֲץ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּיָאוֹשׁ, כִּי זֶה גְרוּעַ מִהַכֹּל. וְלָכֵן אִם רְצוֹנָךְ לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ, הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו. לָמָּה לָךְ לְדַבֵּר אֶל בְּנֵי-אָדָם, שְׂמֵמִילָא אֵינָם יְכוּלִים לְעֻזְרָךְ, רַק לְסַבֵּךְ אוֹתָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, טוֹב יוֹתֵר שֶׁתְּדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְתוֹשִׁיחַ וְתִסַּפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְאִם חָטָאת — תִּתְוַדֶּה אֵלָיו, כִּי אֵין דָּבָר גָּדוֹל יוֹתֵר מִוִּדְוֵי דְבָרִים, וְכִמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטָא, עַל-יְדֵי-זֶה הָעוֹנוֹת נִחְקָקִים בְּעֲצֻמוֹתָיו. וְכִשְׂמִתְוַדֶּה, מוֹצִיא אֶת עוֹנוֹתָיו מֵעֲצֻמוֹתָיו. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהֻנִּים בְּחֻקֵּי): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמִיד שֶׁהֵם מִתְוַדִּים, מִיד אָנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם. וְלָכֵן הָעָקַר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִתְוַדוֹת בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלוֹמַר אֶת הָאֱמֶת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב'): כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל לְמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִים וְהַמְלַכְלָכִים, אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, אֶלֹא לְצַעֵק: "אֵיהֶ הַמְקוֹם שֶׁאוּכַל לְמַצֵּא אוֹתָךְ", שְׁזֶה סוּד 'אֵיהֶ הַשָּׂה לְעוֹלָה', בְּזֶה שֶׁאָדָם מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ הֵיכַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶהוּ קָרָבָן עוֹלָה, שְׂמִקְרִיבִים לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ. וְלָכֵן צָרִיכִים לְבוֹא לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אֵיהֶ מְקוֹם כְּבוֹדְךָ, הֵיכַן אַתָּה רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּל-כַּף הַרְבֵּה חָטָאתִי, עוֹיִתִי, פֶּשַׁעֲתִי, עַד שֶׁנֶּעְלַם וְנִסְתָּר מִפְּנֵי אֱמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וּבְזֶה שֶׁבָּא אָדָם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אֱמֶת, בְּלֵב נִשְׁפָּר וְנִדְּכָה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קיב): הַדְּבֹר עִם אֱמֶת מֵאִיר לוֹ לְצִאֵת מִכָּל הַחֲשָׁךְ. וְלָכֵן הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל

אֲשֶׁר ד' תתקעב בנחל מא

הקדוש-ברוך-הוא, ואף שאני יודע שכואב לך מאד מאד, שנפלת בפח יקוש כזה, שאינך יכול לצאת מזה, עם כל זאת אין זו עצה להשבר, אדרבה עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ואז תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא הרגל את עצמך ללמד בכל יום תורה הקדושה, כי אין טוב אלא תורה. ולא יחסר לך יום אחד, שלא תלמד חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתסיים בכל שבוע פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, עם פרוש רש"י ז"ל, שזו סגלה ליראת שמים. וכן תתמיד בלמוד משניות, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, וגם משנ"ה אותיות משנ"ה, כי מי שמרגיל את עצמו ללמד הרבה משניות, משנה את הרע והטבע המגנה שנטבע בו. ועל כלם — תלמד הרבה גמרא, ותעשה לעצמך שני שעורים: שעור אחד בעיון — לברר את ההלכה, ושעור אחד בגרסה, לגרס הרבה דפים לבקיאות. וכן תלמד בכל יום מדרש מפרשת השבוע — הן מדרש רבה והן מדרש תנחומא, ואשרי מי שזוכה לסיים בכל שבוע את המדרש רבה ותנחומא מפרשת השבוע, אשר אין עוד מוסר יותר גדול ממאמרי חכמינו הקדושים. וכן הרגל עצמך ללמד בכל יום פרק או שני פרקים וכו' ברמב"ם. ועל כלם — תלמד הרבה טור ובית יוסף ושלחן ערוך עם המגני ארץ, וכן תגרס באמירת זהר ותקוניים, שמאד מסגל לנשמה. ואם תקים את זאת בכל יום, תרגיש את עצמך אדם אחר לגמרי, כי אדם שאינו לומד תורה מרגיש ריקנות. ואמרו חכמינו הקדושים (פתבות נט): הבטלה מביאה לידי זמה, הבטלה מביאה לידי שעמום ושגעון; וזה מה שעובר על כל בני-אדם, הבטלה הורסת אותם לגמרי, כשאדם הולך בטל, הוא בא לידי עברות חמורות, רחמנא לצלן, עד שגונב וגוזל ועושה עול לשני, ועושק את הבריות. ולכן ראה לקחת עצמך בידיך, ותבקש בכל יום אליו יתברך, ואל תפחד משום דבר, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

העקר כזה העולם סבלנות וישוב הדעת, תישב עצמך בינך

לביין קונד מָה עושים, אָבֵל אַל תִּפְגַּס בַּלְחָצִים וּבִכְפָּחִים יְתָרִים, פִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הֶרַע יָבֹוא הַטּוֹב, רַק תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בָּךְ. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם כַּמָּה מְצוּוֹת מִתַּרְנ"ג מְצוּוֹת, כְּדֵי שְׁתַּהַיֵּה בְּקִי בְּכָל הַמְצוּוֹת, וְזֶה יִחְיֶה אוֹתָךְ, וְתִרְאֶה אֵיךְ שָׂרֵב רֵבֵן שֶׁל הַמְצוּוֹת אִתָּה מְקִיִּים, וְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן (בְּרִיכוֹת נו.), אָבֵל אַדָּם שֶׁאִינוֹ לוֹמַד הַתַּרְנ"ג מְצוּוֹת, אֵינָנו יוֹדֵעַ מָה מַעֲלָתוֹ, עַל-כֵּן הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי. וְלִכֵּן רְאֵה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם תַּרְנ"ג מְצוּוֹת וְאִם תּוּכַל לְלַמַּד אֶת הַקְּצוּר — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְכָךְ תּוּכַל לִהְיוֹת בְּקִי בְּכָל הַמְצוּוֹת.

הַמַּאֲחַל לָךְ הַתַּחֲזִיקוֹת, וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ט בְּכֶסֶל ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְזִכֹּר, אָשֶׁר רַבְּנוּ וַיֵּל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּעֶנְיָן הַשְּׂכָחָה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצַל הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה זֶה חֲסָרוֹן גְּדוֹל מְאֹד, אָבֵל אֲצִלִּי הַשְּׂכָחָה מַעֲלָה עֲלֵינוּ מֵהַכֵּל. כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם שׁוֹכַח, הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, אָבֵל אִם זוֹכֵר אֶת כָּל הָעוֹלוֹת שֶׁעָשׂוּ לוֹ, וְכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁלוֹ, אֲזִי אֵין לוֹ שׁוּם הַתַּחֲזִיקוֹת וְתִקּוּמָה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תִּשְׁכַּח אֶת עֲבָרְךָ, וְתִתְחִיל הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ וַיֵּל הִנֵּה תָּמִיד הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה הִסוּד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁצָּרִיכִים לְהַתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּכָל פַּעַם, לְשַׁכַּח אֶת הָעֲבָר, וְלְהַתְחִיל הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה. אִם תִּבְּרָה יוֹמָם וְלַיְלָה עַל הַהֶפְסֵד שֶׁהָיָה לָךְ, מָה יִהְיֶה? כְּלוּם, וְעוֹד תִּשְׁכַּח אֶת הַלְמוּד שֶׁלָּךְ, וְתִלְמַד בְּעֲצָלוֹת וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל אִם אִתָּה

אָשׁר ד' תתקעד בנחל מג

שׁוֹכַח לְגַמְרִי, וְאַתָּה שָׁם לְפָנַי עֵינַיִךְ כְּאִלּוּ עֲכָשׁוּ נוֹלַדְתָּ, אֲזַי אַתָּה אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי. וְלִכֵּן רָאָה לְשַׁכַּח וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ נִסִּים נִגְלִים.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטֹלָן, תְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפִלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֲבָל שְׂיִהְיֶה בְּקִבְעוֹת, וְאַחֲרֵיכֶן תִּגְנֹב בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְעוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת, עַד שֶׁבְּמִשְׁךָ הַיּוֹם תִּזְכֶּה לְגֻנֹב הַרְבֵּה פְּעָמִים חֲמֵשׁ-דְּקוֹת, וְיִצְטָרֵף לֹא רַק לְשַׁעָה, אֲלֵא לְשַׁעֲתִים וּלְשַׁלֵּשׁ. וּבְאַמַּת אֵינן עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וַיֵּשׁ לוֹ אֵל מִי לְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט בְּכֶסֶל ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלִיךָ לְהַתְּחִזֵּק עֲכָשׁוּ בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְכֵן עֲלִיךָ לְעוֹרֵר אֶת אַחֵרִים בְּעִנְיָן זֶה. כִּי רַבְּנוּ ו'ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן סד), שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי מַחְלָקָת, מְזֵה נַעֲשֶׂה הַחֲלָל הַפְּנוּי, וְזוֹ טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אִם לֹא, הָיָה כָּלוּ אֹר אֵינן סוֹף, אִז שׁוֹב לֹא הָיָה מְקוֹם לְבְרִיאָה, אֲבָל בְּרַגַע שְׂיֵשׁ מַחְלָקָת, מִמִּילָא עֲשֶׂה שׁוֹב הַחֲלָל הַפְּנוּי, וּמִי שְׂאֵינְנוּ זוֹכֵה — מְסַבֵּן, נוֹפֵל בְּקִשְׁיוֹת וּבְסִפְקוֹת. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה מְאַמוּנַת חֲכָמִים, כִּי עָקֵר הַמַּחְלָקָת זֶה בֵּין הַחֲכָמִים, שְׂיֵשׁ פְּרוּדִים בֵּין אֵלּוּ הַצְּדִיקִים הַמְּגִלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מְזֵה נַעֲשֶׂה הַחֲלָל הַפְּנוּי. וְצְרִיכִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר מְזֵה,

ובפרט עכשו, שקרה לנו מקרה מוזעזע, שלבן הארמי גזל את יעקב, ותמיד בא בכל מיני תחבולות עקדים נקדים וטלאים, ונתקנים (בראשית לא, ז): "ויהחלף את משפתי עשרת מנים וגו', אם כה יאמר נקדים יהיה שכרף וילדו כל הציאן נקדים, ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרף וילדו כל הציאן עקדים"; תמיד בא עם ספורים אחרים, ובין כף לבן הארמי עשק הכל. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), שכשאדם גונב כסף, הוא גונב נפשות, ומזה בא שלאנשים נחלשה דעתם, ואינם יודעים, שכל זה גרם הרוצח נפשות, כי מי שגזלן, הוא רוצח נפשות ממש, ומזה נובע, שאחר ספור נורא כזה, שאחד ישטה בנו כלבן הארמי, ויגנב ויגזל ויעשק כספי עניים ואביונים, שאין להם פת לחם, יתומים ואלמנות, כל זה גורם, שלפתע פתאם אנשים מתקררים, כי הגזל את חברו ממון, גזל ממנו נפשות. ולכן צריכים לחזק עכשו את כלל אנשי שלומנו ביתר שאת וביתר עז, כי יעקב, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), מסתכל על השכל שיש בכל דבר, כי הקדוש-ברוך-הוא מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, לרמוז לאדם רמזים בכל יום, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד); ולכן יעקב איננו מפחד מאף אחד, וממה הוא בן מפחד? מאלו הנשמות שהם הבנים שלו — מה יהיה אתם, כי חכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין יט): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו, אזי הוא מתירא מאד — מה יהיה עם ילדיו, שלא יפלו, אחר שיגע וטרח עד שהעלה אותם, והנה בא לבן הארמי, וגונב וגזל, וממילא הנפשות נופלות. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהיצר הרע מלאך מזיק הוא, ומתלבש באש לבנה, שזהו לבן הארמי, אש לבנה — ואף-על-פי-כן מלאך מזיק הוא, וצריכים להשמר מזה מאד מאד, ולחזק מאד את הנפשות, שיהיו שמחים ועליזים, כי מכל כשלון לומדים יותר, כמובא בדברי חכמינו הקדושים (גטין מג.) על הפסוק (ישעיה ג, ו): "והמכשלה הזאת" — אין אדם לומד תורה, אלא אם-כן נכשל בו. וכן כתוב (משלי כד, טז): "כי שבע' יפלו צדיק וקם", אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט) סופי תבות עמל"ק, עמל"ק זהו אבן

אֲשֶׁר ד' תתקעד בַּנְחַל מה

נגף ונופלים, אבל הצדיק 'וקם', כי על הצדיק עובר כל השבע מימות, כמובא (ספורי-מעשיות, מעשה י', מהפערגער והעני), על כל צדיק וצדיק צריך לעבור שבע מימות, שהוא מכרח להתחבא בכל מיני מימות שבעולם: בור ומקנה ואגמים וכו', אבל הצדיק מתחזק, אף שנופל, אבל 'וקם', זה עקר החכמה בזה העולם — לקום. ואם-כן יעקב בעצמו איננו מפקח כי הוא קם, ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), אשר סופי תבות של האבות זה: 'וקם', כי האבות הקדושים, אפלו שעברו עליהם צרות ויסורים: אברהם יצא ממנו ישמעאל, יצחק יצא ממנו עשו, יעקב סבל מכלם: צרת לבן, צרת עשו, צרת דינה, צרת יוסף, צרת שמעון, צרת בנימין, אבל גדלתם היתה 'וקם', שלבסוף קמו, שזה סופי תבות של אברהם, יצחק ויעקב — 'וקם', הסוף של האבות הקדושים שקמו, ושלא הניחו את עצמם לפל, אף הצרה הגדולה ביותר היא — מה יהא על התלמידים, שהם לא יפלו, כי אם הם יפלו, אזי הצדיק מצטער — מה עושים עם הנפשות הללו! כי אלו הנפשות שעכשו מתקרכים, הם בבחינת ביצה, שצריכים לשמרם מאד מאד, שלא ישברו.

ולכן עליך מנח החוב לחזקם ולעודדם ולשמחם, ולהכניס בהם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, שזה האין סוף ברוך הוא, ואמונת חכמים, שאפלו שמדברים על הצדיקים וחולקים עליהם, זה מכרח להיות בשביל החלל פנוי, כדי שיהיה שם בריאה, אבל אם מתחזקים באמונה — עוברים על הכל, "אתה הוא קדם שבראת העולם ואתה הוא משבראת העולם", אין שום חלל, הכל מלא, וגם בתוך החלל הפנוי יכולים למצא את הקדוש-ברוך-הוא, ואסור להשבר. וזו עבודה מאד מאד עמקה וקדושה וכבדה ביותר, כי לבעל בחירה מאד מאד קשה לעזר, כי הנה אתה אומר לו משהו, והנה בא תרנגול ומקרקר באזניו, והוא הולך אחר התרנגול. ולכן נקרא התרנגול 'גבר' — מלשון גבורה. פי בנגל לו להטעותך ולהפילך.

באמת לא היו צריכים לדבר בכלל מהמתנגדים, ומכל

השׁוֹנְאִים וְהַרְשָׁעִים, הַמְצִיּוֹת וּמַצְעָרִים אֶת הַצְּדִיקִים, אֲבָל הַיּוֹם
הַבְּחִירָה כָּל־כּוֹן קָשָׁה, כִּי הוֹלֵךְ לְהַתְּגַלּוֹת אֹר מְאֹד גָּדוֹל בְּעוֹלָם,
וְלִמְקַבְּלִים אֵין שׁוֹם בְּלִים, וְלִכֵּן הַדְּבָר הַכִּי קָטָן שְׂרָק קוֹרָה, הֵם
נִחְלָשִׁים וְנִשְׁבָּרִים, וּמִמֵּילָא נַעֲשִׂים לָהֶם הַדְּבוּרִים אֹר אֵין סוּף,
וְאֵינָם יְכוּלִים לְקַבֵּל, וְיֹתֵר קַל לָהֶם לְקַבֵּל כֹּל מִיַּי שְׂקָרִים, מִלְּקַבֵּל
גְּלוּי אֱלֹקוֹת. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַקְדִּים וּלְסַפֵּר לָהֶם, שְׁנֵה כָּל־ל סְפוּרֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְזֶה מֵה שְׂרַשׁ"י הַקְּדוֹשׁ אֹמֵר: לֹא הִיְתָה הַתּוֹרָה
צְרִיכָה לְהַתְּחִיל אֱלֹא מִ"הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם", וְלָמָּה הַתְּחִילָה
בִּ"בְרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"? אֱלֹא אִם יֹאמְרוּ
אֲמוֹת הָעוֹלָם: לְסֻטִּים אַתֶּם, אֲזַי בָּאִים וְאֹמְרִים לָהֶם: לֹא, יֵשׁ
אֱלֹקִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם, שֶׁבְּרָא אֶת הַבְּרִיאָה כְּלָה: הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,
וְהוּא נִתֵּן אֶת זֹאת לְמִי שְׂרַצָּה, בְּחַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וּבְחַר אֶת אָרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וְנִתֵּן אֶת הָאָרֶץ שְׁבַחֲרָ לְעַם שְׁבַחֲרָ, כִּי צְרִיכִים לְסַפֵּר אֶת כָּל
הַסְּפוּרִים שְׂסָבִיב, שְׁנֵה בְּכָל־ל כָּל הַסְּפוּרִים שְׂסָבִיב הַתּוֹרָה, כִּי תַכְּלִית
הַתּוֹרָה זֶה קִיּוּם הַמְּצִוּוֹת, וְלָמָּה צְרִיכִים לְסַפֵּר סָבִיב? אֱלֹא אֹמֵר
רַבֵּנוּ ז"ל שְׁנֵה גַם־כֵּן תּוֹרָה, כִּדִּי שְׁנַדַּע בְּדִיוֹק מֵה עֵבֵר עַל אָדָם
הַרְאֵשׁוֹן וְחִנּוּהוּ, שֶׁבָּא הַנְּחֻשׁ וְהִסִּיתָם, וְאַחֲר־כֵּן קִיֵּן וְהִבֵּל, שֶׁאַחַד
הַרְג אֶת הַשְּׁנִי, וְאַחֲר־כֵּן כָּל דוֹר הַמַּבּוּל, וְאֵיךְ שְׁנַח הַצְּדִיק וּבְנָיו
נִצְלוּ, וְאַחֲר־כֵּן דוֹר הַהַפְּלָגָה, וְאַחֲר־כֵּן בָּא אַבְרָהָם וְגָלָה וּפְרָסָם אֶת
הַקְּדוּשָׁתוֹ הַיּוֹדֵה, וּמֵה שְׂעֵבֵר עָלָיו: עֲשָׂרָה נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְעַד שֶׁהוֹלִיד אֶת יִצְחָק, וְעַד שֶׁמָּצָא בְּעַבְדוֹ שְׂדוּךְ. וְאַחֲר־כֵּן הוֹלִיד
יִצְחָק שְׁנֵי בָנִים: עֲשׂוֹ וְיַעֲקֹב, וְעֲשׂוֹ רָצָה לְהַרְג אֶת אָחִיו, וְיַעֲקֹב
הַצָּרִף לְבָרַח, וְלִהְיֵן בְּרַח? אֵל לָכֵן הָאֲרָמִי, וְדִיָּקָא שֶׁם מָצָא אֶת
זְווגוֹ — אַרְבָּעָה זְווגִים: רַחֵל, לֵאָה, בְּלָהָה, וְלֵפָה, וְהוֹלִיד אֶת
הַשְּׂבָטִים, וּמֵה שְׂעֵבֵר עָלֵיהֶם, שֶׁהַתְּלַקְטוּ עַל יוֹסֵף הַצְּדִיק וּמְכָרוּהוּ
לְעַבְדוֹ, וְנַעֲשָׂה יוֹסֵף מֶלֶךְ, וְהַצָּרִכוּ כָּל־ל לְרַדֵּת וּלְכוּא אֵלָיו
וְלִהְשַׁתְּחוּת, וְאַחֲר־כֵּן בָּא פִּרְעֹה וְשַׁעֲבַד אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד
שֶׁבָּא מִשֵּׁה רַבֵּנוּ, וְגָאֵל אוֹתָנוּ וְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם,
וְהַגְּעָנוּ אֶל הַר סִינַי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כָּל אֵלוֹ הַסְּפוּרִים סָבִיב
לְכַאוֹרָה מִיְתָרִים? אֱלֹא זֶה חֶלֶק מִהַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה בְּלִי הַסְּפוּרִים לֹא
הִיו יְכוּלִים לְהַבִּינָה, וְלִכֵּן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן

(נט), שְׁסָבִיב הַתּוֹרָה זֶה גַם-כֵּן תּוֹרָה, שְׂאֵלוֹ הַסְּפוּרִים שְׂבִין הַמְצוּוֹת; וְלִכֵּן פְּעָמִים רַבּוֹת צְרִיכִים כֵּן לְגַלוֹת וְכֵן לְפָרְסָם מֵה שְׂקוּרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁזֵהוּ סְפוּר עֲמָק, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶצְלוֹ זֶה תּוֹרָה שְׂלֵמָה. וְלִכֵּן בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, אֵין מְבִינִים מֵה קוּרָה פֹּה, רוֹאִים אָדָם הוֹלֵךְ, זֶה מְשַׁבַּח אוֹתוֹ, זֶה מְגַנֵּה אוֹתוֹ, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַכֹּל טֹבֵעַ, מְקַרְה וּמְזַל, סֵתָם אָדָם הוֹלֵךְ, מִסְתַּוָּבֵב, וּמְמִילָא כָּל אֲשֶׁר קוּרָה עֲמוֹ, גַם נִדְמָה שְׂאֵין לוֹ מְשַׁמְעוֹת מִיַּחַדָּת, אֲבָל אִם אָדָם בְּאַמַּת שָׁם לֵב, וְרוֹאֶה וּמִתְבּוֹנֵן וְנוֹכַח — שְׂפִלוּנִי זֶה מְשֵׁהוּ מִיַּחַד, הוּא דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כְּרַגַּע, אִזּוֹ מְמִילָא כָּל מֵה שְׂמִסְבֵּב אֹתוֹ, זֶה גַם-כֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂפִלְמָדִים אוֹתוֹ לַמּוֹדִים אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמְצָבִים, שְׁזֵה בְּעַצְמוֹ הָעֲשָׂרָה נְסִיווֹנוֹת שְׁנִתְנַסָּה אֲבָרְהָם אֲבִינוֹ וְעַמְד בְּכָלָם.

וְלִכֵּן בְּנֻדָּאֵי צְרִיכִים לְסַפֵּר אֶת כָּל הַסְּפוּרִים, כְּדֵי שְׂבִנֵי-אָדָם יִלְמְדוּ — תִּרְאוּ אֵיךְ מְכָל הַמְצָבִים הֵכִי קָשִׁים יְכוּלִים לְקוּם. וּבְכָל פַּעַם יֵשׁ סְפוּר אַחֵר. וּמִי שְׂאֵינוֹ שָׁם לֵב, הוּא חוֹשֵׁב — תִּרְאֶה, זֶה רַק מְקַרְה עִם פְּלוּנִי אוֹ אֶלְמוּנִי, אֵיךְ מִי שְׂשָׁם לֵב הַיֵּטֵב — רוֹאֶה שְׁזֵה לֹא מְקַרְה, אֶלָּא סְפוּר אֶחָד מֵהַתּוֹרָה: "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם" (בַּמִּדְבָּר יט, יד), הָאָדָם בְּעַצְמוֹ הוּא תּוֹרָה שְׂלֵמָה, רַמ"ח אֵיבָרִים וְשִׁס"ה גִּידִים. וְלִכֵּן כֵּן צְרִיכִים לְסַפֵּר. וּבַפְּרָט שְׂגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ה'), שְׂמִי שְׂפָגַם בְּבְרִית, עַל-יְדֵי-זֶה נֶאֱמַר עָלָיו (מְשַׁלִּי ב, יט): "כָּל בְּאֵיהָ לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים", כִּי אֵין לוֹ כָּלִים לְהִשְׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, אִזּוֹ הוּא צְרִיךְ לְשַׁמַּע מִחֻלְקַת וּמְרִיבוֹת, וְלִיצְנוֹת וּלְשׁוֹן-הַרֶעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְרַחֵק. כַּמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהַר"ן ת"ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד'); כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחָמָן, וְרוּצֶה לְקַרֵּב אֶת כָּלָם, אֲבָל אָדָם שְׂפָגַם בְּפָגַם הַבְּרִית וּבַפְּרָט בְּהוּצָאת וְרַע לְבַטְלָה, נִתְקַלְקַל לוֹ הַמַּחַ, כִּי הוּצִיא אֶת וְרַעוֹ לְבַטְלָה בְּלִי כָּלִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצֶה שְׂאָדָם יִחֹזר בְּתִשׁוּבָה, אֲבָל מִצַּד שְׂנִי לֹא רָאוּי לְקַבְּלוֹ בְּתִשׁוּבָה, אִזּוֹ שְׂמִים לוֹ מְנִיעָה, שְׂשׁוּמַע מִחֻלְקַת. אוֹמַר רַבְּנוּ ו"ל: וְתִאֲמִין, שְׂכָּל מְצוּתָא וּמְרִיבָה אֵינָה אֶלָּא בְּשַׁבִּילָךְ, כְּדֵי לְרַחֵקְךָ, שְׁזֵה מֵה שְׂאָמַר

רַבְּנוּ ו"ל (שיחות-ה"ן, סימן עא), שְׁכַתּוּב בַּזְהַר, שְׁעַל פְּגָם הַבְּרִית אֵין תְּקוּן, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, אִף אֶחָד אֵינוֹ מְבִין פֶּשֶׁט בַּזְהַר, וְאֵני אוֹמֵר לָכֶם, שֵׁישׁ תְּקוּן, שׁוֹאֵל עַל זֶה מוֹהַרְנ"ת ו"ל: אֵיךְ יָכוֹל רַבְּנוּ ו"ל לומר הַפֶּךָ הַזֶּה? אֲלֹא שְׂמִסְבִּיר כַּנ"ל, שְׂאָדָם אֵינוֹ רְאוּי לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה, וְלֹא רְאוּי שְׂיִקְבְּלוּהוּ בַּתְּשׁוּבָה, כִּי אֵיךְ עֲשִׂיתָ פְּגָם כְּזֶה, שְׂמַכְּל טַפָּה וְטַפָּה הָיָה יָכוֹל לְהַגְלִיד בֵּין אוֹ בֵּית, וְאֵתָה הַרְגָת אוֹתָם, עַל-כֵּן עָלִיד לְשִׁמְעַ שְׂאֵין לָךְ תִּקְוָה, וְאֵני אוֹמֵר לָךְ, שְׂכֵן יְכוּלִים לְתַקֵּן אֵת הַכֹּל. וּבְעֵבוֹר זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה פְּעֻמִּים כֵּן לְדַבֵּר, וּבַפְּרָט בְּדוֹר הַזֶּה, שְׂכָלָם שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, וְהֵם נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת מְאֹד, שְׂצְרִיכִים לְהוֹצִיאֵם מִהַעֲרֵב-רַב וְלִכְנוּתָם, וְלְהַחֲדִיר בֵּיהֶם הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת. אֲבָל יֵשׁ לָהֶם מְנִיעָה מְאֹד קָשָׁה, שְׂהֵם צְרִיכִים לְשִׁמְעַ מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, סְפוּרִים חֲדָשִׁים וְכַשְׁלוֹנוֹת נוֹסְפִים שְׂלֹא תֵאָרוּ וְשַׁעְרוּ כָּלֵל. וְאִם לֹא יִגְלוּ לָהֶם וַיִּדְבְּרוּ עִמָּהֶם, וַיַּחֲזִקוּ וַיַּעֲזוּדוּ אוֹתָם — הֵם יִתְרַחֲקוּ. וְלָכֵן לְפַעֲמִים מִהַדְּבוּר הַזֶּה שְׂהַחֲכִמִּים מְדַבְּרִים, דִּיקָא מְזָה גַעֲשֵׂה חֲלָל הַפְּנוּי, וְשֵׁם יְכוּלָה לְהֵיוֹת בְּרִיאָה, אִזּוֹ אִם מַתְחַזְּקִים בְּאַמוּנָה לְחוּף הַחֲלָל הַפְּנוּי, גְּבַרְאֵת לָהֶם בְּרִיאָה יִפָּה מְאֹד, וּמְרַגִּישִׁים אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשָׂרִים וְשְׂמַחִים וְעֲלִיזִים, וְהַכֹּל סְבִיב נְדָמָה כְּמַשְׁחָק אֶחָד גְּדוֹל.

יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲמוּנַת חַכְמִים זֶהוּ דְבַר פְּלֵא בְּיוֹתֵר, לָמָּה שְׂאָדָם יֵאָמֵן לְבָשֶׁר וְדָם? ! הֲרֵי כָּל אֶחָד הוּא בְּכַחֲיוֹת צְדִיק, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (יִשְׁעִיָּה ס, כא): "וְעַמְּךָ כָּלָם צְדִיקִים". וְרַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סימן כג), שְׂכָל יְהוּדֵי גְּקָרָא צְדִיק עַל שֵׁם שְׂנַמּוּל. וּמְזָה נְכֻנְסַת בְּאָדָם תְּמִיד מַחְשָׁבָה: "אֵני גַּם-כֵּן מְשֵׁהוּ", כִּי מְבַחֲיוֹת גְּקָדַת הַצְּדִיק שֵׁישׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד, קָשָׁה לוֹ לְהַתְּבַטֵּל לְשָׁנִי, אֲבָל טְעוֹת הֵיא זו, כִּי אָדָם צְרִיף לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמוֹ רַב, כְּמַאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת א, טז): 'עֲשֵׂה לָךְ רַב', שֶׁהוּא יִקַּח אֵת הַגְּקָדָה שְׁלִי, גְּקָדַת הַצְּדִיק, וַיִּגְבִּיֶה אוֹתָהּ. וְלָכֵן כָּל הַעֲגִזָּן שֶׁל אֲמוּנַת חַכְמִים, קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְהַסְבִּיר לְכַנִּי-אָדָם, כִּי רַבָּם כְּכָלָם אֵינָם רוּצִים לְהַתְּבַטֵּל לְזוּלָתָם, "לָמָּה שְׂתַּהֲיֶה לִי אֲמוּנָה בְּחַכְמָם? ! גַּם אֵני חַכְמָם!" וְכְדוּמָה כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת הַבָּל. וְכַךְ הֵם מַתְרַחֲקִים. אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ, שְׂמַשֶּׁה הוּא מְבַחֵר הָאָנוּשִׁי,

אָשֶׁר ד' תתקעד בַּנְחַל מט

אָזי יִקְבֵּל מִמֶּנּוּ, וּמַה מִּקְבֵּל מִמֶּנּוּ? "אַתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת כִּי הִנְיָ"ה אֱלֹקִים, אֵינן עוֹד מְלַבְדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה); וְזֶה מַה שְּׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיֹּאמְרֵנוּ בְּהִנְיָ"ה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", אִם בְּמֹשֶׁה הָאָמִינוּ, בְּהִנְיָ"ה לֹא כָּל שֶׁכֵּן? אֲלֵא אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים. בְּזֶה שְׂאָדָם יוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, אָזי מְכַנֵּיעַ עַצְמוֹ לְפָנָיו, וּבְרָגַע שְׂמֻכּוֹפֵף אֶת עַצְמוֹ, וּמְקַבֵּל אֶת מְרוֹתָו וְלוֹמֵד אֲצֵלוֹ, מוֹרָה וּמְגֻלָּה שְׂיֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה גַם בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד): כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ צָרִיף לְדַעַת לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד לְשֵׁרֶשׁ הִירְאָה, כְּפִי הַכְּבוֹד שְׂמֻכְבֵּד אֶת יְרָאֵי ה', בֵּן מַעֲלָה הַכְּבוֹד לְשֵׁרֶשׁוֹ, כִּי לְהַפִּיף, כָּל זְמַן שְׂהַכְּבוֹד הוּא בְּגָלוֹת, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ הוּא מְזוֹלָזַל בִּירְאֵי ה', וְכָל אֶחָד לְפִי תְקוּנָו אֶת הַכְּבוֹד, בֵּן מְכַבֵּד אֶת יְרָאֵי ה', כִּי אֵלּוּ יְרָאֵי ה' הֵם דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְטָלִים לְגַמְרֵי בְּאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא. וּבְדָבָר זֶה אֵינן לָנוּ שׁוֹם הַשְּׂגָה, אֵיף יָכוֹל לְהִיּוֹת אָדָם גַּם וְעַב, חֹמֵר גַּשְׁמִי, יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וְיִלְדִים, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה מִפְּשֵׁט מִהַבְּרִיאָה. וְזוֹ הִיְתָה הַקְּשָׁיָה שֶׁל מְרִים עַל אַחִיָּה מֹשֶׁה רַבְּנוּ. "וַתְּדַבֵּר מְרִים וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה" (בַּמִּדְבָּר יב, א), כִּי לֹא הָאָמִינָה אֵיף הוּא יוֹתֵר גְּדוֹל. וְלָכֵן נִעְשְׂתָה מְצַרְעַת. וְזֶה שִׁיף אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לְהוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ וְלִכּוּף אֶת עַצְמוֹ לְגַבֵּי הַצְּדִיק. וְזֶהוּ הַטַּעַם שְׂכַמְעַט מְאֵתִים שָׁנָה נִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל הִיְתָה נִעְלָמַת וְנִסְתָּרַת מִן הָעוֹלָם, כִּי כְּדֵי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל צָרִיף לְעַבֵּר עַל הָאָדָם אֵיזָה מִשְׁבֵּר, אַחֲרַת לֹא יִתְקַרֵּב. וְלָכֵן כָּל אֵלּוּ הַמִּתְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה בָּא עַל-יְדֵי אֵיזוֹ יְרִידָה אוֹ נְפִילָה, שְׁנָה מַה שְּׁהִבַּת קִיסָר הָעַמִּידָה בְּאֵרוֹת בְּאֵרוֹת, מַעֲיִנּוֹת, מַעֲיִנּוֹת, וְאַמְרָה, שְׂבָרְגַע שְׂיִרְאוֹ שְׂאֶחָד עוֹשֶׂה פְּרָצוּף — יִתְפָּסוּהוּ (כַּמּוּבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ב'), בְּרָגַע שְׂיִרְאוֹ אֶחָד עוֹשֶׂה אֵיזוֹ הַעֲוִיָּה בְּפָנָיו, סִימָן שְׂעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, וּבִיאוּהוּ אֲלֵיָהּ.

וְלָכֵן כָּל אֶחָד שְׂמִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, בְּהִכְרַח שְׂעֵבֵר עָלָיו אֵיזָה סִפּוּר, אָזי עַד כַּה הִיָּה אוֹר רַבְּנוּ ז"ל נִעְלָם מִן הָעוֹלָם, וְעַתָּה מִתְחִיל

להתגלות האור הגנוז הזה. ולכן עובר על עם ישראל מה שעובר, ולבסוף פלם יצטרכו להתקרב אל רבנו ז"ל, כי מקבלים כל-כף הרבה מכות בימינם ובשמאלם, עד שאדם נשבר, ומאחר שנשבר, אזי בא לתפש איזו פנת יקרת לקבל שם התחזקות, וכף מתקרב אל רבנו ז"ל.

ולכן אמונת חכמים זהו הדבר העדין ביותר, בגי' אדם אינם יכולים להבין דבר זה, ושואלים: "למה שאמין בדך?! למה אתה יותר גדול ממני" וכו' וכו'?! אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), בשביל זה הולך לאדם שלא כסדר, וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), שהבעל גאנה נקרא אבימלך, אבי-מלך, אני רוצה להיות מלך, והיות שלא הולך לו, אזי נשבר, והקדוש-ברוך-הוא אומר לו: השב אשת האיש, כי הוא יודע להתפלל, הוא ילמד אותך איך להתפלל.

ולכן היסוד ביהדות זה אמונת חכמים, כי אם יש אמונת חכמים — זה תורה שבפעל-פה, זה התנאים והאמוראים, הגאונים והמקבלים, שהם גלו ופרסמו את הקדוש-ברוך-הוא, וברגע שאדם זוכה, שובר את הישות והגאות שלו, אז גם הוא נתקרב אל הצדיק, והצדיק מעלה גם אותו, עד שגם הוא נעשה ללא כלום, ויש לו כח להשפיע גם לאחרים, שזה המסורה; 'משה קבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוהו לאנשי כנסת הגדולה' (אבות א); וכף עוברת המסורה עד דורותינו אלו. ולכן צריכים להתחזק הרבה באמונת חכמים, כי לולא החכמים, איננו יודעים מאומה. ובפרט כשמעלימים ומסתירים אותם בכל פעם בכסויים אחרים, מאד מאד קשה להתקרב אליהם, ומכל שפן וכל שפן מי שפגום ומחו מלכלך, ורק חושב הרהורים רעים, כל מיני מחשבות מגנות ותועבות רעות, אין כלי המחין יכול לקבל האור אין סוף ברוך הוא, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): וזה כלל גדול, שמי שפגם בברית, אי אפשר לו לתפס בדבורו של הצדיק.

וְלָכֵן צְרִיכִים לְסַפֵּר אֶת הַסְּפוּרִים סְבִיב מַה שְּׁקוֹרָה עִם הַצְּדִיק:
 פֹּה בָּא לְכֵן הָאֲרָמִי וְגוֹנֵב אוֹתוֹ, וְנִדְמָה כְּאִלּוּ סוֹף הָעוֹלָם, וּפְתָאם
 גַּעְלָם יוֹתֵר מִרְבַּע מְלִיּוֹן דּוֹלָר, וְאֲנָשִׁים נִשְׁבָּרִים — אִיךָ נִתְּנוּ אִמּוֹן
 בְּאָדָם כֵּזֶה?! וּמִתְחִילוֹת לֵהִיּוֹת קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיק — מִדּוּעַ נִתְּתָם
 לוֹ גְבוּי, וְכִדּוּמָה כָּל מִינֵי שְׁאֵלוֹת וּסְפָקוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל הַמַּחַ, וְאִין
 שָׁמַיִם עַל לֵב, שְׁזֵה חֶלֶק מִהַסְּפוּר שְׁשׂוֹאֲלִים עַל יַעֲקֹב אֲבִינוּ: "לָמָּה
 לֹא הִבְחַנְתָּ בְּרַמְאוֹתוֹ, וְלֹא בְּרַחֲתָ מִלְּכֵן הָאֲרָמִי?!" כְּפִי שְׁהֵיחָה
 לְבַסּוֹף, שְׁבִאָמַת בְּרַח יַעֲקֹב מִמֶּנּוּ, וְאַחֲרֵי-כֵן עוֹד לֹא נִסְתִּים הַמַּעֲשֶׂה,
 אֲלֵא "וַיַּגֵּד לְלָכֵן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כִּי בְּרַח יַעֲקֹב, וַיִּקַּח אֶת אָחִיו עִמּוֹ,
 וַיִּרְדֹּף אוֹתוֹ דֶּרֶךְ שְׁבַע יָמִים, וַיִּדְבֹּק אוֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד וְגוֹ', וַיִּגְנֹב
 יַעֲקֹב אֶת לֵב לְכֵן הָאֲרָמִי עַל כֵּלֵי הַגִּיד לוֹ כִּי בָרַח הוּא, וַיִּבְרַח הוּא
 וְכָל אֲשֶׁר לוֹ" וְגוֹ' (בְּרֵאשִׁית לֵא). וְלָכֵן הָאֲרָמִי בָּא וּמִתְחִיל לָרִיב עִמּוֹ,
 עַד שְׁיַעֲקֹב מְשִׁיב לוֹ מְנַה אַחַת אֲפִים, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שָׁם): "וַיַּחֲזֹר
 לַיַּעֲקֹב וַיָּרִיב בְּלָכֵן, וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָכֵן: מַה פִּשְׁעִי מִה חַטָּאתִי,
 כִּי דִלְקַתָּ עָלַי, כִּי מִשְׁשַׁתָּ אֶת כָּל כְּלֵי מַה מְצִאתָ מִכָּל כְּלֵי בֵיתְךָ"
 וְגוֹ'. וְלָמָּה צְרִיכִים לְסַפֵּר אֶת כָּל הַסְּפוּר? אֲלֵא כְּדִי לַחֲזֹק אֶת כָּל
 הַנְּשֻׁמוֹת, לְדַעַת שְׁזֵה חֶלֶק מִהַתּוֹרָה, חֶלֶק מִהַגְּלוּי אֱלֻקוֹת, וְזֵה הַדְּבָר
 הַכִּי קָשָׁה לְהַכְנִיס בְּכַנִּי-אָדָם.

אֲמוּנַת חֲכָמִים זֶהוּ הַכְּתָר שֶׁל הָאָדָם, זֶה מְצַמְצֵם לוֹ אֶת כָּל
 הָאוֹרוֹת, כִּי אִם אָדָם חוֹשֵׁב: אֲנִי וְאֶפְסִי עוֹד, אֲזִי עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ אֱלִיל,
 וַיְכוּל אַחֲרֵי-כֵן לִפְלֹג לְגַמְרִי, שְׁזֵה כָּלֵל עֲבוּדָה זָרָה שְׁאוֹתוֹ אִישׁ עֹשֶׂה
 אֶת עֲצָמוֹ לְאֱלִיל, וּמִשָּׁךְ אַחֲרָיו מְלִיּוֹנֵי גוֹיִים, לֹא רָצָה לְהִתְבַּטֵּל
 לְרַבּוֹ, שֶׁהוּא הַתַּנָּא ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה עֹשֶׂה עֲצָמוֹ
 לְאֱלִיל. וְלָכֵן כְּשֵׁי שֶׁלְאָדָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, הוּא מְצַמְצֵם אֶת הַמַּחַ
 שְׁלוֹ, אֲזִי יְכוּל לְקַבֵּל גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה. וְלָכֵן
 צְרִיכִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר מֵאֲמוּנַת חֲכָמִים. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִמָּן נג), שְׁאֵלוֹ הַחֲכָמִים שְׁרוּצִים לְקָרֵב אֲנָשִׁים, זֵה לֹא
 לְהַרְבּוֹת כְּבוֹדָם, אֲלֵא לְהַגְדִּיל אֶת דַּעְתָּם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (אֲבוֹת א, ו);
 תַּעֲנִית ז.ו): וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכָּלֵם. כִּי גַם הַחֲכָם וְהַצְּדִיק שְׁרוּצָה לְקָרֵב
 אֶת הַזּוֹלָת, הוּא צְרִיךְ לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ. כְּאָדָם הַרוּצָה לְהוֹלִיד בֶּן

אוּ בַת, הוּא צָרִיךְ לָרְדֵת וְלַעֲסֹק בְּמַעֲשֵׂה שְׁטוּת וְכוּ' וְכוּ', שְׁנִרְאָה דְּבַר מְגִנָּה וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל מִזֶּה יוֹצֵא אַחֲר־כֶּן הוֹלְדָה, שְׂיִוצֵא מִחַ חֲדָשׁ בְּעוֹלָם, גִּשְׁמָה חֲדָשָׁה. וְלִכֵּן הַצְּדִיקִים וְהַחֲכָמִים יוֹרְדִים אֶל אֲנָשִׁים, וּמְקַרְבִים אוֹתָם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה שֶׁהֵם מוֹרִידִים עֲצָמָם, זֶה הַכֶּתֶר שֶׁלָּהֶם. וְלִהְפֹּךְ — אֲנַחְנוּ הַתְּלַמִּידִים, שֶׁמִּבְטָלִים אֶת הַשֶּׁכֶל שֶׁלָּנוּ, זֶה הַכֶּתֶר שֶׁלָּנוּ, וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּשָׁנֵי הַפּוּנוּנִים — הַצְּדִיק מוֹרִיד עֲצָמוֹ אֶל תְּלַמִּידוֹ, שֶׁזֶּה הַצְּמִצּוּם שֶׁלוֹ, וְאֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ, שֶׁזֶּה הַצְּמִצּוּם שֶׁלָּנוּ, וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ תְּמִיד שְׂיֵשׁ אֶחָד מֵעַלְיוֹ, שֶׁזֶּהוּ הַצְּדִיק, מִמִּילָא יוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ גַּם אֶחָד תַּחְתָּיו, שְׁגָם הוּא צָרִיךְ לְקַרֵב, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סח), שֶׁאֵלֶּה הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ עוֹד תְּלַמִּידִים, וְאֵלֶּה הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ עוֹד תְּלַמִּידִים, שֶׁזֶּה הַעֲגוּלָה, זֶה בְּעֲצָמוֹ סוּד הַעֲגוּלִים שֶׁמִּבִּיא הָאֲר"י ז"ל, שֶׁכֶּן נַעֲשֶׂה הַחֲלָל הַפְּנוּי, בְּסוּד עֲגוּלִים עֲגוּלִים, שֶׁמִּצַּד אֶחָד אֲנִי רֹאשׁוֹן וּמִצַּד שְׁנֵי אֲנִי אַחֲרוֹן, נִתְגַּלָּה אֵלָיו, שֶׁמִּבְלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים, רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וְהַכֵּל זֶה אֱלֻקוֹת. כְּשֶׁמוֹרִידִים אֶת עֲצָמוֹ אֶל אַחֲרִים, מַעֲלִים אוֹתָם אַחֲר־כֶּן חֲזָרָה. וְכֶן סוּבֵב חֲלִילָה. וְזוֹ הַבְּרִיאָה, וְזֶה מֵה שֶׁמְּשִׁיחַ יְגַלָּה בְּעוֹלָם, וְאֵז תְּהִיָּה הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוּלָה בִּיּוֹתֵר, וְכִבֵּר לֹא יֵרָאוּ אֶת לְבֵן הָאֲרָמִי וְאֶת עֲשׂוֹ הַרְשָׁע, וְיֵרָאוּ שֶׁהַכֵּל רַק אַחֲזִיזָת עֵינַיִם. אָבֵל כְּדֵי שְׂיִבִינוּ אֶת כָּל זֹאת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל'), צָרִיכִים לְהַלְבִּישׁ מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשֶׁכֶל תַּחְתּוֹן, מַעֲלִיָּה לְעֻלּוֹל, שֶׁזֶּה מֵה שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת טז): סִבְבוּהוּ בְּהִלְכוֹת עַד שֶׁהִגִּיעַ לְצַרַת הַבַּת, כִּי הַכֵּל זֶה בַּת עֵינַיִן לְהַשִּׁיג אֶת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְדַבֵּר זֶה כָּל-כֶּן עֲמַק, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּירוֹ לְבְנֵי-אָדָם, שְׁגָם זֶה אֶצְלָם רַבּוּי אוֹר. וְזֶה מֵה שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שְׂיֵשׁ מְקִיפִים שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהַכְנִס לְפָנֵימַיִם, כִּי אִם לוֹמְדִים עִם קֶטָן שֶׁכֵּל גְּדוֹל מְאֹד, הוּא אֵף פַּעַם לֹא יִתְפַּס אֶת זֹאת, כְּמוֹ שְׁנוֹתָנִים לְקֶטָן מֵאֶכֶל גְּדוֹל — הוּא יִחַגֵּק. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהוֹרִיד אֶת זֹאת לְסַפּוּרִים קֶטָנִים כְּפִי הַדַּעַת הַקְּטָנָה שֶׁלוֹ, שֶׁזֶּה נִקְרָא מְלַמֵּד טוֹב, שְׂיִכּוֹל לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, וְלִילֵד יֵשׁ דְּמִיוֹן, עַד שֶׁהוּא חוֹשֵׁב שֶׁהִמְלַמֵּד שֶׁלוֹ — הַחֶבֶר שֶׁלוֹ, מִשְׁחַק אֶתוֹ מִשְׁחַקִּים. אָבֵל מִי שֶׁכִּבֵּר

פֶּן זָכָה לְמַחִין עֲלִיוֹנִים, הוּא מְשִׁיג — רַגַע, מַה קּוֹרָה פֹּה? ! קִדְּם
הִיָּה פְּנִימֵי עֵמֶק, עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, וּפְתָאֵם הַתְּגַלוּ לִי חֲדוּשִׁים
כְּאֵלוּ, מְקִיפִים, שְׁלֹא תֵאֲרָתִי וְשַׁעֲרָתִי כָּלֵל, אֲזִי רֵץ אַחַר הַרֵב —
"אַתָּה מִכְרַח לְגִלוֹת לִי אֵת הַמְּקִיפִים", וְאֵינִי עוֹזְבוֹ עַד שֶׁמִּקְבֵּל מִמֶּנּוּ
מְקִיפִים חֲדָשִׁים, וְכֵן חוֹזֵר חֲלִילָה; אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב
לְחֻכְּם כְּזֶה, שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ מִמְּקִיפִים פְּנִימִיִּים.

הַעֲקָר צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, אֶפְלוּ בַּמְּשַׁבְּרִים הַגְּדוֹלִים בְּיֹתֵר,
שְׂאֲנַחְנוּ עוֹבְרִים בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וְהַכָּאֵב מְאֹד גָּדוֹל, כִּי כְּשֶׁגּוֹנְבִים
מִהָאָדָם כֶּסֶף, גּוֹנְבִים לוֹ חֵלֶק מִהָאוֹר שְׁלוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סט), שֶׁהַכֶּסֶף זֶה כְּפִי הַבְּנִים, שֶׁהֵם
הַתְּלִמִּידִים, וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה),
שֶׁהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הֵם גְּנוּבִין עַל־אֵין, וְהַעֲפוּ"ם תְּמִיד בָּאִים לְגַנֹּב אֵת זֹאת,
וְזֶה מְצַעֵר מְאֹד, וְלָכֵן בְּנֵי-אָדָם כָּל-כֶּף שְׂבוּרִים, וְכִשְׁנֹשְׂאָלִים: מַה
סִבַּת הַשְּׂכָרוֹן לֵב? עוֹנִים: מֵאַחַר שֶׁאֵין לָהֶם כֶּסֶף; אִךְ אֵינָם יוֹדְעִים
שֶׁאֵינָם בּוֹכִים עַל הַעֲדָר הַמָּמוֹן, אֲלֵא עַל הַגְּנוּבִין עַל־אֵין שֶׁנֶּחְסָר לָהֶם,
כִּי אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ לֹא חֲזִיָּה מְזֻלָּא חֲזִיָּה (מְגֵלָה ג'), בְּפְנִימִיּוֹת יֵשׁ
לָהֶם כֶּסּוּפִים עֲצוּמִים לְהַשִּׁיג אֵת הָאוֹרוֹת רוּחָנִיִּים. אֲבָל לְכֹל אַחַד
יֵשׁ לָכֵן הָאֲרָמִי, שֶׁמֵּתֵל בְּיַעֲקֹב "אִם כֹּה יֹאמֵר עַקְדִים נִקְדִים
וּבְרָדִים", עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת וּמוֹצִיא אֵת כָּל כֶּסֶפוֹ, עַד שֶׁאָדָם
נִשְׁפָּר. וְזֶהוּ סוֹד הַצַּעֵר שֶׁאָדָם מְצַטַּעֵר בַּעֲת שְׂנוּגְבֵי כֶּסֶפוֹ, אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ
בוֹכָה עַל גְּנֻבַת הַמָּמוֹן, אֲלֵא עַל הָאוֹרוֹת שְׂנוּגְבֵי מִמֶּנּוּ, הַתְּכָה שֶׁהִיוּ
בְּזֶה אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְּלִיּוֹת, שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן יח), זֶה הִיָּה הַקְּרֻטְלִיתָא שֶׁהִיוּ בּוֹ אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְּלִיּוֹת,
אָמְרוּ שְׂזָה שִׁיָּךְ לֹאֲשֶׁת רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דְּוֹסָא. מִסְּבִיר רַבֵּנוּ ו"ל מִי
הִיָּתָה אִשָּׁה גְּדוֹלָה זֹו? ר' חֲנִינָא הִיָּה כָּל עֲנִינּוֹ תַפְלָה, שְׂזָה מַה
שֶׁאָמַר: אִם שְׂגוּרָה תַפְלָתִי בְּפִי, יוֹדַע אָנִי שֶׁמִּקְבֵּל (בְּרִכוֹת לד:), וְלָכֵן
מְצִינּוּ שְׂגָם אֲשֶׁתוֹ הִיָּתָה מְלַמֶּדֶת בְּנִסִּים, שֶׁבָּאָה שְׂכֻנָּה וְאוֹמְרַת לָהּ,
שֶׁהַתְּנוּרָה הִיָּה מְלֵא בְּכֶזֶק, אֲזִי עֲנִתָה שֶׁהִלְכָה לְהִבִּיא מְרַדָּד, וְהִיָּה זֶה
מַעֲשֶׂה גַם וְכו', אֲזִי גַם הִיא זְכָתָה לְנִסִּים (עֵין תַּעֲנִית כה:). וְלָכֵן הַחֲגוּר
(עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲשֶׂה ג') דִּיקָא עַל-יַדֵּי הַתְּכָה הַזֹּו בֹּא לְיַדֵּי הַעֲשָׂב

וכו', ואף שבין כך עבר עליו מה שעבר, שגזלו אותו והשליכוהו, עד שהצריך לזחל על הארץ, ועזבוהו כלם, ומצא את העשב הזה שמוליכו אל המקום שמתחבר הלבנה והשמש, שזה (ישעיה ל, כו): "והיה אור הלבנה כאור החמה", ולבסוף נתבטלו כל השדים והרוחות והשקו האילנות, שזה (דברים כ, יט): "כי האדם עץ השדה". וכל אדם מוציא פרות יפים, זו כל עבודתנו כל ימי חיינו.

ולכן עלינו לשמח מאד, שיש לנו רבי כל-כך גדול, שיכול לקחת מגשמים כמנו, וללמד אתנו למודים עמקים כאלו, שלא נשמעו מעולם. רבנו ז"ל הלביש גנוזיא דמלפא באפן פשוט כזה, שגם מגשמים כמנו נוכל לדבר מזה. ולכן אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל: מה שאנו מדברים בליל רביעי, צדיקים בגן-עדן לא יבינו ולא ישיגו. זו אמרתו של מוהרנ"ת ז"ל. ואם נתבונן, נראה שפך הוא; כי מיום רביעי כבר מתחילה הארת השבת, אבל זה בדיוק באמצע השבוע, שאדם טרוד בעסקי העולם הזה, כי בששת ימי המעשה אדם עסוק בעסקיו. ולכן אומר האר"י ז"ל: ביום ראשון עדין מרגישים את הנשמה של שבת, ביום שני הלכה הנשמה של שבת, עדין מרגישים את הרוח של שבת, וביום שלישי חלפו הנשמה והרוח של שבת, ועדין מרגישים את הנפש של שבת, וביום רביעי כבר מתחילים להרגיש את הנפש של שבת הבאה, אבל אדם טרוד וכו', ואחר-כך ביום חמישי מרגיש את הרוח של שבת, וביום ששי מרגיש את הנשמה של שבת, וכך סובב והולך מדי שבוע בשבוע. אדם פשוט מרגיש ביום ראשון את הטעם של הדגים והטשולנט של שבת, ביום שני מרגיש עדין את הריח, אבל אדם נעלה יותר מרגיש את האורות, אבל ביום רביעי שהוא אמצע השבוע, שאינו לפה ואינו לכאן, הינו הוא בשיא הגשמיות, על-כן אומר מוהרנ"ת ז"ל: מה שאנחנו מדברים בליל רביעי, צדיקים אחרים בגן-עדן לא יבינו ולא ישפילו.

ואם נספר את זאת לאחרים — לא יבינו דבר זה, אבל הקדוש-ברוך-הוא עזר לנו, שאנו בן יודעים מרבי כזה, מלמודים כאלו, מדבורים כאלו, אז עלינו להתחזק וללמד הרבה ספרי רבנו

אֲשֶׁר ד' תתקעה בַּנְחָל נה

ו"ל, כי עקר ההתקרבות אליו היא רק על-ידי שלומדים הרבה ספריו הקדושים; צריכים ללמד "לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיו בעל-פה, וכן "ספורי-מעשיות", שגנוזיא דמלכא גנוזים בהם, וצריכים לשננם כל-כף הרבה, עד שיהיה שגור על פיו, וכן "ספר-המדות", והשיחות של רבנו ו"ל, שאמר, שעם כל שיחה שלו יכולים להיות איש כשר, כמו שאני יודע מה זה איש כשר. ורק בזה תלויה ההתקרבות אל רבנו ו"ל, וגם את זאת צריכים להסביר הרבה לתלמידים — ללמד הרבה ספרי רבנו ו"ל, כי בלי ספרי רבנו ו"ל אדם ישאר בחוץ, ואף פעם לא ישפיל, כי לא עם הארץ חסיד. אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו!

הדורש שלומך...

ד' תתקעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ט בכסלו ה'תשמ"ג.

שלום רב לאברך היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! ראה להיות סבלן, ואל תתעצבן, חס ושלום, מכל מה שעובר עליך. מה טוב ומה נעים אם תהיה רגיל ללמד בכל יום התורה קנ"ה בלקוטי-מוהר"ן, ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", אשר שם מבאר, שעל-ידי אמונה זוכים לאריכת אפים, להאריך אפו על כל מה שעובר עליו. וזה סובב על הכל — הן בבית עם אשתו ועם בניו, והן בחוץ — מהשכנים והחברים והסוחרים והקונים וכו', תמיד צריכים מדת הסבלנות התלויה רק באמונה.

ובאמת כפי המרירות והקטנות והירידות, אי אפשר להחזיק מעמד ומצב, כי אם על-ידי אמונה ברוחה ומזפכת בו יתברך שמו, שמלא כל הארץ כבודו, והכל בידו.

נו אֲשֶׁר ד' תתקעו בנחל

רָאָה לְהַחְזִיק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל.

ואודות העֵבֶר — אַל תִּדְאָג! וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יב:): כָּל הָעוֹשֶׂה דְבַר עֵבֶרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בּוֹ — מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, עַיִן שָׁם. וְעַקֵּר הַבוּשָׁה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשַׁעַת הַהִתְבוּדוֹת, לְהִתְבַּיֵּשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

וְכִבֵּר יְדוּעַ מַה שֶּׁאָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ וי"ל אֶל מוֹהֲרַנְ"ת וי"ל:
"וְעוֹרְסָטוֹ רִיץ רוֹיט פֶּאָר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ" (הָאֵם פְּנִיךְ מִתְאֲדָמִים לְפָנָיו
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ), הִינּוּ שֶׁכָּךְ צָרִיכָה לְהִיּוֹת הַבוּשָׁה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַד
שֶׁיִּרְגִישׁ אֶת הַבוּשָׁה עַל פָּנָיו מִמֶּשׁ.

הָעַקֵּר רָאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר
שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

אֲשֶׁרִינוּ, שֵׁשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה וּסְפָרִים כְּאֵלוֹ, הַמְּחִיִּים וּמְחַזְּקִים
כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה מְאֹד, וְרֵאוי לָנוּ לְשַׂמַּח בְּדְבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקעו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ט בְּכֶסֶלּוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת,
וּבִכְפֻרְטִיּוֹת בְּעֵנִינִים כְּאֵלוֹ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ וי"ל רָצָה רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, לְקַיֵּם אֶת
הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ, הִינּוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוֹר. בְּיַדֵּי צָרִיכִים לְחַפֵּשׁ צַבּוֹר כְּזֶה
שֶׁמִּתְפַּלֵּלִין לְאֵט, אֲבָל שֶׁתִּהְיֶה תְּפִלָּה בְּזִמְנָן וּבְצַבּוֹר דִּיקָא, וְכִמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח:): אֵימְתִי עַת רְצוֹן? בְּשַׁעַת

אָשֶׁר ד' תתקעז בנחל נז

שהצבור מתפלל; ופרש רש"י ז"ל, שאותה השעה היא עת רצון, עין שם.

ומובא בדברי רבנו צבי אלימלך זי"ע (בצל המחבר ספר "בני יששכר") בספרו "מגיד תעלומה", כי "ע"ת רצון" עולה כמספר "תפל"ה בצבור" עם הכולל, רצה לומר — פשיכול עצמו עמהם, אז הוא ע"ת רצון.

וידוע, כי על צדיק גדול שהתחיל להתפלל בזמן, אף המשיך עד אחר חצות היום מאחר מאד, אמר רבנו ז"ל, שלא יפה הדבר, ואף שהוא אמר, שתפלה דרבנן ודבקות היא דאורייתא, וכשמתחיל להתפלל — נופל בדבקות ושוכח וכו', ואמר על זה רבנו ז"ל, שזה חכמות, ולא צריכים זאת, אלא להתפלל בזמן התפלה. ובפרוש אמר: הצדיקים שוגים בזה שמאחרים זמן התפלה (עין במיימונה"ן, סימן תפז).

ועל-כן ראה להזדרז להתפלל בבקר השכם עם הצבור, מלה במלה ומתוך הסדור דיקא.

השם יתברך ימשיך עליך ע"ת רצון, וימשכו עליך רחמים וחסים ושלוה וכל טוב.

הדורש שלומך...

ד' תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי הקר! חזק מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם.

עליך לדעת, כי אי אפשר לעבר את זה העולם בשלוה, כי אם כשבורחין אליו יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל בספריו הקדושים,

נח אֲשֶׁר ד' תתקעז בנחל

כי סוף כָּל סוף הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ מִמָּשׁ, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם בְּשׁוֹם אִפְן שְׁבָעוּלָם, רַק עִם עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְשִׁקְד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא יִסְתַּכַּל עַל אַחַר כָּלֵל, וְכָל מֵה שִׁיזְכָּה לְבָרַח יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, יוֹתֵר יִשְׁפַע עָלָיו שְׁפַע הַדַּעַת, וְיִזְכָּה לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁינָּה דְאֻרְיָתָא, אֲשֶׁר זֶהוּ כְּמוֹ מַעֲזֵן מִמָּשׁ, כָּל מֵה שִׁתְּזַכָּה לְשִׂאֵב וְלִמְשֹׁךְ מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ-כֵן יִהְיֶה נוֹבֵעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מִמָּשׁ נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שׁוֹפֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה לְהַזְכָּה לְזֶה.

וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי מִי שֶׁדְּבוֹק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאַמֶּת, אֲזִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם זֹכָה לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁינָּה חֲדָשִׁים, כִּי כְּמוֹ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ מְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כְּמוֹ-כֵן מִתְחַדֵּשׁ אֲצֵל הַצְּדִיקִים תּוֹרָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְחַדֵּשׁ. וְעַיִן בְּסִפְר "דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם" (מִדּוֹד רַבְּנוּ ז"ל) מֵה שֶׁכָּתַב בְּפָרֶשֶׁת חֲיֵי-שָׂרָה, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:

"שֶׁזֶה צָרִיךְ כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְהֶאֱמִין בְּאַמּוֹנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית בְּיָדוֹעַ, שֶׁתְּחַלֵּת בְּרֵאשִׁית הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין הִזָּה, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "בְּרֵאשִׁית" פְּרוּשׁ: עִם הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאָת רֵאשִׁית, "בְּרֵא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם" וְכו', הֵינּוּ בְּהַתּוֹרָה בְּרֵא הֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ הַכֹּל — הַשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְזֶה מְרַבֵּה שְׁנֵי אֲתִי"ן, שֶׁהַכֹּל נִבְרָא בְּהַתּוֹרָה.

וְעַל-כֵּן מְכַרַח הוּא, שֶׁהַתְּחַדְּשׁוֹת שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם מֵה שֶׁבְּרָא בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, כָּל יוֹם בְּיוֹמוֹ, הוּא גַם-כֵּן עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה.

וְהֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם, הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ הַבְּרִיאָה שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם, וְהֵינּוּ דְּכָל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, וְתִלּוּי חֲדוּשׁ הָעוֹלָם גַם-כֵּן עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל.

אָשֶׁר ד' תתקעז בַּנְחַל נט

שְׁהִנְהִיגוּתֵיהֶם עַל-פִּי הַתּוֹרָה, הֵן עַל-יְדֵי שְׁעוֹשִׁים מְצוּוֹת הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְהִרְבֵּה מִדְּרָגוֹת יֵשׁ, כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר וּגְבוּהֵים עֲלֵיהֶם.

וּכְפִי עֲנִיָּן בְּנִינַת וּתְכוּנַת לִמּוּד הַתּוֹרָה וְעֲשִׂית מְצוּוֹתֶיהָ, כִּי הוּא עֲנִיָּן חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁמַעוֹרָרִים בְּעֲשִׂיתָם הֵן מְצוּוֹת וְלִמּוּד הַתּוֹרָה, אִם הֵם בְּהַשְׁתַּדְּלוּתָם בַּתּוֹרָה מְדַבְּקִים עֲצָמָם לְמִדַּת הַחֶסֶד, אֲזִי גוֹרְמִים חֲדוּשׁ הָעוֹלָם בְּאוֹתִיּוֹת גַּם-כֵּן בְּחֶסֶד גְּדוֹל יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׁמִשְׁפִּיעַ שְׁפַע וּבְרָכָה עַל כָּל הָעוֹלָם בְּמִדַּת טוֹבוֹ וְחֶסְדּוֹ, וְכֵן כִּיּוֹצֵא בְּזֶה עַל-יְדֵי חֲדוּשׁ תּוֹרָתָם, יִתְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם כָּל יוֹם כִּיּוֹמוֹ.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא, הוּא הַיּוֹדֵעַ הָאֱמֶת, מֶה חֲדוּשׁ יִתְחַדֵּשׁ כָּל יוֹם, וְשׁוֹלַח בְּמַחְשַׁבַת הַצַּדִּיק לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה, הַצָּרִיף לְחֲדוּשֵׁי הַיּוֹם הַהוּא, כִּי אֵין הַעֲתִים שׁוֹת וְאֵין יוֹם זֶה דוֹמָה לְחִבְרוֹ, וְהוּא הַמְּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה עַל הָאֱמֶת.

אֶךְ לְזָכוֹת לְזוֹ הַמְּדַרְגָּה, צָרִיף הַתְּאֲמָצוֹת נִפְלְאָה מְאֹד, וּמַעַט מִן הַמַּעַט יֵשׁ שְׁזוֹכִים לְזוֹ הַמְּדַרְגָּה, לְבוֹא אֶל הָאֱמֶת, חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה הַצָּרִיף בְּעֵת נְרָגַע הַהוּא, כִּי אִם מִי שֶׁהוּא צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, שְׁכַל קִיּוֹם הָעוֹלָם תְּלוּי עָלָיו, אֲזִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּהוּ לְבוֹא אֶל אֱמֶת חֲדוּשׁ תּוֹרָה, הַצָּרִיף לְחֲדוּשֵׁי הָעוֹלָם בְּרָגַע הַהוּא.

וְזֶה יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁמַרְמֹז לָנוּ עֶבֶד אֲבָרְהָם בְּצַחוֹת לְשׁוֹנוֹ: וְאָבֹא הַיּוֹם אֶל הָעֵינַן", הֵינּוּ שְׁזָכִיתִי לְבוֹא הַיּוֹם הַזֶּה, בְּרָגַע הַהוּא, אֶל הָעֵינַן, הֵינּוּ אוֹתוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהוּא נִבְיָעוֹ, מְקוֹר מֵיִם חַיִּים, שֶׁהִיא צָרִיף בְּזֶה הַרְגַע" וְכוּ', עֵינַן שֵׁם.

רְאֵה נּוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת תּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה, הֲלֹא זֶהוּ כָּל חֲדוּשֵׁינוּ בְּסִפְרֵינוּ שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בַּנְחַל", שְׁנִתְחַדְּשִׁים שֵׁם חֲדוּשֵׁינַן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הַיּוֹם וּכְפִי הַשְּׁעָה וּכְפִי מְצַבּוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ וְכוּ', וְאֵף שֶׁהַכֹּל נִרְאֶה כְּדָבָר פְּשוּט, אֶךְ מִי שֶׁצָּרִיף זֹאת, מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז בְּסִפְרֵינוּ שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בַּנְחַל",

וּמִצָּא שָׁם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, כָּל אֶחָד לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ וּמִצָּבוֹ, אֲשֶׁרִי
שִׂיאֲחֹז בָּהֶם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תתקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

הִנֵּה אַתֶּם יוֹדְעִים, שְׁכָל תְּשׁוּקָתֵנוּ לְקַיֵּם תָּמִיד אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, שְׁנֹזְהֵר לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתַּמִּיד
מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךְ יַמֵּינוּ.

וְכַיֵּן שֶׁהָאָדָם בָּא לְעֵת זְקֻנָתוֹ, וּמִכָּל שָׁפָן בְּיוֹם הָאֲחֵרוֹן, לֹא
נִשְׁאָר לוֹ רַק מַה שְׁזָכָה לְחֻטֵּף בְּזֵה הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשַׁמֵּעַ בְּקוֹל
רַבְּנוּ ז"ל, וְתַתְּמִידוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הַשְּׁעוּרִים שָׁלוּ.

וַיְדוּעַ לָכֶם, שְׂרַבְּנוּ ז"ל רָצָה גַם שְׁעוֹר בְּעִיּוֹן, וְלִזְאוֹת תְּקוּן גְּדוֹל
תְּקֵנוּ בִּישִׁיבָתֵנוּ לְלַמֵּד שְׁנֵי שְׁעוּרִים בְּעִיּוֹן: "קִדְּם הַצְּהָרִים" — גְּמָרָא
רִש"י וְתוֹסְפוֹת וְכָל הַמְּפָרְשִׁים, "וְאַחַר הַצְּהָרִים" — שְׁלַחַן עֲרוּךְ
וְנוֹשְׂאֵי כָלֵיו.

וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, שְׁכָל אֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת חֵבֵר וְצוּתָא
אֶל שְׁנֵי הַשְּׁעוּרִים שֶׁל עִיּוֹן — שְׁעָה קִדְּם הַצְּהָרִים וְשְׁעָה אַחַר
הַצְּהָרִים, בְּגִמְרָא וְשְׁלַחַן עֲרוּךְ, וּבִבְיַתֵּר הַזְּמַן תִּגְרָסוּ בְּדֶרֶךְ בְּקִיאוֹת:
מְקָרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, רַמְב"ם, טוֹר וְשְׁלַחַן עֲרוּךְ, זֵהר,
וְתַקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּמָה שְׁלָבוּ חֲפָץ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנֹזְכָה שְׂיִתְקַדְּשׁ שָׁם רַבְּנוּ ז"ל עַל
יְדֵינוּ.

אָשֶׁר ד' תתקעט בַּנְחָל סא

נָא וְנָא לְבָרַח מִכָּל מִינֵי לִיצָנוֹת וּמַהוֹלְכֵי בְטֹל וְהוֹלְכֵי רְכִיל,
רְאוּ לְאַחֲזוֹ בְּדַרְכֵי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, וְאִז טוֹב לָכֶם לִנְצַח נִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
”חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב”, תְּלַמִּידֵי ”הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ”, קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַוּוֹ”ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַקְּרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ,
כִּי יָמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים מִמְּשֻׁמְשִׁים וּבָאִים, אֲשֶׁר אִז מְאִיר הָאוֹר
הַגָּנוּז מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְרְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד בָּהֶם,
וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂנֹזְכָה לְקַבְּלָם בַּקִּדְשָׁה וּבַתְּשׁוּקָה
עֲצוּמָה.

רְאוּ לְהַתְּמִיד וְלִלְמַד עֲכָשׁוּ כָּל הַלְכוֹת חֲנֻכָּה מִכָּל סִפְרֵי
הַפּוֹסְקִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת בְּקִי בְּקִצּוֹר שְׁלִחָן עֲרוּף וְחַי אָדָם
וּמְשֻׁנָּה בְּרוּרָה, כִּי הַלְכוֹת הֵם עֵקֶר הָאָדָם.

וְכֵן תְּבַקְּשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכְּוּ לְהַרְגִישׁ אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז
כִּי טוֹב.

נָא וְנָא לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל הָאָפְנִים, וְלֹא לִפְלִ בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל,
רַבְּנוּ ז”ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת כְּאֵלוּ, תּוֹרוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת וְשִׂיחוֹת
כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר רְאוּי לָנוּ לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ בָּהֶם כָּל יָמֵי חַיֵּינוּ.

וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי הַחֲנֻכָּה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז”ל אָמַר, שֶׁהֵם
שֶׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בָּהֶם, וְלַעֲשׂוֹת
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְחַנּוּף אֶת עֲצָמוֹ מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל
שֵׁם זֶה נִקְרָא חֲנֻכָּה, עַל שֵׁם הַחֲנוּף.

זכרו היטב איך שְׂיַמִּינוּ פּוֹרְחִים כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לִילָה, וּמְאוּמָה לֹא נִשְׁאַר בְּיָדֵינוּ, רַק מֵה שְׂזוּכִים לְחֹטֵף תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. וּמִמָּשׁ אֵי אֶפְשֶׁר לְתַפֵּס אֶת הַיּוֹם, רַק עַל-יְדֵי שִׂיחָה וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂזוּכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה תּוֹפְסִים קִצַּת אֶת הַיּוֹם, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, אִיךְ הַיּוֹם שֶׁעָבַר — לֹא נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כִּי אִם מֵה שֶׁתּוֹפְסִים אוֹתוֹ בְּקִצַּת שִׂיחָה וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

רְאוּ לִהְיוֹת בְּשָׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת אַחַד עִם הַשָּׁנִי, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהָעוֹלָם רְאוּי לָהֶם, שִׂיחָתָהּ עַל גְּדֹל הָאֲהָבָה שֶׁתְּשָׂרָה בֵּינֵיכֶם (תִּי-מִוְהַר"ן, סִימָן רצב), וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְקַיֵּם אֶת שִׂיחַת רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת בְּאַהֲבָה וּבְחֶבֶד יִתְרָה זֶה עִם זֶה. וְחֻכְמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת יב.): מִשְׁמַר הַיּוֹצֵא אוֹמֵר לְמִשְׁמַר הַנּוֹכֵחַ: מִי שֶׁשָּׁכַח אֶת שְׁמוֹ בְּבֵית הַזֶּה, הוּא יִשְׁכַּח בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה וְאַחְוָה וְשָׁלוֹם וְרַעוּת.

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר הַטַּעַם, כִּי הִנֵּה מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחַת-הַר"ן, סִימָן קיט), שֶׁזוֹ מַעֲלָה גְדוֹלָה לְהַחְזִיק בְּזֶה, שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁאֵנִי עֲדִין לֹא זוֹכָה אֶל מַשְׁהוּ, עַל-כָּל-פָּנִים חֲבָרֵי יִזְכֶּה וְכוּ', עַיִן שָׁם.

וְזֶה מִשְׁמַר הַיּוֹצֵא, הִינּוּ אֵלָיו שִׂישׁ לָהֶם בְּחִינַת נְפִילָה וְהִתְרַחֲקוּת, שֶׁזֶה בְּחִינַת 'הַיּוֹצֵא', אוֹמֵר לְמִשְׁמַר 'הַנּוֹכֵחַ', שֶׁאֵלָיו שֶׁעָכְשׁוּ מִתְחִילִין לְהַכְנִס בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, תִּרְאוּ לְהַתְחַזֵּק וּלְהַחְזִיק מִמֶּדָּה, וְשִׂיחָה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחְוָה בֵּינֵיכֶם, כִּי כָּךְ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַהִתְחַזְּקוּת, אִף שְׁלֵי אֵינּוּ הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁצְּרִיךְ, עַל-כָּל-פָּנִים אֲתַחֲזַק וְאַחֲרֵים שֶׁיִּלָּךְ לָהֶם, וְזֶה מִשְׁמַר הַיּוֹצֵא אוֹמֵר לְמִשְׁמַר הַנּוֹכֵחַ 'דִּיקָא וְכוּ' ל.

וְתַבִּינוּ לְמַעֲשֶׂה, לְחֻזַּק אַחַד אֶת הַשָּׁנִי, אִף שֶׁלְאַחַד אֵינּוּ הוֹלֵךְ, יִרְאֶה לְחֻזַּק אֶת אַחֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַזַּק גַּם הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה לְבוֹא לְגִדְלוֹת הַמַּחִין — לְהַשְׁפִּיל אַחֲרֵים, עַיִן שָׁם.

אָשֶׁר ד' חתקפּ בַּנְחָל סג

הַעֲקֹר רָאוּ לְנִקּוֹת וּלְטֹהַר אֶת לְבָבְכֶם, כִּי בְּהִלָּב יְכוּלִים לְהַשְׁיִיג אֶת כָּל הַשְּׂמִי עוֹלָמוֹת וְשַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצא).

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁכָּל עֲבוּדָתוֹ הִיא לַעֲשׂוֹת מִשְׁכָּן לְשִׁכְנֵת עֲזוֹ יְתָבְרָךְ בְּתוֹךְ לִבְנוֹ, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲזוֹר לוֹ, עַל-יְדֵי שְׁנָשִׁים אֶת לִבְנוֹ אֵלָיו וְאֵל תּוֹרוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, אֲשֶׁר אֵין עֲרָף אֲלֵיהֶם.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי הַמְּבִין אוֹתָנוּ כָּל-כָּף!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

עֲקֹר עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ מִחֻשְׁבָּה נְקִיָּה לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, וְעֵינַיִם וְאֲזִנַּיִם וְחֻטָּם וּפִה נְקִיִּים, וּבְזֶה תְּלוּי כָּל הָאָדָם, כִּי אֲגוּפָא בְּתַר רִישָׁא אֲזִיל' (עֲרוּבִין מֵא.), כְּשֶׁהָרֵאשׁ כָּבֵר מְתַקֵּן, כָּל הַגּוֹף מִמִּילָא יְתַקֵּן.

ד' תתקפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, אִזְרֵנוּ לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

עָלֵי לְבַשֵּׁר לָךְ בְּשׂוּרָה טוֹבָה, שֶׁבְּחֻסְדּוֹ יְתָבְרָךְ, שֶׁכִּרְתִּי אֲבָרָךְ יֵרָא שְׁמַיִם וְלִמְדֵן שְׁיִלְמֵד בְּכָל יוֹם שַׁעוֹר עֵיוֹן בְּתוֹךְ יְשִׁיבְתָנוּ, וְהִתְחִילוּ לְלַמֵּד מִסְּכַת בְּרָכוֹת — גְּמָרָא רַשְׁ"י וְתוֹסְפוֹת וְכָל הַמְּפָרְשִׁים.

אִם אֲמַנָּם שְׁבַנְךָ הוּא עֲדִין עֲקָשָׁן גְּדוֹל, אֲבָל אֲנִי מְכַרִּיחוֹ לִישָׁב בְּשַׁעוֹר וְלוֹמֵד טוֹב.

הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ יַעֲזוֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ, וּבְזֶה אֲסִים בְּכִי טוֹב.

והשם יתברך ישפיע שפע טוב הנגלה לעם ישראל, ונזכה לאור הגנוז כי טוב, הממשמש וכא בימי חנכה הקדושים.

הדורש שלומך...

ד' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב אל חמדת לבבי, מאור עיני, הרב החסיד רבי ... גרו
יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי עכשו, ומאד מאד שמחתי על גדל
האהבה והחבה יתרה שהראה לי במכתבו, ולא כמו שהולכי רכיל
מדברים ומוציאים לעז בכל פעם, כאלו אתה בכעס עלי, חס ושלום.

מה אמר לך! "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי
כו, יט), לא נגרע מאהבתי אליך אפלו כחוט השערה, ותמיד אני
מדבר משבח, ושולח בחורים ואברכים אליו, אף שלי יוצא מזה
קלקול מכמה בחינות, אף מה אני ומה חיי — אם לא לגלות
ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם. וכל עוד נפשי באפי, אגלה ואפרסם
את למודו הטוב של רבנו ז"ל בעולם, "ואדברה בעדותיך נגד
מלכים ולא אבוש" (תהלים קיט, מו).

אודות השמות והיחודים, איני מדבר אלא מהתורה ב': "אמר
אל הכהנים, שמביא שם רבנו ז"ל השמות של הנוקבא דפרדשקא,
ולא יותר, אף שיש לי ספר על ענינים אלו, אף זה לא שייך
להמון-עם, על-כן איני מדפיסו.

אודות ודוי דברים, מעולם לא אמרתי לשום בריה שבעולם
שיפרש לפני את לבו, ויעיד עלי זאת השם יתברך בעצמו, רק יען
שביתי פתוח לרוחה לכל לב נשבר ונדכה וכו', ותכף-ומיד כשאדם
נכנס אצלי, מספר לי כל מה שעבר עליו וכו', מרב שיחו וצערו
וכו', ואני מבקש אז מהשם יתברך: "רבנו של עולם, שמע בקול

אָשֶׁר ד' תתקפא בַּנְחָל סה

הָאָדָם הַזֶּה, הוּא חוֹשֵׁב שְׁמִדְבַר אֱלֹהִים, שִׁיְהִיו הַדְּבוּרִים מְקַשְׂרִים אֵלָיֶךָ.”

ואודות הלשונות של שלום-בית, אָנִי מְאֹד מְאֹד נֹזֵהר לֹא לְכַתֵּב מֵהוּ וְאֵיךְ בְּפִרְטוּיֹת וְכוּ', וְגַם מֵהוּ שֶׁכָּבֵר נִכְתָּב שְׁתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, הִזָּה מִצַּד הַהִכְרָחָה, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בָּאִים אֵלַי הַרְבֵּה אֲבָרְכִים בְּעֲנִין שְׁלוֹם-בֵּית, וְעוֹמְדִים לְהַתְגַּרֵּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן אֲנִי עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם.

ואודות הַסִּבָּה שֶׁלֹּא נִכְנַסְתִּי אֵלָיו, אֶף שֶׁהִנֵּה כְּסוּפֵי חִזֵּק וְעוֹ מְאֹד מְאֹד מֵרַב אֶהְבֵּתִי אֵלָיֶךָ, אֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ אֵיךְ נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי קִבְּלַתִּי אֶצְלֶךָ, רַק בְּזֶה שִׁישְׁבֹתִי עַל יָדֶךָ שְׁעָה, קִבְּלַתִּי יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אֶחָד יִקְבַּל שְׁבָעִים שָׁנָה, מֵרַב הַתְּמַדְתִּי בְּסִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, אֶף מֵאַחַר שֶׁהִיוּ אֲזוּ כַּמָּה מִמַּתְנַגְדֵי וְכוּ', לֹא רָצִיתִי לְגַרֵּם לָךְ אִי נְעִימוֹת, שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שִׁישׁ לָכֵם צַעַר.

עַל-כֵּן-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲנִי נֹזֵהר מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁכָּתַב אֵלַי.

מֵהוּ אֶעֱשֶׂה, כִּי מוֹצִיאִים עָלַי כָּל מִינֵי לְשׁוֹן-הַרְעָה וְשִׁקְרִים, וּמוֹצִיאִים שֵׁם רַע עָלַי, עוֹוֹנוֹתֵי הַטּוֹ אֵלֶּה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶצְלָנוּ גוֹמְרִים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְשָׂאָר סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ, זְכִיתִי לְהַקִּים בְּכַמָּה עִירוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְחוּץ לְאֶרֶץ בְּתֵי כְּנַסִּיּוֹת עַל שֵׁם רַבְּנֵינוּ ו"ל, וְכָל חֲפָצֵי וְחִשּׁוֹקֵתִי רַק לְהַגְדִּיל וּלְהַפְיֵץ דַּעַת רַבְּנֵינוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַדְּפָסְתִּי עִכְשָׁו חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּמְפִיצִים אוֹתָם בְּעוֹלָם, מְלַבֵּד שָׂאָר סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת", וְ"סִפְרֵי-הַמְּדוּת", וּבְכָל עֲנִין הַהַדְּפָסָה שְׁמִדְפִּיסִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לִי יָד בְּזֶה בְּלֹא יוֹדְעִים, וְכֵן בְּהַצָּנֵעַ יֵשׁ לִי יָד בְּהַרְבֵּה עֲנִינִים, שֶׁמַּתְגַּדֵּל וּמַתְפָּרֵסֵם שֵׁם רַבְּנֵינוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

ועל-כן לא בחננו לקח את עצמו הסטרא אחרא דיקא עלי, יותר
מכל אנשי שלומנו.

אך מה לעשות?! כל הצלחתי היא דיקא בזכות אלו המדברים,
והשם יתברך יאיר פניו אלינו, ונזכה להגאל על-ידי משיח צדקנו.
הדורש שלומך...

עקר הצלחת תלמידי רבי שמעון בר יוחאי, שזכו כל-כף
שיגלה להם רבם סודות ורזי סתרי תורה, הנה רק על-ידי גדל
האהבה שהיתה ביניהם.

אחי, אחי! איזה נעם וערבות הוא לדבר עמו יתברך תמיד,
הלא רבנו ז"ל אמר: כשהשם יתברך עוזר, אזי דבורו פאשר ידבר
איש עם רעהו, ויכול לפרש את כל שיחתו ואת כל אשר עם לבבו
לפניו יתברך.

אנשי שלומנו אמרו, שמיום ט"ו באב עד כ"ה באולול הם
ארבעים יום, והם ארבעים ימים קדושים מאד מאד, כמו מקנה של
ארבעים סאה המטהר, וכמו שמקנה צריך להיות שלם בארבעים
סאה, ואם חסר אפלו קורטוב — פסול, כמו-כן צריכים למלא את
הארבעים יום האלו בשלמות.

אנשי שלומנו אמרו: בימי אולול חבל על כל רגע שילך לאבוד,
כי אז הם ימי הרחמים והסליחות והכנה לראש השנה, והכל הולך
כפי ההכנה.

וידועה אצלנו שיחת אנשי שלומנו, שפרשו דברי רבנו ז"ל:
"גאר מיין זאך איז ראש השנה", כל הענין שלי הוא ראש השנה,
הינו שכל השנה תהיה לנו אותה התעוררות של ראש השנה, וכך
השנה נחשב על קדשת היום. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ראש
השנה טז): בכל יום אדם נדון.

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל אמר על אביו ר' נחמן טולטשינער:

"מיין טאטע איז ביי זיך געווען אזוי ווי א שטיק בלאטע אז ער האט אריינגעברענגט אין יענעם ער זאל אויך האלטן פון אים אז ער איז א שטיק בלאטע" [אבי הי'ה בעיניו כל-כך שפל כמו טיט ורפּש, עד שהכניס דבר זה באחרים, שגם הם יאחזו ממנו שהוא טיט ורפּש].

פעם אחת אמר מוהרנ"ת ז"ל לר' נחמן טולטשינער ז"ל: "אני מקנא ערליכער איד, ואם אתה ערליכער איד, אני מקנא אותך", והיה בנו ר' אברהם ז"ל רגיל לומר: בין כך אמר זאת מוהרנ"ת ז"ל רק על אביו, הינו ששפח את אביו.

אנשי שלומנו אמרו: "אם אי אפשר להתפלל עם הקבוץ בראש השנה מאיזה טעם של פקוח נפש וכו', או שלום-בית וכדומה, על-כל-פנים צריכים למסר נפשו להתפלל עם הקבוץ הקדוש בלילה הראשון, כי רבנו ז"ל אמר פעם אחת, אשר מה שצדיקים אחרים מתקנים מראש השנה ועד שמחת תורה, הוא ממשיך את כל אלו התקונים לאנשיו בלילה הראשון".

[כידוע, אשר תפלת הלחש של ליל ראש השנה ארכה לרבנו ז"ל כמה שעות, ואנשי שלומנו הלכו לביתם, וקדשו ואכלו וברכו ברפת-המזון, ואחר-כך חזרו לבית-המדרש, ועדין מצאו אותו מתפלל תפלת הלחש, וחכו עליו לומר לו "לשנה טובה" וכו'].

ד' תתקפב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב...

לנכון קבלתי את הטשעק בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ותשואות חן לך על זה.

אין אני יכול לתאר לך את גדל מעלת זכותך בזכות הרבים

שֵׁשׁ לָךְ, כִּי אֵין שׁוּם דְּבוּרִים וּמְלִים בְּפֹה וּמְכַל שְׁכֵן בְּכַתָּב, לְרֵשֶׁם מַעֲלַת הַדְּפֹסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל, אֲשֶׁר מְחַיִּים מְתִים מִמֶּשׁ.

כִּי כִידוּעַ, מִי שְׁחָטָא וְנָפַל בְּדַעְתּוֹ, הוּא מְסֻתָּב מִיֵּאֵשׁ כְּמַת מִמֶּשׁ, וְטוֹב לוֹ מוֹתוֹ מְחַיִּיו, וּבְפִרְטוּיֹת אֱלוֹ אֲשֶׁר פָּגְמוּ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁהַחֲטָא הִזָּה מְעַקֵּם וּמְשַׁבֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הָאָדָם, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׁלֵעוּלָם לֹא יֵצֵא מֵהַבּוֹר וְהַחֲשֵׁף הִזָּה שֶׁנִּלְכַּד בָּהֶם, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁנּוֹתְנִים לוֹ סֵפֶר קָטָן אֶחָד, וּבְפִרְטוּיֹת מֵהַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, רוֹאֵה שְׁעֲדִין יֵשׁ לוֹ תִקְוָה וְתוֹחֵלֶת, וּמְחַיֶּה אֶת עֲצָמוֹ, וְחוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר אֶת גְּדֵל הַמְּצָנָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת, כִּי מִשְׁתַּנָּה כָּל מַהֲלָךְ חַיָּיו וּמְחַשְׁבֹתוֹ, וְחוֹזֵר אֶל הַתּוֹרָה וּמִתְמַיֵּד בְּלַמּוּדוֹ וְכוּ', כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ וּמְפָרְסֵם כָּל זֹאת לְמִי שְׁכָבֵר נָפַל בְּמָקוֹם שֶׁנָּפַל וְכוּ', וּמֵצֵא אַחֲרֵי-כֵן סֵפֶר וְכוּ', וְנִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְגַדֵּב אֶת כָּל מַעוֹתָיו וְצַדִּיקוֹתָיו לְצַדִּיקָה זֹאת, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי מוֹהֲרַנְיָת ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְיָן, בְּרִכּוֹת הַשְּׁחֵר, הַלָּכָה ה') צַדִּיקָה זֹאת עוֹלָה עַל כָּל הַצַּדִּיקוֹת, עֵינֵי שָׁם; וְדַבָּר זֶה מוֹבֵן מִעֲצָמוֹ, כִּי מִי שֶׁנָּפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל וְכוּ', וְנִכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל וְכוּ', חַיָּיו מְרוּרִים מְאֹד מְאֹד, וְהוֹלֵךְ כְּשִׁכּוֹר וְכוּ', מְלֵא מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן וְכוּ', וְאֵין לוֹ חַיִּים כָּלֵל, כִּי פָגַם הַבְּרִית מְכַנֵּס בְּאָדָם שְׁבָרוֹן לֵב וְדִכְאוֹן וְעֲצָבוֹת וְכוּ', שְׁאֵין לְשַׁעַר, וְאֲשֶׁר רַב רַבִּים שֶׁל סוֹבְלֵי הַרוּחַ רָעָה הוּא רַק עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, וְעַקֵּר רְפוּאָתָם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וּסְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים.

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁזוֹכֶה לְגַדֵּב לְהַדְּפֹסֶה וְהַפְּצָה, וּבְפִרְטוּיֹת לְהַדְּפִים אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר מְחַיִּים אֲלָפִים וְרַבּוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, כִּי זֹהֵי מַעֲלַת סֵפֶר, שְׁבָא וּמַגִּיעַ לְאָדָם בְּהַצְנַע בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְאֵין אַחַר רוֹאֵה בוֹ, וְהוּא אֵין לוֹ שׁוּם עֵסֶק עִם אַחַר, וְיּוֹשֵׁב וּמְעִין בוֹ וּמְחַיֶּה אֶת עֲצָמוֹ בוֹ, וְדַבָּר זֶה נֶעֱשֶׂה, תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, בְּכָל קְצוּי תֵּבֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנּוֹתֵן יָד וְכַתֵּף לְעִזּוֹר לְנוֹ.

וּמֵאַחַר שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ נָתַן בְּלִבֵּךְ תְּשׁוּקָה וְהִרְגָּשָׁה בְּעִבּוֹר הָעֵסֶק

אֲשֶׁר ד' תתקפג בַּנְחַל סט

הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲשֶׁר זְעִירֵינּוּ אֵינּוּן שְׂזוּכִין לְהַבִּין וּלְהַרְגִישׁ בְּמַעֲלַת הַמְצָנָה הַזֶּה, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַרְגָּשָׁה בְּצַדִּיקָה, אֲבָל לֹא בְּצַדִּיקָה כְּזוֹ; כִּי כִּשְׁתַּלְּךָ לְאֶחָד, וְתֹאמַר לוֹ: "יֵשׁ אֶלְמָנָה וַיְתוּמִים, וַיֵּשׁ סוּבְלֵי חֲלָאִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וַיֵּשׁ חוּלֵי לֵב וְכוּ', הַכְּנַסְתָּ כְּלָה וְכוּ', צְרִיכִים דִּירָה" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ וּמִבִּין צַדִּיקָה כְּזוֹ, אֲבָל שְׂבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מִסְתּוֹבְבִים אֵלַי וְרַבְבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂנַפְלוּ וְעַדִּין נוֹפְלִים בְּפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר חֲטָא וְעוֹן וְצַעַר זֶה מְמַרֵּר אֶת הַחַיִּים, וּמְדַכֵּא וּמְשַׁבֵּר וּמַעְצִיב אֶת הָאָדָם, עַד שְׂכַמְעַט כְּמַעַט שִׁישְׁתַּגַּע מִזֶּה וְכוּ' וְכוּ'. וְאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַנְצִיל מִהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, רַק עַל-יְדֵי סְפָרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל, וּבְפִרְטוּיֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וּבְפִרְטֵי פִרְטוּיֹת סְפָרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", לְצַדִּיקָה זוֹ אֵין שׁוּם בְּרִיָּה, שְׁתִּהְיֶה לָּהּ אֵיזוֹ הַרְגָּשָׁה וַיִּדְיַעַה בְּזֶה.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁסָּבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סְבוֹת לְטוֹבָה, כִּי אַתָּה מְנַדֵּב בְּכָל פַּעַם עַל צַדִּיקָה זוֹ, רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקָּךְ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָךְ, וּמִי יִתֵּן שְׂתַתֵּן וְתַחֲזוֹר וְתַתֵּן, כְּמוֹ שְׂדַרְשׁוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְלֻקוּט דְּבָרִים תַּחֲצַח) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים טו, י'): "נִתּוֹן תַּתֵּן", אֲפֵלוּ מֵאָה פְּעָמִים, וּבְיַדֵּי זְכוּתְךָ תִּגְדַּל בְּשָׂמִים.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָּךְ! וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוֹר לָךְ, שְׂתוּכַל תְּמִיד לְשַׁלַּח לָנוּ סְכוּמִים הַגּוֹנִים, לְמַעַן נִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ בְּהַדְּפָסָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֲחֵי הַיָּקָר! בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, לְבַל תְּעוֹרֵר וְתַחֲזֹק אֲנָשִׁים שְׂיִבּוֹאוּ לְכָאן, כִּי נִכְנָסִים לְחוֹבוֹת, וְאֵין לָהֶם אַחֲרֶ-כֶּךָ לְשָׁלֵם. וּמָה גַם שְׂיֵשׁ לָהֶם אַחֲרֶ-כֶּךָ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָּה וְכוּ'.

כי באמת כל זמן שהאדם חי, קשה וכבד מאד לקבל ממנו. כי האדם מלבש בגוף הגשמי, וזה כל ענין קשור רוחניות אל הגשמיות, סתם בני-אדם מסתכלים עם עיני בשר, אזי נופלים עליהם קשיות וספקות עליו יתברך, ועל הצדיקים וכו', כי חושבים, מי יודע מה שרק יראו. אבל אלו אשר מסתכלים בעיני השכל, אצלם שום דבר לא מבלבל ומבטל אותם, אדרבה רואים את אמת מציאותו יתברך בתכלית הגשמיות, כמו-כן הם מסתכלים על הצדיקים בעינים אחרות, וגשמיותם אינה מעכבת את רוחניותם.

הינו כמי שרק מסתכל בעין האמת, רואה בתוך דומם, צומח, חי, מדבר, רק עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומנהיה את כל פרטי הבריאה, כמו-כן מי שעין השכל לו, הוא מסתכל על הצדיק בעין אחרת לגמרי, וגשמיותו ועסקיו ועניניו שיש לו עם אנשים ובני ביתו וכו', אינו מבלבל אותו כלל, אדרבה זה מפליא אותו פלאי פלאות, איך גשם שיוכל להתהפך אל רוחני, ורוחני שיוכל להתהפך לגשמי, וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל: "פון מיר קענט איר גאט ברוך הוא וויסן" [ממני תוכלו לשער גדלתו יתברך]. כי הצדיק נכלל לגמרי לגמרי בו יתברך, עד שהוא רוחני לגמרי, רק גופו הגשמי מכסה ומסתיר אותו, כמו כלליות הבריאה שמכסה ומסתרת את השם יתברך, כמו-כן הגשמיות מכסה ומסתרת את הצדיק, ועל-כן מי שיש לו רק עיני שכל, יכול לראות ולהבין נפלאות.

והעקר הוא אמונה פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים, לידע שמעשיהם ודבוריהם אינו פשוט (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מב); ואחרת יהיה להם רק חלישות הדעת.

וכמו שבכלליות העולם, ארץ ישראל גבוהה מכל הארצות, ושם מאיר אורו יתברך בגלוי נפלא, רק לאלו הזוכים לזה, כי מי שאינו זוכה, יש לו רק קשיות וספקות וחלישות הדעת בארץ ישראל, כמו-כן בפרטיות הצדיק, הוא איש מורם מעם, ומי שזוכה לאמונת חכמים, יראה ויבין וישפיל מכל פרטי הנהגותיו רק

אָשֶׁר ד' תתקפד בנחל עא

רוחניות, ומי שלא יזכה, תהיה לו רק חלישות הדעת.

ועל-כן ראה לא לשלח שום ברִיה לְכָאן, ומי שְׁרוּצָה — ימצא אותי בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", ולא צריכים לבוא אלי כלל.

אקנה שתבין מה שכתבתי לך.

הדורש שלומך...

ד' תתקפד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

שלחתי לך עשרים ספרי "לקוטי-מוהר"ן", ועשרים ספרי "לקוטי-תפלות", באפן שתחלקם להיושבים בהשעור שלך, השם יתברך יזכנו להפיץ דעת רבנו ו"ל בעולם, ומי יתן שיפגס דבר זה בעולם — לעשות מתורות תפלות.

אחי, אחי! אל תפל בדעתך בשום אפן שבעולם, כי שום ברִיה לא יכולה להרע לך או להיטיב לך — מבלעדי רצונו יתברך.

ראה לעיני בְּכָל יום בשאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר אין לך עוד דבר ובעיה שבעולם, שלא ידבר מזה.

ועליך לדעת, כי אי אפשר לזכות להבין ולהרגיש בספר זה עם ישות, וכל מה שהאדם יותר שבור, יותר ירגיש אור וחיית וזיו בספר זה.

אשרי המדפיסו, אשרי המפיצו, ואשרי הלומדו בעצמו, ואז יאיר עליו אור חדש. אשרי לו!

הדורש שלומך...

פעם אחת דברו לפני מוהרנ"ת ו"ל על איזה ענין, ענה ואמר אחד מהשומעים: איך גלייב נישט אז עס קען אזוי זיין [איני מאמין שדבר זה יכול להיות], כדרך העולם כשמדברים ואינם רוצים לקבל דברי השני, אזי אומרים: איך גלייב נישט אין דעם, וכדומה. ענה ואמר מוהרנ"ת ו"ל: "א איד טאר נישט זיין רגיל אין אזא ווארט 'איך גלייב נישט' [יהודי אסור לו, שיהיה שגור בלשונו מלה כזו: "איני מאמין"], "וויילסטו זאג עס קען נישט זיי אדער עס איז נישט געווען אבער היטן זיך פון אזא נארט" [אתה רוצה תאמר דבר זה: לא יכול להיות, או לא היה דבר זה, אבל צריכים לשמר את עצמו מדבור כזה].

[וכל זה דבר לענין התחזקות באמונה פשוטה בו יתברך, איך גלייב, עד שאפלו כשמדברים במלי דעלמא, שלא יתערב אצלו דבור כזה "איני מאמין"].

פעם אחת התפאר משפיל אחד, שהוא אינו אומר שקר, ענה ואמר מוהרנ"ת ו"ל: טוט ער שקר, הינו שמעשיו הם שקר, מאחר שאינו מקיים את התורה והמצוות.

ד' תתקפה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב לידיד נפשי, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם. עליך לדעת, כי כל העולם כלו מלא מניעות והסתרות, למנע ולהסתיר את האדם, שלא ירגיש ערבות נעימות זיו שכינתו יתברך.

ועלינו לשבח לאדון הכל, אשר כל הטוב והחסד גמל עמנו,

אָשֶׁר ד' תתקפה בַּנְחָל עג

שְׂזַכֵּנוּ לְהַתְנוּדַע מֵרַבֵּי אָמֶת כְּזֶה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּבִין אוֹתָנוּ,
אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ!

נָא וְנָא אֶל תְּחַלֵּשׁ דַּעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוּלָם, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד
שְׂתַלְיָךְ עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶל "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר אֲשֶׁדוּר,
וְתַתֵּן שֵׁם שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֲלָק א', סִימָן קו): עֲצָה לְכוּא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין — לְהַשְׁפִּיל אַחֲרֵימ, עֵינַן
שָׁם.

וְכֵן נִהְיָ מוֹהַר"ן ז"ל, בְּכָל יוֹם יוֹם נִכְנָסוּ אֶצְלוֹ בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
וְדַבְּרָ עִמָּהֶם מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְאִם הָיָה יוֹם שְׁלֹא נִכְנָסוּ אֶצְלוֹ, הָיָה הוּא
יוֹצֵא וּמְחַפֵּשׁ אַחַר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ. גַּם הָיָה נוֹסֵעַ
נְסִיעוֹת לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אַחֲרֵימ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲף שֶׁהוּא
בְּעֲצָמוֹ הָיָה מְלֵא צְרוּת וְכו' מִבֵּית — (מִבְּנֵי וּמִבְּנֵי בֵיתוֹ, וְדַחְקוֹתוֹ
וּבְעִיּוֹתוֹ). וּמִבְּחוּזֵן — (הַמְּחַלְקֵת הַגְּדוּלָה עָלָיו, הֵן מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
וְהֵן מֵהַמְּתַנַּגְדִּים), אֲף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִתְפַּעַל, רַק בְּכָל יוֹם יוֹם הָיָה
לוֹ חֵק קְבוּעַ לְדַבֵּר עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

וְעַל-כֵּן גַּם לָךְ הָיָה טוֹב מְאֹד מְאֹד לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּדַבֵּר זֶה
— לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם יוֹם עִם אֶחָד, וְזֶה יִהְיֶה יוֹתֵר תּוֹעֵלֶת לָךְ, כְּאֲשֶׁר
בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קפד): כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר
עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שְׂמִים, נַעֲשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל אוֹר חוּזֵר, וְלִפְעָמִים הוּא
נִתְעוֹרֵר קָדָם, עֵינַן שָׁם.

וְעַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ, בְּיָדָי טוֹב וְיָפָה הַדְּבָר לִילְיָךְ
אֶל "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" וְלִתֵּן שְׁעוֹר בְּרַבִּים, אֲשֶׁר אֵינַן עֲרֵף אֶל מַעֲלָה זוֹ,
כִּי לְעוֹרֵר אֶת אַחֲרֵימ בְּתִשׁוּבָה, הוּא תִקּוּן הַבְּרִית (עֵינַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֲלָק א', סִימָן יד), בְּסוּד: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", עֵינַן שָׁם.

הַעֲקָר, אֶהוּבֵי, אַחֵי! רְאֵה לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר
עָלֶיךָ, וּבְפָרְטִיּוֹת בְּבֵיתְךָ, וְאֵינַן שׁוּם עֲצָה — רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
כִּי עַקֵּר מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאֶרִיכַת אַפִּים זוֹכִים דִּיקָא עַל-יַדֵּי אֶמוּנָה (עֵינַן
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קנה); כִּי כָל מֵה שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְהַכְנִים אֶת

עד אשר ד' תתקפה בנחל

עצמו באמונה פשוטה, כמו־כן מאיר עליו אריכת אפים וסבלנות, ובפרטיות בביתו עם אשתו ובניו, כי אי אפשר ללכת אתם בחמר הדין, כי יצאו מזה כמה קלקולים, רק צריך להיות נדחה מפני השעה, ואז תהיה השעה נדחית מפניו.

עליך לדעת, כי בשום אופן שבעולם אי אפשר ללכת בתקף ועז בבית, כי זה יגרם לו מה שיגרם, העקר רק לברח אליו יתברך, ולהיות סבלן גדול.

היה אחד מאנשי שלומנו, ושמו היה ר' חיים פוקס ז"ל, והיתה לו חברותא — רב אחד, שלמדו יחד בכל יום שעור בגמרא ושלחן ערוך פסדון כרצונו של רבנו ז"ל, ומאחר שהקומוניסטים, ימח שםם וזכרם, רדפו מאד מאד את היהדות, והיכן שרק מצאו איזה רב — לקחו אותו לבית-הסדר, ועשו בו שפטים, על-פני למדו בהצנע ובהחבא, ששום ברך לא תדע.

ויהי היום, ותפסו אותו ללמד, ותכף-ומיד אסרו את הרב, ועשו בו שפטים גדולים, רחמנא לצלן, ביסורים נוראים, ומת בבית-הסדר, על-ידי יריה שירו בו, והיתה גופתו מנחת שם במרתף, ולא נתנה לקבורה.

וההוא מאנשי שלומנו — ר' חיים פוקס, הצטער מאד מאד, לא די שאבד לו חבר טוב כל-כך, ולא די שהרגוהו במיתה משנה, עוד זאת שלא נתנו לקברו. והחליט בעצמו שייעבר עליו מה, הוא מכרח להוציאו משם, אפלו במסירות נפש, הינו אפלו אם יתפסוהו ויהרגוהו, לא אכפת לו, הוא מכרח להשתדל ולהוציאו.

והלך לשם בליזה, וראה שעומד שומר עם פלי זין, ונתן לו שחד הרבה, ותוך כדי שהשומר ספר את המעות, תפסו ר' חיים בגרונו ונתקו, והוציא ממנו את הפלי זין וירה בו והרגו. ונכנס והוציא את גופתו בשק וברח וקברו. ולמחר נתודע שהשומר נהרג, ותשרו תכף-ומיד ביהודים שבעירה הקטנה היא, וצוה השר הממנה, שיאסרו את כל היהודים, וירא ר' חיים כי בשבילו נעשה

אֲשֶׁר ד' תתקפה בנחל עה

הַרְעָה, וְהִלֵּךְ וְהוֹדָה בְּמַעֲשָׂהּ, וְהִנִּיחוּ לְכָל הַיְהוּדִים, וְהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ לְבֵית-הַסֵּהַר, וְאִיֵּמוֹ עָלָיו בְּמִשְׁפַּט גָּדוֹל.

וְהוּא כְּדָרֶךְ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, הַתְּבוּדָד כָּל הַלְּיָלָה אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְקָבַל עַל עֲצָמוֹ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אִם תִּזְכְּנֵי לְצֵאת לְחַפְשׁ, אֲנִי מְקַבֵּל עַל עֲצָמֵי מִדַּת 'אַרְךָ אַפִּים', שְׁאַהֲיָה בְּאַרְיֵכוֹת אַפִּים, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם, וְכָל מֵה שְׁיַעֲבֹר עָלַי מֵאַיִזָּה אָדָם — אָדָם וְאַשְׁתֶּךָ, וְאַהֲיָה מֵאַרְיָךְ אַפִּי עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלַי". וְכִךְ הַתְּבוּדָד הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל הַלְּיָלָה בְּמִרְתַּף בֵּית-הַסֵּהַר, וְאָז כָּבַר הָיָה בְּתַקְרָף מְלַחֲמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה. וַיְהִי מִמְּחִרַת הַגִּיעַ הַשְּׁוֹנָא (הַגְּרַמְנִים, יַמַּח שְׁמָם וְזוֹכְרָם) סְמוּךְ לַעֲיָרָה, וּבְרַחוּ כָּל הַרוּסִים, וְעַל-יַד־יָזָה בְּרַחוּ כָּל הָאֲסִירִים מִבֵּית-הַסֵּהַר, וְגַם ר' חַיִּים בֵּינֵיהֶם, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עֲזָרוֹ, כִּי תִפְלְתוּ נִתְקַבְּלָה וְנִצַּל.

וְסִפְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִפִּירוּ אוֹתוֹ, כִּי אֶת הַקְּבֻלָּה שֶׁקָּבַל עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת מֵאַרְיָךְ אַף, הִחְזִיק בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה, וְזָכָה אַחֲר־כֵּךְ לַעֲשִׂירוֹת, וְנָתַן הַרְבֵּה צְדָקָה, וְעַד הַיּוֹם יֵשׁ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִפִּירוּ אוֹתוֹ, שֶׁהָיָה סְבָלָן גָּדוֹל.

עַל-כָּל-פָּנִים מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאַרְיֵכַת אַפִּים, הִיא מְדָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, וְאִי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלַעֲדֵיהָ, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ חֲפִץ מְאֹד בְּאָדָם שֶׁהוּא מֵאַרְיָךְ אַפּוֹ וְאִינוּ כּוֹעֵס.

וּמוֹבָא בְּסִפְרֵי הַיֵּשֶׁר, שֶׁדִּרְכּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ הִיְתָה לְהַכְנִיס כָּל עוֹבֵר וְשָׁב, וְלִתֵּן לָהֶם לֶאֱכֹל. וּכְשֶׁגָּמְרוּ, צִוָּה לָהֶם לְבָרֶךְ לְאֵל עוֹלָם, וּמִי שֶׁלֹּא רָצָה, בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מְעוֹת, וְכִךְ גָּלָה וּפְרָסָם אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

פַּעַם נִכְנַס אֲלָיו עֲרַבֵי זֶקֶן, בֶּן מֵאָה שָׁנִים, וְנָתַן לְפָנָיו לֶאֱכֹל, וְאַחַר הָאֵכֹל צִוָּה לוֹ לְבָרֶךְ, וְלֹא רָצָה, וְאָז בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מְעוֹת בְּעֵבֹר הָאֵכֹל וְלֹא רָצָה, וְאִים עָלָיו אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְלָקַח הָעֲרַבֵי הַזֶּקֶן אֶת מִקְלוֹ, וְהִפָּה אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְרִץ אַבְרָהָם אָבִינוּ וְלָקַח אֶת מִקְלוֹ, וּפָצַע אֶת רֹאשׁ הָעֲרַבֵי, עַד שֶׁזָּב מִמֶּנּוּ דָם, וְהִלֵּךְ לוֹ הָעֲרַבֵי.

עו אָשֶׁר ד' תתקפה בנחל

והתגלה לו השם יתברך, ואמר לו: "אברהם, אברהם, לי יש סבלנות אל הערבי הזקן הזה, כבר מאה שנים אני נותן לו לחם לאכל ובגד ללבש, וסובל אותו, ואתה בשביל ענין אחר געשית עצבני והכית אותו!?" ופיס אברהם אבינו את השם יתברך בתפלה. ראה וגם ראה מה נקראת סבלנות ואריכת אפים!

מה אמר לך, אחי היקר! כל החיים מלאים נסיונות, ועל כל תנועה ותנועה יש כבר נסיונות אחרים, וכמעט שיאבד, חס ושלום, מרב צער ועגמת נפש, בכל מה שקורה ועובר עליו בחייו, ואין שום עצה אחרת, רק לברח אליו יתברך ואל התורה הקדושה, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל.

תראה לכתב לי, וממש חיים תכניס בי.

תכתב לי אם קבלת את מכתבי זה, וגם את מכתבי הקודם, ואז אכתב לך עוד, אם ירצה השם.

הדורש שלומך...

אחי היקר! צריך שתדע, כי משיח יכניס בעולם מדת ארץ אפים, כי משיח נקרא על שם החטם, שבו תלויה אריכת אפים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב').

ועקר חרבו של משיח היא תפלה, להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ואי אפשר לדבר עמו יתברך, רק על-ידי אריכת אפים וסבלנות גדולה, ולא ידחק את השעה, רק לבקש ברחמים וכתחנונים, אם יתן — יתן (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ' וסימן קצו); כי צריכים סבלנות גדולה בתפלה, ולבקש ולבקש עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם, ולא יתן דמי לו, אף ורק ברחמים וכתחנונים, כבן המתחטא לפני אביו, ולא לדחק את השעה, ואז סוף כל סוף פד חם גבה איתהפף (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שתהפף מדת הדין לרחמים ויגאל.

מה שכתבתי לך, שעל-ידי שקבל על עצמו ר' חיים פוקס ז"ל

אָשֶׁר ד' תתקפו בנחל עז

להיות סבלן על כל הבא עלי, נעשה עשיר גדול, נזכרתי עכשו
שהוא מאמר בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן סח), שעל-ידי פעם —
מפסידין העשירות, כי שובר את החומה ונעשה חימה, ולהפוך —
קשעוצר פעסו וזוכה לסבלנות, יזכה לעשירות גדולה.

ובזה פרשנו פעם מה שאמר רבנו האר"י ו"ל לבון בכל יום
באמרו פסוק: פ'ותח' א'ת' י'דיך' — ראשי תבות וסופי תבות:
ח'ת"ך אפ"י, הינו בזה שאזכה לחתך את אפי, ותהיה לי אריכות
אפים, על-ידי-זה אזכה שתשפע עלי השפעה גדולה בפרנסה,
"פ'ותח' את י'דיך ומשביע לכל חי רצון", כי מדת הסבלנות מסגלת
לעשירות. ורבנו ו"ל אומר שם: כפי תאות מדת הפעס, האדם מאבד
את עשירותו, וכשבא לאדם הפעס, ידע שבאותו זמן רוצים לתן לו
השפעה גדולה, ועל-ידי פעסו הוא מרחק ממנו את ההשפעה.
ועל-כן צריכים להיות סבלן גדול.

הדורש שלומך...

ד' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

את מכתבך בצרוף המעות עם הפדיון נפש — לנכון קבלתי.

ואם ירצה השם, בשעת חצות אזכיר אותך וכל השמות, והשם
יתברך יעזר שימתקו הדינים מכל המשפחה, וימשוך עליכם שפע
רוחני ושפע גשמי, בני, חיי ומזוני, בתוך כלל ישראל.

אודות וכו'; עצתי שתקבל על עצמך, שאל תתחיל לדבר עם
שום ברךה, כי אם המכרח לך מאד מצד פרנסתך — אז תצליח.
כמו שאמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן לה): מי שהוא עצור
במלין, לא יוכל אותו שום אדם, עין שם.

עח אָשֶׁר ד' תתקפז בַּנְחָל

וְדַבֵּר זֶה רְאִיתִי אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמֵתִיִּים, שֶׁתְּמִיד שֶׁתְּקוּ, וְלֹא עָנוּ לְשׁוֹם בְּרִיָּה אֲשֶׁר הִתְחַצְּפָה נִגְדָם, אֲדַרְבָּה תִּכְף־וּמִיד הִלְכוּ מִשָּׁם, כִּי עַל־יְדֵי עֲזוּת לֹא יִקְבַּל מוֹסֵר (שָׁם אוֹת עֲזוּת, סִימָן ג'), וְאִם־כֵּן מָה יֵשׁ לָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ? הֲלֹא מִמִּילָא לֹא יִשְׁמַע לָךְ!

אָחִי, אָחִי! הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ רַק לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא עִם שׁוֹם בְּשֶׁר וְגַם, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם? ! וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתִזְכָּה לַעֲשִׂירוֹת מִפְּלֶגֶת מְאֹד מְאֹד — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תתקפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב בְּכֶסֶל ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תִּלְמִידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אָחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵף שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּמַעַט, וְכָל זֶה מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי לִי פְּנָאִי לְכַתֵּב לְכָל אֶחָד בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת, אֶף־עַל־פִּי־כֵן יִהְיֶה חָשׁוּב בְּעֵינֵיכֶם כְּאִלּוּ כְּתַבְתִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם בְּפִרְטִיּוֹת, וַיִּכְנַס אֶל תּוֹךְ לְכַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁהֵיִתִּי מְדַבֵּר עִמוֹ בְּעֲצָמוֹ בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת.

סוּף כָּל סוּף לֹא אֲשָׂאֵר פֶּה, וַיָּבֹא הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהִרְגַּע שְׁיִהְיֶה לִי הַהֲכָרַח לְהִתְפָּרֵד מִכֶּם עִם גּוֹפֵי הַגִּשְׁמִי, אֲבָל בְּרוּחֵי עֲדִין אֶהְיֶה עִמָּכֶם בְּתוֹךְ הַסְּפָרִים הַקֹּדוֹשִׁים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שֶׁכָּלוּ וְחִכְמָתוֹ גְּנוּזִים בְּתוֹךְ הַכְּתָב, עֵינָי שָׁם. וְאָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעג): עַל־יְדֵי הַכְּתָב יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּפְנִימִיּוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, עֵינָי שָׁם.

מָה אָמַר לָכֶם! אַתֶּם לְבַד רְאִיתֶם וּשְׁמַעְתֶּם וְהִבְנַתֶּם וְהַשְׁכַּלְתֶּם מָה שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם וְהִתְנַהַגְתִּי עִמָּכֶם כָּל הַיָּמִים, הַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים

אֲשֶׁר ד' תתקפז בַּנְחַל עט

וְהַשָּׁנִים, וְכָל פְּנֵי הַיְתָה לְהַכְנִיס בְּכֶם רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
וְעֲצוֹת רַבְּנֵי ז"ל, וְשִׁתְּזַכּוּ לְהַתְעַלּוֹת בְּמַעֲלֹת הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה.

וּמָה לַעֲשׂוֹת, שְׁעָמַד עָלַי הַסְטֵרָא אַחְרָא בְּעֲצָמוֹ, וְעֵינָיו לִטְשׁ
וְשָׁנָיו חָרַק עָלַי, רַק עַל דְּבַר זֶה, שֶׁהַשְּׁלֵכְתִּי נִפְשִׁי מִנְּגֵד זֶה עֲשָׂרִים
וְחָמֵשׁ שָׁנִים לְגַלּוֹת וּלְפָרֶסֶם דְּעַת רַבְּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם מְאֹד מְאֹד, נָא וְנָא לְבַל יִהְיֶה לְכֶם אִף פְּעַם
עֶסֶק עִם אַחֲרִים כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן שְׁלֵעוֹלָם לֹא תִהְיֶה
מְעַרְבִים בְּמַחְלֶקֶת, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה,
רְאוּ לְבָרַח מִמְצוֹת כְּאֵלוֹ, אָנוּ אֵין לָנוּ אֵלָא דְבַרֵּי רַבְּנֵי ז"ל.

וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ רַק לְחֹזֵר וּלְשֹׁן לַעֲצָמְנוּ תְּמִיד תּוֹרוֹתָיו וְשִׁיחוֹתָיו
וּמַעֲשֵׂייתָיו וּמִדּוֹתָיו וְתַפְלוֹתָיו וְהִלְכוֹתָיו וּמִכְתָּבָיו, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךָ
יָמֵינוּ, וְרַק עַל יָדָם תִּהְיֶה לָנוּ שְׂיִכוֹת אֵל רַבְּנֵי ז"ל, כִּי בְּלֹא לְמוֹד
וּיְגִיעָה וְהַתְמַדָּה בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, אָנוּ מְטַעִים אֶת עֲצָמְנוּ לְגַמְרֵי,
וְהוּא מִמֶּשׁ חוֹכָא וְאֵטְלוּלָא לְהַקְרָא עַל שְׁמוֹ הַקְּדוּשׁ, כְּשֶׁעֲדִין אֵינוֹ
יֹדֵעַ בֵּין יָמֵינוּ וְשְׂמָאלוֹ וְעוֹד לֹא לָמַד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ וְלִידַע מִמֶּנּוּ בְּלֹא לְמוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי לֹא עִם
הָאֶרֶץ חֲסִיד (אֲבוֹת פָּרַק ב'): מִי שֶׁהוּא עִם הָאֶרֶץ, אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרָא
חֲסִיד כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֵל
תְּסַתְּפְלוּ עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וּבְכַרְטִיּוֹת לְזָכוֹת לְסִיִּם פְּעַם אַחַת
בְּחֹדֶשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּיִי-מוֹתֵר"ן הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא כְּמוֹ שֶׁחֲלַקְנוּהוּ
לְיָמֵי הַחֹדֶשׁ, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְקַשֵּׁר וּמְיַחַד אֶתְכֶם אֵל רַבְּנֵי ז"ל, כִּי
בְּלִמּוֹד תּוֹרָתוֹ נַעֲשֶׂה יְחוּד וְהַדְּבָקוּת רִוְחָא בְּרוּחָא, רִוְחַ הָאָדָם בְּרוּחַ
הַצְּדִיק, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה!

אֲחֵי הַיְקָרִים! רְאוּ אִיךָ שְׂיָמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא נִשְׁאָר לוֹ
לְהָאָדָם בְּסוּף רַק מָה שְׂזָכָה לְחֹטֵף בְּזֶה הָעוֹלָם: תּוֹרָה וְתַפְלָה,
מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְהַתּוֹרָה נִקְנִית רַק בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, וְכָל מִי
שֶׁמְתַמֵּד בְּיוֹתֵר, יָכוֹל לְזָכוֹת אֵל הַתּוֹרָה בְּיוֹתֵר.

וראו, אֲשֶׁר אֵלֹהֵי מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הִקְרִים, שְׁלֹא הִטְעוּ אֶת עֲצָמֶם, רק עָשׂוּ אֶת עֲצָמֶם כְּשׁוֹר לְעַל וְכַחֲמוֹר לְמִשָּׂא בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, וְזָכוּ לְמַדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת, עֵינַי לֹא רָאִתָּה בְּדַבְּרוֹת הַבּוֹרָא וְכוּ'.

וְאֵלֹהֵי שְׁפָטָרוּ אֶת יְמֵיהֶם בְּשֵׁה"י וּפְה"י, פֶּה דְבָרוֹ, פֶּה הַסְּתוּבָבוֹ, פֶּה הַתְּקוּטָטוֹ וְכוּ' וְכוּ', מֵאוֹמֶה לֹא נִשְׁאַר בְּיָדָם, וְהֵם עוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ מִעֲמֵד וּמִצָּב שֶׁהִתְחִילוּ, אִם לֹא הִרְבֵּה הִרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוּעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְמֵה שְׁזוּכָה כְּפִי תְּשׁוּקַת וְחֻמְדַת לְבָבוֹ, מִי שְׁרוּצָה לְזִכּוֹת לְטִיִּל בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, יְזַכֶּה לְזֶה אִם יִהְיֶה עֲקָשָׁן גָּדוֹל וְכוּ', וּמִי שְׁלֹא יִרְצָה וְכוּ', לֹא יְזַכֶּה לְזֶה.

הַעֲקֵר לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, לֹא לְפָטְרוֹ בְּהֶבֶל וְרִיק וּשְׂחִיחַת הַיְלָדִים שְׁמוּצִיאִים אֶת הָאָדָם מֵעוֹלָמוֹ.

וְסִפֵּר בְּנוֹ שֶׁל הַ"חֲפֵץ חַיִּים" זְצ"ל, כִּי פָעַם הוֹכִיחַ אוֹתוֹ אָבִיו — לְמֵה דְבַר עִם חֵבֵר בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וְהִשְׁיֵב לוֹ בְּנוֹ: "כְּשִׁישְׁבֹתִי לְלַמֵּד נִגַּשׁ אֵלַי חֵבֵר, וְהִצְרַכְתִּי לְדַבֵּר עִמוֹ, כִּי אֵינִי מִן הַנְּמוּסִים לְשַׁלְּחוֹ, וּמֵה הֵייתִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?! " וְהִשְׁיֵב לוֹ הַ"חֲפֵץ חַיִּים" וַ"ל: "מִדּוּעַ לֹא תִלְמַד עֲצָמָךְ מִסּוֹחְרִים שְׁעוֹמְדִים בְּחִנּוּת, וְהַחֲנוּת מְלֹאָה קוֹנִים, הָאֵם כְּשִׁיבּוֹא אֲלֵיהֶם אֵינָה חֵבֵר, וְיִרְצָה לְדַבֵּר עִמָּהֶם יֹאמְרוּ לְהַקּוֹנִים: 'חֲכוּ עַד שֶׁנִּדְבַר עִם הַחֵבֵר?!' הֲלֹא לְלַעַג וּלְקַלְסֵי יִהְיֶה, וְהַפֶּסֶד גָּדוֹל יִפְסִידוּ, אָלֵא מָה הֵם אוֹמְרִים? 'חֲבָרֵי הַיָּקָר! בֹּא תִבּוֹא בְּלִילָה, כְּשִׁיִּהְיֶה לָנוּ פְּנֵאִי'".

וְסִיָּם: "כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לְפָנַי הָאָדָם סְחוּרוֹת וְקוֹנִים וְכוּ' הִרְבֵּה, כָּל מִינֵי לְמוֹנֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', אֵיךְ יֵשׁ לוֹ זְמַן לְדַבֵּר עִם חֵבֵר?! רק יֹאמֵר לוֹ: 'בּוֹא תִבּוֹא בְּלִילָה כְּשִׁיִּשְׁכַּב כְּבָר בְּקָבֵר', וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

ראו והביטו והתבוננו מה נקרא חנוף מאב לבן!

אָשֶׁר ד' תתקפז בנחל פא

ובאַמֶּת מי שְׁעִין אָמֶת לוֹ, רוֹאֶה אֵיךְ שְׁחָבַל מְאֹד מְאֹד עַל כָּל רֹגַע וְדָקָה, וְאִם אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִים לְבַטֵּל, כִּי לְפַעְמִים בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶה קִיּוּמָה, צָרִיכִים לְרְאוֹת שֶׁהַבְּטוּל גַּם-כֵּן יִהְיֶה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — אוֹ לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אוֹ לִילָף בְּעִבּוּר צְדָקָה, אוֹ לִילָף לְהַפְיֵץ סְפָרִים וְכוּ', וְכוּ', אֲבָל לֹא לִילָף בְּטֵל, אֲשֶׁר הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי שְׁעֵמוּם (שְׁנַעוֹן), וְלִיְדֵי זְמָה (נִאוּף), וְהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁזִכִּיתֶם לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרַבִּי אָמֶת כְּזֶה, עֲלִיכֶם לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: הֲלֹא בִימֵי גְעוּרֵי לֹא הָיָה לִי זְמַן כָּלֵל לְשׁוּם דְּבָר, כִּי הָיִיתִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת (טָאן און טָאן) בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הֲלֹא הָיִיתִי דוֹמָה כְּסוֹחֵר הַיּוֹצֵא לְשׁוּק, וְיֵשׁ לוֹ כְּמָה דְּבָרִים לַעֲשׂוֹת וְלַחֲטוֹף, מִשָּׂא וּמִתָּן, זֶה וְזֶה וְכוּ', אֲפֹלוּ כְּשֶׁאָמְרוּ לִי, שְׂאֲנִי צָרִיךְ לְנוּחַ וְלַפּוֹשׁ עֲצָמִי, לֹא הָיָה נִכְנָס בְּאָזְנִי מָה הִיא מְנוּחָה וּנְפִישָׁה, כִּי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת תְּמִיד תְּמִיד וְכוּ' (עֲיֵן חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן קפ).

רוֹאִים מְזֶה אֶת גִּדְּל הַתְּמִדָּת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בִּימֵי גְעוּרָיו, וּבְיָדָיו גַּם אַחֲרֵי-כֵן, אֲבָל הָעֵקֶר בִּימֵי גְעוּרָיו.

וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיוּ בְּטֹלְגִים! רְאוּ לְשִׁמּוֹר אֶת הַזְּמַן מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְדַבֵּר שׁוּם דְּבָר בְּטֵל עִם אֱלוֹ הַיּוֹצֵאִים וְנִכְנָסִים, בְּיָדָיו צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר שְׂלֵא יִהְיֶה הַמְּקוֹם הַפְּקָר לְכָל הַבָּא וְשָׁב וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ בְּחִירָה, וְאִי אֲפָשָׁר לְשִׁים בְּרִיחַ וּמִסְגֵּר וְכוּ'. עַל-כָּל-פָּנִים צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר בְּעֲצָמוֹ, שְׂלֵא תִּבְלַבְּלוּהוּ שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וּבְפִרְטוּת עֲכָשׁוּ בִימֵי הַגְּעוּרִים, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבֹדוֹת שְׂאָדָם עוֹבְדֵי אֶת ה' בְּבַחְרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְפוּ יָקָר מִשָּׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבֹדָה לַעֲת זִקְנָתוֹ, עֵינֵי שָׁם.

זְכְּרוּ זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי חָבַל עַל כָּל שְׁעָה וְרֹגַע שֶׁל יְמֵי הַגְּעוּרִים, וְאִם תִּתְּמִידוֹ עֲכָשׁוּ, יִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הָעֵקֶר רְאוּ לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְכֶם — לִישׁוֹן וְלֹאֲכֹל כָּכֵל

כב אָשֶׁר ד' תתקפח בנחל

הצָרָה, בְּאִפְנֵי שְׂיִהְיֶה לָכֶם כַּח לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יַעֲזֹר לָכֶם תָּמִיד, וְתִזְכּוּ לְהִתְעַלּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הדורש שלומכם...

ד' תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי, אֲשַׁרְיָךְ שְׂיֵשׁ לְךָ חֵלֶק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים, לְהַפְּיֵץ מַעֲיָנוֹת הַחֻמָּה
חוּצָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּה אוֹתְךָ לְהִתְקַרֵּב בְּאַמֶּת אֶל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְתִזְכֶּה לְצִיַּת אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה, אֲשֶׁר רַק זוֹ נִקְרְאָה
הַתְּקַרְבוֹת (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג).

רְאֵה לְסִיִּים אֵת הַפְּרָשָׁה בְּכָל שָׁבוּעַ: שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם,
כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק מִפְּנֵי שְׁמִתְרִשָׁל בְּמַצָּוָה
זוֹ, מַצָּוָה דְּרַבְּנָן, לְסִיִּים אֵת הַפְּרָשָׁה: שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם.

וְעַל־כֵּן בְּשְׁעוֹבְרֶת עַל הָאָדָם אֵיזוֹ יִרְיָדָה אוֹ נִפְּלָה וְקִטְנוּת,
הַדְּבָר הַרְאִישׁוֹן שְׁצָרִיף לְחַקֵּר בְּעֶצְמוֹ — אִם אֵינּוּ מִתְרִשָׁל בְּמַצָּוָה
זוֹ, כִּי רַב רַבִּים שֶׁל הַצָּרוֹת הֵן רַק בְּדַבָּר זֶה, וַיֵּשׁ בְּזֶה סוּד נוֹרָא
וְנִפְּלָא, אֲשֶׁר לֹא נִתֵּן לְגִלוֹת.

גַּם רְאֵה לְהִיּוֹת זֶהִיר לְלַמֵּד וּלְסִיִּים אֵת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה מִפְּרִשַׁת
הַשָּׁבוּעַ כָּל שָׁבוּעַ, כִּי הוּא עֲנִיָּן נוֹרָא וְנִפְּלָא מְאֹד, וּמוֹכָא בְּשֵׁם
הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שְׁהָאֲרִי ז"ל גְּלָה אֵת נִפְּלָאוֹת הַזֵּהָר,
וּמְשִׁיחַ יְגָלָה אֵת נִפְּלָאוֹת הַמְּדַרְשׁ, וְהֵבֵן לְמַעֲשָׂה.

הדורש שלומך...

ד' תתקפט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגנצ
נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אני מבקש אותך לשמר את הזמן היקר, כי חבל על
כל רגע שעובר לריק, ובפרטיות עכשו בימי חנכה, אשר אז מאיר
האור הגנוז מאד מאד, צריכים להקפיד על הזמן, שלא יצא וילך
לריק, חס ושלום, ואשר צריכים לעסוק בו הרבה בתורה ובתפלה.
ואמר מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי-הלכות, מתנה, הלכה ה', אות נג), כי על-כן
הם ח' ימי חנכה, כנגד התפלה, שהיא חלוקה בד' עולמות פידוע,
וכנגד תורה שהיא ד' פעמים, כמו שאמרו חכמינו, וזכרונם לברכה,
שצריכים לחזר ד' פעמים, עין שם. כי אז בימי חנכה הוא הזמן
של גלוי האור הגנוז, שהעקר מתגלה דיקא בתורה ובתפלה.

אשרי הזוכה לשמר את הזמן היקר, וקובע לעצמו קביעות
חזקה בתורה ובתפלה.

(בראשית מז, ז): "ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה,
ויברך יעקב את פרעה", כי איתא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן א'):
איש הישראלי צריך תמיד להסתפל בהשכל שיש בכל דבר, הינו
בהחיות אלקות המחיה אותו הדבר, כי בלי חיותו יתברך לא היה
קיום לזה הדבר, והשכל הזה נקרא בשם יעקב, כי יעקב הסתפל
בהחכמה והשכל שיש בכל דבר. וכמו שכתוב (בראשית כז, לו):
"ויצקבני זה פעמים", ותרגם אוינקלוס: 'וחכמני וכו', עין שם.
ועל-ידי-זה יאיר לו תמיד; כי אם איש הישראלי זוכה להסתפל
תמיד על עצמיות אלקותו יתברך, שיש בכל דבר, אז מאיר לו
תמיד.

וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חלק א', סימן ב'), אֲשֶׁר עָקַר כְּלֵי זֵינַן לְהַכְנִיעַ אֶת הַשּׁוֹנְאִים בְּגוֹף וְרוּחַ הוּא הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְשַׁפֵּךְ שֵׁיחַ וְתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. אַךְ לְתְּפִלָּה אֵי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית הַנִּקְרָא יוֹסֵף, כִּי הוּא שָׁמַר אֶת הַבְּרִית כִּידוּעַ, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית וְחֻטְאִים, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים עֲנָנִים דְּמַסְבְּכִים עַל מַחוּ, וְאֵינוּ יְכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל, כִּי מִבְּלָבָלִים מַחְשָׁבָתוֹ, בְּכַחֲנִיַת (אֵיכָה ג, מד): "סְפוֹתָהּ בְּעֵנָן לֶךְ מֵעֵבֶר תְּפִלָּה" וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת דְּמִיוֹנוֹת וּבְלָבוּלִים שֶׁנִּקְרָאִים פְּרָעָה (עֵינַי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן נד). אֲבָל בְּדַמְיוֹן יֵשׁ מַעֲלָה וְחֶסְרוֹן גָּדוֹל, חֶסְרוֹן — שֶׁמִּבְּלָבָלִים מַחְשָׁבוֹתָיו בְּדַמְיוֹנוֹת, וּמִתְרַחֵק עַל-יְדֵי-זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִהְיוֹת בְּהַדְמִיּוֹן יֵשׁ מַעֲלָה גָּדוֹלָה, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חלק ב', סימן ח') שֶׁזֶה בְּחִינַת נְבוּאָה, בְּחִינַת: "כִּי־דַע הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה" (הוֹשֵׁעַ יב, יא), (וְכֵן הוּא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן נה, עֵינַי שָׁם). וְכִשְׁאֲדָם זוֹכָה לְשְׁמִירַת הַבְּרִית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְמַח נְקִי, בְּרוּר הַמְּדַמָּה בְּמַדַּת הַסְּתַפְּלוּת אֶל הַחֻמָּה וְהַשְּׂכָל, אִזּוֹ אֲדַרְבֵּה, מַחוּ נְקִי בְּלֵי שׁוּם תְּעַרְבוּבוֹת כָּלֵל, וְגַם הַמְּדַמָּה נִתְבַּרֵךְ, כִּי זוֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְנְבוּאָה וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ.

זֶה פְּרוּשׁ "וַיָּבֵא יוֹסֵף", שֶׁהוּא שְׁמִירַת הַבְּרִית, "אֶת יַעֲקֹב אָבִיו", שֶׁהוּא הַשְּׂכָל, עֶצֶם חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, "וַיַּעֲמִידֵהוּ לְפָנַי פְּרָעָה", כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית זוֹכָה לְזַכּוּת הַמַּחֲזִין, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹמֵד לְפָנַי פְּרָעָה — הַמְּדַמָּה, וְעוֹמֵד לְמַעְלָה, "וַיְבָרֵךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרָעָה", כִּי עַל-יְדֵי הַסְּתַפְּלוּת בְּהַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן — נִתְבַּרֵךְ פְּרָעָה, הֵינּוּ הַמְּדַמָּה, וְזוֹכָה לְבְרוּר הַמְּדַמָּה שֶׁהִיא נְבוּאָה, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן ח'; וּבְחֻלְקֵי א', סימן נד). אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אָשֶׁר ד' תתקצ בנחל פה
ד' תתקצ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישב ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

אודות ההרהורים רעים שעוברים עליך, כבר ידוע איך שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על שמירת המחשבה, ובכל מקום שנאמר בדברי רבנו ז"ל שמירת הברית, פגנתו היא שמירת המחשבה, כי כל פגמי הברית מתחילים דיקא — כשמפקיר את מחשבתו להרהר על כל הבא בדעתו, חס ושלום, כי את המחשבה צריכים לשמר מאד מאד. ואמרו חכמינו הקדושים (נדה יג:): כל המביא עצמו לידי הרהור, אין מכניסין אותו במחיצתו של הקדוש-ברוך-הוא; כי באמת עקר עבודת האדם בזה העולם, שתהיה לו מחשבה נקיה, ועל-ידי-זה זוכה שמחשבתו נדבקת באין סוף ברוך הוא, ונכנס במחיצתו יתברך, שנעשה אחד עמו יתברך, אבל כשחס ושלום, מהרהר בהרהורים רעים, אין מכניסין אותו במחיצתו של הקדוש-ברוך-הוא, ונשאר בחוץ דיקא.

עליך לדעת, כי בשמים מתפארים מאד מאד עם בר ישראל שיש לו מחשבה נקיה, וכל מה שיש להאדם מחשבה יותר נקיה, הוא חשוב למעלה יותר ויותר. ולא בתנם הרבה רבנו ז"ל לדבר עמנו, ואמר למוהרנ"ת ז"ל: סע האט א פנים אז מען דארף זיך פון איין הרהור זייער הוטן [צריכים לשמר את עצמו מהרהור מאד מאד] (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד).

אנשי שלומנו מספרים, כשהיה מוהרנ"ת ז"ל מדבר מרבנו ז"ל, היתה נכנסת באדם תשוקה כל-כף חזקה אחר רבנו ז"ל, אשר מרב נעם וערבות לא ידעו מה לעשות, ממש היה כלות הנפש אחרי רבנו ז"ל. ובאמת מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כט), שעל-ידי שבת הצדיקים — נבנה הדעת, ויש לו דבור הנשמע ונתקבל.

ועל-כן מה טוב ומה נעים לדבר תמיד משבת רבנו ז"ל, ויבנה

פו אָשֶׁר ד' תתקצא בנחל

דעתו, ויהיה דבור הנשמע ונתקבל, ובדרך ובאפן הזה יטהר את
מתשבתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלד).

אשרי הזוכה לדבר תמיד מרבנו ז"ל!

הדורש שלומך...

ד' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר מקץ, א' דראש חדש טבת,
חנכה ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
"חסדי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל
אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד להיות בשמחה
עצומה על נעם חלקכם בחיים, שזכותם להתודע מרבנו ז"ל, אשר
השמחה והאשר הזה עולים על כל השמחות שבעולם, כי בזה שאנו
זוכים לידע מן השמחה, וזוכים לצית אותו, בזה נזכה לבוא אל
תקוננו הנצחי, ועל-כן בזה בעצמו שאנו זוכים לידע ממנו, ראוי
לנו לשמח מאד מאד. כִּאֲשֶׁר בפרוש אמר לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן,
סימן קעז): ראוי לכם לשמח, במה שזכותם שיהיה לכם רבי כזה,
עין שם.

חסדי השם יתברך, נזכה להיות אצל רבנו ז"ל בשבת חנכה,
ובפרטיות השנה יהיה "זאת חנכה", יום האחרון של חנכה
בשבת-קדש, אשר ידוע, כי ביום הזה נגמרים כל התקונים
שהתחלנו בראש השנה הקדוש והנורא, ובפרטיות ב"זאת חנכה"
נגמרת הסליחה של יום הכפורים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז').

ועל-כן נהגו אנשי שלומנו להתאסף יחד בכל "זאת חנכה"
ולשמח יחד, ובפרטיות השנה יוצא שגם יהיה בשבת, שהיא שבת
חנכה, אשר הקבוץ שלנו היה תמיד בשבת השניה, כידוע.

פז בנחל ד' תתקצא אשר

ועל-כן בודאי ראוי לכם לשמח מאד מאד, כי העקר הוא השמחה, לשמח בשמחת חנפת המחין, שהוא חנפת בית-המקדש הפרטי של כל אחד ואחד. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י"א), שעל-ידי שמחה זוכים לישוב הדעת ולהרחבת המחין.

אשרינו מה טוב חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ונא ונא אל תהיו בטלנים! רק ראו לנצל את הזמן היקר, כי על-ידי שמחה נתרחבין המחין, עד שיכולים לעלות למעלה מנפשין, ויחין ונשמתינן, שהם העולמות: עשה, יצירה, בריאה, ויכולים להשיג את עצם האצילות, בבחינת מטי ולא מטי וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד); ואמר האר"י ז"ל, כי בשעה שאדם מקיים איזו מצוה, מכל שכן כשמתפלל תפלתו, ספנה גדולה לו אם יתפלל בעצבון וכו', כף הזהיר בפרוש.

על-כן עליכם להיות תמיד בשמחה עצומה, ולהיות רגילים ברכודים ולשמע פלי זמר, אשר מגביה את הרוח, ומוציא ומברר הרוח טובה מהרוח נכאה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד).

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קס): על-ידי שמחה תזכו שהשם יתברך בעצמו ישמר אתכם מכל רע (פגם הברית), עין שם. ואמר (ספר המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו; (עוד שם, סימן ה'): השמחה של מצוה, היא מעוז לאדם; (עוד שם, סימן כד): על-ידי שמחה של מצוה — הקדוש-ברוך-הוא מסבך עליו, עין שם.

ועל-כן ראו להיות תמיד שמחים, ובפרטיות בשעה שאתם מקיימים מצוה, ובפרטי פרטיות בשעה שאתם מדברים עמו יתברך, שאז צריכים להיות מאד מאד שמחים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב תהלים, סימן ק'): בשעה שאתה עומד ומתפלל, יהא לבך שמח, כי לאלקים עליון אתה עובד, עין שם.

ובפרטיות עכשו בשבת חנפה, שהוא "זאת חנפה", גמר כל התקונים שהתחלנו בראשונה אצל רבנו ז"ל, והוא בשבת גם-כן.

פח אָשֶׁר ד' תתקצב בַּנְחָל

עלינו לשמח מאד מאד בשמחת המצוה, עד שנוזקה להארת פנים אל פנים, אספקלריא המאירה (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שנוזקה שיפתח לבנו בהארת האין סוף ברוך הוא, ונוזקה להכלל לגמרי בו יתברך; כי על-ידי תקף הששון והשמחה בו יתברך, נפתחת להאדם דבקות כזו, עד שלא יודע מה לעשות, אשרי לו!
הדורש שלומכם...

ד' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, ג' דחנכה ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסידי בְּרֶסֶלֶב", תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב מה שלמד אותנו רבנו ז"ל, לדבק עצמנו אליו יתברך, ולזכר בכל יום בעלמא דאתי (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), ולידע כי היום הזה הוא גם-כן יום, ואין לנו רק היום הזה (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ערב), ותכף-ומיד כשיעבר היום, לעולם לא יחזר לנו היום הזה.

ועל-כן ראו לחטף ביום הזה טוב אמת ונצחי, תורה ותפלה, אשר כל דבור תפלה ושיחה בינו לבין קונו, הוא הצלחה נצחית שאין פמחה. ואם הייתם יודעים איזו מעלה וחישיבות יש למעלה בכל העולמות מכל דבור ושיחה שמדברים ומשיחים לפניו יתברך, כל היום הייתם עוסקים בזה (עוד דבור ועוד דבור).

וכן בלמוד התורה הקדושה, כל פסוק חמש ורשי, כל משנה, כל מימרא בגמרא ובמדרש, כל הלכה עושה רשם גדול בכל העולמות, ומאירה אורו יתברך על נשמתו, וגורמת שעשועים גדולים אצלו יתברך. ואם הייתם יודעים דבר זה, לא הייתם מתבטלים כרגע ממש.

אָשֶׁר ד' תתקצב בנחל פט

זָכְרוּ הַיֵּטֵב, כִּי בְנֵי-אָדָם הֵם רַק מוֹנְעִים גְּדוּלִים מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתָבְרוּ (עֵיִן שִׁיחוּת-הֶר"ן, סִימָנִים: פ' פא) יוֹתֵר מִהַיָּצָר הָרָע. וְעַל-כֵּן חִדְלוּ לָכֶם מֵאַחֲרַיִם, מֵהַיֵּשׁ לָכֶם עִם אַחֲרַיִם! הֵם רַק יְכוּלִים לְמַנֵּעַ אֶתְכֶם מִלְחָטָף וּמִלְקָטָף וּמִלְלָקָט טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ'. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בְּלֹא זֶה — הַכֹּל הֵבֵל, וְיָמֵינוּ כָּצֵל עוֹבֵר מִמָּשׁ, וְכִשְׁתִּהְיוּ 'זְקֵנִים' (הוֹלְכִים עִם מַקֵּל), תִּמְרָטוּ שְׁעָרוֹת רֹאשְׁכֶם — אֵן הִזָּה שְׁכַלְנוּ וְנִדְעַתְנוּ, הֲלֹא הֵינּוּ יְכוּלִים לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמֵנוּ כָּל-כָּף בִּימֵי נְעוּרֵינוּ, הֲלֹא הֵינּוּ יְכוּלִים לְחַטֵּף כָּל-כָּף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי בִימֵי נְעוּרֵינוּ?!

זָכְרוּ הַיֵּטֵב אֶת הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, שְׂאֵז לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, שׁוֹם חֶבֶר, שׁוֹם רֵעַ, לְהַצִּיל אֶתְכֶם, אֲדַרְבָּה מֶר וּמְרוֹר יִהְיֶה וְכוּ' — אִם הִיתָה לָכֶם אִיזוֹ שִׁיכוֹת אֶל מִי שֶׁהוּא רְחוֹק מִמֶּנּוּ יְתָבְרוּ וְכוּ', וְאִיזוֹ עֲרֻבוֹת וְנִעִימוֹת תִּהְיֶה לָכֶם בְּרִגְעַת הָאֲחֵרוֹן, כְּשֶׁתִּזְכְּרוּ גַם אֵז לְזִכֹּר מִמֶּנּוּ יְתָבְרוּ, וְגַם אֵז תִּהְיֶה רְגִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרוּ, וְלִיחַד שְׁמוֹתָיו יְתָבְרוּ לְפָנַי עֵינֵיכֶם, אִיזוֹ עֲרֻבוֹת וְנִעַם יִהְיֶה לָכֶם בְּרִגְעַת הַהוּא, כְּשֶׁתִּזְכְּרוּ אֶת עֲצָמְכֶם — כְּמָה פְּעָמִים זְכִיתֶם לְסִים בְּחֵיכֶם תִּנְיָף, מְשֻׁנּוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תּוֹסֶפֶתָא, רְמַב"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּף, מְדַרְשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא, זֶהֲרֵר וְתַקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְכָל סִפְרֵי מוֹסֵר וְקַבְלָה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

זָכְרוּ הַיֵּטֵב לְבַל יִטְעָה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם הָרָע, כִּי יֵשׁ אִיזָה טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה, הָאֵם יֵשׁ הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִזֶּה?!

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְצִיַּת בְּעוֹדוֹ בְּכַחוֹ וּבְנִעוּרָיו, אִיזָה טוֹב אִיזָה נֵעַם, אִיזוֹ עֲרֻבוֹת תִּהְיֶה לוֹ בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְיִקְרָם אֶצְלוֹ (מְשָׁלִי לֹא, כה): "וְתִשְׁחַק לְיוֹם אֲחֵרוֹן".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַתְּמִיד מְאֹד בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתָבְרוּ, וְהִזָּה מִתְמִיד גְּדוּל בַּתּוֹרָה, וְלֹא בְטָל אֶף רְגַע. פְּעַם אַחַת נִגַּשׁ אֵלָיו אֶחָד, וְרָצָה לְבָטְלוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ, וְהִשִּׁיב לוֹ בְּתַמִּימוֹת: "אֵינְךָ יוֹדֵעַ מָה

עמי"? (ואמרו בלשון תמיהה), והלה נבהל מאד, ושאל: "מה?" השיב לו: "הייתי אצל רופא ממחה, ואמר לי, שאני חולה מסכן, והיום הוא היום האחרון שלי", ואמרו בתמימות כזו, עד שהלה נבהל וברח ממנו.

פעם אחת שמעתי לאחל את אחד מאנשי שלומנו: "שיהיה לך יום טוב" (א גוטן טאג), "לילה טוב" (א גוטע נאכט) פנהוג. והסביר דבריו: "פונתי, שיהיה לך יום טוב (א גוטן טאג) לילה טוב (א גוטע נאכט), הינו שתמלא את היום עם טוב אמתי ונצחי, וכן תמלא את הלילה עם טוב אמתי ונצחי — תורה ותפלה, זה נקרא יום טוב, לילה טוב, א גוטן טאג, א גוטע נאכט, פי בלא פונה זו — הכל הבל וריק".

אחד מאנשי שלומנו אמר: "כל זמן שלא גמר בכל יום ח"י פרקים משניות, מרגיש את עצמו רעב מאד, וכן כל זמן שלא אמר יום של תהלים מרגיש את עצמו צמא מאד, אבל פשלמד ח"י פרקים משניות ואמר יום תהלים, מרגיש את עצמו ממש כמו שאכל ושתה היטב".

וכבר ידועים דברי רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן כג) שאמר: "אשרי מי שיאכל בכל יום כמה פרקים משניות, וישתה אחר-כך כמה מזמורי תהלים, וילביש עצמו במצוות", עין שם.

אחד מאנשי שלומנו לעת זקנתו היה חולה מאד, ושכב כבר כמו גוסס, לא עלינו, אף-על-פי-כן היו שפתיו גם אז מדברות עמו ותברך, וכשראה איך שסבבוהו בניו ובנותיו ומטפסים עצה — היכן לקברו וכו', ומה יהיה עמו וכו', ובלו על שיחות פאלו שעות פנהוג, כמו שיושבים סביב חולה אנוש, ומדברים ומבלים זמן בפטפוטני דברים בטלים, והוא לא יכול לסבל זאת. ענה ואמר להם: "מה אתם מבלים את הזמן, מדוע לא תלמדו ממני, שגם עכשו במצב כזה, אני עדין מדבר עמו ותברך. ואודות קבורתי, מה יש לכם לדאג? אל תדאגו עלי, אני מבטיחכם שיקברו אותי כבר, ולא

אַשֶׁר ד' תתקצג בַּנְחַל צא

ימלחו אותי" ... (מען וועט מיר נישט איינזאלצן) ונתבשו ממנו
בניו ובנותיו.

מוהרנ"ת ז"ל אָמר: "על כל יום ויום שלא אמרו 'לקוטי-
תפלות', עתידין לתן את הדין". והוסיף על זה ר' אברהם בר' גחמן
ז"ל: "כמו-כן סובב על ה'לקוטי-הלכות' שלו". ועל דבוריהם
הוספתי: "מי שאינו מעין יום אחד בספר שאלות ותשובות 'אשר
בנחל', אין לו מה להתרעם שיש לו ירדות ונפילות, ועובר עליו
מה שעובר וכו', כי אם היה מעין בספר זה, היה לו כבר חזוק על
כל היום, ועל כל הבעיות שלו".

ד' תתקצג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש ה'תשמ"ג.

שלום רב לידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אבקש אותך, שלבל תהיה כל-כף במרירות, כי זה
יכול להוציא אותך משני העולמות, פי הדפאון והמרירות, וזהו
'סרטון' ממש להאדם. ורבנו ז"ל אמר לנו בפרוש בשם חכמי
הרופאים, כי רב רבם של כל המחלות באים להאדם על-ידי מרירות
ועצבות (ועין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד); והשמחה היא רפואה
להכל, ואי אפשר להגיע אל שמחה רק על-ידי מלי דשטותא וכו',
עין שם.

ועל-כן עשה זאת, איפוא, בני! והזדרזו לשמע קול כלי זמר,
ותראה לרקד אפלו בינך לבין עצמך, ויתחיה את עצמך בכל מיני
אפנים, כי אין זו עצה לאבד את עצמו כל-כף, סוף כל סוף הימים
והלילות פורחים, הנה יום והנה לילה, והכל כאבק וכצל פורת, ומה
יהיה נשאר מהאדם? רק למוד התורה שזוכה לחטף וקיום המצוות
שזוכה לקיים בכל יום ויום.

צב אָשֶׁר ד' תתקצד בנחל

מה יש לך עם אחרים? ! ראה להרגיל את עצמך לשכח מהכל ותעשה בכל פעם התחלה חדשה, ומה ולמה לך לחשב תמיד על העבר, אשר מאומה לא יעזר לו וכו', אדרבה, כל הכבודות והמרירות באות רק ממחשבות כאלו, שאפה חושב הרבה בכל דבר עוד פעם ועוד פעם, מי ומה הגורם לך, ומי ומי גרם לך כל הבעיות וכו'.

תאמין לי, שיכולים לחיות חיים נעימים, חיים שמחים, חיים ערבים בזה העולם, אם רק זוכה לציית את רבנו ו"ל באמת.

זכר זכר את הגלוי הנפלא שגלה לנו רבנו ו"ל על-פי אחד היה אברהם, שאברהם אבינו עבד את השם ותברך רק בבחינת אחד, ולא הסתכל על שום ברך שבעולם, והגלוי הזה ביותר סובב על ענין השמחה, שגלה לנו רבנו ו"ל, כי ממש אי אפשר לשמח, כי אם כשמסיח דעתו מכל העולם כלו, כי כל זמן שהאדם נושא על ראשו דאגות ומרירות ועצבון כל העולם, אי אפשר לו לשמח, ולא עוד אלא שנופל בבור יותר עמק, רחמנא לצלן, עד שהולך עם מחשבות של לאבד עצמו לדעת, השם ותברך ירחם.

ועל-כן ברח לך, אחי היקר, עכשו אל כלי זמר, ותהיה רגיל לשמע כל היום כלי זמר, ותחיה את עצמך בכל מיני אפנים.

והשם ותברך יעזר לך לעבר על הכל, בזכות בן השמחה, שאנו חוסים בצלו, צל האמונה הקדושה.

הדורש שלומך...

ד' תתקצד.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ויחי ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג), שְׁצַרִּיכִים לְבָרַח מְאֹד מִתְּאֻנֹת מְמוֹן. וּמְבִיא אֶת הַזֵּהָר (תְּקוּנֵי זֶהר קמ.): הַכֶּסֶף מְשַׁחֵק עִם הָאָדָם וְלִבְסוּף הוֹרֵג אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָדָם גּוֹנֵב מִמִּישֵׁהוּ כֶּסֶף, חוֹשֵׁב שְׂחֵטְעֵשֶׁר, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁהַכֶּסֶף בְּעֶצְמוֹ יִהְרַג אוֹתוֹ. אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ מְדַבֵּר זֶה, בּוֹדֵאי לֹא הָיָה גּוֹנֵב וְגוֹזֵל. וְלִכֵּן אָנוּ רוֹאִים שְׂאֲנָשִׁים אֵינָם נִזְהָרִים מִלְּגַעַת בְּכֶסֶף זוֹלָתָם, אוֹ לוֹוִים כְּסָפִים וְאֵינָם פּוֹרְעִים הַחֹב, שְׂזָה בְּכָלֵל (תְּהֵלִים לו, כא): "לָזֶה רָשַׁע וְלֹא יִשְׁלָם". וְלִכֵּן עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁלֹא נִהְיֶה בְּכָלֵל אֱלוֹ הַלְוִיִּם וְאֵינָם מְשַׁלְּמִים, אֲדַרְבָּה צַרִּיכִים לְהִיּוֹת: צַדִּיק מְשַׁפִּיעַ, שְׂיֵשׁ לוֹ הַכֹּל, כִּי אֵין אָדָם מִתּוֹחֲצֵי תְּאֻנֹתוֹ בְּיָדוֹ, יֵשׁ לוֹ מָנָה — רוֹצֵה מְאֻתִּים, יֵשׁ לוֹ מְאֻתִּים — רוֹצֵה אַרְבַּע־מְאוֹת (עֵין קִהְלַת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה א', סִימָן לר), וְתַמִּיד חִסֵּר לוֹ, וְלִבְסוּף הוּא מִתּוֹ בַעַל חוֹב, שְׂזָה מֵה שְׂרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר, שְׂאֵלוֹ שְׂנַפְלוּ בְּתְּאֻנֹת מְמוֹן, כְּאֵלוֹ יֵשׁ לָהֶם צְנוּאָה מְאֻבּוֹתִיהֶם תַּמִּיד לְרוּץ אַחַר הַכֶּסֶף. כִּי עַל־פִּי־רַב אֱלוֹ הַרוֹדְפִים בְּיוֹתֵר אַחַר תְּאֻנֹת מְמוֹן, הֵם מִתִּים בְּעֲלֵי חוֹבוֹת, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדָם, וְאֵפְלוֹ אִם אֵינָם מִתִּים בְּעֲלֵי חוֹבוֹת, הֵם בְּעֲלֵי חוֹבוֹת בְּחֵיטָה לְתְּאֻנֹתָם, שְׂהֵם מִתְּאֻוִּים כֹּל־כֶּף לְמְמוֹן הַרְבֵּה, עַד שְׂהֵם רָצִים וַיִּגְעִים מְאֹד כֹּל יְמֵיהֶם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וּמְסַכְּנִים עֶצְמָם בְּסַכְּנוֹת גְּדוּלוֹת בְּשִׁבִיל לְמַלֵּא תְּאֻנֹתָם, כְּאֵלוֹ הָיָה לָהֶם חוֹב לְשֵׁלֵם, הֵינּוּ חוֹב עֲבוּדָה זָרָה, וְכֹל יְמֵיהֶם אֵינָם יְכוּלִים לְמַלֵּא תְּאֻנֹתָם, וְלְמַלֵּא חוֹב תְּאֻנֹתָם, כִּי נִדְמָה לָהֶם שְׂיֵשׁ לָהֶם צְנוּאָה, שְׂצַרִּיכִים תַּמִּיד לְרוּץ אַחַר הַכֶּסֶף, וְלִגְנוֹב וְלִגְזוֹל, וְלִבְסוּף מְסַכְּנִים, מְשַׁלְּמִים בְּנַפְשׁוֹת. לִכֵּן צַרִּיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלֹא תִהְיֶה לוֹ תְּאֻנָּה לְסַרְחוֹן שֶׁל כֶּסֶף. וְזֶה בְּנֵי־אָדָם אֵינָם יְכוּלִים לְהִבִּין. וְלִכֵּן סִפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל סִפּוּר נִפְלֵא מְאֹד (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יב, מִהַבְּעַל תְּפִלָּה), שְׂהֵלֶךְ לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם לְהוֹצִיאֹו מִתְּאֻנֹת מְמוֹן, שְׁלֹא יִהְיֶוּ מְשַׁקְּעִים בְּתְּאֻנָּה הַזֹּאת שֶׂהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

רַבְּנוּ ז"ל מְפָרֵשׁ אֶת הַמְּאָמֵר שֶׁל סְבִי דְבֵי אֶתְוֵנָא (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג): 'וְתֵלָא לֵה פְתָקָא בְּצוּרָא דְהוּי מְסִיק בִּי אַבָּא מְאָה

אלפי זוני', בי אבא זו עבודת אלילים, כמו שכתוב (עין ירמיה ב, כז):
 "האומר לעץ אבי אמה", ועבודה זרה היא חובה, שמכרעת את הכל
 לכף חובה, וכל המתדבקים בה, הם בעלי חובות, כפי שרואים
 בחוש, שזה המשא תלוי בצואר בני-אדם, שאין מסתפקים בממונם
 ולוים ממון מאחרים, ונדמה להם שהם משתכרים שכן הרבה,
 ואחר-כך מתים בעלי חובות, ואם אינם מתים בעלי חובות, הם
 בחייהם בעלי חובות, ומטריחים עצמם בטרחות גדולות, ומסכנים
 עצמם בסכנת דרכים בשביל שכן מעט, בשביל לשלם חוב אביהם,
 חוב עבודה זרה, כי 'מצנה לקיים דברי המת', וזה הדבר להם כמו
 צנאה מאביהם, שישלמו חובותיו. וזה שפרש המהרש"א, 'תלא ליה
 פתקא בצוארא' — שטר צנאה, כי מי שנוכנס בתאות ממון, מסכן,
 מה עושה לבסוף? נעשה נע ונד, מאבד את ביתו וכל אשר לו,
 ולבסוף יורד לטמיון. ולכן עלינו לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-
 הוא, שלא תהיה לנו שום שיכות אל כסף, ולא נרצה כסף, ולא
 יהיה לנו חשק לכסף, כי כל זה שיף לאשה, וכמוכא בדברי רבנו
 ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), שכל הכסף שיף לאשה, כמו
 שכתוב (בראשית לא, טז): "כי כל העשר אשר הציל אלקים מאבינו
 — לנו ולבנינו". ולכן האשה והילדים צועקים לאדם: "שוב עשוקו
 אותך?! אינך שומר על הכסף, כל-כך הרבה פעמים נפלת בפח"
 וכו'! והעקר — להתחזק נגד האשה והילדים, שבאמת הצדק
 עמם, כי רבנו ז"ל מדיק: לנו ולבנינו דיקא, כי עקר העשירות —
 על-ידי האשה, ובה תלויים הבנים, ולכן הם צועקים: "שוב הצליחו
 להערים עליך?! אינך שומר", ובתוך המשחק הזה צריכים להתחזק
 באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ולהשתוקק לחזר אליו ולבקש: "רבנו
 של עולם, מתי אזכה כבר לחזר אליך, להוריד את הגוף הגשמי
 והחמרי, והגשמה תשוב אליך?! "אבל בשמים אומרים: "לא, אתה
 תשב פה, ותמשיך עם השמחה, פן ואולי תזכה לעורר מהשנה עוד
 אנשים". וזה מה שאנו מוצאים כשנפטר לרבנו ז"ל בן, שלא גדע
 מצרות, הרבנית בכתה ואמרה: למה לא פעל שלא יסתלק, אזי החל
 רבנו ז"ל לבכות, ואמר: "היא אומרת שאני נותן לו להסתלק", ור'
 נתן ור' נפתלי שמעו וראו את זאת ובכחו, כשתזרו — אמר רבנו

אֲשֶׁר ד' תתקצד בנחל צה

ז"ל: "למה ברחתם?! אם הייתם נשארים פה, הייתי מספר לכם דבר מאוד יפה". ומה היה מספר להם? אלא היה מגלה להם, שישנם הרבה דברים שאין יכולים להבין, ואין צריך להתבלבל, ואף שרואים את הצדיק בוכה, שלכאורה נראה שבוכה על דבר גשמי, אבל באמת בוכה על דבר רוחני, ואלו דברים עמקים, עמק עמק מי ימצאנו, שאנחנו צריכים הרבה לבקשו יתברך, שיטטר לנו את המח, שנוזקה להשיג בדברי רבנו ז"ל, כי דברי רבנו ז"ל עמקים מאוד מאוד, ויכולים לחיות בזה העולם בלי אכל ובלי שתיה, כמו שאמר רבנו ז"ל לאמו, שיכול לחיות שלשה ימים בלי לאכל ולשתות, וסיים: גם בין אנשי יש אנשים כאלו, כי רבנו ז"ל מגלה לנו חכמה עמקה כזו בגלוי אלקות, ששוכחים שזה יום שזה לילה, שצריכים ללכת לישן ולאכל, כי לילה כיום יאיר. הגלויים שרבנו ז"ל מגלה לנו, זה עמק עמק מי ימצאנו, אבל צריכים להתבטל אליו לגמרי, כמו הפעל תפלה, אשר גלה שאין שום תכלית בעולם רק תפלה, והוא היה ההפך הגמור מכסף, ותמיד אמר: "מכסף אל תדברו".

וזה היה יעקב, שהיה לו צאן, כבשים, והלך לרעותו, והצאן הזה, כתוב בכתבי האר"י ז"ל, משם יצאו אחר-כך הנשמות, אבל לבן הארמי רצה את הכסף, ולא ידע, שהכסף הזה בעצמו יבוא לבסוף... חייבת בהון, ולבתר קטילת לון (תקוני-זהר, דף קמ.); אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו, שיש לנו רבי כזה, עלינו להתחזק מאוד מאוד, ולדבר איש עם רעהו מהלמודים של רבנו ז"ל, ולא להתפעל מאף אחד בעולם, ואז נצליח בחיינו.

הדורש שלומך...

ד' תתקצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַשּׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נֹצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְחָבֵל מְאֹד
מְאֹד שְׁלֵא הֵייתָ עִמָּנוּ בְּצוּתָא בְּשִׁבְת־קִדְשׁ, שְׂדִבְרָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת
רַבּוֹת כְּדִרְכָּנוּ תָּמִיד, כִּי דִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם כְּמַעֲיֵן הַמַּתְגַּבֵּר, נַחֵל
נוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְשָׂאֵב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
מִהַמַּעֲיֵן הַזֶּה!

בְּלֵיל־שִׁבְת־קִדְשׁ הִזָּה עָקַר הַדְּבוּר עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלַק
א', סִימָן רְנָה, שְׁצָרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּהַצְדִּיק עִם דַּעַת, כִּי מְאֻמּוֹנָה בְּלֵא
דַּעַת יְכוּלִים לִפְלֹ, וּבְאֲרָנוּ: וְעָקַר הַדַּעַת הוּא תוֹרַת הַצְדִּיק, כִּי
צָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה תוֹרָה בְּכָלֵל, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לוֹ אֲמוּנָה
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יִפִּילוּ, כֵּן צָרִיךְ לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּפֶרֶט, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְשׁוֹב בְּרָה לֹא תוּכַל
לְבַלְבֵּלוּ, כִּי הַעֲקָר מֵהַ שְׂמִיכָלִים אֵת בְּנֵי־אָדָם, הוּא רַק אֵת אֱלוֹ
שְׁלֵא לְמַדּוֹ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִפְּלֵ
שָׁכֵן מִי שְׂבָקִי בָּהֶם הֵיטֵב, לוֹ אֵין יְכוּלִים כְּבָר לְבַלְבֵּל אֵת הַמַּח
מְזַקְנִים טַפְּשִׁים ... אֲדַרְבֵּה, תִּכְף־וּמְיָד רוֹאֵה הָאֵם זֶה כָּתוּב בְּסִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל אוֹ לֹא! וְכֵן לֹא יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אוֹתוֹ מֵהַ דַּעַת רַבְּנוּ
ז"ל. וְהֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה אֵת הַדְּבוּר מְאֹד, אֵיךְ שְׂבָאֲפֵן שְׁלֵא יִפְלֵ מְאֻמּוֹנָה
מִהַצְדִּיק וּמִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — צָרִיכִים דַּעַת וּלְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה.

גַּם עוֹרְרָנוּ עַל פֶּרֶט מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, לִידַע כִּי אִפְלוּ שְׂהַצְדִּיק
מְגִרְשׁוֹ וּמְרַחֲקוֹ, אֲסוּר לוֹ לְהִתְרַחֵק וּלְפַל בְּדַעַתוֹ; כִּי בְּאֵמַת הַצְדִּיק
תָּמִיד דְּבוּק בוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא אֵשׁ לוֹהֵט, אֲשֶׁר לֹא נִרְאֶה מִבְּחוּץ כְּלָל,
כִּי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאוֹר הַשְּׂכִינָה, וְהוּא תָּמִיד בּוֹעֵר וּמְלַהֵב בְּפָנִימִיּוֹתוֹ
רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; וְהָאָדָם הוּא מְלֵא חֲטָאִים וְעוֹנוֹת חַמוּרִים, רַחֲמָנָא
לְצַלֵן, וּבְפֶרֶטִיּוֹת אֱלוֹ שְׁנִלְכְּדוּ בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה וּשְׂאָר מִיַּיִ

אָשֶׁר ד' תתקצה בנחל צו

תועבות, רחמנא לצלן, כגון: נשג'ז, או זכר, רחמנא לצלן, ושאר זממות שאי אפשר אפלו להעלות על הכתב, ועל-כן פגום כזה, כשפא אל הצדיק האמת, ורוצה לינק ממנו, צריך שיידע שבהכרח שיהיו לו הרבה קשיות עליו, כי איך יכול להבין אור נורא ונפלא כזה, ומכל שכן איך יכולה להיות לו איזו שיכות אל אור נשגב כזה?! ועל-כן ההכרח שיהיה לו עליו רק קשיות וספקות וחלישות הדעת וכו'. ומכל שכן כשהצדיק מגרשו ומרחקו ומסלקו מאתו, בנדאי אם לא יהיה לו גם דעת אל האמונה, בנדאי יתרחק, כי הלא מגרשים אותו.

ועקר הדעת, שצריך לידע מה פגם, ובאילו פנים נראה, רחמנא לצלן, אשר לפי דברי רבנו האר"י ז"ל היה צריך לבלות כל ימי חייו בתעניות וסגופים וכו', וכולי האי ואולי היה זוכה שיתקן אפלו חטא אחד, מכל שכן רבוי חטאים מגנים כאלו.

ועל-כן צריך לצרף אל האמונה גם דעת, וידע כי מה שהצדיק מרחקו, הוא רק בעבור תקונו הנצחי, כעין שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה') על פסוק (משלי טו, לא): "אין שמעת תוכחת חיים, בקרב חכמים תלין", כשאדם שומע איזו מחלקת, צריך שיידע שזה מחמת מעשיו המגנים מפגמי הברית, שאין ראוי לו לשוב כלל, כי עליו נאמר (שם ב, יט): "כל באיה לא ישובון", רק מניחים לו את הנסיון הזה — שישמע מחלקת, ואם יש לו דעת ומצרפו אל האמונה, אז דיקא ישאר אצל הצדיק, ושום דבר לא יוכל לבטלו ולרחקו.

ובאמת עליך לדעת כי הקטנות והירידות שיש בדור הזה, לולא חסד השם ותברך, שזכינו לחבר הספרים החדשים, מי יודע אם היו זוכים לידע מרבנו ז"ל, אשר אורו הוא כל-כף גדול, אור נפלא ונורא עד מאד, והבעל-דבר עושה את שלו, לבטל ולבלבל את כל אלו אשר רוצים להכנס אל הקדש פנימה, ויש להם חלישות הדעת וספקות ומניעות ובלבולים עצומים כאלו, אשר לא יאמן כי יספר,

צח אֲשֶׁר ד' תתקצה בַּנְחַל

ועל-ידי הספרים החדשים, גם הם יכולים לטעם מצוה נעם דבריו הקדושים.

אך הבעל-דבר נתן לעצמו גם על זה עצמה, והקים קלים וריקים, אשר מחליפים ומבלבלים את המחזות, עד שמרחקים את בני הנעורים מלעין בהספרים החדשים, וכל זה הוא למען הבחירה והנסיגה. ועל-כך כשיש לאלו שנפגמו במה שנפגמו דעת, על-ידי-זה שום בריה לא תוכל לקחת אותם, ולרחק אותם מהספרים החדשים, אדרבה כל מה שישמעו מחלקת — תקרבו יותר, כי יתעוררו בתשובה, סוף כל סוף רק הם יודעים את געל מעשיהם המתעבים, ואיך יעלה להם על הדעת להתרחק, חס ושלום! !

ודברנו הרבה על פסוק (בראשית מד, יח): "ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באדני אדני, ואל יחר אפך בעבדך כי כמודך כפרעה", על-פי מה שפרש רבנו ז"ל, כי בזה שנתחבר איש הישראלי אליו יתברך, והוא בא אליו יתברך להתנדות, יכול לומר: "בי אדוני, רבנו של עולם, אתה בתוך תוכי, ויש לך חלק בעוונותי" וכו', והרבנו לדבר, כי כל זה תלוי כפי האמונת חכמים שיש לו, כי באמת הצדיק מגלה את אמתת מצואותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד, עד שמגלה לו, שאין שום דבר שלא תהיה בו השגחתו יתברך הפרטי פרטית, ושום דבר גדול או קטן לא נעשה מאתו, אלא בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ועל-כך כל מה שעובר על האדם, הכל בהשגחה נוראה ונפלאה, ואף ירידותו וכו', והכל בכונה עליו, כי יש ירודים ונפולים כאלו, שאף פעם לא היו זוכים להתעלות וכו', ועל-ידי-זה שהוא נפל למקומות המטנפים האלו, ועכשו שב בתשובה, על-ידי-זה מעלה גם אותם הנשמות, שגם-כן מנחים בבוץ וירידה הזו, וכל זה מגלה הצדיק האמת.

ועל-כך אשרי ואשרי מי שמאמין בדברי הצדיק האמת, ומקשר את הדעת אל האמונה, ויודע הלא דבר הוא, שהצרכתי לפל בבוץ ולכלוף כזה, ובא ומבקש ומתחנן לפניו יתברך: "רבנו של עולם,

אֲשֶׁר ד' תתקצה בַּנְחָל צט

בִּי אֲדוֹנָי, אַתָּה בִּי, וְתַנִּיחַ אוֹתִי לְדַבֵּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְהִמָּתִיק מִמְּנֵי אֶת כָּל הַחֲרוֹן-אַף, וְאֵל יַחַר אַפָּךְ בִּי, כִּי כְמוֹךְ כְּפָרְעָה, כְּמוֹ שָׂאֲתָה הוּא מִסְתַּתֵּר מֵעֵין כָּל, עַד שֶׁלֹּא יוֹדְעִים יְדִיעָה זֹה, מִזֶּה נִתְהַנֶּה פָּרַע'ה שֶׁהוּא פֶ"ה ר"ע, שְׁנוּפְלִים וּמְדַבְּרִים כָּל מִינֵי ר"ע, רַחֲמָנָא לְצַלָּן".

כִּי בְּאֵמֶת עֵקֶר סִבַּת יְרִידַת הָאָדָם הוּא רַק, עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא יוֹדַע יְדִיעוֹת אֵלוֹ, שָׂאז נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְנוֹפֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, יִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת דְּבוּרוֹ, כִּי הֲלֹא הוּא יִתְבָּרֵךְ אֹתִי, עִמִּי וְאַצְלִי.

אָחִי, אָחִי! הָעֵקֶר צְרִיכִים דַּעַת אֶל הָאָמוּנָה, שֶׁזֶה בְּעֵצְמוֹ הַתְּחִבּוּרֹת יוֹסֵף וְיִהוּדָה, שֶׁהֵם סוּד וְסוּד וּמְלָכוֹת, מְלָכוֹת הָאָמוּנָה, וְסוּד זֶה דַּעַת, כִּי סְלוּקָא דִּיסוּדָא עַד אֲבָא וְאֵמָא, שֶׁהֵם הַמַּחֲיִן, וְזֶה הַתְּחִבּוּרֹת הַצַּדִּיק עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה.

וְסִפְרָנוּ עוֹד הִרְבֵּה סְפוּרִים, וְהִרְבֵּנוּ לְדַבֵּר, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת, חָבַל חָבַל שֶׁלֹּא בָּאתָ, כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיָה אַחַד שֶׁהָיָה כּוֹתֵב כָּל מָה שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּשִׁבְתֵּי אַחַת, הִיָּנוּ בְּלִיל-שִׁבְתֵּי וּבְשִׁבְתֵּי בְּבִקְרָה וּבְסַעֲדָה שְׁלִישִׁית וּבְסַעֲדַת מְלִיָּה מְלָכָה, הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מִזֶּה סֵפֶר שְׁלֵם בְּלֵי שׁוּם גְּזָמָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רַבְּנוּ ו"ל יֵשֵׁב בְּחֻדְרוֹ הַמֵּיֻחָד לוֹ, אֲשֶׁר הָיָה סְמוּךְ לְבֵית מְדַרְשׁוֹ, וְהַתְּבוּדָד שָׁם, וְתַלְמִידוֹ הַרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' יוֹדֵל ו"ל, שֶׁהָיָה מְקַדֵּם תַּלְמִיד שֶׁל הַרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' פְּנִיחָס מְקוֹרֵיץ ו"ל, הַסְּתוּבָב בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ אָנָּה וְאָנָּה בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, וְהָיָה מֵיֻחָד יַחֲוּדִים קְדוֹשִׁים כְּדַרְכּוֹ תְּמִיד, וּפְתָאם פְּתַח רַבְּנוּ ו"ל אֶת חֻדְרוֹ וְנִכְנָס אֶל תּוֹךְ בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, וְנִבְהֵל ר' יוֹדֵל ו"ל, עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ו"ל: "הַגִּידוּ לִי דָבָר מִהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' פְּנִיחָס מְקוֹרֵיץ ו"ל", וְהֵשִׁיב לוֹ: "כִּי אָמַר הַרֵב פְּנִיחָס ו"ל, אָנוּ אוֹמְרִים: אֲשֶׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גּוֹלְנוּ לְשׁוֹן רַבִּים, וְצְרִיכִים לוֹמַר אֲשֶׁמְתִי וְכוּ', רַק אָנוּ אוֹמְרִים, כְּבִיכּוֹל, בְּלִשׁוֹן טַעֲנָה

להשם יתברך — אשמנו, דאם שלא נתת לנו כח ורשות, לא היינו יכולים לחטא", אמר רבנו ז"ל: "אני גם-כן מפרש כך: ויגש אליו יהודה, כאשר איש ישראל יגש להשם יתברך לבקש מחילה על עוונותיו, ויאמר בי אדוני, רצונו לומר: כחך בי, אם שנטלת את כח שלך ממני, לא יכלתי לחטא. וידמה האדם בנפשו שהוא פוטר את עצמו בטענה זו, על זה הוא אומר: 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדני, הינו אני מדבר דברי כדי שתבוא תפילתי באזנך, אבל לא יחר אפך בעבדך, כי ידעתי אשר אני חייב', וזהבן.

ד' תתקצו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עלינו תמיד לדבר מעצות רבנו ז"ל, ולא להתפעל מאף אחר, אבל צריך לחזק את כלם, כי העולם עוברים עכשו פחדים גדולים מאוד, ובפרט אנשי שלומנו, הם מפחדים ביותר, כי רבנו ז"ל לקח מהם כבר את העולם הזה, ולעולם הבא עדין לא נכנסו, אזי הם תולים בין שמים לארץ, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח); ולכן באים שדים יהודאין, ובונים בנינים בין שמים לארץ. ולכן על אנשי שלומנו הרחמנות הגדולה ביותר, אם לא מקבלים באמת את דעת רבנו ז"ל כראוי, הם תולים בין שמים לארץ, שזה הלמודים של שדין יהודאין, כי רבנו ז"ל לקח ממך את העולם הזה, כי מי שמתקרב אל רבנו ז"ל, יודע תכף-ומיד שהעולם הזה הוא כלום, אין דבר כזה עולם הזה, יש רק גיהנום, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אין מציאות של עולם הזה; וממילא רבנו ז"ל לקח מאתנו את העולם הזה, ואל עולם הבא עדין לא נכנסנו, אז תולים בין שמים לארץ, ושם נכנסים

אָשׁר ד' תתקצו בנחל קא

השדין יהודאין, שאומרים גם-כן תורה, חדושים ופּלפּוּלִים, כּאלוּ הם מבינים בתורת רבנו ו"ל, ומחדשים כל מיני חדושים בדברי רבנו ו"ל, אכל הדבורים שלהם מכניסים כפירה בכני-אדם, כי השדין יהודאין האלו מכניסים כפירה באדם, כי טינה נכנסת בלבם של אלו השומעים מהשדין יהודאין. ולכן צריכים לחזק את אנשי שלומנו יותר ויותר מכל העולם כּלו, ולהראותם: אל תפחדו יש לנו רבי כּל-כּף גדול, יש לנו ספרים כּאלו, הבה נתחיל ללמד ספרי רבנו ו"ל, ונראה את הנעימות שיש בתורה שְלו, ונברח מהשדים יהודאין, כי על אלו התלמידי חכמים, שדין יהודאין, נאמר (ישעיהו ז): "המעט מכם הלאות אנשים כי תלאו גם אלקים", כי מיגעים אנשים הבאים לשמע דרושם ותורתם, ואנשים חושבים שיבואו לאיזו תועלת על נדם, הינו שיבואו לדעת את ה' איך לעבד, ולבסוף אינם משיגים שום תועלת, כי תורתם של אלו האנשים תלמידי חכמים, אין להם כח להדריך את האדם בדרך הטובה, כי מבישא לא הוי טבא (ברכות כט); "ולא עוד כי תלאו גם אלקים", כּאלו מלאים את הקדוש-ברוך-הוא מלעזר לעובדים אותו. נמצא, שעל-ידי-זה אלו בני-אדם נופלים בכפירות גדולות, וחושבים, חס ושלום, "לא יראה ולא יבין אלקים למעשה בני-אדם", על-ידי-זה "את יראי ה' לא יכבדו", ומתקרפים ומבישים אותם, שזה מה שאנו רואים היום, שאלו התלמידי חכמים, הצדיקים הדבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, המגלים רק את הקדוש-ברוך-הוא עליהם מדברים כל דבר אסור, ואלו השדים יהודאין שמחדשים גם-כן חדושים, שזה מהשלשת אלפיים נפולין, שזה מאלפין הנפולים, אותם מכבדים ומזקרים. ואף שרואים שאלו סתם פּלפּוּלִי הבל וסרק, אף-על-פי-כן בני-אדם מחבבים את זאת, ועל דבר זה צריכים לחזק מאוד מאוד את אנשי שלומנו, וזה הברור הכי גדול.

ולכן צריכים ללמד הרבה את המאמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח), שרבנו ו"ל מגלה שם סוד עמק על מאמר של סבי דבי אתונא, שהם אמרו לר' שמעון בן חנינא: בני לן ביתא באוריא דעלמא, ואמר שם וקם בין שמיא לארעא; כי זו הרחמנות הכי גדולה,

מִהָאָרֶץ רַבְּנוּ ו"ל לְקַח אוֹתָנוּ, וְאֵל הַשָּׁמַיִם עֲדִין לֹא זָכִינוּ לְהַכְנִס, אֲזַי אָנוּ תּוֹלִים בֵּין שָׁמַיִם לָאָרֶץ. וְזוֹ הַסְּפִנָּה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, שְׁאָדָם פּוֹרַח בְּאִוִיר וְאִינוּ יוֹדֵעַ, הֵנָּה יֵשׁ לוֹ עֲלִיּוֹת, וְהֵנָּה יֵשׁ לוֹ יְרִידוֹת, הֵנָּה מְאִיר לוֹ וְהֵנָּה נִחֲשֵׁף לוֹ, אַבְּל בְּרַגַע שְׁאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב לְצַדִּיק, וּלְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו, וְלֹא חוֹלֵק עָלָיו וְכוּ', אֲצִלוּ כָּבֵד אֵין שָׁמַיִם וְאֵין אָרֶץ, הַכֹּל זֶה אֶחָד, וּמְחַבֵּר שָׁמַיִם וְאָרֶץ בְּיַחַד, אֵין אָרֶץ וְאֵין שָׁמַיִם, יֵשׁ רַק אֱלֻקוֹת, וְאֵז הוּא בְּבַחֲיַנַת תּוֹלַע, "אֲנֹכִי תּוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ חָרַפְתָּ אָדָם" (תְּהִלִּים כב); אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל: לְחַרְפוֹת וּבְזִיווּנוֹת — הַסְּגֵלָה לְזֶה בְּחִינַת תּוֹלַע, שְׁעַל-יְדֵי בְּחִינָה הַזֹּאת מְנַצֵּחַ אוֹיְבָיו, כִּי תּוֹלַע הִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (אֵיכָה ד') "הָאֲמֹנִים עָלַי תּוֹלַע", וְלִכֵּן מִי שְׁחָזַק בְּזֶה הוּא כְּתוֹלַעַת, אֵינְךָ יָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ דְּבַר, הֵנָּה אֵתָּה חוֹשֵׁב שְׁאֵתָּה דוֹרֵךְ עָלָיו, וְהֵנָּה הוּא נִכְנָס בְּאֲדָמָה, וְאֵינְךָ מוֹצֵא אוֹתוֹ. וְלִכֵּן הַצַּדִּיקִים הֵם כָּל-כָּף דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵם נְדָמִים כְּתוֹלַעַת, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (עֵין תְּנַחֲמָא בְּשַׁלַּח ט): מִה תּוֹלַעַת אֵין כַּחַה אֵלָא בְּפִיָּה, כָּף יִשְׂרָאֵל אֵין כַּחַם אֵלָא בְּפִיָּהֶם; שְׁנֵה כַח הַתְּפִלָּה שֶׁל יְהוּדֵי, שְׁמַתְפַּלֵּל תְּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא בְּחִינַת תּוֹלַע, וְאִינוּ מְפַחַד מֵאֶפֶס אֶחָד בְּעוֹלָם, וְאֵפְלוּ נְדָמָה שְׁכָבֵר תְּפִסּוּ אוֹתוֹ, הוּא מְתַחַבֵּא בְּמָקוֹם עֲמַק כָּל-כָּף, שְׁאֵין אִישׁ רוֹאֶה אוֹתוֹ, אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְהִגִּיעַ לְזֶה!

מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְמַד פַּעַם לְפָנַי הַתְּפִלָּה שְׁתֵּי תוֹרוֹת מְרַבְּנוּ ו"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן הַתְּפִלָּה בְּחִיּוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, עֲנֵה וְאָמַר: "אִם אָנִי לְמַדְתִּי שְׁתֵּי תוֹרוֹת מְרַבְּנוּ ו"ל, הִרְגֵּשְׁתִּי כָּל מִינֵי עֲרֻבוֹת וּנְעִימוֹת בְּתְפִלָּה, אֵיךְ יִרְגִישׁ מְשִׁיחַ, שְׁיִתְפַּלֵּל עִם כָּל הַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֵיזוֹ תְּפִלָּה תִּהְיֶה זֶה?! " כִּי רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), שְׁעַקֵּר הַשְּׁלָמוֹת — לַעֲשׂוֹת מְכַל הַתְּפִלָּה אֶחָד, הֵינּוּ מֵהַתְּחִלָּה עַד הַסּוֹף רַק יִרְגִישׁ 'אֶחָד', שְׁנֵה בְּאֲמַת כָּל תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאֵתָּה נִכְנָסַת בְּתוֹךְ הַשְּׁנֵיָה, כִּי תוֹרוֹתָיו "עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ" (קִהְלַת ז, כד). אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): מִה מַיִם בְּכָל מָקוֹם שְׁתַּגַּע בָּהֶם — מְתַחַבְּרִים יַחַד, כָּף דְּבָרֵי תוֹרָה, בְּכָל מָקוֹם שְׁתַּגַּע בָּהֶם — מְתַעַרְבִים יַחַד; וְזֶה סוּד הַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהַכֹּל

אָשֶׁר ד' תתקצו בַּנְחָל קג

מַחְבֵּר וּמְשַׁלֵּב זֶה עִם זֶה. וְלִכֵּן צְרִיכִים הִרְבֵּה לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל, וְצְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידִים שְׂיִתְמִידוּ בָּהֶם הִרְבֵּה, כִּי בְּלִי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל אֶתָּה רְחוּק מֵרַבְּנֵנוּ ו'ל. וְאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), שְׂפָנִיו שְׁכָלוּ וְנִשְׁמְתוּ הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, אִם אֶתָּה רוֹצֵה לְרְאוֹת אֶת רַבְּנֵנוּ ו'ל, תִּרְאֶה לְלַמֵּד אֶת סִפְרוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעג), שְׁבַתְּוֹךְ הַכְּתָב יְכוּלִים לְרְאוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלוֹ, אֶת הָאָדָם אֵין יְכוּלִים לְהַפִּיר, כִּי מִבְּחוּץ, אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קטז), הַצְּדִיק גִּרְאָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ אַחֵר, עִם אוֹתָם אֵיבָרִים וְאוֹתָם כְּרַפְּשִׁים וְכוּ', אֲבָל הַפְּנִימִיּוֹת שְׁלוּ זֶה עֲנֵן אַחֵר לְגַמְרִי, וּמִי יְכוּל לְדַעַת פְּנִימִיּוֹת שְׁלוּ! אֲבָל עַל-יְדֵי הַכְּתָב יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ. וְזֶה סוּד אָנֹכִי רְאֵשֵׁי תְבוֹת: אֲנֹכִי נִפְשֵׁי כְּתִבִית יְהִיבִית (שְׁבַת קה.), בְּתוֹךְ הַכְּתָב מִנַּח הַנֶּפֶשׁ. וְלִכֵּן רַב רַבִּים שֶׁל הַצְּדִיקִים לֹא רָצוּ לְהַדְפִּיס סִפְרֵיהֶם בְּחִיָּהֶם, כִּי לֹא רָצוּ שְׂאֲנָשִׁים יַחְקְרוּ אַחֲרֵיהֶם וַיְבַדְּקוּ אוֹתָם, אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלָהֶם. אֲבָל יֵשׁ צְדִיקִים, אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רס), שֶׁהֵם מוֹכֵנִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁם, שְׁזֶה שָׁמַם, הָעֵקֶר לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲפֵלוּ שְׂאֵחֵר-כֶּךָ יִדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, שֶׁהוּא לֹא אוֹחֵז מְזֶה וְכוּ', וּמִמֵּילָא מְאֵבֵד אֶת שְׁמוֹ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ, הָעֵקֶר לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֶה בְּחִינַת מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, שְׁמוֹסֵר אֶת שְׁמוֹ שְׂיִדְבְּרוּ עָלָיו. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידִים, שְׂיִלְמְדוּ הִרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב כְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו'ל. וּמִקַּבֵּל אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂמֵשִׁיחַ יִדְבֵּר תְּמִיד מֵרַבְּנֵנוּ ו'ל, וְכֶךָ כְּתוּב בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שְׁכָל מַה שְׂיִדְבֵּר, תְּמִיד יִזְכִּיר מֵהֵיכֵן הוּא לוֹקַח אֶת הַדְּבוּרִים, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לְבָנוּ וְתַגֵּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

מוֹהַר"ן ת' ו'ל הֵלֶךְ פֶּעַם בְּדֶרֶךְ עִם מְוֹדְתּוֹ, וְלִוְהָ אוֹתוֹ ר' אֶפְרַיִם בֶּנוֹ שֶׁל ר' נִפְתָּלִי, וְגַם הוּא הֵלֶךְ עִם מְוֹדְתּוֹ, וְהִזֵּה מְאֹד כְּרוּךְ אַחֵר מוֹהַר"ן ת' ו'ל, וְהִזֵּה שְׁלֵג כְּבֹד, וּבְהַעֲדָר עֲגָלוֹת, הִצְרִיכוּ לִילֵךְ רַגְלִי. בְּאִמְצַע הַדֶּרֶךְ הִתְעַיַּף ר' אֶפְרַיִם, כִּי הִשְׁלֵג טַפַּח בְּפָנָיו, וְהִרוּחוֹת עֵזִים, וְהִקּוֹר עֵז מְאֹד, וְהַחֵל לְהִתְאַנֵּם: "אֵיךְ מַגִּיעִים כְּבֹד הַבֵּיתָה",

וְעָנָה לוֹ מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל וְאָמַר: "וַיְהִי כִּכְּבֹר כְּשֶׁתִּגִּיעַ הַבַּיְתָה, אִזְּ
 יִתְחִילוּ צְרוּתֶיךָ — אֲשֶׁתְּךָ תִּשְׁאַל הֵיכָן הַכֶּסֶף, הַיְלָדִים צְרִיכִים לֶאֱכֹל
 וְכוּ', אָבֵל אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֶק לְהִגִּיעַ לַבַּיִת הַנּוֹצְחִי". כִּי מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל, כֹּל
 מִחוּ הֵיךָ אֵיךְ זֹכִים לְחֹזֵר חֲזָרָה לַבַּיִת הַנּוֹצְחִי, אֵלּוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת
 הַכְּסוּפִים שְׁלָנוּ, אָבֵל לְזֶה זֹכִים, רַק כְּשֶׁלּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל
 בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׂאִינְנֵי רוֹצֶה מְאוּמָה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינְנֵי
 רוֹצֶה כֶּסֶף, כְּבוֹד, מְאוּמָה וְכוּ', אָבֵל בְּנֵי-אָדָם אֵינָם מְאַמִּינִים לְזֶה,
 וְאוֹמְרִים שְׂאִין דְּבַר כְּזֶה. אִךְ בְּאַמְתֵּי אֵין לְאָדָם עֶסֶק עִם אִיךָ אֶחָד!
 רַק שְׂצִרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, כִּי בְּלֵי הַתְּחִזְקוֹת יְכוּלִים בְּנִקְלָה לְאַבֵּד
 אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ אֲצֵל הָאֶרֶבְעָה שְׁנִכְנְסוּ
 לְפָרְדֵּס (עֵין חֲגִיגָה יד:), וְרַק רַבִּי עֲקִיבָא נִכְנַס בְּשָׁלוֹם וְיִצְאָ בְּשָׁלוֹם,
 וּמֵדוּעַ? כִּי הוּא נִכְלָל עִם כָּלֵל גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אָמַר: "וְאַהֲבַתְּ
 לְרַעַךְ כְּמוֹךָ" — זֶה כָּלֵל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה. וְכִמוֹ שְׂפָרַשׁ רַבְּנֵנוּ ו"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְתָּ, חֶלֶק א', סִימָן קס"ה): וְאַהֲבַתְּ לְרַעַךְ כְּמוֹךָ — אֲנִי ה', הֵינִי
 שְׂתַקְבֵּל בְּאַהֲבָה כָּל הַרְעוֹת וְהִיסוּרִים הַבָּאִים עֲלֶיךָ, כִּי רְאוּי שְׂתַדַּע
 שְׁלִפֵי מַעֲשֶׂיךָ, אַחֵר כָּל הִיסוּרִים שֵׁישׁ לְךָ, עֲדִין הוּא מִתְּנַהֵג עִמָּךְ
 בְּרַחֲמִים, כִּי הֵיךָ מִגִּיעַ לְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְפִי מַעֲשֶׂיךָ, וְזֶה
 "וְאַהֲבַתְּ לְרַעַךְ" — שְׂתַאֲהֵב אֶת הָרַע — שְׂזֶה רַעַךְ, הֵינִי הַרְעוֹת
 וְהִיסוּרִים הַבָּאִים עֲלֶיךָ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְתַקְבֵּלֵם בְּאַהֲבָה, כִּי כְּמוֹךָ —
 כְּמוֹ שְׂתַתֵּה הוּא לְפִי מַעֲשֶׂיךָ, אֲנִי ה' — בְּעַל הַרְחָמִים, עֲדִין אֲנִי
 מִתְּנַהֵג עִמָּךְ בְּרַחֲמִים. וּבְאַמְתֵּי צְרִיכִים לְהַבִּין, אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ו"ל אֵינֵנו
 יוֹצְאֵי מִהַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט, אֲשֶׁר הוּא: "וְאַהֲבַתְּ לְרַעַךְ כְּמוֹךָ", אֲלֵא מָה
 הִיסוּרִים שְׂאָדָם סוֹבֵל? שְׂתַמִּיד סוֹבֵל מִהַרְעַ שְׁלוֹ, מִהַחֲבֵר שְׁלוֹ, וְאִם
 כֵּן שְׂנִיחֵם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד: "וְאַהֲבַתְּ לְרַעַךְ" — הַחֲבֵר שְׁלֶךְ
 שְׂעוֹשֶׂה לְךָ רַע, שְׂגֹנֵב וְגוֹל לְךָ, תִּדַע כְּמוֹךָ — כְּפִי שְׂתַתֵּה הוּא,
 הֵינִי לְפִי מַעֲשֶׂיךָ — אֲנִי ה' בְּעַל הַרְחָמִים, עֲדִין אֲנִי מִתְּנַהֵג עִמָּךְ
 בְּרַחֲמִים, כִּי יְכוּל הֵיךָ לְגַנֵּב אוֹתְךָ יָמִים וְשָׁנִים, וְלֹא הֵייתָ שֵׁם עַל
 לֵב כָּלֵל. וְלִכֵּן צְרִיךְ לְאַהֲבֵי אֶת הַזּוּלָת, לְאַהֲבֵי אֶת הָרַע, עַד שְׂמִתְבַּטֵּל
 הָרַע לְגַמְרֵי, וְאֵין שׁוֹם רַע, וְאַתָּה זֹאת אֲנוּ מְקַבְּלִים מִרַבְּנֵנוּ ו"ל. וְלִכֵּן

אָשֶׁר ד' תתקצו בנחל קה

צָרִיכִים הָרְבִּה לְעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, לְלַמֵּד הָרְבִּה סִפְרֵי רַבֵּנו
וְ"ל, שְׁלֹא יִהְיוּ בִטְלָנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת
עֲצָמְךָ, כִּי זֶה הֶעֱקָר בְּעוֹלָם — לְהַתְחַזֵּק תְּמִיד, כִּי קִטְנוֹת וַיְרִידוֹת
וַיִּפְּלוֹת עוֹבֵר עַל כָּל בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, כִּי טֹבַע הַנְּשֻׁמָּה תְּמִיד
לְהַתְּלֵהב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּמְחַמֵּת שְׁהַנְּשֻׁמָּה מְלַבֶּשֶׁת בְּגוּף, וְהַגּוּף הוּא
חֹמֶר עֵב, וְהוּא שׁוֹרָה כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִסְתָּר וְנִגְעָלִים וְנִתְפָּסָה,
כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא עוֹלָם, לְשׁוֹן הָעֵלָם אֱלֹקוֹתָו יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן הוּא מְלַחֵמָה כָּל הַחַיִּים, הַנְּשֻׁמָּה מִתְּלַהֶבֶת תְּמִיד אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְהַגּוּף מוֹשֵׁף לְמִטָּה אֶל גִּשְׁם וְחֹמֶר עֵב, וּמִזֶּה בָּא שְׁפָעִים
הָאֲדָם מִתְּלַהֶב וּבוֹעֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּפְעַם מִתְּכַפֶּה מִמֶּנּוּ הָאוֹר לְגַמְרֵי,
עַד שְׁלֹא מְרַגֵּשׁ שׁוֹם דְּבַר וְהַחַיִּים מְרִים לוֹ כְּפִמּוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן.

וְזֶה דְּבַר שֶׁהוֹלֵךְ וְסוֹבֵב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל
שָׁעָה וְשָׁעָה וּבְכָל רֵגַע וְרֵגַע וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ,
וּבְיַדָּאֵי יֵשׁ בְּזֶה מְדַרְגּוֹת לְאִין עֲרַף כָּלָל, כִּי הַצְּדִיקִים הֵם נְכֻלִּים
לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁגַּם גִּשְׁמֵי הָעוֹלָם, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַכְּלִים הֵם
גַּם-כֵּן אוֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת, כִּי הֵם תְּמִיד רוּאִים מִהַכֹּל רַק רוּחָנִיּוֹת
אֱלֹקוֹתָו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אִין גִּשְׁמֵי הָעוֹלָם מְכַסֶּה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ
מִעֲלֵיהֶם כָּלָל, אֲדַרְבֵּה מוֹצְאִים רְמִזִּים וְסוּדוֹת מְכַל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה
כְּלָה וְכוּ', אַף אֲצֵלֶם הַקִּטְנוֹת הִיא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְדִינִים וְכוּ' (עֵין

קו אֲשֶׁר ד' תתקצו בַּנְחַל

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב) מה שאין כן כלל המון עם הירידות הם בפשיטות, פעם מתלהבים אליו יתברך ופעם נופלים לעמקא דתהומא רבה, אש היצר הרע בוער בהם, שהם התאוות המגנות שבאות מהדמים ממש (עין שם).

והנה אין עצה אחרת לבטל ממנו הירידות והקטנות, כי אם על-ידי שיזכה לבטל את עצמו אליו יתברך לגמרי. כי באמת כל הירידות והקטנות והדחקות והחלישות הנדעת שעוברות על כל אחד ואחד, הוא רק מצד הישות שלו וכו', ומכל שכן כשנכנסת בו קלפת "פחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), כי נדמה לו שהכל תלוי בידו, ועל-כן כשלא הולך לו כמו שהוא רוצה, הוא נשבר, מה שאין כן מי שיודע ועד, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך, והכל מקרה, וכל מאורע שרק נארע עמו, הוא ברשות המאציל העליון, ומשגח בהשגחה פרטית, הוא אף פעם לא ישבר ולא יפל ברוחו ולא תחלש דעתו, כי יודע שהכל ממנו יתברך.

וזה (תהלים קמו, י): "לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה", שהוא ראשי תבות: ה'ב'ל'י' — י'ל'ה'ב', הינו כשיודע כי הכל ברצון המאציל העליון, ואין שום טבע ומקרה כלל, אז "לא בגבורת הסוס יחפץ ולא בשוקי האיש ירצה", כי יודע אשר הכל ה'ב'ל'י' הבלים, אז דיקא י'ל'ה'ב' לבו אליו יתברך, ושום דבר לא ישבר אותו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להתמיד בספר שאלות ותשובות "אשר בנחל", כי זה יחזק ויאמץ אותך מאוד מאוד, ועכשו שיצאו לאור כבר ספרים אלו, אין לשום ברירה להתאונן ולהתלונן שעובר עליו מה שעובר, כי על-ידי ספר זה בודאי יזכה להחיות את עצמו ולחזור אליו יתברך, כי בספר זה ימצא את השם יתברך בעצמו.

ומי יתן שתזכה לאסוף צדקה, אשר הוא תקוין גמור לפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד), ולהדפיס על כל-פנים חלק אחד מספר "אשר בנחל", אשר הוא זכות גדולה לנשמה, כי רבנו

אָשֶׁר ד' תתקצח בנחל קז

ו"ל אָמַר: תְּקוּן הַבְּרִית הוּא לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), וְאִיךָ זֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי תוֹרָה דִּיקָא יְפוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ 'חוּצָה', חוּצָה דִּיקָא, לְאוֹתָם שֶׁהֵם מִבְּחוּץ צְרִיכִים לְהִשְׁקוֹת עִם תוֹרָה וּתְפִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה נִתְקַיֵּם עַל-יְדֵי סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בְּנַחַל", שְׁמֵדְבָרִים מִכָּל הַיְרִידוֹת וּמִכָּל הַנְּפִילוֹת וּמִכָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁרַק עוֹבְרִים בְּחַיִּים, וּבְזֶה שֶׁתִּזְכָּה לְהִדְפִּיס חֵלֶק אַחֵר — תִּזְכָּה לְתִקּוּן נִפְלָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

אֵת הַמַּעוֹת לְהִדְפָּסָה תִרְאֶה לְמִסַּר לְהִיקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

ד' תתקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקְצֵן ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ מְאֹד מְאֹד שֶׁתֹּאמַר לְהַאֲבִיחַ ... גְּרוֹ יְאִיר וְאֲשֶׁתוֹ תַּחֲי', כִּי אֲנִי אֵינִי יוֹצֵא מִפְּתַח בֵּיתִי כָּלֵל, רַק כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם, אוֹ אֶל הַמְּדַפְּסִים, אוֹ בְּאִיזָה עֲגִינַת הַכְּרַת גְּדוּל מְאֹד, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִי אַחֲרָת, אֲבָל כֶּף אֲנִי יוֹשֵׁב אֵהֵל, תְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל-כֵּן אֵל יִדְחֶקוּ עָלַי בְּעֲגִינַת לְהִשְׁכִּיר לָהֶם דִּינָה כִּי נִסִּיתִי וְלֹא הִלֵּךְ, וְיִוְתַר מִזֶּה אֵינִי יָכוֹל, רַק לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבְרִית, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע בְּתַפְלִתְנוּ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֵק וְאֲמִיץ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תְּבַלֶּה אֵת הַזְּמַן הַיְקָר, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לְהִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, כִּי לֹא יִשְׁאַר לָנוּ שׁוּם דְּבָר רַק מֵה שְׁנַחֲטָף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחֵי מִזֶּה הָעוֹלָם.

וְאֵל יִהְיֶה לְךָ עֵסֶק עִם אַחֵרִים כָּלֵל, רַק רְאֵה לְהִרְבּוֹת כְּבוֹד

קח אֲשֶׁר ד' תתקצח בַּנְחָל

השם יתברך וכבוד רבנו ו"ל, ותקרב את אחינו בני ישראל אל "היכל-הקדש" של רבנו ו"ל, אשר לומדים שם רק אמונה פשוטה, ורבנו ו"ל הוא הראש ישיבה שלנו.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו!

הדורש שלומך...

פה תקבל קסטה ממה שדברנו אֶתְמוּל אחר חצות.

הכפל הדבר, שלבל יסמכו עלי כָּלֵל, כי אני רק בֶּשֶׁר וְנֶדָם, היום כאן ולמחר וכו' (צ"ן ספר חסידים, סימן לא, וטור ארח חיים, סימן צח), ומי יודע מה ילד יום וכו' (משלי כז, א), ואסור לעשות מציאות מאדם, סוף סוף אני יודע שום דבר, רק לתלות עיני אליו יתברך, וישועתם תלויה רק בידו יתברך, כי מפתח של בנים נמסר רק בידו יתברך (תענית דף ג.), ועל-כן אל יבטחו עלי, ובפנטיות מלילה להשפיר להם דירה, כי אין בכחי ובמצבי דבר כזה.

ראה להראות להם מכתבי זה.

הנ"ל

חסדי השם יתברך, עברה עלינו השבת יפה מאד מאד, ותהלה להשם יתברך, דברנו הרבה ממשית, שמאיר אורו בימי חנכה, וידוע מאמר הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ ו"ל, כי בשבת חנכה ממש, יכולים להרגיש את משיח צדקנו למי שעינים זכות לו, ובחסדו יתברך, בן הנה בהקבוץ שלנו! וכבר ידוע שבחו של רבנו ו"ל על הרב הקדוש הנ"ל, עד שהתבטא פעם: אשרי העינים שראו את רבי פנחס ו"ל, והנה במשך זמן חד בדרא, ועוד שבחים רבים עליו.

אָשׁוּר ד' תתקצט בַּנְחָל קט

ד' תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מִקֶּץ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמַחֲמַת הַטְרָדוֹת לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיב תְּכֵף-וּמְיָד.

אודות הילדים, אָסוּר לְהַפְרִיד אוֹתָם מִיְלָדֵי הַשְּׁכוּנָה, סוּף כָּל
סוּף הַשְּׁכוּנָה הִיא חֲרָדִית וְכָל הַסְּבִיבָה הִיא חֲרָדִית, וּמַחֲמַת
חֲשׁבוֹנוֹת פְּרָטִיִּים שֵׁישׁ לָכֶם עִם הַשְּׁכָנִים, לֹא כְּדַאי לְהַכְנִיס בְּאִמְצַע
אֶת הַיְלָדִים, כִּי מַה הֵם אֲשָׁמִים?! וּבְאֵמַת יְלָדִים צְרִיכִים לְהַרְשׁוֹת
לָהֶם לְשַׁחַק וְלִקְפֹּץ וְכוּ' כְּדֶרֶךְ יְלָדִים, כִּי זֶה טֹבֵעַ הַבְּרִיא שְׁלָהֶם,
וּכְכֹל שְׁקוּפְצִים וּמְשַׁחֲקִים בְּעַת קְטָנוּתָם, יוֹתֵר מִתְּפַתַּח מַחֵם, עַד
שְׁגָדִלִים וְזוֹרְקִים מְעַצְמָם אֶת הַנְּעֻרוֹת שְׁלָהֶם, מַה שְּׂאִין כֵּן כְּשֵׁלֹא
מְנִיחִים אֶת הַקְּטָנִים לְשַׁחַק, וְאִין לָהֶם זְמַן לְהַתְּפַתַּח, גִּשְׂאָרִים קְטָנִים
כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, כְּאֲשֶׁר רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֵׁישׁ אַבְרָכִים וְגַם זְקָנִים אֲשֶׁר
מַתְּנֵהֶגִים כְּמִנְהַג קְטָנִים מִמֶּשׁ, וַיֵּשׁ לָהֶם שְׂכָל שֶׁל קֶטֶן, וְכָל זֶה בָּא
לָהֶם מַחֲמַת שְׂבִימֵי קְטָנוּתָם לֹא נִתְּנוּ לָהֶם הַזְּדֻמָּנוֹת לְפַתַּח אֶת
עַצְמָם וְכוּ'.

ועל-כֵּן, לְדַעְתִּי, רָאוּ לְהַנִּיחַ אֶת הַיְלָדִים לְשֹׁמֵחַ עִם יְלָדֵי
הַשְּׁכָנִים, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יֵאָרַע עִמָּהֶם, וְאִדְרָבָה יִפְתַּח לָהֶם מַחֵם וְכוּ'.

וּמוֹהֲרַנ"ף ז"ל גָּלָה נִפְלְאוֹת בְּעִנְיָן צַעֲקַת הַתִּינּוֹק, שְׂצוּעַק
תְּכֵף-וּמְיָד מִיּוֹם לִידָתוֹ עַד תְּשֻׁלוֹם יְמֵי קְטָנוּתוֹ, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת
הוֹלְדַת הַמַּחֲיוֹן, לְהוֹצִיאֹו מִבְּחִינַת עֲבוּר וְצִמְצוּם וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
גְּלוּת הַלְבָּה ה', אוֹת ה').

ואודות שְׂשֵׁאלָת בְּעִנְיָן הַשְּׁכָנִים, עַד שְׁנֵדְמָה לָכֶם מַה שְּׁנֵדְמָה
וְכוּ', שְׂפֵלֶם כְּנִגְדְּכֶם וְצוֹחֲקִים מִכֶּם וְכוּ', וְלִדְעָתִי זֶה דְּמִיּוֹן, כִּי מִי
שְׂמִפִּיר אֶת אִפִּי וְטִיב בְּנֵי הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת
שְׁלוֹ, וְאֶף אֶחָד לֹא חוֹשֵׁב עַל אַחֲרִים, וְאֶף שֵׁישׁ טֹבֵעַ וּמִדָּה זוֹ אֲצַל

קי אשר ד' תתקצט בנחל

אחרים, רחמנא לצלן, ולהתלווץ משכנים ומאחרים, כל זה בא להם מרב בעיות שעובר עליהם, ואין להם על מי להוציא את זאת, על-פן מחפשים עד שמוצאים קרובן וכו', אבל בפנימיות הם אנשים כסילים, בחינת "שחוק הכסיל" וכו' (עין רש"י משלי יד, טו), וגם עובר עליהם מה שעובר וכו', ועל-פן אין להם מה לעשות, רק להתלווץ מאחרים.

ולכן, לדעתי, אל תעשו עסק מכל זה, ותסוחו דעתכם מאתם, אתם ראו מצדכם רק לעשות טובות להשכנים, ומצדכם שלא יהיה איזה רע אליהם, ואז ממילא כלם יאהבו אתכם. וחכמינו הקדושים אמרו (יבמות סב): ה'אזהב את שכניו והמקרב את קרוביו, עליו הפתוב אומר (ישעיה נח, ט): "אז תקרא וה' יענה", עין שם.

ומספרים על אחד מאנשי שלומנו, שהיה לו שכן רע שהציק לו מאד מאד, והוא התפלל תמיד לפניו יתברך: "רבונו של עולם, זכני שתהיה לי אהבה עם שכני, ונשתנה יחד, ושלא תהיה מחלקת בינינו, ועל-כל-פנים אני מצדי לא אחלק ולא אצער אותו". וכן הרבה להתפלל בכל יום ויום על זה, ובין כך התנהג עמו במדת החסד והרחמים, והיה בכל יום ויום מקדים לו שלום, הסוף היה שהשכן השתנה לגמרי, ונעשו אוהבים יותר מאחים, הרי לכם שיכול להיות דבר כזה.

העקר תמיד להתחיל עם עצמו, שמצדו יהיה רק שלום, מצדו יהיה רק אהבה, מצדו יהיה רק פנים שוחקות וכו', ואז הכל יתהפך לטובה.

וזכרו היטב מה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן כח): מי שחולק עם שכניו, לסוף שיהיה לעג לאויביו; והבאור לזה כי פתיב (משלי כז, י): "טוב שכן קרוב מאח רחוק", הינו עם השכן גרים בקביעות, ועל-פן הוא טוב יותר מאח רחוק, ואם, חס ושלום, משהו נארע עמו, אין מי שיעזר לו, אלא שכנו הקרוב אליו.

ובשביל זה אמרו חכמינו הקדושים (מגלה יב): אחשורוש מלך

אָשֶׁר ה' אֱלֹהִים בְּנַחֵל קִיא

טַפֵּשׁ הָיָה, שְׁלֹא קָרַב אֶת אָנָשִׁי מְדִינָתוֹ, רַק אֶת הַרְחֹקִים, וְאִם הָיוּ מוֹרְדִים בּוֹ הַרְחֹקִים, לֹא הָיוּ הַקְרוֹבִים עוֹזְרִים לוֹ, אֲשֶׁר זוּהִי פְּנֵת מְאֶמְרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל: מִי שֶׁחֹלֵק עִם שְׂכֵנָיו, לִסּוּף שִׂיחָהּ לַעֲג לְאוֹיְבָיו, וְהִבֵּן.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִסִּיחַ דַּעְתְּכֶם מִהַשְׂכָּנִים, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עֲלֵיהֶם כָּלֵל, אַתֶּם מְצַדְּקֶם רָאוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּאַהֲבָה וְאַחֲנָה עִמָּהֶם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִגְמַר בְּעַדְכֶם לְטוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' אֱלֹהִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֶׂה בְּטַבַּת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲחִי הַיְקָר! רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְכֹל מֵה שְׂאֵתָה צָרִיךְ רָאָה רַק לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלֹא מִבְּשׂוֹר וְדָם, אֲשֶׁר "שְׁוֹא תִשׁוּעַת אָדָם" (תהלים ס, כא), וּמֵה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם, הַעֲקָר רַק לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהִיּוֹת רְגִיל לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

וּמוֹהֲרָנִי תָּ ו"ל אָמַר, שְׁעַל-כֵּן הוֹלֵךְ לוֹ הַעֲבוּדָה פְּסֻדָה, כִּי לְקַח אֶת עֲצָמוֹ כְּל־כָּף עַל עֲגִיזַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, כִּי אֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר — הֵן גְּשָׁמִי וְהֵן רוּחֲנִי, מִבְּלִי לְהַתְּיַעַץ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן עֲצָמִי אֲמוּנָה שְׁגָם אֶתָּה תַעֲשֶׂה דְבָר זֶה, לְהִיּוֹת רְגִיל תָּמִיד רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִאֲמִין שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁלָךְ —

קִיב אֲשֶׁר ה' א בְּנַחֵל

נִשְׁמַע לְמַעַלָּה וְעוֹשֶׂה רָשָׁם, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקֵינוּ: יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
"חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְּדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַלּוּלָא קְדִישָׁא שֶׁל מְאוּר
עֵינֵינוּ, חֵיוֹת נַפְשָׁנוּ, אֲשֶׁר הָאִיר וְגָלָה לָנוּ אֶת אֹר הָאִוְרוֹת הַגָּנוּז
וְהַצָּפוּן זי"ע, הֵלֵא הוּא מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, אֲשֶׁר יְדוּעַ אִיךָ שָׁכַל מְגַמְתּוֹ
הִיָּתָה כָּל יְמֵי חַיָּיו הַקְּדוֹשִׁים, רַק לְגַלוֹת לְכָל־לֵיּוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הָאוּר
הַנֶּעְלָם, שֶׁהוּא אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאִךְ שֶׁהִיא עָלָיו הַרְבֵּה מַחֲלָקַת
וַיְרִידוֹת וְכוּ', אֲבָל חַפֵּץ ה' בְּיָדוֹ הַצְּלִיחַ, וְזָכָה לְהַקִּים חֻבְרָא קְדִישָׁא
עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לֹא פָסַק פִּיהֶם — הֵן מֵתוֹרָה וְהֵן מִתְפָּלָה
יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְכִידוּעַ וּמְסַפֵּר אֲצִלָּנוּ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם: הֵייתִי רוֹצֵה
שְׂאֲנָשֵׁי יִלְכוּ תָּמִיד בְּכֶסֶף פִּין אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ (מֵיט אַ בְּעִנְקֵעֵנִישׁ צוֹם
אֵיִיבֶעֶרְשֶׁטן), וַיְהִי נוֹהֲמִים תָּמִיד כְּחֵיוֹת בִּיעֵר (בְּרוּמְעֵן וְוִי דֵי חֵיוֹת
אֵין וּוּאֵלְד), וּמוֹהֲרָנִ"ת ז"ל הִתְפָּאֵר פַּעַם אַחַת וְאָמַר: "בְּרוּךְ ה' (בֵּי
מִיר אִיז דָּא אַזְעֵלְכֶע מְעַנְטְשֶׁן) אֲצִלֵי יֵשׁ אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ".

וְכִידוּעַ וּמְפָרְסָם, אֲשֶׁר אֱלוֹ שְׂזָכוּ לְהֵיוֹת אַחוּזִים עִם מוֹהֲרָנִ"ת
ז"ל מִמָּשׁ, לֹא בְטָלוּ זְמַן, רַק תָּמִיד דְּבָרוּ אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְמַדּוּ
שְׁעוּרִים קְבוּעִים, עַד שֶׁעַל-פִּי-רַב כָּבֵר לֹא בָאוּ אֶל מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל,
וְהָיָה הוּא צָרִיךְ לִילָךְ אֲלֵיהֶם, כִּי פָחַד פֶּן וְאוֹלֵי יִתְקַרְרוּ, חַס וְשְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ, רַבּוֹת עָבְרוּ עַל

אָשֶׁר ה' א בְּנַחֵל קִיג

נִפְשָׁנוּ הַמַּיִם הַזְּדוֹנִים, אֲבֹדְתֵי אֶת שָׁמַי, אֲבֹדְתֵי אֶת זְמַנֵי הַיָּקָר,
אֲבֹדְתֵי אֶת כֶּסֶף, אֲבֹדְתֵי אֶת הַכֶּלֶל, רַק בְּעֵבֹר לְדַבֵּר וּלְעוֹרֵר אֶתְכֶם
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר לָמַד אוֹתָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל.

לְכֵן רְאוּ לְצִיַּת; כִּי הֲלֹא הַיָּמִים פּוֹרְחִים, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה,
וְלֹא נִשְׁאָר מִהָאָדָם שׁוֹם דְּבָר, רַק מֵה שְׁלֵקֵט וְחֲטָף בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם.
הֲלֹא אִם הָאָדָם זוֹכֵה, וְאֵינּוּ מְבַלֵּה אֶת זְמַנּוֹ הַיָּקָר, זוֹכֵה לְרֹאוֹת
עוֹלָמוֹ בְּחַיּוֹ מִמֶּשׁ, כִּי נִפְתָּח לוֹ אוֹר אֱלֹקֵי, עַד שְׁלֹא רוֹצֵה שׁוֹם
שָׂכָר, כִּי אִם אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְהַתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

בְּנֻדָּאֵי עוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וּמְרִירוֹת, כָּל
אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ, כִּי עַל כָּל אֶחָד עוֹבֵר בְּכֹל יוֹם
וַיּוֹם מֵה שְׁעוֹבֵר (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עז); אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִי
שְׁשׁוֹמֵר אֶת זְמַנּוֹ, וְאֵין לוֹ זְמַן אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק תָּמִיד מִשְׁתּוֹקֵק
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא מְהַפֵּךְ אֶפְלוֹ הַיָּמִים הַמְּרִים וְהַחֲשׂוּכִים אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְכַמוֹבֵא בְּסִפְרֵים עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מו, כח): "וַיְהִי־יָמֵי יַעֲקֹב
שְׁנַיִם חֲמִיִּר, 'חֲמִיִּר' כְּתִיב מְלֵא עִם שְׁנַיִ יוֹדִין, הֵינּוּ בְּשְׁנַי יִצְרָיִן, עוֹלְמָךְ
תִּרְאֶה בְּחַיִּיךְ, וְהָיָה חֲמִיִּר חַיִּים שֶׁל עוֹלָם הִזָּה וְעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד,
וְהַעֲלֶה אֶת יָמֵי הָרַע וְהַצָּעַר וְהַקְּטָנוֹת גַּם-כֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זוֹ
הִיְתָה מְדַרְגָּתוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, כְּפִי שְׂדֵדוּעַ לָנוּ אֵילּוֹ צְרוֹת סָבֵל,
אֵיזוֹ מְרִירוֹת וּמַחֲלָקֵת וְקִטְרוּגִים סָבֵל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן זָכָה לְעֵבֹר עַל
הַכֶּלֶל.

וְהַעֲקָר הָיָה עַל-יָדֵי גְדוֹל הַתְּמַדָּתוֹ וְשִׁקְיָדָתוֹ בְּכֹל דְּבָר וְדְבָר, כִּי
הָיָה זְרִיז גְדוֹל בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרֵט מִהִנְהַגוּתוֹ — הֵן הַגְּשָׁמִיִּים וְהֵן
רוּחַנִיִּים, הַכֶּל עֲשֵׂה בְּזִרְיוֹת.

נָא וְנָא אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמְכֶם מִהַקְּלָפָה
שְׁנִקְרָאת בְּטָלָה, לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשָׁנוֹת בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, שְׁכָל-כֶּךָ כָּל-כֶּךָ חָשׁוּב כָּל יוֹם וְכָל לַיְלָה, וְהַבְּעַל-דְּבָר
אוֹרֵב עֲלֵיכֶם מְאֹד מְאֹד, בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בָּא עִם נְכֹלֵי עַרְמוּמִיּוֹת, עַד
שְׂאִין אֶתְּם תּוֹפְסִים בְּדַעְתְּכֶם, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה כָּבֵר לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה
לְכֶם. הֵן אֲמַת שְׂצָרִיכִים לְאָכֵל וּלְשִׁתּוֹת וּלְיִשׁוֹן, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לְכֶם כַּח

קיד אָשׁר ה' א בנחל

לעבודתו יתברך, ואני מקפיד מאד מאד שתשמרו על בריאות גופכם, שתאכלו ותשתו ותישנו כל צרכיכם דיקא, אבל העקר שמרו את עצמכם מלצים ומבלי זמנים בהבל.

ועליכם לדעת, פי הבעל-דבר יודע היטב איך ללמד אתכם במצודתו, פי בכל פעם שולח אליכם "אורח חדש", אשר הוא הוא שליח הסטרא אחרא, שלא יעזב אתכם ללמד ולהתפלל וכו', רק מכניס בכם קרירות וחלישות וכו', על-כן ראו מה לפניכם.

היות שהיום הזה הוא יומא דהלווא של מוהרנ"ת ז"ל, לכן טוב ויקר שנגח קצת ממדותיו הקדושות:

א.

היה זריו נפלא בכל דבר — בין בגשמי ובין ברוחני, ושנא מאד מאד את העצלים.

ב.

תמיד אחז את המורה שעות (השעון) לפני עיניו, והיה חוטף בכל שעה ושעה איזה טוב, לא הניח את השעה שתלך לריק, חס ושלום.

ג.

היו לו שעורים קבועים פסדרן בכל חלקי התורה הקדושה והתמיד בהם תמיד — בין בשבתו בביתו ובין בלכתו בדרך.

ד.

זכר תמיד את יום המיתה, ובפרוש אמר: אחר הסתלקות רבנו ז"ל נשתנה כל מהלך מחשבתי, ובכל יום ובכל שעה חשבתי רק על זה, שאהיה צריך להפשיט את גופי וכו'.

ה.

חדש בכל יום ויום חדושין דאורייתא על-פי ההקדמות של

אָשֶׁר ה' א בְּנַחֵל קטו

רַבְּנוּ וְ"ל (וּכְבֹּר אִמְרָתִי לָכֶם פְּעַם: אִם אֵינְכֶם יְכוּלִים לְחַדֵּשׁ, רְאוּ
עַל-כָּל-פָּנִים לְרִשְׁם בְּכַתָּב אֲמַת מַה שְּׁאַתֶּם זֹכִים לְשִׁמֵּעַ, כִּי יָבוֹא
זְמַן וַיְהִיָּה מְאֹד מְאֹד זָקֵר).

.ו.

מָסַר נַפְשׁוֹ לְמַעַן הַפְּצַת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם: הֵן בְּהַפְּצַת
סִפְרִים וְהֵן בְּדַבּוּר לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים מַעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ
וְ"ל.

.ז.

הִיְתָה בּוֹ מִדְּתוֹ שֶׁל רַב (עֵינֵי רַש"י נִדְּחָ כַד, דַּבּוּר הַמְּתַחִיל: 'שִׁמִּי אֵת'),
שְׂאֵף פְּעַם לֹא הִסְתַּכֵּל חוּץ לְד' אֲמוּתָיו, וְאַפְלוּ בְּבֵיתוֹ סָגַר אֵת
הַוִּילוֹנוֹת, וְאָמַר: "הִסְתַּכְּלוּת אַחַת פְּחוֹת בְּעוֹלָם הוּא טוֹב יוֹתֵר".

.ח.

הָיָה מְאֹד מְאֹד שֶׁפֶל בְּעֵינָי עֲצָמוּ, וּמִקַּבֵּל אֵת כָּל אָדָם בְּסִכּוֹר
פָּנִים יְפוֹת.

.ט.

הָיָה סִבְלָן נִפְלֵא, וְאֵף שֶׁבָּזוּ אוֹתוֹ בְּחֵרוּפִין וּבְגִדּוּפִין, וְשִׁפְכוּ
דָּמָיו כַּמִּים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן שִׁתַּק, וְלֹא עָנָה לְמַחְרָפָהוּ וְלְמַבְזֵהוּ שׁוּם
דְּבָר.

.י.

אֵף שֶׁהָיָה לְמַדָּן וּמִקַּבֵּל וְצַדִּיק גְּדוֹל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִחְזִיק
טִיבוּתָא לְנַפְשִׁיהּ, וְהִתְנַהֵג בְּתַכְלִית הַפִּשְׁטוּת, וְהָיָה מְאֹד מְאֹד מְעַרְב
בְּדַעַת עִם הַבְּרִיּוֹת, עַד שֶׁהָיָה קָשָׁה לְעֵלוֹת עַל הַדַּעַת, כִּי הָאָדָם הַזֶּה
הוּא מִשְׁכָּמוֹ וּמַעְלָה, דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךְ בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, וְזָכָה לְטִיֵּל
וְלֵהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. כָּל-כֶּף הָיָה נִעְלָם וְנִסְתָּר כָּל
יְמֵי חַיָּיו מֵאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם בְּכֻלְלִיּוֹת וּמֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּפִרְטִיּוֹת.

קטז אָשר ה' ב בנחל

על-פֿן, אחי ורעי היקרים, ראו מה לפניכם! שמרו את תורת ה', באשר הורה וגלה לנו רבנו ז"ל, ונא ונא אל תכניסו שום לץ והולך בטל ביניכם, רק תרחקו אותו בשתי ידים, כי תולעת אחת הנכנסת בין פרות הכי יפים, תגרום שכלם יתקלקלו, חס ושלום.

ראו, הלא הזהרתי אתכם! "היכל הקדש" צריך להיות דגמא חיה לכלליות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב". עליכם לשקד מאד מאד על דלתות ספרי רבנו ז"ל ותלמידו מוהרנ"ת ז"ל, ורק בזה תהיו מקרבים אליהם.

והשם יתברך השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מתפילל, שאל יצא מאתנו, חס ושלום, איזה תלמיד שאינו הגון, שלא יחיל את שם רבנו ז"ל בעולם, חס ושלום.

הדורש שלומכם...

ה' ב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויחי ה'תשמ"ג.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד יפלא בעיני, שאיני רואה על-כל-פנים פתיבת ידך, אשר בה נתגלות פניך המאירות, זה זמן רב שלא שמעתי ממך, ומאד מאד אני דואג עליך.

אחי היקר! חזק ואמץ לאחוז בספרי רבנו ז"ל, אשר אין לך עוד טוב מהם, וממש חיים נצחיים יכולים לטעם בעולם הזה על ידם. והיום למדתי התורה נ"ה, ואמרתי עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", וההלכה מ"לקוטי-הלכות" (פורים, הלכה ה'), ממש לא ידעתי אם אני יושב בזה העולם, רק הרגשתי כאלו אני יושב בהיכלו של רבנו ז"ל, ושומע מפיו ומפי תלמידו מוהרנ"ת ז"ל תורה.

אָשֶׁר ה' ב בְּנַחֵל קִיז

וּתְמַצִּית הַדְּבָרִים הוּא לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא
הַאֲמוּנָה, עַל עֲצָמוֹ, וְאִזּוֹ יִתְחַזַּק לְכַבּוֹ לְהַתְפַּלֵּל תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
וּבְפִרְטוּיּוֹת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, וְלֹא יִהְיוּ לוֹ שׁוּם
קְשׁוּיּוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אִף שֶׁהֲרֻשְׁעִים זֹכִים בְּדִין, וְהוֹלֵךְ לָהֶם
הַכֹּל בְּנֶקֶל.

וּבְאִמַּת זוֹהִי יְדִיעָה עֲקָרִית — לְמַסֵּר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְיָדוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל דְּבַר לִיְדַע שֵׁשׁ בְּזֵה יַד ה', אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה
לְהִסְתַּתֵּר בְּסִתְרֵי צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִנְצַל מִהֲרַע-עֵינָיו, הֵן שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ
עָלָיו בְּרַע עֵינָיו, וְהֵן שֶׁהוּא לֹא יִסְתַּכְּלֵם עַל אַחֲרִים בְּרַע עֵינָיו. כִּי הַזֹּזְכָה
לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שׁוּם דְּבַר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוּכַל
לְבַלְבְּלוֹ, אֲשֶׁר כָּל זֶה הִיְתָה עֲבוֹדַת מְרַדְּכֵי וְאִסְתֵּר, אִף שֶׁהִתְגַּבֵּר
עֲלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע, וְרָצָה לְהַכְחִידֵם מִתַּחַת שָׁמַי ה', אִף-עַל-פִּי-כֵן
לֹא הִתְיַאֲשׂוּ, רַק צָעְקוּ וְהִתְפַּלְּלוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁנִּתְהַפֵּף הַרַע
עָלָיו, וּכְלָל יִשְׂרָאֵל נִצְלוּ.

וְדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר:
קִטְנוּת וְיִרִידוֹת, וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, עַד שֶׁעַל-פִּי-רַב
נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִגְדוֹ, וּכְאִלוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
רוֹצֵה לְנַקֵּם בּוֹ, וּכְאִלוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹנְאוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁכָּל זֶה בָּא
מִהֲרַע עֵינָיו שֶׁמְכַנְיָסִים הַרְשָׁעִים בְּעֵינֵי הָאָדָם, כִּי רוֹאִים שֶׁהֵם
מְצַלִּיחִים וְשׁוֹעֲתִים גְּבוּהָה מְאֹד, אֲבָל הַמְּאֲמִין הַאֲמִתִּי אֵינוֹ מִתְפַּעֵל
מִזֶּה, רַק מְמַשִּׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִף בְּתַקְףֵהּ הַקִּטְנוּת
וְהַדַּחְקוֹת וְהִירִידוֹת וְהַמְרִירוֹת, וּמוֹצֵא שֵׁם יַד ה', עַל-יְדֵי-זֶה זֹזְכָה
סוֹף כָּל סוֹף לְהַתְגַּלוֹת יַד ה', שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית
הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, עַד שֶׁנִּכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲחֵי הַיָּקָר! בְּמוֹצָאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ עֲשִׂינוּ הַלוֹא רַבָּא, שֶׁהוּא יוֹם
הַסְּתַלְקוֹת מוֹהֲרָנ'ת ו'ל, אֲשֶׁר הוֹרִישׁ לָנוּ יְרֻשָׁה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ,
כִּי לוֹא הוּא, לֹא הִיָּה נִשְׂאָר אֶפְלוֹ עֲלֶה אֶחָד מִסְּפָרֵי רַבְּנוֹ ו'ל,
כְּאֲשֶׁר רַבְּנוֹ ו'ל בְּעֲצָמוֹ אָמַר זֹאת עָלָיו. וּבְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הִיָּה
קְבוּץ גָּדוֹל שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וְזַכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְדַבּוּרֵים

קיח אֲשֶׁר ה' ב בַּנְחָל

נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, וְדַבְּרָנוּ הַרְבֵּה מִגְדֹּל הַמְרִירוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁעָבְרוּ עַל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן חִזַּק אֶת עֲצָמוֹ וְחִזַּק אֶת אַחֲרִים וְהִחֲזִיק מְעַמָּד, אֶף שֶׁהִמְחִילָתָּ נִגְדוֹ הִיָּתָה בְּרָצִיחָה כְּזוֹ שֶׁקָּשָׂה לְתֹאֵר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִלֵּךְ עִם הַתּוֹרָה הַנִּלְ — לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, גַּם הִרְשָׁעִים גְּמוּרִים שֶׁרָדְפוּ אוֹתוֹ, עַד שֶׁזָּכָה לְהִסְתַּר בְּסִתְרָה צֶל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּבְזְכוּת זֶה זָכָה לְהִשְׁאִיר לָנוּ אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר כְּזֶה, אֲשֶׁרֵינוּ וּמָה טוֹב חִלְקֵנוּ!

עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִתְחַזֵּק בְּמַצָּבָךְ, וְאַל תִּנְיַח אֲצִלְךָ הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת כְּרַגַּע, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְתִרְאֶה לְהִחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אַפְגִּים. וְהַעֲקֵר לִידַע כִּי גַם בְּמִקוּמְךָ נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְהַכֹּל מִיָּדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְתִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ אִיךָ שֶׁהוּא, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא הַצִּלְחָה נְצִיחִית.

נָא וְנָא לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלְהִתְמַיֵּד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן, כְּאֲשֶׁר הִרְגַּלְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בִּימֵי נְעוּרֶיךָ. חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד! זָכַר אֶת כָּל הַטּוֹב וְהַחֲסִדִּים שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה וְעוֹשֶׂה עִמָּךְ, וְעַל-כֵּן הָיִי רְגִיל לִתֵּן לוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכֹל פַּעַם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ לְבַקֵּשׁ עַל לְהִבָּא.

נָא לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל פָּנִיו הָיוּ תָּמִיד מְאִירוֹת מְאֹד מְאֹד, וּבְעֵר בְּאֲדָמִימוֹת גְּדוּלָּה מְרַב דְּבִקּוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִמְתַּנְּגָדִים עֲלָיו אָמְרוּ מָה שֶׁאָמְרוּ, שֶׁהוּא שׁוֹתֵה וְכוּ' (יִמְלֵא פִיהֶם עֲפָר).

כָּל מֵר נִפְשׁ וְכָל אִישׁ שֶׁבּוֹר שֶׁרַק נִכְנָס אֶל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, יִצָּא אַחֲרֵי-כֵן אָדָם אַחֵר, מְרַב עֲרֻבוֹת נַעַם זִיו אוֹר פָּנָיו, שֶׁהָאִיר בּוֹ פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְדְבוּרָיו הַעֲרָבִים וְהַנְּעִימִים.

אָשֶׁר ה' ב בְּנַחֵל קִיט

מִדַּת הַזְרִיזוֹת שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִיְתָה לְהַפְּלִיא, עַד שֶׁפַּעַם גַּם רַבְּנוּ ו"ל הִתְפַּלֵּא עַל גְּדֹל זְרִיזוֹתוֹ, וְאָמַר עָלָיו שֶׁהוּא עוֹד יִזְכֶּה לְהִיּוֹת מְנַהֵיג הַדּוֹר (וְכֵן נִתְקַיֵּם, שֶׁהוּא הָיָה הַמּוֹלִיף וְהַמְּבִיא בְּכָל עֲנִינֵי רַבְּנוּ ו"ל, אִף שֶׁבְּחֵיּוֹ הִקְדוּשִׁים לֹא הוֹדוּ בָּזֶה, אִף לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ רָאוּ אֶת פְּעֻלוֹתָיו הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה וּפְעַל בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל).

וּפַעַם אַחַת הִתְבַּטָּא: "אֲנִי מִכֵּין הַכֹּל עִם הָעֵט, כְּדֵי שֶׁר' נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר גַּם-כֵּן יוּכַל לְהַנְהִיג אֶת הַגְּלִגְל" (הֵינּוּ כָּלֵל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ). וְכוּזוּ הִלְשׁוֹן אָמַר: "אִיךָ גְּרִיִּט אֵלֶּךְ צוּ מִיט דְּעַר פֶּעַן, כְּדֵי נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר זָאל אױךְ קֶענען פִּירן דָּאס רַעְדֵּל", וְכֵן נִתְקַיֵּם; כִּי ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר הָיָה הַמּוֹלִיף וְהַמְּבִיא בְּעֲנִינֵי רַבְּנוּ ו"ל אַחַר הַסְּתַלְקוֹת מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, אִף שֶׁגַּם עָלָיו הִיְתָה מַחְלָקַת עֲצוּמָה.

פַּעַם אַחַת דִּבֶּר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל עַל גְּדֹל הָעֲלָמַת אֹר הַצַּדִּיק בָּזֶה הָעוֹלָם, וְאִיךָ שֶׁהַבְּחִירָה כָּל-כַּף חִזְקָה, עָנָה וְאָמַר: "פּוֹן יַעֲנֵעַר וְעֵלְט לְאִזְט מְעַן נִישְׁט אױסזַאגן דְּעַם אֲמַת" [מִהָעוֹלָם הַבָּא אֵין מַנִּיחִים לוֹמַר וּלְסַפֵּר אֶת הָאֲמַת]. וְהַכֹּל בְּשִׁבִּיל הַבְּחִירָה; וְאִף שֶׁכָּל אֵלוֹ שֶׁנִּסְתַּלְקוּ רוֹאִים הָאֲמַת, אִף-עַל-פִּי-כֵן לֹא נוֹתְנִים לָהֶם רְשׁוֹת שִׁבּוּאוֹ אֶל זֶה הָעוֹלָם וַיִּגְלוּ אֶת הָאֲמַת, וְהַכֹּל מִצַּד הַבְּחִירָה. וְאִפְּלוּ הַרְשָׁעִים יוֹדְעִים שֶׁם אֶת הָאֲמַת, אִף-עַל-פִּי-כֵן אֵין מַנִּיחִים לָהֶם שִׁבּוּאוֹ וַיִּגְלוּ לְחַבְרֵיהֶם אֶת הָאֲמַת, כִּי אִם כֵּן אֲבִד כַּחַ הַבְּחִירָה.

וְאָמַר אַז לְעֲנִין הַמַּחְלָקַת שֶׁהִיְתָה עַל רַבְּנוּ ו"ל וְעָלָיו, אִף שֶׁהוּא אֲמַת כָּל-כַּף פִּשׁוּטָה, אִף-עַל-פִּי-כֵן לֹא מַנִּיחִים אֶת הַצַּדִּיקִים, שִׁבּוּאוֹ וַיִּגְלוּ לְתַלְמִידֵיהֶם אֶת הָאֲמַת. וְדִבֶּר אַז מִהַגְּר"א ו"ל, שֶׁבּוֹדָאֵי כְּבֹר רוּאָה שֶׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן כִּי הַצַּדִּיק עִם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ זי"ע, אִף-עַל-פִּי-כֵן מִצַּד הַבְּחִירָה לֹא נוֹתְנִים לוֹ רְשׁוֹת שִׁבּוּאוֹ וַיִּגְלָה לְתַלְמִידָיו אֶת הָאֲמַת.

וּפַעַם אַחַת בִּשְׁעַת תְּפִלָּתוֹ בְּהִגִּיעוֹ אֶל פְּסוּק (תְּהִלִּים קמו, ו): "הַשְּׁמַר אֲמַת לְעוֹלָם", נִתְעוֹרַר מְאֹד מְאֹד עִם פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְאָמַר, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת "הָאֲמַת לְאֲמַת" לְעוֹלָם, שְׁלֹא יֵאבֵד, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק תְּמִיד יִתְקַיֵּם.

קכ אשר ה' ג בנחל

אנשי שלומנו היקרים אמרו, שראוי לנו לומר בכל יום ויום:
"אשרינו שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ואנו זוכים לידע מאמת
כזו. ותהלה להשם יתברך, על-כל-פנים אין אנו חולקים על אמת
פשוטה כזו, אשרינו!"

ה' ג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, א' דשוכבי"ם ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה נגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
"חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" קדש קדשים, די בכל אחר
ואחר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד להיות בשמחה
עצומה על נעם חלקכם, שזכיתם להיות בחלקו של רבנו ז"ל, אשר
בשמחה זו ראוי לכם לשמח תמיד, כי מה הייתם עושים, אם גם
אתם הייתם חולקים על רבנו ז"ל, חס ושלום?! או גם אתם הייתם
מבזים את הספרים הקדושים?! פאשר התבטא פעם רבנו ז"ל
עלינו, ואמר: "הלא הייתם משונעדיגע מתנגדים [מתנגדים
'משנים'], אם לא שזכינו בזכיות חנם ונצלנו מפת המתנגדים עליו".

ועל-כן עלינו לומר בכל יום: "ברוך אלקינו שבראנו לכבודו,
והבדילנו מן התועים", משני תועים, הינו מהתועים לגמרי
מהתורה, שהם עובדי כוכבים ואפיקורסים, וכן נצלנו מן התועים
המתנגדים החולקים עלינו, שאבדו מה שאבדו בלי שעור וערוך
ומספר (עין חיי-מוהר"ן, סימן ג').

מה אמר לכם, אחי ורעי היקרים! אל תהיה השמחה הזו קלה
בעיניכם, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קעז), שראוי
לכם לשמח על שיש לכם רבי כזה; ואמרו אנשי שלומנו היקרים,
אם אינו שמח בשמחה זו, הרי זה פגם אמונת חקמים, כי הלא רבנו
ז"ל צנה והזהיר אותנו לשמח, שאנו זוכים לידע ממנו. ועל-כן בכל

אָשֶׁר ה' ג בְּנַחֵל קכא

הדורות זה היה עקר השמחה אצל אנשי שלומנו היקרים, על אשר זכינו להתקרב ולהתודע מרבנו ז"ל, ושרוי: "בך רבנו נגילה, בך רבנו נשמחה" וכו', כי זה עקר הגילה והשמחה, שאנו זוכים להיות בחלקו הקדוש.

פי באמת רבנו ז"ל פותח את העינים לראות מראות אלקים — גדלתו יתברך, ושפלות עצמנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), ועל-ידי-זה אנו זוכים להמשיך את עצמנו תמיד יותר ויותר אליו יתברך, ולתקן מדותינו המגנות וכו', עין שם. עד שמעורר אותנו מהשנה, ועל-ידי-זה נפתח פינו לדבר עמו יתברך, אשר באמת כל זמן שאין האדם פותח את פיו לדבר עמו יתברך, הוא שרוי בעולם הטהור, בעולם הדמיון, והוא מבהל ומבלבל ממש (עין שיחות-הר"ן, סימן רכ), כי אין לך עוד דבר שביא את האדם לידי ישוב הדעת ולידי דבקות בו יתברך כמו הדבור, שירגיל עצמו לדבר עמו יתברך באשר יספר איש אל רעהו והבן אל אביו.

אחי היקרים! זהו עקר התשובה, כמו שאמר הנביא (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", ודרשו חכמינו הקדושים: איני מבקש מכם אלא דברים, כי רק על-ידי-זה נזכה לשוב אליו יתברך. כי כמו שני בני-אדם היושבים אחד על-יד השני, אם לא מדברים יחד, זה סימן שיש פרוץ ביניהם, ורחוקים זה מזה בתכלית הרחוק, כמו-כן באין ערך ודמיון כלל, כשאין אדם מדבר ומספר את כל לבו אליו יתברך, זה מראה שאין אמונתו חזקה.

ועל-כן ראו להתעורר ולהתחזק מאד מאד בעבודת הקדושה הזו, ובפרטיות עכשו בימי שובבי"ם, שהם השבועות המסגלים לתקון הברית כפי דברי רבנו האריז"ל.

ומאד מאד תשמרו מלדבר על אחרים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל על פסוק (תהלים קכב) "אדברה נא שלום", אשר עקר הדבור תלוי בשלום, ועל-ידי המחלקת, אי אפשר לדבר; ועל-כן צריך כל אחד קדם התפלה לקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", פי על-ידי שיש אהבה ושלום, על-ידי-זה יוכל לדבר

קכב אָשֶׁר ה' ד בַּנְחַל

בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה הוּא יְסוּד גְּדוֹל, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עַל אַחֲרִים, קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו לְצַמְצֵם וּלְקַשֵּׁר מִחַ מַחְשַׁבְתּוֹ אֶל דְּבוּרוֹ, כִּי חוֹשֵׁב מְאַחֲרִים, אֲבָל תַּכְף־וּמִיד כָּשֶׁהוּא רוֹאֶה, שֶׁמְצִדּוֹ לֹא יִהְיֶה שׁוֹם פְּרוּדִים וְשׁוֹם מַחְלֶקֶת, אֲזִי יֵשׁ לוֹ הֶרְבֵּה דְבוּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! כָּל אֶחָד מִכֶּם צָרִיךְ לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, כִּי בְשִׁבִּילֹו נִבְרָא הָעוֹלָם, וְהוּא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְעַל־יְדִי־זֶה יִתְרַחֵב מִחְכָּם, וְתִזְכּוּ לְהִרְחִיב הַדַּעַת וְהַמַּח; כִּי בְּדַרְךְוּ כָּלֵל מִי שֶׁחוֹשֵׁב תָּמִיד מְעַצְמוֹ, מַחוֹ מְצַמְצֵם, אֲבָל כְּשׁוֹזֶכָה לְהִתְפַּלֵּל בְּעַד כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הִתְרַחֵב לוֹ הַמַּחֲיִן, וְנִשְׁפָּע עָלָיו שִׁפְעַת הַנְּבוּאָה מִמֶּשׁ. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל סוּד הַנְּבוּאָה, כִּי אִם עַל־יְדִי־זֶה שֶׁהָאָדָם נִכְלָל יַחַד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹכָה שִׁיִּשְׁפָּע עָלָיו שִׁפְעַת גְּלוּי הַשְּׂכִינָה.

וְעַל־כֵּן רָאוּ לְכָלֵל אֶת עַצְמָכֶם תָּמִיד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹאֲהַב אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּזְכּוּ לְתַקּוֹן הַבְּרִית, וְתָמִיד תִּבְקָשׁוּ עַל כָּלֵלִיּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּזְכּוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִמְשֹׁךְ עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הַרְהוּר תִּשׁוּבָה וְהַשְּׁפָעָה גְּדוֹלָה בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי, בְּנִי, חַיִּי וּמְזוּנִי, שִׁפְעַת בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ה' ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ה' דְּשׁוֹכְבֵי־ה' תִּשְׁמַ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף עִם הַתְּמַשִּׁים דּוֹלָר בְּעֵבֹר הַחֹב — לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמִי יִתֵּן שֶׁתְּמַשִּׁיף לְשִׁלַּח לִי כָּף בְּכָל שָׁבוּעַ, כִּי שֶׁעֲתָא דְּחִיקָא לִי מְאֹד.

אֲשֶׁר ה' ד בְּנִחָל קִנְיָן

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ לְשֵׁלֵם אֶת הַחַיִּיבִים גַּם בְּרוּחָנִיּוֹת, שֶׁהוּא (איוב כ, טו): "חַיִּיל בְּלַע וַיִּקְיָאֲנוּ, מִבְּטָנוּ יוֹרִישָׁנוּ אֶל", וּפְרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ח'), שֶׁהַצַּדִּיק נִכְנָס אֶל תּוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהַהֲכָרַח לָהּ לְהַקְיָא אֶת כָּל הַקְרָשׁוֹת שֶׁשָּׁבְתָהּ וּבְלַעָה וְכוּ', עֲיֵן שָׁם.

וּמוּבָא בַּפְּנּוֹת לַכּוֹן בַּתְּפִלָּה בְּכַרְפַּת "תְּקַע בְּשׁוֹפָר" בַּמַּלִּים:
"וְקִבְצָנוּ יַחֲדָא מֵאַרְבַּע בְּנִפּוּיֹת" שֶׁיּוֹצֵא מִזֶּה שֵׁם קָדוֹשׁ וְנוֹרָא:
חַיִּיבִי, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִחַוְבוֹתָיו, כִּי הַשֵּׁם הַזֶּה מְסַגֵּל לְקַבֵּץ אֶת כָּל הַטְּפוֹת שֶׁהוֹצִיא וְאָבֵד לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מִזֶּה הַחֲטָא בָּא לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה בְּעַל חוֹב תָּמִיד (עֲיֵן שִׁיחֹת-הַר"ן, סימן קיב), כִּי יֵשׁ עֲבָרָה שְׂגוּרָמַת לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד בְּעַל חוֹב, וְלֹא רַק הוּא יִהְיֶה בְּעַל חוֹב, אֲלָא גַם יִסְחָב אֶת אַחֲרִים בְּחַוְבוֹת, עֲיֵן שָׁם.

וְהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר בָּא בְּדֶרֶךְ כָּל מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְהַתְּקוּן — לְהַתְּפִלֵּל בְּעַת גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, שֶׁיִּזְכֶּה לְצֵאת מֵהַחַוְבוֹת, וְעַל-כֵּן בְּכַרְפַּת "תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחַרוֹתָנוּ", רְאוּי לְבַקֵּשׁ עַל זֶה הַרְבֵּה, שֶׁיִּזְכֶּה לְהַחֲזִיר אֶת חַוְבוֹתָיו, אֲשֶׁר בְּאֲמַת אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סימן מו): מִי שֶׁרוֹצֵה לְשׁוּב, צָרִיךְ לְהִזְהַר לֹא לְהִיּוֹת בְּעַל חוֹב, כִּי בְּעַל חוֹב הוּא תָּמִיד בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוֹת, "עֲבָד לְנֵה לְאִישׁ מְלוֹה" (מְשַׁלֵּי כב, ז), נַעֲשֶׂה עֲבָד מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּחִינַת שְׁנָה וּמַחֲזִין דְּקִטְנוֹת, כִּי הַמַּחֲזִין שָׁלוּ יְשָׁנִים, כִּי עֲשָׂרָה קַבִּין שְׁנָה יִרְדּוּ לְעוֹלָם, תְּשַׁעָה נְטִלוּ עֲבָדִים (קְדוּשֵׁין מ ט); וּמִזֶּה בָּא שְׂנוּפְלֵת עֲלֶיךָ בְּכָל פֶּעַם שְׁנָה עֲמָקָה, וְאַתָּה יִשֵּׁן הַרְבֵּה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוֹה, הַחֲטָא הַגּוֹל וְחַוְבוֹת וְשְׁבָאִים מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין. וְעַל-כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! עֲלֶיךָ לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְשֵׁלֵם לִי בְּכָל פֶּעַם מִעַט מִעַט עַל-כָּל-פְּנִים בְּכָל שְׁבוּעָה, וּבְדֶרֶךְ זוֹ גַם תְּרוּיַח מִמְּנֵי מַכְתָּב, וּמֵה גַם תְּקַיֵּם מְצֻנָה מִדְּרַבָּנָן, שֶׁאֲמָרוּ (בְּתַבּוֹת פו): 'פְּרִיעַת בְּעַל חוֹב מְצֻנָה'.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ, שֶׁדָּבָר זֶה נִכְנָס בְּךָ יָשׁוּב הַדַּעַת וְגְדֻלוֹת הַמַּחֲזִין (עֲיֵן לְקוּטֵי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן

קכד אָשֶׁר ה' ד בְּנַחֵל

(י), וְרָאָה לְשַׁמַּח אֶת אֲשֶׁתָּךְ תָּמִיד, כִּי אִשָּׁה — בְּעֵלָה מִשְׁמַחָה (ראש השנה ו:); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יבמות סב.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהִמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶיךָ"; וְאֵל תִּקַּל בְּדַבְּרֵךָ זֶה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָכָה אוֹתָךְ בְּאִשָּׁה מִשְׁכָּלֶת, וְתִרְאֶה לְדוֹן אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וּלְכַבְּדָהּ וּלְשַׁמַּע בְּעֵצְתָהּ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בבא מציעא דף נט.): אֶתְתָּךְ גּוֹצֵא גְחִין וְתִלְחַשׁ לָהּ, וּפְרַשׁ רַש"י: 'שָׁמַע בְּעֵצְתָהּ'. וְאֵל תִּחְשַׁב שְׂיִהְיֶה לָּךְ יוֹתֵר טוֹב בְּלִי אִשָּׁה, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גְּדָרִים מא.): בַּחֲסוֹר כֹּל — בְּלֹא אִשָּׁה; וְכֵן אָמְרוּ (יבמות סב.): כָּל יְהוּדֵי שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׁמַחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא טוֹבָה, בְּלֹא תוֹרָה, בְּלֹא חוֹמָה, בְּלֹא שְׁלוֹם, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה חָכָם בְּעֵינֶיךָ, רַק רָאָה לְצִיַּת!

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיאוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּהַמְשַׁכַּת הַנְּשֻׁמָּה בְּתוֹךְ הָאָדָם, וְזֶה מְאִיר לְאָדָם אוֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא, כִּי הַרְגִּיל בְּמִשְׁנֵיאוֹת, זוֹכֶה לְהַדְבִּיק נַפְשׁוֹ בְּשֵׁרְשׁוֹ הָעֲלִיוֹן, וּמִיַּחַד נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וּנְשֻׁמָּתוֹ יַחַד, וְזוֹכֶה שְׁנִתְגַּלִּים נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְמַיֵּד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיאוֹת, שֶׁהוּא תִקּוּן גָּדוֹל לְתִקּוּן נִשְׁמָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מַפְעֵם בְּפַעֵם לָךְ לְעַסֵּק בְּמַצּוֹת צְדָקָה, שֶׁהוּא גַם-כֵּן תִקּוּן הַבְּרִית (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד), כִּי בְּזֶה שֶׁהַשְּׁפִיעַ בְּמִקּוֹם שְׂאִינוֹ צְרִיף, רָאָה לְהַשְּׁפִיעַ בְּמִקּוֹם שְׂצָרִיף, וַיַּעַן שֶׁהַנְּצוּצוֹת וְהַטְּפוֹת נִתְפָּזְרוּ בְּעוֹלָם, וְגִרְמוּ מַה שְׂגָרְמוּ, וְעַל-כֵּן עָקַר הַעֲצָה — רַק לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבֵּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר בְּאִפְּן הַזֶּה יִזְכֶּה לְעוֹד נְשֻׁמוֹת לְשׁוּב בְּתוֹשָׁבָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתִקּוּן הַבְּרִית.

אֲשֶׁר ה' ה בְּנַחֵל קכה
ה' ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת הַתּוֹשָׁבִים.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַרוֹצֵה לְצִאת מִחַשְׁבֵּי, וּלְהַאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר
הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', הֵלֵא הוּא נִחַל נִיבְע
מִ'קוֹר חִ'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּגְדַל שְׁבוּרֵי לְבִי שֶׁנִּשְׁפָּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר מִמֶּשׁ, מֵרַב הִיָּרִידוֹת
וְהַהֲרַפְתָּאוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ בְּפֶגַם הַבְּרִית עוֹד מִקְטְנוֹתֶיךָ וְכוּ', עַד
שֶׁנִּעֲשֶׂה אֶצְלֶךָ טֹבַע שְׁנֵי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְקָשָׁה לָךְ לְצִאת מִזֶּה —
אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְאֵין דְּבוּרִים לְכֹאבִי.

וְהִנֵּה יְסוּרֵי הֵם מִשְׁתִּי בְּחִינּוֹת: קִדְּם עַל יְסוּרֶיךָ שְׁאַתָּה סוֹבֵל,
כִּי רַבְנוּ ז"ל פָּרַשׁ מֵאַמְרָם ז"ל (שְׁבַת נה.): אֵין יְסוּרִים בְּלֹא עוֹן,
שְׁכַּשְׂאֵין בְּהֵם עוֹן — אֵינָם יְסוּרִים כָּלֵל; כִּי עַקֵּר הַיְסוּרִים הֵם רַק
כְּשֶׁנּוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן ז'),
אֲשֶׁר זֶהוּ יְסוּרֵינִי שְׁאֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּפִי
דְּקוֹת וְעָרְךָ נִשְׁמַתָּם, לֹא שִׁיךְ אֶצְלָם עוֹן כָּלֵל, עֵין שָׁם. וְאַחֲרֵי-כֵן יֵשׁ
לִי יְסוּרֵינִי קָשִׁים וּמְרִים עַל גְּלוּת וְהַסְתַּרְתִּי הַשְׂכִּינָה, וְעַל הַמַּחֲלָקֶת
הַמְּרָה שֵׁישׁ עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר רַק הֵם
יְכוּלִים לְעוֹר לָךְ בְּמִצְבֶּךָ הַקָּשָׁה וְהַמְּרָה. הֵלֵא אָבִיךָ, שְׁגַם הוּא נִמְנָה
מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן בִּישִׁיבָה שְׁאַתָּה לוֹמֵד, גַּם-כֵּן נִקְרָאת עַל
שֵׁם רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׂיָכוֹת עִם רַבְנוּ ז"ל,
אַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא אָבִיךָ וְלֹא הִישִׁיבָה, לֹא אֵל אֱלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְשִׁמְעַע שְׁעוֹרִים אֶצְלָם, לֹא הֵם יְכוּלִים לְתָאֵר בְּדַעְתָּם,
שֵׁישׁ בְּחוּר צְעִיר שְׁעוֹבֵר עַל כָּל הַעֲבֵרוֹת מִמֶּשׁ, בְּלִי חֶסְרוֹן אַחַת
מֵהֵן, מִמָּה שְׁאֵנוּ קוֹרֵינִי בְּפָרְשַׁת אַחֲרֵי, וּלְבִסוּף עוֹד יֵשׁ לָהֶם הָעוֹ
וְהַחֲצָפָה וְכוּ', רְשָׁעוֹת וְסִכְלוֹת וְכִסְלוֹת וְכוּ', לְחַלֵּק עַל הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים! ?

הוֹי, הוֹי, שְׂכִינְתָא בְּגְלוּתָא, גְּלוּת מְרָה מְאֹד, שְׁכַל פְּרַחַח חוֹשֵׁב

קכו אָשֶׁר ה' ה בְּנַחֵל

שָׁגם הוא יודע מִשֶּׁהוּ וְכוּ', זֶה אוֹמֵר שֶׁהַפְּרוּשׁ בִּ"שִׁפְת הַנַּחֵל" אֵינוֹ נִכוּן לְפִי הַפֶּשֶׁט הַנִּכּוֹן, וּבֵינָן כָּךְ עוֹבֵר בְּהִסְתֵּר עִם נִשְׁגִּיז מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, זֶה אוֹמֵר שֶׁהַסְּפָרִים וְכוּ', וּבֵינָן כָּךְ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה פְּלִישְׁתִּים מִמֶּשׁ (עֵינֵי פְּרוּשׁ רַש"י בְּרֵאשִׁית, פָּרָק י', פְּסוּק יד, עֵינֵי שָׁם; אִיךָ יֵצְאוּ הַפְּלִישְׁתִּים), וְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ אֵין לָהֶם שׁוֹם בּוֹשָׁה כָּלֵל, וְעוֹד מְדַבְּרִים וְחוֹלְקִים עַל הַסְּפָרִים! הֲלֹא הֵם פֶּת מִשְׁגָּעִים, בְּעֵלֵי עֲבָרָה, שֶׁעָבְרוּ עַל כָּל הָעֲבֻרוֹת שֶׁבַתּוֹרָה: רְצִיחָה, אֲנָס, וְעַד שׁוֹד מִזֵּן וְכוּ', וְעַכְשָׁו מַחְצִיפִים פְּנֵיהֶם לְחֹלֵק עֲלֵינוּ? אֲשֶׁר גַּם מִי שֶׁעוֹמֵד בְּרֵאשֶׁם, הוּא חֲנִיף בֵּית-סֵפֶר תִּיכוּן, שָׁבוּ לְמַדּוֹ יַחַד בָּנִים וּבָנוֹת וְכוּ', זְקֵנִים טַפְּשִׁים שְׂאִינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׂמְאֵלָם, עִמֵּי הָאֶרֶץ גְּמוּרִים, מְלַהֲבִים אֵשׁ מְרָה עֲלֵינוּ עַל לֹא דְבָר, רַק מִצַּד מִדַּת הַקְּנָאָה. וְהֵרָאשׁ שְׁלָהֶם רוֹכֵל שְׁנוּלֵד בְּפִסּוּל, שְׂאֵמוֹ נִתְעַבְּרָה מֵאֲנָגְלֵי אֶחָד וְכוּ' (אֲשֶׁר אִם יִהְיֶה הַהֲכָרַח, נִפְרָסֵם הַכֹּל בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת), וְכֹאֲלָהּ וְכִיּוֹצֵא בְּהֵם מַחְצִיפִים וּמַעֲזִים לְדַבֵּר כָּל דְּבָר אֲסוּר עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מְגַלִּים אֱמֶתֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא, שֶׁבְּכַמָּה דוֹרוֹת לֹא הָיָה כְּדַבֵּר הַזֶּה.

וְאִךָ בְּרִיָּה אֵינָה יְכוּלָה לְתַאֵר מָה עוֹבֵר עֲלֶיךָ וְעַל בְּחוּרִים כִּיּוֹצֵא כָּךְ, אֵינָם יְכוּלִים לְהֶאֱמִין וּלְהַעֲלוֹת עַל הַדַּעַת, שֶׁבְּחוּרִים שֶׁמִּבְּחוּץ נִרְאִים כְּמוֹ הַשָּׂאֵר וְכוּ', שֶׁיִּהְיוּ מְסֻגָּלִים לְעֵבֵר עַל עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וּמְגִנּוֹת כְּאֵלוֹ, וּמִזֶּה בָּא, שְׁלֹא דֵי שֶׁהָיוּ מְזוּרְזִים לְלַמֵּד בְּהַסְּפָרִים וּלְהַפִּיץ, עוֹד חוֹלְקִים וּמִתְלוֹצְצִים עֲלֵיהֶם, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה בְּחוּרִים כְּמוֹךָ נוֹפְלִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּבֵאֵר שַׁחַת, בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵיּוֹ.

אִם אָבִיךָ אוֹ הַיְשִׁיבָה הָיוּ יוֹדְעִים שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב אֵלַי (כְּמוֹ שֶׁאַתָּה מְזַהֵר לֹא לְכָתֵב אֶת שְׁמִי עַל הַמַּעֲטָפָה) הָיוּ רוֹדְפִים אוֹתְךָ עַד חֲרָמָה וְכוּ'. וְעַכְשָׁו אֲשֶׁר אֵין אוֹתְךָ, הָאֵם אֵין זֶה צַעַר גְּדוֹל וְיִסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, אֲשֶׁר אֵי אֲפֶשֶׁר לְסַבֵּל וּלְשִׂאת כָּלֵל, וְכִמְעַט שֶׁהֵלֵב מִתְפּוֹצֵץ מִכָּאֵב וְשִׁבְרוֹן וְכוּ', מַה נַּעֲשֶׂה בְּעוֹלָם! כְּמָה כַּחוֹת מְסֻרוֹ לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא הַרְשָׁע, שְׁלֹא דֵי שֶׁמִּחְטִיא אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים עוֹד זֹאת שֶׁסּוֹגֵר מֵהֶם אֶת דְּלִתוֹת הַתְּשׁוּבָה, עַד שֶׁמְסַתּוֹבְבִים

אָשֶׁר ה' ה בְּנַחַל קְכוּ

כַּמְשָׁנָעִים וְשִׁבּוּרִים בְּדַכְאוֹן עֵמֶק, כְּפִי שְׁנֶאֱרַע עִמָּךְ. וְהִבְחִירָה
כָּל-כֶּף חֲזָקָה, אֲשֶׁר שׁוֹמְעִים יוֹתֵר אֶת אֱלוֹי הַפְּגוּמִים וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! הֵייתִי יְכוֹל לְהֶאֱרִיךְ לָךְ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפֵי עַמּוּדִים
לְפָרֵשׁ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת שְׁבוּרוֹן לְבִי, אֵיךְ שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא עוֹשֶׂה
וְלוֹכְדָת נִפְשׁוֹת טְהוּרוֹת כְּמוֹךְ וּמְכַשִּׁילִם, אָבֵל הַזְּמַן יִכְלֶה וְהַפֶּחַ
יֵאָזֵל, וְעַדִּין לֹא גָמְרָנוּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת מָה שְׁנֶעֱשֶׂה בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר
אִלְמָלָא הִרְשָׁעִים הָאָרוּרִים, שְׁלִיחֵי הַסְטָרָא אַחֲרָא, הֵיינוּ יְכוֹלִים
לְהַחֲזִיר אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמָה לַעֲשׂוֹת? עַדִּין
הַשְׂכִּינָה בְּגָלוֹת, וְעַלִּינוּ לְשַׁפֵּךְ שִׁיחֵנוּ וְתַפְלָתְנוּ בְּכֹל לִילָה בַּחֲצוֹת
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה בְּאֵמֶת לֹא רְצִיתִי לְכַתֵּב מְזֵה, כִּי כָּבֵד כְּתַבְתִּי הַרְבֵּה מֵעַנִּין
הַמַּחְלוּקוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁהֶאֱרַכְתִּי בְּשֵׁלֶשֶׁה סְפָרִים: "בְּרוּר הַסְּפָקוֹת",
"קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה", "מֵהִי חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב", אֲשֶׁר שֵׁם הֶאֱרַכְנוּ
בְּיוֹתֵר מִהַשָּׁרֵשׁ פּוֹרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה, וְעַל-כֵּן קִבַּלְתִּי עַל עֲצָמִי לֹא
לַעֲנוֹת לְשׁוֹם בְּרִיָּה מִהַמַּחְלָקָת, רַק בְּכֹל שְׂאֵלָה שְׁשׂוֹאֲלִים כְּמוֹתָךְ
— הֵיִתְכַּן?! וְכו', אֶעֱנֶה בְּקִצּוֹר בְּשֵׁלֶשֶׁה סְפָרִים הַנִּזְכָּרִים, וְכֵן
בְּהַמְכַתְּבִים שֶׁנִּכְתְּבוּ כָּבֵד מֵעַנִּין זֶה, וְלֹא אֲדַבֵּר יוֹתֵר מְזֵה, לֹא דְבַר
וְחֻצֵי דְבַר כָּלֵל. אַךְ כְּשֶׁקִּבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ, מִכְתָּב מֵר וּמְרוּר כְּזֶה, שְׂאֵתָה
כּוֹתֵב בַּפְּרָטִיּוֹת עוֹנוֹת חֲמוּרִים כְּאֵלוֹ שֶׁעֲבַרְתָּ כָּבֵד בְּחֵייד, וְאֵתָה עוֹד
שׁוֹאֵל לְמָה? וְאֵיךְ זֶה שֵׁיִשׁ חוֹלְקִים וּמִתְנַגְּדִים?! עַל-כֵּן יִצְאֵתִי קֶצֶת
מִדְּרָכִי וְקִבַּלְתִּי, כִּי לְבִי הִתְפּוּצֵץ מְרַב צַעַר.

חֲמֻדָּת לְבָבִי! מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּקְרָא עֲכָשׁוּ סֵפֶר "שְׁמִירַת
הַבְּרִית", וְתַעֲזֵן וְתִלְמַד הֵיטֵב אֶת הַהִקְדָּמָה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְתִקְּיִם
כָּל מָה שְׁנֶאֱמַר וְנִשְׁנֶה שָׁם, וְשָׁם תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, אֲשֶׁר בְּוֹדָא
יַעֲזוֹר לָךְ לְצֵאת מִהַבּוֹץ שְׁנִכְנַסְתָּ וְנִפְלַתְתָּ אֵלָיו.

גַּם הֵייתִי מְנַעֵץ לָךְ, שֶׁתִּלְמַד וְתַעֲזֵן הַרְבֵּה בְּסֵפֶר שְׂאֵלוֹת
וְחֻשׁוֹבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר אֶחָד שְׁנִפְּל וְנִשְׁלַךְ בְּבוֹץ כְּמוֹךְ, בְּשׁוֹם
אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִמָּצֵא הַדְּרָכָה וְהַתְּחִזְקוֹת בְּשׁוֹם סֵפֶר, כְּמוֹ בְּכֹל
הַל"ב חֲלָקִים שְׁנִדְפְּסוּ כָּבֵד עַד עֲכָשׁוּ, וּמֵהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ אַבְרָם: מִי

קכח אֲשֶׁר ה' ו בְּנַחֵל

שְׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמַר לְצְרוּתֵינוּ וּלְצְרוֹת יִשְׂרָאֵל דֵּי, וַיִּשְׁלַח רוּחַ מִמְרוֹם, וַיִּקְרָא (זְכַרְיָה יג, ב): "וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ" וְכוּ', "וְעֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן", וְנִזְכָּה לְרְאוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁנַפְתַּח אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְזִכּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם — לְדַבֵּק עִצְמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁיִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ עִם דְּבַק מִמֶּשׁ, וְתַמִּיד יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...
...

מֵרַב כָּאֵב לֵב שְׁכּוֹאֵב לִי עַל עוֹנוֹתַי הַרְבִּים, הִיָּה הַהֲכָרַח לְשִׁפּוֹךְ מְרִירוֹת לְבִי מֵה שְׁיִשׁ לִי עַל אֱלוֹ הַקָּלִי עוֹלָם הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הַחֹלְקִים עֲלֵינוּ, שֶׁהֵם חוֹטְאִים וּמַחְטִיאִים אֶת הַרְבִּים, וְאֵין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה, רַק לְבָרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

ה' ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ב' דְּשׁוֹכְבֵי"ם ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הָאֲבָרָךְ הַשׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי זֶה כְּמָה פְּעָמִים, אִף מֵרַב הַטְּרָדוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּעֶסֶק הַרְבִּים, אֲשֶׁר בְּכָל יוֹם נְיוֹם עוֹמְדִים סְבִיבֵי אֲנָשִׁים רַבִּים וְכוּ', וְכָל אֶחָד בָּא וְשׁוֹפֵף אֶת לְבָבוֹ הַנִּשְׁפָּר בִּי (כַּאֲשֶׁר יִסְפָּר לְךָ מוֹסֵר כְּתָב זֶה), הוּא אֲשֶׁר עִפְּכָנִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁזָכָה אוֹתָךְ עִם אֱשֶׁה כְּשֶׁרָה כְּזוֹ, צַדִּיקַת מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְתַת בְּכָל יוֹם נְיוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְזֶה יִרְחִיב לְךָ אֶת לְבָבְךָ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן

אָשֶׁר ה' ו בְּנַחֵל קַכְט

עוד ועוד, כי מעקר הישועה להתקרב אליו יתברך עדין אנו רחוקים.

אחי הנקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תלך, חס ושלום, עם מרירות. עליך לדעת, כי החיים מלאים נסיונות קשים, ואי אפשר להנצל מזה, כי אם על-ידי שממשיכים את עצמם אליו יתברך, כי השלמות הוא רק אצלו יתברך, וכל מה שאדם זוכה להמשיך את עצמו אליו יתברך, כמו-כן נמשכת עליו שלמות ביותר.

מה עשה מוהרנ"ת ז"ל, שעבר עליו בחייו הקדושים מה שעבר — צער גדול בנים, לא עלינו, אחר-כך כשנולדו לו חמשה בנים ובת אחת, היו לו צרות ומרירות מכל אחד בפרטיות: ר' שכנא, שהיה בעל ראש טוב, מרב עניותו הצריך לעבד בתור פקיד אצל הממשלה וכו', ומוהרנ"ת ז"ל הצטער על זה ביותר, עד שפעם התבטא: "איידער אזא פרנסה איז בעסער צו גיין איבער די הייזער" (במקום פרנסה כזו, היה טוב לך לילך על פני הבתים, כי הצריך להוריד כמה פעמים את הכובע). הבן השני ר' יצחק אשתו מאנה בו, והצריך מוהרנ"ת ז"ל לעשות כל מיני פעלות שתתגרש, ואשתו השנייה היתה מרשעת, עד שהתבטא מוהרנ"ת ז"ל, אם לא היתה כבר מתגרש פעם אחת, הייתי מנעץ אותך לגרשה. והבן השלישי ר' דוד צבי היה חגר, לא עלינו, כי נפל בקטנותו, ונשברו לו שתי הרגלים, והיה נכה, והצריך מוהרנ"ת ז"ל לפרנסו.

בתו חנה צירל, היה לה בתחלה בעל — את ר' נחמן בן הרב מברסלב, והיא התגרשה ממנו, כי הוא היה עובד ה' גדול דבוק בו יתברך, ואמרה, שהיא רוצה בעל ולא מלאך, והצרכו להתגרש, והיו למוהרנ"ת ז"ל יסורים גדולים מזה, ואחר-כך התחתנה עם בעלה ר' ברוך, שלא היה להם הרבה נחת ממנו, ולבסוף התחרטה בתו למה התגרשה.

וכן מתה עליו אשתו דישעל, והתחתן עוד פעם, ונולדו לו שני בנים: נחמן ויוסף יונה, אשר היו בימי נעוריהם שוכבים, והיתה לו עגמת נפש מהם, וכל זה עבר עליו מאשתו ומבניו.

קל אשר ה' ו בנחל

ומה ששעבר עליו כל ימי חייו מסבת המחלקת המרה שהיתה עליו ברציחה כזו, שאין לשער ולספר כלל, כי כל ימי חייו הקדושים רדפוהו בכל מיני רדיפות, ובזו אותו בכל מיני בזיונות מבית ומבחוץ: מאביו, ומאשתו, ומחמיו, ומבני העיר, וממתנגדים, ומאנשי שלומנו שלא הסכימו אתו.

ועל כלם — גדל עניותו ונדחקותו כל ימי חייו, זה אין לשער ולספר כלל, שהרבה פעמים לא היה לו פשוט על הוצאות שבת ולקנות גרות (כמובא בעלים לתרופה), לולא בנו ר' יצחק שעבד בדאר, והוא היה מלווה לו מעות, כי אצלו היה כסף וכו'.

ואף-על-פי-כן החזיק מעמד ובנה את בית-המדרש בעיר אומן, והדפיס והפיץ את הספרים הקדושים, ודבר עם אנשים וחדש חדושי תורה, ונגלה ופרסם דעתו של רבנו ז"ל בעולם, ולא נפל בדעתו כלל וכלל.

על-כן, אהובי, אחי! ראה לקבל גם-כן רמו בענין שלך, נא ונא אל תפל בדעתך! חסדי השם יתברך, נתקיים אצלך (משלי יח, כב): 'מצא אשה מצא טוב', ראה להתמיד בדבורי תפלה והתבודדות עמו יתברך, ותספר לפניו את כל מכאובי לבך, וכל מה שעובר עליך, וראה לקבע קביעות חזקה בלמוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, בכל יום ויום, חק ולא יעבר.

וראה לעזר להדפיס ולהפיץ את הספרים הקדושים, כי אתה בעצמך יודע מה שעובר על בני הנעורים, וממך תבין בחורים אחרים, איך שמסתובבים ביאוש ובדכאון עמו, ואין מי שיחזק אותם, ואין מי שינדבר על לבם, כי אם אלו הספרים הקדושים.

ועל-כן נא ונא הזדרז להדפיס עכשו כמה ספרים, וראה להיות לעזר למוסר כתב זה.

והשם יתברך ימלא תפלתנו ובקשתנו תמיד, שתזכו להפקד

אָשׁוּר ה' ז בְּנַחֵל קְלָא

בְּזֶרַע שֶׁל קַיְמָא, וַיְהִיָּה תָמִיד שְׁלוֹם אֲהָבָה וְאַחֲוָה בֵּינֵיכֶם, וְתִזְכּוּ
לְדוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ.

הַדּוֹרָשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' ז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב...

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף הַסְּפָרִים: "מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה", "שְׁמִירַת הַזְּמַן"
וְ"סֵדֶר-הַדְּרָךְ-הַלְמוּד".

לְדַעֲתִי, נִכְנָסָה בְּךָ רוּחַ רְעָה מִימֵי קִטְנוּתְךָ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְעַל-כֵּן רָאִה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְטָבֵל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמִקְוֵה חֶק וְלֹא
יַעֲבֹר, וּכְשֶׁתִּצְאָה מִהַמִּקְוֵה תֹאמַר מְזֻמּוֹר כ"ט, שֶׁהֵם הַז' קוֹלוֹת שְׂאֵמֶר
דָּוִד עַל הַמַּיִם, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ הַרְבֵּה.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ, רַק רָאִה לְקַיֵּם זֹאת, לִילְךָ בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם לְמִקְוֵה, וְאַחַר הַטְּבִילָה תֹאמַר מְזֻמּוֹר כ"ט, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת קַלְפָּה, סִימָן ו'): הַשְּׂבָעָה קוֹלוֹת שְׂאֵמֶר דָּוִד עַל הַמַּיִם,
בְּדַבּוּרָן מְכַנְיַעֵין הַרוּחַ רְעָה, עֵינֵי שָׁם; וְכֵן יְדוּעַ, אֲשֶׁר הַרוּחַ נִדְחָה
מִהַמַּיִם, עַל-כֵּן תִּקְיֵם שְׁנֵיהֶם.

וְעַל כָּלֵם — רָאִה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן
שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, כִּי אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְזוּבָּךְ אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִיִּשְׁב
אֶת הָעֲצָבִים, וּמִמְשִׁיף עָלָיו יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וְכָל מִי שְׂמַרְבָּה
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת יוֹתֵר. וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם

קלב אָשר ה' ח בנחל

עליך, וישלח לך רפואה שלמה מן השמים בתוך שאר חולי רוח,
רחמנא לצלן.

המאחל לך רפואה שלמה.
הדורש שלומך...

ה' ח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ב' ד'שוכבי"ם ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם השוטה מימי הנחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך עם המעות — לנכון קבלתי.

אודות בנך, אין שום עצה, רק לבקש רחמים. ורבנו ז"ל אמר
(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ): הטבע מחייב כף, והתפלה משנה
הטבע; וראו בחוש, מי שהרבה בתפלה, האט אויסגעבעטן זיינע
קינדער [זכה לפעל בעבור ילדיו].

אני הפרתי את אחד מאנשי שלומנו, עובד ה' גדול, שפמה
מבניו יצאו לתרבות רעה, רחמנא לצלן, על-ידי הערב-רב, ימח
שמו, והוא בלה פמה חדשים אצל הציון של רבי שמעון בר יוחאי,
ופעל בתפלתו שפלים חזרו בתשובה, ודבר זה ידוע אצל אנשי
שלומנו.

ובפרטיות בנך וכו', בודאי על-ידי תפלה תזכה לפעל אצלו
יתברך הכל, העקר אל תאבד את עצמך, שקורין פארלירן זיך, חס
ושלום, שזה גרוע מהכל, כי כשאדם מאבד את עצמו בעת צרה,
הוא עלול לעשות לעצמו, חס ושלום, מה שעלול, השם יתברך
ישמרנו.

ועל-כן ראה רק לבכות תמיד לפניו יתברך בפשוט ידים
ורגלים, ולבקש רחמים רבים ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך,

אָשׁר ה' ט בְּנַחֵל קִלְג

וַיִּשְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְבִנְיָדָה, וַיִּזְכֶּה לְמַח מִיֵּשֶׁב, וַיִּמְצָא אֶת בֵּית זִוְגוּ.

הַעֲקָר רָאָה לְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂיָהּ, כִּי רִבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן יט): כָּל הַמּוֹלִיד — בְּדוּמָה לוֹ מוֹלִיד; וּמוֹבָא מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, מִי שְׁפוּגִים בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מִבְּנָיו, וּמִי שְׁפוּגִים בְּדַבְּרוֹרָיו, יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מֵאֲשֶׁתּוֹ, וּמִי שְׁפוּגִים בְּמַעֲשָׂיו, יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מִמְּשָׁרְתָיו וּמֵאֲנָשִׁים דְּלֹא מְעֲלִי. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַח מַחֲשַׁבְתָּהּ מֵהַיּוֹם וְאֵילָף, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁתַּנָּה בְּנָדָה.

תֵּאמֵר לִי, שְׁלֹא כְּדַאי לְהֵרֵס אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף, רַק לְקַחַת הַכֹּל בְּנִקְלָה, כִּי מֵה יִהְיֶה לָךְ כְּבֹר כְּשֶׁתִּתְעַצְבֵּן, וְתִהְיֶה תָמִיד בְּמִרְיֹת וּבְדַכְאוֹן גָּדוֹל?! הֲלֹא לֹא יִשְׁתַּנָּה שׁוֹם דְּבָר, רַק תַּעֲשֶׂה וְתִתְפַּךְ אֶת הַבַּיִת וּשְׂאֵר הַיְלָדִים וְאֲשֶׁתְּךָ כְּגִיּהֲנוּם מִמֶּשׁ, וּמֵאוּמָה לֹא יִהְיֶה לָךְ.

זָכַר זָכַר, אֶהוּבִי, אַחִי! אֵינִי עֹצֶה אַחֲרָת, רַק תְּפִלָּה וְסִבְלָנוּת, לְהַתְּפַלֵּל וְלִסְבֹּל וּלְחַכּוֹת עַד עֵת בֹּא דְבָרוֹ, וּבּוֹדַי יִשְׁמַע הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ תְּפִלָּתְךָ. וְעַיִן בְּסִפְר־הַמִּדּוֹת (אוֹת בְּנִים, סִימָן מט): מִי שְׂאִינוֹ מַעֲצִיר אֶת עֲצָמוֹ מִלְּהַטִּיל מַיִם, תְּפִלָּתוֹ שְׂמַתְפַּלֵּל עַל בְּנָיו נִשְׁמַעַת, עַיִן שָׁם. רָאָה לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּזֶה מְאֹד.

גַּם רָאָה לְהִיּוֹת זֶהִיר לְהַדְלִיק גִּירוֹת לְפָנַי הָעֵמוּד קָדָם כָּל תְּפִלָּה, וְתַתֵּן צְדָקָה, וְתִבְקֶשׂ אֶז עַל בְּנִים טוֹבִים, וְזֶה יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' ט.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִהַבַּיִת, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ

קלד אָשֶׁר ה' י בְּנַחֵל

יִרְחִיב לָכֶם בְּפִרְנֶסְתְּכֶם, וְתִזְכּוּ לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנֵי בָנִים צְדִיקִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

אודות הַנֵּר שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, אֵל תְּדַאֲגֵי כָּלֵל מֵה שְׁנַתְּכֶּה אַחַר שָׁעָה אוֹ שְׁעֵתִים, פִּי הָעֶקֶר לְהַדְלִיקָם לְכָבוֹד שַׁבָּת.

וּבִזְכוּת הַדְּלָקָת גֵּרוֹת בְּשֶׁמֶן זַיִת תִּזְכּוּ לְבָנִים צְדִיקִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ג' דְּשׁוּבְכֵי"ם ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גַּר יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, אִךְ לֹא אֶסְתַּיֵּעַ לְכַתֵּב לָךְ, וּמִחֲמַת שְׁמוּסֶר כְּתָב זֶה נוֹסֵעַ עֲכָשׁוּ לְהִיּוֹת אֵתְךָ וְעִמָּךְ, אִמְרָתִי: אַרְוֶצָה שׁוֹרוּתִים אֵלֹו אֶלֶיךָ.

אֲחִי הִיקָר! אֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁפָעוּלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, עֲלֶיךָ לְדַעַת, פִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת, וּמִזֶּה נִתְהַנֶּה שְׁיִישׁ בְּהַחַיִּים כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְאַכְזוּבוֹת, וּבְפֶרֶט מִי שְׁנַתְּגֵרֵשׁ וְכוּ' מֵאִיזוֹ סִבָּה שָׂרָק לֹא תִהְיֶה, זֶה מְדַכָּא אֶת הָאָדָם בְּדַכָּאוֹן פְּנִימִי מְאֹד מְאֹד.

עַל-כֵּן עֲצַתִּי, שְׁתִּהְיֶה רְגִיל לִילֶךְ בְּכָל יַעַת אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְשֵׁם תִּשָּׁב וּתְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפֶרֶטִי פְּרֻטִיּוֹת וְכוּ', וְכָל הַיּוֹם רֵאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְאֶה לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל בְּהַפְצַת סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּבְאֶפֶן הַזֶּה תִּהְיֶה תָּמִיד עֶסוּק בְּאִיזָה דְּבַר, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיַּדִּי שְׁעִמוּם (שְׁגָעוֹן).

וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְשִׁכַּב בְּמִטָּה בְּיֵאוּשׁ זֶה אֵינּוֹ תְּכַלִּית בְּחַיִּים,

אֲשֶׁר ה' יא בְּנַחֵל קלה

אֲדַרְבֶּה זֶה מוֹסִיף צָרָה עַל צָרָה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, וְאֵל תַּעֲזוֹב
וְאֵל תִּזְנִיחַ אֶת עֲצָמָךְ, רַק רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה כָּל הַיּוֹם,
וְתִרְאֶה לְהִיּוֹת עֲסוּק בְּהַפְצַת סְפָרִים כָּל הַיּוֹם, וּלְעֵת עָרֵב תִּבְקֹשׁ אֶצֶל
שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, אִזּוֹ תִרְאֶה יְשׁוּעָה נִפְלְאָה.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאֶצְלָךְ,
וְרְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּאַמִּירַת מ'שְׁנִיּוֹת ת'הֵלִים, שֶׁהוּא תִקּוֹן גְּדוֹל בְּעֵבֹר
נְשִׂמַת מ'ת', וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכֵר אֶת תְּכֵלִיתוֹ — לְלַמֵּד מ'שְׁנִיּוֹת, וְלוֹמַר
ת'הֵלִים בְּעֵבֹר נְשִׂמַתוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ לְנִצָּחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' יא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת נְצִיחִים.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתוּ, לָמָּה אָנּוּ אוֹמְרִים חֲצוֹת בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה,
וְהֵאֵם נִכוּן לְתַקֵּן דְּבַר זֶה גַם בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים?

מָה אָמַר לָךְ! אֵין לְמַעַלָּה מְאַמִּירַת תִּקּוֹן חֲצוֹת בְּמִנְיָן, וְלוֹמַר
אַחֲרָיו קִדִּישׁ דְּרַבְּנָן וְעֵלְיָנוּ, שֶׁכָּל זֶה הוּא תִקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלְאָ בְּשָׁמַיִם.
וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִיר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְאֹד מְאֹד עַל אַמִּירַת תִּקּוֹן חֲצוֹת
בְּכָל לַיְלָה, וְכֵן נִהְגּוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל הַדּוֹרוֹת.

אוֹדוֹת שַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה בְּחוּץ לְאַרְץ, תְּמִיד מְכוּנִים בְּאַמְצַע
הַחֲצוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁהוּא שֵׁשׁ שָׁעוֹת מִצֵּאת הַכּוֹכָבִים חוּץ מִיְמוֹת
הַקִּיץ, אֲבָל לְדַעְתִּי, גַּם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְגַם בְּחוּץ לְאַרְץ בְּקִיץ יְכוּלִים
לוֹמַר בְּשַׁעַה שְׁתִּים עֶשְׂרֵה, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁפוֹסְקִים כֵּן לְהִלְכָה, כִּי
כִּי בְּקִיץ וּבֵין בְּחֶרֶף זְמַן חֲצוֹת הוּא בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה, בֵּין בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּחוּץ לְאַרְץ.

וְאִפְּלוּ לְפִי שִׁיטַת רַבְּנֵנוּ ז"ל יְכוּלִים לוֹמַר אִזּוֹ, כִּי יְדוּעַ הַסְּפוּר
שֶׁהִיָּה עִם ר' בְּעַר מְטֻשְׁהָרִין ז"ל, שֶׁרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר לוֹ: "הַחֲצוֹת שֶׁלָּךְ

קלו אָשֶׁר ה' יא בְּנַחֵל

יְהִי בְשַׁעַה שְׁלֹשׁ, וְיִדְעוּ אַנְשֵׁי הַקְּלוּיָז, כְּשֶׁר' בָּעַר בָּא, הוּא שַׁעַה שְׁלֹשׁ בְּדִיוֹק, הָרִי כִּי רַבְּנוּ ו"ל רָאָה לְפִי בְּחִינָתוֹ, שְׁטוֹב לוֹ לֹמַר חֲצוֹת בְּשַׁעַה שְׁלֹשׁ, וּבְאָמַת מוּכָא בְּפוֹסְקִים אִם הָאָדָם קָם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, וְאֶפְשָׁר לוֹ לֹמַר — אוֹ חֲצוֹת אוֹ סְלִיחוֹת, שְׂיֵאמַר יוֹתֵר טוֹב חֲצוֹת, כִּי זֶהוּ תַקּוּן נָפְלָא.

הָרִי שְׁגַם לְפָנָי אוֹר הַיּוֹם יְכוּלִים לֹמַר חֲצוֹת.

וּלְפִי כָּל זֶה, וּלְפִי שְׂאָנוּ רוּאִים טְבָעַם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, שְׁעַל-פִּי-רַב עֲדִין הֵם עֲרִים בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה, אִם עוֹשִׂים חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לֹמַר אֲזַ תַּקּוּן חֲצוֹת, מִחֲזִיקִים בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְנַעֲשֶׂה קְבִיעוֹת כְּמוֹ שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, וְאִם מְזַנְיָחִים אֶת זֶה, מִמִּילָא מִתְבַּטֵּל כָּל הָעֲנִין.

וְעַל-כֵּן בְּתַחֲבוּלוֹת תַּעֲשֶׂה מִלְחָמָה עִם הַיִּצָּר, וְתִרְאֶה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת עַר בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה בְּדִיוֹק, וְלֹמַר אֲזַ סֶדֶר תַּקּוּן חֲצוֹת — בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בַּחֲרֹף, וְהַחֲצוֹת שְׁלָנוּ יְהִי אֲזַ בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה, וְאִין צְרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָּךְ יְהִי דְבַר קְבוּעַ אֲצִלָּנוּ.

פַּעַם אַחַת אָמַר לִי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, וְכִי בְּאֶמְצַע הַיּוֹם אֵי אֶפְשָׁר לֹמַר תַּקּוּן שְׁלֹשׁ מְשֻׁמְרוֹת", וְאָמַר לִי זֹאת, שְׂאִין צְרִיף לְהַעֲמִיס הַרְבֵּה אֲזַ בְּחֲצוֹת לִילָה, כִּי הַרְבּוּי גוֹרֵם לְחִסּוֹר לְגַמְרִי.

וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמַר בְּכָל לִילָה תַקּוּן חֲצוֹת בְּשַׁעַה שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה. וּמִי יִתֵּן שְׁתַּעֲשׂוּ מְנִין קְבוּעַ, וְלֹמַר בְּיַחַד, וְלִבְכוֹת עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה וְעַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל אֲרִיכַת הַגְּלוֹת וְעַל מְרִירוֹת נַפְשָׁנוּ, שְׁנַפְּלָה בְּבוּץ וְנִתְלַכְּלָה כָּל-כָּף.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתָנוּ, וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה שְׁלָמָה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' יב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן
לְךָ עַל זֶה.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל הָעֲנִינִים, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת
לְהִיּוֹת חֲזוּק לִילֶךָ מִפְּעַם לְפַעַם אֶל שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, אֲצֵל הַכֹּתֵל
הַמְּעַרְבִי, וְלִשְׁפָף שִׁיחַ וְתַפְלָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

גַּם תִּרְגִּיל אֵת עֲצָמְךָ לְהַכְנִיס מִפְּעַם לְפַעַם אִיזָה אוֹרַח, אֲשֶׁר
יְדוּעַ פְּתֻגָּם הַצִּדִּיקִים: "אִזּוּ מָעַן עֲפֻעֲנִט אֶ טִיר צוּ דְעַר גֵּאָס, עֲפֻעֲנִט
זִיף אֶ פְּעֻנְסֻטֵעַר אֵינן הַיִּמְל" [כְּשִׁפּוֹת־חַיִּים דְּלֵת אֶל הַרְחוֹב, אֲזִי נִפְתָּח
לְהַאֲדָם חִלוֹן בְּשָׁמַיִם].

וְתִרְאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאָמְצִים לֹא לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע פְּרֻנְסָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, אֲשֶׁר
כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְצְאוֹת שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' גִּחְמָן ז"ל (בְּעַל מִחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר
הַלְקוּטִים") אָמַר: כְּמוֹ שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג מִרְבֵּנוּ ז"ל רַק דֶּרֶךְ
מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כְּמוֹ-כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג מִרְבֵּנוּ ז"ל רַק דֶּרֶךְ אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. וְכֵן אָמַר פֶּעַם, כִּי אֲצֵל הַכֹּתֵל הַמְּעַרְבִי יְכוּלִים לְמַצֵּא אֵת
רְבֵנוּ ז"ל.

קלח אָשֶׁר ה' יג בְּנַחֵל
ה' יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'חֲשֵׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַטָּשָׁעַק לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּתְשׁוּאוֹת
חַן לְךָ עַל זֶה.

מָה אִמַּר לְךָ! כָּל מַחְשַׁבְתִּי הִיא תְּמִיד לְכַתֵּב לְךָ, כַּאֲשֶׁר אָנִי
מִבְטִיחַ לְךָ בְּכָל פַּעַם, אֲךֵּ הַטְרָדוֹת שְׁמֻסָּבּוֹת אוֹתִי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
זֶה אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, כִּי עוֹמְדִים וּמְחַפִּים עָלַי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
אֲנָשִׁים רַבִּים, וְהַהֲכָרַח לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְשִׁמְעַ דְּאִגּוּתִיו
וְצָרוֹתָיו וְכוּ', וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אִישׁ לְחֻבְרוֹ, וּבֵין
אָדָם לְמִקּוֹם, כָּל מִיָּנִי נִשְׁבְּרִי לֵב וְכוּ', לְחַזְקָם וּלְאַמְצָם, וְעַל-כֵּן
מִמֶּשׁ אֵין הֶעֱת וְהֵעֵט בְּיָדִי.

מָה אִמַּר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ,
שְׁזָכִינוּ אָשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים,
אֲשֶׁרִינוּ!

בְּאִתִּי לְבָרֶךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מְזַל טוֹב" עַל הַלְדָּת בַּתְּךָ לְמִזְל
טוֹב, יְצוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּבִיתְךָ, וְתִזְכֶּה לְגַדְלָה עִם שְׂאֵר
יוֹצְאֵי חֻלְצִיךָ לְתוֹרָה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְתִזְכֶּה לְרְאוֹת נַחַת מֵהֶם.

אֲחִי הַיְקָר! הֵעֵקֶר רְאֵה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין וְאֵל
תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוֹלָם, כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִיֹּת חֲזָק
בְּנִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה, שְׁבוֹעֶרֶת וּמְאִיָּה בּוֹ, וְאִסּוֹר לְהַטִּיל עַל עֲצָמוֹ פַּחַד
מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוֹלָם, כִּי כָּל זֶה בָּא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, גְּלוּת מִצְרַיִם,
מִצְרַיִם-רַיִם, הַמַּחֲזִין גְּקָרָאִים י"ם, כִּי הַמַּחֲ-מַחְשָׁבָה שֶׁהוּא הַנְּשָׂמָה,
יֵשׁ בְּכַחוֹ לְשׁוֹטֵט בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, מִיָּם שְׂאֵין לָהֶם סוּף, וְלְהִיֹּת
דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲךֵּ כְּשֶׁהוּא בְּמִצְרַיִם, אֵינוֹ רוֹאֵה שׁוּם דְּבָר, רַק מִמֶּשִׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ כָּל מִיָּנִי פְחָדִים וַיְרְאוֹת הַנְּפּוֹלוֹת וְכוּ', אָשֶׁר דְּבָר זֶה מַעֲיִק

אָשׁר ה' יג בְּנַחֵל קִלְט

לְהֶאָדָם מְאֹד מְאֹד. וַיִּצְיֵאת מִצְרַיִם הַיְתָה עַל-יְדֵי קְרִיעַת יַם-סוּף הַחֲכֵמָה, עַל-יְדֵי דַעַת דְּמִשָּׁה, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, לְהִיּוֹת חֲרוֹת מְכֹל, כִּידוּעַ.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אֵל תְּהִיָּה בְּטֶלֶן, תִּרְאֶה לְהִתְחִיל עִם עֲצֻמָּה, וְלִלְמַד כְּסִדְרָן עַל-פִּי דְרָךְ רַבְנוּ ז"ל: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עָרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְאֵל תִּפְחַד מִהֲרָאשׁ כּוֹלֵל כָּלֵל, וְאִם לֹא יֵלֵךְ לָךְ, אֲזִי תִבְנֶה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּמִקְוֵמָךְ, וְשֵׁם תִּלְמַד בְּעֲצֻמָּה, וּמִפְעַם לִפְעַם תִּרְאֶה לְהוֹסִיף שְׂכָנִים, הֲלֹא עוֹד כְּמָה חֲבָרִים יֵשׁ לָכֶם, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְנוּעַד מִפְעַם לִפְעַם וּלְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְעֲצוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וּמִהַכְּסֵף שֶׁתִּרְאוּ לְאַסֵּף בְּעָבוּר "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", תִּקַּח חֲצִי לְפָרְנָסְתָּךְ וְחֲצִי לְהַדְרָפְסָה וְהַפְצָה.

הַעֲקָר אֵל תִּדְאָג כָּלֵל! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַעְתָּךְ מְאֹד מְאֹד, וְתִדְבִיק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, סוּף כָּל סוּף עוֹבֵר יוֹם אַחֵר יוֹם, וְאִם גִּחְסַר אֵיזָה שְׁעוֹר מִהַנְּ"ל, זֶה הַפְּסוּד גְּדוֹל. וְעַל-כֵּן מִדּוּעַ תְּהִיָּה תְּמִיד כָּל-כָּף בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּבְכַפְחָדִים קְבוּעִים מִבְּשׂוֹר נָדָם וְכוּ', אֲשֶׁר הַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר בְּקֶבֶר?! רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיָדֶיךָ, וְתִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל עֲצֻמָּךְ, וְתִרְאֶה לְרַחֵם עַל נַשְׁמָתְךָ, וְחֲטֵף וְאָכַל בְּכָל יוֹם נְהַמָּא דְּאוֹרֵיחָא, וְתִשְׁתֶּה מִיָּא דְּצִלוֹתָא.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְתִּיק מִמָּךְ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעוֹת וּלְנִסִּים נְגָלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" זֶהוּ חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, כִּי הוּא בּוֹנָה מִמְּקַרְבֵּי "הֵיכַל", וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם "קְדוּשׁ" יֵאָמֵר לוֹ (עֵינֵי לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט); וְזֶהוּ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", עֵינֵי שָׁם.

קמ אָשֶׁר ה' יד - ה' טו בַּנְחַל
ה' יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, ד' דְּשׁוֹבְכִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם לִידֵיד נִפְשֵׁי, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
גַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְדַעַת מְשֻׁלֹמֶךָ הַטּוֹב בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזוֹן וְאַמִּיץ מָאד מָאד, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי
דְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ דְּבִק מִמֶּשׁ, שְׂאֵי
אֶפְשֶׁר לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם.

רְאֵה שְׂיֵהִיָּה בֵּיתְךָ בֵּית וְעַד לְחֲכָמִים, וְתִלְמַד עִם כָּל הַבָּא אֵלֶיךָ
מְעֻצּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְיָדוּעַ פְּתָגָם הַצְּדִיקִים:
"כְּשִׁפּוֹתָחִים דָּלַת אֶל הַרְחוּב, נִפְתָּח לוֹ חֲלוֹן בְּשָׂמִים", בְּזֶה
שְׂמִכְנִיסִים בְּגִי-אָדָם — הֵן לְאוֹרְחִים וְהֵן לְלָמַד עִמָּהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה
נִפְתָּח לוֹ חֲלוֹן בְּשָׂמִים, וַיְכוּל לְבַקֵּשׁ בְּעִבּוּרוֹ וּלְמַלֵּא בְּקִשְׁתּוֹ.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תּוּכַל לְהַדְפִּיס מִחֲדָשׁ אֶת הַקּוֹנְטֵרַס
"בֵּית אֲמוּנָה" (עִם הַנִּקּוּד) בְּפוֹרְמָט קָטָן, וּמוֹסֵר כְּתָב זֶה מוֹכֵן
לְהַפִּיצוֹ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מָאד, וּמְצַפֶּה לְשִׂמְעַ מִמֶּךָ כָּל טוֹב.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ ...

ה' טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּף עֲצֻבְנִי, וּבְפִרְטִיּוֹת עַל

אֲשֶׁר ה' טז בְּנַחֵל קמא

אֲשֶׁתְּךָ, אֶפְלוּ שֶׁהיא עוֹמֶדֶת וּמְקַלְלֶת אוֹתְךָ, שְׂתַק שְׂתַק, וְאֵל תִּשְׁיֵב לָהּ, חֵס וְשָׁלוֹם.

וּבִשְׁעַת מַעֲשֵׂה, טוֹב לָךְ לְזַכֵּר אֶת חֲטֵאת נְעוּרֶיךָ, שֶׁהֵייתָ צָרִיף לְהִתְעַנּוֹת תְּעַנִּיּוֹת לְמֵאוֹת וְאַלְפִים, לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ הָאָר"י ז"ל, וּפֵה בָּא לָךְ בְּזִיוֹן וְשִׁפְיֵכוֹת דְּמִים כְּלֵאחֶר יָד, אֲשֶׁר מְכַפֵּר עוֹנוֹת, וּמְזַכֵּר אֶת גּוֹפְךָ וְנִשְׁמַתְךָ גַּם יְחַד.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהֵיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל לְכָל הַמְחַרְף וּמְבַזֵּה אוֹתְךָ, וְאֵל תִּבְלַבֵּל דַּעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֵאֲשַׁתְּךָ. שְׂתַק, שְׂתַק, וּבִרְח לָךְ אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר שָׁם עִקַּר הַבֵּית מְנוּס הַכִּי בְּטוֹחַ וְהַכִּי מֵאֲשֶׁר, אֲשֶׁרֵי הַבּוֹרַח תְּמִיד לְשָׁם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' טז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְר שְׁמוֹת ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, שֶׁסָּבְבוּךָ רְשָׁעִים אַרוּרִים, פָּרִי וְתוֹלְדוֹת הָעֶרְב-רַב, וְעִצְרוּ אוֹתְךָ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וְגַם רְצוּ לְהַכְרִיחַ אוֹתְךָ לְחַלֵּל שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּמָה גַּם שֶׁחֲרַפּוּ וְגִדְפוּ כְּלָפִי מֵעַלָּה.

מָה אִמַּר לָךְ! אֱלוּ כָּל תְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּנֵינוּ בְּשַׁעַת חֲצוֹת, שֶׁתִּבְטַל מְלָכוֹת הַנְּלוּזָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְלַקְטוּ כַּמָּה עֲזֵי פָּנִים רְשָׁעִים, וְאוֹחֲזִים בְּהֶגֶה שְׁקוּרִים לְעִצְמָם, אֲשֶׁר רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת הָעֵבְרִי עַל הַדַּת, וּבִכְרִטִיּוֹת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, שֶׁהֵם אֲנָשִׁים יָקָרִים, תְּמִימֵי דִרְךָ, וְלֹא רַק בְּרוּחָנִיּוֹת עִקְרוּ אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲלָא גַּם

קמב אָשֶׁר ה' טז בְּנַחֵל

בגשמיות מקפחים אותם, עד שמחזיקים את אחינו היקרים הספרדים לאזרחים שניים, אשר זהו עול ורשעות מאין כמותה, ושוד וחקם בלתי ישלם, ומקפחים אותם בין בפרנסה, ובין במשרות גבוהות, ובין בדירות וכו', ואני מקנה שיבוא היום, ויקבלו שכרם, ויתהפך הגלגל.

ועל-כן בנדאי כואב לי מאוד מה שעשו עמך, שהכניסו אותך לבית-הסהר על לא חמס בכפך, והייתי מיצעך אותך לילך לבית-משפט יותר עליון מהשופט וכו', אך כפי שידוע לנו, תכף-ומיד כשפא לענן הדת, נעשים פקציני ושופטי סדום ועמורה, ועל-כן אין לנו שום עצה רק לתלות עינינו למרום.

חסדי השם יתברך, בזה שלא רצית לנסע בעצם השבת-קדש, קדשת שם שמים, והמקדש שם שמים הקדוש-ברוך-הוא מוסיף לו אות משמו, ומגן ומסבך עליו, ובנדאי יצילך מידי זרים ורשעים.

אך עצתי אמונה, שתמסר עצמך לגמרי אליו יתברך, והשם יתברך יכניע את כל האויבים מפניך. ואל תחלש דעתך במה שפטיפט הרשע דבורים נגדו יתברך, ראה שלא יעשה שום רשם אצלך כלל, רק ראה לדבר עמו יתברך בלשון שאמה רגיל בה, ותהיה חזק בזה מאוד מאוד, לספר לפניו יתברך כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז תראה נסים נגלים שיעשו אתך.

הייתי מיצעך לך, שתדליק נר בציון הקדוש של התנא רבי פנחס בן יאיר, ותעמד שם, ותבקש בזכותו, שתזכה לצאת מהמשפט המעקם ששמו עליך, על לא חמס בכפך, והיות שהתנא הקדוש הזה היה תמיד עוסק בפדיון שבויים, תתעורר זכותו גם עליך, ותצא נקי בלי שום דין.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ה' יז בְּנַחֵל קמג
ה' יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַרְא, ח' דְּשׁוּבְכֵי"ם ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדֵי הַיָּקָר, גַּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַצַּח גַּצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי זֶה פְּמָה פְּעָמִים, אַךְ רַב טְרָדוֹתֵי בְרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הֵן אֲשֶׁר עִכְבוּנִי.

אַחֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלָקְנוּ, שְׁזָכְנוּ
לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִין אָנוּ חוֹלְקִים עָלָיו, חַס וְשְׁלוֹם.

גַּא וְנָא לְרֵאוֹת לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִזְהִירָנוּ כָּל-כָּף עַל עֲגִין
הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁמִזְכֵּךְ וּמְבַרֵּךְ אֶת דַּם הָאָדָם, עַד שְׁזוּכָה
לְהָאִיר עַל גַּפְשׁוֹ אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּהָאָרְהָ וּבְזִיו וּבְנֵעַם גַּצְחֵי, אֲשֶׁרֵי
שְׁיֵאֲחֻז בְּזָה תְּמִיד!

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשִׁמְזַכִּירִין אֶת עֲצָמוֹ בֵּי, יִהְיֶה כְּקָטָן שְׁנוּלָד,
הֵינּוּ לְחֻדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ, כִּי כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַתְּחֻדָּשׁוֹת
נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, לְהִיּוֹת רְגִיל לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת
בְּכָל פְּעַם הַתְּחֻלָּה חֲדָשָׁה, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילָף בְּדַרְךְ הַנִּפְלְאָה
הַזֶּה, אֲזִי חַי חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים, כִּי עָקַר הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרֹת
וְהוֹלְכֹת עַל כָּל אַחַד הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׁתַּמִּיד זוֹכֵר אֶת הָעֵבֶר עָלָיו,
וְזֶה שׁוֹבְרוֹ לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן טוֹב וְיָפָה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּשַׁכְחָה, לְשַׁכַּח
אֶת הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחֻלָּה חֲדָשָׁה.

אַחֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחֻדָּשׁ עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִהְיֶה רְגִיל לְשִׁיר
עִם כְּנוֹרָךְ, אֲשֶׁר זֶה מְבַרֵּר הַרוּחַ הַטּוֹבָה מִהַרוּחַ הַנִּכְאָה (עִין
לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד); הֵינּוּ מִי שְׁנוּפֵל עָלָיו הָעֲצָבוֹן, עֲצָתוֹ
— שְׁיִקַּח כְּנוֹר, וַיִּהְיֶה רְגִיל לְשִׁיר בּוֹ. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר הַרְבֵּה צְדִיקִים
הַשְׁתַּמְשׁוּ בְּכְנוֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמָם רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ
וּנְבוֹאָה, כִּי עַל-יְדֵי הַכְּנוֹר הַתְּדַבְּקוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וַיְדוּעַ סוּד כְּנוֹר,
שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הַנְּיָה פְּשׁוּט (כ"ו), וְהַשְּׁלֵשָׁה יַחְדָּים: הוּי"ה אִקִּי"ק,

קמד אָשֶׁר ה' יז בַּנְחָל

הוי"ה אַלְקִי"ם, הוי"ה אדנ"י, שְׁעוֹלָה גַּר, שְׁנָה כָּלִל כָּל הַעוֹלָמוֹת
כַּדוּעַ, אֲשֶׁר־י הַזֹּכֶה לְכֹן בַּיְחוּדִים אֱלוֹ בַשְּׁעַת נִגְוֹנוֹ בְּכַנּוּר.

וְרֵאִיתִי אֶצֶל הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהִיָּה אֶצְלָם כַּנּוּר, וְהָיוּ
מְזַמְרִים בּוֹ בְּכָל עֵת מְצֵא, וּבְפִרְטוּיֹת בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּמַלְוָה-
מַלְכָּה, שְׁאֵז מִתְעוֹרְרֵת רָגַל רַב־יַעֲיֵת, דָּוִד מַלְכָּא מְשִׁיחָא, אֲשֶׁר תְּמִיד
הִיָּה כַּנּוּר לְמַעֲלָה מְרֵאשׁוּתָיו, וּבֹו הִיָּה נוֹשֵׁב הַרוּחַ צְפוּנִית, שֶׁהֵם
הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת מְכַלֵּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי דָוִד הוּא מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר
יִמְצָא אֶת כָּל הַטוֹב אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶהוּ עֶקֶר עֲבוֹדַת
הַכַּנּוּר, לְשִׁמְחַ וּלְהַרְחִיב אֶת לֵב וְדַעַת הָאָדָם, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְדוֹן אֶת
כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, וְלִמְצָא בּוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה, וּלְהַסְתַּכֵּל עָלָיו
בְּעֵינַי טוֹבָה, בְּעֵינַי חֲמֻלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ עָלָיו שְׁפַע רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ
וּנְבוּאָה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כְּפִי שֶׁהָאָדָם דָּן לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ
עָלָיו רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ. וּכְעֵינַי שְׁאֲמַרְהָ חֲנָה לְעָלִי, לֹא רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרְהָ
עָלֶיךָ שְׁאֲתָה חוֹשֶׁדְנִי (בְּרִכּוֹת ל.א.); כִּי כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, הוּא
דָּן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וַיִּוְדַע אֲשֶׁר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הַתְּלַבֵּשׁ
בְּאָדָם הַזֶּה זְכוּת, וְחוֹזֵר עַד הַמַּכְהוֹ. וְכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַכַּנּוּר,
שֶׁהוּא הַמְּשַׁכֵּת אוֹר זֵיו רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

רֵאָה לְהִיּוֹת רַגִּיל לְהַשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵוֹ שֶׁל רַבִּי חוּצְפִית
הַמְתַּרְגְּמָן, כִּי שָׁם שָׁרַשׁ גִּשְׁמַתְךָ, וְשָׁם תִּשָּׁב הַרְבֵּה וְתִתְבַּדֵּד, כִּי הוּא
מְקוֹם שְׁקֵט מְאֹד, חוּץ לִישׁוּב, וַיְהִיָּה לָךְ מְזֶה עֶזֶר גָּדוֹל מְאֹד.

הַעֲקֵר רֵאָה, שֶׁלְּבַל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם בְּלִי שַׁעוֹר מְשַׁנִּיּוֹת ח"י פְּרָקִים
לְיוֹם, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְשׁוֹרְף אֶת הַיִּצָּר הַרַע
מִהָאָדָם. וְכֵן תִּרְאֶה לְהַתְּמִיד בְּ"סְפֵר־הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יִסוּד
כָּל הָאָדָם, וּבְמִדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד — בָּה מוֹדֵדִים לוֹ (סוּטָה ח.:

וְרֵאָה לְעוֹר לְאֲשַׁתְּךָ, לְהַקְלֵ מַעֲלִיָּה קָצַת הָעַל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּקַבֵּל עָלֶיךָ עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד.

אֲשֶׁר ה' יח בַּנְחֹל קמה

בזמן הפנוי שלך ראה לתרגם את ספרינו, וזה נרגיע את עצביך,
כי העתקת הספרים הוא בכלל חדושי תורה.

הדורש שלומך...

ה' יח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, ט' דשוכבי"ם ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
"חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, די בכל
אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכניחו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד להיות שמחים על
ערבות נעם חלקכם, שזכותם להתודע ולהתקרב אל רבי רחמן כזה,
רבי המאיר בכם אורו יתברך בגלוי רב כזה.

ראו לשקד היטב בספריו הקדושים, עד שיהיה שגור על פיהם,
כי רק כזה תלוייה כל ההתקרבות אליו ו"ל.

ידיוע — מה שהאדם חושב ביום, זה יחזר בשעת שנתו.
ועל-כן פשתזכו כל היום לזכור ולחשב ממנו יתברך, ומתורתו
הקדושה, ומהלמוד הנפלא של רבנו ו"ל ועצותיו הקדושות, אזי
תזכו בשעת השנה לדברים עליונים עד מאד, כִּאֲשֶׁר רבנו ו"ל
בעצמו אמר פעם, שהוא יתראה לאנשיו בחלום, לכל אחד בדמות
אחרת. ואמר, שאם היינו אנשים פשרים פרצונו, היינו יכולים
לשמע ממנו דברים גדולים ונוראים בחלום (עין חיי-מוהר"ן, סימן תצו).

זכרו היטב היטב מה שנדבר בינינו בשבת-קדש אחת, ותראו
לכתב זאת על פני הכתב, כי יצטרך לימים הבאים.

והעקר ראו לקיים את כל הדבורים הלכה למעשה, ובפרטיות
לא להיות בטלנים בדבר שקידה רבה בלמוד התורה הקדושה,
לזכות לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה,

קמו אשר ה' יח בנחל

גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, זהר ותקונים וכו' וכו', אשר אין לכם עוד ערבות ונעם וזיו וחיות ואור יותר מזה, ומי שמרגיל את עצמו בכל זה, מרגיש את כל הטעמים והאורות שבעולם.

ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות צדיק, סימן פא): יכולים להיות צדיק, אף שאינו יודע ללמד, אבל בעל השגה אי אפשר, כי אם כשהוא יודע ללמד (ועין בשיחות-הר"ן, סימן עו).

ודבר זה ראינו בכל הדורות, אותם מאנשי שלומנו היקרים, שלא הטעו את עצמם, ושקדו והתמידו מאד בלמוד התורה הקדושה, וזכו להיות בכל חלקי התורה, וכו' למה שזכרו עין לא ראתה וכו', ואותם שהיו בטלנים נשארו בחוץ לגמרי, בעוונותינו הרבים.

אחי היקרים! ראו להיות רגילים לדבר עמו ותברך בכל יום ויום, אפלו כמה דבורים, וכל המוסיף הרי זה משבח, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו ותברך, הוא הצלחה נצחית, ובלי דבורים אליו ותברך, האדם הולך בחשך ובדמיון, רחמנא לצלן, כי עקר המפתח לזכות להגיע לכל המדרגות שבעולם, הוא רק על-ידי תפלה והתבודדות, להיות רגיל לדבר עמו ותברך, והמפתח הזה ימסר משיח בעצמו לכל בר ישראל, שיהיה רגיל לדבר עמו ותברך, כי בלא זה האדם מטעה את עצמו, ויכול להיות להאדם המכונה הכי יפה עם כל הנוחיות וכו', אבל כשאין לו המפתח, אינו זו ממקומו כלל, כמו-כן אפלו שילמד כל מיני למודים, וישיג כל מיני השגות, כל זמן שאין לו המפתח, שהוא התפלה, לא יזו ממקומו, וזה ברור.

ורבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שזה יהיה עקר כלי זינו של משיח, ועל ידו יכבש את העולם, וצריך להיות בקי בזה מאד מאד, לא לנטות — לא לימין ולא לשמאל, אלא יהיה קולע באמצע, שזה בחינת תפארת, נקדה האמצעית, שהוא בין חסד לגבורה, בין נצח להוד, כי אף שהשם ותברך ממשיך עליו חסדים,

אֲשֶׁר ה' יח בַּנְחֹל קמו

לא יפסיק בתפלה, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַנְּצוּחַ, שְׁאִינוּ עוֹזֵב אֶת מְקוֹמוֹ, וְכֵן לְהַפּוֹד — אִף שְׁעוֹבְרֵת עָלָיו מִדַּת הַגְּבוּרָה, לֹא יִפְסִיק מִלְּהַתְּפִלָּל, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַהוֹד שֶׁל הָאָדָם, שְׁאִינוּ עוֹזֵב אֶת מְקוֹמוֹ, אֲפִלוּ בְּתַקְיָה הַדִּינִים (וּכְבָּר מִבְּאֵר בְּאַרְיֵכוֹת ב"שֶׁפֶת הַנְּחֹל" עַל תּוֹרָה זוֹ מִזֶּה הַעֲנִיָּן, עֵינֵי שָׁם).

וְעַל-כֵּן נִקְרָאת הַנִּקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית תּוֹפְאָרַת, הַמְתוֹכַת בֵּין חֹסֵד לְגְבוּרָה, וְכֵן בֵּין נֶצַח לְהוֹד, וְזֶה אֲשֶׁר זְעִיר אֲנִפִּין נִקְרָאת רַק תּוֹפְאָרַת כִּידוּעַ, כִּי הִיא כּוֹלֶלֶת כָּבֵד הַכֹּל.

וּבַתְּפִלָּה צָרִיכִים בְּחִינַת ח'טָם, שֶׁהוּא אַרְיֵכַת אֲפִים, לְהַאֲרִיף אִפּוֹ אֲפִלוּ שְׁרוּאָה שְׁעוֹבְרִים יָמִים וְשָׁנִים, וְעַדִּין לֹא זָז מִמְּקוֹמוֹ, אֵל יִיאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק יִרְבֶּה בְּדַבּוּר פִּיּוֹ, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר קְבֻלַּת עַל מְלֻכוֹתָו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה אֲשֶׁר מִפְתַּח רְאִשֵׁי תְבוּת: מְלֻכוֹת פִּי'ה תּוֹפְאָרַת ח'טָם, כִּי רַק זֶהוּ עֵקֶר הַמִּפְתָּח לְהַכְנִס אֶל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַע עוֹלָם, אֲשֶׁרֵי שִׁיאֲחִזוּ בְּזֶה תְּמִיד!

נֹא וְנֹא זְכֵרוּ מֵאֲמַר הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פָּרָק ג'): 'אִם לְמַדְתָּ תּוֹרָה הִרְבֵּה יֵשׁ לָךְ שְׂכָר הִרְבֵּה לְתַן לָךְ'; וְעֵקֶר הַשְּׂכָר הוּא אֹרֹו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֹרִיטָא וְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא חַד הוּא (וְהֵר חֶלֶק ג' עג.), וְעַל-יָדֵי שְׁאָדָם מְרַבֶּה בְּתוֹרָה, מְרַבֶּה בְּאֹרוֹת, שְׁמַאִיר עָלָיו אֹרֹו יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, וִיכוּלִים לְהַרְגִּישׁ אֶת זֶה בְּמַצִּיאוֹת מִמֶּשׁ, עַל-יָדֵי רַבּוּי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, גְּתֻלְהָב הַלֵּב מְאֹד מְאֹד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְרַגִּישִׁים כָּל מִינֵי עֲרֻבוֹת וְנֻעַם וְזִיו וְחַיּוּת, וּכְבָּר אִין צָרִיכִים לְעוֹרֵר אוֹתוֹ עַל הַתְּמִדָּה, אֲלֵא בְּעֲצָמוֹ רוֹצֵה אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא עֵקֶר תּוֹפְאָרַתָּנוּ וְחֻמְדָּתָנוּ.

וְאֲמַר רַבֵּנוּ ו'ל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): נִכְסֵפְתִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל הָעֲשִׂיָּה, שִׁיְהִיָּה לְהֵם חֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ וְכָךְ, וְאֲפִלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַצוּדָה רָעָה וְרַגִּילִים בְּעֲבֻרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם קְבִיעוֹת, אֲזִי הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה תּוֹצִיאָם מִהַבּוֹץ וְהַחֲשֵׁף שֶׁנִּפְּלוּ לָשָׁם.

קמח אָשֶׁר ה' יח בַּנְחָל

אחי ורעי הקרים! ראו להזהר מאד מאד בכבוד חברכם, ותקבלו את כלם בסבר פנים יפות, וכל מי שנכנס לבית-המדרש תקדימו לו שלום, ותכבדו אותו מאד מאד, וצריכים תמיד לחשב על כל יהודי הנכנס כאלו אחד מהאבות, או מהנביאים, או מהתנאים והאמוראים, או מהצדיקים הגנוזים — נכנס עכשו, בודאי לא היה דבר שלא הייתם עושים בעבורו, כמו-כן צריכים לקבל פני כל בר ישראל, ולדבר עמו דבורי אמונה והתחזקות ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל.

(ודעת לנכון, חוץ ממשגע, אשר היה רגיל בפיו של הרב החסיד ר' נחמן טולטשינער ז"ל לומר בזו הלשון: "א משוגענער! א שטעקן איז זיין רפואה!!!" משגע, רפואתו רק מקל!!! ודבר זה אמרו על כל אלו המשגעים שהתלקטו בהקלויז, ורצו לעשות לעצמם שם מקום מקלט).

כמו-כן אנו צריכים לשמר מאד מאד, שלא יתלקטו אצלנו כל ארחי פרחי, פי שמו של רבנו ז"ל הוא קדוש ונורא מאד, וצריכים לשמר מאד מאד, שלא יצא שם רע עליו על-ידי אלו המשגעים, רחמנא לצלן, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן סט): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר את הצדיק, שלא יצא עליו שם רע, עין שם; וביותר סובב דבר זה על ענין אספת ולקוט משגעים ומטרפים. נא ונא לשמר על דבר זה מאד מאד, ולא לשמע בקול פתי שאומר אחרת.

עליכם לדעת, פי "היכל-הקדש" הוא היכלא דמלכא, היכל רבנו ז"ל, שמקרב בו נשמות לאבינו שבשמים, וצריכים לשמר מאד מאד, שהיכלו יהיה "היכל-הקדש", ושלא ימצאו שם הולכי בטל, מדברי דברים בטלים, ומכל שכן דבורי לשון-הרע ורכילות וכו' וליצנות, חס ושלום, רק כל אחד יחזיק בסדר למודו — זה במשניות, זה בגמרא, זה בזהר, זה בשלחן ערוך, זה ב"לקוטי-מוהר"ן", זה ב"לקוטי-תפלות" וכו' וכו', בדגמא שהיה באומן ממש.

אָשֶׁר ה' יט בְּנַחֵל קִמַּט

מָה אָמַר לָכֶם! עֲכָשׁוּ בִימֵי נְעוּרֵיכֶם כְּשֶׁהֱזַמְנָן עֲדִין בְּיַדְכֶם, אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁעַר מָה שְׂיִכּוּלִים לְזָכוֹת וּלְהַשִּׁיג — אִם מִתְמַיִדִים וְשׁוֹמְרִים אֶת הַזְּמַן, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁאָדָם מֵרַבָּה לְלַמֵּד בִּימֵי בְחָרוּתוֹ וּנְעוּרָיו בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב וּבְתוֹרָה שְׂבַע־לִפְּהָ, אֲזִי אִף פָּעַם לֹא יִפְּל בְּדַעְתּוֹ, וְאֶפְלוּ אַחַר הַחֲתֻנָּה, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁיִּצְטָרֵף לַעֲשׂוֹת אִיזָה דְבָר בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה שׁוֹם דְבָר לֹא יִכְהוּ וְיִפְּלֵהוּ בְשׁוֹם אִפֵּן שְׂבַע־עוֹלָם, כִּי כָּבֵר הַקָּדִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׂבַע־לִפְּהָ, כִּי יִזְכֶּה לְפִלְאֵי פְּלָאוֹת.

וַיֵּשׁ לְהִלְבִּישׁ אֶת זֶה בְּפִסּוּק: "וְהַחֲטָה וְהִכְסֶּמֶת לֹא גָבוּ, כִּי אֶפְלוֹת הִנֵּה" (שְׁמוֹת ט, לב), חֲטָ"ה עוֹלָה ל"ב, כְּנִגּוּד הָאוֹתִיּוֹת בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב, שְׂנִכְתְּבָה בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת, "וְהִכְסֶּמֶת" זֶה כְּנִגּוּד תוֹרָה שְׂבַע־לִפְּהָ, כְּסִמּוּת אוֹתִיּוֹת מִסְּכ"ת, הִינּוּ מִי שְׂמַקְדִים בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׂבַע־לִפְּהָ — "לֹא גָבוּ", שׁוֹם דְבָר לֹא יִכְהוּ וְיִפְּלֵהוּ, וְלֹא עוֹד אֵלָּא "כִּי אֶפְלוֹת הִנֵּה", וּפִרְשׁ רַש"י "אֶפְלוֹת" — פְּלָאֵי פְּלָאוֹת עֲשׂוּ לָהֶם שְׂלֵא לָקוּ, הִינּוּ לֹא רַק שְׂלֵא יִהְיֶה מְכָה, אֵלָּא יִזְכֶּה לְהֶאֱרָה פְּלָאֵי פְּלָאוֹת, עַל־יְדֵי שְׂקִידָה בְּתוֹרָה שְׂבִכְתָּב וּבְתוֹרָה שְׂבַע־לִפְּהָ.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִזְכֹּר דְּבוּרִים אֱלוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' יט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשֵׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי עִם כָּל הַפְּרוֹטוֹקוּל.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׂכַל הָעֲנִין מִתְקַדֵּם בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ביום ראשון נסע מכאן הבחור ... גרו יאיר, והיה בדעתי למסור לו טשעק בעבורך, עם כמה מכתבים בעבור כל האברכים, אך מרב הטורדות שעברו ועוברות עלי, לא היה לי עת ופנאי לזה, באשר יספר לך ה"ל, כי כל היום עומדים עלי כל מיני מרי נפש וסובלי חלאים ויסורים, וכל מיני בעיות, ועומדים ומחכים לדבר עמי, ושופכים לבם המר אצלי, ואין לי שום עצה, רק לקחת את חבילות חבילות הצרות, ולברח עמהן תמיד אליו יתברך.

ועל-כן ראה לדון אותי לכף זכות תמיד — אם נתעכב פעם הפתיכה, כי בעוונותי הרבים, מרב התלאות והצרות שאני שומע מדי יום ביומו, זה מחליש את כל כוחותי, כי אני מרגיש היטב היטב מכאובי כל אחד ואחד, ואני לוקח את הפאבים בתוך תוכי, וזה שובר את כחי ולבי מאד מאד, ובשביל זה מתעכב לפעמים פתיכת המכתבים, ובפרטיות שפמה מאות מכתבים מחכים על תשובה, וקשה וכבדה עלי הפתיכה מטעם ה"ל.

אחי היקר! ראה להדביק את מחשבתך אליו יתברך, ותכף-ומיד כשאתה פותח עיניך בשעה שאתה קם, תזכיר עצמך בו יתברך, וכל היום כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, תדע כי זה "ספר מוסר" שלם, שאתה צריך לשמע, כי השם יתברך מצמצם את עצמו מאין סוף ועד אין תכלית, ומלביש את עצמו בכל יום ויום במחשבה, דבור ומעשה אחרים, לרמוז לאדם רמזים איך להתקרב אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד).

וצריך להטות לבו היטב היטב אל הרמזים שמרמז, כי באמת מכל הדברים שבעולם צועק כבוד השם יתברך (עין שיחות-הר"ן, סימן נב); ואם רק מטרים את האזן, זוכים לשמע נוראות נפלאות, איך השם יתברך לומד עם כל אדם בפרטיות, וכבר אין צריכים לספר מוסר אחר, כי כל העולם כלו אומרים מוסר והתחזקות ועצות, כי אפלו מה שערל מדבר, אם רק מקשרים את זה אל תורת רבנו ז"ל, יכולים למצא בהם רמזים, ומכל שכן מה שכל בר ישראל מדבר,

אֲשֶׁר ה' יט בְּנַחֵל קנא

אֲשֶׁר הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם מִחֲשָׁבָה דִקְדָּשָׁא בְּרִידָא הוּא.

אָחִי, אָחִי! צָרִיכִים לְהִיּוֹת חֶכֶם גָּדוֹל לְהִדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִידַע וְלִהְבִּין וְלִהְשָׁפִיל הַיֵּטֵב מֵהַנְּשָׁמָה מְגַלָּה לוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע, כִּי אֵין לָךְ אָדָם שְׂאִין נִשְׁמָתוֹ מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע אֵיזָה דְבָר, עַל-יְדֵי כָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, אָךְ צָרִיכִים לְרוּץ וְלִהְזַדְרֹז וְלִתְפֹס אֶת הַמִּחְשָׁבָה, כִּי דַרְכָּהּ רַק לְהַבְרִיק לְאָדָם אֵיזוֹ הַבְּרָקָה, וְאֵין דַּרְכָּהּ לְחֹזֵר וְלִכְפֹּל כַּמָּה פְּעָמִים, וְעַל-כֵּן בְּכָל עֵת וְרַגַע מִשְׁתַּנּוֹת לְאָדָם הַמִּחְשָׁבוֹת, אֲשֶׁר בְּהֵן מְלַבְּשִׁים הַרְמָזִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מְרַמְזוֹ לוֹ.

אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְשָׁמֵר אֶת מִחְשָׁבָתוֹ וְלִהְדְבִיקָהּ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, קְדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ, וְיִזְכֶּה לְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וּנְבוּאָה, וְהַכֹּל כְּפִי שְׂמִיךְדָּשׁ אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת (עֵין לְקוּשְׁטִי-מִהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א): הַפָּה, הַחֹטֵם, הָאָזְנוֹת, הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר הֵם כְּלֵי הַמַּחֲזִין, כְּפִי שְׂמִיךְדָּשׁ אוֹתָם, כֵּן נִשְׁפָּע עָלָיו אוֹר נִפְלָא מְלַמְעָלָה.

אָחִי הַיְקָר! אַל תִּדְחַק עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם בְּשׁוּם דְבָר, רַק רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּנַחַת מְעַצּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל יְדָם הָכִי גְרוּעַ וְנִמְךָ גַם-כֵּן יָכוֹל לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁנִּפְּל וְנִשְׁלַח לְשָׁם, וְרְאֵה לְהִתְמִיד בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, וְשָׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, תֹּאכַל וְתִישֵׁן דִּיקָא, וְאַל תִּסְגֹּף אֶת עֲצָמְךָ — לֹא בְּאֲכִילָה וְלֹא בְּשֵׁנָה, רַק הִתְמַד בְּשִׂיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתִמִּיד תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַרְךְ וּבְבִיחַת וְכו', וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ יְצַלִּיחַ דַּרְכְּךָ.

פֹּה תִקְבַּל טְשָׁעַק עַל סֵךְ 500 דוֹלָר בְּעֵבוֹר בֵּית-הַפְּנוּסֵת, תִּכְתַּב לִי תִכְף-וּמִיד אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' כ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר למסור עצמו כל פלו אליו יתברך, לידע אשר הכל ממנו יתברך, ותמיד צריכים לבקש כל מה שצריך רק ממנו יתברך, כך למד אותנו רבנו ז"ל. וכבר אמר פעם: "אני הולך בדרך חדש אבל ישן, שהלכו בה האבות הקדושים".

בענין העולים החדשים ששאלת וכו', תאמין לי, שאת זה צריכים להניח לגדולי ישראל העוסקים בענינים אלו, הינו עניני גיור ומילה וכו', וצריכים לברר היטב מה ומי ואימת וכו', לא יכולים סתם כך להתיר להכניס בקהל מפני שיש חזקה, הלא כשלא שומרים תורה ומצוות, מי יתן שהם בכלל יהודים וכו', ולמה לך להתערב בזה? ! שפתי דינים רציניים יקחו את זה ליד, ואתה כלך מכל זה. מה לך ולצרה הזאת? ! ובפרט שמעורר הרבה שאלות בהלכה, וצריכים רחמים רבים לא לכולל בין נשמות ישראל גויים פשוטים, כי רק זה כל פונתם הטמאה — "נהיה ככל הגויים בית ישראל" (עין יחזקאל כ, לב), רחמנא לצלן, ולכן תניח את זה רק לגדולי ישראל, שהם תעסקו בזה, וייתחסו אל שרשם, ושמא הם עובדי עבודה זרה, ורק רחמי שמים צריכים תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' כא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אָשֶׁר ה' כב בְּנַחֵל קנג

תדע, שְׁאִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְלַקְנוֹת לְעֵנִי עַל צְרָכֵי שַׁבָּת, וּבִפְרָט שְׂיֵהִיָּה מִתֵּן בְּסִתְרָה, שְׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כ"א): "מִתֵּן בְּסִתְרָה יִכְפֶּה אֶף", וְכִמוֹ שְׁפָרַשׁ רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פג), שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן כּוֹפֶה עָלָיו כְּלִי, שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַפִּיכָה, שְׁמֵהֶפְכִין אֶת הָאֶף, וְנִעֲשֶׂה פ"א, וּמוֹצִיא וּפּוֹדֶה אֶת הַנְּצוּצוֹת מִן הַקְּלָפָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן נ"א): צְדָקָה מִגֵּן עַל זֶרַע שֶׁל אָדָם; וְלִכֵּן רָאָה לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה לְעֵנִים עַל שַׁבָּת, וּבִזְכוּת זֶה תִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי כָל רוֹאֶיךָ. הַעֲקָר לֹא לִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, תִּחְבִּיא עֲצָמְךָ רַק אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תִּתֵּן שְׁבָגִי-אָדָם יוֹלִיכוּ אוֹתְךָ שׁוֹלֵל, וְצִרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים, כִּי סִתָּם בְּגִי-אָדָם בְּלִי הַתְּבוּדוֹת, הֵם הוֹלְכִים בַּחֲשָׁף, וְעוֹבְדִים עַל בְּגִי-אָדָם, רוֹאִים אֵיזָה אָדָם כְּפוּף וְכו' חוֹשְׁבִים עָלָיו מֵהוּ וּמִי וְכו', וְהַפֵּל הַכֵּל וְרַעוּת רוּחַ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ז): בְּיָדָי אֵין זֶה מַעֲלַת הָעֲנָה לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת, כְּאֵלוֹ הוּא עֲנוּ, כִּי זֶה עֲנָה פְּסוּלָה, וְכֵן (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כ"ב): בְּעֵינַי הַכְּנֻעָה בְּגִי-אָדָם טוֹעִים וְכו', וְזֶה נִקְרָאת חֲנֻפָּה וְכו', עֵינַי שָׁם; וּבִפְרָט מִי שֶׁהוּא שׁוֹתֵק וְאִינוּ מְדַבֵּר, חוֹשְׁבִים מִי הוּא וְכו'. וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים צ"ט): שְׁתִּיקָה יָפָה לְחֲכָמִים, קַל וְחֹמֶר לְטַפְּשִׁים, כִּי כִּשְׂאָדָם שׁוֹתֵק, אֶף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ מִי הוּא. וְלִכֵּן זֶהוּ תַרְגִּיל שֶׁל צְבוּעַ, שְׁאִינוּ מְדַבֵּר, אֲזַי אֲתָה לֹא יוֹדֵעַ מִי הוּא, כִּי (מִשְׁלֵי ב, ו): "מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה", מֵהִפָּה שֶׁל אָדָם נִכָּר מִי הוּא. וְלִכֵּן כִּשְׂאָחַד הוֹלֵךְ

קנר אָשֶׁר ה' כג בְּנַחֵל

כּפּוּף וְאִינוּ מְדַבֵּר וְכוּ', אֵין זֶה רְאִיָּה שֶׁהוּא אִישׁ כְּשֶׁר וְצַדִּיק גְּנוּז...
אֲדַרְבֵּה זֶה עוֹבֵד עֲלֶיךָ, וְאַתָּה הוֹלֵךְ אַחֲרָיו כְּמוֹ שׁוֹטֵה וְכוּ'. הַעֲקֹר
מֵה אַתָּה מְרוֹיַח מְכַל הַעֶסֶק — תַּחֲשֵׁב תְּמִיד, כְּמֵה דַפִּים גְּמָרָא,
כְּמֵה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כְּמֵה סִימָנִים שֶׁלְחֵן עֲרוּף יֵשׁ לָךְ בְּיַד עַל יָדוֹ?!
זֶה מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ חֲשֻׁבוֹן, זֶה הַגְּדֵלוֹת, וְחוּץ מִזֶּה — הַפֵּל
הַבֵּל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי אֵין מְלֻיִם לוֹ לְאָדָם — לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא
אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלָא תוֹרָה מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְד
(אָבוֹת ו, י').

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' כג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע שֶׁכָּל מֵה שֶׁרַק
קוֹרֶה אַתָּךְ, זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאִם תִּכְנִיס דְּבַר זֶה בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, אֲזַ
כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר בְּנֵה הָעוֹלָם אֵין מֵה לְחַפֵּשׁ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב): אָדָם
צָרִיךְ תְּמִיד לְחַפֵּשׁ רַק אַחַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם נִמְצָא שֵׁם —
יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא — לֹא יַעֲשֶׂה. וּמוֹבָא בְּיַהֲרַר (חֵלֶק ג' עג): קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְאוֹרִייתָא חַד הוּא; הֵינּוּ בְּכָל דְּבַר צְרִיכִים לְרְאוּת שְׁיִהְיֶה הַלְכָה
כֶּה, וְאִם לֹא, אֲזִי לֹא יַעֲשֶׂה אֶת זֶה. וְלִכֵּן רַבֵּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ עַל לְמוּד
הַלְכָה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲשֶׁר כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם הַלְכָה חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְלִכֵּן צָרִיךְ רַק לְמַצֵּא אֶת הַלְכָה בְּכָל
דְּבַר, וּצְרִיכִים לְשָׂאֵל כָּל דְּבַר קִטְן אֶת רַב יִרָא שְׁמַיִם, וְאֵל יִנִּיחַ עֲצָמוֹ
לְטַעוֹת כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּתוֹרָה.

אָשֶׁר ה' כד בְּנַחֵל קְנָה

רְאֵה לְקַבֵּל אִמְץ לֵב, וְלֹא לִפְחַד מֵאֵף אֶחָד. הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ זי"ע אָמַר: סִגְלָה לְהַנְצִיל מִרְשָׁעִים — לֹא לִפְחַד מֵהֶם. וְרַבְנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמט): עֵקֶר הַגְּבוּרָה בְּלֵב, וּמִי שְׁלָבוּ חֵזֶק, אֵינּוּ מִתְיָרָא מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם אָדָם שְׁבַעוּלָם, וְהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת גְּבוּרוֹת גְּדוּלוֹת וּכְבִישׁוֹת וְלִכְבֵּשׁ, וְזֶה הִזְהָ פָחוּ שֶׁל שְׁמִשׁוֹן, שְׁלֹא פָחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאֵת הַכַּחַ הִזְהָ מְקַבְּלִים רַק עַל-יְדֵי שְׁדִבּוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁזֶה בְּחִינַת "נְזִיר אֱלֹקִים" (שׁוֹפְטִים יג, ה), שְׁדִבּוּק רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' כד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וְאֵרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִירֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה מֵה לְפָנֶיךָ, הִנֵּה עֹכְשׁוֹ הַתַּחַתְנַת, וּלְפָנֶיךָ כָּל הַחַיִּים, וְאִתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה וְלְהַצְלִיחַ מְאֹד, רַק רְאֵה לְהַקְפִּיד שְׁאִשְׁתַּף תְּגַלַּח שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה כְּנֵהוּג אֶצֶל נָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּשֵׁרוֹת מְקַדְּמַת דָּנָא. וּבִזְהַר מִחֲמִיר מְאֹד מְאֹד עַל זֶה, וּמְקַלֵּל אֶת מִי שְׁנוֹתֵן רָשׁוֹת לְאִשְׁתּוֹ לְלַכֵּת בְּגִלּוֹי שְׁעַר וְכוּ' (עֵין זֶהֱרֵה הַקְּדוּשׁ נִשְׂא קְבָה); וְעַדִּיף לְלַכֵּת עִם פְּאָה, מֵאֲשֶׁר לְלַכֵּת בְּמִטְפַּחַת וּבְגִלּוֹי שְׁעַר, וְזֶה בְּרוּר; כִּי לְלַכֵּת בְּגִלּוֹי שְׁעַר, זֶהוּ עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְאֵת זֹאת צָרִיכִים לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי פְאָה זֶהוּ סֵתֵם כּוֹבַע שֶׁל שְׁעַר וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵלוֹ שְׁאֲסָרוּ, זֶה עַל אִשָּׁה שֶׁהוֹלְכַת עִם כְּסוּי שְׁעַר, אֲבָל כְּפִי שְׁהִיּוּם הוֹלְכוֹת הַנְּשִׁים עִם שְׁעֵרוֹתֵיהֶן בְּלִי תְּגַלַּחַת, וְאֵזוּי חֲצִי רֵאשׁ בַּחוּץ בְּגִלּוֹי שְׁעַר, בְּוֹדָאֵי עַדִּיף לְלַכֵּת עִם פְּאָה שְׁיִכְסֶה אֶת הַשְּׁעֵרוֹת לְגַמְרִי, וְזֶה בְּרוּר מְאֹד מְאֹד, וְכָל אֵלוֹ שְׁאֲסָרוּ פְּאָה, זֶה רַק לְאִשָּׁה שֶׁהוֹלְכַת תְּמִיד עִם מִטְפַּחַת, וּבְוֹדָאֵי זֶה יוֹתֵר טוֹב, אֲבָל אֵלוֹ הַנְּשִׁים שְׁלֹא

קנו אֲשֶׁר ה' כה בְּנַחֵל

תִּלְכְּנָה עִם מִטְפָּחוֹת, וַיֵּרְאוּ אֶת הַשְּׁעָרוֹת בַּחוּץ (אֲפֹלוּ קֶצֶת), עֲדִיף
אֶלֶף פְּעָמִים לְלַכֵּת עִם פָּאָה, וְזֶה בְּרוּר!

בְּעֵנֵי הַנְּהָגוֹת וְכוּ', לֹא אוֹכַל לְהַעֲלוֹת עַל הַכֶּתֶב, וַיִּנְדְּבֵר פְּנִים
אֶל פְּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' כה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

מָה אָמַר לְךָ, אֵינְךָ עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה — מִלְּהַדְפִּים
סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל. וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הִיָּה הוֹלֵךְ לְצְדָקָה בְּעֵבֹר הַדְּפֹסֶת
סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְהִלְבִּישׁ אֶת זֶה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּעֵבֹר הַכְּנֶסֶת כֶּלֶה,
וְזֶה שָׁמַעְתִּי מִכְּפֹה מִזְקֵנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִהַדּוֹר הַקָּדָם [מֵר' לְוִי
יְצַחְק (גְּרוֹ יְאִיר) (ו"ל)] לֹא שָׁמַעְתִּי אֶת זֶה, וְאֵף שֶׁשָּׂאֲלָתִיו, הוּא
הִתְחַמַּק, וְהִבְנֵתִי מִמֶּנּוּ כִּי הוּא לֹא שָׁמַע אֶת זֹאת, וְלִכֵּן לֹא רָצָה
לִדְבַר, מִהֲרִב הַחֲסִיד ר' יְצַחְק מְעַנְדִּיל (שֶׁהוּא הִיָּה מְקַרֵּב מְאֹד אֶל
הֲרִב הַקְּדוֹשׁ ר' אֲבָרְהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל, עוֹד קָדָם שֶׁר' לְוִי יְצַחְק (גְּרוֹ
יְאִיר) (ו"ל)] הִפִּיר אֶת ר' אֲבָרְהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל, (כִּי הִיָּה בְּאוֹמֵן
בְּשָׁנוֹת תרס"ט תר"ע תרע"א), וְהוּא שָׁמַע אֶת זֶה מִמֶּנּוּ, וּמֵעוֹד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁשָּׁמְעוּ זֹאת מִתְּלִמְיָדֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, כִּלְכָף הִיָּה
חָשׁוּב אֶצֶל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (עֵנֵן זֶה שֶׁל הַדְּפֹסָה). וְלִכֵּן אֵינְךָ לְמַעַלָּה
מִזֶּה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתְּמִיד תִּמְשִׁיךְ לַעֲזֹר לְהַדְפִּים אֶת
סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

אֲשֶׁר ה' כו בַּנְחַל קנז
ה' כו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַרְא הִתְשַׁמֵּ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, אַךְ הַטְרָדוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים, הֵם אֲשֶׁר
עִכְבוּנִי לְכַתֵּב וְעַמְּךָ הִסְלִיחָה.

אָחִי הַיְקָר! צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל אֲהַבַת
יִשְׂרָאֵל, וְצְרִיכִים תְּמִיד לְמִשְׁמַשׁ בְּתַפְלִין וְלְבַדֵּק אוֹתָם, כִּי בְּתַפְלִין
שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב' ז, כג): "מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל",
וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְחַפֵּשׁ תְּמִיד — אֵיךְ אֵיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל,
וּבְתַפְלִין שְׁלָנוּ כְּתוּב (דְּבָרִים ו, ד): "ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד"; וְעַל-כֵּן
צְרִיכִים לְמִשְׁמַשׁ תְּמִיד וְלְחַפֵּשׁ, אֵיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים בְּדַבְּרוֹת הַבוֹרָא
יִתְבָּרַךְ, כִּי סִימָן לְדַבְּרוֹת הוּא תַפְלִין (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן
לח).

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְדַבֵּר כָּל זְמַן
שֶׁתַּתְּפִלִין עָלָיו, כִּי בְּאִפְסָן הַזֶּה לֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִהַתְּפִלִין, וְאֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְזִכּוֹר בְּכָל יוֹם מִהַתְּפִלִין, הֵינּוּ הֵן בְּתַפְלִין שֶׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא "אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל", וְהֵן בְּתַפְלִין שְׁלָנוּ,
שֶׁהוּא "דַּבְּרוֹת הַבוֹרָא" יִתְבָּרַךְ (עֵין בְּרִכּוֹת דף ו).

וּבְאֵמַת אִם נִשְׁפִּיל, נִרְאֶה וְנִכְיֵן שֶׁהֵם דְּבַר אֶחָד, כִּי כָל בַּר
יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלֹוֶק מִמַּעַל, וּבְכֻלְלִיּוֹת הֵם הַשְּׂכִינָה, וְעַל-כֵּן מִי
שְׁאוּהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּיָדוּעַ שְׁאוּהֵב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי
שְׁאוּהֵב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוּהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל.

וּבְעֵינֵי אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בְּזֶה לְמוֹד עֵמֶק עֵמֶק, הֵינּוּ כִּי צְרִיכִים
לְאַהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּלִי יוֹצֵא מִן הַפֶּלֶל, וְאִפְלוּ הַרְשַׁע הַכִּי
גְּמוֹר צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ בּוֹ אִיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, וְלָדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב). אֲבָל זֶה רַק מִצַּד נִשְׁמָתוֹ, אַךְ אֶת עֲצָם

קנח אֲשֶׁר ה' כו בְּנַחֵל

הָרַע שְׁלוֹ שְׁעוֹשָׁה, אֶת זֶה אָסוּר לְדוֹן לְכַף זְכוּת כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה צָרִיכִים לְשֵׁנָא אֶת הָרָשָׁעוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׂנֵאָה, כַּמּוּבָא הֲרַבְּה בְּמִזְמוּרֵי הַמֶּלֶךְ נַעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל (תְּהִלִּים קל"ט, כא): "הֲלֹא מְשֻׁנְאֵיךְ ה' אֲשֵׁנָא וּבַתְּקוּמָתְךָ אֶתְקוּטְט תַּכְלִית שְׂנֵאָה שְׂנֵאֲתִים, לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי"; כִּי אֶת הָרַע שְׁלָהֶם אָסוּר לְדוֹן לְכַף זְכוּת, וְאָסוּר לְהוֹדוֹת לָהֶם בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבָעוּלָם. וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּץ מְאֹד מְאֹד בְּנִקְדַת הַיְהוּדוֹת וּבְנִקְדַת הַצְּדִיק הָאֲמֵתִי, וְלֹא לְהִתְפַּחַד וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה. וְדַבֵּר זֶה הוּא בְּרוּר, כִּי כָּל הָעֲנִיָּן לְדוֹן לְכַף זְכוּת, הוּא רַק מִצַּד נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהִיא מְרוּם הָאֲצִילוֹת, אִךְ בְּעֲנִיָּן מַעֲשֵׂיו הָרָעִים, אָסוּר לְהוֹדוֹת לוֹ בְּשׁוּם אַפֵּן.

וּבַפְּרָטִיּוֹת אֵלוֹ הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, צָרִיכִים לִידַע כִּי הֵם פְּגוּמִים מְאֹד מְאֹד בַּפְּגָם הַבְּרִית, כִּי לֹא יִדְבַר אֶחָד עַל צְדִיקִים אֲמֵתִיִּים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ פְּגוּם מְאֹד מְאֹד, "שְׁלַח יָדְיוֹ בְּשָׁלוֹמוֹ חֲלָל בְּרִיתוֹ" (תְּהִלִּים נ"ה, כ), וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁמַּעֲזִיז לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים אֲמֵתִיִּים הַדְּבֹקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַדְּבָקוֹת, וְהֵם עוֹד בְּחַיֵּיהֶם מֵתִים בְּעֵינֵיהֶם (עֵין סוּטָה ה.), כִּי נִסְתַּלַּק מֵעֵינֵיהֶם חַיּוּתָם הַנִּשְׁמֵתִי לְגַמְרִי, רַק מֵה שְׁרוּאִים אֶת הַגּוּף מְסֻתָּבֵב עִם בְּגָדִים וְכוּ', אֲבָל בְּאֲמֵת הֵם כְּבָר מְזִמֵּן רַב מֵתוֹ וְנִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם, בּוֹדָאִי מִי שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם, כְּאֵלוֹ מְדַבֵּר עַל הַשְּׂכִינָה מִמֶּשׁ, כִּי הֵם זְכוּ לְהַפְּלֵל לְגַמְרִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁרֵי עֵין רוּאָה צְדִיקִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, הַדְּבֹקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמוֹסְרִים נְפֶשׁם בְּכָל עֵת וְרָגַע אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְצַמְצָמִים עֲצָמָם, וּמוֹרִידִים וּמְשַׁלְּיכִים אֶת עֲצָמָם אֶל תּוֹךְ טֵיט הַיָּוֶן, לְהוֹצִיא מִשָּׁם נְפִשׁוֹת פְּגוּמוֹת שְׁנִפְגָּמוֹ בְּכָל מִינֵי לְכֹלְוִכִּים וְטַנּוּפִים שֶׁל פְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה וְכוּ', זְנוּת וְכוּ', וְהֵם מְדַבְּרִים עִמָּהֶם בְּחֻכְמָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, עַד שֶׁהִלָּה שׁוֹכַח עִם מִי מְדַבֵּר וְכוּ', וְהַצְּדִיקִים הַשְּׂרָפִים הָאֵלוֹ אֵינָם מְסֻתְּפָלִים עַל כְּבוֹדָם, רַק מוֹסְרִים נְפֶשׁם תָּמִיד בְּעֵבֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּמוֹסְרִים אֶת שְׁמָם, שְׁפָלָם יִדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם (עֵין לְקוּטְרִימוֹהֲרָ"ן, חֲלָק א', סִימָן רס), וְכָל זֶה הֵם עוֹשִׂים לְמַעַן לְהַצִּיל עִם רַב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁר ה' כו בְּנַחֵל קִנֵּט

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְחַבֵּר עִמָּהֶם, וְלִהְיוֹת עִמָּהֶם
בְּצוּמָא חֲדָא, אֲשֶׁרִי לָהֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִים!

נָא וְנָא אַל תְּהִיָּה בְּטָלָן! כַּלָּךְ מִחְלִישוֹת הַדַּעַת, וְתִרְאָה לְצִאֵת
מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, רְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְאָה לְשַׂמַּח אֶת
אֲשֶׁרְךָ, וְתִהְיוּ בְּיַחַד תָּמִיד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָּה, וְתִדוּן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת
תָּמִיד.

וְאִם אֲפֹשֶׁר לְהִפְרִישׁ ח"י מִטְּבָעוֹת לְצַדִּיקָה קִדְּם הַזְּוִיג, אֵין
לְמַעַלָּה מְזָה (בְּשִׁבְתַּת יוֹם טוֹב, טוֹב לְהִפְרִישׁ בְּפָה, וְתַכְף-וּמְיָד
בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת יוֹם טוֹב לְשִׁלְּם, וּבְאֲמָצַע שְׁבוּעָה לְתַן תַּכְף-וּמְיָד, וְאֵלוּ
הַח"י מִטְּבָעוֹת לֹא אֲכַפֵּת אֵיזָה סְכוּם — גְּדוּל אוֹ קִטָּן, אוֹ פְּרוּטוֹת,
אוֹ שְׁקָלִים, אוֹ דוּלָרִים, כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה כְּפִי בְּסִפָּה), כִּי ח"י זֶה
מְרַמֵּז עַל צַדִּיק ח"י עֲלָמִין, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁךְ שְׁפַע אוֹר גְּדוּל, וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרִי מִי שְׂנוֹתָן ח"י מִטְּבָעוֹת לְצַדִּיקָה קִדְּם הַזְּוִיג.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְחַשֵּׁב אֲזוּ בַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁהַזְּהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן קו): רְאוּי לְהִרְהוֹר בְּדַבְרֵי תּוֹרָה בְּשַׁעַת זְוִיג,
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יוֹכֵל לְהוֹלִיד בָּנִים, אֶף-עַל-פִּי שֶׁמִּחְשַׁבְתּוֹ תְּהִיָּה
דְּבוּק אֲזוּ בְּהִרְהוּרֵי תּוֹרָה, וְטוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּכָף, וּמִכָּל
שָׁכַן וְכָל שָׁכֵן מִי שְׂזוּכָה לְהִפְשִׁיט אֲזוּ אֶת מִחְשַׁבְתּוֹ לְגַמְרֵי מְזָה
הָעוֹלָם, אֲזִי זוּכָה שְׁנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי זְוִיגוֹ וְזוּיג בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, יַחְוֵדָא
עַלְאָה הַתְּלוּי בְּיַחְוֵדָא תַּתְאָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן לב).

וּמִהֲרַב הַקְּדוּשׁ רַבְּנֵנוּ אֱלִימְלָךְ זי"ע מוּבָא לְכוּן אֲזוּ, שֶׁהוּא מוּכָן
לְהַשְׁרִף בְּרַגַע זֶה עַל קְדוּשׁ הַשָּׁם, הֵינּוּ אֶף אִם יִפְרִידוּ אוֹתוֹ בְּרַגַע
זֶה וְיִשְׁרְפוּ אוֹתוֹ — לֹא אֲכַפֵּת לוֹ. אֲשֶׁרִי הַזְּוּכָה לִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ
תְּבַרְךָ, וְיִזְכָּה לְהִגִּיעַ אֶל מְדִרְגוֹת כְּאֵלוֹ.

נָא וְנָא אֵיךְ שֶׁהוּא, אָסוּר לְפַל בְּדַעַתוֹ כָּלָל, אֲפֵלוּ שְׁעֲדִין אֵינוֹ
אוֹחֵז בְּזֶה, הָעַקֵּר לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְבוֹא לְיַדֵּי הוֹצָאֵת זְרַע
לְבַטְלָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר הוּא פָּגָם גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, וּמִפְרִיד אֶת

קס אָשֶׁר ה' כז בַּנְחָל

עצמו ממנו יתברך, ונופל לידי עצבות ודפאון פנימי, אשר קשה להוציא את האדם מזה אחר-כך.

אחי היקר! ראה ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר הוא תקון נורא ונפלא מאוד מאוד, והורג את היצר הרע לגמרי, ורבנו גר ישראל החיד"א מביא בשם מדרש תלפיות, שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנום, ומי שלמד משניות, אינו מניח אותו להכנס שם. ועל-כן ראה להיות חזק מאוד מאוד באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום חק ולא יעבר.

גם תהיה רגיל לילה א' אל ציון הקדוש של רבנו המבי"ט, ששם שרש נשמתך. ותעין הרבה בתשובות המבי"ט ובספרו "בית אלקים" וב"קרינת ספר", וזה יועיל לך הרבה. וטוב שתדליק שם גר בכל פעם שתזכה לבקר על קברו, ותראה להזכיר גם אותי שם לטובה, והשם יתברך השומע תפלות ישראל — ישמע תפלתך תמיד.

הדורש שלומך...

ה' כז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא התשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאוד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאוד נכספה נפשי לשמע הטוב ממך, אחרי שחזרת מפה, ומה בענין החובות שלך.

אודות החטא התמור וכו' וכו', יהיה זהיר לילה בכל יום ויום למקנה כל ימי חייך, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהוא תקון הברית, ויתנה בכל יום ויום לפניו יתברך, ויספר לו בפרטי פרטיות את כל מה שעשה, ויתחרט על זה מאוד מאוד.

אָשֶׁר ה' כז בַּנְחַל קסא

וְכֵן יִזְהַר מְאֹד בְּקַרְיַאת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, כְּסִדְרֵי תַקּוּן הָאֶרֶץ
וְלֵעִם הַיְהוּדִים, וְקַבְּלַת ד' מִיתוֹת בֵּית-דִין, וְזֶה יֹאמֵר בְּכָל לַיְלָה,
אֶפְלוּ בְּשַׁבַּת וּבְיוֹם טוֹב כָּל יְמֵי חַיָּיו.

גַּם יִהְיֶה זֶהִיר מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד מִסֵּכֶת כְּרִיתוֹת, וְיִחְזֹר בְּזֶה
בְּקַבְּיעוֹת, הֵינּוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם דָּף אֶחָד, וּכְשֵׁי־יִסִּים — יִתְחִיל עוֹד
פַּעַם, כִּי יִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיָּיו. וּמִסֵּכֶת זֶה תִּקְרָא אֶצְלוֹ "עוֹלָם הַבָּא
מִסֵּכֶת", מְלַבֵּד הַשְּׁעוֹר בְּגִמְרָא שֵׁישׁ לוֹ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּש"ס, יִלְמַד
דָּף גִּמְרָא כְּרִיתוֹת בְּכָל יוֹם, אֶשֶׁר אֶפְלוּ הָאֲמִירָה בְּעֶלְמָא מוֹעֲלַת
מְאֹד מְאֹד לְתַקּוּן הַנְּשֻׁמָּה.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת עֲצוּב, רַק תְּמִיד יִשְׁמַח, וְיִרְאֶה לְשִׂמְחַ אַחֲרֵים
בְּקוֹל נְגִינָתוֹ. וּמָה טוֹב שִׁיתְּפַלֵּל בְּכָל עֵת מְצוּא לְפָנֵי הָעַמּוּד, וְיַעֲזֹר
בְּקוֹלוֹ אֶת שְׂאֵר הַמִּתְפַּלְלִים, וּמְכַל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן כְּשִׁיזְכֶּה גַם
לְהַדְלִיק ד' גִּירוֹת לְפָנֵי הָעַמּוּד — אֵין לְמַעְלָה מְזֶה.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי גְדוֹל כְּחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִהַבּוֹץ הַכִּי גְדוֹל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמָךְ
בוֹ, עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה וְשִׁקְיָדָה רַבָּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים. וּמָה טוֹב וּמָה
נְעִים אִם תִּזְכֶּה לְסִים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", כְּפִי
שֶׁחֲלַקְנוּהוּ לְיְמֵי הַחֹדֶשׁ, וְכֵן לְלַמֵּד בְּ"סִפְרֵי-הַמְּדוּת" וּבְ"סִפּוּרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת", אֶשֶׁר הֵם הַסִּלְמִים לְעֵלוֹת אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, כְּאֶשֶׁר דִּבְרַנוּ
הַרְבֵּה מְזֶה.

רָאָה לְהִיּוֹת חֲזֹק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
בְּאֶפְן שֶׁתִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָךְ שְׁפַע אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ. וְגַם לוֹמַר בְּכָל
יוֹם וְיוֹם "יוֹם שְׁלָם שֶׁל תְּהִלִּים", בְּאֶפְן שֶׁתִּזְכֶּה לְסִים בְּכָל שְׁבוּעַ
אֶת כָּל סִפּוּר הַתְּהִלִּים.

וּמִי יִתֵּן שֶׁתַּעֲזִין כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּסִפּוּר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֶשֶׁר
בַּנְחַל", אֶשֶׁר מִי שֶׁיִּהְיֶה חֲזֹק בְּזֶה — לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, וְלֹא יִחְזֹר
אַחֲרֹנִית, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַדְּבוּרִים שֵׁישׁ שָׁם לֹא יִנְיָחוּ אוֹתוֹ לְפַל,
חַס וְשְׁלוֹם. אֶשֶׁרִי הַמִּתְמַיֵּד בָּהֶם, וְאֶשֶׁרִי הַמְּפִיץ אוֹתָם, וְאֶשֶׁרִי

קסב אֲשֶׁר ה' כז בְּנַחֵל

וְאֲשֶׁרֵי הַמִּדְפָּסִים אוֹתָם, שְׁתַּהֲיֶה לוֹ זְכוּת בְּזְכוּת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְלֵהוּת מִמְּזִכֵי הַרְבִּים, שְׁאֵז אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי, וּזְכֹר מְעֻשֵׂיךָ! וְעַל-כֵּן לְעוֹלָם לֹא תִתְרַחֵק מִרְבֵּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר רַק בְּיָדוֹ מִנַּח תְּקוּנָךְ, כִּי רַק הוּא יְכוּל לְתַקֵּן אוֹתְךָ, וְהוּא עָרֵב לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁיִתְקַן אֶת הָעוֹלָם, אִךְ הַבְּעַל-דָּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְגֵרֵשׁ וּלְרַחֵק מִמֶּנּוּ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֵק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד בְּהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו ו'ל, וְאֵל תֵּאבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁאוּמְרַת אַחֲרַת, רַק הַחֲזֵק בּוֹ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְתִבְקֶשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוּמָן, אֲשֶׁר הִבְטִיחַ בְּהִבְטָחָה חֲזָקָה, שְׁכָל הַבָּא אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה גְּדוֹלָה. תִּרְאֶה לְכֹסֶף לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל כְּסוּפָךְ וְרִצּוֹנָךְ, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְנִסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו'ל בְּעִיר אוּמָן.

רְאֵה לְגֵרֵשׁ מִמָּךְ אֶת הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְלִהְמַשִּׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד אֶל תְּקֵף הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׂמֻחָה, וְאֵל תְּדַבֵּר עִם אַחֵר כָּלֵל מִהָעָבָר שְׁלָךְ, אִתָּה רְאֵה רַק לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבַר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאִתָּה רְגִיל בָּהּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם תִּתְחִיל לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּרַמְבַּ"ם כְּסִדְרָן, בְּכָל יוֹם פָּרָק אוֹ שְׁנֵי פָּרָקִים מִהַתְּחִלָּה, וְכִשְׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים — תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכִשְׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, תִּרְבֶּה שָׁם בְּתַחֲנוּנִים, וְתִדְלִיק שָׁם ח"י גְּרוֹת לְתַקּוּן נַפְשְׁךָ, וְכֵן תִּפְרִישׁ אֶזְ צְדָקָה (וְאֵת הַצְּדָקָה הַזֹּאת תִּתֵּן בְּעָבוּר צָרְכֵי סְעֻדָּה שְׁלִישִׁית בְּבֵית הַכְּנֶסֶת דִּיקָא).

וְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְךָ לְתַקֵּן הַכָּל בְּזְכוּת רַבֵּנוּ ו'ל, שְׂאִמֵּר עַל עֲצָמוֹ (חַיִּי-מוֹהֲרָן, סִימָן שֵׁלֵב): "אֲנִי נִהַר הַמְּטַהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּרְאֶה לְהַחֲבִיא אֶת הַמַּכְתָּב וְלֹא לְהִרְאוֹתוֹ לְשׁוֹם בְּרִיָּה.

ה' כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עַל-יָדֵי בְּעֵלְךָ, אֶף מְרִב טְרִדוֹתַי לֹא הָיָה פְּנָאֵי לְהָשִׁיב לָךְ.

אִוֹרוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין לְגוֹר עַל יַד הָאִמָּא שְׁלָךְ, לְדַעֲתִי, טוֹב לְבַעֲלָךְ עֲכָשׁוּ בְּמִשְׁךָ זְמַן מַה לְגוֹר בְּעִיר הַקִּדְּשׁ צְפַת, וְזֶה טוֹב לוֹ מִכָּל הַבְּחִינוֹת — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

בְּנִדְאֵי עֲלִיךָ לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אִם, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁהִיא אֶלְמָנָה, עֲלִיךָ רַק לְחַזֵּק אוֹתָהּ וּלְשַׂמַּח אוֹתָהּ בְּכָל מִינֵי בְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת, שְׁטוֹב לָךְ וְכוּ', וּבְדַבָּר זֶה מִתָּר אֶפְלוֹ לְהִגְזִים קֶצֶת, בְּאִפְּן לְנַחֲמָה וּלְשַׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא מִצְוָה כְּפוּלָה — הֵן בְּתוֹר אִמָּא וְהֵן שֶׁהִיא אֶלְמָנָה.

אִוֹרוֹת שְׂדוּכִים לָהּ, אֵת צְרִיכָה לְהַבִּין, כִּי קִשָּׁה לְאִשָּׁה לְגוֹר לְבַד בְּלֵי בַעַל, וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת ק"ח:): טַב לְמִיתָב טַן דִּו מְלָמִיתָב אַרְמְלוֹ [טוֹב לְשִׁבְתָּ שְׂתִים בְּיַחַד (אִיךָ שְׁלֹא יִהְיֶה) מְלָשְׁבַת אֶלְמָנָה לְבַד]; וְאִף שְׁאֲנִי מִבִּין שְׁקִשָּׁה לָךְ מְאֹד מְאֹד וּלְכָל הַמְשַׁפְּחָה לְקַבֵּל אֲבָא חוֹרְג, אֶף בְּאַמַּת אִם תִּהְיֶה לָךְ אֶהְבָּה אֲמִתִּית לְאִמָּךְ, תַּעֲזָרִי לָהּ לְהִתְחַתֵּן עוֹד פַּעַם, כִּי אֶהְבָּה אֵת הַזּוּלָת נִקְרָא רַק מַה שְׁטוֹב בְּעִבוּר הַזּוּלָת, וְשְׁלֹא יֵצֵא מִזֶּה גִזְק, זוֹ נִקְרָאת אֶהְבָּה אֲמִתִּית לְזוּלָת, כִּי אִם אוֹהֵב אֵת הַזּוּלָת לְמַה שְׁטוֹב לוֹ בְּעֵצְמוֹ, זוֹ לֹא נִקְרָאת אֶהְבָּת הַזּוּלָת, רַק אֶהְבָּה עֲצָמִית, שְׂאוּהֵב אֵת עֲצָמוֹ. וְדַבָּר זֶה סוֹכֵב בְּכָל הָעֲנִינִים, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצֵל הַבְּנִים, צְרִיכִים לְאֹהֵב אוֹתָם בְּאִפְּן כְּזֶה, מַה שְׁטוֹב לָהֶם, וְלֹא מַה שְׁטוֹב לָנוּ, וְזוֹ נִקְרָאת אֶהְבָּה אֲמִתִּית.

קסד אָשׁר ה' כט בנחל

ומכל שכן אהבה אל אמך, עליך לאהב אותה מה שטוב רק לה ולא לך, שאז נקראת אהבה אמיתית, ועל-כן ראי לא לעכב אותה מלהתחתן.

והשם יתברך השומע תפלות ישראל ישמע את תפלותנו, שכל משפחתך תחזור בתשובה בתוך כלל נשמות ישראל, ומי שיצטרך למצא את זוגו, שימצאנו תכף-ומיד בנקל.

הדורש שלומכם...

אודות פאה, תעשי כפי שבעלך רוצה. ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרשה ט'): איזוהי אשה כשרה? העושה רצון בעלה.

ה' כט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשמ"ג.

שלום רב.

את מכתבך לגבון קבלתי, אף מרב טרדותי לא היה הפנאי להשיבך.

מאד מאד שמחתי שאתם מסתדרים, וגם כי בחסדי השם יתברך אחותך התארסה, והשם יתברך יעזר לכל המשפחה, שיהיו רק שמחות בביתכם, ומי שצריך למצא את זוגו, שיזכה למצא את זוגו הנהגון לו מן השמים, בזכות הצדיק יסוד עולם, אשר הוא השדכן המשדך כל השדוכין שבעולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט).

עליך לדעת, כי הצדיקים האמתיים מתפללים בכל יום ובכל שעה על כלליות נשמות ישראל, ומבקשים ומתחננים ממנו יתברך שימלא משאלות לבות ישראל לטובה, וישפע עליהם פרנסה

אֲשֶׁר ה' כט בְּנַחַל קסה

וְזוּגִים וּבְרִיאוֹת וַיְשׁוּעוֹת וְהַמְתָּקוֹת הַדִּינִים, וְתָמִיד מְיַחֲדִים יְחִידִים
קְדוּשִׁים לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאַף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מִזֶּה,
אֲדַרְבָּה כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדוֹ, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁהַצְּדִיקִים
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים וּמְשַׁטְטִיחִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשׁוֹפְכִים שִׂיחָם
וַתִּפְלְטֵם לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ.

וּבְכָר סֵפֶר רַבְּנּוּ ז"ל עַל הָעֲנָן הַזֶּה, אֵיךְ שֶׁבְּגִי-אָדָם טוֹעִים,
וְאֵינָם יוֹדְעִים מִהֵיכָן נִצְמַח יְשׁוּעָתָם, וְאָמַר (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תנה):
אָדָם אֶחָד הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּפָגַע בְּזֹאֵב, וְהָיָה מִתְיָרָא מִמֶּנּוּ וְהוֹשִׁיט
מִקְלוֹ, וַעֲשֶׂה עִם מִקְלוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׂין עִם קְנָה שְׂרָפָה שְׁקוֹרִין בִּיקָס
(רוֹבָה), כְּאֵלּוּ הוּא רוֹצֵה לִירוֹת עַל הַזֹּאֵב בְּמִקְלוֹ, כְּדִי שִׁיתְיָרָא הַזֹּאֵב
מִמֶּנּוּ, בְּתוֹךְ כִּף הָיָה מוֹרָה אֶחָד עִם קְנָה שְׂרָפָה בְּאַמָּת, וְהָרַג אֶת
הַזֹּאֵב, וְנִדְמָה לְזֶה שֶׁהוֹשִׁיט אֶת מִקְלוֹ שֶׁהוּא הַרְגוֹ, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ
שֶׁנְּהָרַג הַזֹּאֵב עַל-יְדֵי זֶה שֶׁהוֹשִׁיט קְנָה שְׂרָפָה בְּאַמָּת, כִּי בְּנִדְאֵי אֵין
יְכוּלִים לְהָרַג אֶת הַזֹּאֵב בְּמִקְל.

וְכַף הוּא עֲנָן הַנ"ל מִמַּשׁ בְּדִיוֹק, כִּי יֵשׁ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּם בְּעוֹלָם
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר כָּל הַדּוֹר עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וּבְזִכּוֹתָם נִתְקַיֵּם כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְהֵם פּוֹעֲלִים הַכֹּל בְּתִפְלָתָם וַיְחִוְדִיחֵם, וְכָל הַפְּקֻדוֹת
טוֹבוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת — הַכֹּל נִמְשָׁךְ רַק עַל יְדָם, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה
זֹאת, עֵין שָׁם.

וְדַבֵּר זֶה נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵין כָּל חַי, מֵהַ שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, כִּי אֵלּוּ
הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הַמְּשִׁיכִים שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה, הֵם הַצְּנוּר
הַמְּשִׁפִּיעַ כָּל טוֹב, וְהֵם הַיְסוּד צְדִיק, שֶׁכָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם,
הֵם דִּיקָא גְבוּזִים וְשִׁפְלִים בְּעֵינֵי כָל, וּמְחַרְפִּים וּמְגַדְפִּין אוֹתָם
בְּחִרוּפִין וּגְדוּפִין וְכו', כִּי הֵם תָּמִיד דְּבָקִים בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, וְהֵם נְכָלִים בְּחַי הַחַיִּים, וּמְשִׁיכִים אֶת אוֹרוֹ הַנֶּעְלָם וְהַנִּסְתָּר
בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, כִּי מִסְתַּפְּלִים תָּמִיד רַק עַל הַחַיּוֹת הָאֱלֹקִי הַטְּמוּן וְגִנּוּזוֹ
בְּזֶה הָעוֹלָם: דוּמָם, צוּמָת, חַי, מְדַבֵּר. וְהַסְטָרָא אֲחֵרָא מְקַנְאִים מְאֹד
מְאֹד בְּאוֹר וְהַשְׁפַּע וְהַזִּיו וְהַנֶּעַם שֶׁמְשִׁיכִים, וְעַל-כֵּן מַעֲמִידִים
עֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים וְכו'.

וּבְאֵמַת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֵינּוּ רוֹצֵה שְׂיִזְיֵק לְהַצְדִּיקִים רַב הָאוֹר וְהַזֵּיו וְהַשֹּׁפֵעַ שְׂמֵמֵשִׁיכִים בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן מַעֲמִיד עֲלֵיהֶם חוֹלְקִים הַמְדַּבְּרִים וּמְחַרְפִּין וּמְגַדְּפִין אוֹתָם, וְעַל־יְדִי־זֶה הֵם גִּסְתָּרִים מַעֲיִנֵי כָל חַי, וְעַל־יְדִי־זֶה יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ שֹׁפֵעַ רַב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קִיד), בְּסוּד (תְּהִלִּים קמז, ח): "הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים", בְּאֵפֶן "הַמְכִּין לְאֶרֶץ מִטָּר", שְׂמֵכֶסִּים אֶת הַצְדִּיקִים הַנִּקְרָאִים שָׁמַיִם — בְּעָבִים וְעַנְנִים, בְּאֵפֶן שְׂיִכְנִנוּ לְאֶרֶץ הַשֹּׁפְעוֹת טוֹבוֹת וַיִּשׁוּעוֹת וַיִּנְחָמוֹת.

רְאֵי לְהֵיוֹת תְּמִיד שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, וְתִרְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת בְּעֵלְךָ הַיֶּקֶר, וְתַעֲזָרֵי לוֹ שְׂיִוְכַל לְעַסֵּק בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַצִּיִּתִי לְקוּלוֹ, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה, פְּרָשָׁה ט'): אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ. וְהַעֲקָר — לְהִרְחִיב לוֹ דַּעְתּוֹ, וְאֵז "כַּמִּים הַפְּגִים לְפָנָיִם" (מְשָׁלִי כו, יט), כִּפֵּי הַפְּגִים שָׂאתָ תִרְאֵי לוֹ — כֵּן יִרְאֶה לְךָ.

וּבְאֵמַת לְאִשָּׁה קַל מְאֹד מְאֹד לְהַפְּךָ רְצוֹן בְּעֵלָהּ אֵלֶיהָ, עַל־יְדֵי שְׂתַקְבֵּל אֶת הַבַּעַל תְּמִיד בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, וְתִדְבַּר אֵלָיו דְּבוּרִים רַבִּים, וְאֵז אֶפְלוֹ שְׂיִהְיֶה הַכִּי קָשָׁה וְכוּ', כְּאֵבֶן מִמֶּשׁ וְכוּ', יוּכַל לְהַשְׁבֵּר, כִּי בְרִכוֹת יְכוּלִים הַכֹּל לְהַפְּךָ, וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי הַבַּעַל נִתּוֹן בְּמַתַּח כְּבֹד כָּל הַיּוֹם בְּעִבּוּדָהּ, וּמְקַבֵּל חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְכוּ', אוֹ הוּא צָרִיף לְהַסְבִּיר פְּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וְלְהִיטִיב לְזוּלָתוֹ וְכוּ'. וּבְאֵמַת הוּא רַק בְּשֶׁר וְדָם, וְגַם הוּא צָרִיף שְׂיִשְׂאוּ אֵלָיו פְּנִים וְכוּ', וְעַל־כֵּן כְּשֶׁבָא אֶל בֵּיתוֹ, וְרוֹצֵה עַל־כָּל־פְּנִים לְקַבֵּל שֵׁם מֵה שְׂנַתֵּן כָּל הַיּוֹם לְאַחֲרֵים וְכוּ', עַל־כֵּן אִשָּׁה חֲכָמָה כְּשִׁיּוֹדַעַת זֹאת, אִם הִיא מְקַדְּמַת אֶת בְּעֵלָהּ בְּפְנֵים יְפוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבְאַהֲבָה גְדוֹלָה וְכוּ', אֵז דִּיקָא הִיא יְכוּלָה לְהַפְּךָ דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי אֵלֶיהָ.

(וְהַגַּם, שְׂגַם הָאִשָּׁה סוֹבֶלֶת כָּל הַיּוֹם מִתַּח חֲזֵק בְּבֵית מֵהִילָדִים וַיִּמְהַשְׁכְּנִים אוֹ מִפְּרִנְסָתָהּ — אִם עוֹבְדַת וְכוּ', וְגַם הִיא צָרִיכָה שְׂיִמַּת לֵב מִיַּחַדְתָּ, אֲבָל אִשָּׁה חֲכָמָה, עֲלֶיהָ לְהִבִּין וְלְהַשְׁפִּיל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, אִם תִּהְיֶה הִיא הַמְקַדִּמָּה וְכוּ' בְּכָל דְּבַר וְכוּ', אֵז תַּצְלִיחַ מְאֹד).

אֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה שְׂעוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ לְלַמַּד, וּמַעוֹרֶרֶת אוֹתוֹ, אֵזֵי

אָשֶׁר ה' ל בְּנַחֵל קסז

תַּחֲחֹלֵק עִמּוֹ חֶלֶק כְּחֶלֶק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שְׁלוֹמֵד. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאוֹלֵת בְּיָדֶיהָ תִּהְרָסֶנּוּ", אִם רַק יֵשׁ לְאִשָּׁה חֲכָמָה, אֲזִי הִיא בּוֹנֶה בֵּיתָה, וּבֵבִית שׁוֹרָה תְּמִיד רוּחַ שֶׁל אֶהָבָה וְשִׂמְחָה, כִּי הִיא תְּמִיד מְקַבֶּלֶת פְּנֵי בַעֲלָהּ בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת וּבְדַבּוּרִים רַכִּים וְכוּ', וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, הִיא אֲוֵלֶת, וְאִין לָהּ שֶׁכֶל, אֲזִי הִיא מַחְרַבֶת בְּיָדָהּ בֵּיתָה, וְתְּמִיד מִתְקוּטָטִים וּמְרִירִים, וְצַעְקוֹת וְקוֹלוֹת יוֹצְאִים מִהֵבֵית, וְרוּחַ עֲצָבוֹן וְדִכְאוֹן שׁוֹרָה בֵּבִית.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶי בְּטִלְנִית, כָּל הֵבֵית בְּיָדָהּ! רְאֵי לְקַבֵּל אֶת בַּעֲלָהּ בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה, וְתַעֲזְרֵי לוֹ, שְׁיִוְכַל לַעֲסֹק הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְאִז תִּרְאֵי נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, שֶׁכֵּן הוּא יִתְהַפֵּף אֵלֶיךָ לְגַמְרֵי בְּאַהֲבָה וּבְחֶבֶד יִתְרָה.

וְאִם הֵיוּ הַנְּשִׁים יוֹדְעוֹת סוּד זֶה, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא הֵיוּ מִתְקוּטָטוֹת, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל מִי שֶׁהוּא חֲזָק בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא וְתָרְן — הוּא הַמְּנַצֵּחַ תְּמִיד. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: "מִי שֶׁהוּא עֲנֹו יִהְיֶה אֲדוֹן", וּבְדַרְךָ כָּלֵל וְתָרְנוֹת בָּאָה מִמֶּדֶת עֲנָוָה, כִּי מִי שֶׁהוּא עֲנֹו, הוּא תְּמִיד שֶׁפֶל וְסִבְלָן, וְאָדָם כְּזֶה נַעֲשֶׂה אֲדוֹן, וְעַל-כֵּן אִם הָאִשָּׁה סוֹבֶלֶת, לְבִסוּף הִיא תִּזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת הָאֲדוֹן, כִּי מִי שֶׁמֶדְתּוֹ לְהִיטִיב, הַכֹּל נִכְנָעִים אֵלָיו.

מֵאַת ה' הֵיטָה זֹאת, שֶׁכְּתִבְתִּי לָךְ אֶת כָּל זֹאת, וְיִהְיֶה תוֹעֶלֶת גַּם לְנָשִׁים אַחֲרוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' ל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר וְאַרְבַּע ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אוֹדוֹת הַסִּכְסוּף שֶׁלְכֶם, לְדַעְתִּי, תִּרְאוּ לִילָךְ אֶל דֵּין תּוֹרָה, וְאַף

קסח אֲשֶׁר ה' לֹא בִּנְחָל

שְׁזָה עֲנֹשׁ, כַּמּוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (עֵין לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפ), אֶף-עַל-פִּי-כֵן יוֹתֵר טוֹב לִילֹךְ אֶל דִּין, וְלַעֲשׂוֹת דִּין תּוֹרָה, מֵאֲשֶׁר תִּהְיֶה מְרִיבָה וְקִטְטָה בִּיגִיכָם.

וְהַעֲקָר רָאוּ לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי הֵדֵן דִּין אֲמַת — גַּעֲשֵׂה שְׂתָף לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁבַת י'), כִּי נִתְגַּלָּה אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּפִי שְׂפּוֹסְקִים הַדִּינִים — אִם לְזָכוֹת אִם לְחוּב, הַכֹּל עַל-פִּי הַתּוֹרָה, כַּמּוֹבָא שָׁם בַּתּוֹרָה כִּי תֵצֵא (שֵׁם בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן), וְרַבְנּוּ ו'ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן יז): מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ וּמְצִיֵּת לְדִין תּוֹרָה — נִצַּל מִפַּחַד, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן לְדַעֲתִי, רָאוּ לִילֹךְ לְדִין תּוֹרָה, וְהַעֲקָר לֹא לְהִתְפַּחַד, כִּי אֵין לְהִתְפַּחַד מִשׁוֹם דְּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

טוֹב לִילֹךְ אֶל בֵּית-דִּין בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּשֵׁישׁ לוֹ סִכְסוּף עִם אֶחָד, מֵאֲשֶׁר יִלֹךְ אִתּוֹ בְּעוֹלָם הַבַּיִת-דִּין שֶׁל מַעֲלָה, שְׂאֵז חֲרָפוֹת וּבוֹשׁוֹת נִצְחִיּוֹת יִסְבֵּל, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם.

ה' לֹא

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֲנִי רוֹאֶה אֶת גְּדֹל הַחֲסָדִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּמִיד מִיּוֹם שֶׁבָּאתֶם לְכָאן, כְּמוֹ-כֵן עוֹד יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם נְסִים וְנִפְלְאוֹת. הַעֲקָר "עֲמַדוֹ וְהִתְיַצְבוּ וְרָאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה'" (שְׁמוֹת יד, יג), כִּי בְּיַד אֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

בֵּין כֹּף הַיְיָ מַצִּיעַ לָךְ, שֶׁתִּקְנֶה לְעֲצֻמָּךְ מִשְׁנֵיּוֹת (דְּפוּס אֲשֶׁכּוּל — עִם נִקְדוּת), וְתִתְחִיל לומר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר

אֲשֶׁר ה' לֵב בְּנַחֵל קִסְט

הוא סגלה גדולה לתקן את העבר.

וכן תקנה לעצמך ספר תהלים עם אותיות גדולות מאירות
עינים, ותאמר בכל יום ויום שלם של תהלים, באפן שתזכה
לסים פל שבוע את ספר התהלים.

והשם יתברך ישפיע עליכם שפע ברכה, ותזכו לתולדות,
הולדת בנים ובנות. וכן עקר תולדותיהם של צדיקים — מצוות
ומעשים טובים.

הדורש שלומך...

ה' לב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

שמחתי מאד מאד על דבר המשלוח ספרים שאפה לקחת על
עצמך, לשלח ספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר אין
למעלה מזה, כי הספר הזה מהפך את בחירת האדם המסתכל ומעין
בו. ואי אפשר להסביר דבר זה בפה כלל, אדם משקע בחשך
ובגשמיות שלו, וצר ומר לו, ופתאם פותח ספר, והספר הזה מאיר
את עיניו ומהפך את בחירתו לטובה, ומתחיל ללמד מקרא, משנה,
גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ברייתות ותוספתות, הלכות
ואגדות, ומתבודד עמו יתברך, ומתדבק אליו יתברך, אין למעלה
מזה.

אשרי ואשרי מי שיהיה לו חלק — הן בהדפסת הספרים והן
בהפצתן בעולם.

הדורש שלומך...

קע אָשֶׁר ה' לֵג בַּנְחָל
ה' לֵג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאַרְא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיִת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל-הַקְדָּשׁ", קִדְשׁ קְדָשִׁים, דֵּי בְּכָל
אַתֵּר וְאַתֵּר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַקְּרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר הוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאָמַר — שְׂאֲצֹל
הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה, וְעֲקָר הָאֲמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה.

וּבְאֲמַת כָּל מָה שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְאֲמוּנָה יוֹתֵר בְּרוּרָה, כְּמוֹ-כֵן
זוֹכֵה לְדַבֵּק עֲצֻמוֹ יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְכָל אָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָה בְּדַבְּקוֹת כְּזוֹ, עַד שֶׁלֹּא
יִרְצֶה שׁוֹם דְּבָר, רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ, וְלֹא יִכְפֹּה לוֹ שׁוֹם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל, תָּמִיד יִבְעַר לְכָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל
וְלֹא יִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּכָל קִטְנוּתוֹ וַיִּרְיֶדְתוּ יִמְשִׁיךְ לְעֲצֻמוֹ
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא דְּבָקוֹת — לְשׁוֹן דְּבָק, כִּי צְרִיכִים
לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַפְרִד מִמֶּנּוּ, כְּמִי שֶׁמְדַבֵּק
אֵיזָה דְּבָר בְּדַבֵּק חֲזָק, שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהַפְרִידוֹ, כְּמוֹ-כֵן יוֹתֵר מִזֶּה
צְרִיכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוֹם דְּבָר וְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל
לְהַפְרִידוֹ.

מָה אָמַר לָכֶם! רְאוּ לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקֵנוּ, אֲשֶׁר
בַּנְחָל שָׁם חֲלָקֵנוּ וְגוֹרְלָנוּ, הֲלֹא עֲקָר הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם
הוּא רַק מְצַד מִדַּת הַגִּסּוֹת וְהַיִּשּׁוֹת שְׂבוּ, שְׂאֵז הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אוֹמֵר: 'אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוֹר יַחַד' (עֵין סוּטָה ה.); וְעַל-כֵּן ר"ם
אוֹתִיּוֹת מ"ר, כִּי מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִיּוֹת ר"ם, אֲזִי מ"ר לוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי
הָאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְלִידַע
כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת הוּא.
אֵךְ מְצַד קְלַפַּת עֲמָלָק שֶׁהוּא הַמְּכַנִּים בְּאָדָם סְפָקוֹת — "הַיֵּשׁ ה'

אָשֶׁר ה' לֵג בְּנַחֵל קַעֵא

אם אֵין" (שמות יז), זֶה מְכַנֵּס בְּאָדָם לְהַתְנַאֲוֹת, כִּי הַמְאָמִין בּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵי יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל וְלֹא יִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ כָּלֵל. וְעַל-כֵּן עֲמַל"ק עוֹלָה ר"ם מ"ר, כִּי הוּא הַמְכַנֵּס בְּאָדָם סִפְקוֹת, וּמִזֶּה נִכְנָסֶת בּוֹ יְשׁוּת וְגֵאוּת, וְרוּצָה לְהִיּוֹת ר"ם, וּכְשֶׁאֵינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ כְּפִי שְׂרוּצָה, אֲזִי נַעֲשֶׂה לוֹ מ"ר הַחַיִּים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׂזָה כָּלֵל הָעֲצָבוֹן וְהַדְּפֹאֹן שְׂעוֹבֵר עַל הָאָדָם.

וּמוֹבָא בְּכַתְבִּים, שֵׁישׁ קָלְפָה חֲזָקָה הַנִּקְרֵאת לר"י, הַמְפָּתָה לְאָדָם עַל זְנוּת, וְאוֹתִיּוֹת לר"י הֵם כְּמִסְפֵּר עֲמַל"ק, וְעַל-יְדֵי הַסְתַּכְלוּת עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, הֵינּוּ לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבָר עַל רוּחְנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּתְבַטֵּל הַקְּלָפָה הַזֹּה.

וְזוֹ הִיְתָה מְדַרְגַּת יַעֲקֹב (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן א'); אִךְ לְזִכּוֹת לָזֶה הוּא עַל-יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׂזָה בְּחִינַת לְאָה רַחֵל, כִּי לְאָה הִיא תַפְלָה, רַחֵל הִיא תוֹרָה, עֲלָמָא דְאַתְגְּלִיא וְעֲלָמָא דְאַתְכַּסִּיא (עֵין לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֵדֶשׁ, הַלְכָה ה'); כִּי עַל-יְדֵי לְמוּד תוֹרָה נִתְקַבְּלוֹת כָּל הַתַּפְלוּת, וְעַל יְדֵיהֶם נִתְחַבְּרִים הַח"ת וְהַנּוּ"ן וְנַעֲשֶׂה ח"ן, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת, בְּסוּד יו"ד ה"י וְא"ו ה"ה הָעוֹלָה ח"ן, וְעַל-יְדֵי-זֶה רוֹאִים תְּמִיד רַק אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וְנִתְבַטְּלִים מִהָאָדָם כָּל הַסִּפְקוֹת.

וְעַל-כֵּן לר"י רָאשֵׁי תַבּוֹת: יַעֲקֹב, לְאָה, רַחֵל, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה ל'א יִגְוֹרֵךְ ר'ע (תְּהִלִּים ה, ה), וְאֵינּוּ צָרִיךְ לְהַתְפַּחַד מִהַקְּלָפָה הַזֹּה כָּלֵל, כִּי בְּזִכּוֹת הַתוֹרָה — נִשְׁמַעַת תַּפְלָתוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְהַסְתַּכֵּל עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, שְׂזָה בְּעֲצָמוֹ הַיְחוּד וְהַזּוּג שֶׁל יַעֲקֹב עִם לְאָה וְעִם רַחֵל, וְעַל זֶה אָנוּ בּוֹכִים בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, וּבוֹכִים וּמְבַקְּשִׁים בְּתַקּוֹן רַחֵל וְתַקּוֹן לְאָה, שֶׁיְהִיָּה הַזּוּג הַשְּׁלֵם עִם יַעֲקֹב, וְתִתְבַטֵּל הַקְּלָפָה הַזֹּה לר"י, וְיִמְחַק עֲמַלְק לְגַמְרֵי, "וְהִיְתָה לְהוֹנִי"ה הַמְּלוּכָה" (עוֹבְדֵיהָ א, כא), וְיִקְיָם (תְּהִלִּים קיג, ד): "ר"ם עַל כָּל גּוֹיִים הַוְנִי"ה", כִּי הוּא יִתְבַרֵךְ יְכַנִּיעֵם.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְל', וְיֵשׁ לָנוּ

קעב אָשֶׁר ה' לַד בְּנַחַל

תּוֹרוֹת כָּאֵלוֹ, שִׁיחוֹת כָּאֵלוֹ, הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹת כְּזוֹ, וּבְיַדְאֵי אִם נִתְמַיֵּד
בְּתוֹרָתוֹ, נִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל פְּנִימִיּוֹת דְּפְנִימִיּוֹת, סוּדוֹת וְרָזִי נִסְתָּרוֹת שֶׁל
תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל ה'רָע' שֶׁנִּדְבַּק בְּנוּ,
עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂינּוּ הַרְעִים וְהַמְּגִנִּים.

נָא וְנָא תִּרְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם יַחַד, וְשִׁיחֵיה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד
אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִשְׁרָה בֵּינֵיכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי לֹא
מָצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלִי הַמְּחַזֵּיק בְּרִכָּה כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם (עַקְצִיזוּ, פָּרָק
ג).

וּבְזֶה אֵצָא בְּשֵׁים שְׁלוֹם'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

שְׁלוֹם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת.

ה' לַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי ה'תּשׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נֶצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

יֵשׁ לִי הַרְבֵּה לְהַשִּׁיב לָךְ, אִךְ קִדְּם בְּאֲתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד,
שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה 'כָּלֵל' לְגַבִּי הַיּוֹם, הֵינּוּ בְּכָל יוֹם אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה
הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁלִּי מִמֶּשׁ, כִּי כִּף נִתְרַגַּלְתִּי זֶה כְּמָה שְׁנַיִם, וְעַל־כֵּן
קָשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד אֵיזוֹ הַתְּחִיבוֹת אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, יְהִיָּה מִי
שִׁיחֵיה, כִּי הֲלֹא הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְאִךְ אֶתְחַיֵּב עַל
חֻשְׁבוֹן אַחֵרִים?! וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי זוֹ פִּרְנִסְתָּם שֶׁל אַבְרָכִים, אֲשֶׁר בְּגִי
בֵּיתֵם וַיִּלְדִּיָּהֶם שִׁיחֵיו תְּלוּיִים בְּזֶה.

וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁאֵל תְּכַנִּים אוֹתִי בְּחֻשְׁבוֹן
כָּלֵל, כִּי הִנֵּה אֲנִי כָּאֵן, וְלִמְחַר מִי יוֹדֵעַ וְכו'.

אֲשֶׁר ה' לֵד בְּנַחֵל קַעַג

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲנִי מוֹרִישׁ לָכֶם יִרְשָׁה נִפְלְאָה — סִפְרִים רַבִּים יִקְרִי עֲרֹךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת "שְׁפַת הַנַּחֵל" עַל כָּל הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן, וְ"נִהְרֵי אֶפְרַסְמוֹן" עַל כָּל הַ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"בְאוּרֵי־הַמַּדּוֹת" עַל כָּל "סִפְרֵי־הַמַּדּוֹת", וְעוֹד סִפְרִים רַבִּים בְּכַתֵּב יָד, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר אֵין עוֹד בְּעֵינָה בְּעוֹלָם שְׁלֵא תִהְיֶה כְּתוּבָה שָׁם. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּלְמַד בָּהֶם בְּכָל יוֹם! וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּפְיֵצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִז לְרַב טוֹב הַצָּפוֹן יִזְכֶּה!

אָחִי הַיָּקָר! נָא וְנָא אֵל תִּקְפִּיד עָלַי כָּלֵל, לָמָּה אֵינִי מִשְׁתַּתֵּף וְכו', כִּי אֲצֵלִי כָּל יוֹם וְכָל שָׁעָה וְכָל רִגַע — 'אַחֲרוֹן', כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יוֹלֵד יוֹם, וְאֲנִי מִמֶּשׁ חֵי מִיּוֹם אֵל יוֹם וּמִשָּׁעָה לְשָׁעָה וּמִרִגַּע לְרִגַּע, וְעַל־כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לִי לְקַחַת עָלַי שׁוּם עַל.

נָא וְנָא לְהַדְפִּיס אֶת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁזִּכְנִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלְהַפִּיֵצֵם בְּכָל קְצוּי תֵּבֵל, כִּי הַיּוֹם אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב וְלְהִתְוַדֵּעַ מִרְבֵּנוּ וְ"ל רַק עַל יָדָם.

תִּשְׁמַר עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִכַּף לְצִים וּצְבוּעִים וְשִׁקְרָנִים וְכו', אֲשֶׁר מְאוּמָה אֵין בִּידָם, וְרַק מְטַעִים אֶת הָאָדָם. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל (שִׁחוֹת־הַר"ן, סִימָן ו'), שֶׁהֵי־צָר הִרְעָה דוּמָה לְאַחַד שָׂרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָל אַחַד חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ שָׁם בִּיד מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְלִבְסוּף מְאוּמָה אֵין בִּידוֹ, כְּמוֹ־כֵן אֲצֵל אֵלוֹ הַצְּבוּעִים וְכו'.

הַעֲקָר רְאֵה לְרַחֵם עַל עֲצֻמָּךְ, וְחִטֵּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם נְהַמָּא דְאוּרִי־תָא [לְחֵם הַתּוֹרָה], וּשְׁתֵּה מִיָּא דְצִלוּתָא [מִים שֶׁל תְּפִלָּה], וְתִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁינ דְּמִצְוָה, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאָר מִמֶּךָ, וְיִוְתַר מִזֶּה הַכֹּל דְּמִיּוֹן וְכֻזָּב.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה.

וְרְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שֶׁזִּכְיָנוּ וְלְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ וְ"ל, וְהוֹרִישׁ לָנוּ מִתְּנֵה טוֹבָה וְנִחְמְדָה כְּזוֹ שֶׁל

קַעַד אֲשֶׁר ה' לֵה בְּנִחַל

הַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִתְּנָה טוֹבָה כְּמִתְּנָה זוֹ, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְּבַרְךָ, הוּא מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי טַעַם וְנֹעַם וְעֲרֻבוֹת בְּעוֹלָם.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשִׁקְדַּת בְּזוּהַ, וְתִמְיֵד מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמוֹ יִתְּבַרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רְגִילִים לוֹמְרִים: אֵלְמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו'ל, אֵלֵא בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל עֲצָה זוֹ — הַתְּבוּדוֹת, גַּם־כֵּן כָּבֵר הָיָה כְּדֹאֵי כָּל הַהִתְקַרְבוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂזָכִינוּ לְכָל מִינֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים וְהִנְהִגוֹת יִשְׂרָאֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵינוּ, וּמָה טוֹב חָלַקְנוּ, וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ! רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּהִתְקַרְבוֹתְךָ אֶל רַבֵּנוּ ו'ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' לה.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ אֶל הָאֲבָרָה הַשּׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עֲלֵינוּ, גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, אִף מְרַב טְרִדוֹתִי בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, אֵין לִי זְמַן כְּמַעַט לְשׁוֹם דְּבָר, מְרַבּוּי הַטְּרִדוֹת, מְאֲנָשִׁים שְׂבָאִים אֵלֵי וּבּוֹכִים אֶל תּוֹךְ לְבִי וְנִפְשִׁי מִמְרִירוֹת לְבָבִם, מְלַבֵּד זֹאת רְבוּי מִכְתָּבִים שְׂאֲנִי מְקַבֵּל מִכָּל חֲלָקֵי הָעוֹלָם, שְׂכָל אֶחָד בּוֹכָה וּמְבַכָּה אֶת נַפְשׁוֹ וְשִׁבְרוֹן לְבוֹ אֶל תּוֹךְ לְבִי, וְקָשָׁה וְכָבֵד עָלַי לְהִשִּׁיב לְכָל אֶחָד, כִּי אֲנִי חַיֵּב בְּכָל פַּעַם תְּשׁוּבוֹת לְיוֹתֵר מִחֲמַש־מְאוֹת מִכְתָּבִים, וְאֵין לִי הַפְּנָאֵי מִמֶּשׁ לְשׁוֹם דְּבָר, וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ סְלִיחָתְךָ.

וְכֵן תֵּאֱמַר לְאֲשֶׁתְּךָ וּלְחַמִּיךָ, כִּי לֹא בְּמֶרֶד וּבְמִזִּיד אֵין אֲנִי מְשִׁיב לָהֶם, רַק כִּי־ל, וְתֵאֱמִין לִי, שְׂעוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם, שְׂאֲנִי רַק טוֹעֵם מִשְׁהוֹ, כְּדֵי לְהַחֲיוֹת גּוּפִי, וּמִמֶּשׁ שְׂאֵין לִי בְּעֲצָמֵי שׁוֹם חַיּוֹת, רַק

אֲשֶׁר ה' לֵה בְּנַחֵל קֵעָה

זאת התחזקותי, שאני זוכה לשמש את רבנו ו"ל בהפצת דעתו וספריו הקדושים בעולם, בתוך העלמה כזו, בתוך מחלקת של בורים וריקים וכו'.

אחי היקר! ראה לעשות שלום עם אשתך בכל מחיר, כי הלא יש לכם כבר בחסדי השם יתברך, חמשה ילדים, על-כן רחם על הילדים, כי כפי שראיתי בכל השנים, כל אלו הילדים הבאים ממשפחה שבורה וכו', ממקום שאין שם שום שלום-בית וכו', ומכל שכן ממקום שנתגרשו וכו', זה השאיר עליהם פתם וצלקת, על נפשם ורגשותיהם וכו', וכל ימי חייהם הם שבורים וסובלים דפאון עצום וכו', ועל-כן ראה לרחם על הילדים.

עליך להכניס בדעתך — סוף סוף כמה שנים חי אדם בזה העולם?! הלא "ימי שנותינו בהם שבעים שנה" (תהלים ז, י), וגם בזה הזמן אינם בטוחים כרגע ממש, ועל-כן מה ולמה לכם להתקוטט ולהיות תמיד במריבות, ולביש את ההורים, ולהתבייש בין השכנים, ולצער ולביש את הילדים?! מדוע לא תישב את עצמך — איה איפה אתה בעולם?! ומי מסתכל עליך בכל פעם?! הלא השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. ועל-כן ראה לברח תמיד אליו יתברך, ותהיה מעביר על מדותיה.

עליך לדעת, כי לא צריכים להתרגז בכל פעם שהאשה אומרת לך איזה דבר וכו', ואף שאני מבין שאתה איש רגיש מאד מאד, אבל אתה צריך להבין גם אותה, אולי גם היא רגישה, ואם תדבר עמה יפה, אזי כמובן תדבר היא עמך.

וכן עליך לדעת, כי אסור לדבר בפני האשה על הוריה, כי זה כואב לה מאד מאד, ואף שעשו עמך כל מיני עולות שבעולם, יותר טוב שתלך אל איזה צדיק, ותספר לו את מכאובי לבבך, מאשר תמיד תצעק על אשתך, ותקלל את הוריה האהובים עליה כל-כף.

אחי היקר! ראה לעשות איזו דרך להתנער עמי, ואני מצדי

קעו אָשר ה' לוּ בַנחל

אַרְאֵה לְכַתֵּב מִכְתָּב לְאַשְׁתָּדָּה, אוּ אוּלַי הִיא יְכוּלָה לְצַלְצֵל אֵלַי בְּטִלְפוֹן, וְאִז אֲדַבֵּר עִמָּה.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית, רְאֵה לְהִיּוֹת מְעַבִּיר עַל מְדוּחֶיךָ, וְתִנְהַג רַק בְּמִדַּת אֱהָבָה וְשְׁלוֹם. וּכְכֹר אֲמַר הַחֲכָם: "מִהִי הָאֱהָבָה? נְטוּת הַלְּבָבוֹת וְהַתְּחַבְּרָם יַחַד"; וְאָמַר: "אֵינְךָ נִקְבַּח הַמַּחֲטָא צַר לְשֹׁנֵי אוֹהֲבִים, וְאֵינְךָ רַחֵב הָעוֹלָם דֵּי לְשֹׁנֵי שׁוֹנְאִים", וְדוּ"ק וְהִבֵּן הֵיטֵב לְמַעֲשֵׂהָ; אִם יֵשׁ אֱהָבָה בֵּינֵכֶם, וְהַלְּבָבוֹת מְכִינִים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, אִז תּוּכְלוּ לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, אֲפֹלוּ שְׂיִהְיֶה קֶשֶׁה לָכֶם כְּמַחֲט סְדָקִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶיךָ...

ה' לוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵינוּ הַיְקָר, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, הֶרֶב הַחֲסִיד ר' שְׁלִיט"א.

הִנֵּה בְּנֵכֶם הַיְקָר נוֹסֵעַ חֲזָרָה, יֵשׁ לוֹ גְּעֻגוּעִים רַבִּים אֶל הַבַּיִת, וּבְשִׁבוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים לֹא הִסְתַּדֵּר כְּאֵן — הֵן מַעֲצָמוּ וְהֵן מֵאֲחִיו הַגְּדוֹל, עַל-כֵּן רְאִיתִי לְנַחוּץ שְׂיַחֲזֹר לְמִשְׁפָּךְ זְמַן לְבֵיתוֹ.

אַבְקָשׁוּ לְטוֹבַת בְּנוֹ לֹא לְדַחוֹת וְלְדַחֵק עָלָיו, כִּי הוּא חָלַשׁ בְּגַשְׁמִיּוֹת וְגַם בְּעֲצָבָיו, וְעַל-כֵּן אֵינְךָ כְּדַאי לְדַחֵק עָלָיו, וּמִכָּל שְׂכָן לֹא לִילֵךְ בְּחֹזֶק וּבְתַקְּףָה עִמּוֹ, רַק בְּדַבּוּרִים רַבִּים, כִּי כָּל הַבְּעִיּוֹת שְׁלוֹ הֵן רַק לְמִשְׁפָּךְ זְמַן, עַד שֶׁתַּעֲבֹר אִיזוֹ תְּקוּפָה שֶׁל שָׁנָה בְּעֶרְךָ.

נִתְתִּי לוֹ מִתְּנָה שְׂשֵׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, שְׂיִהְיֶה רְגִיל בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּאַפֵּן שְׂיִכְנַס בּוֹ חֲמִידוֹ דְּאוֹרֵיטָא, נָא לֹא לְמַנַּע מִמֶּנּוּ זֹאת.

גַּם טוֹב שְׂיִכְנַס לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, אִם יֵשׁ אֲצִלְכֶם בְּעַבּוּר

אָשֶׁר ה' לו בְּנַחֵל קעז

בחורים חלשים שלומדים לאט ומצט, פי אסור לדחוק עליו כלל, כי הוא בטבע ואפי כזה, שאסור לילך עמו בחזקה, חס ושלום, כי דבר כזה יכול להזיק לו בעצביו.

וכדאי לילך עמו בדרך ערכה ואהבה, ובאטיות, מאשר לילך עמו, חס ושלום, בדרך עקשנות ובמהירות, שאז יכולים לאבד, חס ושלום, הכל, ודי לתכימא ברמיזא.

בנו ... גרו יאיר, הוא לומד בהתמדה, ומשתלם בחסדו יתברך, אקוה להשם יתברך, שיהיה לכם נחת מבניכם ומכל יוצאי חלציכם.

העקר רחמים ותחנונים, להיות רגיל לבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום ויום על בנים טובים, וצריכים סיעתא דשמיא ורחמים רבים.

ומספרים על אחד מאנשי שלומנו היקרים, שהיו לו בנים טובים, יראי אלקים ולומדים וכו', ושאלו אותו פעם: "איך זכית לזה?" ענה ואמר: "מה אתם חושבים שזה נעשה מעצמו? בכל יום מלאתי את הכובע שלי עם דמעות לפניו יתברך". ובזו הלשון אמר: "יעדן טאג האב איך אנגעפילט א פול קאפל מיט טרערן צו השם יתברך איך זאל האבן גוטע קינדער".

ובאמת זה מאמרם ז"ל בתנא דבי אליהו (פרק יח): מעשה בכהן, שהיה ירא שמים בסתר, והיו לו עשרה בנים ונקבות, ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יבוא אחד מהן לידי עברה ולידי דבר מכער, ואמרו: לא יצתה אותה שנה, ולא שניה ולא שלישית, עד שבא עזרא, והעלה הקדוש-ברוך-הוא על ידו את ישראל מבבל, ואותו הכהן עמהם, ולא נכנס הכהן ההוא לעולמו, עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהנה מבניו ומבני בניו עד חמשים שנה וכו', עין שם; הרי פי תפלת אבות על בנים מועלת מאד מאד, ומזכה אותם לכל טוב.

אשרי האבות שבוכים ומתפללים בכל יום ויום לפניו יתברך על הצלחת בניהם. ואל יקל בעיניכם דבר זה, ובפרטיות בעתים

קעח אָשֶׁר ה' לוּ בַנְחָל

הַלְלוּ, צְרִיכִים סִיעָתָא דְשִׁמְיָא לְזִכּוֹת לְבָנִים טוֹבִים.

וְצָרִיךְ כָּל אָב וְאָם לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, לְרְאוּת עִם מִי הֵם מְתַחַבְּרִים, פִּי עַל-יַדֵּי הַחֲבָרִים יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת תְּכוֹנַת הַיְלָדִים. וְעַל-כֵּן יִסּוּד גְּדוֹל בְּחִנוּךְ הַבָּנִים צָרִיךְ לִהְיוֹת — לְרְאוּת עִם מִי הֵם מְתַחַבְּרִים יַחַד, וְלְשָׁמֵר עֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד, שְׁלֵא יִתְחַבְּרוּ עִם מְקַלְקָלִים, חֵס וְשְׁלוֹם. וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּדוּרוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר הֵהֱפַקְרוּת כָּל-כָּף גְּדוּלָה, צְרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַבָּנִים וְאֶת הַבָּנוֹת שְׁלֵא יִפְלוּ בְּרִשְׁת רַע, חֵס וְשְׁלוֹם.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמְּצָבִים, וְאַשְׁרִיכֶם שְׂאֵתֶם מִסְתּוֹבְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְדַבֵּר זֶה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִקְּיִם אֲצֻלְכֶם (מְלֹאכֵי ג, כד): "וְהַשִּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בָּנִים, וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם"; וְיִשְׁרָה תְּמִיד שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בְּבֵיתְכֶם. וְכִמוּ שְׂיִקְּיִם בַּפְּרָטִיּוֹת בְּבֵיתְכֶם, כִּף יִקְּיִם בְּכָל־לִיּוֹת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָנוּ שְׂבִשְׂמִים, "וְהַשִּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בָּנִים", שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יַחֲזֹר אֱלֵינוּ וְיֵאִיר לָנוּ, וְכֵן אָנוּ נַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְנִכְלָל בּוֹ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִהְיֶה הַיַּחֲוּד הַשְּׁלֵם בֵּין הָאָב לְהַבֵּן, וּבֵין הַבֵּן לְאָב, אֲשֶׁר עַל-פִּי סוּד הֵם יַחֲוּד כָּל הָעוֹלָמוֹת.

וְהִנֵּה הָאֲבוֹת הֵם חֲכָמָה וּבִינָה, שֵׁם ע"ב ס"ג, וּבָנִים הֵם זְעִיר וְנוֹקְבָא מ"ה ב"ן, וְאָנוּ אוֹמְרִים: "וְהַשִּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בָּנִים", שְׂגִם בְּזְעִיר וְנוֹקְבָא יֵאִיר וְיִתְגַּלֶּה הָאוֹר כְּמוֹ בְּאַבָּא וְאַמָּא, וְכֵן "לֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם", פִּי הֵם יַעֲלוּ בְּמַעְלָה יוֹתֵר גְּדוּלָה וּגְבוּהָה, בְּסוּד: 'יִפָּה כַח הַבֵּן מִכַּח הָאָב' (שְׂבוּעוֹת דף מח.); ו'בְּכָל אָדָם מְתַקְנָא חוּץ מִבְּנוֹ וְתַלְמִידוֹ' (סְנֵהֲדָרִין דף קה:), פִּי הֵם עוֹלִים לְמַעְלָה מִהָאָב וְהַבֵּן.

אַשְׁרֵינוּ שְׂיִישׁ לָנוּ רַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר מְחִיָּה וּמְחַזֵּק נְשִׁמוֹת שְׂבוּרוֹת וְנִדְכָאוֹת כְּמוֹנוּ;

אֲשֶׁר ה' לז בַּנְחָל קעט

אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חֻלְקָנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

לְוִיתִי אֶצֶל אֶחָד אַרְבַּע מְאוֹת דּוֹלָר בְּעֶבֶר הוֹצָאוֹת נְסִיעַת בְּנֹכַח,
נָא לְשַׁלַּח לִי בְּהִקְדָּם הָאֶפְשָׁרִי.

ה' לז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
”חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב”, תַּלְמִידֵי ”הַיֵּכָל הַקֹּדֶשׁ”, קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַגּוֹיָה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיִּקְרִים! אַתֶּם יִדְעֶתֶם אֶת כָּל הַתְּלָאָה וְהַיִּסּוּרִים
וְהַמְחַלְקֵת שְׂכָבָר עָבְרוּ עָלֵינוּ עַל לֹא דָבָר, רַק מִפְּנֵי שְׁאַנְחָנוּ
מִשְׁתּוֹקֵקִים לְהַכְנִיס אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, זֶה רַבֵּעַ יוֹבֵל שָׁנִים,
כִּי אֲזַ מִיּוֹם שְׁזַכִּיתִי לְהַתְּנִידַע מִרַבְּנוּ ז"ל, בְּעֶרְהָ בְּלִבִּי אֲשֶׁ לְהִבָּה
לְהַאִיר וְלְהַפִּיץ אֶת אֹרֹו הַגְּנוּזָ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְחַפְּץ הַשֵּׁם בְּיַדִּי הַצְּלִית,
כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ, זְכִיתִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל כַּמָּה פְּעָמִים,
וְהַפְצָתִי אוֹתָם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל בְּזוֹל גְּדוֹל, מִמָּשׁ בְּפִרוּטוֹת.

וְעַל דְּבַר זֶה קָם עָלַי הַסְּטָרָא אַחְרָא, עַל-יַדִּי שְׁלוּחֵיו, בְּכָל פְּעַם
בְּנִכְלֵי עַרְמוּמִיּוֹת אַחְרִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִבְטִיחַ לְרַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֹרֹו
יִזְרַח וְלֹא יִכְבֶּה, הוּא עֲזָרְנִי לְהַקִּים תַּלְמִידִים כְּאֵלוֹ, שְׁגַם הֵם נִכְנָסוּ
בְּעֵבֵי הַקּוֹרָה, וְגַם הַדְפִּיסוּ אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַפִּיצוּ אוֹתָם
בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְעַד עַכְשָׁו בְּרוּף הוּא וּבְרוּף שְׁמוֹ זֹכִים וּמְזֻכָּרִים
הֵם אֶת הַרְבִּים, וְהַכָּל עַל-יַדִּי הַתְּעוֹרְרוּתָנוּ, שְׁזַכִּיתִי לְהַתְּעוֹרֵר
וְלְהַדְפִּיס בְּשֵׁנַת תַּשְׁכ"ה אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁר הָאִישׁ הָאֶלְקִי,
הַרַב הַחֲסִיד ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן מִטּוֹלְטְשִׁין ז"ל (בְּעַל הַמְּחַבֵּר סִפְר'
'בְּאוֹר הַלְקוּטִים') הַתְּבַטָּא בְּשֵׁנַת תַּרע"ה, אֲשֶׁר בְּעוֹד חַמְשִׁים שָׁנָה,
יְהִיָּה נְעֻשָׂה חֲדָשׁוֹת בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל. וְכֵן נִתְקַים, כִּי מֵאֲזֻ זַכְּנֵי הַשֵּׁם

יִתְבַּרְךָ לֹא רַק לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲלָא גַם לְחַדֵּשׁ בָּהֶם.

וְהַעֲקָר לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְלִקְרַב הַמּוֹן בְּגֵי הַנְּעוּרִים וְלְהַתְּכַתֵּב עִמָּהֶם, אֲשֶׁר מִזֶּה הִתְחִילוּ דְבוּרֵינוּ שְׁאֵלוֹת וְחִשּׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, נִדְפָּס בְּכַמָּה מִהַדְרוֹת עַד עַכְשָׁיו, וְכֵן בְּכָל פַּעַם נִדְפָּס חֵלֶק חֲדָשׁ, וְנִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּין בְּגֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר שׁוֹתִים בְּצִמָּא כָּל מָה שֶׁפְּתוּב שָׁם.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁזִּכְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַדְפִּיס אֶת הַחֲבוּר הַעֲנֵי "שֵׁפֶת הַנְּחַל", פָּרוּשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַדְפִּיסוֹ כְּלוּ. וְכֵן זְכֵנֵי לְהַדְפִּיס עוֹד הַרְבֵּה סִפְרִים יְקָרֵי עֶרֶךְ, שֶׁנִּדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וּבִפְרָטִיּוֹת סִפֵּר "אֶרֶךְ אֲפִים", שֶׁנִּדְפְּס עַד עַכְשָׁיו לְפִי מֵיטֵב יִדְעֵתִי בְּשִׁבְעַ-עֶשְׂרֵה מִהַדְרוֹת, וְכֵן יֵשׁ אֲצִלֵי עוֹד הַרְבֵּה סִפְרִים יְקָרִים מְאֹד מְאֹד, וְכֻלָּם בְּנוּיִים וּמִיֻּסְדִּים עַל יְסוּד דְּעַת רַבְנוּ ז"ל, יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַדְפִּיסָם.

וְהִנֵּה מִיּוֹם שֶׁזִּכְיָתִי לְהַתְּוַדַּע וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ז"ל, זֶה הִזְיָה בְּתַחֲלַת הַחֲרֵף תְּשׁוּ"ז, שֶׁהִיִּיתִי אֶז בֶּן ט"ז וְחֲצִי, עַל-יְדֵי שֶׁמְצָאֵתִי בְּבֵית אֲדוֹנֵי, אָבִי, מוֹרֵי וְרַבֵּי, גֵרוֹ יְאִיר, סִפֵּר קָטָן "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", שֶׁקָּנָה בְּשַׁנַּת תְּשׁוּ"י בְּאַחַד הַרְחֻבוֹת בְּעִיר הַקֵּדָשׁ יְרוּשָׁלַיִם, עַל-יְדֵי אִיזָה יְהוּדִי, וּמֵאֵז נִתְלַהֵב לְבִי לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ז"ל.

(וּמָה גַם, שֶׁמֵּאֵז נִתְעוֹרְרָה בִּי הַתְּשׁוּקָה לְהַכְּנִס בְּעַל עֶסֶק הַרְבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, כִּי רְאִיתִי מָה יָכוֹל סִפֵּר קָטָן לַעֲשׂוֹת עִם בַּחוּר צָעִיר, וְלִשְׁנוֹת אֶת בְּחִירָתוֹ לְגַמְרֵי. וְהִזְיָה לִי הַשְּׂתוּקוֹת בְּשַׁנַּת תְּש"כ, כִּי רְאִיתִי וְהִבְנֵיתִי אֶת גְּדָל הַעֲנִיָּן שֶׁל הַפְּצָה בְּרְחֻבוֹת דִּיקָא, כִּי לוֹלָא זֹאת לֹא הִיִּיתִי מִתְּקַרֵּב וְכַנ"ל).

וְהִנֵּה לְסִפּוֹר לְכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָבַר עָלַי מִיּוֹם שֶׁזִּכְיָתִי לְהַתְּקַרֵּב — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי כְּבָר נִכְתַּב הַרְבֵּה בְּמָקוֹם אַחֵר, וְכֵן הַתְּלִמִּידִים כְּתָבוּ הַרְבֵּה מָה שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּי, אִף זֹאת אֲעִיד

אֲשֶׁר ה' לז בְּנַחֵל קפא

לְכֶם, וְאֲנִי נוֹתֵן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל אֲשֶׁר זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ ז"ל — רַק עַל-יְדֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא הִפְרַתִּי אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֲדַרְבֶּה, מֵאִז שֶׁהִתְחַלַּתִּי לְהַפִּיר אֶת זֶה אוֹ אֵת זֶה הֵיִתָּה לִי חֲלִישוֹת הַדַּעַת, כִּי שְׁאַלְתִּי אֶת עֲצָמִי: "הֲזֹאת נֶעְמִי?!" "הֲזֹאת נֶעִימוֹת?!" כִּי מְצֹאֲתִים בּוֹרִים וְרִיקִים לְגַמְרִי, וְלֹא יָדְעוּ בֵּין יְמִינִם לְשִׂמְאֵלָם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא הִתְבַּיְשׁוּ לִזְמַר דְּעוֹת וּפְשָׁטִים בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עֲזֵר לִי, כִּי מִיּוֹם שֶׁזְּכִיתִי לְהוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁקִּדְּתִי כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלַּיְלָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵיִתָּה תְּקוּפָה אֲרָבָה שֶׁזְּכִיתִי לְסַיֵּם אֶת כָּל "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" בְּכָל חֲדָשׁ, וְאֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן עֲבַרְתִּי בְּכָל יוֹם מִתְחַלְתּוֹ וְעַד סוּפוֹ בְּשַׁעַת הַתְּבוּדוֹתַי רַב הַיּוֹם.

וְכָל זֶה אֲנִי מְסַפֵּר לְכֶם, לְמַעַן תִּדְּעוּ כִּי שׁוֹם דָּבָר לֹא בָּא לִי בְּנִקְלָה, וְאֶלֶף טַעַמִּי מִיִּתָּה טַעַמְתִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּרַחֲמֵי רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשֶׁקִּדְּתִי מְאֹד מְאֹד בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁהָיוּ קְשׁוּרִים עַל לִוַח לְבָבִי, וְלֹא הָיָה שׁוֹם פְּרוּד בֵּין תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל לְבֵין דְּמִי, כִּי בְּעוֹרְקִים שְׁלִי עוֹבְרוֹת רַק תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ז"ל. כָּל-כָּךְ חֲזַרְתִּי עֲלֵיהֶן מִיַּמֵּי נְעוּרָי.

וְהִנֵּה בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ו זְכִיתִי לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל אַחֲרֵי יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד, אַחֲרֵי מַחְלַקַת עֲצוּמָה וְדִינֵי תּוֹרָה שֶׁהָיוּ לִי עִם קָלִים וְרִיקִים, כִּי מֵאִז שֶׁזְּכִיתִי בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ה לְהִדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצָם בְּזוּל גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, מִמַּשׁ בְּפְרוּטוֹת, קָם עָלַי הַסְּטֵרָא אַחֲרָא בְּעֲצָמוֹ וְהִתְקַנְנָא בִּי, וְעוֹרֵר עָלַי מַחְלַקַת עֲצוּמָה, וְאֲנִי מִצְדֵי הַשְּׁלֻכְתִּי נִפְשִׁי מִנְּגֵד, וְלֹא הָיָה אֲכַפְתִּי לִי שׁוֹם דָּבָר שְׁבַע־עוֹלָם, מֵאַחַר שֶׁכָּל הִתְקַרְבוֹתַי אֶל רַבְּנוּ ז"ל הֵיִתָּה אֲצִלִּי רַק עַל-יְדֵי סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים. וְעַל-כֵּן לֹא הִסְתַּפְּלַתִּי עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם כָּלֵל, אֲדַרְבֶּה תַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁדְּבַרְתִּי עִם מִישֵׁהוּ שְׁקוּרָא אֶת עֲצָמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְרִאִיתִי שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ אֶפְלוֹ תּוֹרָה אַחַת מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וּמִכָּל שֶׁבֵּן הַלְּכָה אַחַת מִ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" עַל

קפב אֲשֶׁר ה' לו בַּנְחָל

בוֹרְיָה, אִז הָיָה אֶצְלִי לְצַחוֹק מְכַאִיב — "הוּי טַפֵּשׁ טַפֵּשׁ, אֵיךְ אַתָּה יְכוּל לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ו'ל, כְּשֶׁעֲדִין אַתָּה רִיךְ וְחֹסֵר מְכַל?! וְעֵבְרוּ עָלַי הַרְבֵּה נְסִיוונוֹת, כְּאֲשֶׁר כָּבֵר מִבְּאֵר מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר).

אֶף-עַל-פִּי-כֵן נִסְעַתִּי אִז בְּצַרוּף עִם עוֹד אֲנָשִׁים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אֶל צִיוֹן רַבְּנוּ ו'ל, אֶף שֶׁעָשׂוּ לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים עַל הַדְּרָךְ, וְהִשְׁלַכְתִּי נַפְשִׁי מִנְּגֵד, וּמִשֵּׁם נִסְעַתִּי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְחִשְׁבַּתִּי שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים שֵׁם אֲמַצָּא אֲנָשִׁים יוֹתֵר רְצִינָיִים, וּבּוֹדָאֵי יִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל וְכוּ', וּמָה מְאֹד נִתְפַּלְאֵתִי, שֶׁכָּל אֶחָד לְדַרְכוֹ הוֹלֵךְ, אִישׁ לְבַצְעוֹ וְכוּ', וּמְאֹד מְאֹד נִחְלָשָׁה דַעַתִּי, כִּי הַמָּקוֹם הָיָה מְלֵא לְצִים וְכוּ', וְהִיָּתָה הַפְּקוּרוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ', וּבְעֵרָה בְּלִבִּי תִבְעַרְת אֹר רַבְּנוּ ו'ל מֵרַב הַתְּמֻדָּתִי בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים זֶה כְּעֵשֶׂר שָׁנִים אִז, בְּהַתְּמַדָּה יוֹצֵאת מִן הַכָּל מִמֶּשׁ, יִשְׁנָתִי רַק נִים וְלֹא נִים, תִּיר וְלֹא תִיר עַל סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

וְלִכֵּן אֲמַרְתִּי, שֶׁהִתְכַרַח לְתַקֵּן אֵיזָה תַקּוּן, כִּי רֵאִיתִי שֶׁהָיוּ הַמוֹן עֲזֵי פָּנִים, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ חַיִּים בּוֹלְעִים, וְאִין אֶחָד מְצִיַת לְהִשְׁנִי, וְעַמְדָּתִי כִּף מִשְׁתוּמֵם כַּמָּה יָמִים, וְהִסְתַּפְּלַתִּי הֵיטֵב הֵיטֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמְצַאֵתִי אֶת הַרֵב הַחֲסִיד ר' לִוִי יִצְחָק, גֵּרוֹ יָאִיר (ו'ל) יוֹתֵר רְצִינֵי וְיוֹתֵר תְּמִים מִכָּלֵם, וְאֶף שֶׁהָיוּ, תְּהִלָּה לְהִשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, עוֹד כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, עוֹבְדֵי הִשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲמִתִּיִּים, וּבְקִיָּאִים בַּתוֹרָה נִגְלָה וְנִסְתֵּר יוֹתֵר מִהַנְּל, אֶף בְּעֵנִין רַבְּנוּ ו'ל לֹא מְצַאֵתִי אִישׁ תְּמִים כַּמָּהוּ, וְגַם כִּי הוּא אֵינוֹ נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת כָּלֵל, כִּי תְּהִלָּה לְהִשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, זָכָהוּ מִשְׁלוֹ, וּכְשֶׁאִין אָדָם נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, אֲזִי מְאִירָה לֹו אֲמַת אַחֲרֵת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֵלֵק א', סִימָן 10).

וְדַבַּרְתִּי עִמוֹ אִז הַרְבֵּה, וְרֵאִיתִי וְהִבְנַתִּי שֶׁהוּא יוֹתֵר מְסֻגָּל לַעֲשׂוֹת אֵיזָה סֵדֵר יוֹתֵר מִכָּלֵם, כִּי דַבֵּר רַבְּנוּ ו'ל אֶצְלוֹ הַעֲקָר, וְהוּא אִישׁ תְּמִים מְאֹד וְתַקִּיף בְּדַעַתוֹ, וְהַכֵּל מְסֻתוֹבֵב אֶצְלוֹ רַק סְבִיב נִקְדַּת רַבְּנוּ ו'ל, וְאֲמַרְתִּי לְנַפְשִׁי, אֶף שֶׁהַדַּבֵּר נִרְאָה עֲדִין כְּחֵלוֹם, כִּי אִז שָׁרְתָה הַפְּקוּרוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר עָשׂוּ מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי לִיצְנוּת, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲמַרְתִּי: הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁכָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ צְרִיכִים

אֲשֶׁר ה' לז בְּנַחֲל קִפְג

לְצִיַּת עַל-כָּל-פָּנִים אֶת אֶחָד, וְלֹא יִהְיֶה הַפָּקֵר, וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' כַּצֵּאֵן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה. וּמֵאַחֵר שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמּוֹ הַרְבֵּה, וְשָׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנּוּ שֶׁל הַדּוֹר הַקּוֹדֵם, כִּי בָּזָה הוּא בָקִי מְאֹד מְאֹד, וְגַם הוּא שָׁמַשׁ הַרְבֵּה אֶת הָאִישׁ אֱלָקִי ר' אֲבִרְהָם בֶּר' נַחְמָן ו"ל (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוּר הַלְקוּטִים'), וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה קָבַל מִמֶּנּוּ.

וַיֵּמָּה שֶׁעָבַר בֵּינִי לְבֵינּוּ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וַיִּתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר, עַל-כָּל-פָּנִים הַבְּנֵתִי אָז, שֶׁלְמַעַן טוֹבַת כָּל־לִיּוֹת הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַהֲכָרַח לְפָרְסֵם אוֹתוֹ, כִּי בָּאִפֶּן הִזָּה יִצִּיתוֹ אוֹתוֹ, וַיִּתְלַקְטוּ סְבִיבוֹ בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְאַבְרָכִים.

וַיַּעַן שְׁזַנְיִתִּי לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶז אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְהִיָּתָה לִי שְׁיִכוֹת גְּדוּלָּה עִם הַרְבֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים, עַל-כֵּן הַתְּחַלְתִּי לַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָּה גְּדוּלָּה סְבִיבוֹ לְטוֹבַת כָּל־לִיּוֹת הַחֲסִידוֹת, כִּי הַבְּנֵתִי שְׂאוֹתִי מִמִּילָא לֹא יִצִּיתוּ כָּלֵל, כִּי הִיִּיתִי אָז צָעִיר לְיָמִים מְאֹד מְאֹד, כְּשֶׁלֶּשׁ שָׁנִים אַחֲרֵי חַתֻּנְתִּי, אִף שֶׁכָּבַר עָבְרוּ עֶשֶׂר שָׁנִים מֵהַתְּקַרְבוֹת, וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל הָיוּ שְׁגוּרִים עַל פִּי וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן רָאִיתִי אֶת הַמְּצִיאוֹת וְכוּ', וּבְחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, עֲשִׂיתִי תַעֲמוּלָּה גְּדוּלָּה סְבִיבוֹ.

וְכֵן עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים, אֲשֶׁר גַּם עַל דְּבַר זֶה נִתְעוֹרְרָה עָלַי מַחְלֶקֶת גְּדוּלָּה, כִּי כָל אֶחָד מְצָא לְעַצְמוֹ אִישׁ אַחֵר, וְהָיוּ חִבּוּרוֹת חִבּוּרוֹת, כָּל אֶחָד חִפֵּשׁ לְעַצְמוֹ וְכוּ', וְלֹא יָדַעְתִּי אֲשֶׁר בְּהִצְנַע יֵשׁ עָלָיו שְׂנְאָה גְּדוּלָּה מִכַּמָּה חוּגִים וְכוּ', וּפְהָ אֲנִי סוֹף הַכָּל אֲבָרָךְ צָעִיר, עוֹשֶׂה תַעֲמוּלָּה לְפָרְסֵמוֹ וּלְהַגְדִּילוֹ, עַל-כֵּן הַתְּחִילָה הַמַּחְלֶקֶת בֵּינֵתָר שְׂאֵת עַל זֶה, אִךְ הַתְּבִישׁוּ לֹמַר זֹאת בְּפִרוּשׁ, וְהַלְבִּישׁוּ אֶת מַחְלֶקֶתֶם אוֹדוֹת הַסִּפְרִים וְכוּ'.

אִךְ אֲנִי לְעַצְמִי לֹא הִצְרַכְתִּי אִף בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם, כִּי תִהְיֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים דְּבַרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהֲרֵנִי ו"ל, הָיוּ חֲקוּקִים בְּתוֹךְ דְּמֵי מִשָּׁשׁ, וְעַם מִי שֶׁרַק דִּבַּרְתִּי לְרַבּוֹת עִם הַנ"ל, רָאִיתִי שֶׁאֵינּוּ זוֹכֵה אֶחָד מֵאֱלָף מִשָּׁשׁ כְּפִי שְׁזַנְיִתִּי, אִף-עַל-פִּי-כֵן הַבְּנֵתִי, שֶׁהֲכָרַח לְגִלוֹתוֹ וּלְפָרְסֵמוֹ שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי

קפד אשר לו בנחל

שְׁלוֹמֵנו יִסְתַּכְּלוּ עַל אִישׁ אֶחָד, וְכִף יִמְשֹׁף אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.
וּבְחִסְדּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, חֲפִץ ה' בְּיַדֵּי הַצְּלִיחַ, כִּי עֲשִׂיתִי תַעֲמוּלָה גְדוֹלָה,
וְהַמּוֹן בְּגֵי הַנְּעוּרִים וְאַכְרָכִים הַתְּלַקְטוּ סְבִיבוֹ, וְהַיּוֹם לֹא יַעֲשׂוּ שׁוּם
דְּבַר בְּכִלְלִיּוֹת הַחֲסִידוֹת מִבְּלִי לְהַתִּיעֵץ עִמוֹ.

וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂסַבֵּב הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׂמֵרֵב פְּרָסוּם שְׂפָרְסָמְתִי אוֹתוֹ
בְּסִפְרֵי שְׂהַפְצָתִי, הַתְּחִילוּ הַמּוֹן עִם לְתַן לוֹ צְדָקָה, וַיַּעַן שֶׁהוּא לֹא
הָיָה נֶצְרָף כָּלֵל כַּנ"ל, עַל-כֵּן חִלַּק אֶת כָּל הַמַּעוֹת לְעֲנִיִּים וְלִמְרֵי נַפְשׁ,
וּמִזֶּה בָּנָה וַעֲשָׂה סְבִיבוֹ אֲוִיר הַנּוֹחַ וְהַזּוֹף, עַד שֶׁדְּבוּרָיו הִחֲלוּ לְהַכְנִס
בְּאֵזֶן הַשׁוֹמְעִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז). וְכִף הַתְּחִילוּ
לְהִסְתַּכֵּל עֲלָיו וְלִכְבְּדוֹ וְלִצְיָתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה. וְאַף
שְׂבִמְשֹׁף הַיָּמִים יֵצֵא לִי בְּעֲצָמֵי הַרְבֵּה רַעוֹת וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן לֹא
הִסְתַּכַּלְתִּי עַל זֶה, כִּי לְמַעַן הָאֲחָדוֹת שֶׁתְּהִיָּה בְּכִלְלִיּוֹת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנו,
שֶׁעַל-כֵּל-פָּנִים יִסְתַּכְּלוּ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת אֶחָד, הַגְּדַלְתִּי וּפְרָסָמְתִי אוֹתוֹ.

וְהַרְעוֹת שֶׁיֵּצְאוּ לִי מִזֶּה הָיוּ, כִּי יַעַן שֶׁהוּא אִישׁ מִיֵּשֵׁב מְאֹד מְאֹד
וְזָקֵן וְנִשְׂוֹא פָּנִים, וְכִבֵּר רַבִּים שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ כַּנ"ל, עַל-כֵּן הִצְרִיף
לְתוֹף וְלַעֲשׂוֹת תְּמִיד שְׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים, וַיַּעַן שֶׁבְּכָל פַּעַם בָּאוּ
אֵלָיו עִם לְשׁוֹן-הַרְעָה אַחֵר עָלָיו וְכוּ', וְהוּא כְּדִי לְהַשְׁקִיט אֶת הַמַּחֲלָקֶת,
הָיָה מִתְּבַטֵּא כְּנִגְדֵי הַרְבֵּה פְּעָמִים וְכוּ', וְהֵם הַחֲוֹלְקִים שְׁלִי תְּפִסּוּ אֶת
דְּבָרָיו כְּמִצְיָאָה גְדוֹלָה... וְהָיוּ אוֹמְרִים בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: רָאוּ, אִף רַבּוֹ
שֶׁהוּא מְפָרְסְמוֹ תְּמִיד ... חוֹלֵק עָלָיו...

וּבְאֵמַת כָּל הָעֲנִיָּן הוּא כְּחוּכָא וְאַטְלוּלָא, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ,
כְּשֶׁבָאֲתִי אֵלָיו, כְּבָר הָיוּ כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שְׂגוּרִים עַל פִּי, וְלֹא
הִצְרַכְתִּי שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה, הִיָּתָה לִי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת
גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי חֲשַׁבְתִּי שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, צָרִיף
שְׂיִהְיֶה כִּף בְּקִי בְּסִפְרָיו ז"ל, וְתְּמִיד הַחֲזַקְתִּי אֶת עֲצָמֵי, כִּי אֲנִי הַקָּטָן
וְהַפְּחוֹת שְׂבָאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי בּוֹדָאֵי הֵם בְּקִיָּאִים אֲלֵפֵי פְּעָמִים יוֹתֵר
וְיוֹתֵר בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ'.

אֲחֵי הַיְּקָרִים! הַאֲרַכְתִּי לָכֶם כָּל הָאֲרִיכוֹת הַנ"ל, אִף שֶׁעֲדִין יֵשׁ
הַרְבֵּה לְהַאֲרִיף בְּכָל פְּרָט, וְלִרְשֵׁם אֶת כָּל הַהִשְׁתַּלְּשׁוֹת (וּבּוֹדָאֵי

אֲשֶׁר ה' לז בְּנַחֵל קִפָּה

הִיָּה רְשׁוּם בְּכֶתֶב אָמֶת), אֶף אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶמְרָתִי לְרִשָּׁם עַל-כָּל-
פְּנִים אֵי אֵילוֹ רְאֵשֵׁי פְּרָקִים מִכָּל הַנְּ"ל, כְּדֵי שֶׁתִּדְעוּ מֵה הוֹלֵךְ כָּאֵן,
וְאֵל יִטְעֶה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם לְחֹשֶׁב מִי יוֹדֵעַ מֵה... כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת
הַיֵּטֵב, בְּאִפְּן לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, זֶה לֹא תִלּוּי כַּמָּה שִׁיחוֹת
יוֹדְעִים מֵר' יַעֲקֹב, מֵר' זֶרַח, מֵר' שְׁמֶעֱרִיל וְכוּ' וְכוּ'... אֶלָּא כִּפִּי
שְׁמִיגָעִים עֲצָמָם בְּסִפְרֵיו שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, וְשׁוֹפְכִים נִפְשָׁם כַּמִּים לְפָנָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וְלִבְקָשׁ וְלְהִתְחַנֵּן עַל כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה וּמֵאֲמָר שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל
זְמִים וְשָׁנִים, עַד שֶׁהִסְפִּיר שֶׁלוֹ יִפְגַּס בְּתוֹךְ הַדָּם. וְכֵן עַל-יְדֵי קִיּוּם
עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲנִין תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוּת וְקִיּוּמֵת חֲצוּת
וְשִׁקִּידָה רַבָּה בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', אַחֲרֵית כָּל הַהִתְקַרְבוּת
הַיָּא בַּק דְּמִיּוֹן. הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ וְ"ל אֵינְנָה כְּמוֹ הַהִתְקַרְבוּת
בְּמָקוֹם אַחֵר, שְׁבָאִים וְשׁוֹמְעִים אֵילוֹ שִׁיחוֹת וְכוּ', בְּהִתְקַרְבוּת אֶל
רַבְּנוּ וְ"ל צְרִיכִים לְהַכְנִיס הַרְבֵּה בְּתוֹךְ הָעֶסֶק עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
זְמִים וְשָׁנִים וְשִׁקִּידָה רַבָּה בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְגַם אִז כּוֹלֵי הַיָּא
וְאוּלֵי.

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים, אֵל תִּהְיוּ בְּטָלְנִים! וְאֵל יִטְעֶה אֶתְכֶם
יִצְרָכֶם, אִם אוֹמְרִים בְּשִׁמוֹ אֵיזָה רַע עָלֵי וְכוּ', אוֹ אֶפְלוּ כְּשֶׁתִּרְאוּ
אֵיזָה כְּתָב רַע עָלֵי וְכוּ', כִּי עֲדִין לֹא סוּף הָעוֹלָם... וְהָאֵמֶת עַד
לְעֲצָמוֹ... וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי אֶמַר לִי כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁהִתְחַרַּח לְדַבֵּר עָלַי,
וְכֵן לְחַתֵּם עָלַי, כְּדֵי לְהַשְׁקִיט אֶת הַמַּחֲלָקֶת שֶׁל בּוֹרִים וְלַצִּים וְקָלִים
וְכוּ'.

וּבְאֵמֶת לֹא הִיָּתִי צְרִיךְ לְבוֹא בְּכַתּוּבִים אֲרָפִים כָּל הַנְּ"ל, אֶף
יַעַן שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִסְטָרָא אַחֲרָא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא
מְכַשִּׁיל אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּחִטָּא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה וְכוּ', וַיֵּשׁ אֶצֶל הַרְבֵּה, דְּבָרִים
יוֹתֵר גְּרוּעִים וּמְגִנִּים וְכוּ', וְאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהִנְצִל, כִּי אִם עַל-יְדֵי
סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל-יְדֵי הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁזִּכְנֵי הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְחַדֵּשׁ בְּדִבְרֵיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, וְלְהַרְחִיב
אֶת הַדְּבוּר, וְלְהִרְאוֹת לְכָל אֵלוֹ הַיְרֻדִים וְהַנְּפֹלִים אֶת הַדְּרָךְ יִלְכוּ
בָּה, עַל-פִּי עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַי רִישָׁא דְלָא אֶתְיַדַּע,

קפו אשר ה' לו בנחל

שֶׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ', אֲרוֹר שֶׁל מְשִׁיחַ, יְחִידָה דִּיחִידָה וְכוּ'.

אָבֵל הַסְטֵרָא אַחְרָא יוֹדֵעַ זֹאת, וּמִפְּחַד מְזֶה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן
הוּא שׁוֹבְרָם וּמְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתָּם שֶׁל אֱלוֹ הַפְּגוּמִים, כְּאִלוֹ מִי יוֹדֵעַ
מֵה... וְהַבְּחִירָה כָּל-כָּךְ חֲזָקָה, עַד שְׁשׁוּמְעִים יוֹתֵר אֶת הַסְטֵרָא אַחְרָא
שְׁמֵלְבִישׁ עֲצָמוֹ בְּמָה שְׁמֵלְבִישׁ, אֲצֵל הַמּוֹן-עַם הוּא בָּא וְאוֹמֵר...
אֲסוּר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, כִּי מְשַׁגְּעִים אֶת הַלּוֹמֵד בָּהֶם... יֵשׁ לָנוּ
קִבְלָה שְׁאֲסוּר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל... הַצְּדִיקִים לֹא אֶחְזוּ מְסֻפְרִים
אִלוֹ... וְעוֹד כֹּל מִיָּנִי שְׁטִיּוֹת, וְעַכְשָׁיו יֵשׁ לְהַסְטֵרָא אַחְרָא פְּתוּגָמִים
חֲדָשִׁים נֶגֶד הַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים: הַזְּקֵנִים לֹא אוֹחֲזִים מְזֶה... זוֹהִי לֹא
חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב... הֲלֹא מִדַּעְתּוֹ הַמְּצִיא אֶת כָּל זֹאת... הֲלֹא גַם רַבּוֹ
הַנִּ"ל חוֹלֵק וּמְדַבֵּר עָלָיו... וּבְזֶה תּוֹפֵס אֶת כָּל אֱלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שְׁכָבֵר
תָּפַס בְּמַצּוֹדָתוֹ, וּמְצִיץ אֶת מַחֵם וְכוּ', וְהַכְּשִׁילָם בְּמָה שְׁהַכְּשִׁילָם וְכוּ',
וְאִלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת הוֹלְכוֹת אַחֲרָיו לְפִי תַמָּם, כִּי זֶה מַחְקֵי הַבְּחִירָה.

וּמֵאַחַר שְׁאֲנִי בַּעֲצָמִי אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה יוֹלֵד יוֹם וּמֵה יִהְיֶה עִמָּדִי
וְכוּ', וּמֵה עוֹד חֲשׂוֹדִים לַעֲשׂוֹת הַרְשָׁעִים שְׁלוּחֵי הַסְטֵרָא אַחְרָא,
וְהַכֵּל בְּשֵׁם הַנִּ"ל, וּבֵינָן כֹּךְ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת בְּנֵי הַנְּעוּרִים נִכְשָׁלִים בְּכָל
מִיָּנִי פְּגָמֵי הַבְּרִית וְכוּ', וּמִתְגַּעְעִלִים בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה וְכוּ', וְהַסְתַּכְּלִיּוֹת אֲסוּרוֹת וּמַעֲשִׂים מְגִנִּים וְכוּ' וְכוּ', וְאִין מִי
שְׁיִצִּילָם וְיִבִּין אוֹתָם הֵיטֵב כְּמוֹ אֱלוֹ הַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים.

וְעַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְרִשָּׁם אֶת כָּל זֹאת בְּכַתָּב אֱמֶת וְלְהַדְּפִיסוֹ, לְמַעַן
יָדְעוּ כָּל אֱלוֹ הַיְרֻודִים וְהַנְּפּוֹלִים וְהַשְּׁבוּרִים וְהַמְלַכְלָכִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם
הַמְּגִנִּים וְכוּ' אֶת אֲשֶׁר לְפָנֵיהֶם, וְאִיךְ שְׁהַסְטֵרָא אַחְרָא אוֹרֵב עֲלֵיהֶם
מְאֹד מְאֹד, לֹא דִי שְׁכָבֵר הַכְּשִׁילָם בְּמָה שְׁהַכְּשִׁילָם, עוֹד זֹאת אֵינִי
מֵנִיחַ לַעֲזוֹר לָהֶם וְלְהַצִּיל אוֹתָם מִרְדַּת שַׁחַת וְכוּ'.

אֲחֵי הַיְקָרִים! שְׁמְרוּ אֶת דְּרֹךְ רַבְּנֵי ו"ל כַּאֲשֶׁר הוֹרִיתִי אֶתְכֶם,
וְכַאֲשֶׁר קִבַּלְתֶּם מִמֶּנִּי, וְתִרְאוּ לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל וּבַחֲדוּשִׁים
שְׁזָכִינוּ לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, וְאֵל יְבַלְבֵּל אֶתְכֶם הַסְטֵרָא אַחְרָא בְּנִכְלֵי
עֲרֻמוּמִיּוֹת, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּם בְּכָל חֲדָשׁ אֶת כָּל
הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן", עַד שְׁיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּיו. וְכֵן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי

אָשֶׁר ה' לַח בְּנַחֵל קפז

שִׁיתְמִיד הַרְבֵּה סִפְרֵי "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוּשִׁים, וְאִזּוּ יִרְאוּ אֶת
הָאֵמֶת הַיָּכֵן הַיָּא.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֹאמַר לְצְרוֹתֵינוּ דִּי, וְנִזְכֶּה
שִׁיתְגַּלֶּה אִירֵוּ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל; יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבְנוּ, שְׂיִקְנִים
(תְּהִלִּים עה, יא): "וְכָל קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ, תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק"
בְּהַתְגַּלוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' לַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר, יְנִיק וְחִפִּים ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךְ, שֶׁתֵּאכַל וְתִישֵׁן דִּיקָא. וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (סִפְרֵי-הַמְּדוּת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימֵן פד): תִּקְוֵן הַגּוֹף קָדָם תִּקְוֵן הַנַּפֶּשׁ,
עַיִן שָׁם.

רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְיוֹם תְּהִלִּים וּפְרָשָׁה
חֲמֵשׁ וְרִש"י, וְיוֹתֵר מִזֶּה אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַתְבַּלְּבֵל כָּלֵל בְּשׁוּם אִפְּן
שֶׁבְעוֹלָם.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם בַּחוּרִים בְּנֵי גִילְךָ.

וְהִיָּה טוֹב שֶׁתִּפְגַּס לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, וְלְהַתְחַבֵּר עִם חֲבָרִים טוֹבִים.

וְכַשֵּׁי לְךָ פְּנָאִי, רְאֵה לְלַמַּד הַרְבֵּה "סִפְרֵי-הַמְּדוּת", כִּי הַמְּדוּת
הֵן יְסוֹד כָּל הָאָדָם, וְכֵן תַּעֲיִן בְּשִׂאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בְּנַחֵל".

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֹׁמֵר עַל הַעֲצָבִים שֶׁלְךָ שְׁלֵא יִתְפּוֹצְצוּ, שְׁאִזּוּ
יְהִיָּה מְעַנֵּת אָשֶׁר לֹא יוּכַל לְתַקֵּן, חַס וְשְׁלוֹם.

קפח אָשֶׁר ה' לט בַּנְחַל

אל תהיה חכם בעיניך כָּלֵל, תִּקְיִים כָּל מֵה שֶׁכָּתוּב כָּאֵן וְאֵז
תְּצַלִּיחַ, וְאֵל תַּחֲזֹר לְכָאֵן, עַד שֶׁאֲתֵן לְךָ רְשׁוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' לט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה
חוֹצָה... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ לְשִׁמְעַ הַטוֹב מֵעֲבוּדְתְךָ, עֲבוּדַת הַקֶּדֶשׁ,
אֲשֶׁר אֵין דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה, וּמִמֶּשׁ מִיּוֹם שֶׁהִתְחַלַּתְּ לְהַדְפִּיס בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל אֶת סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וַחֲשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֵין יוֹם שֶׁלֹּא
אֶקְבֵּל כַּמָּה מְכַתְּבִים מְכֹל חֲלָקֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ יָמִים שֶׁמְגִיעִים
כְּמַעַט עֶשְׂרִים מְכַתְּבִים, וְכֹל אֶחָד שׁוֹפֵף אֶת לְבוֹ הַמָּר לּוֹ, וּמְבַקֵּשׁ
עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, אֲשֶׁר בְּנֻדְאֵי יֵשׁ וַיֵּשׁ בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל לְתֵן עֲצוֹת גַּם
לָהֶם.

בְּעוֹד יוֹמִים אֲשַׁלַּח לְךָ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֶת קוּנְטָרְס "אוֹר
אֱמוּנָה", וְנֵא לְהַזְדַּרְזוֹ לְהַדְפִּיסוֹ, כִּי אֱמוּנָה הִיא יְסוּד וְעֵקֶר הַכֹּל,
וּבְכַרְטִיּוֹת בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר אֶפְלוּ עַל אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה צְרִיכִים
לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים מְרַב חֲכָמוֹת וַתְּמוּרוֹת וְכוּ'.

וּבְאֵמַת כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם אֱמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמֵאַמִּין שֶׁאֵין
שׁוּם מְקָרָה כָּלֵל, רַק בְּכֹל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל
תְּלוּי רַק בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵז יִזְכֶּה לְאַרְךָ אַפִּים, אֲשֶׁר בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל
הַגְּאֻלָּה, בְּסוּד: "כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ וּבְמִנוּסָה לֹא תִלְכוּן, כִּי הוֹלֵךְ
לְפָנֶיכֶם ה'" וְגו' (ישעיה נב, יב); הִינּוּ בְּזֶה שֶׁהָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה
בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, "כִּי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם ה'", עַל-יְדֵי-יָזָה בְּעֲצָמוֹ "לֹא
בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ וּבְמִנוּסָה לֹא תִלְכוּן", כִּי הָעֵקֶר הוּא אַרְךָ אַפִּים

אֲשֶׁר ה' לט בְּנַחֵל קפ"ט

וסבלנות, לסבל על כל מה שעובר עליו, אשר כל זה תלוי במדת
האמונה הקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה).

ואתמול בסעדת מלווה מלכה דברנו על פסוק (שמות ו, ט):
"וידבר משה כן אל בני ישראל, ולא שמעו אל משה מקצור רוח
ומעבדה קשה", אשר באמת פלא גדול, כי מקדם כתוב כל הד'
לשונות של גאלה, שהבטיח הקדוש-ברוך-הוא לעם ישראל
להוציאם מגלותם המרה: "והוצאתי אתכם" וגו' והצלתי אתכם"
וגו' וגאלתי אתכם" וגו' ולקחתי אתכם" וגו', משה רבנו אומר זאת
לעם ישראל בשליחות השם יתברך, ולא שמעו אליו, והכל היה
מסבת שלא היתה להם סבלנות שהוא ארך אפים, רק היה להם קצור
רוח, ועל-ידי-זה הצרכו לעבד קשה.

ודברנו את הדבור בדרךנו, אשר דיקא אלו שאין להם אמונה
שלמה, הם תמיד מבהלים ומבלבלים, ויש להם קצור רוח, ועל-כן
הם צריכים לעבד עבודה קשה, עבודת פרוך, להרים אבנים כבדות
וכו', מה שאין כן מי שיש לו אמונה ברוחה בו יתברך, ויודע
שפרנסתו תלויה רק בידו יתברך ולא ביד בשר ודם, אזי יש לו
אריכות אפים וסבלנות גדולה, ויכול לעבד על הכל, ואינו צריך
לעבד כל-כך קשה.

וכמו-כן ברוחניות אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פו),
אשר מי שאין לו אמונה ברוחה, הוא צריך לעבודות קשות, תעניות
וסגופים; כי באמת מי שיש לו אמונה שלמה בו יתברך, יכול לעבד
את השם יתברך מכל דבר, אשר זהו עקר השלמות להגיע אליה
— לבוא אל ידיעת (משלי ג, ו): "בכל דרכיך דעהו והוא יישר
ארחותיך", ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות סג): איזוהי פרשה
קטנה, שכל גופי תורה תלויין בה? בכל דרכיך דעהו. ואמרו (שם):
אפלו לדבר עברה, עין שם.

בכל דבר צריכים למצא את השם יתברך, ואז לעולם לא
נופלים, כי כשאדם מוצא את השם יתברך בכל דרכיו, אף פעם לא
יפל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב). ועקר הנפילה שנקראת נפילה,

קצ אֲשֶׁר ה' לט בַּנְחַל

היא דִּיקָא על-יְדֵי שְׁמֵהֶרָהר אַחֲרֵי יתְבַרְךָ, שְׁזֵהוּ עַקֵּר הַמְקוּמוֹת
הַמְטַנְפִים — לְהַרְהֵר אַחֲרֵי יתְבַרְךָ, וְלִפְל בְּסַפְקוֹת וְהַרְהוּרִים מְגַנִּים
אַחֲרֵי יתְבַרְךָ, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי וּמְקַשְׁרֵי אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא
מֵשֶׁה רַבְּנוּ, וְכֹאֲשֶׁר אָמַר כֵּן צְרִיכִים לְהֶאֱמִין לוֹ וְלִשְׁמַע בְּקוּלוֹ, וְאִז
דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַד' לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאֻלָּה, שֶׁהֵן כְּנֶגֶד הַד' עוֹלָמוֹת:
אַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָה, הִינּוּ כְּשַׁחַס וְשְׁלוֹם, רְחוּקִים מֵהַצְדִּיק
הָאֱמֵת, שְׂאִז אֵין לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי הָאֱמוּנָה הַיָּא דִּיקָא עַל-יְדֵי
הַצְדִּיק הָאֱמֵת, כִּי הוּא קוֹצֵא דְאוֹת ד', וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְאֱמוּנָה;
וְעַל-כֵּן מִי שְׁמַקְשֵׁר וּמְקַרְבֵּי אֶל הַצְדִּיק — יִשְׁמַע בְּקוּלוֹ, וְאִז דִּיקָא
תְּאִיר עָלָיו הָאֲרָה מֵהַד' עוֹלָמוֹת, שֶׁהֵם הַד' לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאֻלָּה, מֵה
שְׂאִין כֵּן מִי שְׁרְחוּק מֵהַצְדִּיק הָאֱמֵת, הוּא בְּבַחֲיַנֵּת "וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל
מֵשֶׁה מְקַצֵּר רוּחַ וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה", וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד.

וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מֵה): כֹּל זְמַן שֶׁהָאָדָם
מְסַתְּוֵב סְבִיב הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וְהוּא בְּתוֹךְ הָעֲגוּלִים, יֵשׁ לוֹ תְקֻנָּה
טוֹבָה לְחֹזֵר וּלְתַתֵּן הַכֹּל, אִךְ כְּשֶׁעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מֵהָעֲגוּלִים, אִז קָשָׁה
וְכִבֵּד לוֹ לְחֹזֵר.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ
ו"ל, וְכֵן לְרֵאוֹת לְהַפִּיץ אוֹרוֹ יתְבַרְךָ בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-יְדֵי הַפְּצַת
סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאִין לְמַעַלָּה מְזֵה.

נָא וְנָא לְהִיּוֹת בְּסַבְלָנוֹת גְּדוּלָּה, כִּי בּוֹא יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, וְאִז
תִּשְׁחַק מֵהַכֹּל. וְהָעֵקֶר כִּפִּי שְׁזָכִיתָ לְנִצָּל יָמֵי בְּחַרוּתְךָ בְּהַדְּפַסֵּת
וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

נָא וְלְהַזְדַּרֵּז בְּהַדְּפַסֵּת הַד' חֶלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְכַתְּבֵתִי לְכֹמָה
מֵאַנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂיַעֲזְרוּ לְךָ עִם הַהוֹצָאוֹת.

אֲשֶׁר ה' מ בַּנְחַל קצא
ה' מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּא הִתְשַׁמְ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַרוֹצֶה לְהַאִיר עַל נַפְשׁוֹ אֹר הָאוֹרוֹת מִהַנְחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וְקִרְאָתִיו.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לֹא לְכַתֵּב מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי לְשׁוֹן הִרְעֵ שִׁיךְ גַּם
בְּכַתֵּב, וּבְכָלֵל מַה לָּנוּ וּמֵאַחֲרִים?! סוּף כָּל סוּף עוֹבְרִים הַיָּמִים
וְהַלִּילוֹת וְלֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר לָנוּ רַק מַה שֶּׁנִּזְכָּה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם —
אֵינָה טוֹב אֲמַתִּי וְנִנְצָחִי. וְתִלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל נִקְרָא דִּיקָא מִי שְׁלוּמֵד
סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וּמְקַיֵּם עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, וְלֹא כָּל מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ זֶקֶן עַב וְגִדוּל הוּא חֲכָם, אֲדַרְבָּה, לְפִי
דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, זֶה סִימָן שׁוֹטָה (עֵינַן בְּגִמְרָא סְנֵהֲדִרִין ק:):
עַבְדְּךָן סִכְסָן, וּפְרַשׁ רַש"י: מִי שֶׁזָּקֵנוּ עָבָה — שׁוֹטָה הוּא, עֵינַן שָׁם.

מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, כְּשֶׁאֶחָד יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֵיזָה לְקוּט מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, הוּא כָּבֵר מֵרַב אֲשֵׁי?! אוּ מִי שֶׁיְכוּל לְקַחַת מְעוֹת
מִהַמְדִינָה וּלְהַחֲזִיק כּוֹלָל, צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲכָם גְּדוּל?! אֲדַרְבָּה, כָּל
טַפֵּשׁ וְכָל בְּעַר יְכוּל לַעֲשׂוֹת זֹאת.

וְעַל-כֵּן כָּל דְּבָרֵינוּ הֵם בְּטָלִים וּמְבַטְלִים אֲצִלָּנוּ, הָעֵקֶר הוּא דְּבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, בְּפִירוּשׁ אָמַר, שֶׁהָעֵקֶר תְּלוּי בִּיגִיעוֹת וּבְעִבּוּדוֹת אֵיךְ
שֶׁהָאָדָם מְתִיגֵעַ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָמִים וְשָׁנִים, וּמִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּמִפְרַשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וּמְטִיל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה, וּמְתִיגֵעַ בְּתַפְלָה בְּכּוֹנֵה וְכו', זֶה
יְכוּל לְהַגִּיעַ אֶל אֵיזָה עֲנָנָן בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְדַבֵּר זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה
הָיָה רַבְּנוּ ז"ל רָגִיל לְהַתְפָּאֵר לְפָנָי אֲנִשִּׁי שְׁלוּמָנוּ הַיְקָרִים: "אֵיךְ הָאֵב
זֵייעַר פִּיל גְּעָהאָרוֹועט", אֲנִי יִגְעָתִי הַרְבֵּה, וְהַכֵּל הָיָה בְּשִׁבִיל שֶׁנִּקְנָא
אוֹתוֹ (עֵינַן שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָן קס"ה).

קצב אֲשֶׁר ה' מ בַּנְחָל

והַכֶּלֶל — כָּל אֱלוֹ מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁלֵא הִטְעוּ אֶת עֵצְמָם, רַק
בְּכָל יוֹם הַיּוֹם הַתְּמִידוֹ בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה, בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה
בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, וְהַתִּיגְעוּ בְּהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה,
מַעֲרִיב, חֲצוֹת, וְקִשְׁרוֹ מִחֲשַׁבְתָּם אֶל דְּבוּרָם, וְהַתְּמִידוֹ מְאֹד מְאֹד,
וְטִילוּ בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, דִּיקָא הֵם זְכוּ לְמָה שְׁזָכוּ, וּמִי
שֶׁהָיָה טַפֵּשׁ וְשׁוֹטֵה וְכוּ', נִשְׁאָר בַּחוּץ לְגִמְרֵי.

וְיִדוּעַ מַה שֶּׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֶל תַּלְמִידוֹ מוֹהַרְנ"ת ז"ל, בְּשַׁעָה
שֶׁאָמַר לוֹ עַל הַרֵב הַקְּדוּשׁ רַבִּי צְבִי אַרְיָה מֵאֲלִיק ז"ל, שֶׁעָשָׂה טוֹב
בְּעַבְדוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשִּׁיב לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: הֶעֱקָר שֶׁהָיָה חֶכֶם; כִּי
בְּאֵמֶת בְּעַבְדוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ צְרִיכִים חֶכְמַת שְׁלֵמָה, לִידַע אֵיךְ לְתַפֵּס
כָּל יוֹם וַיּוֹם, כִּי עַל-פִּי-רַב עוֹבְרִים הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת בְּהֶבֶל וְרִיק, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱרַע עִמָּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְכָל שַׁעָה וְשַׁעָה יֵשׁ לְךָ עֲסָקִים אַחֲרִים,
וּמִתְקִים אֲצִלְךָ מַה שֶּׁכָּתוּב אֲצִל יִשְׁמַעְאֵל (בְּרֵאשִׁית טו, יב): "יָדוּ בְּכָל
יָד כָּל בּוֹ", יֵשׁ לְךָ עֲסָק עִם כָּל אֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לְכָל אֶחָד
עֲסָק עִמָּךְ וְכוּ', פֶּה מְרַבֵּיצִים וּמְכִים אוֹתְךָ וְכוּ', פֶּה לוֹחֲצוֹת לְךָ
הַנְּעֲלִים וְכוּ', וּפֶה אֵתָה נּוֹסֵעַ לְמִרוֹן, וּפֶה אֵתָה נּוֹסֵעַ לִירוּשָׁלַיִם, פֶּה
אֵתָה לֵן בְּהַקְדָּשׁ זֶה, וּפֶה אֵתָה אוֹכֵל בְּהַכִּנְסַת אוֹרְחִים זֶה וְכוּ', בְּכָל
פַּעַם וּבְכָל יוֹם עֲסָקִים וּמִצְוֹת אַחֲרוֹת, הֶעֱקָר לֹא לְהִיּוֹת מֵיִשָּׁב
בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא לְךָ מִרְבוּי פְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, אֲשֶׁר זֶה בְּעֵצְמוֹ גּוֹרֵם לְאָדָם בְּלְבוּל הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהוֹלֵךְ נֵעַ וְנֵד, וְאֵינוֹ מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וְהוּא שְׁבוּר
כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר וְכוּ'.

אַחֵי, אַחֵי! כְּבָר הַזְּמַן הַכִּי גְדוֹל, שֶׁתַּעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת
וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלְּךָ, וְכַלְּךָ מְלִילְךָ לְהַתִּיעֵץ עִם שׁוֹטִים כְּנ"ל, וּבְרַח לְךָ
רַק אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְרֵאָה שִׁיחָה חָשׁוּב אֲצִלְךָ כָּל יוֹם וַיּוֹם, כִּי הוּא
אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר עִם כָּל טוֹב, כִּי כָּל יוֹם וַיּוֹם — יֵשׁ בּוֹ טוֹב, הַכֹּל אוֹר
הַגְּנוּז מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, רַק שֶׁקָּדַם לוֹ הַחֲשֵׁךְ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן פד), כִּי נִחְשִׁים וְעַקְרָבִים מְבַלְבְּלִים מִחֲשַׁבְתִּיהָ, עֵין שָׁם;
וְכָל יוֹם שֶׁמִּתְחִיל — מִתְחִיל בְּמִיצָר וּבְקִטְנוֹת דִּיקָא, וְצְרִיכִים
לְרֹאוֹת לְהַגְדִּיל אֶת הַיָּמִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס').

אֲשֶׁר ה' מ בַּנְחַל קצג

ועל-כן אשרי מי שזוכה לילך בדרך הנוראה והנפלאה הזו שגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק (תהלים צה, ז): "היום אם בקלו תשמעו", אם אתם רוצים לשמע בקולי, העקר לידיע שאין לכם רק היום הזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ערב); וראוי לילך תמיד עם הגלוי הזה.

ובשבת קדש זו דברנו הרבה בספורי-מעשיות (מעשה א') על הדבור "כי אלו באת באותו היום היית מוציא אותי מכאן, ובשביל יום אחד אבדת", והארכנו בזה הרבה פדרפנו.

ותמצית הדבור, כי בכל יום יום האדם יכול להוציא את נשמתו מהסטרא אחרא, מהמקום שלא טוב, אבל הוא מאבד את היום הזה בהבל וריק ובשנה שישן שנה עמקה, וזה סובב על כל בר ישראל.

ובאמת כבר אמר פעם רבנו ז"ל לאחד בזו הלשון: "שוב יום אחד לפני מיתתך" (אבות, פרק ב'), ודחק ומשך תבת יום אחד, וכונתו היתה לענין מה שמפיל את האדם מה שקדם לו ומה שלאחריו, דהינו מה שלפעמים מתעורר קצת להשם יתברך, אבל קדם ואחר-כך היה מה שהיה, ואשר בשביל זה רבים נופלים ונתרחקים ממנו יתברך, ועל-כן דחק רבנו ז"ל בתבת יום אחד, שאפלו לא תזכה רק יום אחד לשוב — גם-כן כדאי (עין שיחות-הר"ן, סימן רפח).

ודבר זה צריך אתה לחקק היטב היטב בדעתך, כי אתה נופל בכל פעם בעמק בור ודות של החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהורס את האדם ברוחניות ובגשמיות, ומקלקל את הבריאות שלו ומאור עיניו.

ועל-כן, חמדת לבכי! ראה להתחיל מהיום הזה דיקא, לא לילך בטל אפלו רגע, כי כל העברות, ובפרטיות פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, באים רק על-ידי בטול זמן, שמשעמם לאדם, והבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון), ושעמום מביא לידי זמה (עין

קצד אֲשֶׁר ה' מ בנחל

כתבות נט.), כי אין היצור הרע מצוי, אלא בלב הפנוי מן החכמה.

ועל-כן עשה זאת, בני, וברח לך והנצל מיד. היום הזה ראה ללמד ח"י פְּרָקִים משניות, שזה משבר את הרע והשטות של האדם, כי המשניות הוא בְּדִגְמַת הַי"ו, שהוא צורת מקל, כי הוא כלול בַּי"ו כִּידוּעַ, והַי"ו הוא צורת מקל שִׁמְכִינֵעַ את השגעון שְׁנִדְבָק בְּאֲדָם מֵהִיָּצֵר הָרַע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'). ותהיה חֲזַק בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, היום הזה דִּיקָא, ואמרו חכמינו הקדושים (הובא בג'לקוט משלי, רמז תתקמ): אין יצור הרע שולט אצל התורה, הינו מי שלומד תורה, אין היצור הרע שולט בו.

ותשמר את עצמך מאד מאד לא להיות זולל וסובא, לאכל בכל מקום שאתה רק מוצא אכל, כי דבר זה מגביר את היצור הרע, כמובא בזהר הקדוש, פְּרִשְׁת וִירָא (ק'): אין היצור הרע מתפתה אלא באכילה ושתייה. ודבר זה סובב על מנהגך לילה ולאכל בכל בתי המסעדות, כמו זולל וסובא וכו', רק ראה לאכל במקום צנוע ובדרך ארץ גדול, ואשר זה יהרג את יצרך.

ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על דבר זה — לאכל בדרך ארץ גדול, כמו שיושבים לפני צדיק גדול. ואמר, שזה תקון תאנות אכילה. והזהיר על זה את אנשי שלומנו מאד מאד (עין חיי-מוהר"ן, סימן תקטו — דפוס חדש).

ראה להתמיד ללמד בכל יום יום לומר הרבה דפים גמרא, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית. עליך לדעת, כי אמירת גמרא בלי רש"י ותוספות היא סגלה גדולה להרג את היצור הרע, ועל-כן תהיה חֲזַק בְּדָבָר גָּדוֹל זֶה מְאֹד מְאֹד, לומר בכל יום הרבה דפים גמרא.

וכן תראה לומר בכל יום יום את כל הסדרא של פרשת השבוע, באופן שעד יום שבת-קדש יהיה לך שבע פעמים אמירת פרשת השבוע (כי בשבת-קדש תאמר עם הבעל קורא בלחש).

אֲשֶׁר ה' מ בְּנַחֵל קִצָּה

וְכֵן רָאָה לְסִיּוּם אֶת הַמְדָרְשׁ רַבָּה מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ מְדֵי שְׁבוּעַ,
וְאָז בְּאִפְסָן הִזָּה יִהְיֶה לָךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מְדָרְשׁ", וַיּוֹתֵר מִזֶּה אֵין אַתָּה צָרִיךְ.

וְהִנֵּה אֲנִי מִבֵּין מִכְתָּבֵיךְ, כִּי אֵין לָךְ סִבְלָנוֹת, וְאֵין לָךְ
פֶּתַח הַמְעַצֵּר לְהִיּוֹת מִיָּשֵׁב בְּמִקּוֹם אֶחָד, וּבִפְרֻטִּיּוֹת מִי שְׁפָגַם כְּבֹר
בְּגִיל צָעִיר כְּמוֹךְ בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזָה מֵעִיק
וּמִשְׁבֵּר אֶת רוּחַ הָאָדָם מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֵיעֲצָךְ וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ,
שְׁאֵת הַשְּׁעוּרִים הַנִּ"ל תַּחֲזִיק בְּכָל יוֹם חֶזֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְלֹא תִלְמַד שׁוּם
פְּרוּשִׁים לְעַת עֲתָה, רַק לֹאמַר מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ, וּשְׁאָר
הַזְּמַן לָךְ לְהַפִּיץ סְפָרִים, סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְתִלְךָ בְּעֵצְמָךְ בְּלִי שׁוּם
שְׂתָף, וְתִהְיֶה חֶזֶק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּפִי רַבּוּי עוֹנוֹתֶיךָ שְׁפָגַמְתָּ
בַּחֲטָא הַמְּזוּהָם הַזֶּה, אֵי אֶפְשָׁר לְתַקְּנֵנּוּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמִחֹזִירִים
אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, כְּאֲשֶׁר לָנוּ רַבְּנֵי ז"ל הַמְּשַׁל מִהַגְּבִיר, שֶׁהִלְוָה
מַעוֹת לְאֱלֹפִים וּרְבִבוֹת וְכוּ', וְאָמַר לְהָאִישׁ הָעֲנִי: בְּשֹׂכֵר שְׂתַגְּבֶה אֶת
חוֹבוֹתַי — אֲמַחֵל גַּם אֶת חוֹבְךָ (עֵין בְּתִי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תַּמּוּ). וְתִהְיֶה
חֶזֶק בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ עוֹד תַּקּוּן לְפָגַם הַבְּרִית כְּמוֹ
לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן יד); בְּסוּד: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל" — מְזוּלוֹתָא
דְּגִלוֹתָא, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! אִם אַתָּה רוֹצֵה תַקּוּן לְגַפְשָׁךְ, רָאָה
לְהַפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְתַחֲלֶקֶם לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, וּבִפְרֻטִּיּוֹת לְאַחֲיָנוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, וְלֵאלּוּ שְׂפַע עוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נִתְרַחֲקוּ מֵאַבְיָנוּ
שְׂבֻשְׁמִים, וְהֵם פּוֹרְקֵי עַל, לֹא עָלֵינוּ, לָהֶם דִּיקָא תַחֲלֶק וְתַפִּיץ אֶת
הַסְּפָרִים, וְתַסַּע נְסִיעוֹת בְּעִבּוּר זֶה, וְתִהְיֶה עֲסוּק בְּזֶה יוֹמָם וְלַיְלָה,
וּבְאִפְסָן הִזָּה לֹא תִשְׁתַּגַּע, וְלֹא תִהְיֶה מְשַׁעֲמָם, רַק לָךְ בְּכָל מְקוֹם
וְתַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים.

וְתַקַּח מִהַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה לִי מְאֹד ... וְתִרְאֶה לְשַׁלֵּם לוֹ, בְּאִפְסָן
שְׂיוּכַל לְהַדְפִּיס וּלְחַזֵּר וּלְהַדְפִּיס.

וּבִיּוֹתֵר רָאָה לְהַפִּיץ סְפָרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר

קצו אֲשֶׁר ה' מא בנחל

אין למעלה מזה בתקון הברית, כי שום ספר שבעולם אינו מדבר כל-כך בגלוי מהפגם הזה כמו ספרים אלו, ועל-כן מי שיודע שפגם הרבה בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', שיראה להדפיס ולהפיץ את ספר שאלות ותשובות "אשר בנחל".

ואני יודע שהלצים יתלוצצו גם מזה, אבל מה לה עם הלצים? ! האם הם יודעים מה עובר עליך? ! האם הם מרגישים בצערך הקשה והפחד לה? ! האם הלצים יודעים מה אתה מסגל לעשות? ! ועל-כן אל תאבה ואל תשמע להם, רק ראה להפיץ את הספר לכל עובר ושב, ותמלא את כל ארץ ישראל עם ספרים אלו.

אל תדאג כלל, אני בכעס עליך, חס ושלום, אף לדעתי בעבור תכונת נפשך, טוב יותר שתשאר עכשו בארץ ישראל, ובפרטיות שאנו צריכים אותך שם, למען תראה להפיץ את הספרים הקדושים שם, ובפרטיות להבחורים שגלכדו אל תוך ה... שהוא מקום אבי אבות הטמאה, וצריכים לעזור להם לצאת משם.

נא ונא אל תכנס בוכיחים עם שום בריה שבעולם, ואל תכתב לי שום לשון הרע מכל שוטה ופתי, "תיש זקן", או בעל זקן עב וארוך עד טבורו וכו', כי זה אינו מגדיל את האדם וכו'.

ההכרח לקצר עכשו.

הדורש שלומך...

ה' מא

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר, הרוצה להאיר נפשו באור האורות מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו וגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה שלש פעמים עם המעות להדפסה,

אֲשֶׁר ה' מֵא בְּנַחֵל קִצּוֹ

וּתְשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל זֶה, וְאֵין לָךְ דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִצְדָּקָה לְהַדְפָּסָה, כִּי זוֹ צְדָקָה נִצְחִית, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרָנ"ת ז"ל אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיט, קמב): "צְדָקְתָךְ צְדָק לְעוֹלָם" — אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתְּ לְעוֹלָם? "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אִם נוֹתְנִים לְמַעַן לְהַדְפִּיס תּוֹרַת אֱמֶת מִהַצְדִּיק הָאֱמֶת (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת הַשְּׁמַר, הַלְכָה ה', אוֹת לה).

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! אִם אָמַר לְכַתֵּב לָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי כָּבֵד נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁיו יוֹתֵר מִד' אֲלָפִים מְכַתְּבִים בְּשָׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וּמָה יֵשׁ לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם?! אֵךְ פְּטוֹר בְּלֹא כְּלוּם אֵי אֶפְשֶׁר, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁמְסַרְתְּ נִפְשֶׁךָ, וְשִׁלַּחְתְּ סָכוּם גְּדוֹל לְהַדְפִּיס הַסְּפָרִים, אִמְרָתִי אֲרוּצָה דְּבָרֵי אֲלֵיךָ, אוֹלֵי אֲזַכֶּה לְהַתְעוֹרֵר אֹתְךָ וְעִמָּךְ יַחַד.

אוֹדוֹת הַתְּלַהֲבוֹת לְבָךְ לְכָאן, תִּאֲמִין לִי שֶׁאֵינִי כְּדָאֵי, כִּי לֹא כְּדָאֵי לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵךְ שֶׁבְּעֵבוֹר תְּלִמּוּד תּוֹרָה מְתָר, אֲבָל כְּמִדְּמָה שֶׁתִּקְבַּל מֵאֲתָנוּ דְרָךְ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר תִּקְבַּל פֶּה פָּנִים אֶל פָּנִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין נב): לְמָה תְּלַמִּיד חֲכָם דּוֹמָה לְפָנֵי עַם הָאֶרֶץ? בְּתַחֲלָה דּוֹמָה לְקִיתוֹן שֶׁל זֶהָב, סֵפֶר עֲמוֹ — דּוֹמָה לְקִיתוֹן שֶׁל כֶּסֶף, נִהְנֶה מִמֶּנּוּ — דּוֹמָה לְקִיתוֹן שֶׁל חֶרֶס שֶׁנִּשְׁפָּר וְאֵין לוֹ תִּקְנָה, עֵין שָׁם.

וּבְאֱמַת דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד נַחוּץ לְכֹל הַבָּא לְהַתְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים אֱמֶתִיִּים, שֶׁצְרִיכִים לְעַמֵּד לְפָנֵיהֶם בְּאִימָה וּבִירָאָה, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִקְבְּלוּ מֵהֶם הַרְבֵּה, מָה שֶׁאֵין כֵּן כְּשֶׁיִּזְלְזְלוּ בָהֶם, אִזִּי לֹא דֵי שְׂלֵא יִקְבְּלוּ, אֲלֵא גַם יִהְיֶה לָהֶם גְּזַק גְּדוֹל בְּנִשְׁמָתָם.

כִּי בְּאֱמַת בְּכֹל דוֹר וָדוֹר יֵשׁ צְדִיקִים קְדוּשִׁים, שֶׁנִּכְלְלוּ לְגַמְרֵי בְּאוּרוֹ יִתְבַּרְךָ, וּדְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, כְּאֲשֶׁר בְּפִירוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קצב): אִם מֵאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, צְרִיכִים לְהֶאֱמִין שֶׁיֵּשׁ בְּכֹל דוֹר וָדוֹר צְדִיקִים גְּדוֹלִים בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁהָיוּ בַּדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, עֵין שָׁם.

וְטָעוֹת זֹה הֵיא בְּכֹלֵי הַעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּכֹל דוֹר וָדוֹר מִתְחַרְטִים

קצח אֲשֶׁר ה' מא בַּנְחַל

וּמְצַטְעָרִים עַל הַדּוֹר הָעֶבֶר, וְאוֹמְרִים מָה שְׂאוּמְרִים: "אִם הָיִיתִי בְּדוֹר שֶׁל צְדִיק פְּלוֹנִי, בְּיָדַי הָיִיתִי שׁוֹקֵד עַל דְּלֹתוֹתָיו, וְכָרוֹף אַחֲרָיו וְלוֹמֵד אֶצְלוֹ", וְכָף עוֹבֵר דּוֹר אַחַר דּוֹר, וְכִשְׁבָּא דּוֹר תַּדְשׁ, מִתְחַרְטִים עַל דּוֹר הַקּוֹדֵם.

וְדָבָר זֶה הַתְּחִיל עוֹד מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ וְכֵן בְּדוֹר הַנְּבִיאִים וְהַתַּנְּאִים וְהָאֱמוּנָאִים, הַגְּאוּנִים וְהַצְּדִיקִים, בְּעֲלֵי רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', עַד דּוֹר זֶה, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ מִמֶּאֱמָרָם וְ"ל הַנּוֹכַח לְעִיל, שֶׁתִּכְף-וּמְיָד כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אֵיזָה מִשָּׂא וּמִתֵּן אוֹ נְגִיעָה אוֹ פְּנִיָּה אֶל הַצְּדִיק, נִדְמָה בְּעֵינָיו כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר כִּנ"ל.

וּבְאֵמַת צְרִיכִים לִידַע וְלִזְכֹּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁאָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטז), אֲשֶׁר אֵת אִישׁ כְּשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג מִבְּחוּץ כָּלֵל, כִּי יֵשׁ לוֹ בְּדִיוֹק אוֹתָם הָאִיבָרִים וְכוּ' כְּשֶׁאֵר בְּנֵי-אָדָם וְכוּ', אֵךְ בְּפִנִּימִיּוֹת הוּא עֲנִיָן אַחַר לְגַמְרֵי וְכוּ', בְּאֵין עֲרֵךְ כָּלֵל כְּשֶׁאֵר אָדָם. כִּי בְּאֵמַת הַצְּדִיק הוּא כָּאֵשׁ שׁוֹרֶף, הוּא דְבוֹק תְּמִיד בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שֶׁנִּלְקַח מֵעֵינָיו חִיזוֹ דְּהֵאֵי עֲלֵמָא לְגַמְרֵי, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵין לָהּ בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה, אֲדַרְבָּה, עַל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוֹ רוֹאִים בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג): כֹּל מָה שֶׁהַמְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, לֹא רוֹאִים אֶצְלָם שׁוּם קִדְשָׁה כָּלֵל. וְכֵן מוֹכָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה יג, מַהוּ בְּעֵטְלִירָס), שֶׁכָּל אֶחָד מִהַבְּעֵטְלִירָס הָיָה חַדוּשׁ נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן בְּעֵינֵי הָעוֹלָם הָיוּ נִרְאִים כְּעוֹר וּכְחֶרֶשׁ וּכְאֵלִם, בְּלֵי יָדִים, בְּלֵי רַגְלִים וְכוּ', כִּי מֵרַב הַתְּכַלְלוֹתָם בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לֹא הָיוּ נִפְרִים כָּלֵל בְּזֵה הָעוֹלָם, כְּמוֹ הַבְּעֵטְלִיר הָעוֹר, שֶׁלֹּא הָיְתָה לוֹ שׁוּם הַסְּתַפְּלוּת בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, רַק רָאָה תְּמִיד אֵת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְעַל-כֵּן הָיָה נִרְאָה כְּעוֹר מִשָּׂא אֶצְל שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם, וְכֵן הַחֶרֶשׁ שֶׁלֹּא שָׁמַע שׁוּם קוֹל חֶסְרוֹן מְזֵה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הָיָה נִדְמָה כְּחֶרֶשׁ, וְכֵן שְׂאָר הַשְּׂבָחִים וְכוּ'.

וְדָבָר זֶה נִשְׁנֶה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְעַל-כֵּן עַל הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים הַקְּדוּשִׁים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה מְאֹד מְאֹד, יֵשׁ עֲלֵיהֶם מִחֻלְקַת

אֲשֶׁר ה' מֵא בְּנַחֲל קֶצֶט

גְּדוּלָהּ, וְכָל מֵה שֶׁהֵם יוֹתֵר גְּדוּלִים וְנִפְלְאִים וְכוּ', יוֹתֵר מִחֻלָּקֵת יֵשׁ עֲלֵיהֶם, וְנִרְאִים כְּשַׁחֲוִירִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ רַבָּה, שִׁיר הַשִּׁירִים, פְּרָשָׁה ה', סִימָן ט'): "שַׁחֲוִירוֹת כְּעוֹרֵב" — אֵלוֹ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּרְאִים כְּעוֹרִים וְשַׁחֲוִירִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְעֵתִיד לְבוֹא מִרְאִיהֶן כְּלַפִּידִים וְכַבְרָקִים, עֵינַי שָׁם; וְזֶה סִימָן גְּדוּלָּהּ, לְחַפֵּשׂ וְלִמְצֹא אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּבַחֵר בֵּין כָּל הַצְּדִיקִים, וּמִי שֶׁמְבַדֵּים אוֹתוֹ יוֹתֵר, זֶה סִימָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֵמֶת וְאֵלֶקוֹת יוֹתֵר וְכוּ', וְעַל-כֵּן מְזוּלְזָלִין בּוֹ.

וּבִאֵמֶת עֲלִיף לְדַעַת, כִּי בְשׁוּם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לְתַפֵּס מִהַצְּדִיק, רַק כְּשֶׁמִּשִּׁיף עַל עֲצֻמוֹ מִדַּת הַיְרָאָה, שֶׁמִּתְיַרָא מִמֶּנּוּ, כִּי אַחֲרַת לֹא יִקְבַּל מִמֶּנּוּ כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר הֵעִידוֹ כָּל תִּלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, כִּי בִּרְאוּתָם אוֹתוֹ, נִפְלָה עֲלֵיהֶם יְרָאָה גְּדוּלָהּ, וְעַל-יְדֵי כָּךְ קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ מְלֵא חֲפִנִים רוּח־הַקֹּדֶשׁ וְגִלּוֹי אֵלֶקוֹת, וְכָל אֵלוֹ שׁוֹלְזָלוּ בּוֹ, לֹא קִבְּלוּ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה כְּסוֹ אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְכֵן הֵעִידוֹ תִּלְמִידֵי הַמַּגִּיד ו"ל, כִּי בְשִׁמְעָם פְּסִיעוֹת רַבָּם הוֹלָךְ, נִפְלָה עֲלֵיהֶם יְרָאָה גְּדוּלָהּ כְּזוֹ, שֶׁנִּתְחַלְחְלוּ מֵרַב פֶּחֶד. וְכָל תִּלְמִיד שֶׁהִיָּה לוֹ יוֹתֵר פֶּחֶד וְדַרְךְ אַרְץ מֵרֵבּוֹ — יוֹתֵר קִבְּל מִמֶּנּוּ. וְכֵן הִיָּה אֶצֶל רַבֵּנוּ ו"ל, כָּל תִּלְמִיד שֶׁהִיָּה מְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ יוֹתֵר אֵלָיו — קִבְּל יוֹתֵר, וְכֵן אֶצֶל מוֹהַרְנַת ו"ל וְכוּ' וְכוּ'.

וּבִאֵמֶת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכּוֹת כב): כְּמָה טַפְשָׁאֵי שֶׁאֵר אֵינִישֵׁי, דְּקִימֵי מִקְּמֵי סִפְר תּוֹרָה וְלֹא קִימֵי מִקְּמֵי גְּבֵרָא רַבָּה, עֵינַי שָׁם; כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת וְהַתִּלְמִיד חָכֵם הָאֵמֶתִי, אֵף שֶׁמְבַחֲוִץ נִרְאָה רִיק, אֲבָל מְבַפְּנִים הוּא מְלֵא תּוֹרָה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (מִדְּרַשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח, פְּרָשָׁה כג, סִימָן יא): מָה אֵהָלִים שֶׁל יִשְׁמַעְאֵלִים כְּעוֹרִים מְבַחֲוִץ וְנִרְאִים מְבַפְּנִים, כָּךְ הֵם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם נִרְאִים כְּעוֹרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵם מְלֵאִים מְבַפְּנִים מִקְּרָא, מְשֻׁנָּה, תִּלְמוּד, הִלְכוֹת וְאֲגָדוֹת וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

וְעַל-כֵּן בְּשׁוּם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם אֵי אֶפְשֶׁר לְתַפֵּס בְּגִדְלַת הַצְּדִיק, שֶׁהוּא אֹר דּוֹלָק, אֲבוּקָה שֶׁל אֵשׁ מְבַפְּנִים, דְּבוּק בְּאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּמַחֲזִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּחַי הַחַיִּים, כִּי אִם עַל-יְדֵי מַדַּת הַיְרָאָה וְהַדְרָךְ אֶרֶץ, מִי שֶׁעוֹמֵד לִפְנֵי בַּיְרָאָה וּבַדְרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, הוּא יִקְבַּל מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה מְאֹד, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ יִרְאֶה וְדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל וּמְכַבְּדוֹ, כְּמוֹ-כֵן יֵאִיר גַּם עָלָיו מְאֹרֹו. וְזֶה לְעַמַּת זֶה — כְּפִי שְׁמוֹזְלִים בְּצַדִּיקִים, בֵּן אֵין מְקַבְּלִים מֵהֶם כְּלוּם, אַדְרָבָה, עוֹד מִסְתִּירִים וּמְכַסִּים אוֹתָם גַּם מִשְׁאֵר אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם.

וּבְאֵמַת, הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים אֵינָם צְרִיכִים אֶת עֲצָמָם כְּלָל, וְלֹא בָאוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם, רַק לְהֵאִיר אֶת עֵינֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָקִים בָּהֶם בְּאֹרֹו יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מֵה שֶׁזּוֹכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָם אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ-כֵן מְקַבְּלִים מֵהֶם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בַּמַּדַּת הַיְרָאָה וְהַדְרָךְ אֶרֶץ.

וְעַל-כֵּן חֻבַּל חֻבַּל עַל כָּל הַטְרַחָה לְבוֹא לְכָאן, כִּי תִכְלִית הַהַפּוֹךְ יִרְאֶה, וּכְאֲשֶׁר רַבִּים הַתְרַחְקוּ דִּיקָא עַל-יְדֵי דְבָרִים כְּאֵלוֹ, וְלֹא עוֹד אֲלֹא שֶׁעוֹד הַתְחִילוּ לְחַלֵּק וּלְהַסְתִּיר בְּעֲצָמָם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל פְּתִי וְכָל שׁוֹטֵה שֶׁנִּכְנַס בּוֹ אֵיזָה רוּחַ שְׁטוּת וְכוּ', חוֹשֵׁב שֶׁגַּם הוּא יְכוֹל לְהִנְהִיג אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֵם יוֹצְאִים לְחַלֵּק עַל אַחֲרִים וְכוּ', וְכָל זֶה בָּא לָהֶם רַק מִחַמַּת קִנְיָה, כִּי מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדְבָקוֹת אֵמַת, אֵף פֶּעַם לֹא יִחַלֵּק עַל אַחֵר, וְאִם חוֹלֵק, זֶה סִימָן שֶׁעֲדִין אֵינוֹ יוֹדֵעַ שׁוּם דְּבָר כְּלָל וְכוּ', כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ גְּדוֹל כְּלַכְּהָ, עַד שֶׁיֵּשׁ מְקוֹם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם שְׁד"י, שֶׁיֵּשׁ דֵּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמֵה שֶׁיִּפֹּד לְחַלֵּק עַל אַחֵר, שֶׁאֵינוֹ הוֹלֵךְ לְפִי דַעְתּוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ וְעוֹבְדוֹתוֹ וְכוּ', הֲלֹא הַרְבֵּה דְרָכִים יֵשׁ לוֹ יִתְבַּרֵךְ. וּכְעִין שֶׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת פְּרָק א'): עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים; וּמִצִּינוּ שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְדָבַק בְּעֲמוּד גְּמִילוּת חֲסָדִים, בָּא יִצְחָק וְדָבַק בְּעֲמוּד הָעֲבוֹדָה, וּבָא יַעֲקֹב וְדָבַק בְּעֲמוּד הַתּוֹרָה, וְכָל אֶחָד הֵלֵךְ כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעוֹבְדוֹתוֹ, וְלֹא הָיְתָה שְׂיִכַּת אֵיזוֹ מִחֻלְקַת בִּינְיָהֶם כְּלָל, רַק כָּל אֶחָד הֵלֵךְ לְפִי דְרָכּוֹ.

וּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (שׁוֹכֵר הַלְכָה ב', אוֹת י'), אֲשֶׁר מִיּוֹם בְּרִיאַת

אֲשֶׁר ה' מֵא בְּנִחַל רֵא

הַעוֹלָם לֹא הָיוּ עֲדִין שְׁנֵי צְדִיקִים וְכַשְׂרִים אֲמִתִּיִּים שׁוֹיִם לְגַמְרֵי בְּכָל תְּנוּעוֹתֵיהֶם, אֶף-עַל-פִּי שִׁשְׁנֵיהֶם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אַחַת וְיוֹנְקִים מִרַב אֶחָד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ חֲלוּקִים רַבִּים בְּדִרְכֵיהֶם וְהִנְהִיגוֹתֵיהֶם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֲלָכוּ כָּל אֶחָד בְּדֶרֶךְ וּבִהְנִיגָה אַחֲרָת, זֶה צֶעֶק בְּתַפְלוּתוֹ וְזֶה הַתְּפִלָּל בְּשִׁקְט, זֶה עֶסֶק בַּתּוֹרָה, וְזֶה עֶסֶק בְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים, וְזֶה עֶסֶק בְּצִדְקָה וּבְגַמְלֵי חֲסָדִים, כָּל אֶחָד הֵיטָה לוֹ דֶּרֶךְ חֲלוּקָה מִחֲבֵרוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל אֶחָד הֵלֵךְ לְפִי דִרְכוֹ, וְלֹא חָלַק עַל חֲבֵרוֹ כְּלָל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְזֶהוּ סִימָן שֶׁכָּל פְּנוּתָם לַשָּׁמַיִם, כָּל אֶחָד תּוֹפֵס אֶת נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה שֶׁמְאִיכָה בּוֹ.

מֵה שֶׁאֵין בָּן, תִּכְרַף-וּמְיָד כְּשֶׁמִּתְחִילִים לְחַלֵּק עַל חֲבֵרוֹ כְּבָר חֲסֵדָה מִהֶאֱמַת, וְכָל אֶחָד כְּפִי שְׂרֹדֶף יוֹתֵר אֶת חֲבֵרוֹ, כְּמוֹ-כֵן יוֹתֵר שֶׁקָּר יֵשׁ בּוֹ, אֶפְלוֹ שֶׁעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תְנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, וְקוֹפֵץ וְצוֹהֵל וּמְתַגְלָגֵל גְּלוּלִים כְּנִחֵשׁ וְכוּ', וְרֵץ בְּשִׂדוֹת כְּחֵית הַשָּׂדֶה וְכוּ' וְצוֹעֵק כְּחִמּוֹר בְּשִׁעַת עֲרִיפַת רֵאשׁוֹ, וְכִמוֹ הַעֲגֵלָה הַעֲרוּפָה בְּשִׁעַת שְׁעוֹרְפִים רֵאשֶׁה וְכוּ', הַכֹּל שֶׁקָּר וְדַמְיוֹן בְּזָב, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֶחָד חוֹלֵק עַל חֲבֵרוֹ, זֶה סִימָן שֶׁהוּא עֲדִין מִנְחָ בְּצַמְצוּם וּבְקִטְנוּת וּבְשֶׁקֶר גָּדוֹל, כִּי הַמְאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִוָּדַע שֶׁרֵשֵׁן שֶׁל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא יוֹדֵעַ כִּי כָּל הַדִּרְכִּים טוֹבוֹת, הַעֲקָר שֶׁלֹּא יִסּוּרוּ מִתְּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן מֵה שֶׁיֵּךְ לְחַלֵּק עַל חֲבֵרוֹ, אֶף שֶׁאֵינּוּ הוֹלֵךְ כְּפִי דִרְכוֹ.

וּמִכָּל שֶׁבֶן וְכָל שֶׁבֶן מִי שֶׁמְעִז לְחַלֵּק עַל סִפְרִים קְדוּשִׁים הַמְּגִלִּים אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּיַדָּאִי הוּא שֶׁקָּרן גָּדוֹל, וְכַעֲיֵן שֶׁכְּתַב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּהַקְדַּמַת סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת": מֵה הַמְּכַנֶּה שָׁם לְחֲבֵרוֹ, אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, מִכָּל שֶׁבֶן הַמְּכַנֶּה שָׁם לְסִפֵּר שֶׁמְדַבֵּר מִיִּרְאַת שָׁמַיִם, בְּיַדָּאִי שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, עֵינֵי שָׁם. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מִי שֶׁמְעִז פָּנָיו לְדַבֵּר וְלְחַלֵּק עַל סִפְרִים קְדוּשִׁים, אֲשֶׁר בְּכָל עֲמוּד וְעֲמוּד מְגִלִּים אֶת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, הוּא חוֹלֵק וּמְדַבֵּר עַל הַקְּדוּשָׁתוֹ-הוּא בְּעֶצְמוֹ.

וּבְיַדָּאִי הַטְּרַפּוֹת וְהַנְּבִלּוֹת וְהַמְעַשִׂים מְגַנִּים מְבַצְבְּצִים בַּתּוֹךְ

רב אָשֶׁר ה' מא בַּנְחָל

תּוֹכוֹ עֲדִין, וְאִף שֶׁנִּקְרָא הַיּוֹם 'בַּעַל תְּשׁוּבָה', אָבֵל הַמְּאֻכָּלִים
הָאֲסוּרִים שֶׁאֵכֵל וְכוּ' וּפְטִים אֶת עֲצָמוֹ, וְהַמְעֻשִׁים הַמְּגֻנִים שֶׁעָשָׂה
בְּנִעוּרָיו בְּמִקְוֹמוֹת מְגֻנִים וְכוּ', עֲדִין עוֹלִים וְנִתְעוּרָרִים בּוֹ, כִּי אַחֲרַת
לֹא הָיָה חוֹלֵק וּמִתְלוֹצֵץ מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן
שֶׁלֹּא הָיָה מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים לְלַמֵּד בָּהֶם, מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חִיוֹת
וְהִתְחַזְּקוֹת מֵהֶם וְכוּ'.

עַל-כֵּן-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, כָּל אֶחָד יֵאָחַז בְּדַרְכּוֹ, וְלֹא יִתְבַּלְּבַל
מֵאַחַר כָּלֵל, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר
אֵין לְחַבְרוֹ כָּלֵל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"ד); וְעַל-כֵּן מֵה שֶׁיֵּךְ
לְחַלֵּק עַל חֲבֵרוֹ, אוֹ לְקַנֵּא בּוֹ? ! יִהְיֶה לְכָל אֶחָד דַּרְכּוֹ שֶׁבָחָר לְעֲצָמוֹ.

וּבְלִיל שַׁבַּת-קִדְשׁ זֶה דִּבְרָנוּ עַל-פִּי "וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק
וְאֵל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁד"י וְשָׁמִי הַנְּי"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם", וּפְרָשְׁנוּ עַל-פִּי
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קט"ו) שֶׁסָּפַר, שֶׁהִיָּתָה לוֹ
הִתְחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה בְּעִבּוּדָתוֹ, וְלֹא הִנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְבַּלְּבַל כָּלֵל, רַק
הִתְנַהֵג בְּהַדְרָךְ שֶׁבָחָר לוֹ; כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל כִּשְׂאָדָם תּוֹפֵס דַּרְךְ, אַחֲרֵי-כֵן
בָּא לוֹ דַּרְךְ חֲדָשָׁה, וְהוֹלֵךְ וְקוֹפֵץ אֶל הַדַּרְךְ הַחֲדָשָׁה, וְאַחֲרֵי-כֵן הוֹלֵךְ
בְּדַרְךְ חֲדָשָׁה, וְכֵן קוֹפֵץ וְהוֹלֵךְ מִדַּרְךְ לְדַרְךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְבַּלְּבַל
לְגַמְרֵי, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הָיָה חֲזַק מְאֹד בְּהַדְרָךְ שֶׁבָחָר לְעֲצָמוֹ
בָּה.

וּבְזֶה פְּרָשְׁנוּ "וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב בְּאֵל
שַׁד"י" דִּיקָא, כִּי כָּל אֶחָד מֵהָאֲבוֹת תַּפְּס בְּדַרְךְ שְׁלוֹ, אַבְרָהָם תַּפְּס
גְּמִילוּת חֲסִדִּים, יִצְחָק תַּפְּס עִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, יַעֲקֹב תַּפְּס לְמוּד הַתּוֹרָה,
וְעַל-כֵּן נִתְגַּלָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵלֵיהֶם בְּאֵל שַׁד"י, כִּי שֵׁם זֶה מוֹרָה עַל
צְמָצוּם; כִּשְׁבָרָא הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא הַעוֹלָם — רָצוּ לְהִתְמַתַּח, עַד
שֶׁצָּעַר בָּהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאָמַר לָהֶם שַׁד"י (חֲגִיגָה יב.); גְּמַצָּא, שֵׁם
שַׁד"י מוֹרָה עַל הַצְּמָצוּם, "וְשָׁמִי הַנְּי"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם", הַנְּי"ה
מוֹרָה עַל הִתְחַדְּשׁוֹת בְּכָל רָגַע, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא הַנְּי"ה, מְלֻשׁוֹן
הָיָה, הָיָה וְיִהְיֶה, בְּכָל פֶּעַם מִתְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן נִתְגַּלָּה לָהֶם דִּיקָא
בְּאִפְּן שֶׁל צְמָצוּם, וְלֹא לְקַפֵּץ בְּכָל פֶּעַם בְּדַרְךְ חֲדָשָׁה, וְהִבֵּן.

וְהֶאָרְכְנוּ בְזֶה הַרְבֵּה מְאֹד, כְּדֶרְכְנוּ לְהֶאָרִיךְ בְּדֵרוּשִׁים אַרְכִּים, כִּי דְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל הֵם כְּמַעֲיָן הַמְתַּגְבֵּר (וְאִף שְׁבִין הַתְּלַמִּידִים יֵשׁ מִי שְׁרוּשָׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וְהוּא רַק כְּטֵפָה מִן הַיָּם, וּמִי יִתֵּן שִׁיְהִיָּה אֶחָד שִׁיְרָשֶׁם הַכֹּל, וְאִז יֵצִיל רַב טוֹב הַצֶּפוּן).

כְּמוֹ-כֵן, אֶהוּבִי, אַחִי, הוּא בְּדֵרְכֵי בְנֵי-אָדָם, אֲסוּר לְקַפֵּץ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, רַק כָּל אֶחָד יִלֶּךְ אֶל מְקוֹם שְׂמֻקְבֵּל שָׁם הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי זֶהוּ הָעֵקֶר, כִּי בְּלִי זֶה — הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רֹחַ וְדַמְיוֹן גָּדוֹל; כִּי תַכְּלִית הָאָדָם — לְזָכוֹת לְהַפְרִיז וְיִתְבַּרֵךְ, וְלַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבַּרֵךְ דִּינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵינּוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לְדָרֵי מַעְלָה וּלְדָרֵי מַטָּה, וְעַל-כֵּן בְּמְקוֹם שְׂאָדָם מְקַבֵּל הַתְּחִזְקוֹת — יִשְׁאָר שָׁם, וְלֹא יִקְפֹּץ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וּכְעֵינן שְׂאֻמְרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עַבּוּדָה זָרָה יֵט): אֵינן אָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה, אֲלֹא בְּמְקוֹם שְׁלִבּוֹ חָפֵץ, עֵינן שָׁם.

וְעַל-כֵּן גַּם בְּעֵינֵי קַבּוּל הַדְּרָכָה וְחִיּוֹת מְצַדִּיק, טוֹב לְהִשְׁאָר בְּמְקוֹם שְׂמֻקְבֵּל חִיּוֹת, וְלֹא כְּדַאי לְקַפֵּץ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שְׂרֵשׁ בְּמְקוֹם אַחֵר.

וְכֵן אֵינן רְאוּי שְׂאָחָד יַחְלֵק עַל חֲבֵרוֹ שְׂאֵינּוּ הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שְׂרֵשׁ נְשֻׁמָּה אַחֵר, וּכְלָלִיּוֹת נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם דְּמוּת אֵילָן גָּדוֹל נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְהַשְׂרֵשׁ הוּא הַצַּדִּיק הָאֲמַת מִיְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְנוּ, וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים כָּלֵם, וּמִשָּׁם מְתַפְצָּלִים עֲנָפִים, וְעֲנָפִים לְעֲנָפִים, וְעָלִים וּפְרוֹת וְכוּ', וְכָל אֶחָד שִׂיף לְעֵנָף אַחֵר, וְעַל-כֵּן מֵה שִׂיף לְחֵלֶק מִעֵנָף עַל עֵנָף וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְצַמְצֵם עֲצָמוֹ לִילֵךְ רַק כְּפִי דְרָכוֹ וְשְׂרֵשׁ נְשֻׁמָּתוֹ, וְהִבֵּן.

מָה אָמַר לָךְ! יְדִידֵי הַיָּקָר! לֹא עָלָה עַל דַּעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ כָּל זֶה, וּבְכַרְטִיּוֹת כִּי אֲנִי טְרוּד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְעוֹמְדִים עָלַי אַנְשִׁים מִהַבְּקָר עַד הָעֶרֶב, וְכָל אֶחָד נִכְנָס אֵלַי וְשׁוֹפֵף צְרוּתָיו וְלִבּוֹ הַנְּשֻׁבֵר וְכוּ', וְאֵינן לִי שׁוּם עֲצָה, רַק לְבָרַח עִם כָּל הַלֵּב נִשְׁבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה לֹקַח מִמֶּנִּי אֶת כָּל הַזְּמַן, וּבִשְׂבִיל זֶה אִף

רד אֲשֶׁר ה' מֵב בַּנְחָל

שְׁקִבְלָתִי מִמֶּךָ שְׁלֹשָׁה מִכְתָּבִים וְסִכּוּם הַגּוֹן עַל הַדְּפֹסָה, עֲדִין לֹא כְּתַבְתִּי לְךָ אֶפְלוּ פַעַם אַחַת.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְשִׁקְד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, כִּי עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנֵי ו"ל, הוּא רַק עַל-יְדֵי הַתְּמַדַּת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר דִּיקָא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב); וְעַל-יְדֵי הַסֵּפֶר יְכוּלִים לְרְאוֹת אֶת פְּנִימִיּוֹת הָאָדָם וְשָׂרְשׁוֹ וְכוּ' וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג); וְכָל מֵה שְׁלֹמֹמֵדִים יוֹתֵר סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, יוֹתֵר מְקַבְּלִים דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, וּמְאִיר בּוֹ אֹרֵי הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוּת, כִּי בְּלֹא לְמוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כָּל הַהִתְקַרְבוּת הִיא רַק מִן הַשִּׁפְהָ וְלַחוּץ.

וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְךָ לְבוֹא הִנֵּה?! הֲלֹא יֵשׁ לְךָ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל גַּם בְּמִקוּמְךָ, וְגַם שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְגַם שָׁם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְאִיר עֲלֶיךָ אֹרֵי יִתְבָּרֵךְ בְּהֶאֱרָה וּבְזִיו נִפְלָא, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ...

ה' מֵב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְאַבְרָהָם הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יְגַן עֲלֵינוּ ... גַּר יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְעַ, שְׂזִכִּיתָ לְמַצֵּא אִשָּׁה כְּשֶׁרָה הָעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ (תְּנֵא דְבֵי אֵלֵיהּ רַבָּה ט'), וְעוֹזֶרֶת לְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וּבְיוֹתֵר אֲנִי שִׂמַח, שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, צִיַּת אוֹתִי, וְלֹא עֲזַבְתָּ אֶת הַכָּל וְכוּ'.

אֲשֶׁר ה' מִבְּנֵי רַחֵם

אָחִי, אָחִי! זָכֹר זָכֹר אֶת גְּדֹל הַמְרִירוֹת שֶׁעָבְרָה עָלֶיךָ בַּיָּמֵי
בְּחַרוּתְךָ, בְּאִפְּן שֶׁתִּזְכֶּה עִתָּה גַם אֶתָּה לְהַחֲיוֹת בַּחֲוָרִים שְׂבוּרִים
בְּדַכְאוֹן וְעִצְבוֹן וְכוּ', כִּי אֵין לָךְ עוֹד מְרִירוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב כְּמוֹ בַּחֲוֹר
שֶׁקָּשָׁה לוֹ לְמַצֵּא זְוִיגוֹ, וְנִכְשָׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן וְכוּ', אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים. וְכַעֲיִן שֶׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז') עַל-פִּי מֵאֲמָרְם ז"ל (שְׁבַת
נח.): אֵין יְסוּרִין בְּלֹא עוֹן; עֵקֶר הַיְסוּרִין הוּא רַק כְּפִישׁ בְּהֵם עוֹנוֹת,
אֲזִי נִקְרָא יְסוּרִים, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא נִקְרָא יְסוּרִין כָּלֵל, עֵינֵי שָׁם.
וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּחֲוֹר, שֶׁאֵין לוֹ בֵּת זְוִיגוֹ, וְכֹא עַל-יְדֵי-זֶה לְהַשְׁתַּחֲתֵת זֶרַע
לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה מְדַכֵּא וּמְשַׁבֵּר וּמְעַקֵּם אֶת רוּחַ וְלֵב וְדַעַת
הָאָדָם, עַד שֶׁהוֹלֵךְ כְּמִבְהָל וּמְבִלְבֵּל מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאֵין
שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁתִּבְיֵן וְתִשְׁכִּיל בְּצַעְרוֹ, וּמְכַל שֶׁכֵּן אֵלּוּ שֶׁנִּפְלוּ
כְּבָר גַּם בְּתַהוֹם, וְנִכְשָׁלִים וְכוּ' וְכוּ', חַיִּיהֶם מְרִים מְאֹד מְאֹד, וּמְמַשׁ
מְרַגְּשִׁים כְּאֵלוֹ נִתְקַוּ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמֵר לָהֶם מְאֹד, וְחַשְׁךָ
וְאִפְּלָה חַיִּיהֶם, וְהַמְצָפוֹן מַעֲיֵק לָהֶם בְּיֹתֵר.

אָבֵל אֵין שׁוּם בְּרִיָּה יְכוֹלָה לְהַבִּיֵן אוֹתָם, כִּי אִם רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
נִשְׁלַח אֵל דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי, אֲשֶׁר הוּא יְכוֹל לְרַדֵּת אֵל כָּל הַצְּנוּרוֹת וְכוּ',
וְלְהוֹצִיא מִשָּׁם אֶת כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ח'); כִּי הַצְּדִיק יְכוֹל לִירֹד אֵל תוֹף צְנוּרוֹת הַסְּטָרָא אַחְרָא
וְלְהַכְנִיעֵם, עֵינֵי שָׁם. וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁזָּכְנוּ הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ אֵל הַסְּפָרִים
הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר זֶה כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, וּמְחַיִּים מְתִים מִמֶּשׁ,
כְּאֲשֶׁר אָנִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם הַמּוֹן מִכְּתָבִים מְכַל מִיָּנִי בַּחֲוָרִים
וְאֲבָרְכֵם שְׁמִסְפָּרִים בְּעִוְתֵיהֶם, וְאִיךָ שֶׁהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מְחַיִּים
אוֹתָם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! מֵאַחַר שֶׁזָּכָה אוֹתָךְ הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ בִּישׁוּעָה,
שֶׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זְוִיגָךְ, רְאֵה לְזָכֹר אֶת כָּל מַה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ,
בְּאִפְּן שֶׁתִּבְיֵן גַּם בַּחֲוָרִים אַחְרִים, שֶׁעֲדִין לֹא זָכוּ לְמַצֵּא אֶת בֵּת זְוִיגָם,
וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעֶזֶר לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּדְפִּיס כְּמָה חֵלְקִים
חֲדָשִׁים מִסְפָּרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר סִפֵּר זֶה מִצִּיל
נַפְשׁוֹת וּמְחַיֵּה מְתִים מִמֶּשׁ, וְשִׁכְרָךְ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ עוֹד

תקון הברית כמי שזוכה לעזור לאלו שגם-כן נפלו באותו חשף שהוא נפל שם; ועל-כן כשאחד יודע את פגמיו העצומים, ואיך שבלה את ימי נעוריו בחטאת נעורים, רחמנא לצלן, ונכשל במה שנכשל, ונפגם במה שנפגם וכו', שינדב מעות על הדפסת חלקי שאלות ותשובות: "אשר בנחל" ופיצם בעולם, ואין לה דבר גדול מזה.

מה אמר לה, חמדת לבכי! ראוי לנו לשמח על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת בזה, רבי רחמן בזה, אשר רק הוא מבין אותנו, ורק הוא אשר משמ"ח אותנו ומנח"ם לנו, וראוי לשמח בזה מאד מאד כל ימינו, וראוי לנו לשמש את רבנו ז"ל בהפצת ספריו הקדושים ונדעתו הקדושה בכל תפוצות ישראל, מאחר שזכה אותנו לצאת מהבור והחשף שגלפדנו שם.

אחי היקר! ראה למסור נפשך לעזור להדפיס עוד חלק ועוד חלק מספר "אשר בנחל", ובנדאי תהיה לה טובה נצחית מזה.

חמדת לבכי! אם תוכל לקום בחצות — אין לה דבר גדול מזה, כי רבנו ז"ל הזהיר מאד מאד את אנשי שלומנו לומר תקון חצות בכל לילה (עין ימי מוהרנ"ת ז"ל, חלק א', סימן ה'). ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט): חצות מסגל כמו פדיון. ועקר התקון — לקום מהשנה ולומר תקון חצות, ואם אי אפשר, נכון להיות ער עד זמן חצות, אשר הוא בדרך כלל אצלנו בשעה 12.00 (שתים-עשרה), ואז הוא עת רצון גדול מאד, ופתוחים כל כ"ד בתי דינים, ויכולים להמתיקם לגמרי, כי אז מאיר הרצון ביותר.

ומוכא בספר "סור מרע ועשה טוב" מרבנו הרב הצדיק מזידיטשוב ז"ל, שקבל מרבתי, אשר סדר תקון חצות מעורר עת רצון למחל לו את אשר ענת, מה שאינו נמחל בכמה תעניות וסגופים ביום, עין שם.

ומוכא בשם צדיקים, כי אמירת תקון חצות מסגל לפרנסה ביום, והלבישו את זה בפסוק (משלי לא, טו): "ותקם בעוד לילה

ותתן טָרֶף לְבֵיתָהּ", הִינּוּ בְּזָה שָׁקֵם בְּעוֹד לִלְהָ, בְּזָה "ותתן טָרֶף לְבֵיתָהּ" — יִנָּתֵן לוֹ פְּרִנְסָה, וְהִבֵּן. וְיִדּוּעַ מִכְתָּבֵי הָאֲר"י ו"ל אֵת גִּדְּלֵי הַתְּקוּנִים הַנֶּעֱשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַסֵּדֶר הַזֶּה.

ועל-פֶּן רָאָה לַחֲטוֹף בְּכָל לִלְהָ אֲמִירַת תְּקוּנֵי חֲצוֹת, וְכֵדָאֵי לְהִיּוֹת עַר עַד נִקְדַּח חֲצוֹת, בְּאִפְּן שְׂיֻכַּל לְאָמְרוֹ מֵאֲשֶׁר יִבְטְלוּ לְגַמְרֵי, כִּי עַל כָּל לִלְהָ שְׁלֵא אֹמְרִים, עַל זֶה נֶאֱמַר: "מִעֲנֵת לֹא יֻכַּל לְתַקֵּן, וְחִסְרוֹן לֹא יֻכַּל לְהַמְנוֹת" (קִהְלַת א'); וְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים גְּזֵהִים בְּזָה מְאֹד מְאֹד.

וְיִדּוּעַ אִיךָ שֶׁהַפְּלִיג בַּדְּבָר הָאִישׁ הָאֱלֹקִי הָרַב הַחֲסִיד ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל (בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוֹר הַלְקוּטִים'), וּמִמֶּשׁ לֹא הִיָּתָה שִׁיחָה אֲצִלוֹ, שְׁלֵא הַזְכִּיר מַעֲלַת קִימַת חֲצוֹת, וְגַם בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ מוּבָא הַרְבֵּה מִמַּעֲלַת הַלּוּמֵד תּוֹרָה בְּחֲצוֹת לִלְהָ.

וְהַרְבֵּי הַחֲסִיד ר' מִיכָלֵי ו"ל, נִכְדַּ מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, אָמַר פַּעַם אַחַת: כְּמוֹ שֶׁסַּנְדְּלָר אֵינּוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּלֵי מַרְצֵעַ, כְּמוֹ-כֵן אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּלֵי קִימַת חֲצוֹת, "אֲזוּי וְוִי אֲ שׁוֹסְטָעֶר קַעֵן נִישְׁט אָן זַיִן נֶאֱהַל אֲזוּי קַעֵן מְעַן נִישְׁט זַיִן קַיִן עֶרְלִיכְעֶר אִיד אָן חֲצוֹת", וְיִשׁ בֵּינֵן אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַמּוֹן שִׁיחוֹת וְסַפּוּרִים מַעֲבֹדַת תְּקוּנֵי חֲצוֹת שְׁל כָּל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת, יַעֲזֹר לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֲדַפִּיסֶם.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תַּפֵּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְרָאָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל מֵה שֶׁמֵּאֲמִין יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן נִדְּבַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר, וְכְמוֹ-כֵן נִפְתַּח לוֹ פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק בְּזָה תְּלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה — לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' מג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשמ"ג.

שלום רב להיקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להמשיך את עצמך תמיד רק אליו יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבעולם, יהיה איך שיהיה, ואם אפשר להחזיק בהמנין שאומרים חצות – אין למעלה מזה, כי לומר סדר תקון חצות במנין, הוא דבר גדול מאד מאד, כי אז שערי שמים פתוחים והוא עת רצון גדול, ואשרי הזוכה לאמרו במנין אנשים, ולומר אחר-כך קדיש דרבנן, ואחר-כך "עלינו לשבח".

נא ונא לא להתבלבל משום דבר שבעולם, רק ראה לעשות התחלה חדשה בכל פעם, ומי שבא לדבר עמך מדבורי רבנו ו"ל ועצותיו הקדושות, ראה לדבר עמו, כי אין למעלה מדבר זה, להחיות עוד נפש, ומכל שכן וכל שכן כשזוכים להפיץ ספרי רבנו ו"ל למרחקים, זה עולה על הכל, ומוהרנ"ת ו"ל שלח פעם עם אחד ספר "לקוטי תפלות" ללעמבערג, ושמת כל-כך ואמר: כל ספר שיוצא מידי, זה אצלו שמחה גדולה, אבל ספר שיוצא למרחקים, זה אצלו שמחה גדולה עד מאד.

כשהיה במצרים, הפיץ שם ספרי רבנו ו"ל, ורקד מרב שמחה, ואמר, שהיה לו צער גדול על כל רגע שהיה מכרח להיות במצרים, מאחר שהתורה אמרה: "לא תוסיפו לראותם עוד" (שמות יד); ומוכא בירושלמי (ספא, פ"ק ה', הלכה א'): אזהרה לישראל שלא ישובו למצרים, עין שם; אף בזה שהפיץ שם ספרים מספרי רבנו ו"ל, זה שמחו שם מאד מאד. ואמר בפרוש, כי לולא זאת, לא היה יכול להחזיק מעמד שם מרב צער ועגמת נפש וחלישות הדעת שעבר עליו שם, כמובא הרבה מזה ב"ימי מוהרנ"ת ו"ל" בספור נסיעתו לארץ ישראל, עין שם.

נא ונא לא להיות שבור משום דבר שבעולם, ובפרטיות שזכינו

אָשׁר ה' מַג בְּנַחֵל רַט

בְּזִכְיֹת חֲנָם לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט אַתָּה בַּחֹר צְעִיר, שְׂאֵתָה זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבֵּים בְּהַדְפָּסֶת וְהַפְצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ לָךְ עִם מָה לְשִׁמְחָה, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂזִכִּיתָ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּתַכְלִית תַּכְלִית הַהַדְוֹר וְהִיפִי בְּפַעַם אַחַת, וְכֵן אַתָּה זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבֵּים בְּהַדְפָּסֶת סְפָרֵי שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר מְחִיִּים אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת נְפִשׁוֹת בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, כִּי עוֹד לֹא הָיוּ סְפָרִים שְׂיִתְפָּשְׁטוּ בְּמַהִירוֹת כְּזוֹ בְּכָל חֲלָקֵי הָעוֹלָם מִמָּשׁ, כִּידוּעַ הַיּוֹם, וְאַתָּה עוֹסֵק בְּזֶה, רָאוּי לָךְ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּזֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִחְיֶה אוֹתָךְ, כְּמוֹ שְׂאֵתָה מְחִיָּה אֶת כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדוֹר הַזֶּה. וְנָא וְנָא לְהַפְיֵץ אֶת סֵפֶר "אוֹת בְּרִית", כִּי בְּיָדַי יְעוֹרֵר וְיַחְזֵק אֶת כָּל אֱלוֹ שְׂנַפְלוֹ בַּחֲשׁוֹן זְהֵמַת הַחֲטָא הַיְדוּעַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּחְזֹר וְתַדְפִּיס אֶת קוּנְטָרַס "מְקוֹר שְׂמֻחָה" (הַמְּנַקֵּד), וְאֶת סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד (הַמְּנַקֵּד), וְאֶת קוּנְטָרַס "שְׂמִירַת הַזְּמַן" (הַמְּנַקֵּד), אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּין אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, וּבֵין אֱלוֹ שְׂנַפְלוֹ בְּנוֹקְבָא בְּתַהוֹמָא רַבָּא, בֵּינֹת לְעַרְב־רַב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר הוּא מְקוֹם הַמוּעֵד לְפָרְעָנוֹת בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי הַמְּפִיץ בֵּין בַּחֹרֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בְּאִפְּן שְׂנוּכַל לְהַצִּיל מִהָאֵשׁ כְּמָה שְׂנוּכַל לְהַצִּיל, וְכָל הַמְּקַיִם נְפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל — כְּאֱלוֹ הַצִּיל עוֹלָם מְלֹא (בְּכָא בְּתָרָא יֵא.) ; אִם רַק נְפֶשׁ אַחַת תִּזְכָּה לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִזְכָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְכַל שְׂכֵן שְׂיִזְכָּה אֶת הַנְּפֶשׁ הַזֹּאת לְהַתְחִיל לְלַמֵּד תּוֹרַת הַקְּדוּשָׁה, כְּבָר כְּדָאֵי כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה וְכוּ', וּמְכַל שְׂכֵן כְּפִי שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים אֶת הַמְּצִיאוֹת, שְׂמִי שְׂרַק מְסַתְּפַל בְּהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, גַּתְעוֹרֵר בְּאִיזָה הַרְהוֹר תְּשׁוּבָה, אִף שְׂאֲחַר-כֵּף גַּתְקֵרֵר, אִף כְּבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קכג), שְׂאֲצַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִקָּר מְאֹד מְאֹד אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים, שְׂאֲפֵלוּ גַתְקֵרְבוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּפִי שְׂעָה וְכוּ', עֵינֵי שָׂם.

וְעַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׂם גּוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ...

ה' מד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשמ"ג.

שלום רב, לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לגנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

ראה להיות בשלום עם אנשי שלומנו היקרים, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל: עם הקטן שבאנשי שלומנו, יהיה נעשה עמו בעולם, מה שלא נעשה עם גדולי המפרסמים של עכשו (עין חיי-מוהר"ן, סימן שיב ובהשמטות); ואמר (שם סימן שכז), שיספרו כמה מעשיות מאנשי שלומנו, ומכל אחד ואחד יהיו כמה מעשיות, עין שם.

ועל-כן ראה לאחז את עצמך יחד עם אנשי שלומנו הקדושים, ובודאי זה סובב העקר על אלו אשר מציתים את רבנו ז"ל, כי בלא זה — מה שיך להקרא על שמו?!

אחי היקר! ברח לך ממחלקת, וכשאתה רואה מקום שמצצרים אותך — תברח משם, רבנו ז"ל נמצא רק במקום שמדברים ממנו ולומדים תורתו, ואף שיש מקום כזה, ואף-על-פי-כן איך מוצא מקום ביניהם, לך אל פתה אחרת, כי כבר אמר רבנו ז"ל (שם, סימן שיט): אני אעשה מכם כתות פתות, והפרוש הוא פשוטו כמשמעו, כמו שרואים עכשו, שכל אחד מקבל חיותו ממקום אחר לגמרי. ועל-כן יאחז כל אחד דרכו, ויזהר מאד מאד לא לחלק על דרך חברו, כי כבר האריך מוהר"ן ז"ל בלקוטי-הלכות (שוכר, הלכה ב', אות יא), אשר מצינו גם אצל תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש, אף שכלם ינקו מרב אחד, אבל בעבודתם את השם יתברך היו חלוקים מאד מאד, ולא חלקו אחד על השני, אף שלא התנהג כפי דעתו, רק כל אחד הלך לפי דרכו ומדרגתו. ועל-כן בחר לך מקום, שמשם תקבל חיות והתחזקות.

נא ונא ברח לך מלצים והולכי בטל, שזו עברה גדולה.

אֲשֶׁר ה' מֵה בְּנַחַל רִיא

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ לְהִיּוֹת מְאֻשֵׁי רַבְּנוּ וְ"ל הָאֲמִתִּיִּים, וְנִזְכָּה
לְהַקְרוֹת מִתְלַמְּדֵיו הַקְדוּשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' מֵה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
הֵרַב ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת שְׁבוּר בְּעֶצְמָךְ כְּרַגַּע, כִּי שְׂכָרְךָ וְזִכּוֹתְךָ בְּשָׂמִים
גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיר אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה,
מַעֲלָתוֹ גְּדוּלָה וְנִפְלְאוֹת בְּשָׂמִים, כַּמּוּבָא בְּזִהַר הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ב' קכב):
זַכָּא מֵאֵן דְּרִדִּיף בְּתַר חֲבָא לְאַחֲזָרָא קָמִיה מֵאֲרִיָּה.

וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׂיֻדַּע בְּעֶצְמוֹ נִגְעֵי לְכָבוֹ וּמְכַאוּבָיו, וְרוּצָה לְתַקֵּן
מַעֲשָׂיו וְקִלְקוּלָיו, אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם, רַק עַל-יְדֵי-זֶה
שְׂיַחֲזִיר אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, כִּי בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ אֵין לָנוּ לֹא כַח וְלֹא מַח
לְהַתְעַנּוֹת וּלְסַגֵּף אֶת עֶצְמוֹ בְּתַעֲנִיּוֹת וּבְסִגּוּפִים וְכוּ', בְּשָׁבִיל נִקְיוֹן
נְפִשׁוֹ.

וְעַל-כֵּן עָקַר תְּקוּנָה עַל הָעֶבֶר, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂעוּזָרִים לְאַחֲרִים
לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר הַזִּכּוֹת הַזֵּה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְכָל מֵה שְׂמַחֲזִירִין
נִפְשׁ אַחַת יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן וְיוֹתֵר מִזֶּה זוּכָה לְתַקֵּן אֶת כָּל
הָעֶבֶר שְׁלוֹ; אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחַז בְּזֶה, וְשָׁב וּמְחוּל לוֹ.

אֲחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל הַמְּצָבִים שְׁלָךְ, וְאֵל תִּנְיַח לְהַפִּיל
אֶת עֶצְמָךְ בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם, כִּי אֵין זֶה עֶצֶה כָּלֵל, וְרַבְּנוּ וְ"ל גְּלָה
לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּפִסּוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצָר הִרְחַבְתָּ לִּי", שְׂבַתוֹךָ

ריב אֲשֶׁר ה' מֵה בְּנֵחַל

הַצָּרוֹת צָרִיכִים לְמִצָּא הַרְחָבוֹת; כִּי אִם יִסְתַּכֵּל הָאָדָם עַל חֲסָדֵי ה',
יֵרָאֶה שְׂאֵפְלוֹ בְּעַת שְׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מִצָּר לוֹ, גַּם בְּהַצָּרָה בְּעֲצֻמָּה הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ מִרְחִיב לוֹ (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קֶצֶה).

וּבִאֲמַת כְּפִי שְׂרוּאִים וְשׁוֹמְעִים אֵילוּ עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים
עוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, אֵילוּ מַחְלוֹת וַיְסוּרִים מְרוֹרִים עוֹבְרִים בְּעוֹלָם,
אִז דִּיקָא יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל
הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים, שְׁמַתְנַהֵג עִמּוֹ עַדִּין בְּרַחֲמִים גְּמוּרִים, אִף
שְׁעֵשָׂה מַה שְׁעֵשָׂה.

וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי תַעֲנִית, פֶּרֶק ב', הֵלְכָה ט'):
אָמַר דָּוִד לְפָנַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל צָרָה שֶׁהֵייתִי נֹכְנֵס בָּהּ, אֲתָה
הֵייתְ מִרְחִיבָהּ לִי, נֹכְנֵסִתִי לְצָרְתָהּ שֶׁל בַּת שָׁבַע, נִתְתָּ לִי אֶת שְׁלֹמֹה,
נֹכְנֵסִתִי לְצָרְתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנִתְתָּ לִי אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, עֵינֵי שָׁם. הֲרִי,
שְׁגַם דָּוִד הִתְנַהֵג בְּעֲצָה זוֹ.

וּבִאֲמַת הוּא בְּעֲצָמוֹ הָיָה זֶה שְׂאֵמַר בְּרוּחַ-הַקְדָּשׁ פְּסוּק זֶה:
"בְּצָר הַרְחַבְתְּ לִי", בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלַי, אֲתָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מִרְחִיב לִי, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְרָשׁ שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים כ'):
אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם רְאִיתֶם שֶׁהַצָּרוֹת מְכַסּוֹת
אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אֲתֶם נִגְאָלִים וְכוּ', וּמִתּוֹךְ צָרָה — רְוַחָה,
שְׁנֹאָמַר: "וְעַת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמָּנָה יִישַׁע" (יִרְמְיָהוּ ל, ז); כִּי בִאֲמַת
כְּשֶׁאָדָם נֹכְנֵס בְּאִיזוֹ צָרָה — נִשְׁפָּר לְבוֹ, וְאִז אִם בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ
דִּיקָא מִצָּרְתוֹ — נִגְאָל; כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (הוֹבָא בְּיַלְקוּט
תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תַרעט): הַנְּבִיא אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: אִם רְאִיתֶם הַצָּרוֹת שֶׁיִּכְסּוּ
אֶתְכֶם, מִיָּד אֲתֶם נִגְאָלִים, עֵינֵי שָׁם.

עַל-כֵּן אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, רַק צָרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים חֲנֻם שְׁעֵשָׂה עִמּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שְׁזָכָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְזָכָה לְהִרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת
זֵיו אוֹר הָאֲמַת.

אֲשֶׁר ה' מו בְּנַחֵל ריג

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִזְכֶּה אוֹתָךְ לְמִלָּא מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה, וְתִזְכֶּה לְרֵאוֹת נַחַת מִיוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, וּלְגִדְלָם עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִתְרַחֵב גְּבוּלְךָ בְּתַלְמִידִים, וְתִקְרַב הַרְבֵּה נַפְשוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ לְכַתֵּב אֶת הַכְּתָבַת הַמְדִיקָת שֶׁל בֵּית־הַמְדָּרֵשׁ, בְּאִפְּן שְׂאוּכַל לְהַדְפִּיס עַל הַסְּפָרִים. גַּם צוּיִתִּי שְׂיִשְׁלַחוּ לָךְ הַרְבֵּה סְפָרִים, שְׂתִזְכֶּה לְהַפִּיצֵם בְּבֵתִי הַסֵּהַר, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִשְׁמַע אֶת אַנְקַת אָסִיר, וְיוֹצִיאֵם מִן הַמַּצָּר, וְנִזְכֶּה לְהַגְאֵלָה שְׁלָמָה.

ה' מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בֵּא הִ'תַּשְׁמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוֹר ... גְּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצִיחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי שְׂאַתָּה מִתְמִיד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִיּוֹתֵר אַתָּה חֲזַק בְּלַמוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּהִרְיַגַת הַיָּצָר הַרָע. וּבַפְּרָטִיּוֹת הַיָּצָר שֶׁל הַסְּתַכְּלוֹת בְּנָשִׁים, שְׂהִיא מַחְלָה כְּכֹל מַחְלָה מְגִנָּה, לֹא עָלִינוּ, כִּי מִחַ הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל־כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂלֹא יַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ שׁוּם רָשָׁם שׁוּם דְּבָר, וּמְכַל שְׂפֵן שְׂלֹא יְבוֹא לִיְדֵי קִטְנוּת וְשַׁעֲזוֹן כְּזֶה.

הַעֲקֹר צְרִיכִים לְעַבֵּד עַל שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, כִּי כְּשֶׂאָדָם זוֹכֶה לְדַעַת הַשְּׁלָם, אֲזַ מְרַגֵּשׁ עֲרֻבוֹת נַעַם זִיו עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ, וּמְבַרֵךְ עַל כָּל דְּבָר "הַטּוֹב וְהַמִּיטִיב" (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), מֵה שְׂאֵין כֵּן עֲקֹר הַיִּסּוּרִין מְרַגֵּשִׁים רַק כְּשֶׂנְטַל מִמֶּנּוּ הַדַּעַת, אֲזַ דִּיקָא מְרַגֵּשׁ כְּבֹד הַיִּסּוּרִים (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר"ג).

ועל-כן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ תְּמִיד הַעֲקֹר עַל דַּעַת, כִּי דַעַת קְנִיַת מָה חֲסֻרָתָּ, וְאִם דַּעַת חֲסֻרָתָּ — מַה קְנִיַתְּ (נְדָרִים מ.א.); כִּי כְּשֵׁישׁ לְאָדָם דַּעַת, אִזּוּל לְרֵאוֹת וּלְהַרְגִישׁ אֶת הַטּוֹב מִן הַרַע דִּיקָא, כְּעֵין מַעֲשֵׂה דְרַבֵּי עֲקִיבָא עִם הַחֲמוֹר וְהַנֶּר וְהַתְּרַנְגוּל וְכוּ' (בְּרַכוֹת ס.); מַה שְּׂאִין כֵּן כְּשֵׂאִין לוֹ דַּעַת, אִזּוּ מַרְגִישׁ הַיֵּטֵב אֶת הַיִּסּוּרִים.

וְהִנֵּה גְלוּת מְצָרִים, אִזּוּ הִיָּתָה גְלוּת הַדַּעַת, שְׂבָאָה מִפְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁל אָדָם הִרְאִשׁוֹן, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ו"ל; כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר, שְׂמַקְלָקֵל אֶת הַדַּעַת כְּמוֹ פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי סְלוּקָא דִּיִּסּוּדָא עַד אַבָּא וְאֵמָא, כִּי הַבְּרִית עוֹלָה עַד הַמַּחִין (עֵין לְקוּטֵי-מִתְבָּרֵן, חֶלֶק א', סִימָן לו.); וְעַל-כֵּן כְּשֵׁפּוּגָם בְּבְרִית — נִפְגְּמַת דַּעַתוֹ, וּבַעַת הַגְּאֻלָּה, גְּאֻלַּת מְצָרִים, הָאִיר עֲלֵיהֶם נו"ן שְׂעָרֵי בִּינָה, שְׂהַמְשִׁיף עֲלֵיהֶם מִשָּׂה, שְׂהוּא הַדַּעַת, כִּי הֵנָּה קְצוּוֹת עָלוּ עַד הַבִּינָה, וְכַךְ נִגְאָלוּ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׂזָה סוּד שְׂשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵיָהּ, שְׂמָאד מָאד מְסַגֵּל לְתַקוֹן הַבְּרִית, כִּי הֵנָּה (שְׂשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה) עוֹלָה עַד הַבִּינָה (שְׂהֶם הַמַּחִין), וְזֶה גַם מִשְׁנֵיָהּ אוֹתִיּוֹת מִשְׁנֵיָהּ נ', כִּי מִשָּׂה הָאִיר עַל יִשְׂרָאֵל מַחִין שֶׁל שְׂעַר נ', וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְצֵאת מִמְצָרִים, שְׂהִיא גְלוּת הַדַּעַת, וְזָכוּ לְגְאֻלָּה שְׂלֵמָה, וְהַדִּינִים וְהַיִּסּוּרִים נִהְפְּכוּ עַל הַמְצָרִים וְעַל פְּרַעָה, וְזֶה כְּתוּב בְּפֶרֶשֶׁה זו': "בֹּא אֵל פְּרַעָה", שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָנָה לְמִשָּׂה שְׂהוּא הַדַּעַת, שְׂהוּא יָכוֹא עִמָּם יַחַד אֵל פְּרַעָה, הִינּוּ שְׂיִמְשִׁיף אֶת הַדַּעַת, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, בְּתוֹךְ פְּרַעָה, וְאִזּוּ יִתְגַּלֶּה "כִּי אֲנִי הַכְּבֹדִתִּי אֶת לְבוֹ" (שְׂמוֹת י, א), כִּי "בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר" (יִשְׁעִיָה סג, ט), וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, וְאֵפְלוּ מִי שְׂהַרְבָּה לְפִשְׁעוֹ וְלַחֲטָא, וְהוּא מְסַבֵּב בְּחֻטְאִים וְעוֹנוֹת, גַּם מִשָּׁם יָכוֹל לְצֵאת — אִם יִרְצֶה.

אָחִי, אָחִי! חֲזַק וְאַמֵץ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְאֶה לְהַתְחַזֵּק בְּרַצוֹנוֹת חֲזָקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וְתִרְאֶה לְעוֹר לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר הוּא סְגֻלָּה גְדוֹלָה, כִּי כָּל

אָשֶׁר ה' מִז בְּנַחֵל רטו

הספר מדבר רק מגלוי אלקות. אשרי מי שיהיה לו חלק בהדפסתו, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

ה' מז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

את מכתבך לנכון קבלתי, אף מרב הטְרָדוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים, לא עָלָה עַד עַכְשָׁו לְהַשִּׁיב לְךָ.

מאד מאד כואב לי כל המרירות והיסורים שאת עוברת בחיך, אף ההכרח להודיע לך, כי אין זו כָּלֵל שיטת בְּרִסְלָב, ואיני יודע איה היכן למד בעלך חסידות בְּרִסְלָב, אֲשֶׁר כָּל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הם רק דרכי נעם וְעֲרֻבוֹת וְשִׂמְחָה וְחִדּוּהָ, אֲהַבָּה וְשְׁלוֹם-בֵּית, וּמְרָאָה דְרַךְ קְלָה אִיךָ לְמִצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְיִכּוּלִים לְמִצָּא אוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם, וְלֹא צָרִיכִים לְרוֹץ בַּשְּׂדוֹת כְּחֵיוֹת הַיַּעַר, וְלַעֲשׂוֹת מֵהַפְּכָה בַּבַּיִת, וְעַל-כֵּן כָּל הַתְּנַהֲגוֹת בְּעֵלְךָ מוֹזְרָה בְּעֵינַי.

אָבֵל אַף-עַל-פִּי-כֵן עָלִיךָ לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי מִסְתַּמָּא בְּלָבְלוּ לוֹ אֶת הָרֹאשׁ בְּלְמוּדִים זָרִים, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׂרָשׁ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְרַק חֲדָשִׁים מְקֻרָּב בָּאוּ חֲבוּרָה שֶׁל פְּרָאִים, שְׂאִין יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׁמְאֵלָם, כִּיְדוּעַ לְמִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל אַחֲרֵיהֶם.

(ואין כאן המקום להאריך בכאב הזה, כי כמה עשרות בתים נשברו בעבורם, וכמה עשרות בנים נשברו בעבורם, וכמה עשרות אנשים נשתגעו, רחמנא לצלן, בעבורם, וכן על-פירוב מי שחוזר בתשובה על ידם, לבסוף הוא נופל בתורה, כי השם יתברך ברא את האדם ישר בזה העולם, ויעשה להקדוש-ברוך-הוא דינה פה בעולם הזה).

רטז אָשׁר ה' מח בַּנְחָל

על-פֶּן עֲצָתִי, רָאִי לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְתַתְּחִילִי לְדַבֵּר עִמּוֹ
דְּבוּרִים טוֹבִים, וְלִהְסָבִיר לוֹ וְכֵן לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ שְׂיִרְאֶה לָךְ בְּסִפְרֵי
מוֹהַר"ן מְבַרְסֵלֵב, אִיִּה הֵיכֵן כְּתוּב הַנְּהַגוֹת מְשֻׁנוֹת כְּאֵלוֹ, וְתִרְאֵי
לְשִׁכְנֵעַ אוֹתוֹ שְׂיִסְתַּפֵּל וִיעֲיֵן בְּסִפֵּר "אָרְךְ אַפִּים", וְשֵׁם יִרְאֶה מֵהִי
חִסְדוֹת בְּרִסְלֵב, וְכִיֻּצֵּד צְרִיכִים לְהַתְּנַהֵג עִם הָאִשָּׁה וְעִם הַיְלָדִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָב הַרְחָמִים, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלַּת אִשָּׁה אֲמֻלָּה, וְיַעֲזֹר לָךְ, וּבַעֲלֵךְ יַחֲזוֹר מִדְּרָכֶיךָ הַמְּוִזְרָה, שְׂאִין
לָהּ שׁוֹם שֶׁרֶשׁ בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלֵב כָּלֵל!

בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה...

ה' מח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"א בְּשִׁבְט ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּבוֹד אֱהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיְקָר לִי מְאֹד, הָאֲבִירָךְ הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ...
גִּירוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמָּאָה וְעֶשְׂרִים דוֹלָר בְּעֵבוֹר הַחוּב — לְנִכּוֹן
קִבְלָתִי, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּתְמִיד בְּזֶה, בְּאִפְסָן שְׂיִרְדַּח הַחוּב וְיִמְחַק לְגַמְרֵי
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אֲחֵי הַיְקָר! אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר כָּל-כָּף מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, הֵן
אַמֶּת שְׁעֵבְרוּ עָלֶיךָ בְּחַיֵּיךָ מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְרַבּוֹת רַבּוֹת סְבֻלָּת בִּימֵי
נְעוּרֶיךָ, אִף אֵין זֶה עֲצָה לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׁבוּר וּמִשְׁבָּר כְּחֶרֶס הַנְּשָׁבֵר,
אֲדַרְבֵּה עֵקֶר עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ וְלַעֲבֹר
אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וִידוּעִים דְּבָרֵי רַבְּנוֹ הַרַמְבַּ"ם: אֲשֶׁרִי הַמְּשָׁלִים
יָמָיו בְּקִצּוֹר יָמִים, וּמְפָרְשִׁים כְּנֻנְתּוֹ, כִּי הוּא מְזַרְזוּ עֲצָמוֹ וְעוֹשֶׂה
בְּמַעוֹט יָמִים, מַה שְּׂאֲחַר צְרִיף לְעַמֵּל עַל זֶה שָׁנִים אַחַר שָׁנִים.

וְהִנֵּה, מֵאַחַר שְׂיָמִי חֲיִינוּ הַבָּל נְרִיק, וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהֶכְרַח
לְהַפְּשִׁיט אֶת גּוֹפְנוֹ, וְזֶה בְּרוּר בְּלִי שׁוֹם סִפֵּק, אִם-כֵּן מַה וְלָמָּה לָנוּ

אָשֶׁר ה' מַח בְּנַחֵל רִיז

לְדַאגַּע עַל עוֹלָם שְׂאִינוּ שְׁלֵנוּ? ! מַה וְלָמָּה לָנוּ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף
שְׂבוּרִים? ! מַה וְלָמָּה לָנוּ לְדַאגַּע וְדַאגַּת חַנּוּם? ! מַה וְלָמָּה לָנוּ לְהִיּוֹת
בְּעַצְבוֹן, בְּדַכְאוֹן וּבְמַרְרוּת? ! הֲלֹא הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה מְמִילָא יַעֲבֵרוּ —
בֵּין אִם גְּרָצָה וּבֵין אִם לֹא גְרָצָה, אֲזִי טוֹב יוֹתֵר שְׂיַעֲבֵרוּ עִם שְׂמִחָה
וְרַקוּדִין וְשְׂמִיעַת כְּלֵי זָמֵר.

אָחִי הַיְקָר! לֹא טוֹב בְּעֵינֵי רַבְּנוּ ז"ל הַנְּהַגְתָּךְ, שְׂאִתָּה נוֹפֵל מְדִי
פַּעַם בְּפַעַם אֶל תוֹךְ מְרִירוֹת וְעַצְבוֹן וְדַכְאוֹן גָּדוֹל, כִּי זֶה לֹא יָבִיא
אוֹתָךְ אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק לְכַלּוֹת גּוּפְךָ וּמַחְךָ, וַיִּשְׁבֵּר אֶת רוּחְךָ, יוֹתֵר
טוֹב לְךָ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, אִף אֲמַנָּם
שְׂאִתָּה בְּדַעְתָּךְ כְּמַעַט לְאַחַר יְאוּשׁ מִמֶּשׁ, מֵרַב פְּגָעֵי וּמַקְרֵי הַזְּמַן,
עִם כָּל זֹאת לְדַעְתִּי, יֵשׁ לְךָ בְּמַה לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְךָ, שְׂבַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרְךָ
אִתָּה זוֹכָה לְשִׁמּוֹשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר גָּדַל הַזְּכוֹת הַזֶּה — אֵין לְשַׁעַר
וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְכַמַּעַט אֵין בַּדוֹר הַזֶּה כְּמוֹךָ, מַה שְׂעַשִׂיתָ כְּבָר בְּעַבוּר
רַבְּנוּ ז"ל.

הֵן אָמַת כְּפִי עֲרֻבוֹת נַעַם זִיו הַהִתְחַזְקוֹת וְהַחֲיוֹת שְׂהֵאִיר בָּךְ
כְּבָר רַבְּנוּ ז"ל, וְגַם מִפַּעַם לְפַעַם מְאִיכָה בָּךְ הָאֲרַת תְּשׁוּקַת זִיו וְחֲיוֹת
אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַדִּין לֹא מַגִּיעַ חֶלֶק מְאֶלְךָ אֶלְפִים אֶלְפִים וְרַב רַבִּי
רְבָבוֹת רְבָבוֹת וְכוּ', מַה שְׂעַלִּינוּ לְהַחֲזִיר לְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּאָמַת אִם
הָיָה כָּל אֶחָד מֵיֹשֵׁב אֶת עַצְמוֹ בְּאִיזָה מְקוֹם הָיָה, וּבְאִיזָה מְקוֹם מְצָא
אוֹתוֹ רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵעֲלָה אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְנָקָה אוֹתוֹ וְרַחַץ אוֹתוֹ וְהִלְבִּישׁוּ
בְּלִבוּשֵׁים יְקָרִים וְיָפִים מְאֹד מְאֹד, אֲזִי הָיָה מִחֲזִיק טוֹב לְרַבְּנוּ ז"ל
כָּל יְמֵי חַיָּו, וְהָיָה מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּהַפְצַת תּוֹרָתוֹ וְלַמּוֹדוֹ
וְעַצּוֹתָיו גַּם לְשָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כִּי כְּמוֹ שְׂעִזֵּר לְךָ, רְאוּי לְהִיּוֹת טוֹב
עֵין וְלַעֲזֹר גַּם לְאַחֲרִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! מֵאַחַר שְׂכַן עֲשָׂה לְךָ רַבְּנוּ ז"ל,
שְׂהַחֲזִיָּה אוֹתָךְ כָּל-כָּף כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, וּמֵאַשְׁפוֹת הוֹצִיא אוֹתָךְ,
רְאוּי לְךָ לְמַסֵּר נַפְשְׁךָ בְּעַבוּר לְשִׁמּוֹשׁ בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה,
בְּמַסִּירוֹת נַפֵּשׁ מִמֶּשׁ, כִּי זֶה וְרַק זֶה יִשְׂאֵר מִמֶּךָ, וְסוּף כָּל סוּף יִהְיֶה
הַהֲכָרַח לְצִאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְרַק זֶה תִּהְיֶה זְכוּתֵנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְגַלוֹת

וּלְפָרְסִים אֶת לַמּוֹד רַבְּנֵי ו' לְבַעוּלָם, אֲשֶׁר כָּל קְרוֹב גְּאֻלְתָּנוּ הַנּוֹצְחִית תְּלוּיָהּ בָּזָה.

הֵן אֲמַת שְׂזָה לֹא דָבָר קָל, וְאִדְרָבָה מִי שְׁמִכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵבִי הַקּוֹרָה, עָלָיו אֹר הַסְטֵרָא אַחְרָא בְּיוֹתֵר, כִּי הוּא עוֹזֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלוֹקֵחַ אֶת עֲצָמוֹ רַק עָלָיו, כַּאֲשֶׁר אֲנִי יָכוֹל לְהַעֲיֵד לָךְ עַל זֶה, מֵה שְׁכָבֵר סְבִלְתִּי וְעִדִּין אֲנִי סוֹבֵל, אָבֵל עִם כָּל זֹאת תִּאֲמִין לִי, אַחִי הַיְקָר! כִּי כְּדָאִי וְכְדָאִי לְסַבֵּל בְּשָׂבִיל רַבְּנֵי ו', אַחֲרֵי שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ טוֹבוֹת כַּאֲלוֹ, וְעִזָּר לָנוּ בְּמָה שֶׁעִזָּר לָנוּ, רָאוּי לָנוּ לְהַחְזִיר לוֹ עַל-כָּל-פָּנִים אֶחָד מִנֵּי אֶלְךָ אֶלְפֵי אֶלְפִים וְכוּ', וְלִשְׁמַשׁ אוֹתוֹ בְּהַפְצַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים.

אַחִי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאַל תִּפְּלֵ בַדְעָתְךָ מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם כָּלֵל. וּבְשִׁבְתְּ-קַדְשׁ זֶה הַיְקָה הַדְּבוּר בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה עַד מְאֹד, עַל-פִּי הַתּוֹרָה "אֶחָד הִיָּה אֲבָרְהָם", שֶׁאֲבָרְהָם אָבִינוּ לֹא הִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם — לֹא עַל אָבִיו וְאִמּוֹ, וְאִשְׁתּוֹ וְחוֹתָנָו וּבָנָיו וְכוּ', עַיִן שָׁם.

וּבְאֲמַת עַנְיָן עֲצָה זֶה הוּא נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הָאָדָם מִתְּבַלְבֵּל מִכָּל בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם, וּבְכַפְרִטִיּוֹת מְקֻרְבוֹתָיו וּמִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, הֵן אֲמַת שֶׁאֲסוּר לַעֲשׂוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שׁוּם מִחֻלְקַת וּמְרִיבוֹת, וּבְכַפְרִטִיּוֹת עִם אִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הַקְּפִיד רַבְּנֵי ו' לְעַל שְׁלוֹם-בֵּית, אַךְ-עַל-פִּי-כֵן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּחֻכְמָה עֲמֻקָּה וְלִקְיָם עֲצָה נוֹרָאָה זֶה, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבַעוּלָם.

אַחִי הַיְקָר! רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, אַחֲרֵי שֶׁכָּבֵר עֵבֶר עָלֶיךָ בַּחַיִּים חַיּוּתְךָ מֵה שֶׁעֵבֶר, וְרָצוּ לְהַכְנִיֵס אוֹתְךָ בְּפַח יְקוּשׁ וְכוּ', וְזָכִיתָ לְהַנְצִל, כִּי נִתְקַיָּם בְּךָ (תְּהִלִּים קכד, ז): "הַפַּח נִשְׁבֵּר וְאֲנַחְנוּ נִמְלֻטְנוּ", וְזָכִיתָ לְמַצֵּא אֶת זְוִיגְךָ הָאֲמִתִּי, רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבַעוּלָם, לְהִיּוֹת עִמָּה תָּמִיד רַק בְּשְׁלוֹם, אֲהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת. וְחֻכְמֵינוּ ו' לְהַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשְּׁנָה ו'): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ מִשְׁמַחָה; וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהִמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וְיִדְעָתָּ כִּי שְׁלוֹם

אָשֶׁר ה' מַח בְּנַחֲל רִיט

אָהֲלֶךְ; עַל־כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּאִפְּן שִׁיקִים בְּךָ דְּבַר זֶה, וְאַל תִּכְנַס בְּךָ אִיזוֹ מַחֲשָׁבָה שֶׁל גֵּט, חַס וְשָׁלוֹם, אוֹ לְבָרַח, אוֹ פְּאֵלוֹ יִהְיֶה לְךָ יוֹתֵר טוֹב בְּלִי אִשָּׁה, כִּי כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים מ.א.): בְּחֶסֶד כָּל — בְּלֹא אִשָּׁה. וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת ס.א.): כָּל יְהוּדֵי שְׂאִיִן לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא טוֹבָה, בְּלֹא שְׁלוֹם וְכוּ', עֵינֵי שָׁמ.

אָחִי הַיְקָר! רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: בִּימֵי אַבְרָהָם הָיָה נִקְרָאת הַשְּׂכִינָה שְׂרָה, וּבִימֵי יִצְחָק — רַבְּקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב — רָחֵל וְלֵאָה (עֵינֵי חֲזוֹנוֹת הַר"ן, סִימָן תַּקסג); וְדָבָר זֶה סוֹבֵב אֲצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אִשְׁתּוֹ הִיא הַשְּׂכִינָה, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ שְׂכָל, וּמִכָּל שְׂכָן מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִיחַד תָּמִיד יַחֲוִים קְדוּשִׁים — יוֹדֵעַ, כִּי אִשָּׁה הִיא גִימְטְרִיָּה עַל כָּל־לִיּוֹת כָּל הַחֲמֻשָּׁה פְּרָצוּפִים: אָרִיף אָבָא וְאִמָּא זְעִיר וְנוֹקְבָא, שֶׁהוּא הַיְוִ"ה פְּשוּט: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עִם הָאוֹתִיּוֹת וְהַכּוֹלֵלִים עוֹלָה כְּמִנֵּי אִשָּׁה (עֵינֵי כָּל זֶה בְּקִהְלַת יַעֲקֹב).

וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים, שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְיַחַד תָּמִיד שְׂמוֹת אֱלוֹ לְפָנֶיךָ, שֶׁהוּא תְּקוּן נִפְלָא (וְהַסְדֵּר הוּא כְּמוֹ שֶׁנִּדְפַס כְּבָר בְּסֵפֶר "בְּרִית שְׁלוֹם", וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְהַדְפִּים אֶת סֵפֶר "יַחֲוֵד ה'" עִם פְּרוּשׁ "מְקוֹר חֲכָמָה", וְשֵׁם תְּרָאָה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, אִיף יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְעֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עוֹלָמְךָ תְּרָאָה בְּחִיף מִמֶּשׁ).

רַק חֲזֹק לְהַפְיֵץ אֶת הַסְּפָרִים, וְהַכֵּל בְּהַצְנַע וּבְחֲכָמָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת הַבַּת מִלְכָּה רַק בְּחֲכָמָה וּבְהַצְנַע.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רכ אשר ה' מט בנחל
ה' מט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח ה'תשמ"ג.

שלום רב יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד נצטערתי על גדל הבלבול שנתהוה בענין ההדפסה,
אבל לדעתי, זה רק לזמן קצר ויעבור, והשם יתברך ישלח לך עוד
כמה מפיצים וגם נדבנים, ואני אראה לזרו ולעורר את אנשי
שלומנו לעזר לך.

[בעמדי עכשו בכתיבת שורות אלו, טלפן אלי האברך היקר לי
... גרו יאיר, מצפת, והוכחתי קצת, ואמר, ששלח לך אתמול מעות,
וגם עוררתי אותם שיקחו ממך ספרים על מנת להפיצם, ולשלם לך
תמורת הספרים, והבטיחו כלם (מה נפלאו דרכיו יתברך, איך
שמונהיג את עולמו בהשגחה נפלאה, והכל מכון ממש בחשבון
צדק)], וגם אשתדל לכתב כמה מכתבים לכמה מידידינו היקרים,
שיעזרו לך להפיץ את הספרים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד לעסק בזכות הרבים, שמאד מאד
הפליגו בדבר זה חכמינו הקדושים, עד שאמרו (אבות פ"ק ה'): כל
המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו; ובאבות דרבי נתן מובא
יותר: כל המזכה את הרבים אין מגלגלין עברה על ידו, שלא יהיו
תלמידיו נוהלין העולם הבא, והוא יורד לשאול (עין שם פ"ק מ', סימן
ג'). רואים מזה מעלת המזכה את הרבים, ובפרטיות — לגלות
ולפרסם תורת רבנו ז"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה, כי מזכה
את אחינו בני ישראל לשוב אליו יתברך, ואז אפלו שהוא עדין
רחוק מאלו הדבורים, אבל בזכות שיאיר באחרים, יתעוררו גם
אצלו אלו הדבורים.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לעסק בעסק צרכי הרבים,

אָשֶׁר ה' נ בְּנַחֵל רכא

ובפּרטיִוּת בְּהִפְצַת מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְהַפְיֵן אֶת תּוֹרַת וְלַמּוֹד
רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה כָּלֵל, וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים
לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְסֵפֶר אֶחָד יְכוּל לְשַׁנּוֹת אֶת בְּחִירַת הָאָדָם לְגַמְרֵי,
כְּאֲשֶׁר רוֹאִים דְּכַר זֶה בְּחוּשׁ, מִי שְׁזוֹכָה לְעֵין בְּאִיזָה סֵפֶר מְסֻפְּרִינוּ
הַקְּדוּשִׁים, שְׁנִשְׁתַּנָּה לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מִהַפּוּדָה אֶל הַהַפּוּדָה.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח וְלִרְקַד תָּמִיד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ
"אֲשֶׁר בְּנַחֵל" שֵׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת
יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע בְּתַפְלוֹתֵינוּ, וְתוֹכָה לְמַצָּא אֶת בַּת זוּגָךְ, וְתַהֲיֶיהָ
נַעֲשֶׂה אָדָם הַשְּׁלֵם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

הַרְבַּ מְטַשְׁהֵרִין ו"ל סֵפֶר, שְׁשֹׁמֵעַ מִמּוֹהֲרֵינֵי ו"ל בְּעַצְמוֹ, אֵיךְ
שִׁחְקָר וְחָשַׁב הַרְבֵּה בְּדַעְתּוֹ — בְּמָה וְאֵיךְ יוּכַל לְהַמְשִׁיךְ אוֹרוֹ
וְדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם? וְנִסְפָּם בְּדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה יִהְיֶה
נַעֲשֶׂה הָעֵקֶר — עַל-יְדֵי כְּתִיבַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְלַחֲדָשׁ בְּתוֹרַתוֹ
הַקְּדוּשָׁה, וְלְהַפְיֵצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

ה' נ.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגַם לְרַבּוֹת אֶת הַמַּעֲוֹת לְפִדְיוֹן,
וּבְעִזְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשַׁעַת חַצוֹת אֲזַכִּיר אוֹתְךָ לְטוֹבָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁיִשְׁמַע גַּם בְּתַפְלוֹתֵנוּ, וְנִזְכָּה לְהַמְתִּיק מִמֶּךָ
כָּל הַדִּינִים.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּסְתַּפֵּל עַל כָּךְ שְׁעֲשִׂיתָ לוֹ
טוֹבוֹת רַבּוֹת, וְהוּא מְשַׁלֵּם לָךְ רַעוּת, וְעַכְשָׁו אֵינוֹ רוֹצֶה לְהַסְתַּפֵּל

רכב אשר ה' נא בנחל

בפניך, מה בכך?! זה נקרא חסד של אמת, שעושים עם אדם, על מנת שלא יוכל לחזור ולעשות לו חזרה (עין רש"י על בראשית מז, ט).
נא ונא אל תהיה שבור מהעסק וכו', כי בקרוב תראה ישועה גדולה.

ראה לתן בכל יום סף ע"ב פרוטות לצדקה כמנין חס"ד, והשם יתברך ימשיך עליך חס"ד ורחמים.

ראה לחזור ולבדק את כל המוזות בביתך, גם במקומות שאין מוזות — תניח מוזות, ואז תראה נפלאות.

הדורש שלומך...

חמדת לבבי! העקר אל תפחד משום ברירה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם מבלעדי רצונו יתברך?! וזכר דברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן ב'): מי שרודף את חברו, הקדוש-ברוך הוא מביא עליו רעה, כדי שישכח את חברו מלרדף אותו.

ה' נא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בשלח ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם הנקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

נא ונא לשמר על בריאות גופך, וקבל על עצמך קבלה חזקה, לא להתחיל לדבר עם שום ברירה שבעולם, ותעשה כל מיני פעולות לא לכעס ולא להקפיד על שום ברירה שבעולם, רק ראה לדין את הכל לכף זכות, אשר בשבת זו הרבנו לדבר מזה, שצריך לדון את הכל לכף זכות.

אֲשֶׁר ה' נב בְּנַחַל רכג

הַעֲקֹר רָאָה שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ עֵסֶק עִם אַחַר כָּלָל, רַק כָּל מִי שֶׁבָּא אֵלֶיךָ — תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּר מְעַצּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְדְבָרֵי תוֹרָה. וְשִׁמְרָ אֶת עֲצֻמָּךְ מִלְּשׁוֹן הַרְעָה וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וּדְבָרִים בְּטָלִים, אֲשֶׁר זֶה חֲמוּר מְאֹד מְאֹד.

אֲחֵי הַיְקָר! זְכוּר זְכוּר אַחֲרִיתֶיךָ, חֲבֵל לְבַטֵּל אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד לְרִיק, רַק תְּמִיד תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִבְרַח מוֹכּוּחִים — הֵן עִם בְּנֵי-אָדָם וְהֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ וּבְנֵיךָ וּבְנוֹתֶיךָ וְכוּ', כִּי מִמִּילָא לֹא יֵצֵא שׁוֹם דְּבָר מִהוֹכּוּחִים, רַק בְּטוֹל זְמַן, אֲשֶׁר אֵל מְאוּמָה לֹא יָבִיא אוֹתְךָ.

תִּאֲמִין לִי, שְׂרָאוּי לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ! וְרָאוּי לְשִׁיר תְּמִיד אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּתְמִיד בְּסִפְרֵינוּ "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְאִזּוּ יֵאִיר אוֹר רַבְּנֵנוּ וְ"ל עֲלֵיו, אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֲלֻקְנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' נב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתִּפְגַּס בְּאִיזוֹ יְשִׁיבָה בְּבְנֵי-פֶרֶק סְמוּךְ לְבֵיתְךָ, אִם אֶפְשֶׁר בִּישִׁיבָת ... שֶׁשִּׁמְעָתִי שִׁישִׁיבָה זֹו תִּהְיֶה טוֹבָה בְּעִבּוּרְךָ, הֵן שְׁלֵא לֹחֲצִים וְהֵן הַהֲשָׁגָה וְכוּ' וְכוּ'.

אֲתָה צְרִיךְ לְשִׁמְרָ מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ: לְאָכֵל מְקַדָּם, וְכֵן לִישׁוֹן כָּכֵל צְרִיכְךָ, כִּי אֵין עֲנִיָּן שִׁיְהִיָּה בְּזֶה אֵיזָה סְגוּפָה, אֲדַרְבָּה זֹוהִי עֲצַת הַיְצָר — לֹא לְאָכֵל וְלֹא לִישׁוֹן.

אֲקוּהָ לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ — אִם תְּצִיֵת אוֹתִי, אֲזִי בְּשָׁנָה הַבָּאָה, אִם

רכד אָשֶׁר ה' נג בנחל

יתן הקדוש־ברוך־הוא החיים, תוכל תוכל לחזור לכאן, אבל לא קדם.

הכפל דבר, ראה להכנס באיזו ישיבה דיקא, ותקים מצות כבוד אב ואם, שהיא המצוה הכי גדולה, כי שקול כבוד אב ואם ככבוד המקום ברוך הוא.

ובעת הפנאי תלמד משניות ותאמר תהלים כֵּאֲשֶׁר דברנו.

הדורש שלומך...

למען השם יתברך, אל תטריח את אביך שיבוא לכאן, כי ממילא איני רוצה שתחזור לכאן, רק אם תהיה בארץ ישראל עוד שנה לכל הפחות.

ה' נג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו ה'תשמ"ג.

שלום רב.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וכתבתי מכתב לבנך ... גרו יאיר, אקנה שיצית. לדעתי, היה טוב שתשלחו אותו אל ישיבת ... כמו שכתבת.

צריכים לשמר מאד מאד על בריאותו, שיאכל וישתה וישן דיקא.

פה אצלנו לא הסתדר, תעבר שנה — ואקנה שיוכל לחזור, אבל לא קדם לכן, תבל שבעלך יטריח את עצמו לכאן, כי הפל בתנם.

הדורש שלומכם...

אָשׁוּר ה' נד בְּנַחֵל רכה
ה' נד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הָאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמָּאָה דוֹלָר לְהִדְרָפְסָה — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי,
וְלְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת, כִּי טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ כָּל הַיּוֹם
בְּעֶסֶק הַרְבִּים, זֶה נִכְנָס וְזֶה בָּא לְדַבֵּר מַעְצוֹתָיו הַקְדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, וּמָה גַם, שְׁנוֹסֵף עַל זֶה בְּאִים דְּרָף הַדָּאָר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִכְתָּבִים
רַבִּים, וְקָשָׁה לְהַשִּׁיב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד
עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְנוּדֵעַ וּלְהַתְקַרֵּב אֶל אֹר גָּנוּז וּנְפֹלָא כְּזֶה,
אֲשֶׁר עֲדִין רַב הָעוֹלָם לֹא זָכוּ לָזֶה.

כִּי בְּאֵמֶת פְּשׁוּבֹא וְנִשְׁכִּיל וְנִבְיָן הַיֵּטִב, נִרְאָה — לְמָה עֲדִין
אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף נִעְלָם וְנִסְתָּר וְגָנוּז מְאֹד מְאֹד, וְאִי אֶפְשָׁר
לְתַפְסּוֹ כָּלֵל, כִּי אִם זְעִירִין אֵינוֹן, כִּי כָּל עֲנִינּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא
— גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה הַכִּי גְבוּהָה, שְׁמַגְלָה וּמְפָרְסָם אֶת אֵמֶת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגְלוּי רַב כְּזֶה, עַד שְׁנִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַיַּחֲוּד הָאֲמֵתִי, כְּמוֹ
שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (כְּתוּבוֹת יג.): רְאוּהָ מְדַבְּרֵת עִם אֶחָד, עֵין
שָׁם; וְנִקְטוּ לְשׁוֹן דְּבוּר לְגַבֵּי יַחֲוּד, כִּי בְּאֵמֶת רַק זֶהוּ עֵקֶר הַיַּחֲוּד
וְהַזְיוּג בֵּין אֶחָד לְחֵבְרוֹ — הֵינּוּ הַדְּבוּר, כְּמוֹ-כֵן מָה מְדַבֵּק אֶת
הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ? רַק הַדְּבוּר. וְכֹל מָה שְׁמַדְבֵּר יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה
שְׁיִתְבָּרַר וַיִּזְדַּכֵּף דַּעְתּוֹ וּמַחוֹ, וַיִּזְכָּה לְאֵמוּנָה יוֹתֵר בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת,
וַיִּדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּמַחֲמַת שְׁכָל הָעֲנִיָּן הוּא עֲנִיָּן רוּחָנִי וְדַק מְאֹד מְאֹד, כִּי הִלֵּא
הוּא יִתְבָּרַךְ הוּא רוּחָנִי, וְהָאָדָם הוּא תְּכֵלִית הַגִּשְׁמִי, וְהוּא מְסֻתּוֹבֵב
בֵּין בְּנֵי-אָדָם גִּשְׁמִיִּים, הֵינּוּ שְׁכָל מַחֲשַׁבְתָּם וְעֶסְקָם הִיא רַק
בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-כֵּן קָשָׁה וְכָבֵד לָהֶם לְהִבְיָן וּלְהַשְׁכִּיל וּלְתַפְּסֵם עֲנִיָּן

רכו אֲשֶׁר ה' נד בְּנַחֵל

רוחני, ומזה בא, שְׂרַב הָעוֹלָם עֲדִין רְחוּקִים לְגַמְרֵי מְהֵאוֹר שֶׁל רַבְנוּ וְל, ומה גם שְׁנוּפְלִים עָלָיו וְעַל אֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּים קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת, וְהִתְכַרַח שְׁיִהְיֶה כֶּף, כִּי גִשְׁמֵי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִבִּין בְּשׁוּם אִפֶּן רֹחֲנִי.

ומזה בא כָּל הַהִתְגַּרְוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם עַל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים וְעַל הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הַשְּׁלֵמִים, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּגִשְׁם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִבִּין שֵׁישׁ וְנִמְצָאִים צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, שֶׁזָּכוּ לְהַפְּלֵל כְּכֹר לְגַמְרֵי בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-כֵּן כָּמוֹ שֶׁעָלָיו יִתְבַּרֵּךְ יֵשׁ קִשְׁיוֹת, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיקִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב); כִּי גִשְׁמֵי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִבִּין אֶת רֹחֲנִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵיךְ יְכוּלִים לְהִבִּין צְדִיק אֲמִתִּי, שֶׁכָּל מַחוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ תְּמִיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְנַעֲשֶׂה אֶחָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְזֶהוּ כָּלֵל הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקֹת וְאֵי הַהִבְנֹת שֵׁישׁ עַל הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים, וּמִזֶּה גַם בָּאָה כָּל הַכְּבֹדוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם גִּשְׁמֵי לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵיךְ יוּכַל גִּשְׁמֵי לְדַבֵּק עִצְמוֹ בְּרוּחֲנִי?! וְעַל-כֵּן רַב הָעוֹלָם שׁוֹחֲקִים מִזֶּה עֲדִין, כִּי הַכָּל כְּשׁוֹחֵק בְּעֵינֵיהֶם, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל מֵינֵי מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים, מֵאַחַר שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ.

וּבְאֲמַת זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כְּפִי שֶׁזֹּכָה אָדָם לְסֵלֶק דַּעְתּוֹ וְחֲכָמְתּוֹ לְגַמְרֵי, וּמִכְּנִיס אֶת עִצְמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה שִׁיפְתַּח לְבוֹ וְדַעְתּוֹ וּפְיוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי זֶה — הֵינּוּ אֲמוּנָה, תְּלוּיָהּ בְּפִיו שֶׁל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד); וְכָל מֵה שֶׁמְּדַבֵּר יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ-כֵן גְּבִינִית אֶצְלוֹ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁעַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבוּרִים — נַעֲשֶׂה אֶחָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְהִנֵּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עְרוּבִין נה): לֹא תִמְצָא אֶת הַתּוֹרָה בְּגִסֵי הָרוּחַ, וּבְמִי שֶׁמְּגַבִּיָּה דַּעְתּוֹ עָלֶיהָ כְּשִׁמְיָם, וּבְמִי שֶׁמְּרַחֵיב דַּעְתּוֹ עָלֶיהָ כִּיִּם, עֵינַן שָׁם; כִּי הַתּוֹרָה וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּ חַד, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא גְלוּי דַּעְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג

אֲשֶׁר ה' נד בַּנְחָל רכז

וְלִתְפֹס אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִינּוּ אֶת אוֹרָה וְאַמְתוּתָהּ, כִּי אִם
כְּשֵׁי־שְׂפִיל אֶת דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, שְׂאֵז מְאִיר בּוֹ אוֹר הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן כָּל מִי שֶׁזוֹכֶה לְבַטֵּל יוֹתֵר אֶת יְשׁוּתוֹ וְגֵאוּתוֹ,
כְּמוֹ-כֵן מְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה; כִּפִּי שְׂאֵדָם מְבַטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְיוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבֵיו וְכוּ',
שְׂאֵז נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, וְאֵז נִמְשָׁךְ לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְכְמוֹ-כֵן נִפְתַּח פִּי
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְעַל-כֵּן רוֹאִים אֶת הַמְּצִיאוֹת — מִי מִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל? רַק
אִלוֹ שְׂעֵבֵר עֲלֵיהֶם בְּחֵייהֶם אֵיזָה מְשֻׁבֵּר וְכוּ', גְּשָׁמִי אוֹ רוּחִי וְכוּ',
כָּל אֶחָד כִּפִּי עֲנִינּוֹ וּבְחִינָתוֹ, כִּי אוֹר רַבְּנוּ ו"ל הוּא אוֹר גְּנוּז וְנִגְעָלָם
וְנִסְתַּר בְּזָה, כִּי הוּא אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי
רַק זֶה כָּל הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל — לְגִלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעוֹלָם, שְׁכַל אֶחָד יַעֲשֶׂה מְשָׁכֵן וְקָן לְהִשְׁכִּינָה בְּלְבָבוֹ.

וְעֵינַי חֵי-מוֹהַר"ן (סִימָן רֵלֵה), שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא דוֹמָה לְמִי
שֶׁהוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה דְרָךְ כְּבוֹשָׁה בְּמִדְבָּר שָׁמַם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; הֲלֹא הִלֵּב
שְׁלָנוּ הוּא מִדְבָּר שָׁמַם וְכוּ' וְרִיק לְגַמְרֵי מֵאֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְכוּ', וְרַבְּנוּ
ו"ל עוֹשֶׂה אֲצִלָּנוּ דְרָךְ יָשָׁר וּפְנוּי, שִׁיְהִיָּה מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה
בְּלַבְנוּ, וְעַל-כֵּן דִּיקָא אִלוֹ אֲשֶׁר שְׁבוּרִים וְכוּ', שְׁפָכֵר נִשְׁבְּרָה גְאוּתָם
וְיִשׁוּתָם, הֵם כְּלָם זוֹכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּמִי שֵׁישׁ בּוֹ עֲדִין
אִיזוֹ יִשׁוּת וְגֵאוּת, קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, אֲדַרְבָּה כָּל הַעֲנָנִין
הוּא עֲדִין שְׁחוּק וְהַתּוֹל בְּעֵינָיו, וְגַם קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ כָּל הַהִתְקַרְבוּת,
וְהַכֵּל — כִּפִּי הִישׁוּת וְהַגְּאוּת שָׁבוּ.

וְכְמוֹ-כֵן בְּאִפְן שִׁיזְכֶּה הָאָדָם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא צְרִיף
לְהִיּוֹת שְׁבוּר כְּחֵרֶס הַנִּשְׁבָּר וְכוּ', וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוֹבֵר, וְאֵז תְּמִיד
יְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּאֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לֹא תִמְצָא
אָדָם אוֹמֵר תְּהִלִּים, וּמְכַל שְׁכֵן שְׂשׁוּפָךְ דְּמַעוֹת בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, כִּי
אִם מִי שֶׁהוּא בְּמַצַּב נוֹרָא מְאֹד: הֵן שֵׁישׁ אֲצִלוֹ חוֹלָה מְסֻכָּן (הַשָּׁם
יִתְבַּרֵּךְ יִשְׁמַר), אוֹ שֵׁישׁ עָלָיו אֵיזָה דִין וּמְשַׁפֵּט, שְׂאֵז הוּא שְׁבוּר
לְגַמְרֵי כְּחֵרֶס הַנִּשְׁבָּר, אֵז דִּיקָא מְרַגֵּישׁ מְכַאֲבֵי לְבָבוֹ וּמְרִירוֹת,

רכח אָשׁר ה' נד בַּנְחַל

וְשׁוֹפֵף נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, מֵה שְׂאִין בֶּן מִי שֵׁשׁ לוֹ רַחֲבוֹת וְכוּ',
הוּא לְעוֹלָם לֹא יִשְׁפָּף לְבוֹ בְּאִמִּירַת תְּהִלִּים, כִּי מָה חֶסֶד לֹ? ! לֹא-כֵן
מִי שֶׁהוּא שָׁבוֹר לְגַמְרֵי.

וּבְאֵמַת זֶה תְּלוּי בְּזוּה, כְּפִי שְׂאֵדָם זֹכָה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִשְׁבֵּר אֶת לְבוֹ, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה שְׂמַאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ
יֹתֵר וְיֹתֵר, וְכֵן מְאִירָה לוֹ הַתּוֹרָה, וּמְאִירִים לוֹ הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים
שֶׁבְּכֹל דּוֹר וָדוֹר, כִּי (תַּעֲנִית ז.): מֵה מַיִם מְנִיחִים מְקוֹם גְּבוּה וְהוֹלְכִין
לְמְקוֹם נִמְף, אִף דְּבָרֵי תּוֹרָה כָּף.

וְזוֹ הִיְתָה מַעֲלָתוֹ וְחִדּוּשׁוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וַ"ל, כֹּל מֵה שֶׁעָלָה לְאִיזוֹ
דְּרָגָה, תִּכְף-וּמִדָּה הַתְּבַטֵּל יֹתֵר וְיֹתֵר, וּבְכָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּאִלוֹ לֹא
הָרִיחַ עֲדִין רִיחַ שֶׁל גְּהָדוֹת, וְהָיָה בַּעַל תְּשׁוּבָה כֹּל יָמָיו, אִף שֶׁזָּכָה
לְמֵה שֶׁזָּכָה וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן הַתְּחִיל בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, כְּאִלוֹ עֲדִין
לֹא הִתְחִיל וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא זָכָה בְּכֹל פֶּעַם לְמֵה שֶׁזָּכָה, עִין
לֹא רָאָתָה וְכוּ', עַד שֶׁיְכוֹל לְהֵאִיר אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ גַּם לְקַטְנִים וּפְחוּתִים
כְּמוֹנוֹ הַיּוֹם, וּמְאִיר בְּנוֹ שֶׁלֹא נִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם אַפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, יְהִיֵּה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה.

וְעַל-כֵּן עָקֵר הָעֲצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִלְמַד תּוֹרָה, בְּאַפֵּן שִׁיְאִיר לוֹ תָּמִיד עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו
חִיּוֹת אֱלֻקוֹת יִתְבַּרֵךְ, שֶׁיְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִבּוֹא
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּעֵנִי בַּפֶּתַח, וְיִבְקֹשׁ וְיִתְחַנֵּן וְיִדְבֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
לְבָבוֹ, וְאִזּוֹ דִּיקָא יְהִיָּה לְבוֹ נוֹבַע דְּבוּרִים, מֵה שְׂאִין בֶּן כְּשֶׁעֲדִין יֵשׁ
בְּאֵדָם אִיזוֹ יִשׁוּת, קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַּרֵךְ וְאֶת הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים, וְקָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה זֹאת, בְּנֵי חֲבִיבֵי! רְאֵה לִישָׁב בְּמְקוֹם מִיְחָד,
וְתִתְיָשֵׁב בְּדַעְתְּךָ וּבְמַחְךָ מֵה שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּים חִיּוֹתְךָ וְכוּ',
אֲשֶׁר זֶה יִפְתַּח לְכַבֵּד לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

אָשֶׁר ה' נה בַּנְחַל רכט

תַּאֲמִין לִי, שְׁהִיָּה בְּדַעְתִּי לְהִרְחִיב לְךָ הַדְּבֹר, אִף נִכְנָסָה עֲכָשׁוּ
מְנִיעָה, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם.

ה' נה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יִרְיעוֹת.

אוֹדוֹת וְכוּ', הֵייתִי מֵיַעַץ אוֹתְךָ, שְׁאֶסוּר לִפְלֵ כָּל־כֶּף בְּדַעְתְּךָ, עַד
שְׂכַמְעַט וְכוּ'; הֲלֹא תַכְמִינֵנו הַקְּדוּשִׁים הַזֵּהִירוּ אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד,
וְאָמְרוּ (יֹמָא פּה:): "וְחִי בְּהֵם" (וַיִּקְרָא יח, ה), וְלֹא שְׂיָמוּת בְּהֵם, הֲלֹא
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה "דְּרַכֶּיךָ דְּרַכִּי נָעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם",
וּבְפִרְטִיּוֹת בְּבִית, אָמְרוּ תַכְמִינֵנו הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ז:): קָשָׁה תְּרַבּוֹת
רְעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמִגּוֹג.

וְהִסְבְּרָנוּ אֵת זֶה, כִּי גּוֹג וּמִגּוֹג זֶה מְלַחְמַת עוֹלָם, וְרָאוּ בְּחוּשׁ,
אִף שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, נֶאֱבָדוּ וְנִהְרְגוּ אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַב רַבּוֹת
בְּגִי־אָדָם, וְנִהְרְסוּ מְדִינוֹת וְעִירוֹת שְׁלֵמוֹת, אִף־עַל־פִּי־כֵן הָיוּ
מִשְׁפָּחוֹת בּוֹדְדוֹת, שְׁנַחֲבָאוּ בְּאִיזָה מְקוֹם, בְּאִיזָה מְרַתֵּף וְכוּ',
וְהַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד וְעָבְרוּ עַל הַכֹּל וְנִצְלוּ, מֵהַ שְׂאִין בֵּן כְּשֶׁהַתְּרַבּוֹת רְעָה
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, זֶה יוֹתֵר קָשָׁה מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמִגּוֹג, כִּי הֵיכָן
יָנוּס! ?

וּבְאֵמַת מִי שְׂבָקִי בְּהִנְהַגַּת הָעוֹלָם וְהַבְּעִיּוֹת שְׂעוּכְרוֹת בְּבִתִּים,
אֵין בֵּית שְׁלֵא תִהְיֶה שֵׁם אִיזוֹ בְּעִיָּה מְאֻחַד הַיְלָדִים, וְלִהְהוֹרִים זֶה
עוֹלָה מִמֶּשׁ חַיִּים, וּמְצַטְעָרִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵין שׁוֹם עֲצָה לְתַן לָהֶם,
וְהוֹלְכִים אֲצֵל כָּל מִינֵי יוֹעֲצִים וְנוֹתְנֵי הִנְהַגוֹת וְכוּ', וְהַכֹּל עוֹלָה בְּרוּחַ
וְכוּ'.

רל אֲשֶׁר ה' נו בְּנַחַל

(ובדעתי לחבר כמה ספרים המדברים מנושא זה, ויתן עצות אמתיות על-פי דברי רבנו ז"ל, איך לחיות "חיים טובים", "חיים נעימים", "חיים מתקנים", "חיים אמתיים", והשם יתברך יצליח דרכי בזה).

לעת עתה ראה ללכת רק במדת הטוב, ותראה להיטיב תמיד עם בני-אדם, ומכל שפן עם אשתך ובניך ובנותיך, וחקמינו הקדושים אמרו (ביצה לב): כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּדוּעַ שֶׁהוּא מוֹרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ. וְכֵן אָמְרוּ (שבת קנא): כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת — מְרַחֵמִין עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שִׁתְּהִיָּה רְגִיל לְרַחֵם עַל אֲחֵרִים, בְּזֶה תִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ רַחֲמִים, וְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ יְרַחֵם עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתְּךָ, וְתִזְכּוּ לְהַפְטֹר מֵהַבְּעֵינָה וְהַצָּרָה שֵׁשׁ לָכֶם וְכו'.

גם הייתי מנעץ לך, שתקח לך מסכת, ותלמד בה הרבה, עד שתזכה לסימה, ואז יהיה לך יום טוב ממש.

הדורש שלומך...

ה' נו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, אשר חכמינו הקדושים אמרו (ברכות נה): כָּל הַחֲלוּמוֹת הוֹלְכִים אַחַר הַפֶּה; נִמְצָא, שֶׁהַעֲקָר הַדְּבֹר, אֵיךְ שֶׁהוּא פוֹתֵר אֶת חֲלוּמוֹתָיו; וְהִנֵּה כָּל הַחַיִּים פּוֹרְחִים בְּחֵלוֹם יְעוֹף, וְלֹכֵן כָּל הָאָדָם תְּלוּי רַק כְּפִי הַדְּבֹר שֶׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי יח, כא): "מִנּוֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן", אִם מְדַבֵּר תָּמִיד מִחַיִּים — יִהְיֶה לוֹ חַיִּים, אִם יְדַבֵּר תָּמִיד מִמְרִירוֹת הַמִּנּוֹת — יַעֲבֹר עָלָיו הַמִּנּוֹת; וְלֹכֵן אֶתְּךָ צָרִיךְ

אֲשֶׁר ה' נו בְּנַחֵל רלא

לְהַרְגִיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק מִמְּנוּ יִתְבַרֵךְ, וְאִז תַּחֲיֶה חַיִּים נִצְחָיִים, וְכֵן תִּמְשִׁיךְ עַל סְבִיבֹתֶיךָ אֲוִירָה רוֹחֵנִית, הַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה, אֲבָל אִם תִּדְבֹר הַהַפּוּדָה, תִּמְשִׁיךְ עַל סְבִיבֹתֶיךָ אֲוִירָה גִשְׁמִית, סְלוּק הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן קַח אֶת זֹאת בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁכַל הַצְרוֹת שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיֹת רַק כְּפִי הַדְּבֹר שְׁלוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח); וְלִכְּן שָׁמַר עַל דְּבוּרֶךָ, וְאֵל תִּפְלִיט מִפִּיךָ דְּבוּרִים שְׂאִינְךָ צְרִיךְ.

כָּלֵל אֶחָד תִּקְבַּל בַּחַיִּים, שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מח): אָדָם צְרִיךְ לַעֲבֹר עַל גִּשְׁרָה צַר מְאֹד, וְהַכֵּלֵל וְהַעֲקֹר שְׁלֵא לְהַתְּפַחַד כָּלֵל, כִּי הָאָדָם צְרִיךְ לַעֲבֹר בְּזֶה הָעוֹלָם בְּגִשְׁרָה צַר מְאֹד, וְהַחַיִּים מְלֵאִים צְרוֹת וְיִסּוּרִים וְהַרְפַּתְקָאוֹת, וַיִּמָּה מַחְזִיק אֶת הָאָדָם? הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבַרֵךְ מִנְּהִיג אֶת עוֹלָמוֹ, וְלִכְּן לֹא צְרִיכִים לִפְחַד מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם. וְרַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמט), שְׂוֹז הִיְתָה גְבוּרָתוֹ שֶׁל שְׁמִשׁוֹן, שְׁלֵא פְחַד כָּלֵל, וְהִיָּה לוֹ אִמְצָן לֵב. וְהַכֵּל תְּלוּי כְּפִי הַדְּבֹר שֶׁל הָאָדָם. וְרַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן כט): 'טוֹב' — הַכֵּל חֲפָצִים לַשְּׂמֵעַ; וְלִכְּן תִּמְיֵד תִּדְבֹר רַק מִטּוֹב, וְאַף פַּעַם אֵל תּוֹצִיא מִפִּיךָ דְּבוּרִים נְגִיד הַטּוֹב, רַק תִּמְיֵד תֹּאמַר: "יְהִיָּה טוֹב", וְיִכְבֵּר טוֹב, "יְהִיָּה טוֹב יוֹתֵר", הַעֲקֹר לֹא לִפְחַד, וְאִם תִּלְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה, כָּל הַחַיִּים שְׁלֵךְ כְּבָר יִהְיוּ חַיִּים אַחֲרֵיכֶם. הַדְּבִק עֲצָמָךְ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִין בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבַרֵךְ, וְאֵל תִּבְטַח כָּלֵל בְּכֻשֶׁר וְדָם, שְׁהִיוֹם כְּאִין וְלִמְחַר בְּקָבֵר. וְרַבְּנֵי ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן פ' וְסִימָן פא), שְׁבַנִּי-אָדָם הֵם גְּרוּעִים מִהַיָּצָר הָרַע, יְכוּלִים לְהַפִּיל אוֹתוֹ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. עַל-כֵּן אֵל תִּכְנַס בְּשׁוּם וְכוּחִים, אִז תִּרְאֶה בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

נָא וְנָא עֲזֹר לִי לְהַדְּפִיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים שְׂיִישׁ תַּחַת יְדֵי בְּכַתֵּב יָד — עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמוֹעֲדִים, וְעַל אֲבוֹת, וְעַל תְּהִלִּים, וְעַל תְּרִי"ג מְצוּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רלב אֲשֶׁר ה' נז בְּנַחֵל

ה' נז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'): מֵה שְׁפִנֵי-אָדָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִפְּנֵי שְׂאִין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת? מִפְּנֵי שְׂאִינָם בְּשִׂמְחָה; רוֹאִים מְזֵה, פִּי הָעֶקֶר שְׂאָדָם רְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד וְיָשׁוּב הַדַּעַת, פִּי אִם הִיָּה הָאָדָם מֵיִשָּׁב דַּעְתּוֹ, לֹא הִיָּה בָּא לְרַעוּת וּלְצָרוּת, וְלֹא הִיָּה מִסְתַּבֵּךְ בְּשׁוֹם סְבוּכִים. וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֵישֵׁב דַּעְתּוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם — מֵה הַתְּכַלִּית וְכוּ'?! וְאֵיךְ עוֹבֵר עָלָיו הַיּוֹם?! וּבְמָה מְבַלֶּה אֶת הַיּוֹם?! וְאִזּוֹ יְרוּיַח הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, רִוַח בְּזֵה שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל. וְכִמּוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נה): רִוַח הָעוֹלָם הִיָּה אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, וְלֹא צְרִיכִים לְהִשְׁקִיעַ כְּלוּם, רַק מֵה שְׂהִכִין לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אַתָּה לֹא יָכוֹל לְתֹאֵר מֵה זֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה קָרָן נִפְלָא, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, פִּי הַדְּבוּר זֶהוּ כְּלִי הַשֹּׁפֵעַ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), אֲשֶׁר כָּל הַשֹּׁפֵעַ שֶׁנִּשְׁפָּע לְאָדָם, זֶה עַל-יְדֵי הַדְּבוּר. וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד — פֶּה דְבוּר וְשֵׁם דְּבוּר, וְכֵן כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ הֵיכָן שָׂרַק הוֹלֵךְ, הֵיכָן שָׂרַק בָּא, הֵיכָן שָׂרַק עוֹמֵד, הוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמוֹצִיא אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין שְׁלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, פִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִדְבָק מִחֲמַשְׁבָּתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֵה מְאֹד. אֲשַׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה עִצְמוֹ, וּמֵיִשָּׁב דַּעְתּוֹ תָּמִיד.

רַק חֲזָק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים! חֲבַל, חֲבַל, חֲבַל, עַל כָּל רַגַע שֶׁהוֹלֵךְ לְאֲבוּד בְּדַבְרִים בְּטִלִּים, שְׂזֵה סִתָּם מֵיִגַע אֶת הָאָדָם וּמְבַלְבֵּל אֶת מַחוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' נח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָה הַרוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל ... נְרוֹ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֵצְמֶךָ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַקֵּר
הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיא רַק עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרָיו
הַקְּדוּשִׁים, וְאֵל יָסִיתוּ אוֹתָךְ כְּאֵלוֹ רַבְּנוּ ז"ל מְצַמְצָם רַק אֶצֶל אָדָם
אֶחָד וּבְמִקּוֹם אֶחָד וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הוּא מִתְּנֶה
לְכָלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִינוּ מְצַמְצָם בְּמִקּוֹם אֶחָד אוֹ אֶצֶל אָדָם אֶחָד,
וְלָכֵן עָלִינוּ לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

סֵפֶר הַיְסוּד זֶה ה"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר הֵם תּוֹרוֹת וּמֵאֲמָרִים
שְׂגֵלָה רַבְּנוּ ז"ל, סֵתְרֵי נִסְתָּרוֹת הַשְּׂגוּת עֲלִיוֹנוֹת בְּעִתּוֹת רְצוֹן, אָבֵל
כָּל תּוֹרָה וּמֵאֲמָר זֶה תְּקוּנִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְכָלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
וְכֵן סֵפֶר "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מְשֻׁנִּים קְדָמוֹנִיּוֹת, וְכֵן גֵּלָה לָנוּ אֶת
"סֵפֶר-הַמְּדוּת", שֶׁהֵן מְדוּת נִפְלְאוֹת. וְעַל כֵּלָּם צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת
ה"לְקוּיֵי-הַלְכוּת" מִתְּלִמֵּדוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מוֹהַר"נ"ת ז"ל, אֲשֶׁר
הוּא מְבָאָר בְּיוֹתֵר אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה, וְלוֹלָא
מוֹהַר"נ"ת ז"ל, לֹא הִיָּה נִשְׂאָר מִרַבְּנוּ ז"ל אֶפְלוּ עָלָה אֶחָד, וּמִי שָׂרַק
רוֹצֶה לְהִבִּין אֶת דְּבָרֵי וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, הַהִכָּרַח שְׂלִמֵּד אֶת
ה"לְקוּיֵי-הַלְכוּת", הַמְּלֵא סוּדוֹת וְגִלּוּיִים עֲלִיוֹנִים.

הַהִכָּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רלד אָשֶׁר ה' נט בנחל
ה' נט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, אשר הדמיון עובד מאד מאד על כל אדם, ובפרטיות מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר החטא המגנה הזה הורס את המחין לגמרי. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה), אשר היצר הרע זה כח המדמה, שהדמיון מתגבר על האדם, וזה שייך אפילו בקדושה, הינו בחדושי תורה, צריכים לפחד מכח המדמה, כח הדמיון, שייכול להרס את האדם; כי אם האדם מתדוש חדושי דאורייתא על-פי כח המדמה של הרע, על-ידי-זה בונה רקיעין דשוא כמובא (זהר בהקדמה, דף ה.), שזה מאד מאד מסכן; ולכן לא בחנם שהזיכרנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יח), שמי שמתדוש חדושי תורה, צריך ללמד שלחן ערוך לפני החדושי ואתר החדושי, והם החיל ששומרים אותו שלא יטעה וכו', והפרוש הפשוט הוא, כי מי שמתדוש על-פי כח הדמיון, אף שהם חדושים נאים ויפים בנגינים גג על גג, עם כל זאת צריכים לשמר לא לצאת מהשלחן ערוך, כי ברגע שמתדשים חדושים, יכולים לצאת מהלכה מהשלחן ערוך, ויכולים לבוא לידי קלקול גדול, כי יכולים להתיר אסורים, רחמנא לצלן, בריתות ומיתות בית-דין, רחמנא לישזבן, שאלו היו כח הש"ץ, ימח שמם, אף שחדשו בקבלה וכו', אבל ברגע שהתירו עריות, רחמנא לצלן, וברגע שהתחילו לזלזל בחלול שבת-קדש, רחמנא לצלן, זה הוכיח שהכל דמיון גדול וכא מהקלפות, ואף שהחדושים יפים, אם רק נוגדים את השלחן ערוך, צריכים לדעת שזה מהקלפות, רחמנא לצלן, ולכן צריכים רחמים רבים באילו חדושי תורה מעינים, כי מאד מאד מסכן אם מעינים בחדושי תורה שהם רקיעין דשוא, שייכולים להוליך שולל בני-אדם, עד להפילם ביאוש, רחמנא לצלן. ולכן אם אתה מעיין באיזה ספר, ואיננו מושך

אֲשֶׁר ה' נט בְּנַחֵל רלה

אוֹתָךְ — אֵל תִּלְמַד בּוֹ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן, וּמְכַל שְׂכָן חֲדוּשִׁים שֶׁהֵם
סֵתֶם הִרְהוּרֵי לֵב וּדְבָרִים שֶׁל מַה בְּכֶךְ, שְׁלֹא יוֹצֵא מִזֶּה תּוֹעֵלַת לְשׁוֹם
דְּבָר, שְׁמֹר מְרַחֵק מֵהֶם, כִּי הֵם יוֹלִיכוּ אוֹתָךְ לְשֹׂאֵל תַּחֲתִית.

וְזוֹ מַעֲלַת הַחֲדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מְקַשְּׂרִים אֶת הָאָדָם
עַד רוּם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים, וּמְחַיִּים מֵתִים מִמָּשׁ, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵכוֹת יח): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מֵתִים; וְסִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל מְחַזְרִים אֶת כָּל־מַשְׁוֵבָה. וְלָכֵן זֶה מִצְוָה גְּדוּלָה לְגִלּוֹת
וּלְפָרְסֵם אֶת לַמּוֹדֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלַהֲפִיצָם בְּעוֹלָם, וְגַם בְּזֶה צְרִיכִים
לְשֹׂמֵר מְכַל מִינֵי שְׂדֵין יְהוּדָאִין, אֲשֶׁר כָּל חֲדוּשִׁים זֶה רַק פְּלוּלֵי סָרֵק
וְהֶבֶל, וְלֹא מְבִיא שׁוֹם תּוֹעֵלַת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן כח) מְבִישָׂא לֹא הוּוֵי טְבָא [מֵרַע לֹא יֵצֵא טוֹב].

חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע
שֶׁעַל הַמַּטֵּה בְּכָל לַיְלָה, עַל-פִּי נֹסַח הָאֲר"י ז"ל, עִם הַיְהוּדִיִּים, שְׁנֵה
תִּקּוֹן גָּמוּר לְפָגֶם הַבְּרִית, וּמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מִנְחָה,
עֶרְבִית, וְתַהֲיֵה סִבְלָן גְּדוּל עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלֶיךָ. וְעַל כָּל־מַשְׁוֵבָה — שְׁמֹר
עַל פִּתְחֵי פִיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֵל מְכַל מִינֵי צָרוֹת. וְכִמּוֹ שְׁכַתּוֹב (מְשָׁלִי
כא, כג): "שְׁמֹר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שְׁמֹר מְצָרוֹת נַפְשׁוֹ", וְכָל הַצָּרוֹת בָּאוֹת
לְאָדָם רַק כְּשֶׁפּוֹגֵם בְּדַבּוּר. וְכִמּוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן לח), אֲשֶׁר כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי פָגֶם
הַדַּבּוּר. וְלָכֵן הַרְגַּל עֲצֻמָּךְ לֹא לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַע-עוֹלָם, רַק אִם הוּא יִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּךְ — תַּעֲנֶה לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רלו אָשֶׁר ה' ס
בְּנַחֵל ה' ס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַזֶּקֶר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי אֶרְץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', אֵין מַה לְדַבֵּר שְׂקֵד־שִׁתָּה קִיַּמַת תְּמִיד,
וְכָלֶם מוֹדִים לָזֶה, וְהַפְּתוּב מְעִיד (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי הַנְּיָ"ה
אֶלְקִיךָ בַּה מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה" וְגו', כִּי שָׁם הִיא
הַשְּׂגָחָה שְׁלֵמָה. וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
ז'), אֲשֶׁר אֶרְץ יִשְׂרָאֵל, תְּפִלָּה, אֲמוּנָה וְנִסִּים, תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כִּי שָׁם
הוּא מְקוֹם הַנִּסִּים, וְשָׁם מְקוֹם הַתְּפִלָּה, וּמִשָּׁם שְׂרָשׁ הָאֲמוּנָה. וְהַאֲוֹר
הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ אֹמֵר (פְּרָשַׁת בְּהַר): אֵין בְּטוּל לְמַתְנַת הָאֶרֶץ עַד עוֹלָם,
עֵינֵי שָׁם. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ'), שְׁעַר נִצְחוֹן
הַמְּלַחְמָה הוּא, כְּשִׁמְגִיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל 'בְּאֵלֵין אֲשֶׁתַּפַּח גְּבוּר וְתַקִּיף',
כְּשִׁבָא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָל לְצַעֲרֵנוּ הַרַב, בְּאוֹ זָרִים וְחִלְלוּהָ,
הַעֲרַב־רַב נִתְפָּסוּ בָּה. וְלִכֵּן עָלִינוּ לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוּת אֶת
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, וְלִקְרַב מַה שְׂיֹתֵר נְשָׁמוֹת
קְדוּשׁוֹת אֵלֵינוּ יִתְבָּרַךְ, וְדִיקָא אֶת אֵלוֹ שְׁנִתְקוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עָלִינוּ
לְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' סא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִירָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׁנוּלֵד לְךָ בֵּן לְמִזֵּל טוֹב, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שְׁהִבְרִית תְּהִיָּה בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ.

בְּעֵנִין סְנֵדְקָאוֹת וְכוּ', כָּתַב הַרְמָ"א (יִוְרָה דְּעַה מִלְּהָ, סִימָן רִסָּה, סְעִיף
א): נוֹהֲגִין שְׁלֹא לִתֵּן שְׁנֵי יְלָדִים לְבַעַל בְּרִית אֶחָד, כְּמוֹ קְטָרֶת, עֵינִן
שָׁם; וְכָל זֶה נֶאֱמַר אֶצֶל סְתָם בֶּן-אָדָם, אֲבָל רַבָּם נוֹהֲגִין שְׁלִרְבִי בֶּן
נוֹתָנִים, וְלָכֵן אֵין לְדָאָג, וְכֵן נוֹהֲגִין כָּל הָעוֹלָם אֶצֶל חֲסִידִים. וְלָכֵן
אֵין מָה לְהַקְפִּיד, וְאִתָּה יְכוּל לִתֵּת לְרַבֶּךָ שְׁיִהְיֶה סְנֵדְקָ, אֲפִלוּ שְׁכָבֵר
הָיָה, וְאִדְרָבָה זֶהוּ הַכְּבוֹד הַכִּי גְדוֹל, כִּי בְּעֵנִין סְנֵדְקָאוֹת צְרִיכִים
לְקַחַת אִישׁ שֶׁהוּא צָדִיק תָּמִים וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו, וּמְכַל שְׁכָן מִי
שְׁבָקִי בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת, וּמִיחַד גַּם יְחוּדִים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! רַק יְשׁוּב הַדְּעַת, וּבְזָה תְּצַלִּיחַ עַד מְאֹד. וּמָה י
שְׁלָמוֹת יְשׁוּב הַדְּעַת? זֶה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁאָדָם צְרִיךְ לְהַרְגִּיל
עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו.
וּכְתִיב (תְּהִלִּים כג) "אֵךְ טוֹב וְחָסֵד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי וְשָׁכַתִּי בְּבֵית

רלח אָשֶׁר ה' סג בְּנַחַל

ה' לְאֶרֶץ יָמִים, וּפְרַשׁ הָאָרֶץ ו'ל (סֵפֶר הַלְקוּטִים): "אֶף טוֹב", כְּשֶׁאָדָם הוּא "אֶף טוֹב", הֵינּוּ שְׂאוּחִזוּ רַק בְּמִדַּת הַטוֹב, אֲזַי "וְחִסְדֵּךְ יִרְדְּפוּנִי כָּל יָמֵי חַיֵּי", מִדַּת הַחֶסֶד תִּרְדֶּף אוֹתוֹ כָּל יָמֵי חַיָּו, וְלֹא יִחְסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר. וּבְזֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ גַּם אֶת הַמְּשִׁיב הַפְּסוּק: "וְשִׁבְתִּי בְּבֵית ה' לְאֶרֶץ יָמִים", אָדָם כְּזֶה שֶׁהוּא מְחֻזֵּק רַק בְּמִדַּת הַטוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַשֵּׁיב עָלָיו חֶסֶד כָּל יָמֵי חַיָּו, הוּא יְכוּל לְשִׁבֵּת בְּבֵית ה' לְאֶרֶץ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת. כִּי בְּאַמַּת אָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצא), שֶׁיְכוּלִים לְשִׁבֵּת שְׁנֵי בְּגֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם אֶחָד עַל-יַד הַשָּׁנִי, זֶה חַי בְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה חַי בְּדַגְמַת גִּיהֵנוּם, וְהַכֵּל כְּפִי הָאָדָם. וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ תָּמִיד בְּמִדַּת הַטוֹב, הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לוֹ וַיּוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, שֶׁהוּא נֶעֱשֶׂה בֵּית ה' לְאֶרֶץ יָמִים, וּמִתְנַהֵג בְּנֶעֱמֵם זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ וְתִבְרָךְ. וְאֵין עוֹד מְדָה טוֹבָה מְרֻבָּה מִמֶּדָה הַיִּקְרָה הַזֶּה שֶׁל 'טוֹב', שֶׁהוּא אִישׁ טוֹב לְכֻלָּם, שֶׁאֵז מְמַשֵּׁיב עַל עֲצָמוֹ רַק חֶסֶד אֶל כָּל הַיּוֹם, וּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פד), שֶׁבְּכָל יוֹם יְכוּלִים לְזַכֵּר לְהַמְּשִׁיב עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ וְתִבְרָךְ בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וַיִּרְגֵּישׁ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' סג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּכַל בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְשׁוֹתָה אַחֲרֵי-כֵן כְּמָה מְזוֹרֵי תְהִלִּים, וּמְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת; נִמְצָא, שְׁתוֹרָה וְתַפְלָה זֶה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְכִמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת אִם אָדָם אֵינוֹ אוֹכֵל וְאֵינוֹ שׁוֹתָה — מְרַגֵּישׁ חֲלָשָׁה, כְּמוֹ-כֵן וַיּוֹתֵר מִכֵּן כְּשֶׁאָדָם לֹא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם לְכָל הַפְּחוֹת כְּמָה

אֲשֶׁר ה' סג בְּנַחֵל רַלֵט

פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת, וְאֵינוֹ אוֹמֵר כַּמָּה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמָתוֹ מְרַגֶּשֶׁת רַעְבוֹן וְצִמְאוֹן גָּדוֹל מְאֹד, וְלִכֵּן מֵה שְׁאֵתָה מְרַגֵּישׁ כָּל-כָּף חֲלָשׁ בְּרוּחָנִיּוֹת, זֶה רַק מִפְּנֵי שְׁאֵינְךָ לוֹמֵד בְּכֹל יוֹם מְשֻׁנָּוִת, וְאֵינְךָ אוֹמֵר תְהִלִּים, תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם לְגַרְסַּת כַּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת, וְלוֹמֵר 'יוֹם תְהִלִּים', תְּרַגֵּישׁ אַחֲרַת לְגִמְרֵי, וּמִמָּשׁ תְּרַגֵּישׁ שָׁבַע, כְּמִי שְׁאֵכֵל סֵעָדָה שְׁלֵמָה וּדְשֻׁנָּה.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי שקלים, פֶּרֶק ב', הִלְכָה ה'): אֵין עוֹשִׂין נִפְשׁוֹת לְצַדִּיקִים, דְּבָרֵיהֶם הֵן הֵן זְכוּרָנָם, הֵינוּ לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם מַצָּבָה וְזִכָּר, אֲלֵא דְבָרֵיהֶם שְׁדַבְּרוּ בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וְכֵן מִמָּה שְׁמַדְבָּרִים מֵהֶם, בְּזֶה הֵם נִמְשָׁכִים בְּזֶה הָעוֹלָם. וְכֵן אָמְרוּ (שם): אַף שְׁפִתוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים, כִּיּוֹן שְׁאוּמְרִים דְּבַר הִלְכָה מִפִּיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים, שְׁפִתוֹתֵיהֶן מְרַחֲשׁוֹת עֲמָהֶן בְּקָבֵר; וְלִכֵּן מֵה טוֹב וּמֵה גַעֲמִים תָּמִיד רַק לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמִמּוֹהֲרֵינָּה ז"ל, וְכֵן נִמְשָׁיֵךְ אוֹתָם לְזֶה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן תָּמִיד עָלֵינוּ לְדַבֵּר מֵהֶם וּמַעֲצוּתֵיהֶם, וְכֵן הֵם חַיִּים וְקַיָּמִים אֲצִלְנוּ תָּמִיד.

מָה אָמַר לָךְ! עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לְאֲדוֹן הַכֹּל, שְׁזָכֵינוּ לְהִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּמַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁזָכֵינוּ לְהִתְקַרֵב אֶל רַבֵּי שְׁמֻקְרָבָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מוֹבָא בַּסְּפָר הַקְדוּשׁ "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר": יָמֵי הַסְּפִירָה מְחֻלָּקִים ל"ב טו"ב עַד חַג הַשְּׁבוּעוֹת, כִּי בִימֵי הַסְּפִירָה הֵם יָמִים שֶׁל דִּינִים, וְעַקֵּר הַמְּתָקָת הַדִּינִים וְהַצְּמֻצוּמִים זֶה רַק לְהַגִּיעַ אֶל מַדַּת הַטוֹב. וְלִכֵּן עַד ל"ג בְּעֶמֶר, הַל"ב מְעַקֵּם בְּעַקְמוּמִיּוֹת, כִּי לֹא נִהְגּוּ כְּבוֹד זֶה בְּזֶה (יְבֻמוֹת סב:), מִיּוֹם ל"ג בְּעֶמֶר הַלוּלָא שֶׁל רִשְׁבִּי, אֲזִי תִקֵּן אֶת מַדַּת הַטוֹב, וְלִכֵּן זָכָה לְגַלוֹת כָּל-כָּף הַרְבֵּה סוּדוֹת הַתּוֹרָה, כִּי בְּרַגְעַ שְׁהַחֲדִיר טו"ב בְּתַלְמִידָיו, אֲזִי הִמְשִׁיךְ סוּדוֹת הַתּוֹרָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּמַדַּת הַטוֹב; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְכֹל זֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רמ אשר ה' סד בנחל
ה' סד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, י"ח בשבט ה'תשמ"ג.

שלום רב וכל טוב סלה, נגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
"חסידו ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" קדש קדשים, די בכל אתר
ואתר, הני"ה עליהם ושרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! באתי לבקש אתכם מאד מאד, נא ונא
לבקש תמיד עלי ברוחניות ובגשמיות — הן עתה והן אחר-כך,
תמיד תבקשו עלי, ובזה תשלמו לי טובה תחת טובה שעשיתי
אתכם, וקבלתם ממני — הן בעל-פה והן על-ידי הספרים, ולמצוה
גדולה תחשב לכם בזה שתתפללו על עלוב פמוני וכו' וכו'.

מה אמר לכם! ראוי לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, אשר
בנחל שם גורלכם ונחלתכם, ועל-כן ראוי להתמיד מאד מאד בתורה
הקדושה, ואל תבטלו, חס ושלום, את הזמן היקר, אשר לא יכולים
לקנותו בשום מעות שבעולם, כי כל רגע שעובר, לעולם לא יחזר
לכם, וכן כל יום וכל שבוע וכל חודש וכל שנה. ועל-כן אשרי מי
שזוכה לתפס בכל יום ויום: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש",
"רמב"ם, טור ושלחן ערוך", "זהר ותקונים", "לקוטי-מוהר"ן",
"לקוטי-תפלות" וכו' וכו', ועוד כל מה שתמצו, העקר ראוי ללמד
בסדרן, וזה ישאר עמכם תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראוי להזדרז מאד מאד בעבודת השם
יתברך, עוד כשאתם בימי נעוריכם, אשר רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות,
אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את ה' בבחירתו, כל יום
ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, עין שם.

ואמר רבנו ז"ל לאנשי שלומנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט):
"איר דארפסט זיך זייער יאגן איר זאלט נאך קענען עפעס כאפן",
אתם צריכים להזדרז מאד מאד, שתוכלו עוד להשיג משהו, ודבר
זה סובב בפרטיות בימי הנעורים, שאז טבע של בחור לבטל את
זמנו היקר בהכל וריק ובפטיפוטי דברים בטלים.

אֲשֶׁר ה' סד בְּנַחֵל רמא

ועל-כן אם אתם רוצים לזכות לאיזה דבר בזה העולם וכו', הינו להגיע אל איזו בחינה של דבקות והתגלות אלקות וכו', או אל איזו מדרגה אחרת, עליכם להתמיד מאד מאד, ולהזדרז עוד בימי נעוריכם דיקא, ובזה תגדלו בכל יום ויום, מה שאין כן אם תתחילו בימים הבאים כשתהיו אברכים, וכבר יעבר מה שיעבר וכו', אז צריכים כבר רחמים רבים, שתוכלו להשאר על עמדתכם, ולהשיג משהו וכו'.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד, ואל תפלו בנדעתכם משום דבר, ותמיד תזכרו, כי כל העולם הזה הוא הבל הבלים הכל הבל, באשר אמר החכם מכל האדם. ועקר עבודתנו בזה העולם — להתקין את עצמנו לעולם הבא. וכמאמר התנא רבי יעקב: העולם הזה דומה לפרוודור, והעולם הבא לטרקלין, התקן עצמך בפרוודור, כדי שתכנס לטרקלין (אבות ד, טז). וכשאדם מרגיל את עצמו לילך תמיד באפן הזה, להסתכל על העולם כפרוודור, ולהכנס אל הטרקלין, לעולם לא יפל, כי תמיד יכין את עצמו, כי יהיה כגור בעולם הזה, וכל פונתו ותשוקתו תהיה רק להגיע אל העולם הבא.

וכל זה היתה מדרגת משה רבנו, עליו השלום, שהוא הודעת, גלוי אלקות, ועל-כן קרא את שם שני בניו: גרשון ואליעזר, גרשון — על שם "כי גר הייתי בארץ נכריה", ואליעזר על שם "כי אלקי אבי בעזרי", כי מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו, שיחשב שהוא כגור בעולם הזה, אז תמיד ידביק מחשבתו בעולם הבא, ויהיה לו תמיד בטחון באלקי אביו, שהוא יהיה לו לעזר, כי אי אפשר לזכות לבטחון חזק ולדבקות גלוי אלקות, כי אם כשעושה עצמו כגור בעולם הזה.

ועל-כן משה דיקא, שהוא זכה אל זה בתכלית השלמות, על-כן גלה לנו זאת על-ידי שני בניו: "גרשון" — על שם שאדם ידע שהוא גר בעולם הזה, וצריך להזדרז מאד מאד, עד אשר לא תחשף השמש בצהרם. "אליעזר" — על שם אלקי אבי בעזרי, כי על-ידי-זה יזכה להתדבק בו יתברך, ויזכה לגלוי אלקות, "עין לא

רמב אֲשֶׁר ה' סד בַּנְחַל

רָאָתָה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ" (ישעיה סד, ג), וַיְהִי־לּוֹ בְּטַחֲוֹן חֲזַק בְּאֵלֶיךָ אָבִיו, שְׁבֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַעֲקָר לְהַכְנִיס תְּמִיד יְדִיעָה זֹו בְּדַעְתּוֹ וּבְמַחֲוֹ, שֶׁהוּא כְּגַר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוֹ יִזְדַּרְזוּ לְהַתְּמִיד תְּמִיד בַּתּוֹרָה שְׁעוֹרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן כַּנִּל, וַיִּרְבֶּה בְּדַבּוּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְאוֹרוֹת, גְּלוּי אֱלֹקוֹת, "עֵינַי לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ", כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כְּפִי שְׁמִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ גְּרוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִיךָ שֶׁהַכֵּל צֵל עוֹבֵר, כְּמוֹ-כֵן זֹוּכָה לְהַדְּבִיק עֲצֻמוֹ בְּאֵלֶיךָ אָבִינוֹ שְׁבַשְׁמַיִם.

וְעַל-כֵּן מְשֶׁה רַבְּנוֹ, שֶׁהוּא גִלָּה אֶת אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֶיךָ הָאֲרֶץ, וְגִלָּה אֶת הָאֲרֶת הַדַּעַת, כִּי הִנְיִ"ה הוּא אֱלֹקִים דִּיקָא, הוּא קָרָא אֶת שְׁמוֹת שְׁנֵי בָנָיו, שֶׁזֶה מְרַמֵּז עַל הַתּוֹלְדוֹת וְהַמְעֻשִׁים טוֹבִים שֶׁל הָאָדָם, כִּי עָקַר תּוֹלְדוֹתָיו שֶׁל אָדָם הֵם מְעֻשִׁים טוֹבִים, וְעַל-כֵּן קָרָא אוֹתָם גְּרִשׁוֹן וְאֶלְיָעֶזֶר דִּיקָא, עַל שֵׁם גַּר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְטַחֲוֹן חֲזַק בְּגְלוּי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרָא ד' עוֹלָמוֹת: "אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה", הֵינּוּ שְׁצֻמְצָם עֲצֻמוֹ בְּד' אוֹתוֹת הִנְיִ"ה בְּרוּךְ הוּא, כִּי "ויר"ד" — "אֲצִילוֹת", "ה"י" — בְּרִיאָה, "ויר"ו" — "יְצִירָה", "ה"י" — "עֲשִׂיָּה", וְכֵן כָּל עוֹלָם נִחְלָק לְד', שֶׁהֵם הַד' צְרוּפֵי הִנְיִ"ה בְּרוּךְ הוּא: "ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן", וְהַכֵּל כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ אִיזוֹ מַחְשָׁבָה וַתְּפִיסָה וַדְּבִקוֹת בּוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעַבּוּדָתוֹ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְהַכֵּל עַל-יְדֵי יְדִיעָתוֹ שְׁתֵּי יְדִיעוֹת הָאֵלוֹ — שֶׁהוּא גַר בְּאֲרֶץ וְהַכֵּל הַכֵּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יִזְכֶּה לְגְלוּי אֱלֹקוֹת, אֱלֹקֵי אָבִי יְהִיָּה בְּעֶזְרִי, בְּטַחֲוֹן חֲזַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְזֶהוּ שְׁמוּבָא (עֵינַי אוֹצְרוֹת חַיִּים, שְׁעַר הָעֲקָדִים, פֶּרֶק ב'): ד' פְּעֻמִּים הַכֵּל עוֹלָה קמ"ח, עֵינַי שָׁם. כִּי בְּאֵמַת צְרִיךְ לִידַע בְּכָל בְּחִינָת וּבְחִינָה מֵהַד' עוֹלָמוֹת, שֶׁהַכֵּל הַכֵּל הַכֵּלִים, וְאִינַי כָּאֵן שׁוּם גֶּשֶׁם, רַק אֱלֹקוֹת גְּמוּר.

רמג בנחל ה' סד אשר

וזהו שאמר התנא (אבות, פרק ג'): 'אם אין קמ"ח אין תורה', אם אין האדם מכניס בדעתו בכל עולם ועולם מהד' עולמות, שהכל "הכל", אזי לא יזכה לתורה, שהוא גלוי אלקות, שמורה ומגלה מה דהנה סתום מניה (מצרע נג:); כי באמת מי שזוכה להכניס בדעתו הכל העולם, וכן בכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה שמגיע — הן בחינת עשיה דעשיה, או יצירה דעשיה, או בריאה דעשיה, או אצילות דעשיה וכו', עד אין סוף, הוא דיקא יזכה לתורה, שהוא גלוי השגת אלקותו יתברך. ועל-כן ד' פעמים ה"ב"ל עולה קמ"ח, וכן"ל.

אחי היקרים! תאמינו לי, אם תהיו חזקים בתפלה והתבודדות ימים ושנים, וכן בהתמדה בתורה הקדושה מדי יום ביומו בזריוות נפלאה, וכן בתמידו ב"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש והנורא, אז לבסוף תזכו שיפתח לכם מחכם בשערים ובפתחים כאלו בגלוי אלקות, שלא שערתם בדעתכם; כי באמת כל מה שיותר גבה, הוא יותר רוחני, וכל מה שיותר למטה, הוא יותר גשמי, הינו "המחשב"ה" היא קוצו של "יו"ד" עתי"ק "יחיד"ה", "העיני"ם" הם "יו"ד" "אצילות"ת" "חי"ה", "האזני"ם" הם "ה"י" "בריא"ה" "נשמ"ה", "החט"ם" "יציר"ה" הוא "וי"ו" "רוח", "הפ"ה" "עשי"ה" הוא "ה"י" "נפ"ש", הינו כל מה שיותר מדרגה, יותר נתגשם ויותר נתעבה ויותר נתכסה, ויותר געלם ונסתר אורו יתברך.

ועל-כן הזהיר רבנו ז"ל אותנו כל-כף על קדשת המחשבה, כי היא המדרגה הכי גבוהה בהשגת החכמה העליונה, כי שם הוא בטל ומבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ויכול לראות ולהשיג בעיני שכלו, עין לא ראתה וכו', כל העולמות והמלאכים והיחודים וכו' וכו', אחר-כך למטה יותר עם העינים יכול לראות דברים נפלאים, חדושים פלאי פלאים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנד). ואמר כן: האזנים — יכולים לשמע בהם הרמזים שמרמזים לו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד); ואחר-כך החטם, שיזכה להאריך אפו על כל אשר עובר עליו ברוחניות ובגשמיות, על-ידי תקף האמונה הקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה). ואחר-כך הפה, שיזכה

רמד אָשׁר ה' סד בַּנְחָל

שְׁיִהְיֶה כָּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְּׁפַע בְּעוֹלָם (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד).

אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְקַדֵּשׁ אֶת הַשְּׁבָעָה גְרוֹת שְׁלוֹ: הָעֵינַיִם, הָאֲזָנַיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, אִזּוּ דִּיקָא וּמְנַרְתָּא דָּא רִישָׁא, יֵאִיר לוֹ בְּאוֹרוֹת עוֹלָמוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שְׁמוֹת הַמַּלְאָכִים וַיְחַוְדִים וְכוּ', אֲשֶׁרִי עֵינַי רָאִתָּה זֹאת (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא).

אֲחֵי הַיְקָרִים! אֵל תִּהְיוּ בְּטַלְנִים, וְתַצִּיחוּ וְתִשְׁמְרוּ הַיָּטִב לְבַכְּסֵי, וְאִזּוּ דִּיקָא תִזְכוּ לְכָל זֶה וַיִּוְתַר מִזֶּה, עֵינַי לֹא רָאִתָּה וְכוּ'. וּמָה שֶׁהִפָּה לֹא יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב וְהַמְחַשְּׁבָה לֹא יָכוֹלִים לְהַשִּׁיג וְלַחֲשֹׁב וְכוּ', כְּשֶׁהוּא עֹדֵן מְטַמֵּט בְּנֹאפֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אוֹ בְּשֶׁאֵר תַּאֲוֹת רַעוֹת וּמַדּוֹת רַעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַעֲקָר רָאוּ שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בִּינֵיכֶם אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי עַל דְּבַר זֶה אוֹרֵב הַסְּטֵרָא אַחְרָא מְאֹד מְאֹד, שְׁיִהְיֶה פְּרוּד לְכַבּוֹת בִּינֵיכֶם, כִּי כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁזָּכּוּ תַלְמִידֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לְקַבֵּל מִרְבֵּם, הָיָה רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֲהָבָה וְהַאֲחֻוּהַ שֶׁהָיָה בִּינֵיהֶם, וְכֵן תַלְמִידֵי הָאֲרָ"י ז"ל, וְכֵן תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן תַלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַכָּל תְּלוּי כְּפִי הָאֲהָבָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין הַחֲבֵרִים, כְּמוֹ-כֵן הֵם זוֹכִים שָׂרְבִים מִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם שְׁפַע גְּלוּי הַדַּעַת, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, גְּלוּי מַדְרָגוֹת וְהַשְּׁגוֹת, גְּלוּי עוֹלָמוֹת.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיֵּאֲחַז אֶת עֲצָמוֹ בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, תַלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחֵי יוֹזְכָה לְהַשִּׁיג, אֲשֶׁרִי לוֹ!

נָא וְנָא תִרְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאֵל תִּנְיָחוּ אֶת הַמְחַלְקָת וְהַפְּרוּד לְכַבּוֹת בִּינֵיכֶם כְּרַגַּע, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה לֹא תוֹכְלוּ לְקַבֵּל מִרְבְּנוּ ז"ל כָּלֵל, כִּי עַקֵּר אוֹרוֹת הַצְּדִיקִים נִתְפָּס רַק כְּפִי הָאֲהָבָה וְהַאֲחֻוּהַ שֶׁבֵּין הַתַּלְמִידִים שְׁלֵהֶם.

וְעַל-כֵּן רָאוּ שֶׁיִּשְׁרָה תָּמִיד רַק שְׁלוֹם בִּינֵיכֶם, וְתִרְאוּ לְהִיּוֹת

אֲשֶׁר ה' סה בְּנַחֵל רְמָה

מַעֲבִירִים עַל מַדּוּתֵיכֶם תָּמִיד, וְאִז תִּזְכּוּ לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
וַיִּשְׁפַּע עֲלֵיכֶם אוֹר הַצְּדִיק תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם וּמִבְקֵשׁ לְהַתְּפַלֵּל
תָּמִיד עָלַי בְּרוּחָנִי וּבְגָשְׁמִי.

ה' סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב, לְהַבְחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע בְּשׁוּרָה טוֹבָה, שְׁעוֹד
נִפְשׁ רוֹצֵה לְהָאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, וּלְהַתְקַרֵּב וְלִילֵךְ
בְּדַרְכּוֹ.

אִךְ הַהִכָּרַח לֹא מֵרָף, כֹּל זְמַן שֶׁאֲתָה בִּישִׁיבָה, תִּרְאֶה לְהִצְנִיעַ
אֶת הַהִתְקַרְבוּתְךָ, כִּדִּי שֶׁלֹּא יִתְעוֹרְרוּ עָלֶיךָ קְטְרוּגִים וּמְנִיעוֹת וְכוּ',
וְעַל-כֵּן אֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל תִּרְאֶה לְלַמֵּד רַק בְּלִילָה וּבְכִיתֶךָ דִּיקָא
וְלֹא בִישִׁיבָה, וְשֵׁם בִּישִׁיבָה רְאֵה לְלַמֵּד רַק אֶת הַשְּׁעוּרִים שֶׁל
הִישִׁיבָה — גְּמָרָא וְשִׁלְחַן עָרוּךְ.

אַקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲזַכֶּה לְהַתְנוּעֵד עִמָּךְ, וְאִז נִדְבֵר יַחַד.
רְאֵה לְאַכֵּל וְלִישֵׁן, וְאֵל תִּסְגֹּף אֶת עֲצָמְךָ בְּזָה, כִּי זֶה לֹא רְצוֹן
רַבְּנוֹ ז"ל כָּלֵל.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּלִשׁוֹן שֶׁאֲתָה
רְגִיל בָּהּ, וְהַתְמַד מְאֹד בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְהַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר
הַיּוֹם הוּא הַסִּפֵּר הַיְחִידִי שֶׁמִּבֵּין אֶת כָּל בַּחוּר וְאֲבָרָךְ וְכוּ', וּמוֹרָה
וּמְגִלָּה לוֹ עֲצוֹת וְהַנְהִיגוֹת וּדְרָכִים יִשְׁרוֹת, אִיךָ לְצִאת מֵהַבוֹץ שֶׁנִּפְל
אֵלָיו, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחִז בָּהֶם, וְאִז טוֹב לוֹ לְנֹצֵחַ.

גַּם לְהוֹי יְדוּעַ לְךָ כְּפִי הַתְּמוּרוֹת וְכוּ', אִי אֶפְשֶׁר לְהַתְקַרֵּב אֵל

רמו אָשֶׁר ה' סו בַּנְחָל

דַּעַת רַבְּנוּ ו' לְבַעֲתִים הִלְלוּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי סִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת
"אָשֶׁר בַּנְחָל", וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַמִּתְמִיד בָּהֶם תְּמִיד, וְאִזּוֹ לְרַב טוֹב
הַצָּפוֹן בּוֹ יִזְכֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' סו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ נַפְשִׁי ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח
לְגַצַּח נְצֻחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִךָ, שְׁאֵתָה עוֹסֵק בְּעֶסֶק
הַרְבִּים, וְאֵתָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ ו'ל, אָשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

אוֹדוֹת הַשְּׁדוּף שְׁמִדְבָּרִים לְךָ וְכו', עֲלֶיךָ לְדַעַת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל
שְׁאָמַר, שְׁיֵשׁ לְכָל אָדָם כְּמָה בְּחִינּוֹת זְוֹגִים וְכו' (עֵין חַיִּי-מוֹהֲרָן, סִימָן
תקצה), וְעַל-כֵּן רָאָה מְצֻדָּךְ לֹא לְבַטֵּל שׁוֹם שְׁדוּף, וּמָה שֶׁהוּא זְוֹגָךְ
הָאֲמִתִּי, מִמִּילָא יֵצֵא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל.

וְעַל-כֵּן אֵתָה רָאָה לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְכָל שְׁדוּף שֶׁרַק מְצִיעִים לְךָ,
הַעֲקָר שֶׁלֹּא תִהְיֶה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, בְּעַלְת מוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֵתָה מְצֻדָּךְ
אֶל תִּהְיֶה מוֹנֵעַ. וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיֵּצֵא הַדְּבָר
מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בַּת זְוֹגָךְ הָאֲמִתִּית.

אֲחִי הַיְקָר! רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם בְּכּוֹנֵה שִׁירַת הַיָּם, שְׁאָמַר רַבְּנוּ
ו'ל, שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְמַצֵּא אֶת בַּת זְוֹגוֹ (עֵין סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת חַתוּן, סִימָן
א'); וַיֵּשׁ לוֹמַר הַטַּעַם, כִּי שִׁירַת הַיָּם הִיְתָה בְּקָרִיעַת יַם סוּף, שְׁאִזּוֹ
נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְכָל מְלֶאכֶי מַעְלָה שָׁרוּ גַם-כֵּן שִׁירָה, וְעַל-יְדֵי
שְׁשָׁרוּ יִשְׂרָאֵל שִׁירָה עִם מִשָּׁה, נִפְתָּחוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְנִתְרַחְבוּ,
וְנִתְגַּלָּה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ הָאֵין סוּף, בְּבַחֲיַנַּת בַּחוּר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ

רמז בנחל ה' סו אשר

הקדושים (עין לַקוּט שְׁמֵעוֹן קסד): כְּשֶׁנִּגְלָה עַל הַיָּם, נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת
הַפִּירוּהוּ תַחֲלָה; נִמְצָא, בְּאִמֵּי־רַת שִׁירַת הַיָּם נִתְעוֹרְרַת אוֹתָהּ הַהָאָרֶה
שְׁהִיְתָה אִזּוּ בְקָרִיעַת יַם סוּף, שְׂאֵז נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת הַפִּירוּהוּ, וְעַל־כֵּן
דִּיקָא עַל־יְדֵי אִמֵּי־רַת שִׁירַת הַיָּם מִמְשִׁיכִים לְעֲצָמוֹ זְווגוּ, כִּי אִזּוּ נָשִׁים
צְדָקָנִיּוֹת הַפִּירוּהוּ, וְהֵבֵן.

הַעֲקָר רָאָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, כִּי בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ לָךְ זְווגוּ,
וְיָבוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע הַמְדִיקִים מִמְּנוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ תִתְאַרֵם
וְתִתְחַתֵּן בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל־יָד לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (עין לַקוּט־יְמוּהוּר"ן, חֲלֵק ב', סִמָּן
פט), אֲשֶׁר הַצְדִיק הָאֵמֶת הוּא הַשְּׂדֵכֵן הָאֵמֶתִי, עַל־כֵּן רָאָה לְשַׁמֵּשׁ
אֶת רַבְּנוּ ו'ל, וּכְבוֹדוֹ בְּהַדְפָּסַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים וְתַפִּיצֵם, וְזֶה בְּנֻדָּאֵי
יַעֲזֹר לָךְ.

נָא וְנָא לֹא לִפְלִי בְדַעַתוֹ כְּרַגַע, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲתָךְ, עֲמָךְ
וְאֲצִלָּךְ, כִּי מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא,
וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל וְלֹא לְאָבֵד, חַס וְשְׁלוֹם, אֶת הַסְּבָלָנוֹת,
אֲשֶׁר זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּהַחַיִּים, וּבְפִרְטוּיּוֹת לְבַחֹר, שְׁמֵרֵב חֲלִישוֹת
הַדַּעַת נִתְפּוֹצֵץ לוֹ הַעֲצָבִים, וְאִינוּ יָכוֹל כְּבָר לְחַפּוֹת, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ
אָבֵד מִמְּנוֹ מְנוּס וְתַקְנָה, וּכְאֵלוֹ אֵף פַּעַם כְּבָר לֹא יִמְצָא אֶת זְווגוֹ,
וְכָל זֶה בָּא מִחֲטָאת נְעוּרָיו, שְׁמֵשׁ בָּא קְלָקוֹל הַמַּחֲזִין וְכוּ', שְׂאִין
לוֹ עֲצָבִים, שְׁקוּרִין (נְעוּרוּיִן), וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק, וְאִזּוּ בְּנֻדָּאֵי
יִתְחַזֵּק מֵעַמָּד וּמְצָב.

אֲחֵי הַיָּקָר! רָאָה וְאֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, כָּל זְמַן שֵׁשׁ בְּיָדְךָ, רָאָה
לְהִתְמַיֵּד בְּהַדְפָּסַת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, הַמְצִילִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים
מִכְּפִלְיוֹן וּמֵעֲצָבוֹן וּמִמְרִירוֹת וְכוּ' כִּידוּעַ, וּמְקַרֵב אֶת לִבָּם לְאֲבֵיהֶם
שְׁבִשְׁמִים, וּבְנֻדָּאֵי כָל הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׁלוֹמֵי־יָדַיִם אַחֲרֵי־כֵן, זֶה יַעֲלֶה
לְחֻשְׁבוֹנְךָ וּלְזְכוּתְךָ, כִּי זְכִיתָ לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים וְלְהַפִּיצֵם בְּעוֹלָם.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי הַסְּפָרִים עָשׂוּ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָם
כְּלוּ, וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵנִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַמּוֹן

מכתבים מפל חלקי הארץ, והכל בזכות ההדפסה וההפצה שלך, אשריך ואשרי חלקך!

ראה להיות תמיד שמח וטוב לב על נעם חלקך, "אשר בנחל" שם גורלך ונחלתך, ובפרטיות שזכית להדפיסם כמה פעמים וכמה חלקים, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וימלא משאלות לבך לטובה.

אחי היקר! מובא בכתבים, אשר בעת התפלה נחין הרשעים בגיהנום, ועל-כן מה טוב ומה נעים להאריך בתפלתו, הן בהתפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, והן בהתפלה שמתחדש מדעתו, שזו נקראת התבודדות, כי התפלה היא המשכת אור השכינה בכל העולמות, ושמירת אורו יתברך בהארה אמיתית, והכל כפי זכוך וכח התפלה בלי שום מחשבות זרות, שאז זורע אורות בכל העולמות, עד שמאיר גם להרשעים שיחזרו בתשובה.

ועל-כן עשה זאת, אפוא, בני! וראה להודרו עכשו, להתחיל להתבודד עמו יתברך, ולפרש כל שיחתך וכל מה שעובר עליך לפניו יתברך. וכן תראה לכוון פרוש המלות בתפלות הקבועות. והשם יתברך השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתנו, וישיב את כל עמו ישראל בתשובה אמיתית.

ראה להיות חזק מאד מאד בהדפסה והפצה כל מי חייך, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, ואז תזכה לראות דברים נפלאים.

הדורש שלומך...

אברך אחד מקרית-ארבע חבורן כתב לי, שהוא מענין להדפיס את הספרים החדשים, וגם יש לו הפרות עם מדפיס, שיעשה לו הנחה גדולה, כי הוא נתקרב גם-כן אל דעת רבנו ז"ל, על-ידי הספרים החדשים, על-כן ראה להתקשר עמו.

היה טוב מאד שתדפיס את ספר "מקור השמחה" (המגיד), וכן ספר "שמירת הזמן" (המגיד), וכן ספר "דרך התשובה"

(הַמְנַקֵּד), וְסִפֵּר "תְּמִים תְּהִיָּה" (הַמְנַקֵּד), וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַקֶּבֶץ
מִכְתָּבִים "גַּחְלֵי אֵשׁ" (הַמְנַקֵּד), וְהַאֲבָרָה הַזֶּה יַעֲזֹר לָךְ הַרְבֵּה הַרְבֵּה.

ה' סז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲחֵי הַיְקָרָה! שְׁמֹר אֶת עֲצֻמָּךְ מִבְּטוּל זְמַן, שְׁמֹר מְאֹד עוֹקֵר אֶת
הָאָדָם מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶפְלוּ מִי שְׂכָבֶר זָכָה לְאִיזוֹ דְרָגָה שֶׁל דְּבִקּוּת,
עָלְיוֹ לִידַע כִּי עַל-יְדֵי בְטוּל זְמַן — יִרְחִיק מִמְּנוֹ הַכֹּל, רַחֲמָנָא לְעֻלְיָן,
וַיִּשְׁרָה עָלָיו רוּחַ רָעָה, כִּי מִדַּת הַבְּטָלָה הִיא מְדָה רָעָה וּמְגַנָּה מְאֹד.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׁמַיִם מְקַפִּידִים עַל בְּטוּל זְמַן מְאֹד
מְאֹד, וְאִם יֵשׁ לְאָדָם שְׂכָל, אֲזִי יִכּוֹל לְנַצֵּל כָּל רֵגַע וְדָקָה בְּדִבְקוּת
הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, מִכָּל שֶׁפֶן מִי שְׂזָכְהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִכּוֹל לְיַחַד
יְחוּדִים, אֲזִי מַעַלְתוֹ גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַעוֹלָמוֹת, כִּי יִכּוֹל לְיַחַד
בְּכָל רֵגַע וְדָקָה יְחוּד אַחֵר, וּמֵאִיר עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הַעוֹלָמוֹת אוֹרוֹת
רוּחָנִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' סח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר יְנִיק וְחַפִּים, עֲקָשָׁן גְּדוֹל וְכוּ' ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ אָנִי מְקַבֵּל יוֹם יוֹם, וְעַד שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְכַתֵּב לָךְ,

הגיע אלי עוד מכתב, עד שֶׁכָּבַר נִתְקַבְּלוּ מִמֶּךָ הַמוֹן מִכְתָּבִים, וְאִינִי יוֹדֵעַ עַל מַה לְהַשִּׁיב לָךְ קֹדֶם, וְעַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְכַתֵּב לָךְ בְּכָל־לַיּוֹת.

דַּע לָךְ, כְּפִי שְׂאֵנִי רוֹאֶה מִהֶעֱקָשְׁנוֹת שְׁלָךְ, שֵׁשׁ בָּךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְמַעֲלָה מְשֻׁכָּל אֲנוּשִׁי, אֲךָ שְׁבִין בָּךְ אֶתָּה יוֹרֵד וְנוֹפֵל וּמִתְגַּעַל בַּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת מְגִנִּים מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר כָּל חֲטָא וְעוֹן מְטַמְטֵם אֶת הַמַּחֲמֻשָּׁבָה, וּמְכַסֶּה וּמְסַתֵּיר אֶת אוֹר אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכו', אֲךָ-עַל-פִּי-כֵן גִּדַּל עֲקָשְׁנוֹתָךְ — זֶה מִחוּזִיק אוֹתָךְ.

וְהִנֵּה בְּעֵינַי לְבוֹא לְכָאן, לְדַעֲתִי, חָבַל לָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי צְרִיכִים אוֹתָךְ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי יֵשׁ שָׁם בְּלִי עֵינַי הֲרַע יוֹתֵר מִשְׁלֹשָׁה וַחֲצִי מִלִּיּוֹן יְהוּדִים, בֵּן יָרְבֹּו, וְהִהְכַרְחַת לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל. וְלַעֲתָ עִתָּה אֵין מִי שְׁיַעֲסֵק בְּזֶה רַק אֶתָּה, וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְבוֹא לְכָאן? ! הֲלֹא בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹמֵד וּמְסַתֵּיב וְכו', וּמִפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בְּזֶה אֶתָּה גוֹרֵם לִי נַחַת רוּחַ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁנֵה תִקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלֵא לְפָנֵם הַבְּרִית, וְאֵין לָךְ עוֹד תִּקּוֹן לְבַחֲוֹר שְׁפָגֵם בְּפָנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, כְּמוֹ הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְקַרֵּב עוֹד נֶפֶשׁ אֱלֹו יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהַשְׂאֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל לַעֲתָ עִתָּה, עַד בּוֹאֵי שָׁם בְּקָרוֹב, וְתִרְאֶה לְהַפִּיץ יוֹמָם וְלַיְלָה אֶת הַסְּפָרִים, כִּי עַקֵּר הָעוֹנוֹת בָּאִים אֵלֶיךָ מִסִּבַּת מִדַּת הַבִּטְלָה שְׁנִקְבְּעָה בָךְ, כִּי בְּאַמַּת, אֶתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כָּף עֲסוּק, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לְכַתֵּב אֶפְלוֹ שׁוֹרָה אַחַת, מְכַל שְׁכֵן מְגִלוֹת אַרְכּוֹת כְּאֵלוֹ ... יוֹתֵר טוֹב לְהַכְנִים בָּךְ כָּל הַמְּרִץ וְכָל הָעֲקָשְׁנוֹת וְלְהַפִּיץ סְפָרִים, וְאֵז לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לְחֲטָא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

רָאֵה לְהִיּוֹת לְעֹזֵר לְהִיקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יָאִיר, שֶׁהוּא כְּהִיּוֹם אַחַד יַחִיד וּמִיחַד בֵּין כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, שְׁמַתְעֵסֵק בְּהַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְשִׁמְיָה, וְגַם קָפֵץ אֶל תּוֹף בּוֹר עֲמַק שֶׁל חוֹבוֹת, וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת לוֹ לְעֹזֵר, וְלְשַׁלֵּם לוֹ כָּל סֵפֶר שְׂאֵתָה לּוֹקַח וּמוֹכֵר, כִּי יֵשׁ תַּחַת יָדוֹ סְפָרִים יְקָרֵי עֶרְךָ עוֹד לְהַדְּפִיס, וְכָל־

אֲשֶׁר ה' סח בַּנְחַל רנא

יִשְׂרָאֵל מְחַפִּים עֲלֵיהֶם, וּבִפְרֻטִּיּוֹת שֵׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְעֹזֵר לוֹ.

וְגַם רָאָה לְחַזֵּק אוֹתוֹ שְׂיוּצִיא לְאוֹר אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֵׁשׁ תַּחַת יָדוֹ, וּבִפְרֻטִּיּוֹת הַסְּפָרִים הַמְּנַקְדִּים, שְׁמָאד מְאֹד מְכַרְחִים לְאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרִדִּים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאָרֶיךָ יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתֵיהֶם, כִּי הֵם אֲנָשִׁים תְּמִימִים וַיִּקְרִים מְאֹד, אֶף גִּתְקָרְרוּ עַל-יָדֵי הַסֵּתֶת הַרְשָׁעִים, וְצָרִיכִים לְחֹזֵר וּלְלֶהֱב וּלְחַמֵּם אֶת גִּשְׁמָתָם הַקְּדוּשָׁה, וְהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שְׁלָנוּ מְאֹד מְאֹד מְסֻגְלִים לָזֶה.

וְעַל-כֵּן עָשָׂה זֹאת, אִיפּוּא, בְּנֵי! וְתִרְאָה לְרוּי עֲכָשׁוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְקַח מִמֶּנּוּ חֲבִילָה סְפָרִים, וּבִפְרֻטִּיּוֹת הַסְּפָרִים הַמְּנַקְדִּים, כְּמוֹ "שְׁמִירַת הַזְּמַן", "מְקוֹר הַשְּׂמִחָה", "אֶרֶךְ אַפִּים", "בֵּית אֲמוּנָה", "קוֹל קוֹרָא אֶל ה'", "תְּמִים תִּהְיֶה", "דָּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה", "גִּחְלֵי אֵשׁ", וְכוּ' וְכוּ', וְתַפְיֵצַם לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, יִהְיֶה בְּמָקוֹם שִׁיְהִיָּה, וְתִהְיֶה כָּל-כָּף עָסוּק, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ זְמַן וּפְנָאֵי לְחֹטָא וּלְחֹשֶׁב בְּרַע וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! אֵינְךָ דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד לְהַפְיֵץ סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הָעַרְב־רַב שָׂרְפוּ כָּל חֲלָקָה טוֹבָה, וְעֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת לְהַצִּיל מֶה שֶׁבְּיַדֵּנוּ, וְעַל-כֵּן תִּרְאָה לְהַשְׂאֵר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁאֲבוֹא לְשֵׁם בְּקָרוֹב.

וְרָאָה לְמַסַּר נַפְשֶׁךָ מְאֹד מְאֹד לְעֹזֵר לְהַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְלְהַפְיֵץ אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וּלְעוֹרְרוֹ וּלְחַזְקוֹ שְׂיַדְפִּים אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וְתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁתַּחַת יָדוֹ, וְתֹאמַר לוֹ שְׂיַדְפִּים אֶת הַהַקְּדָמָה מְנַקְדָּת, וְזֶה יִהְיֶה הַדּוֹר וַיִּפָּה.

אֲחֵי הַיָּקָר! רָאָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכֵן יוֹם תְּהִלָּים, וּפְרָשָׁה חֲמֵשׁ וַרְש"י, וְשַׁעוֹר בְּקִצּוֹר שְׁלַחַן עָרוּף, וְכַמָּה מְכַתְּבִים בְּ"אֲשֶׁר בַּנְחַל", וַיּוֹתֵר אֶתְּהָ לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עִתָּהּ, רַק כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלִּילָה לִילָךְ לְהַפְיֵץ סְפָרִים בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ, וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַחֲשִׁיבוֹת בְּשָׂמִים, כְּשֶׁמְקַרְבִּים אֶפְלוּ נַפְשׁ אַחַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

רנב אֲשֶׁר ה' סח בְּנַחֵל

וּאֶפְלוּ שְׁלֵא זֹכִים רַק לְהִזְיוּ לוֹ מִחֲשַׁבְתּוֹ כְּרָגַע וְדָקָה, שְׂיַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, גַּם-כֵּן כָּבֹד כְּדַאי כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה, מִכָּל שָׂכֵן מִי יוֹדַע, אֲשֶׁר בְּמִשְׁךָ הַזֶּמֶן יְכוּלִים לְעוֹרְרוֹ לְגַמְרֵי, שְׂיָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִכּוּל לְהַתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה.

על-כֵּן רָאָה לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, וְאֵל תִּלְךָ בְּטֵל, רַק לֵךְ בְּכָל פַּעַם עִם סֵל סְפָרִים מְסַפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְתַפְיָצִים בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶה יִהְיֶה לְךָ תְּקוּנָה נִפְלְאָה עַל הָעֶבֶר, וְגַם יַעֲזֹר לְךָ עַל לְהַבְּאֵה.

צָרִיף שְׂתַהַיָּה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד — בֵּין בְּלִכְתָּךְ בְּדַרְךָ, וּבֵין בְּשִׁבְתָּךְ בְּבֵיתְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי אָדָם גַּם, שְׂמַנּוּחַ בְּתוֹךְ הַבּוֹיץ וְהַזָּבֵל וְכוּ' וְכוּ', מִתְחִיל לְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְשַׁתְּוֵקֵק בְּכִסּוּפִין וּרְצוּנוֹת אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, אִין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל אֶת גְּדֵל הַשְּׁעִשׁוּעִים שְׂגוּרָם לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: "רְאוּ בְרִיָּה שְׂפֵלָה בְּמָקוֹם שְׂפֵל וְכוּ', זֹכֵר מִמֶּנִּי וּמְשַׁתְּוֵקֵק אֵלָי" וְכוּ', אַחֵי, אַחֵי! כָּל הַפְּמִלְיָה שֶׁל מַעְלָה מְקַנְאִים בּוֹ.

ועל-כֵּן אֵל תַּהַיָּה בְּטָלָן! רַק בְּשַׁעַה שְׂאַתָּה הוֹלֵךְ בְּרַחוּב, רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאַתָּה רְגִיל בָּהּ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׂתִזְכֶּה לְהַשְׁאֵר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְמַלְא אֶת כָּל הָאֶרֶץ עִם סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד שְׂתַפְּנֵס אֶל הָעִיר, וְתִלְךָ מִבֵּית לְבַיִת וְתַפְיָץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, עַד שְׁלֵא יִהְיֶה בֵּית בָּעִיר שְׁלֵא יִהְיֶה שֵׁם סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּבֵין בֵּית לְבַיִת וְעַל הַדֶּרֶךְ — רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

אַחֵי הַיְקָר! אֵל תִּסְתַּפְּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, רַק תִּמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל. הֲלֹא מֶה יִהְיֶה נִשְׂאָר מֵאַתְּנֵנוּ, אִם לֹא זֹאת שְׂאָנֵנוּ זֹכִים לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנֵי ו"ל? הֲלֹא רַבְּנֵי ו"ל מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָנוּ, וְהוֹצִיאָנוּ מִהַבּוֹיץ וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאוּ לָנוּ לְשַׁלֵּם בַּחֲזָרָה לְרַבְּנֵי ו"ל, עַל-כָּל-פְּנִים אַחַד מִנֵּי אֶלְךָ אֶלְפֵי אֶלְפִים וּרְכָבוֹת

אֲשֶׁר ה' סט בְּנַחֵל רנג

וְכוּי וְלִשְׁמֹשׁ אוֹתוֹ. וְעָקַר הַשְּׁמוּשׁ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַפְּצַת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם.

עֲלִיף לְדַעַת, אִם תַּעֲזוֹר לְהִיָּקַר וְהַנְּעֻלָּה... אִזּוּ יִהְיֶה בִּיכָלְתוֹ לְהַדְפִּיס וְלַחְזוֹר וְלְהַדְפִּיס כָּל הַסְּפָרִים פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי יֵשׁ תַּחַת יְדֵי עוֹד הַרְבֵּה סְפָרִים נִפְלְאִים, אֲשֶׁר מְאֹד מְכַרְחִים לְעוֹלָם, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעֲזוֹר לוֹ עַד שְׂיוֹכַל לְהַדְפִּיס אוֹתָם.

רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶה, וְאַל תִּהְיֶה חָכֵם בְּעֵינֶיךָ, כִּי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ אָמַר: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בְּהַגּוֹף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּהַנְּשָׁמָה, כְּשֶׁאֲדָם נַעֲשֶׂה חוֹלָה, אֵינּוּ יָכוֹל — לֹא לְלַמֵּד וְלֹא לְהַתְּפַלֵּל כָּלָל.

וּבַפְּרָטִיּוֹת אֲשֶׁר אַתָּה צָרִיךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְעַסֵּק בְּמִשְׁךָ כַּמָּה חֲדָשִׁים בְּהַפְּצָה, שְׂזֵה תִקּוֹן נִפְלֵא בַעֲבוּרֶךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

תַּדַּע, שְׁכָל הַמְּכַתְּבִים שֶׁכָּבַר נִדְפְּסוּ — נִכְתְּבוּ בַעֲבוּרֶךָ.

ה' סט.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסֵדֵר יִתְרוֹ ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַאֲבִירֶךָ הִיָּקַר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אַת מְכַתְּבֶךָ קְבֻלָּתִי, אִף מֵרַב הַטְּרָדוֹת שֵׁישׁ לִי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, לֹא הָיָה הַפְּנֹאֵי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אֲחִי הִיָּקַר! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוֹת הַשְּׁמִיחָה. וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׁעָדִין אַתָּה בְּשָׁנָה רְאוּשׁוֹנָה, עֲלִיף לְהִיּוֹת רַק בְּשְׁמִיחָה עֲצוּמָה. וְהַיּוֹם בְּבִקְרֹ דְבִרְנוֹ הַרְבֵּה בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת מִהֶבֶת מְלֶךְ, שְׁהַעֲקָר שְׁזָכְתָה לְהַתְּחַזֵּק וְלַעֲבֹר עַל הַכָּל, הָעָקַר — שְׁהִיָּתָה רְגִילָה

בְּכָלִי זָמַר, וְהִיְתָה בְּקִיָּאָה בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת, הֵינּוּ שְׁהִיְתָה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעִסְקָה בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, כִּי עַל-יָדַי שְׁתִּי עֲצוֹת אֱלוֹ, יְכוּל הָאָדָם לַעֲבֹר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת שָׁלוֹ; כִּי עַל-יָדַי תִּקְּףֵהּ הַשְּׂמִחָה נִתְרַחֵב לוֹ הַלֵּב לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אִוְרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בְּהֶאֱרָה וּבְגִלּוֹי נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עֶשֶׂר וְאֲשֶׁר רוֹחֲנִי וְגַם גִּשְׁמֵי כְּאָדָם הַמְרַגֵּישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מְזֶה. וְאִף שְׁבִין כָּף תִּפְסָה בֵּין הַסּוֹחֵר בְּתוֹךְ הַסְּפִינָה, עַל-יָדַי "שְׂמִחָה וְתַפְלָה" זְכַתָּה לֹא רַק לְהַנְצִל, אֲלָא לְקַחָה אֶת הַסְּפִינָה עִם הַעֲשִׂירוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן זְכַתָּה לְקַחַת גַּם אֶת הַיָּ"א בְּנוֹת, שְׁמֵרְמְזוֹת עַל סוּד י"א סִמְמָנִים, שְׁנֵה בְּחִינַת יְחוּד ו"ה, שְׁהַקְטַרְתַּת יוֹרְדַת עַד לְמִטָּה, וּמַעֲלָה אֶת הַקְּדָשָׁה עַד אֵין סוּף, וְאַחֲרֵי-כֵן זְכַתָּה עַל-יָדַי תִּקְּףֵהּ הַשְּׂמִחָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת לְהַרְגֵּ אֶת הַרוֹצְחִים, וְלְהוֹצִיא מֵהֶם עֲשִׂירוֹת נִפְלָאָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְהֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה מְאֹד כְּדַרְכֵּנוּ (אֲשֶׁר אִם הָיוּ כּוֹתְבִים אֶת זֹאת, הָיָה נֶעֱשֶׂה מְזֶה קוֹנְטֵרַס שְׁלָם), עַל-כָּל-פָּנִים תְּמַצִּית הַדְּבוּר הָיָה עַל שְׁתֵּי נִקְדוֹת אֱלוֹ: "שְׂמִחָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת", שְׁהֵן מֵהִיסוּדוֹת בְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה סוּד "יִרְאָה וְאַהֲבָה", שְׂמַקְבְּלִין מֵהַצְּדִיק (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז), כִּי שְׂמִחָה זֶה בְּחִינַת 'אַהֲבָה', וְתַפְלָה זֶה בְּחִינַת 'יִרְאָה', וּמִי שְׁזוֹכָה לְשִׁנְיָהֶם, עַל-יָדֵיהֶם יֵשׁ לוֹ כְּנַפְּיִם לְעוֹף וּלְפִרְחַת הַיָּכֵן שְׂרוּצָה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבֵּי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְחֲשַׁמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְרְאֵה שְׁבִבִיתְךָ תָּמִיד יֵצֵא קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמִחָה עַל-יָדַי טִיִּיפ, כִּי בְּאֲמַת זֶהוּ חֲסֵד גְּדוֹל מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׂדִיקָא בְּדוֹר הַזֶּה יֵצֵא לְאוֹר עוֹלָם מְכוֹנָה כְּזוֹ, שְׂיִכּוּלִים לְשִׁמְעַע עַל יְדֵה חֲבוּרָה שֶׁל כְּלֵי זָמַר, כִּי כָּךְ הָיוּ צְרִיכִים לְהַשְׁפִּיר לְעֲצָמָם בְּעֲלֵי זָמַר, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה הוֹן, וְגַם אֵין יְכוּלִים לְזֶה בְּקִבְעוֹת וְכוּ' כְּמוֹכֵן, וְעַל-יָדַי מְכוֹנָה קִטְנָה זוֹ — טִיִּיפ, יְכוּלִים לְשִׁמְעַע כָּל מִינֵי כְּלֵי זָמַר בְּבֵיתוֹ, בְּאֲמַצַּע הָאֲכָל וְקִדְּם הַשְּׁנָה וְכוּ', וְאִיָּה אֵיפָה וּמִי שֶׁרַק רוֹצֵה, אֲשֶׁר עֲנָן זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי הוּא מַעֲלָה אֶת רוּחוֹ לְרוּם גְּבִהֵי מְרוּמִים. וְעַל-כֵּן כָּל הַנְּבִיאִים קִדְּם שְׁזָכוּ לְהַשִּׁיג רוּחַ נְבוּאָה, הַצְּרָכוֹ

אֲשֶׁר ה' סט בְּנַחֵל רנה

לְשִׁמְעַת הַרְבֵּה בְּכָלֵי זְמַר, שְׁנֵה הַעֲלֵה אֶת רוּחֲסָם, עַד שְׁזַכּוּ לְהַתְדַבֵּק
בְּמִקּוֹם שְׁנַתְדַבְּקוּ, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ.

וְכֵן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁזוֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, עַיִן לֹא רָאָתָהּ, וְאִם
הִיָּה הָאָדָם זוֹכֵה לְדַעַת מַעֲלַת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי הִיָּה
תָּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ — בֵּין בְּבֵיתוֹ וּבֵין בְּלִכְתּוֹ בְּדַרְכּוֹ, וְלֹא הִיָּה
מִפְסִיק בְּזֶה כָּלֵל.

אֲחִי הַיְקָר! רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ בְּכֹל זֹאת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ. רְאֵה וְהִבֵּן וְהַשְׁכֵּל אֶת גְּדֹל נִפְלְאוֹת הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ
הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁזָכָה אוֹתָךְ לְמִצָּא אֶת בֵּית זוּגָךְ, וְעַל-כֵּן תֵּן לוֹ יִתְבַּרְךָ
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ וְלֹא שִׁתָּךְ הַצְּנוּעָה לְבָנִים חַיִּים
וְקִיָּמִים.

רְאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּהַדְּלֵקַת שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וְאַפְלוּ
שְׁנַתְכֶבֶה אַחֲרֶיכֶם — אַל תִּדְאָגוּ כָּלֵל. וְכֵן תִּרְבּוּ בְּצַדִּיקָה, וְעַקֵּר
הַצְּדִיקָה — לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, וְאֲזוּ תִרְאוּ שְׁנֵיכֶם
נִסִּים נִגְלִים.

בְּשִׁבְתְּ הַבָּאָה עֲלֵינוּ לְטוֹבָה כְּכָר מְבָרְכִים חֲדָשׁ אֲדָר, וְאַמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית כו:): מִשְׁנֹכְנָס אֲדָר מְרַבִּים בְּשִׁמְחָה, וּפְרָשׁ
הַחֲזוּזָה הַקְּדוֹשׁ מְלוּבָבִין וְ"ל: בְּאֲדָר מְרַבִּים אֶת הַקְּדוּשָׁה עַל-יְדֵי
שִׁמְחָה, וּמִשְׁנֹכְנָס אָב — מִמַּעֲטִין בְּשִׁמְחָה, בְּאָב מִמַּעֲטִים אֶת
הַטְּמָאָה עַל-יְדֵי שִׁמְחָה, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

גַּם אָמַר פַּעַם: לָמָּה נִקְרָא מִי שֶׁעוֹשֶׂה אִיזוֹ שִׁמְחָה "בְּעַל
שִׁמְחָה"? כִּי מִי שֶׁהוּא בְּשִׁמְחָה — נִעֲשֶׂה בְּעַל הַבֵּית, וְיִכּוֹל
לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְכָל הַבָּאִים אֵלָיו.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָכֶם, שִׁתְּהִיּוּ שְׁנֵיכֶם תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה,

רנו אשר ה' ע בנחל

ועל-ידי-זה ישפּעו עליכם שמחות תמיד, ותולידו בנים ובנות חיים
וקמים, ויתגדל שמייה רבא על ידכם תמיד.

ההכרח לקצרה.

הדורש שלומך...

ה' ע.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר יתרו ה'תשמ"ג.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך כבר קבלתי כמה פעמים, ובכל פעם אני רוצה
להתחיל לכתב לך, וכשבא מכתב חדש ממך, איני יודע על מה
להשיב קדם.

מה אמר לך! זכות הרבים אין בזה שום מלה ודבור ולשון
להסביר מעלתה, כי מזכים את עם ישראל, שגם-בן ידעו מהחודש
שהיה בעולם, שהוא רבנו ז"ל, אשר הוא געלם ונסתר עדין אפלו
מכל העולמות, כמו שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, ובזה ראוי לנו
שפלים וקטנים כמנו להתיות את עצמנו, שזכינו בזכיות חנם
להתודע ממנו ז"ל, ומכל שכן אתה, שהנך זוכה להדפיס ולהפיץ
אורו הגנוז בעולם, אין למעלה מזה כלל.

ומאד מאד אני מצטער, שהאברך ... גרו יאיר, השליך אותך
בחובות גדולים. לדעתי, תן לו בכל יום קצת ספרים, באפן שיוכל
לשלם לך — הן על הספרים והן מהנותר ישלם קצת בכל יום על
החוב.

אני מקווה להשם יתברך, שבקרוב יפתחו לך צנורות חדשים,
שבגני-אדם יתמכו בך בכסף, ויעזרו לך לצאת מהחובות, וכן

אֲשֶׁר ה' עֵא בְּנַחֵל רְנֹ

לְהַמְשִׁיךְ בְּהַדְפָּסָה, וְכֵן יִזְמִין לְךָ בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׂפִיּוֹצוּ אֶת הַסְּפָרִים
בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּשְׁלַח הַרְבֵּה סְפָרִים לְעִיר צָפַת וְלְעִיר
אַשְׁדּוֹד, שְׁשֵׁם יֵשׁ "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", וְהַתְּלַמִּידִים יִפְּיְצוּ אֶת הַסְּפָרִים,
וְיִי יִתֵּן שְׂיִפְתַּח בְּכָל עִיר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", וְיִפְּיְצוּ אֶת
סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ וְ"ל וְדַעְתּוֹ בְּכָל הָעִיר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנּוּ.

פֶּה תִקְבַּל טִיִּיפ, מֵה שְׂדַבְרֵנוּ הַלֵּילָה בְּסַעֲדַת מְלוּיָה מְלָכָה, אֲשֶׁר
מִכָּל זֶה יְכוּלִים לְכַתֵּב קוֹנְטֵרַס שְׁלָם, כְּאֲשֶׁר תִּשְׁמַע בְּעֶצְמָךְ, וּבַחֲסָדִי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַשְּׁבַת־קֶדֶשׁ עֲבָרָה אֲצִלְנוּ יָפֵה מְאֹד, הִיוּ הַרְבֵּה
אוֹרְחִים, וּבְכָל סַעֲדָה הִיוּ דְבוּרִים נְפִלְאִים בְּאַרְיכוֹת גְּדוּלָה כְּדַרְכֵנוּ,
וְאִין לִי כַח לְרַשֵּׁם הַכֹּל עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וְיִי יִתֵּן שְׁתִּהְיֶה סְמוּךְ בְּמַחְנֵנוּ
עוֹד פַּעַם, וְתִטְעַם אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב.

מֵה אִמַּר לְךָ, אַחֵי הַיְקָר! אַתָּה צָרִיךְ לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת
הַשְּׂמִתָּה, לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִיחַ עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, שְׂאַתָּה זוֹכֵה לְשִׂמְשׁ אֶת
רַבְּנֵינוּ וְ"ל בְּהַדְפָּסַת סְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וּמְפִיְצָם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר אִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַמְּכַתְּבִים הָאֵלֹו נִתְעַכְּבוּ בְּיָדֵי עַל־יָדֵי כַּמָּה סְבוּת, וְעַל־כֵּן רָאָה
לְמַסַּר לְכָל אֶחָד אֶת מְכַתְּבוֹ.

ה' עֵא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה הַר' ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי זֶה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם הִיָּה
בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, אֶךְ מְרַב טְרִדוֹתִי וְטְרַחְוֹתִי וְהַרְפַּתְקָאוֹתִי שְׁעוֹבְרִים
עָלַי בְּכָל בְּעַסְקֵי הַרְבִּים, הֵם אֲשֶׁר עֲכָבוּנִי.

מה אמר לך, ידידי היקר! כל החיים מלאים נסיונות, ועוברים על כל אחד אחד בכל יום ויום יסורים מרים וקשים, ואי אפשר להחיות את עצמו, כי אם על-ידי העצות הקדושות שקבלנו מרבנו ז"ל, ויען שהבעל-דבר יודע זאת, על-פן מתפשט לארכו ולרחבו למנע ולעכב, שלמודו הטוב של רבנו ז"ל לא יפגס בעולם, כי הבעל-דבר אורב על האדם לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות וכו'.

ובאמת אם היה נכנס למודו הטוב של רבנו ז"ל בעולם, היו יכולים להגאל לגמרי מכל המרירות והצרות והיסורים שעוברים על כל אחד, אף בעוונותינו הרבים, מתארכת הגלות המרה מאד מאד, והקנאה והשנאת חנם עדין מרקדת בינינו, אשר כל זה גורם לאחור גאלתנו, כמאמרם ז"ל (יומא ט); ואין לנו שום עצה, כי אם להשען על אבינו שבשמים.

אחי היקר! זעירון אינון שיכולין להבין אותך ואת כל מה שעובר עליך, אדרבה כל אחד צועק שאמה החיב ואתה גורם הפעיות וכו' וכו', ודבר זה סובב אצל הרבה אנשים, שעוברת עליהם מרירות דמרירות וכו', חיים מרורים כלענה, ואף אחד אינו יכול להבין אותם, ועוד זאת שמשליכים כל האשמה עליהם וכו', ובמצב כזה מה יש לעשות? רק לברח אליו יתברך.

והנה רבנו ז"ל גלה לנו עצה נוראה ונפלאה, על כל בעיה ועל כל צרה שעוברת על האדם, פדאי לילה למקום מיחד שאין שם בני-אדם, וידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו ואף שבתחלה יהיה הדבר הזה קשה וכבד לאדם, כי ידמה לו, שאף אחד אינו שומע לו ואינו מצית אותו.

ובאמת כל אלו הדבורים באים מהכפירות שיש בתוך האדם, ואם יהיה האדם חזק בעבודה הקדושה הזו בעקשנות גדולה, אז לאט לאט ירדו ממנו מדעתו וממחשבתו כל מיני הסתרות וכו', ויתחיל להרגיש ערבות נעמיות זיו שכונת עזו יתברך, ויתחיל להרגיש את אמתת מציאותו יתברך ורחמנותו יתברך, ואיך שכל

אֲשֶׁר ה' עֵא בְּנַחֵל רִנַּט

דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, תִּכְרַף נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל, וְעוֹלָה
בְּמָקוֹם שְׁעוֹלָה וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שְׁפָלָם כְּנִגְדָּךְ, וְכָל אֶחָד זוֹרֵק אֶת
הָאִשְׁמָה רַק עֲלֶיךָ, עַד שֶׁהִרְבֵּה פְעָמִים אֶתְּהָ נִשְׁבַּר כָּל-כָּף, וְנִכְנָס
בְּתוֹךְ מַחְשַׁבְתְּךָ כְּאִלּוּ הִצְדַּק עִמָּהֶם וְכוּ', שֶׁהַקּוֹלֵר תְּלוּי בְּצוּאָרְךָ —
מֵרַב שְׁבָרוֹן לְבָבְךָ, אָחִי, אָחִי הַיְיָקָר! נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר וְלִסְפֹּר אֶת
כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְבֶּה בְּדְבוּרִים עִמוֹ
יִתְבַּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ תְּמִיד הַכֹּל. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת וְלְהֶאֱמִין, כִּי כָּל דְּבוּר
שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבּוֹדָאֵי אִם תִּתְמִיד
בְּזֶה — תִּזְכֶּה לְהוֹשִׁיעַ בִּישׁוּעָה.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי נִפְלְתָ בְּבוֹר עֵמֶק, וּבְחִלְקֶךָ נִפְל אֲגוֹז קָשָׁה מְאֹד
מְאֹד, אֲשֶׁר מִמֶּשׁ אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת לַתֵּן לָךְ, רַק לְבָרַח אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְלִהְיוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, לִידַע כִּי אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְלִהְשֵׁלִים עִם הַגּוֹרֵל, וְאִף שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד
לָךְ מְאֹד מְאֹד, אִךְ כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ס): לְעוֹלָם
יְהֵא אָדָם רְגִיל לֹמֵר 'כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב הוּא דְּעָבִיד'.
וְנִחוּם אִישׁ גִּמְזוֹ הַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמֵר עַל כָּל מְאוֹרְעוֹתָיו: "גַּם זֶה
לְטוֹבָה", וּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ תַּלְפִּיּוֹת, כִּי עַל טַבְעַת שְׁל שְׁלֵמָה הַמְּלִיךָ
הָיו חֲקוּקוֹת אוֹתִיּוֹת אֵלָיו: ג' ז' י', וּבְכָל פְּעַם שֶׁהִיָּתָה לוֹ אֵיזוֹ צָרָה
— הִסְתַּכֵּל עַל הַטַּבְעַת, וְהִרְאִשִּׁי תְּבוֹת הֵם: גִּים זֵה י'עֵבֵר, אִם
אָמְנָם אָנִי יוֹדַע וּמִבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב מְכֹאֲבֵי נִפְשָׁךְ וְלִבְבְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת יא.): כָּל רְעָה וְלֹא אִשָּׁה רְעָה; וּבִפְרָטִיּוֹת, כִּי
אֲצִלְךָ הִיא מְעַמְדַת פָּנִים כְּאִלּוּ אֶתְהָ הָאִשִּׁם בְּדַבָּר, וּכְאִלּוּ אֶתְהָ הַחֵיב
וְכוּ'.

מַה אָמַר לָךְ, אָחִי הַיְיָקָר! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים,
וְתִרְאֶה לְשַׁמֵּעַ כְּלֵי זִמְרָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֵל תִּמְשִׁיף אֶת עֲצָמְךָ כָּל-כָּף
אֶל הַצֵּעַר, וְהִשְׁמַחְתָּ מִרְחֻבַת אֶת הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת מְאֹד, וּכְשִׁישׁ לְאָדָם
הַרְחִיבַת הַדַּעַת, יוֹדַע אֵיזוֹ עֲצָה לַתֵּן לְנַפְשׁוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֶתְהָ, אֲשֶׁר
מְאֹד מְאֹד עֲלֶיךָ לְשָׁמֵר לֹא לְבָרַח מִהִבִּית, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא תִתְאַחַז

בַּהֲדִירָה שְׁלֶךְ, אֲדַרְבֵּה אִם הִיא רוֹצֶה לְבָרַח, תִּגִּיד לָהּ: "כָּל הַכְּבוֹד, תִּלְכִּי אֶל אִמְךָ", וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל, וּמִכָּל שָׂכָן שְׁלֹא תִבְקַשׁ אוֹתָהּ לְהִשָּׂאֵר, כִּי זֶה סֵם הַמָּוֶת, אִם הִיא אֵינָה רוֹצֶה לְהִשָּׁלִים עִמָּךְ, שְׁתִּלַּךְ.

וְאִתָּה אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ, רַק הַדְּבֵק עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת. וְאִם שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה דְבַר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל אָדָם שְׁאֵינִי לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, וּבְלֹא חוּמָה וּבְלֹא שְׁלוֹם, וּבְלֹא דִירָה וְכוּ' (יְבֻמוֹת סב:), אִךְ מָה אִתָּה כָּבֵר יָכוֹל לַעֲשׂוֹת!?

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, זֶה בָּא מִגְּלוּלֵי נְשָׁמוֹת, כְּאֲשֶׁר פָּרַשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע בְּפִרְשֵׁהּ זוֹ עַל פְּסוּק: "וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפְּטִים", אוֹמֵר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ (חֶלֶק ב' צד:): "אֵלֶּיךָ סְדוּרִין דְּגִלְגּוּלִין", וּפְרַשׁ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: מָה יֵשׁ לְעִנְיָנִי גִלְגּוּלֵי נְשָׁמוֹת אֶל פְּרִשְׁת מְשֻׁפְּטִים (וּבִפְרָטִיּוֹת כִּידוּעַ, אֲשֶׁר זֶה כָּל סוּד וְרִזֵּי הַגִּלְגּוּל בַּזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ, מִבְּאֵר וּמִפְרֶשֶׁת בְּפִרְשֵׁת מְשֻׁפְּטִים), וּמִפְרֶשֶׁת, כִּי אֵינִי שׁוֹם דְּבַר, שְׁלֹא יִהְיֶה וְיַעֲבֹר מֵעֲצָמוֹ בְּדַרְךְךָ מִקְרָה וְטַבֵּעַ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק הַכֹּל מֵצַד סוּדוֹת הַגִּלְגּוּל, זֶה נִמְכָּר לְעַבְד וְהָאֲדוֹן רוֹדֶה בּוֹ, מִסְתַּמָּא בַּגִּלְגּוּל הַקּוֹדֵם הִיָּה הַהַפּוּךְ, זֶה חוֹפֵר בּוֹר בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים וְזֶה נוֹפֵל שָׁם, מִסְתַּמָּא בַּגִּלְגּוּל הַקּוֹדֵם הִיָּה הַהַפּוּךְ, וְכֵן זֶה פָּגַם בְּמַחְשַׁבְתּוֹ — יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מִבְּנִיּוֹ, זֶה פָּגַם בְּדַבְּרוֹ — יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מֵאִשְׁתּוֹ, זֶה פָּגַם בְּמַעֲשָׂיו — יֵשׁ לוֹ צָרוֹת מֵעַבְדּוֹ וּמִפּוֹעֲלָיו וְכוּ', וְהַכֹּל כְּפִי הָאָדָם.

וּבְאֻמַּת אֵינִי פְרוּשׁ אַחַר לְפָרֶשׁ עַל בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת הָאָדָם. רוֹאִים אַחַד, שְׁבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מִכְרַח שְׁיֵהִיּוּ לוֹ כְּמָה נְשִׁים, וְגַם עִם כָּל אַחַת יֵשׁ לוֹ אֵיזָה יֵלֵד אוֹ יִלְדָּה אוֹ יוֹתֵר, וְאַחֲרֵיכֶן מִתְגַּרֵּשׁ, וְכֵן מִסְתַּבֵּב לוֹ מִזְלוֹ תְּמִיד הַהַפּוּךְ, וְכֵן יֵשׁ מִי שְׂמֵתִים לוֹ בְּנִיּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אוֹ אַחַד סוֹבֵל עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְיִסוּרִים וְעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', אֲשֶׁר עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ לֹא יְכוּלִים לְהַבִּין אֶת זֹאת וְכוּ', וְכָל זֶה מִסוּדוֹת הַגִּלְגּוּל, וְאֵינִי לְאָדָם עֹשֶׂה אַחֲרָת, רַק לְהִשָּׁלִים עִם מַצְבוֹ, וְיִרְאֶה רַק לְהַקְל מַצְבוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים, בְּאִפְסָן שְׁהַסְבֵּל לֹא יִהְיֶה כָּל-כָּךְ גָּדוֹל.

אָשֶׁר ה' עב בְּנַחֵל רסא

וּבְדָבָר זֶה צְרִיכִים לְהִשְׁפִּיל הַיָּטֵב הַיָּטֵב, אִיךָ לְהַקְל מִמֶּנּוּ
הַסֶּבֶל; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשָׂבָא וּמַגִּיעַ לְאָדָם הַסֶּבֶל, אֲזִי קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ
לְקַבֵּל זֹאת, וְכַמְעַט מִשְׁתַּגֵּעַ וְנִשְׁבָּר לְגַמְרֵי וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהַקְל מִמֶּנּוּ אֶת הַצָּעֵר וְהַיְסוּרִים
שָׁלוּ, שְׁלֵא יִתְמוּטֵט לְגַמְרֵי, חֵס וְשָׁלוֹם.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּיָדָי תְּהִפֶּךָ
הַכֹּל לְטוֹבָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלוֹתֵינוּ, וְנִזְכָּה
לְשִׁמְעַ וּלְהַשְׁמִיעַ תְּמִיד רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה
... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אֲפָשֶׁר לְהִתְמַיֵד בְּהַחֲזֵרַת הַחֹבוֹת
שֶׁלְךָ לְאֵט לְאֵט, וּפְרוּטָה לְפְרוּטָה מִצְטָרְפֶת לְחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל, וְכַמוֹ
שֶׁהוּא בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּרוּחָנוּיּוֹת, עַקֵּר מְנִיעַת שְׁלוֹם הַחֹב
הַגָּדוֹל, הוּא מִפְּנֵי שֶׁחֹשֵׁב שְׂצָרִיכִים לְשֵׁלֶם הַכֹּל בְּפַעַם אַחַת, וּמִזֶּה
אֵינָם מְשַׁלְּמִים כְּלוּם, רוֹצִים לְלַמֵּד וּלְסַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּיוֹם
אֶחָד, וּכְשֶׁאֵינָם יְכוֹלִים, אֲזִי לֹא עוֹשִׂים שׁוּם דְּבָר, וְטָעוֹת זֹו נִכְנָסֶת
בְּעוֹלָם כְּלוֹ בְּטָבַע שֶׁל הָאָדָם, כִּי רוֹאֵה שְׂאֵינּוּ יְכוֹל לְשֵׁלֶם הַכֹּל, אֲזִי
אֵינּוּ מְשַׁלְּמִים כְּלוּם, אֵינּוּ יְכוֹל לְלַמֵּד וּלְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה עַל
רִגְלֵ אַחַת, אֵינּוּ לוֹמֵד כָּלֵל.

וּבְאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים גִּנּוּ זֹאת מְאֹד מְאֹד וְאַמְרוּ (עֵין שִׁיר

רסב אָשׁר ה' עב בַּנְחָל

השירים רבה, פרשה ה', סימן יא): הטפּש הזה כְּשֹׁנְכָנִס בְּבֵית־הַמְדָרֶשׁ, שׁוֹאֵל: מתי אֶלְמַד אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה? ! וְהַחֲכָם אומר: היום אֶלְמַד מעט ומחר מעט, וְנִמְצָא, שְׁבַמְשָׁף הַזְמַן מִסִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

על-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רֵאָה וְהִבֵּן מֵה שְׁנַעֲשֶׂה עִמָּךְ בְּשָׁנִים אֵלוּ, מִמֶּשׁ נִתְקַיֵּם בְּךָ תִּפְלֹתוֹ וְצַעֲקָתוֹ שֶׁל הַמְּלִיךְ דָּוִד (תהלים מב, ח): "כָּל מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָד עָלַי עֲבֹרוּ", וְנִסְתַּבְּכָת בְּצָרוֹת וּבַחֲבוּבוֹת, אַךְ לְדַעֲתִי, עָלֶיךָ לִשְׁמַח כִּי הַצָּרוֹת וְהַחֲבוּבוֹת הֵם בְּעֶסְקֵי רַבְּנוּ וְ"ל, מֵה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם אֵלוּ הַצָּרוֹת וְהַחֲבוּבוֹת הָיוּ צָרוֹת וְחֲבוּבוֹת גְּשָׁמִיּוֹת, עִם בְּנֵי־אָדָם גְּשָׁמִיִּים וְכוּ', הֲלֹא לֹא הָיוּ עוֹזְבִים אוֹתָךְ כָּלֵל, רַק מְעִיקִים וּמְצָרִים לָךְ בְּקִבְעוֹת תָּמִיד, חֵס וְשְׁלוֹם; וְעַל־כֵּן רֵאָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָךְ, וּמִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ רֵאָה לְשֵׁלֶם מְעַט מִהַחֹב, וְכֵן רֵאָה לְהַשְׁלִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְעַט מִהַחֹב שְׁלָךְ, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם רַק קֶצֶת מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, רַמְבָּם, טוֹר, שְׁלַחַן עֲרוּף, מִכָּל לְמוֹד שְׁעוֹר קֶטָן, וּבִאֲפֵן הַזֶּה בְּמִשְׁף הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים תִּזְכֶּה לְסִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. הַעֲקָר רַק סְבֻלָּנוֹת.

מֵה אָמַר לָךְ! מִי כְמוֹנֵי מִבֵּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מִכֹּאוּבֵי נִפְשָׁךְ וּמֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵתִים הַלְלוּ, יִסּוּרֵי אִיּוֹב מִמֶּשׁ, עַד שְׁכַמְעַט שֶׁתִּשְׁתַּחֲוֶה מִרַב מְרִירוֹת וְצַעַר וְיִסּוּרִים שְׁעוֹבֵרִים עָלֶיךָ, אַךְ מִצַּד שְׁנֵי עָלֶיךָ לְדַעֲת, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: מֵה מְלַח מְמַרְק אֶת הַבָּשָׂר, כָּךְ הַיִּסּוּרִים מְמַרְקִין כָּל גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם (בְּרִכוֹת דף ה.); הֲלֹא בְּשָׁבִיל כָּל חֵטָא וְעִבְרָה הֵינּוּ צָרִיכִים לְסַבֵּל עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וְכָךְ עַל־יְדֵי הַיִּסּוּרִים נִתְמַרְק גּוּפָנוּ כְּאֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת, וּמִכָּל שְׁכָן לְמִי שֶׁמִּתְמַיֵּדִים עִם יִסּוּרֵי, עָלָיו לְדַעֲת — אִם לֹא יִקְרָא תִּגְרָה, יִזְכֶּה לְמְרוֹק גּוּפוֹ וְנִפְשׁוֹ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה שֶׁיֵּאִיר בּוֹ עֵצֶם הַנְּשָׁמָה אוֹר הָאֱלֹקִי, וְאִשְׁרֵי לוֹ וְאִשְׁרֵי חֲלָקוֹ!

וְאָמַר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֲנִי אֶמְרָתִי אֲיַסְרֶם בְּיִסּוּרִים בְּעוֹלָם, כְּדֵי שֶׁיִּתְחַזְּקוּ זְרוּעוֹתֵם לְעוֹלָם הַבָּא (עֲבוּדָה זָרָה דף ד.); וְאָמְרוּ (בְּרִכוֹת דף ה.): כָּל שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חִפֵּץ בּוֹ — מְדַכָּאוֹ בְּיִסּוּרֵי, וְאִם קָבָלָם — יִרְאֶה זְרַע יִאֲרִיף יָמִים. וְאָמְרוּ (קְדוּשִׁין דף מ.): הַקְדוּשׁ־

אָשׁר ה' עב בְּנַחֵל רסג

בְּרוּךְ-הוּא מביא יסורים על צדיקים בעולם הזה, כְּדֵי שְׂיִירְשׁוּ
הָעוֹלָם הַבָּא. וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל אָמְרוּ (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, פְּרָשָׁה
צד): אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵיַחַד שְׁמוֹ עַל שׁוּם בְּרִיָּה כְּשֶׁהוּא חַי,
אֶלָּא עַל בְּעָלֵי יִסּוּרִין.

כִּי בְּאַמַּת הָאָדָם יְכוּל לְהַפְרִיד עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל רְגַע, כִּי
אֶפְלוּ יוֹחֲנָן כֹּהֵן גָּדוֹל, שְׁשֹׁמֵשׁ שְׁמוֹנִים שָׁנָה, לְבַסּוּף פָּרַשׁ (בְּרַכּוֹת דף
ט.ט.); וּמִכָּל שְׁפָן שָׁאָר בְּנֵי אָדָם יְכוּלִים לְבַעַר בְּדַבְּקוֹת אֱלֻקוֹתָו
יִתְבָּרַךְ, וּלְבַסּוּף יִתְרַחֵק, אוּ יִבְעֹט, אוּ יִחַלְקוּ וְכוּ', מֵה שְׂאִין כֵּן מִי
שֶׁהוּא בְּעַל יִסּוּרִין, הֲרִי הוּא כְּמַת וְעַבֵּר וּבִטֵּל מִחִזּוֹ דְּהָאֵי עַלְמָא
לְגַמְרֵי, וְלֹא שִׁיךְ שִׁיתְרַחֵק. וְהַיִּסּוּרִים הָאֵלוּ לֹא צְרִיכִים לְהִיּוֹת יִסּוּרֵי
הַגּוּף, אֶלָּא אֶפְלוּ יִסּוּרִין שְׂיִישׁ לוֹ מִבְּעָלֵי בְּחִירָה, אֲשֶׁר עַל-פִּי-רַב זֶה
יִסּוּרִין קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם מְצַעְרִים אוֹתוֹ וּמְחַרְפִּין
וּמְגַדְפִּין אוֹתוֹ בְּחַרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְקָמִים עָלָיו מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכוּ',
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם מִחֲזִיק מְעַמָּד, אֲזִי זוֹכֶה שֶׁהוּא גַעֲשֶׂה כְּלִי
לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּמָה, אֲשֶׁרִי
לוֹ!

אָחִי, אָחִי! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, וְתַחֲזִיק מְעַמָּד אֶף בְּתַקְרָף
יִסּוּרֵיךָ וּמְרִירוֹתֶךָ שְׂיִישׁ לְךָ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, כִּי הַכֹּל לְטוֹבָתְךָ. וְאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבַּת דף פח.): עוֹשִׂין מֵאַהֲבָה וּשְׂמַחִין בְּיִסּוּרִין,
עֲלֵיהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר: וְאוֹהֲבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ;
וְאָמְרוּ (תְּנַא דְּבֵי אֱלִיהוּ זוטא, פֶּרֶק יא): אֵין יִסּוּרִין בָּאִין עַל הָאָדָם אֶלָּא
לְטוֹבָתוֹ, עֵין שָׁם; כִּי הַיִּסּוּרִים מוֹשְׁכִין אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְיְכוּלִים עַל-יְדֵי הַיִּסּוּרִין לְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
בְּאוּרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר בְּאַמַּת זֶהוּ עֵקֶר תְּכֵלִית הַיִּסּוּרִין,
שְׂיִזְכֶּה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן
סה); וְאֵזוּ כְּשִׁזְכִּין לְבוֹא אֶל בְּטוֹל אֱמַתִּי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, נִתְהַפֵּךְ לוֹ
הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי זוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶל דַּעְתּוֹ הַשְּׂגַת עוֹלָם הַבָּא, וּמְרַגֵּישׁ
אוּרוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה אֵל תַּפֵּל בְּדַעְתְּךָ

רסד אָשׁר ה' עב בַּנְחָל

כָּלֵל, רַק רְאָה לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמָךְ תְּמִיד עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׁכִינַת
עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין, שְׂאִין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכַל
עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַפֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרִטִי פְּרִטִית, וְאִין שׁוּם צַד טָבַע וּמִקְרָה כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכַל כָּל מִיגִי
מְרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק הוּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כְּפִי זְהֻמַּתוֹ
וְלִכְלוּכוֹ, שְׂצָרֶיךָ לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ. וּכְשֶׁאָדָם יוֹדַע זֹאת, אֲזַי אִין שְׂיָכִים
אֲצֻלוֹ שׁוּם יִסּוּרִין כָּלֵל (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ), כִּי יוֹדַע
שֶׁהַפֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר הַיִּסּוּרִין הוּא רַק כְּשֶׁנִּלְקַח מִמֶּנּוּ הַדַּעַת,
וְהוּא עֲנֵר לְגַמְרִי, וְאִינוֹ רוֹאֶה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל.
וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים קמו): אִין יִסּוּרִין
גְּדוּלִין וְקָשִׁין כְּעוֹרוֹן עֵינַיִם; כִּי כְּשֶׁאָדָם אִינוֹ רוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי קָשִׁים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד
מְאֹד, וְאִינוֹ יָכוֹל לְמַצֵּא אֶת מְקוֹמוֹ כָּלֵל, וּמִסְתַּוְּבַב כְּמוֹ בְּעוֹלָם
הַדְּמִיוֹן.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד אֲלִיו
יִתְבָּרַךְ, וְאִינוֹ מְאֻבָּד עֲצָמוֹ, שְׂקוּרִין פֶּאֶרְלִירֵן זִיף, חַס וְשְׁלוֹם, בְּשׁוּם
אֲפֵן שְׁבַעוּלָם וּכְשׁוּם מַצָּב, רַק מְקִיִּים מְאֻמְרָם ז"ל (תְּנֵא דְבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה,
פֶּרֶק ו'): אִם רְאִיתָ שְׂיִסּוּרִין מִמְשֻׁמְשִׁין וּבְאִין עָלֶיךָ, רוּץ לְחַדְרֵי תוֹרָה,
וּמְיָד הַיִּסּוּרִין בּוֹרְחִין מִמֶּךָ, עִין שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאָה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמָךְ בְּקַבְּעוֹת
עֵתִים לַתּוֹרָה, שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן כְּרֻצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל (עִין שִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן עו), וּמְבֹאֵר בְּאֵרֵיכוֹת בְּסֻדְרָן הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוֹ ז"ל —
קַחְהוּ מִשָּׁם; כִּי סֶפֶר זֶה הוּא נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד.

אֲקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתִּשְׁמַע בְּקוֹל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵל תִּמְשִׁיף אֶת
עֲצָמָךְ אֶל הַצֶּעֵר, חַס וְשְׁלוֹם, רַק תְּמִיד תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל
נַעַם חֶלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם חֶלְקֶךָ, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר ה' עג בְּנַחֵל רסה
ה' עג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי בְּצִרוּף...

הָאֵמֶת אֲגִיד לָךְ, שְׂאִינִי מִסְתַּכֵּל וּמַעֲיֵן בְּדַבְרֵיהֶם, רַק לְפַעֲמִים
בְּהַעֲבָרָה בְּעֵלְמָא, כְּשֶׁמְסַבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁמֵרָאִים לִי קִטְעִים
מִדַּבְרֵיהֶם...

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל הַסּוּפְרִים וְהַפּוֹתְבִים בְּעֵתוֹנִים, הֵם
עַל-פִּי-רַב אֲנָשִׁים הֶרְחוּקִים לְגַמְרֵי מִהִיָּדוּת, וְאִין לָהֶם שׁוֹם יְדִיעָה
בִּיהִדוּת, מִכָּל שַׁבֵּן שְׂאִין לָהֶם אָמוּנָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמָה גַם רַבִּם
כְּכֹלֵם בְּעֲלֵי תַאֲוֹת נְאוּף וּמְמוֹן וְכו', וְאִיךָ יְכוּלִים מַחֹת כְּאֵלוֹ לְהִבִּין
וּלְהַשִּׁיג וּלְהַסְבִּיר עַל דְּבָרִים שֶׁהוּא בְּהִדִּי כְּבִשָּׂא דְרַחֲמָנָא?! ...!

אִךְ זֹאת אֲגִיד לָךְ, שְׂצָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל רְגִשׁוֹתֵיהֶם
שֶׁל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂעֲבָרוּ אֶת הַשׁוּאָה הָאֵימָה, וְרָאוּ בְּמוֹ עֵינֵיהֶם
דְּבָרִים אֵימִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מְאֹז שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם לֹא הָיָה דְבָר כְּזֶה,
עַל-יְדֵי עַם שְׂקָרָאוּ אֶת עֲצָמָם הַתְּרַבּוּתִיִּים בְּיֹתֵר בְּמִין הָאֲנוּשִׁי,
וְאֲשֶׁר הָאֵמֶת נִתְגַּלְתָּהּ, כִּי הֵם הָעַם הַכִּי יְרוּד וּפְחוּת מִמִּין הָאֲנוּשִׁי,
מִלְּאֲכֵי חִבְּלָה וְשִׂדִּים מִמֶּשׁ.

וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, צָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֵלוֹ שְׂעֲבָרוּ אֶת הַשׁוּאָה
הָאֵימָה לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוֹ שְׂבַעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְרַחֲקוּ לַעַת עֵתָהּ
מִהִיָּדוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה רָאָה אִיךָ שֶׁהֲרִגוּ וְשָׂרְפוּ אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ
וְכו', זֶה רָאָה אִיךָ שְׂחַנְקוּ וְשַׁחֲטוּ אֶת אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכו', וְגַם עֲלֵיהֶם
עָבְרוּ עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, אֲשֶׁר רַק בְּגִסֵּי נִסִּים שְׂרָדוּ וְנִצְלוּ, וְעַל-כֵּן
הִתְקַרַח לְדוֹן אוֹתָם תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּדַרְךְ אַהֲבָה
וְחַבְּהָ יִתְרָה, וּבִאֲפֵן שֶׁל הַתְּקַרְבוּת.

וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל, תָּמִיד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִבְּעַל הַרַחֲמִים, שְׂיִשׁוּבוּ
כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה אֲמֵתִית, וְיִתְגַּלֶּה הַשְּׁלוֹם הַנִּפְלָא שֶׁל מְשִׁיחַ,

וְנִזְכָּה לְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד.

נָא וְנָא לֹא לְכַתֵּב עוֹד פַּעַם דְּבָרִים תְּרִיפִים כְּאֵלוֹ, וּמִכָּל שְׂפָן
 לֹא לְדַבֵּר דְּבוּרִים דְּוָקְרִים כְּתֻבּוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת לְאֲנָשִׁים אֲמֻלִּים
 כְּאֵלוֹ, וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁלֹּא כָּל
 אֶחָד יְכוּל לִזְמַר תּוֹכְחָה, רַק מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנְת מִשָּׁה, שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת,
 הוּא יְכוּל לְהַכְנִיס רֵיחַ טוֹב בְּהַשׁוֹמְעִים. וּבְפִרּוּשׁ אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק ב', סִימָן נב), שֶׁהַהֲכָרַח שִׁיְהִי קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עֲלָיו יִתְבָּרַךְ וְעַל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, עַיִן שָׁם.

לְדַעַתִּי, כָּל מִי שֶׁעָבַר אֶת הַשׁוֹאָה הָאֵימָה, הִיָּה צָרִיךְ לְחַבֵּר אֵיזָה
 סֵפֶר, וּלְסַפֵּר שָׁם אֶת כָּל תּוֹלְדוֹת יָמָיו וְקוּרוֹתָיו, וְיַעֲיֵד מֵה שֶׁרָאָה
 בְּעֵינָיו, כִּי קָם עַכְשָׁו דוֹר חֲדָשׁ, אֲשֶׁר לֹא יְכוּלִים לְהֶאֱמִין וּמִכָּל שְׂפָן
 לְתַאֵר, שֶׁהִיָּה דָּבָר אַכְזָרִי כְּזֶה, עַד שֶׁיֵּשׁ כְּבָר הַיּוֹם בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם
 רְשָׁעִים אַרוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא מִתְבַּיְשִׁים בְּרִישׁ גְּלִי לְהוֹכִיחַ לְכָל,
 כִּי לֹא הָיוּ דְּבָרִים מַעוֹלָם, וְהַכֵּל שֶׁקָּר וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֶמֶת עוֹד הַיּוֹם
 מְסַתּוֹבְבִים אֲלֵפִים מֵאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם מְסֻפָּרִים שֶׁנִּכְתְּבוּ בְּכַתְּבַת
 קַעֲקַע עַל יְדֵיהֶם, וּמִכָּל שְׂפָן מֵה יְהִיָּה בְּדוֹר הַבָּא?!

וְעַל-כֵּן הִיָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד יִכְתֹּב סֵפֶר, וְיַעֲיֵד בְּעֵדוֹת
 מֵה שֶׁרָאָה בְּעֵינָיו. וְדַבֵּר זֶה יְהִיָּה תּוֹעֵלֶת גְּדוּלָּה לְדוֹר הַבָּא, וּמִכָּל
 שְׂפָן וְכָל שְׂפָן כְּשִׁיכְתְּבוּ גַם אֶת הַנְּסִים שֶׁנַּעֲשׂוּ לָהֶם, אִיךָ שֶׁהֵם
 הִצְלִיחוּ לְהִשָּׁאֵר בְּהַחַיִּים, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה בְּוֹדָאֵי יְקֻדָּשׁ שָׁם שְׁמַיִם.

הַכֹּפֵל הַדָּבָר, צָרִיךְ לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת רַגְשׁוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלוֹ
 שֶׁעָבְרוּ אֶת הַשׁוֹאָה הָאֵימָה, וְלְדוֹן אוֹתָם תְּמִיד רַק לְכַף זְכוּת, אֲפִלוּ
 שֶׁעַדִּין רְחוּקִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּעֵינֵי הַקִּשְׁיוֹת וְכוּ', זֶה דְּבַר הַכְּרַחֲחִי, כִּי הָאָדָם הוּא מְצַמָּץ
 בְּדַעַתוֹ, וְאִיךָ יְכוּל לְהַבִּין דְּבַר רוּחָנִי אֵין סוּפִי, עֲצָם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ? !
 וְכִמוֹ-כֵן סוֹבֵב הַדָּבָר עַל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם

אינם כפשוטו (ועין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מב). ורבנו ז"ל אָמַר: אֲשֶׁר־מִי שָׁאִין לוֹ שׁוּם קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, רַק הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ, וּמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְאָמַר, שֶׁעַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת הַכֹּל, אֲשֶׁר־יִשְׁיַחֲזוּ בְּזֶה!

פַּעַם אַחַת נִכְנַס אִישׁ אֶחָד מֵרַגְלֵי מוֹהֲרַי"ת ז"ל, וְהוּא הָיָה מִבְּת הַמְּשֻׁפְּלִים, לוֹמְדֵי חֲכָמוֹת חִיצוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְעֻלְן. וְהִתְחִיל לְדַבֵּר מְרַב צְרוּתָיו עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהָיָה מְלֵא קִשְׁיוֹת וּטְעָנוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, מוֹהֲרַי"ת ז"ל שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל טְעָנוֹתָיו וּמְרִירוֹת לְבוֹ, וּכְשֶׁגָּמַר לְדַבֵּר — הִתְאַנַּח מוֹהֲרַי"ת ז"ל אֲנַחָה עֲמָקָה, וְשָׁאַל אוֹתוֹ: אִוְלִי תוּכַל לֹאמַר אֵיזָה רַע עָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאַתָּה כָּל-כָּף בְּכַעַס עָלָיו?! הֲלֹא אָנִי רוֹאֶה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַתָּה בְּרִיא, וַיֵּשׁ לְךָ כָּל הָאֵיבָרִים, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְקַיֵּם אוֹתָךְ. וְכִשְׁמוֹעַ הָאִישׁ אֶת דְּבָרָיו יוֹצֵאִים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת כְּזוֹ, הִתְחִיל לְבָכוֹת, וְהִתְחַרַּט מְאֹד, וְנִעְשָׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּרָה.

ה' עַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ וּנְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שָׁאַלְתוּ וְכוּ', תְּאֲמִין לִי, שְׁגָם הַיּוֹם יְכוּלִים לְזַכּוֹת לָזֶה, כְּאֲשֶׁר בְּפְרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא נִצָּחִי, הִהְכַּרְתָּ שֶׁיֵּאֲמִין שְׁגָם הַצַּדִּיקִים הֵם נִצָּחִיִּים, וּבְכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ צַדִּיקִים קְדוּשִׁים כְּמוֹ בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קצב); עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַקֵּר מַעֲלַת הַבְּעָלִי שְׂכָל וְהַבְּעָלִי הַשְּׂגָה תְּלוּי רַק כְּפִי שְׁמִחָזִיקִים אֶת עֲצָמָם, כִּי מֵה שְׂמוּבָא בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי קֹדֶם שֶׁצַּרִּיכִים לַעֲלוֹת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, הִהְכַּרְתָּ שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו הַרוּחַ

רסח אָשֶׁר ה' עה בַּנְּחָל

גָּדוֹל וְהַחֲשֵׁף וְהַעֲנֵן וְהָאֵשׁ, שְׂרָאָה יִתְזַקֵּאל יִתְזַקֵּאל קָדָם רְאוּתוֹ אֶת
הַמְּרַכֵּבָה הַעֲלִיּוֹנָה וְכוּ', זֶה סוֹבֵב גַּם הַיּוֹם, אַךְ בְּאִפְּנֵי אַחֲרֵים, וְהֵם
בְּדֶרֶךְ כָּל הַחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְהַעֲצָבוֹן וְהַדְּפֹאוֹן שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, עַד שְׂרוּאָה וְנִדְמָה לוֹ שְׂמֵרְחָקִים אוֹתוֹ וְכוּ', וּכְשֵׁי לֹא שָׁכַל,
וְהוּא מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, אֲזִי עוֹבֵר עַל הַכֹּל.

וּכְבָר אָמַר פֶּעַם מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל: לְמָה זָכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי
וְהָאֲר"י ז"ל וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְרַבְּנוֹ ז"ל? כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד
הֵיטָה לוֹ דֶּרֶךְ אַחֲרֵת בְּמַדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת, כִּי אַחֲרֵת לֹא הָיוּ מְגִיעִים
אֶל מִדְּרָגָתָם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, רְאֵה וְאַל תְּהִיָּה בְּטָלָן! וּבְרַח לָךְ
מִכָּל מִינֵי עֲצָבוֹן וְדְפֹאוֹן, וְתִרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְאַל תִּחַלֵּשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק
בְּשִׂמְחָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁמְעַת תָּמִיד כְּלֵי זִמְרָה, אֲשֶׁר מְגַבִּיהִים
אֶת הַרוּחַ וּמְרַחֲיִבִים אֶת הַדַּעַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' עה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

פֶּה תִקְבֵּל סֵךְ מֵאָה סְפָרֵי "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" שְׁזָכִיתִי לְהַדְפִּים,
וְרֵאָה לְהַפִּיֵצֵם, כִּי מֵאֵד מֵאֵד הַפְּלִיג מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל בְּמַעֲלָתָם. וְאָמַר,
שְׁהַרְבֵּה אֲנָשִׁים כְּבָר יוֹשְׁבִים בְּגֵן-עֵדֶן עַל-יְדֵי תְּפִלוֹת אֱלוֹהֵי, וְהַתְּפִלוֹת
הָאֵלוֹהִים בָּאוֹת מִשְׁעַר נו"ן, אֲשֶׁרֵי שְׁיֵאֲחִזוּ בָּהֶם!

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִקְבֵּל אֶת כָּל אֶחָד בְּסִבָּר פְּנִים
יְפוֹת, כִּי רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁוֹ, כִּי מִי שֵׁי לֹא אֲנַפִּין נְהוּרִין, נִתְרָאָה
בּוֹ פְּנֵי רַבּוֹ מִפֶּשׁ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנ"ת, חֵלֶק א', סִימָן קנג).

אֲשֶׁר ה' עַה בְּנַחֵל רַסֵּט

וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, עַל-כָּל-פָּנִים מֵהַיּוֹם הַזֶּה לְהִיטֵת
תָּמִיד בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת, פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְתִקְבֵּל אֶת כָּל בְּרִיָּה בְּסֶבֶר
פָּנִים יְפוֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (הוֹבֵא בַּיָּלְקוּט וַיְחִי, רַמְזוֹ קס): גְּדוּל
הַמַּלְבִּין שְׂנִים לְחִבְרוֹ יוֹתֵר מִמִּשְׁקֵהוּ חֶלֶב, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית מֵט, יב):
"וַיִּלְבֵּן שְׂנִים מִחֶלֶב", אֵל תִּקְרֵי לְבָן, אֲלֵא לְבוֹן שְׂנִים, עַיִן שָׁם; כִּי
כְּשֶׁמְקַבְּלִים אֶת אָדָם בְּסֶבֶר פָּנִים יְפוֹת, יְכוּלִים לְהַחֲיֹתוֹ, כִּי רַבָּם
כְּכֹלֵם מִסְתּוֹכְבִים שְׂבוּרִים, וְרוֹצִים לְשִׁמֵּעַ אוֹ לְרֹאוֹת פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת
וְדְבוּרִים טוֹבִים.

אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְקַבֵּל אֶת פְּנֵי חִבְרוֹ בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת וְשְׂמֵחוֹת,
וּמְדַבֵּר עַל לְבוֹ דְבוּרֵי נְחוּמִים, וּמְכַל שְׂכָן כְּשֶׁמְקַבֵּל אֶת אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו
וּבְנוֹתָיו בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת וְשְׂמֵחוֹת, וּמְדַבֵּר עַל לְבָם תָּמִיד דְבוּרֵי
נְחוּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אָחִי, אָחִי! שִׁים לְבָבְךָ הַיָּטִב אֶל כָּל מַה שֶׁנֶּאֱרָע בְּעוֹלָם, וְהַדְּבֵק
עֲצָמְךָ בְּאוּרוֹ יְתִבְרֵךְ, וְאִז תִּרְגִּישׁ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, וְתִבֵּן וְתִשְׁכִּיל
אִיךָ שָׁפֵל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הוּא סֶפֶר מוֹסֵר חַי, וְכֹלֵם מְעוֹרְרִים וּמְחַזְּקִים
וּמְלַמְּדִים אֶת הָאָדָם יַעֲצוֹת וְהִנְהִיגוֹת יִשְׂרָאֵל, אִיךָ לְשׁוֹב וּלְמַצֵּא אוֹתוֹ
יְתִבְרֵךְ, וְהַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאִין סוֹף עַד אִין תְּכֵלֵית, לְגַלּוֹת
לְכָל אָדָם הַזּוֹכֵה לְהַטּוֹת עֵינָיו וְאֲזַנְיוֹ אֵלָיו, סוּדוֹת וְרִזִּין דְרִזִּין, סִתְרֵי
נִסְתָּרוֹת, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ!

וְאֵל דְּבַר זֶה תּוֹכֵל לְהַגִּיעַ רַק עַל-יְדֵי בְטוּל דַּעְתְּךָ אֶל רַבְּנוֹ וַ"ל
וְשִׁקִּידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, וְלִהְיוֹת בְּצוֹתָא עִם אֲנָשָׁיו הָאֲמֵתִים
הַדְּבִקִים בּוֹ יְתִבְרֵךְ בְּאֲמֵת, אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים וְאֲשֶׁרִי דְבִקִּיהֶם!

אֲשֶׁרִינוּ, שֶׁזְכִּינוּ לְהַתְנוּדֵעַ מִרַבְּנוֹ וַ"ל וּמִתְלַמְּדֵינוּ הַקְדוּשִׁים
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁר
בְּנַחֵל שָׁם חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ, מַה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמַה
יָפֵה יִרְשָׁתְנוּ, אֲשֶׁרִינוּ!

וְעֲלִידָה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּהּ מִכַּת צְבוּעִים, אֲשֶׁר מֵרָאִים פְּנִים שֶׁל
תְּמִימוּת, וְאָרֶס הַנִּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי תַּחַת לְשׁוֹנָם, וְעוֹקְצִים וְנוֹשְׁכִים כָּל
הַבֵּא סְמוּךְ אֲלֵיהֶם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אֲחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְכַרְח מִכַּת חֲנֻפָּנִים וְכַת לְצִים
שְׂאִינָם מִקְבָּלִים פְּנֵי שְׂכִינָה כָּלֵל (סוּטָה מ.ב.), וְהַכֵּל גַּעְלָם וְנִסְתָּר מֵהֶם.

ה' עו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

שִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁבִשְׂרָתִנִּי, שְׂזָכִיתָ לְמִצָּא
אֶת בַּת זִוְגָה, וּמִמֶּשׁ חַיִּים נִפְחָתָ בִּי בְּזֶה שְׂאֵמְרָתָ, שֶׁעֲכָשׁוּ אֶתְּהָ רוּאָה
שְׁשׂוּם דְּבוּר לֹא הוֹלֵךְ לְכַטְלָהּ.

וְאוֹדוֹת הַדִּירָה וְהַרְהִיטִים וְכוּ', מִי שֶׁשָּׁמַע אֶת תְּפִלָּתְךָ אוֹדוֹת
שְׂדוּךְ, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְךָ אוֹדוֹת כָּל הַקְּשׁוּר לְזֶה. רַק תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה,
וְאִז תִּצְלִיחַ וְתִרְאֶה נְסִים נִגְלִים. וּבְאֵמֶת אִם הִיא אָדָם זוֹכָה לְהִיּוֹת
עֲקֻשָׁן עַל דְּבַר זֶה, אֵף פֶּעַם לֹא הִיא נִשְׁבֵּר, רַק תִּמְיֵד מִכָּל הַבְּעִיּוֹת
שֶׁלוֹ יִבְרַח אֲלֵיוֹ יִתְבַּרֵךְ.

עֲלִידָה לְדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יִמָּא ל.ט): אֵין אָדָם
נוֹגַע בְּמָה שֶׁמוּכָן לְחַבְרוֹ כָּלֵל; וְעַל-כֵּן מֵה לָךְ לְהַתְּפַחַד מֵאַחֵר?!
הֲלֹא שׁוֹם בְּרָה לֹא יְכוּלָה לְקַחַת דְּבַר הַשִּׁיבָה לָךְ, וְאֵלֹי אֲשֶׁר חוֹשְׁבִים
תְּמִיד שֶׁחֲבָרָם יִקַּח דְּבַר הַשִּׁיבָה לָהֶם, הֵם נִדְמִים לְסוּס הַשׁוֹתָה מִיָּם
בְּנִהָר, וְרוּאָה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁם שׁוֹתָה, כִּי הַמַּיִם הֵם כְּרָאִי, וְעַל-כֵּן
כְּשׁוֹתָהּ, הוּא בּוֹעֵט בְּרַגְלָיו הָאֲחֻרָיוֹת אֶת הַסּוּס שְׂרוּאָה, כִּי נִדְמָה

אָשֶׁר ה' עז בנחל רעא

לו שֶׁהַסּוּס שֶׁמִּשְׁתַּקֵּף יִשְׁתָּה לוֹ אֶת כָּל הַמַּיִם שֶׁשׁוֹתָהּ, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂהָ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

אִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם מְכַנְיָסִים אֶת עַצְמָם אֶל תּוֹךְ הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהַכּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲזוֹ לְעוֹלָם לֹא הָיוּ מִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, כִּי הָיוּ יוֹדְעִים, אֲשֶׁר שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְקַחַת דְּבַר הַשִּׁיף
לָהֶם.

ה' עז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֹדוֹת הָעֵסֶק שְׁרוּצָה לְפִתּוֹחַ וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּכָל דְּבַר
מִעֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֵׁישׁ לְאָדָם מְשִׁיכָה, וְהוּא מְרַגֵּישׁ שֶׁהוּא יְכוּל
לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה, אֲזִי יֵרְאֶה לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּדָבָר, וַיּוֹצִיא מֵהַכַּחַס
אֶל הַפְּעַל, וַיְבַדְּאֵי יַצְלִיחַ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לוֹ, שִׁיְהַפְּכוּ אַחֲרֵי-כֵן
אֶל הַקְּדוּשָׁה, וַיּוֹצִיא מֵהַכַּחַס אֶל הַפְּעַל אֶת הַכְּשׁוֹנוֹת שֶׁבְּעֵסֶק אֶל
עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

גַּם טוֹב מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּתוֹךְ
הַחֲנוּת, וּכְדֻרְכָם שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהָיוּ לָהֶם בְּתוֹךְ
הַחֲנוּת עֲרֻמוֹת שֶׁל סְפָרִים: מִשְׁנֵיּוֹת, תְּהִלִּים, עֵינֵי יַעֲקֹב, מִדְּרָשׁ,
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת, זֶהֲרַ וְתַקּוּנִים וְכוּ', וְכָל סֵפֶר הֵיךָ לוֹ
קִנִּיטְשׁ (קָמֵט לְסִימְנִיָּה), וּבְכָל פַּעַם שֶׁהֵיךָ לָהֶם רַק זְמַן פְּנוּי —
לְמַדּוֹ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל אָדָם יֵשׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, הַעֲקֹר שֶׁתְּהִיָּה
לוֹ אֲמוּנָה בְּעַצְמוֹ, כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁצְּרִיכִים לְהֶאֱמִין

ערב אָשר ה' עח בנחל

גם בעצמו, שהשם יתברך יש לו שעשועים גדולים ממנו, ודבר זה טובב בין בגשמי ובין ברוחני.

הדורש שלומך...

מי שיש לו חנות צריף לידע, כי זהו רק כלי להמשיך בו שפע, ולא יעשה מהכלי עקר, כי אז יעשה חורים בתוך הכלי, ויצא השפע לחוץ, חס ושלום.

ה' עח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ג.

שלום רב.

את הכסף והפדיון לנכון קבלתי.

והנה למען רפואת בתך, ראה תכף-ומיד לנסע אל ציונו הקדוש של רבי מאיר בעל הנס, ולהדליק שם נר של שמן זית, ולבקש שם הרבה רחמים, ולהרבות שם בתפלה בעבור הילדה, ואחר-כך לשפך קצת מהשמן שדלק שם, ולהביאו אל בתך, ולמרח אותה מפך רגל ועד קדקד ראשה.

והשם יתברך השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתנו, ותהיה לה רפואה שלמה, ותקום בריאה לגמרי.

ובפרטיות, כי הרופאים אמרו לך שאין תקווה, רק להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ובנדאי יתקיים כן, אם תקיים את כל זאת.

הדורש שלומך...

אָשׁוּר ה' עט בְּנַחֵל רעג
ה' עט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רב.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּכֶם, וּמְאֹד
מְאֹד אֲנִי שִׂמַּח בְּשִׂמְחָתְךָ, שֵׁשׁ לָךְ בְּעַל צְדִיק וּמְאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כָּזֶה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי
הַשִּׂמְחָה הַיָּא סְגֻלָּה גְּדוּלָּה לְהוֹלִיד בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים, וְאֶסוּר לְדַחֵק
אֶת הַשָּׂעָה, חֵס וְשְׁלוֹם.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן ט'): צְנִיעוּת בְּאִשָּׁה
מְזַכָּה לָהּ לְבָנִים הַגּוֹנִים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא מו.): שְׂבָעָה
בְּנִים הָיוּ לָהּ לְקַמְחִית, וְכָלֵן שִׁמְשׁוּ בְּכַהֲנָה גְּדוּלָּה. אָמְרוּ לָהּ
חֲכָמִים: מָה עֲשִׂית, שְׂזַכִּית לְכֹךְ? אָמְרָה לָהֶם: מִיָּמִי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת
בֵּיתִי קִלְעֵי שְׂעָרֵי. וְכָתַב רַש"י ז"ל, רְאִיתִי בְּהַש"ס יְרוּשָׁלַּיִם: "כָּל
כְּבוֹדָה בֵּית מְלֶךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה" (תְּהִלִּים מֵה, יד), אִשָּׁה
צְנוּעָה רְאוּיָה לְצֵאת מִמֶּנָּה כַּהֵן גְּדוּל הַלְּבוּשׁ מְשַׁבְּצוֹת זָהָב, עֵינֵי שָׁם.

וְאָמְרוּ (מְגִלָּה י:): כָּל כָּלָה שֶׁהִיא צְנוּעָה בְּבֵית חַמִּינָה, זוֹכָה
וְיוֹצֵאִין מִמֶּנָּה מְלָכִים וְנָבִיאִים, עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ (שָׁם דָּף יג:): בְּשֹׁכֵר
צְנִיעוּת שְׁהִיָּתָה בְּרַחֵל, זָכָתָה וְיָצָא מִמֶּנָּה שְׂאוּל, עֵינֵי שָׁם; הָרִי לָךְ,
שְׁלֹזְכוֹת לְהוֹלִיד בְּנִים הַגּוֹנִים — תְּלוּי בְּצְנִיעוּת שְׂבָאָשָׁה.

וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִיּוֹת בְּצְנִיעוּת וּלְכַסּוֹת שְׂעָרְךָ, וְכֵן לִילָךְ בְּכַגְּדִים
צְנוּעִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָכֶם בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים.

הָעֶקֶר אֵל תְּדַחֵקִי אֶת הַשָּׂעָה כְּדָרְךָ זוּגוֹת צְעִירִים, שֶׁשֶׁתְּכַף-וּמִיד
אֲחֵר הִתְחַנְּנָה, אִם לֹא מִתְעַבְּרָת, אֲזִי נַעֲשִׂים עֲצָבָנִים, וּבּוֹכִים
וּמְצֻטְעָרִים וְכוּ', וְזֶה בָּא מִפְּגַם אָמוּנָה, כִּי בּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה
וְצְדָקָה וְצְנִיעוּת וְנֵר שֶׁל שָׁמֶן זֵית — תִּזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקִיָּמִים.

עדר אֲשֶׁר ה' פּ בְּנַחַל

אם יצא לך להיות בירושלים, תלכי אל קבר רחל, ושם תבקשי רחמים אצלו יתברך, שתזכי להוליד בנים חיים וקמים, כי לבקש רחמים רבים על בנים, מקום המסגל ביותר, הוא בקבר רחל אמנו, אך העקר לא לדחק את השעה, כי בודאי לא יעזב אתכם השם יתברך.

העקר ראו לחיות באהבה גדולה, ותמיד לדון אחד את השני לכף זכות, והשם יתברך יעזר לכם תמיד, ושלוש ואהבה בבית משרה שכינה בבית.

המאחל לכם כל טוב...
הדורש שלומכם...

ה' פ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ג.

שלוש רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! עקר הפלי לקבל בו כל הטובות הרוחניות והגשמיות הוא רק מדת השלום, כמאמרם ו"ל (מסכת עקצין, פרק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחזיק ברכה אלא השלום. ואמרו (שבת י'): שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום; ואמרו (ויקרא ובה, פרשה ט', סימן ט'): כשיבוא מלך המשית, אינו פותח אלא בשלום; כי במדה זו תלויה כל הגאולה — בין ברוחני ובין בגשמי; כי כשאדם זוכה להיות בשלום עם הכל, אז נתרחב לו המחין, וכשהמחין שלו מתרחבין, אזי יכול לקבל בהם כל האורות וההשגות הרוחניות, עין לא ראתה וכו'. מה שאין כן, כשהוא חס ושלום, במחלקת, אז מפריד ומחלק את עצמו ממנו יתברך, ונשברים כלי המחין שלו לגמרי, ואין בכחו להשיג שום דבר.

אָשֶׁר ה' פ בְּנַחֲל עֵרָה

וְעַל-כֵּן הִזְהִירוּ כָּל-כָּף רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְהָאֲרָ"י ו"ל
וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ וְרַבְּנוּ ו"ל עַל אֲהַבַת חֲבָרִים, כִּי הֵם הִתְחִילוּ
לְהַמְשִׁיךְ אֶת אֹרֹו שֶׁל מְשִׁיחַ, גְּלוּי אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַגְּלוּי.
וְאֵל זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּמַדַּת הָאֲהָבָה וְהֶאֱחָדוּת וְהַשְּׁלוֹם.

וְיָדוּעַ הַסְּפוּר, שֶׁהָאֲרָ"י ו"ל רָצָה לְהִבְיֵא בְּזִמְיוֹ אֶת הַגְּאֻלָּה,
וְעַל-יְדֵי הַמַּחְלָקַת שְׁנַעֲשֶׂתָה בֵּין הַחֲבָרִים עַל-יְדֵי נְשׁוֹתֵיהֶם —
נִתְבַטַּל הַכֹּל. רֹואִים מִזֶּה גְּנוּת הַמַּחְלָקַת שְׁנַעֲשִׂית אֲפֹלוּ מְדַבְּרִים
קְטָנִים וּפְחוּתִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן מִקְנָאָה וְשִׁנְאָה, אֲשֶׁר מְלַבֵּד שְׁעוֹבָרִים
בְּכָל יַעַת וְרָגַע עַל לָאו דְּאֹרִיחָא שֶׁל "לֹא תִשְׁנֵא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְכֶךָ"
(וַיִּקְרָא יט, יז), עוֹד זֹאת שְׁנִשְׁבֵּר כְּלִי מַחוּ לְגַמְרִי, וְאִינוּ יָכוֹל לְהַשְׁיֵג
שׁוּם דְּבַר, כִּי עוֹמֵד בַּחוּץ לְגַמְרִי.

אֲחִי וְרַעֲי, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! אַתֶּם צְרִיכִים לְאַחֵז אֶת
עֲצַמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּיַחַד, וּבַפְּרָטִיּוֹת, שְׁזִכִּיתֶם בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַתְּנוּדַע מִרַבִּי
אֶמֶת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, הַמְּשִׁיךְ גְּלוּי אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה
בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, עַד אֲשֶׁר אֲפֹלוּ הַקְּטָנִים וְהַפְּחוּתִים, גַּם-כֵּן תִּהְיֶה
לָהֶם אִיזוֹ הַרְגָּשָׁה וְתַפְיֶסָה וּמַחְשָׁבָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בּוֹדְאֵי אַתֶּם צְרִיכִים
לְאַהֵב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְלְאַחֵז אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד.

וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל קָדָם שִׁיְצָא מֵעִיר בְּרִסְלָב לְנִסְעַ לְעִיר
אוּמָן לְהַסְתַּלַּק לְעֵילָא וּלְעֵילָא, עָמַד עַל פֶּתַח הַבַּיִת, וְאַחֵז בְּיָדוֹ
הַקְּדוּשָׁה אֶת הַמְּזוּזָה, וְאָמַר לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים: "דְּעוּ לָכֶם, אִם
תֵּאָחֲזוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, תּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי אֲלֵיכֶם"... וְדַבּוּר זֶה
סוֹכֵב עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְמַסֵּר נַפְשָׁכֶם לְאַחֵז אֶת עֲצַמְכֶם יַחַד תָּמִיד, וְאֵל
תִּסְתַּכְּלוּ עַל עֲוֵי פָּנִים שְׁבַדוּר מַסְטֵרָא דְּעַרְבַּ רַב, עֲוֵי נַפְשׁ כְּכֻלָּבִים,
שְׁנַתְעַרְבוּ בִּיְנֵינוּ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְנוֹבְחִים תָּמִיד עַל כָּל אִישׁ כְּשֶׁר,
וּמְכַנְיָסִים קְנָאָה וְשִׁנְאָה וּפְרוּדִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן. כָּל זֶה לְמַעַן נְסוּת
אַתְּכֶם, אִם יִשְׁכֶם אוֹהֲבִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְאִם תֵּאָחֲזוּ עֲצַמְכֶם בּוֹ
וּבְאֲנָשֵׁי הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

עליכם לדעת, כי ההתקרבות אל רבנו ו"ל תלוייה רק על-ידי שקינה רבה ונפלאה בספריו הקדושים, ולילף בדרך הקדושה של תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, והתמדה בלמוד התורה הקדושה, ולזכות לט"ל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, ולהיות תמיד בשמחה עצומה, ולרקד בכל יום רקודים על נעם חלקנו, ולכפות הרבה בעת חצות על צרות נפשנו וגלות השכינה וכו' וכו'.

ולכן ראו להתמיד בכל זה, ואל תסתכלו על אחרים כלל, רק תרגילו עצמכם לילף עם הגלוי הנפלא שגלה לנו (בתחלת לקוטי- מוהר"ן, חלק ב' בהשמטה) על-פי "אחד היה אברהם" (יחזקאל לג, כד), שאברהם אבינו הלך רק בבחינת אחד, ולא הסתפל על שום מונע ומעכב, ושמעתי מאנשי שלומנו, שבגלוי זה טוב להתנהג אפלו נגד אותם שמסתובבים בחדרו של רבנו ו"ל, לא להסתפל על שום בריה שבעולם, רק כל אחד ילף לו לדרך ובעבודתו ומדרגתו והשגתו, שבחר לעצמו בדרךיו ועצותיו הקדושות של רבנו ו"ל.

וכל זמן שתהיה ביניכם איזו קנאה, או שנאה, או מחלוקת, או תחרות, עדין אתם רחוקים לגמרי לגמרי מהקדושה, והכל דמיון והבל ורעות רוח. כי אי אפשר להשיג שום קדושה כשהוא שרוי עדין בפרוד לבבות; כי עקר התפלה תלוי רק בשלום ואהבה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט); ועקר תשוקת למוד התורה הקדושה, להיות מתמיד עצום, הוא רק על-ידי שלא ידבר על שום בר ישראל. ומכל שכן לא על החברים (עין שיחות-הר"ן, סימן צא); ועל-כן ראו מה שלפניכם, וראו באיזה פח יקוש רוצה הבעל-דבר, שהוא הפלב, ללכד אתכם. לזאת ראו לשמר את עצמכם ממנו מאד מאד, ותשברו את הרגלכם הרע של קנאה ו שנאה, ותתאחדו באחדות אחת תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו להכניס את כל מחכם ונדעתכם רק בעבודת השם יתברך: תורה ותפלה, כי יותר מזה — הכל הבל ורעות רוח. ואשרי מי שמתבודד תמיד עמו יתברך, כי אין לכם עוד נעימות וערכות יותר מדבר זה, שזיפה האדם להדביק מחשבתו בו יתברך, ולא יהיה לו שום עסק עם שום בריה. הלא האדם הזוכה

לְזֶה, אֵין לָךְ מֵאֲשֶׁר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כִּי עָקֵר הַבְּלִבּוֹלִים שְׂיִישׁ בְּעוֹלָם, הֵם
 רַק עַל-יְדֵי-זֶה שְׁמִבְלִבָּלִים אֶת עֲצָמָם מֵאֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן רָאוּ לֹא
 לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, יְהִיֶּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, רַק כָּל אֶחָד
 יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה וּבְרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים,
 אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי לִית רְעוּתָא טָבָא דְאִיתְעַבִּיד (זהר חלק ב'
 קנ-).

נָא וְנָא אֵל תְּנִיחוּ אֶצְלָכֶם שׁוֹם קִנְיָה וְשִׁנְיָה וְתַחֲרוּת וּמַחֲלָקָת
 בְּשׁוֹם אִפְּן שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל יִטְעֵה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם, שְׂיִישׁ בְּאֶחָד מֵהַדְּבָרִים
 הָאֵלוּ 'לְשֵׁם שְׂמִים' וְקִדְשָׁה, כִּי הַכֹּל פִּתּוּי הַיִּצָּר. וְכֵן דִּרְכוֹ שֶׁל יִצָּר
 הָרַע: הַיּוֹם אוֹמֵר לָךְ כֵּן, וְלִמָּחָר אוֹמֵר לָךְ כֵּן, עַד שְׂמִסִּית לְעַבֵּד
 עֲבוּדָה זָרָה (שְׁבַת קה:), שֶׁהוּא קְלָקוּל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. כִּי מִי
 שְׂמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי תִמִּיד יְהִיֶּה בְּאֵהָבָה, אֲחִנָּה וְרַעוּת עִם
 כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְקוּטט עִמָּהֶם בְּשׁוֹם אִפְּן שְׁבַעוֹלָם.
 וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא תִכְנַס בּוֹ אִיזוֹ שִׁנְיָה וְקִנְיָה, רַק כָּל אֶחָד לְדִרְכוֹ
 יִפְנֶה וְיִלָּךְ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, לְהִיּוֹת
 תִּמִּיד רַק בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הִיא
 יוֹתֵר קְלָה מֵהָעֲבוּדָה הַכִּי קְלָה בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (עֵין חֵי-מִוִּהְרִין,
 סִימָן תַּקנח); סוּף כָּל סוּף עוֹבְרִים הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, וּמֵאוּמָה לֹא נִשְׁאָר
 מֵהָאָדָם, רַק מֵה שְׁזָכָה לְחַטָּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֵילוֹ רִצּוֹנוֹת טוֹבִים,
 אֵילוֹ דְּבוּרִים טוֹבִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֵיזָה קִיּוֹם מְצוּוֹת שְׁזָכָה לְקַיֵּם,
 אֵיזָה לְמוֹד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁזָכָה לְחַטָּף בְּזֶה הָעוֹלָם. הֲלֹא יְמֵי
 שְׁנוּתֵינוּ הַבָּל הַבָּלִים, הֲבַל נִדְף.

וְעַל-כֵּן מְדוּעַ לֹא תִשְׁמְרוּ אֶת זְמַנְכֶם הַיָּקָר?! וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ
 בְּעַת יְמֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר כָּל יוֹם וַיּוֹם הוּא יוֹתֵר שָׁנָה מֵהַרְבֵּה שָׁנִים
 בְּיָמֵי זְקֻנוֹתוֹ (עֵין סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג); הֲלֹא כְּשֶׁתְּבֹאוּ לְיָמֵי
 הַזְּקֵנָה, כָּל-כֵּף תִּתְחַרְטוּ עַל הַיָּמִים הַטוֹבִים, שְׁהֵייתֶם יְכוּלִים לְנַצֵּל
 בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּבְלִיתֶם בְּהֶבֶל וְרִיק, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן. הֲלֹא לֹא
 תּוֹכְלוּ לְמַחֵל לְעֲצָמְכֶם עוֹל וְפֶשַׁע הַזֶּה, כִּי אֵין לָכֶם עוֹד הַפְּסֹד

ובזבזו כְּמוֹ הַפֶּסֶד וּבזבזו זְמַן, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְקַנּוֹתוֹ בְּשׁוֹם מָמוֹן שְׂבָעוּלָם.

הַעֲקָר עֲלֵיכֶם לְחַפֵּשׂ אַחַר נִקְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ בְּעֲצֻמוֹ הַיָּטֵב הַיָּטֵב, אִיךָ אוֹחֲזִים בְּאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן ה'); וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה זֹכִים עַל־יְדֵי הַדְּבֹר, בְּכַחֲנִת (תְּהִלִּים פֶּט, ב): "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", עַל־יְדֵי שְׂמֹדְבָרִים הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבְּרִים הַרְבֵּה מִהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אִזּוֹ זֹכִים לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן מד); וְתִכְף־וּמָיד בְּשִׂמְאִיר לְאָדָם הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, הֵינּוּ שְׂזוּכָה לְגִלּוֹי אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתְּמִיד מְרַגֵּשׁ אֶת נַעַם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה לְעֲנָה אֲמִתִּית; כִּי מֵרַב אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ נִתְבַּטֵּל כְּבוֹדוֹ לְגַמְרֵי נֶגֶד כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן יא); וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים קטו, י): "הָאֱמָנָתִי כִּי 'אֲדַבֵּר' אֲנִי 'עֲנִיתִי' מְאֹד", אִיךָ אֲזַכֶּה לְאֱמוּנָה? עַל־יְדֵי הַדְּבֹר, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲזַכֶּה לְעֲנָה. וְזֶה הָאֱמָנָתִי — עַל־יְדֵי 'כִּי אֲדַבֵּר', שֶׁאֲדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲזַכֶּה לְעֲנָה בְּשְׁלֵמוֹת, "אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד", 'עֲנִיתִי' לְשׁוֹן עֲנָה, 'מְאֹד' לְשׁוֹן (אֲבוֹת ז, ד): "מְאֹד מְאֹד הָיָה שֶׁפֵּל רוּחַ בְּפָנָי כֹּל אָדָם", עֵין שָׁם.

וּבְאֵמֶת כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, אִזִּי נַעֲשֶׂה בֶּן חוֹרִין מִמֶּשׁ; כִּי עַקֵּר עַל הַשְּׁעֵבֹד הוּא רַק עַל־יְדֵי שְׂאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל מֵה שְׂמִשְׁיָגִים יוֹתֵר רוּחְנִיּוֹת חִיּוֹת אֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר נַעֲשֶׂה חֲפָשִׁי וּבֶן חוֹרִין. כִּי אֵין עָלָיו שׁוֹם עַל גְּשָׁמִי. כְּעֵין שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת, פָּרָק ג'): 'כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל הַדָּרֵךְ אֶרְצָן; כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא, וְאֵין נִמְצָא בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, אִזִּי אֵינוֹ צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוֹם פְּעֻלָּה בְּשָׂבִיל פְּרֻנְסָה.

וְזֶהוּ הַפְּרוּשׁ "שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשָׂבִיעִית יֵצֵא לְחַפְּשֵׁי חֲנָם" (שְׁמוֹת כא, ב); יְדוּעַ כִּי הַשֵּׁשׁ שָׁנִים הֵן בְּדַגְמַת הַשְּׂשֵׁה יָמִים, יָמֵי הַחֹל, שְׂבָהֶם מְאִירוֹת הַשֵּׁשׁ סְפִירוֹת מִהַחֲסָד עַד יְסוּד, וּבְשָׂבִיעִית הוּא שְׁבַת, שֶׁאִזּוֹ מְאִירָה הַמַּלְכוּת, הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְעַל־כֵּן מְכַרְחִין

לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֲבֻדֵיךָ דָּחַל בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַבְל בְּשֶׁבֶת שְׁהִיא הָאָמוּנָה — שׁוֹבְתִין. מַה שְּׂאִין בְּן הַצְּדִיקִים מִמְּשִׁיכִים קִדְשַׁת שֶׁבֶת עַל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), עַל-יְדֵי-זֶה הֵם נִקְרָאִים בְּחִינַת 'שֶׁבֶת אַנְתָּ שֶׁבֶת דְּכֻלֶּיהָ יוֹמָא', שְׁקָרְאוּ תַלְמִידֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי אֶת רַבָּם (עִין זֶהר חֶלֶק ג' קַמַּד:); עַל-כֵּן מִי שְׂאוּחֵז עֲדִין בְּשֵׁשׁ שָׁנִים, הוּא צָרִיךְ לַעֲבֹד, אַבְל בְּשִׁבְעִית — מֵדַת הַמְּלָכוּת, שֶׁבֶת-קִדְשׁ, מִי שְׂאוּחֵז בְּמַדְרַגַּת הָאָמֶת בְּרוּרָה כָּל-כָּף, אֲזִי יֵצֵא לַחֲפְשֵׁי חֲנָם, שְׂאִינוּ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר עֲסָקִי הָעוֹלָם הַזֶּה.

וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיוּ בְּטֹלָנִים! כָּפִי שֶׁתַּתְּמִידוֹ בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּימֵי נְעוּרֵיכֶם, תְּמִיד תִּתְפַּלְלוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַתְּמִידוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִכְנִיסוּ אֶת עֲצָמְכֶם אֶל תּוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכּוּ לְצֵאת חֲפְשֵׁי חֲנָם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לַעֲשׂוֹת אֶף פַּעַם שׁוּם עֲבֻדֵיךָ דָּחַל, רַק יָקִים אֲצֻלְכֶם (יִשְׁעִיָּה ס"א, ו'): "וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֵאנְכֶם וּבְנֵי גֵכָר אֲפֻרֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם, וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ", כִּי לֹא צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת דְּבַר בְּעֲסָקִי הָעוֹלָם הַזֶּה (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), כִּי נִשְׁפָּע עָלָיו עֲצָם הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן, עִין שָׁם. וְאַפְלוּ אִם תִּצְטָרְכוּ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֲסָק, אֶף-עַל-פִּי-כֵן תִּרְאוּ לְהַפְּךְ הַכֹּל אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְתִזְכּוּ לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל דְּבַר וּבְכֹל עֲנָן בְּפֻרְטֵי פֻרְטִיּוֹת, וְתִצְאוּ לַחֲפְשֵׁי חֲנָם מִכָּל מִינֵי דְאָגוֹת וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ וּמְרִירוֹת וְכוּ', כִּי מִי שְׁמַכְנִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ עֲסָקָיו, אֲזִי אֲפְלוּ עֲבוּדוֹת גְּשָׁמִיּוֹת שְׁלוֹ מְאִירוֹת כְּמִלְאֶכֶת הַמִּשְׁכָּן (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"א), וְהוּא בְּטֹל וּמְבֹטָל לְאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיְצִיַּת וִיקִים אֶת כָּל זֹאת, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

רפ אָשֶׁר ה' פּא בּנְחָל
ה' פּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

נָא וְנָא לֹא לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי בְּיַדֵּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְיַדֵּי תִזְכֶּה עוֹד לְרֵאוֹת דְּבָרִים יְפִים בְּחַיֶּיךָ, בְּזִכּוֹת שְׂאֵתָה זֹכָה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּהַדְּפַסֵּת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים וְהַפְּצַת דַּעְתּוֹ.

אֲחֵי הַיְקָר! רַבְּנוֹ וְ"ל גְּלָה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלֵּת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שְׁכָן מִי שְׂזֹכָה לְהוֹצִיא אֶת פְּסוּפֵי מִפִּי דִיקָא, אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסִפּוֹר מַה שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן לא); וְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ שְׂזֹכָה לְהַכְנִיס אֲמוּנָה בְּעוֹלָם, הִזִּיה רַק עַל-יַדֵּי-זֶה שְׂהִיָּה הוֹלֵךְ תָּמִיד עִם פְּסוּפִין חֲזָקִים אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכַח זֶה הַכְּנִיס אֲמוּנָה בְּעוֹלָם; כִּי בְּאַמַּת כָּל מִי שְׂחֻזַּק מְאֹד בְּדָבָר זֶה, הֵינּוּ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ מְשִׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּכִסּוּפִין עֲצוּמִים, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה לְהַכְנִיס בְּאַחֲרִים, מַה שְׂאֵין בֵּן מִי שְׂאֵין לוֹ פְּסוּפִין, לְעוֹלָם לֹא יִכְנִיס בְּאַחֲרִים; כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי כְּפִי שֶׁהוּא אוֹחֵז וְכוּסֵּף, וְזֶה נִקְרָא תוֹרָה לְשִׁמָּה, שְׁלוּמֵד עַל מְנַת לְלַמְּדָה (סֵפֶה מט:), מַה שְׂאֵין בֵּן מִי שְׂאֵינוֹ רוֹצֶה לְלַמֵּד לְאַחֲרִים, זֹהִי תוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה.

וְעַל-כֵּן מִי שְׂכּוּסֵף בְּעַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַחְשַׁבְתּוֹ וְרִצּוֹנוֹ וְכִסּוּפֵי הֵם רַק לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן שׁוֹקֵד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יוֹמֵם וְלַיְלָה, אָדָם כְּזֶה בְּנִקְל לוֹ לְהַכְנִיס הָאֲרָתוֹ וְיִרְאָתוֹ בְּאַחֲרִים, מַה שְׂאֵין בֵּן מִי שְׂאֵין לוֹ פְּסוּפִים אֶל הַקְּדוּשָׁה, אֲזִי כָּל מַה שְׁלוּמֵד עִם אַחֲרִים הוּא רַק מְשַׁפֵּה וְלַחוּץ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוּם פְּעֻלָּה. וְכַעֲיֵן שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו:): כָּל אָדָם שְׂיִשׁ בּוֹ יִרְאָת שָׁמַיִם — דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין; וְאֵמְרוּ בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (פְּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת קֵלֶה): כָּל רִישָׁא דְּעַמָּא דְּלֹא אֲתַתְּקֵן הוּא בְּקַדְמִיתָא לִית עַמָּא מִתַּתְּקֵנָא, עֵין שָׁם; כִּי

אֲשֶׁר ה' פא בַּנְחַל רפא

אם הוא אינו מתקן את עצמו, איך יכול לתקן אחרים? ! ועל-כן מי שרוצה לתקן אחרים ולקרב אחרים, צריך הוא על-כל-פנים להשתוקק בכסופין עצומים אחריו ותברך, וכן צריך ללמד כל-כף הרבה, וכן להיות חזק כל-כף באמונה הקדושה, עד שיעבר אצלו כמו כלי שממלאים אותו כל-כף עם מים, עד שכבר נשפך לחוץ. כמו-כן צריך האדם למלא עצמו עם יראת שמים, עד שיעבר כל גדותיו, וישפך וימשך גם על אחרים.

ומי שאוחז במדרגה זו, הוא מצליח בקרוב רחוקים, ודבריו נעשים כמעין המתגבר בלב השומעים דבריו, ופריים ורבים.

חמדת לבבי! רק חזק ואמץ מאוד מאד, ואל תמשך את עצמך אל העצבון כרגע, ואתה צריך להיות כל-כף עסוק כל היום, עד שלא יהיה לך זמן פנוי לשום דבר. וכבר אמר התנא הקדוש (אבות פרק ב'): 'טוב תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון'; ובפרטיות אתה צריך להיות עסוק כל-כף בהדפסה והפצה, עד שלא יהיה לך זמן לדאג ולהתעצב כלל, כי בודאי לא יעזב אותך השם ותברך, כמובא במדרש (בתי מדרשות): כל מי שלבו שבור בכל יום, ורוחו נמוכה, ודבורו מועט בפיו בכל יום, עמו שכונה מהלכת, וכאלו מזבח פנוי בלבו, ומעלה עולות וזבחים עליו, עין שם.

ועל-כן ראה והבן ותשפיל מעלתך בשמים, ומה נעשה למעלה משברון לבך. ראה רק לילך תמיד עם פסופין טובים — איך יכולים להכניס את דבר רבנו ז"ל בעולם? ! איך יכולים להדפיס ולהפיץ יותר ויותר ספרי רבנו ז"ל? ! ובפרטיות הספרים החדשים, אשר הם כלים קלים ומתקים להשקות בהם למודי ועצותיו של רבנו ז"ל — לכל הקטנים והשבורים ונמוכי לב וכו'.

ורבנו ז"ל הפליג במעלת זקנתו הצדקת מרת אדל, בת הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שהיתה הולכת תמיד בכסופין אחריו ותברך, וחשבה בדעתה — איך אנפה לעשות נחת-רוח לפגיו ותברך? !

רפב אָשֶׁר ה' פב בנחל

נא ונא לא להתבלבל על כל מה שעובר עלי מחלקת וקטרוגים, בזיונות ושפיכות דמים, פי הכל לטובה, ורק בזכות זה זכיתי לחבר המון ספרים, שתהלה להשם יתברך, נתקבלו ונתפשטו בכל תפוצות ישראל במרץ גדול.

ועל-כן מה ולמה לך להתבלבל מהחרופין והגדופין שעלי?! עוונותי הרבים הטו אלה. וכבר אמר החכם: "טוב שתחרפוני ואני חי משתשבחוני ואני מת"; פי בזה שמחרפים את האדם — חיים מוסיפים לו. ורבנו ז"ל גלה לנו, כי המחלקת היא כמו מים, שמצמחת ומגדלת את האילן, שיגדל ויצמח יפה. על-כן אל תבלבל דעתך בחנם.

אחי היקר! ראה להזדרז בהדפסת ספר "אות ברית", כי הספר הזה יעשה רשם גדול בין בני הנעורים, ובפרטיות פי הוא נדפס בפורמט קטן, ויכולים להכניסו בכיס, ושם מלקטים כל המכתבים משאלות ותשובות "אשר בנחל", המדברים מפגם הברית. ועל-כן ראה להזדרז בהדפסת הספר היקר הזה.

והשם יתברך ירחם עליך, וירחיב לך תמיד.

הדורש שלומך...

ה' פב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי בצרוף המאה דולר להדפסה.

מאד מאד שמחתי, שקבעת לעצמך שעור ברבים בדברי רבנו ז"ל, אשריך ואשרי חלקך! ואין אתה יודע ויכול לשער בדעתך מעלת זה הענין — ללמד עם רבים דברי רבנו ז"ל, הלא רבנו ז"ל

אֲשֶׁר ה' פב בְּנַחֵל רפג

הוא הארת שלש ראשונות דעתיק וכו', יחידה דיחידה וכו', גלוי אלקות במדרגת אין סוף ברוך הוא ממש, ועל-כן היא זכות גדולה ללמד בעצמו דברי רבנו ז"ל, ומכל שכן עם אחרים, וזכות הרבים מסיעתו.

ואודות שאפה כותב, שהנה מדבר הדבורים ששמעת אצלי, אף אינה אומרים בשם אומרים — מה בכך? ! העקר שיתעוררו ויתחזקו אלו השומעים, וימשך לכם אליו יתברך. וכבר אמר רבנו ז"ל על כעין זה: תדברו ותדברו ואל תגידו ממי הם אלו הדבורים. מה אכפת לי אם יהודי יברך ברפת-המזון בכננה, ולא ידע שזה בא ממני? !

העקר רק לדבר דבורי אמונה, אשר הם כמים, כל מקום שרק נוגעים — מיד מתערכים, כי מה אכפת מה שמדברים, העקר שיהיו דבורי אמונה מיסדים על פי יסודות תורתנו הקדושה, ועל יסוד דברי הצדיקים הקדושים, תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ועל יסוד דבורי רבנו ז"ל.

עליך לדעת, כי לכל בר ישראל יש דבורים, ועל-כן צריך כל אחד לדבר עם חברו ביראת שמים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'). ורבנו ז"ל אמר, שעצה לבוא לגדלות המחין — להשפיל את אחרים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו); תאמין לי, שראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

נא ונא אל תבלבל דעתך בבלבולי חנם, ואל תקנא בשום ברך, ראה לדבר עם אמת, נקדת האמת שבלבך, ואז תצליח.

והשם יתברך יזכנו למלא את כל העולם פלו עם הלמודים ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, עד שיקים היעוד של: "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר

רפד אָשֶׁר ה' פג בַּנְחָל

נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ וּמְלֻכּוֹתָיו בְּכָל מְשָׁלָה, אֲשֶׁר זֹהֵי תְּכֵלִית כָּל הַבְּרִיאָה, שְׁכֵלָם יִפְּרִיאוּ אוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' פג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה לְהַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין אֲמוּנָה וְכוּ', הִיָּה טוֹב לָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ד, וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה בְּלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה נ"א, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה.

וְאוֹדוֹת "תְּקוּן הַבְּרִית", רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק לּוֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים שְׁגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן הַבְּרִית, וְאָמַר: תְּכַף-וּמִיד כְּשִׁאוּמְרִים אֶת זֶה, לֹא יִחְשַׁב עוֹד וְכוּ'. וְאָמַר, מִחֲמַת שֶׁהוּא תְּקוּן קַל, עַל-כֵּן יִהְיֶה קָשָׁה לְאָמְרוֹ, כִּי מֵרַב קְלוּתוֹ — לֹא יֵאֱמִינוּ בָּזֶה. אֲבָל בְּאֲמַת הוּא תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא, כְּמוֹכָא (לִקְוֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צב), אֲשֶׁר עוֹד לֹא נִתְּגַלָּה תְּקוּן כְּזֶה, וְיֵמִי שְׁאוּמְרוֹ, נַעֲשֶׂה מְסַבֵּב כְּמוֹ עִם פְּאַנְצִיר (שְׁרִיוֹן). וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְּקָרִים רְגִילִים לְאָמְרוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּקִבְּיעוֹת עֲצוּמָה — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקָם!

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכָּה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, בְּאִפֵּן שֶׁתִּזְכָּה לְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הָרָע, וְלֹא צְרִיכִים יוֹתֵר מִח"י פְּרָקִים לְיוֹם.

וְכֵן רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּעֵין יַעֲקֹב, כִּי אֲגִדּוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַגְּלִים מְאֹד מְאֹד לְנַפְשׁ הָאָדָם, וּבִיְתֵר הַזְּמַן תְּכַנִּיס אֶת עֲצָמְךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּבִתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְרְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד

אָשׁר ה' פד בנחל רפה

בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח בְּכָלֵי זְמַר, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֶיךָ, וַיִּשְׁלַח לְךָ
רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּתוֹךְ שְׁאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מָה אָמַר לְךָ — אִם תִּשְׁקַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, תִּזְכֶּה לְצֵאת
מִהַבּוֹץ שְׁלֵךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְכַבֵּס אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְעַל־כֵּן
אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לָרַב טוֹב
הַצָּפוֹן בְּזֶה וּבָבֵא.

ה' פד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה א' דְּרֵאשׁ חֲדָשׁ אֲדָר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסַת הַסִּפְרִים
הַקְּדוּשִׁים, סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶת אֲשֶׁר זְכִינוּ לְחַדֵּשׁ בָּהֶם.

אוֹדוֹת הַמַּצָּבָה, דַּע לְךָ שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית כ.א.):
מִצְוָה לְקַיֵּם דְּבָרֵי הַמֵּת, וּמְכַל שְׂכָן בְּנִדּוּן דִּידָן, אִם זוֹ צְנוּאָת אָבִיךָ,
אִתָּה מְכָרַח לְקַיֵּם כָּךְ, וְאִף שֶׁנִּדְמָה לְךָ כִּי זֶה לֹא נִכּוֹן, מָה אֲכַפֵּת
לְךָ, זֶה הִזָּה רְצוֹן אָבִיךָ, וְעָלֶיךָ לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל כְּבוֹד אָב.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל.א.): מְכַבְּדוּ בְּחַיָּו — מְכַבְּדוּ
בְּמוֹתוֹ. וְזֶה כְּבוֹד, כִּי רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם זֶהוּ כְּבוֹדוֹ. וְעַל־כֵּן אָסוּר לְךָ
לְהִרְהוֹר עַל דְּבָרֵי אָבִיךָ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂכָן צְוָה, רְאֵה לַעֲשׂוֹת
כְּצוּאָתוֹ.

אוֹדוֹת הַפְּלִפּוּל שֶׁכְּתִבְתָּ בְּעֶגְזְךָ בְּרַכַּת הָאָב בְּמִילַת בְּנוֹ קָדָם
בְּרַכַּת הַמּוֹהֵל, דַּע לְךָ שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה מַחְלָקַת הַפּוֹסְקִים, וּבִשְׂאֵלוֹת
וּתְשׁוּבוֹת מִהַר"ם אֶלְשַׁאקֶר (סִימָן יח) פְּלִפְל הַרְבֵּה בְּזֶה דְּבָרִים וְרֵאיוֹת
זְפוֹת, עֵינַי שָׁם.

על-כל-פְּנִים מְנַהֲגֵנוּ לְאָמְרוֹ תִּכְף-וּמִיד בְּשָׁעָה שֶׁהַמֹּהֵל עוֹשֶׂה
הַחֲתוּף, וְנִמְצָא שְׁשֻׁנֵיהֶם בְּבַת אַחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' פה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' בְּאֶדֶר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר
וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ
עַל זֶה.

אוֹדוֹת כָּל הַעֶסֶק שֶׁלְךָ, דַּע לְךָ, שְׁלֵעוֹלָם אֲסוּר לְהַצְטַעַר עַל דְּבָר
שֶׁכָּבֵר וְנֶאֱרַע וְכו'. וּכְבֹר אָמַר הַחֶכֶם: "הַעֲבֹר אֵין וְהַעֲתִיד עֲדִין
וְהַהוּה פְּהֶרֶף עֵין". וּמֵאֲמַר הָעוֹלָם יְדוּעַ: "לֹא תִבְכֶּה עַל חֶלֶב
שֶׁפוּף". הַעֲקֹר צְרִיכִים לְלַמֵּד מִזֶּה לְקַח עַל לֵהֲבֵא, וְלִהְיוֹת זִהִיר
בְּמַעֲשָׂיו כִּמָּה שְׁיִכּוֹל, כִּי מִהַעֲבֹר יְכוּלִים לְלַמֵּד עַל הַעֲתִיד, וְהַפְּשָׁלוֹן
יְלַמְדוּ לְהַצְלָחָה. עַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמְחָת אֵת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים,
וְאֵל תִּדְאָג דְּאֵגַת אֲתָמוֹל, וְעַל מָה שֶׁכָּבֵר נַעֲשֶׂה, כִּי לֹא מִחֲכָמָה בָּא
דְּבָר זֶה.

אֲקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּבִּיחַ אֶל מָה אֲנִי מְרַמֵּז לְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' פו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אָשֶׁר ה' פו בְּנַחֵל רפז

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי שְׂאֵתָה מִחֲזִיק מַעֲמֵד
בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל.

מָה אָמַר לְךָ, אָחִי הַיְקָר! רְאוּי לְךָ לִילֵךְ עִם הַגְּלוּי שְׂגָלָה לְנוּ
רַבְּנוּ ו"ל עַל-פִּי "אַחַד הִיָּה אֲבָרְהָם" (יִחְזָקָאֵל לֵג, כַּד), שְׂאֲבָרְהָם הֵלֵךְ
בְּכַחֲנִית 'אַחַד', וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם, וּבְאַמַּת מִי
שְׂרוּצָה לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְפָרְטִיּוֹת לְקִיָּם אֶת
עֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, אֲסוּר לוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם, יִהְיֶה
אֵיךְ שִׁיְהִיָּה. וּכְמוֹ שְׂאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְבָנוּ ר' יִצְחָק ו"ל, שְׂלֹא
יִסְתַּפֵּל אֶפְלוּ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ... וְכֵן יִצְיַר בְּדַעְתּוֹ כְּאֵלוּ רַק הוּא
בְּעַצְמוֹ יוֹדֵעַ מֵאַמַּת כְּזוֹ ... (כְּמוּבָא זֹאת בְּיַעֲלִים לְתַרוּפָה"); וּבְאַמַּת יְדִיעָה
זוֹ הִיא יְסוּד מוֹסֵד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי עַל-פִּי-רַב נּוֹפְלִים בְּדַעְתּוֹ
מִפְּנֵי שְׂמַתְבְּלָבְלִים מֵאַחֲרִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן הֶעֱקַר לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל
שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם — הֵן מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֵאַנְשֵׁי
הָעוֹלָם, רַק לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה,
וּבְפָרְטִיּוֹת בְּעֲנֵן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם
בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם, כְּאַשֶׁר רְאִיתִי מֵהַרְבֵּה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים,
שְׂתַמִּיד מִתְּבוּדָדִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — בֵּין בְּשִׁבְתָּם בְּבֵיתָם, וּבֵין בְּלִקְתָּם
בְּדַרְכָּם, תַּמִּיד שְׂפִתוֹתֵיהֶם הָיוּ נְעוֹת, וּמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵיהֶם
וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם! עַל-כֵּן רְאֵה גַם-כֵּן לְהַתְּמִיד בְּדַבּוֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תַּמִּיד.

וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל יוֹם
נְיוֹם: הֵן בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן" וְהֵן בְּ"סַפְרֵי-הַמְּדוּת", וְהֵן בְּ"סַפְרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת", וְהֵן בְּהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׂבִ"תֵי-מוֹהֲרַנְ"ן" וּבְ"שִׁיחוֹת-
הַר"ן", וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹר רַבְּנוּ
ו"ל עַל-יְדִי-זֶה.

וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי בְּהַבְּשׁוּרָה טוֹבָה שְׂבַשְׂרַתְּנִי, שְׂאֵתָה שׁוֹקֵד
בְּכָל יוֹם בְּלַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וְאַתָּה אוֹמֵר בְּכָל יוֹם יוֹם שְׁלָם
שֶׁל תְּהִלִּים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כג): אֲשֶׁרֵי מִי
שְׂיֵאֲכַל בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וְיִשְׂתָּה אַחֲרֵיהֶם כְּמָה מְזוֹמְרֵי
תְּהִלִּים, וְיִתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת. וְעַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵּץ מֵאֵד מֵאֵד בְּדַבְּרֵי זֶה.

גם ראה לנדב בכל יום ויום צדקה להדפסה, אשר צדקה זו עולה על כל הצדקות שבצדקת רבנו ז"ל. וכן ראה להיות לאחיעזר ולאחיסמך להיקר והנעלה ... גרו יאיר, שהוא כהיום השליח והשמש היחידי בארץ ישראל לרבנו ז"ל בעסקי ההדפסה לשם שמים, כי השאר כל פונתם רק לעשות מזה מסחר, והוא ראשו ורבו בתוך תוך העסק הקדוש הזה רק לשם שמים, והוא מסבב בחובות עצומים, על-כן ראה לעזר לו, וגם ראה לקחת ממנו ספרים, ותראה להפיצם בין חבריך, ובעקר בעירך לכל עובר ושב, ומי יתן שתדפיסו עוד פעם את ספר "מקור השמחה" ולהפיצם, כי השמחה היא היסודית בהחיים, ובה תלויה כל הגאולה, בסוד (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו", על-ידי שמחה יוצאים מכל הצרות והגליות וכו'.

ובפרטיות מי שגלפד בפגם הברית, עקר תקונו וישועתו והצלתו הוא רק על-ידי השמחה, וכל מי שגלפד כבר בחטא המזהם הזה של פגם הברית, ובפרטיות הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אי אפשר לצאת מזה רק על-ידי תקן מדת השמחה, שיראה לשמח את עצמו בכל מיני אפנים, כי עקר רפואת הנשמה הוא רק על-ידי השמחה, וישמע תמיד כלי זמר, וזה ירחיב את דעתו, ויזכה לצאת מהחשך והבוץ שגפל לתוכו.

אחי היקר! ראה להזהר לסיים את פרשת השבוע — שנים מקרא ואחד תרגום בכל שבוע, אשר הוא תקון הברית גדול מאד מאד. ואשרי מי שמחלק את פרשת השבוע לששה חלקים לששת ימי השבוע, הינו מיום ראשון עד שני, וכן להלן, וביום ששי ערב-שבת-קדש ילמד ששי שביעי, ובאפן הזה יזכה לסיים עד ערב-שבת-קדש את פרשת השבוע — שנים מקרא ואחד תרגום ופרוש רש"י ז"ל, אשר מסגל גם ליראת שמים, ובכליל שבת-קדש לחזר עוד פעם את כל פרשת השבוע בקריאת המקרא לבד, ובבקר בשעת קריאת התורה יאמר בלחש עם הבעל קורא, ואז כשאדם מסים ד' פעמים את הסדרא של פרשת השבוע, יזכה שיאיר לפני עיניו ד' אותיות הני"ה בקביעות. ובכלל — מקרא הוא מאד מאד

אָשֶׁר ה' פז בְּנַחֵל רפ"ט

מִסְגָּל לְהַנְפֹּשׁ, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה! וְכָל הַצָּרוֹת שְׁעוֹכְרוֹת עַל הָאָדָם
הֵן רַק מִחֲמַת שְׁלֵא נִזְהָר לְהַשְׁלִים פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — שְׁנַיִם מִקְרָא
וְאֶחָד תְּרַגּוּם. אֲקִנְיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁתַּהֲיֶה נִזְהָר בְּזֶה מִשְּׁבוּעַ זֶה, וְאִז
תְּרַגֵּישׁ נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹת. אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' פז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר תְּרוּמַה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת בָּנוּ, אֲקִנְיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיֵהְיֶה לָכֶם נַחַת רַב מִמֶּנּוּ, כִּי
הוּא נִמְצָא בְּמִסְגֵּרַת טוֹבָה, רַק שֶׁהוּא בְּטִבְעוֹ עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל כָּל
עֵנָן, אֲבָל אִם יוֹצִיא אֶת הָעֵקֶשׁנוֹת לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזִּי יִצְלִיחַ
מְאֹד מְאֹד.

בְּסֻעֵדַת מְלוּיָה מְלָכָה דְּבִרְנוֹ הַרְבֵּה מַעֲנִין עֵקֶשׁנוֹת, אֲשֶׁר יְדוּעַ
אֲצִלְנוּ, שְׂרַבְנוּ וְ"ל לֹא רָצָה שְׁנַתְּעַקֵּשׁ בְּשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם. וְזוֹ הִיְתָה
מִדְּתוֹ וּמִדְּרַגְתּוֹ. וּבְלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק ב', סִימָן מח) אָמַר רַבְּנוּ וְ"ל:
וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל בְּעִבּוֹדַת ה', לְבִלְתִּי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְכוּ',
עֵין שָׁם. וְהַסְּבִרְנוּ אֶת זֶה בְּאַרְיִכוֹת. וְתַמְצִיחַ הָעֵנָן, שְׂצָרִיךְ כָּל אָדָם
לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַד מְאֹד לְהַתְּקַרֵּב וּלְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַפְלוּ
שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, אֵל יִסְתַּכַּל עַל זֶה כָּלֵל.
וְאַפְלוּ שְׂשֻׁמַע כְּרוּזִין מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂמִלְאַכֵי מַעֲלָה יֵאמְרוּ לוֹ, שְׂאַיְנֶךָ
רְאוּי לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵל יֵאבְּהָ וְאֵל יִשְׁמַע לָהֶם כָּלֵל רַק יִהְיֶה
עֵקֶשׁן, שֶׁהוּא לֹא יִפְרֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם אֲפֵן שְׁבַעוּלָם כָּלֵל —
יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיֵהְיֶה. מַה שְׂאִין בֵּן בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁבַעוּלָם, אֵל יִתְעַקֵּשׁ
כָּלֵל, וְאַף שְׂיֵהְיֶה נְדָמָה לוֹ שְׂמִפְרִידִים אוֹתוֹ וְכוּ', כָּל זֶה הִיא טְעוֹת

גדולה, כל זמן שיהיה חזק שהוא מהשם יתברך, לא יפרד כלל באיזה מעמד ומצב שרק יהיה, אדם בזה לא יתעקש כבר על שום דבר, כי בכל דבר יסכים, והוא יחזר וינדק עצמו עמו יתברך.

והענין הזה הוא דרך ועצה טובה וקלה לעבר את זה העולם, כי בדרך כלל טבע של אדם להשתלט על חברו, ורוצה למלוך עליו, או רוצה לומר לו דעות, ואם יעמיד עצמו כנגדו, אזי יצא מזה ריב ומחלוקת, קנאה ושאנא ותחרות וכו', ויתמרו חזיו וחי חברו. מה שאין כן כשאדם עושה את עצמו כאלו שמיניח שישתלטו עליו, ועל הכל הוא אומר כן, ואינו מתעקש כלל, רק תמיד אומר ומודה שהצדק עם חברו, אזי לא יוכל לו שום אדם בעולם, כי חברו יחשב שהוא כבר נצחו וכו', והוא אינו יודע שהלה שוחק ממנו, ובורח לגמרי אליו יתברך.

והכלל — פי עקר העקשנות צריכים רק להתנדב בו יתברך, שתמיד ישתוקק להמשיך על עצמו ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך, ולא יהיה לו שום עסק עם שום ברך שבעולם, רק ימשיך את עצמו תמיד אליו יתברך, וידע שהשם יתברך אתו, עמו ואצלו, ותמיד ידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו. אבל יען שהאדם נמצא בזה העולם, וההכרח שיהיו לו עסקים עם אחרים, כל אחד כפי בחינתו, וכל אחד אומר לו דעות, ורוצה להשתלט עליו וכו', אזי עצתו, שלא יתעקש כלל, רק תמיד יודה לחברו, ועל-ידי-זה יעבר את הכל. וזה בכלל מאמרם (מענית כ): לעולם יהא אדם רך כקנה, ואל יהיה קשה כארו; כשאדם דבוק בו יתברך, והשרש חזק מאד מאד, ובנקדה זו הוא עקשן גדול, ששום דבר ושום ברך לא יפרידוהו ממנו יתברך, אזי יהיה תמיד רך כקנה לפני כל אחד ואחד, ואז שום רוחות שבעולם לא ישברו אותו, ואדרבה הוא יטה ויכפף את עצמו לכל רוח ולא ישבר, מאחר שבהשרש הוא חזק, מה שאין כן אם יהיה קשה כארו, עקשן לכל דבר ולכל ענין, יבוא רוח חזק ויעקרו לגמרי.

ובזה נבין את שני היסודות של רבנו ז"ל הנ"ל, שהזהיר שלא

להתעקש כָּלֵל, וְאָמַר, שְׁצָרִיכִים לִהְיוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ כַּנִּל, עֵקֶר הַעֲקֻשָׁנוֹת צָרִיכִים לְנִקְדַת הַיְהוּדוֹת, נִקְדַת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לֹא לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבָעוּלָם, רַק תְּמִיד לְדַבֵּר וּלְשַׁיחַ וּלְסַפֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיְהִיָּה עַל נִקְדַת זֶה עֵקֶשׁן גְּדוֹל, וְאִי שְׂיִדְמָה לוֹ בְּכָל פַּעַם מֵה שְׂיִדְמָה, כְּאִלּוֹ אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, וְכֵאלּוֹ אֵין צָרִיכִים לוֹ וְכוּ', הוּא יַעֲשֶׂה עִצְמוֹ כְּאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ כָּלֵל, וְלֹא יַעֲזֹב אֶת מְקוֹמוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וּבְשׁוּם אַפֵּן, מֵה שְׂאֵין כֵּן מֵה שְׂיֵשׁ לוֹ עִם כָּל בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, הֵן עִם אִשְׁתּוֹ, וְהֵן עִם יְלָדָיו, וְהֵן עִם הַשְּׂכָנִים וְהַקְּוֹנִים, תְּמִיד יְכוֹף אֶת רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר שְׂהַצְדֵּק עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִצָּרוֹת וְרָעוֹת רַבּוֹת, וְשׁוּם רוּחַ רָעָה שְׁבָעוּלָם לֹא תַעֲקֹר אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם.

וְעַנֵּן יְדִיעָה זֶה מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לְאָדָם בְּשָׁבִיל שְׁלוֹם-בֵּית. בְּדַרְךְ כָּלֵל אֲבָרְךָ חוֹשֵׁב שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַשְׁתַּלֵּט עַל אִשְׁתּוֹ, וְהִיא מְכַרַחַת לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהַשְׁלִים עִם הַמְצִיאוֹת, שְׁלֹא תְּמִיד וְלֹא בְּכָל זְמַן יְכוּלִים לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל רְצוֹנוֹ, וְאֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא עַל-פִּי-רַב מִפְּנֵי שְׂאֵין הָאָדָם מְבַטֵּל רְצוֹנוֹ אִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַק רוֹצֵה שְׂיִתְקִים רְצוֹן עִצְמוֹ, שְׂחַפֵּץ לְהַשְׁתַּלֵּט וּלְמַלֵּךְ עַל אִשְׁתּוֹ, וּמִזֶּה יוֹצֵא כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת וּמַחֲלָקוֹת וְכוּ', עַד שְׂנוֹדְמָה לוֹ שְׂעוֹשֶׂה מִצְוָה, וְהוּא 'עוֹבֵד' בְּזֶה שְׂמַתְקוּטֵט עִם אִשְׁתּוֹ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ וְאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ, כִּי כָּאֵן מִצָּא בְּעַל חוֹב הַבְּעַל-דְּבָר לְגַבּוֹת אֶת חוּבוֹ, וּמְכַשִּׁילוֹ בְּעִבּוּרֹת חֲמוּרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִכָּל הַחֲמֻרוֹת שְׁבָעוּלָם, שְׂרוֹצֵה לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ. וּבְאֵמַת דְּבָר זֶה נִמְשָׁךְ רַק מִפְּנֵי שְׂאֵין הָאָדָם מְבַטֵּל אֶת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַתְעַקֵּשׁ עִם בְּנֵי-אָדָם כָּלֵל, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא סוֹף כָּל סוֹף אִם יְהִיָּה בְּטֵל וּמְבַטֵּל אִלּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֻּלָּם יִתְבַטְּלוּ כִּנְגָדוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת, פָּרָק ב'): 'בְּטֵל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כִּדֵּי שְׂיִבְטֵל רְצוֹן אַחֲרָיִם לְרְצוֹנְךָ'; כִּי רַק בְּזֶה תִּלְוִי כָּל סוֹד הַחַיִּים, וְלַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם — לְבַטֵּל אֶת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי רַק לְרְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל נִקְדַת זֶה, שְׂאֵז מְמִילָא יִתְבַטְּלוּ כֻּלָּם נְגָדוֹ, וְלֹא שֶׁהוּא יִרְצֶה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל אַחֲרָיִם.

וּאִפְלוֹ שְׂתִהְיֶה כְּוָנְתּוֹ אֶלְךָ אֶלְפֵי אֶלְפֵי פְּעָמִים לְשָׂמִים, אִי

רצב אָשֶׁר ה' פז בַּנְחָל

אָפֶשֶׁר לְהַשְׁתַּלֵּט עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, לֹא עַל אֲשֶׁתּוֹ וְלֹא עַל בְּנָיו, וּמְכַל שֶׁפֶן לֹא עַל בְּנֵי-אָדָם, רַק צְרִיכִים לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת רְצוֹנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (סְפָרִי עֲקָב): כְּשֶׁהֵם עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ, הוּא פּוֹתַח אֶת הָאוֹצֵר, וְהֵם אוֹכְלִים וּשְׂבִיעִים; וְזֶה סוֹכֵב עַל רוּחַנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד. וְאָמְרוּ (מִדְרַשׁ שׁוּמַר טוֹב, מִשְׁלֵי ט'): כֹּל זְמַן שֶׁיִּשְׁרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ, אִף אֲנִי אֶעֱשֶׂה חֲפָצָם, עַיִן שָׁם; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, הֵינּוּ לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן לְהִתְאַחֵז בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבְרְצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט, וְלֹא לְהִתְעַקֵּשׂ עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק לְכוּף אֶת רֹאשׁוֹ, וְאִזּוּ יַעֲבֹר אֶת חַיָּו בְּקַלּוֹת וּבְנִיעִימוֹת, וְיִרְגִישׁ וְיִטְעַם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׁכִינְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי תָמִיד יִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיֵאִיר עָלָיו עֵת רְצוֹן אֲשֶׁר הוּא דִּיקָא בְּעֵת הָאֲהָבָה וְהַנְּשִׁיקִין, כְּמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי רִגְג'): בְּהִיכַל הַרְצוֹן כַּד נִשְׁקֵי דָא לְדָא כְּדִין אֲקָרִי עֵת רְצוֹן וְכוּ', עַיִן שָׁם; הֵינּוּ דִּיקָא בְּעֵת בְּטוּל אֶחָד לְהַשְׁנִי, שְׁכָל זֶה בְּחִינַת נְשִׁיקִין, שְׁמַרְב אֲהָבָתוֹ נוֹשֵׁק אוֹתוֹ, כְּדִגְמַת אֲהָבַת הָאֵב לְהַבֵּן וְכוּ', שְׁאִז דִּיקָא מִתְחַבְּרִים וְנִעֲשִׂים אֶחָד.

וְעַל-כֵּן, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רֵאָה אִיךָ שְׂאֵתָה מְהֵרָא אֶת הַצְּנוּרוֹת וְהַלְמוּדִים, בְּנֶךְ הַלּוּמֵד אֲצִלְנוּ לַמּוּדִים אֱלֹהִים, וְתַהֲלֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְשִׁתְּלֵם בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה, לוֹ אֵתָה מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וּמְרִיבִים וְדָנִים אֶת עֲצָמָם אֲצֵל רַבָּנִים וְכוּ', וְחַתְנָךְ אֲשֶׁר בָּחַר לוֹ דָּרָךְ שֶׁהִיא תְּכָלִית הַהַפּוּךְ מִכָּל הַנִּ"ל, עַד שְׁמַעְגֵן אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וּבְנֻדָּי עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', כִּי הֵלֵא סוּף כָּל סוּף הוּא בְּשֶׁר נָדָם וְלֹא מְלֻאָךְ, וְדִי לְחַפְיָמָא, לוֹ אֵתָה נוֹתֵן כָּל הַצְּדָקָה, וְאֵמְרַתְּ לִי שְׁמִסְתְּמָא יֵשׁ לוֹ דָּרָךְ כְּזוֹ ... וְצְרִיכִים לְהַבִּין אוֹתוֹ.

מֵה אָמַר לָךְ! אֵין לִי דְבוּרִים, רַק דְּבָרֵי הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה ה, כ): "הוּי הָאוֹמְרִים לְרַע טוֹב וְלְטוֹב רַע, שְׁמַיִם חֲשָׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשָׁךְ, שְׁמַיִם מֵר לְמַתָּק וּמַתָּק לְמֵר, הוּי חֲכָמִים בְּעִינֵיהֶם וְנִגְדַּד פְּנִיָּהֶם נְבוֹנִים, הוּי גְבוּרִים לְשִׁתּוֹת יַיִן וְאֲנָשֵׁי חֵיל לְמִסְךָ שְׂכָר, מְצַדִּיקֵי רֶשַׁע עֲקָב שְׁחָד וְצַדִּיקֵי צְדִיקִים יִסִּירוּ מִמֶּנּוּ"; מֵה לְעֵשׂוֹת? לְקַחוּ אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוֹ ו'ל, שֶׁהוּא אוֹרִיָּתָא דְעִתִּיקָא סְתִימָאָה, שְׁיִגְלֶה

אָשֶׁר ה' פז בְּנַחֵל רצג

מְשִׁיחַ לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְעוֹשִׂים כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ, זֶה בָּא בְּכַדּוֹ, וְזֶה בָּא בְּחִבּוּתוֹ, זֶה בְּתַלְמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּיִשְׁבִּיבָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּכוֹלֵל שְׁלוֹ, זֶה בָּא בְּמוֹשָׁב זְקֵנִים שְׁלוֹ, וְכָל אֶחָד לְבַדּוֹ וּלְדַרְכּוֹ הוֹלֵךְ, וְאֵת עֲצָמוֹ חוֹשֵׁב, שְׂמָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הִיא מְצָנָה מֵאִין כְּמוֹתָהּ, וְחִבְרוּ מֵאֵן דְּכַר שְׂמִיָּה, וְהוּא מְחַלֵּק חֶלְקֵי הָעוֹלָם הֵבֵא, חֶלְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, מִי שְׁנוֹתָן לוֹ אוֹ מִחֻזֵּיק בְּיָדוֹ, הוּא בּוֹנֶה אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שְׂאִין מִחֻזֵּיק בּוֹ, הוֹרֵס אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְכַדּוּמָה פְּטוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים, שְׁנַעֲשֶׂה כָּל הָעֲנָנִין שְׁחוּק, וַיִּשְׁחֲקוּ הַנְּעָרִים, וּבֵינֵן כֶּף מַעֲקָר הַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מִתְרַחֲקִים.

הֲלֵא מִי שְׁזוֹכָה לְבִטֵּל אֶת דְּעַתּוֹ, וְלִשְׁמַע בְּקוֹל רַבְּנוּ ז"ל, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים בְּרוּכִים יְכוֹל לְחַיּוֹת, וּמַהוּ קוֹל רַבְּנוּ ז"ל? לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ רַק לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּפְּלֵל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִיךָ מַה לַעֲשׂוֹת?! כְּבָר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּמִיד דָּף ל.ב.): שְׂטָנָא גִצַּח, וּמַה גַּם שֶׁהַשֵּׁטֶן מְלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), כְּאֵלוֹ מְצָנָה הוּא עוֹשֶׂה, כִּי גַם שֵׁטֶן נִתְפָּוֵן לְשֵׁם שְׂמִים, כְּמֵאמְרָם ז"ל (בְּבֵא בְּתָרָא טז.), וְשׁוֹכְחִים בֵּינֵן כֶּף, כִּי הוּא הַשֵּׁטֶן, הוּא הַיֵּצֶר הָרַע, הוּא הַמְּלֶאֶךָ הַמְּנוֹת (שָׁם), וְנִתְהַפֵּף הַכֹּל; אֲשֶׁר כָּל זֶה גְלוּתָנוּ הָאֲרָכָה, אֲשֶׁר מָסְרוּ כַחוֹת עֲצוּמִים לְהַשְׁקָר, שְׂיָכוֹל לְכַסּוֹת אֶת הָאֲמֶת. וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר חֲסִידִים (סִימָן תַּתְּשִׁס"ד), נוֹזוּ לְשׁוֹנוֹ שָׁם: וּבְזֶה הָעוֹלָם הֲיֵיהָ לְפַעֲמִים שְׂמִתּוֹפְחִין צְדִיק עִם שְׂאִינוֹ צְדִיק, וְנִכְנָס רוּחַ מִן הַשְּׂמִים בְּלֵב הַצְּדִיק וּמִתְעַתֵּעַ, וְעַד שְׁנוּצָח אוֹתוֹ שְׂאִינוֹ צְדִיק, כְּדִי שְׂיִהְיֶה לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא, כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּלֵן טָעוּ לְתַת כְּבוֹד לְאַחִיתָפֵל, וְהַצְּדִיק עוֹסֵק לְזִכּוֹת לוֹ וּלְזִכּוֹת אַחֲרָיו, וְהַרְשָׁע עוֹסֵק לְצַעַר אֶת הַצְּדִיק לְחֹטֵא וּלְהַחֲטִיא, וְיוֹתֵר מְצָלִיחַ הַרְשָׁע וְנִשְׁמָעִין לוֹ, וְלִטּוֹב אֵין נִשְׁמָעִין, כִּי הַדּוֹר לֹא זָכוּ לְשִׁמְעַת אֶל הַצְּדִיק, כְּאֲשֶׁר לֹא זָכוּ לְשִׁמְעַת אֶל נְבִיאֵי ה', וְשָׁמְעוּ אֶל נְבִיאֵי הַבַּעַל, אִיךָ כְּשׁוֹזְכֵין הַדּוֹר, מַעֲמִידִין לָהֶם מְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים וְנִשְׁמָעִין לוֹ, עֵין שָׁם.

אָחִי הַיְקָר! לְדַעְתִּי כְּבָר הַזְּמַן הַכִּי גְדוֹל שֶׁתִּפְקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה,

רצד אָשׁר ה' פח בנחל

איך ש'הטענו אותך ואיך אתה טועה, את "חתנך" הטענו בדרך לא טובה, וצדין הוא ומלמדו צריכים עוד להתחיל ללמד מה דעת רבנו ז"ל, ולהפוך "בנך" היקר, כבר זכה לסיים כמה פעמים "לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי הלכות", מלבד מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו', ולומד בהתמדה, ומתבודד עמו יתברך, אשריך שזכית לכן כזה!
ההכרח לקצור עתה באישון לילה.

הדורש שלומך...

ה' פח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה הזתשמ"ג.

שלום רב אָל ...

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השאלה וכו'; ראשית, אסור לנדר נדרים, ואפלו בקדשה אסור לעשות נדר שיעשה כף וכף, פן ואולי לא יוכל לעמד בזה. ואם כבר נדר אדם נדר, עליו להתירו פן יפשל בעון נדרים, שהוא חמור מאד מאד.

ואודות השאלה השנייה וכו'; תפקיד האשה בבית — לחנך את הילדים לאמונה, וזהו תפקיד חשוב מאד בחיים, ולמעלתו אין ערך. ולכן נקראת "עקרת הבית" — עקר הבית. וחקמינו הקדושים אומרים (ברכות יז): נשים במאי זכין? באקרוי בנייהו לבי כנישתא. כמה זכות הנשים? שנוטלות את הילדים לבית תלמודם, ומחכות לבעליהן, שישובו מבית המדרש. הינו נוהגות להם רשות ללמד תורה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שם): גדולה הבטחה שהבטיח הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מאנשים. וזה שכר האשה שנוטלת חלק בחלק בתורה שבעלה לומד — בזה שמעודדת ומחזקת ומשמחת אותו לילך בכל יום להתפלל במנין, ערב, בקר וצהרים, שלש תפלות: שחרית, מנחה וערבית. ומעודדת אותו שילך

רצה בנחל ה' פט אשר

ללמד בכלל, וילמד פרשת השבוע חמש ורש"י עם התרגום, ח"י פרקים משניות, דף גמרא ומפרשים, טור ושלחן ערוך. אבל תבקשו שיזכיר גם את שמה, שהלמוד הוא לזכותה; כי באמת הרבה נשים רוצות שהבעל ישאר בבית, ויפטר עמהן פטפוטי סרק. אך אין זו הדרך, כי אם יש לאשה נטיה לרוחניות, ויודעת מעלת למוד התורה, היא מדרבנת את בעלה שישב וילמד, ויבילה זמנו היקר בכל טוב אמתי ונצחי. וכן מעוררת אותו לתפלה במנגן ולהתבודדות, ואז מתחלקת עמו שנה בשנה בשכרו. אשרי האשה המסיעת לבעלה בלמוד ובתפלה ובקיום המצוות!

המברך אותך בברכת הצלחה...

ה' פט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשמ"ג.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך משבוע שעבר — לנכון קבלתי, ושמתתי לשמע הטוב ממך.

בענין זכוי הרבים ששאלת — אין למעלה מזה, ואין יכולים להסביר מעלה זו. ואומרים חכמינו הקדושים (עין תוספות ברכות לא. וארח חיים, סימן צג): העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה; לאדם יש חלישות הדעת — איך אבטל זמני בעבור אחרים? הלא אני יכול בזמן הזה ללמד ולהספיק ולסיים כל התורה כלה, ומה לי להפגס בזכוי הרבים, ולילף ולדבר עם אחרים? אך זו עצת היצר; כי מי שבוערת בו אהבה אל הקדוש-ברוך-הוא, עז רצונו ורב כסופו שכל עם ישראל יגיעו למדרגה זו — לאהב את הבורא יתברך שמו. וכתוב בזהר הקדוש (תקונים שבוהר חדש), שזו היתה מדרגת משה רבנו, שהסתובב עם מחשבה כזו — הלואי שכל עם ישראל יגיעו אל מדרגתי, שאני זוכה להפירו יתברך. וכתוב בזהר חדש (פרשת נח), שנה היה ההפרש בין נח לאברהם. נח — כשהיה היור חייב,

אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: תבנה תבה, ותכנס לתוכה עם שלשת בניך ותנצל, וכן עשה. וכשפסק המבול ונמחק העולם, יצא והקריב קרבן, והחל לבכות לפניו יתברך: "רבוננו של עולם! מה עשית?! מחית את כל העולם?! "אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: "רעיא שטאיא [רועה שוטה], עכשו אתה צועק לי?! למה לא צעקת קדם?! "לא-כן אברהם אבינו, כשאמר לו הקדוש-ברוך-הוא: "אנשי סדום רעים וחטאים מאד, ואני רוצה להפך את סדום ועמורה, פי רשעים ארורים הם, חומסים וגוזלים"; אברהם אבינו החל לבקשו יתברך: "לא, רבוננו של עולם, אתה נקרא רחום וחנון, תמחל להם, אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר, האף תספה ולא תשא להם?! חלילה לך מעשות כזה וכה, להמית צדיק עם רשע, השופט כל הארץ לא יעשה משפט?! "ויאמר ה': "אם אמצא חמשים צדיקים, ונשאתי לכל המקום בעבורם, הצדק עמך אברהם, שאציל את כלם בזכות אותם צדיקים". ולמה דיקא חמשים? אומר רש"י, היות שהיו חמש ערים בסדום, אזי בזכות עשרה צדיקים שפכל עיר ועיר יציל הקדוש-ברוך-הוא את כלם. אבל אומר לו השם יתברך: "אין חמשים צדיקים". ואברהם אינו עוזב את הקדוש-ברוך-הוא: "אולי ישנם ארבעים וחמשה צדיקים וכו' וכו', ובזכותם תציל את כל העיר". ויסף עוד לדבר אליו: "אולי ימצאון שם ארבעים, או שלשים" וכו', ואומר לו הקדוש-ברוך-הוא: "אם אמצא כזאת אצילם", וממשיך אברהם אבינו ומתעקש בתפלה — ויאמר: "אל נא יחר ה', אדברה אף הפעם, אולי ימצאו שם עשרה צדיקים, תציל בזכותם את העיר, ואל תמחה אותם". וממי מדבר? מרשעים ארורים, חומסים ועושים רע כל היום, והנה אברהם אבינו מתבודד לפניו יתברך, ורוצה לזכות את הרבים, רוצה להשיבם בתשובה. למדים מכאן מהו גדל זכוי הרבים. וכן אצל משה רבנו, בתחלה אמר לפניו יתברך (שמות ד, יג): "שלח נא ביד תשלח", כי לא רצה לילך לישראל, והקדוש-ברוך-הוא מצוהו לילך.

ובאמת מי שמזכה את הרבים, הקדוש-ברוך-הוא עוזרו, שבמעוט זמן מספיק מה שאחר עושה בזמן רב. ולכן אשרי העוסק

אֲשֶׁר ה' צ בְּנַחֵל רִצּוֹ

בְּצִרְכֵי הַרְבִּים, וְאִזּוּ יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָה וּבְכָא וּלְנַצַּח
נְצִיחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמַה ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ זְמַן רַב, אֲבָל נַעֲלַם מִמּוֹנֵי עַד עַכְשָׁו,
שֶׁמִּצָּאֲתוֹ בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא וְכו'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינֵי סֵדֶר הַפּוּרִים כְּמִנְהַג
בְּרַסְלָב. חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים עַל פּוּרִים (יְרוּשָׁלַיִם מְגִלָּה): כָּל
הַפּוֹשֵׁט יָד — נוֹתְנִים לוֹ. הֵינּוּ בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּנִתְיִנַת צְדָקָה אָדָם מְבַרֵר
אִם פְּלוֹנִי הוּא עֲנִי הַגּוֹן אִם לֹא, וְשָׂמָא יִתֵּן כֶּסֶף לְסֵתֶם רַמְאֵי
וּמִתְחַזֶּה, אֲשֶׁר עָלוּל עוֹד לַעֲשׂוֹת בְּכֶסֶפוֹ עֲבֵרוֹת וְכו'. וְלִכֵּן יִשְׁנֶה
הַלְכָה בְּהִלְכוֹת צְדָקָה אֵיךְ מְחַלְקִים צְדָקָה: קֹדֶם לְתַלְמִיד חֲכָם
שְׂיוֹשֵׁב וְלוֹמֵד וְכו' וְכו', אֲבָל בְּפּוּרִים — כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד נוֹתְנִים לוֹ,
הֵינּוּ אֵין חוֹקְרִים וְשׂוֹאֲלִים בְּאַמְתוֹת הַפּוֹשֵׁט יָד וְכו'. וּבְכַרְסְלָב
מְבַהִירִים דְּבָר זֶה בְּהִשְׁאָלָה, הֵינּוּ שְׂכָל מִי שֶׁפּוֹשֵׁט יָדוֹ בְּתַפְלָה
וּבְתַחֲנוּנִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ — נוֹתְנִים לוֹ, שֶׁמִּתְקַבֵּלֵת תְּפִלָּתוֹ וְנַעֲנִית
בְּקִשְׁתּוֹ. בְּאֲשֶׁר כָּל עֵינֵי הַפּוּרִים הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיִּוְדָעִים
שְׁנֵה הַיּוֹם בְּה"א הַיְדִיעָה, כִּי אִזּוּ פְּתוּחִים כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹכָא
מִהָאֲר"י ו"ל (פְּרִי עֵץ חַיִּים, שַׁעַר הַפּוּרִים), שֶׁבְּפּוּרִים נִתְגַּלָּה מַחֲיִן דְּאַבָּא,
וְכָל מַה שְׁאָדָם מְבַקֵּשׁ מֵאַתּוֹ יִתְבָּרַךְ — מְקַבֵּל. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עד): בְּתַחֲלָה הָיָה כָּל הַהִתְחַלּוֹת מִפְּסַח,
וְעַל-כֵּן כָּל הַמִּצְוֹת הֵן זָכָר לַיְצִיאַת מִצְרַיִם, וּמִזְכִּירִים בָּהֶן יְצִיאַת
מִצְרַיִם. וְסִיִּים רַבְּנּוּ ו"ל וְאָמַר: "וְעַכְשָׁו" ... וְלֹא סִיִּים. וְאָנוּ כֵּן יוֹדָעִים
מַה שֶׁרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר: וְעַכְשָׁו כָּל הַהִתְחַלּוֹת מִפּוּרִים, וּמִדּוּעַ? כִּי
מִיְהוּ זֶה שְׁעוֹקֵר אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? עֲמַלְק.

מהי קלפת הַמֶּן-עֲמֶלֶק? השנאת חַנּוּם, רחמנא לישזבון, מה שאנו סובלים סבל גדול כִּלְ-כָּף, גלות נוראה זה אלפים שנה, אשר הכל בא רק משנאה וטינה, שיש אחד על השני, שזהו עון שנאת חַנּוּם, שאמרו חכמינו הקדושים (יומא ט.): וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן; שזו קלפת הַמֶּן-עֲמֶלֶק. ובאמת עם ישראל מזמן היו יכולים להגאל, אם היו מתאחדים יחד. אבל לצערנו הרב, הַמֶּן-עֲמֶלֶק עושה פְּרוּדִים בֵּינֵיהֶם, והיכן שיש אנשים פְּשֻׁרִים — מפריד ומפילג בֵּינֵיהֶם. בפורים נתגלה אור כזה, ששוכחים את החשבונות הפרטיים, שותים יין, עד שעולים למחין דאבא, ומרגישים את הקדוש-ברוך-הוא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), שֶׁבְּפֻרִים אָדָם עוֹלָה לְמַעְלָה מֵהַדְּעַת, וכששוחתה, אז הוא מרגיש רק רוחניות חיות אלקות, ואז נעשית אהבת הבריות. ובמה מתבטאת גדל האהבה? במשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, ורבויו בצדקה.

ואם-כן בברסלב עקר הפורים — לשתות יין (לא שרף), כְּשֶׁלֶשׁ אַרְבַּע כּוֹסוֹת, וְלֹא יוֹתֵר, ומתחילים אז לבכות להקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, אני רוצה לשוב בתשובה שלך, רבנו של עולם, תחזיר אותי בתשובה". כי כל השנה אדם מתבייש לבכות ברבים, ואינו רוצה להיות לשחוק בעיני הבריות, אבל בפורים שותים, עד שמגיעים למדרגה כזו, עד דלא ידע בין ארור הַמֶּן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שֶׁהַדְּבֹר הוּא כְּלִי הַשֶּׁפַע, וְעַל יְדוּ מִמְּשִׁיכִים שֶׁפַע. וְלִכֵּן בְּתַפְלָה בְּפֻרִים אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁצָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע רַב, כִּי נִתְבַטְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, וְצוּעְקִים וּבּוֹכִים, וְכָכָל שְׂשׂוֹתִים יוֹתֵר, בּוֹכִים יוֹתֵר לְפָנָיו יְתָבְרָךְ. וְאֵז רּוֹאִים מֵהַ מְנַח בְּנִשְׁמָה קְדוּשָׁה זו. וְדָבָר זֶה נֶעֱשֶׂה אֲצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׂבוּכִים וּמִתְפַּלְלִים הַרְבֵּה לְפָנָיו יְתָבְרָךְ — מִתְּדַ, וּמֵאִידָךְ — שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים, וּמְשַׂמְּחִים אֲחֵרִים.

אך זאת עליך לדעת, כי ברגע שאדם שוחתה ומכה אחרים וכו', באמת הוא איננו שכור, אלא חצוף, אלא שכל השנה מתבייש לבזות את זולתו ברבים או להזיקו וכדומה, אבל בפורים שוחתה ונגמה

כְּשֶׁכּוֹר, וּמִתְחִיל לְהִרְאוֹת פְּרָצוּפוֹ הָאֲמִתִּי, שֶׁהוּא עֹז פָּנִים. וְהִפְרָשׁ זֶה רוֹאִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מִי בְּאֲמַת אִישׁ צְדִיק וְכֹשֶׁר וִירָא ה', אֲזִי עַל-יַדֵּי שְׁתִּיתוֹ בּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּמְרַבָּה בַתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, וְאִין תְּפִלָּתוֹ שָׁבָה רִיקָם. אֲשֶׁר זֶהוּ סוֹד הַפּוֹרִים, שְׁכָל הַפּוֹשֵׁט יָד — נוֹתֵנִים לוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִבְלָה אֶת יְמֵי הַפּוֹרִים כְּרֵאוֹי וְכִיאוֹת.

וְהַעֲקָר — שְׁנוּזָכָה לְפַעַל מָה שְׁאָנוּ צְרִיכִים, אֲשֶׁר בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יִשָּׁנֵם כָּל מֵינֵי הַמְּנִי"ם הָרוֹצִים לְהִרְעֵ וּלְהַזִּיק לְיִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה כְּבָר סוּף וְקֶץ לְכָל צְרוּתֵינוּ, וְתַחֲלָה וְרֵאשׁ לְפִדְיוֹן גַּפְשָׁנוּ. וַיִּקְרָם כְּבָר: "קְיָמוּ וְקַבְּלוּ" (אֶסְתֵּר ט, כז) — קְיָמוּ מָה שְׁקַבְּלוּ כְּבָר (שְׁבוּעוֹת לט), שְׁנִקְבַּל אֶת הַתּוֹרָה בְּפוֹרִים מִחֲדָשׁ.

וְזֶהוּ כָּל עֲנִין הַפּוֹרִים, שְׁמוּכָא בְּזֵהר (עִין תְּקוּנֵי זֵהר כז:), שְׂיִוִם הַפּוֹרִים גְּדוֹל יוֹתֵר מִיּוֹם הַכְּפוּרִים. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁעַבּוּדְתוֹ בְּפוֹרִים קָשָׁה בְּהִרְבָּה מֵעַבּוּדַת יוֹם הַכְּפוּרִים, כִּי בְיּוֹם כְּפוּר אָדָם יוֹשֵׁב כָּל הַיּוֹם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, בְּבִגְדֵי לְבָן, מְזַכֵּיר עֲצָמוֹ מִיּוֹם הַמִּיתָה, מְעַטֵּף בְּטָלִית, מִתְבּוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ יוֹצֵא בַּחוּץ. מָה שְׂאִין כֵּן בְּפוֹרִים, אָדָם צְרִיף לְשִׁתוֹת וְעַם כָּל זֹאת לֹא לְשִׁכַח מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אֶצֶל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּפוֹרִים הִיָּה פְּתוּחַ הַשְּׁלֶחֶן עָרוּף עַל שְׁלֶחֶנוּ, וְכָל הַזְּמַן הִיָּה רַץ וְנִכְנָס וְלוֹמֵד עוֹד סְעִיף וְעוֹד סְעִיף, אַף שְׁשִׁתָּה יֵין, וְהִיָּה עֶסוּק בְּמַצּוֹת הַיּוֹם, לֹא סָר כְּרַגְעַ מִהַשְּׁלֶחֶן עָרוּף וְכוּ'. אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְנַצֵּל אֶת יוֹם הַפּוֹרִים כְּדָבְעִי!

וְאוֹדוֹת שְׂשִׂאלָתָ בְּעֲנִין מִחֲצִית הַשָּׁקֶל. יְדוּעָה הָאֲמָרָה, כְּשֶׁהָיוּ שׂוֹאֲלִים אֶת זִקְנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תֵּאמַר, אֵיךְ הַתְּנַהֲגוּ בְּבְרִסְלָב? וְהַתּוֹרֵץ הִיָּה: תִּפְתַּח אֶת הַשְּׁלֶחֶן עָרוּף וְתִרְאָה. הֵינּוּ כִּי אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל הָיָה הַעֲקָר הַשְּׁלֶחֶן עָרוּף, וּמָה שְׂכָתוּב שָׁם — כֵּן צְרִיף לְקַיֵּם. וְאִם בַּשְּׁלֶחֶן עָרוּף כְּתוּב, שְׂמִחֲצִית הַשָּׁקֶל נוֹתֵנִים בְּמִנְחָה בַּתְּעֻנִית אֶסְתֵּר — כֶּף עוֹשִׂים. וְהַמְּנַהֵג לִתֵּן שְׁלֵשָׁה חֲצָאֵי דוֹלָרִים, כִּי זֶהוּ מְטַבֵּעַ עוֹבֵר לְסוּחֵר. וּבְרַב בְּתֵי הַכְּנֶסִיּוֹת יֵשׁ בַּצִּלְחַת שְׁלֵשָׁה חֲצָאֵי דוֹלָרִים, וּפּוֹרְטִים אוֹתָם לְשָׁקֶלִים, אוֹ לְמְטַבֵּעַ שֶׁל כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' צא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חמדת לבכי! בתחלת ההתקרבות אל רבנו ז"ל, צריכים ללמד הרבה את שיחותיו הקדושות ב"שיחות הר"ן" וב"חיי מוהר"ן", כי מוהר"ן ז"ל אמר, שהשיג מרבנו ז"ל על-ידי השיחות חלין שלו יותר מאשר התורות הגדולות ב"לקוטי מוהר"ן", ולכן אדם הרוצה להתקרב לרבנו ז"ל, שתהיה לו איזו תפיסה בו, יראה ללמד הרבה שיחותיו הקדושות, ושם יראה בגלוי את אור רבנו ז"ל, ואט אט יכנס בו האור הקדוש. ואחר-כך ישנם שני ספרים שחברם ר' אלטר טעפליקער ז"ל, הגיס של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, והם: ספר "משיבת נפש", שהוא אות התחזקות מ"לקוטי-עצות המשלש", והוא ספר נפלא מאד מאד, מחזק ומעודד ומשמח את כל הנשמות השבורות. וכן ספר "השתפכות הנפש", שמדבר הרבה מהתבודדות, ומגלה איך להתבודד לפניו יתברך. ומביא את כל שיחות רבנו ז"ל, שדבר בענין התבודדות. אשרי המתמיד בהם, אשר לרב טוב הצפון יזכה!

הדורש שלומך...

ה' צב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם הנקר, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לשמע איך שגם

אֲשֶׁר ה' צב בְּנַחֵל שֵׁא

בְּמָקוֹם רְחוֹק, עֲיָרָה קְטַנָּה בְּאִירוּפָּה, יִמָּצֵא אֶחָד שֶׁמִּשְׁתַּוְּקֵק כָּל-כֶּף לִילֵךְ בְּדַרְכֵי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וּמָה גַם שְׂזִכִּיתָ לְהוֹצִיא מֵהַפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. כִּידוּעַ לָנוּ שִׁיחַת מוֹהֲרַנְיָת ו"ל, שֶׁאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "שִׁמְעֵתִי מֵרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁעָנַשׁ הַגְּלָגוּל הוּא עָנַשׁ גְּדוֹל מְאֹד, וְאִם מִתְעַקְשִׁים עִצְמוֹם, וְאוֹמְרִים: עֲקוּט מִיט מִיר דָּא [תְּסַיְמוּ עִמִּי כְּאֵן]; הִינּוּ שִׁיעֲשׂוּ עִמִּי מָה שִׁיעֲשׂוּ, וְיִקְבַּל הָעָנַשׁ שָׁם, הָעֶקֶר לֹא לְחֹזֵר לְזֶה הָעוֹלָם — יְכוּלִים לִפְעֹל". וְסִיִּים: "אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ, שֶׁאִם אֶתְגַּלְגַּל, אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת עוֹד פֶּעַם בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, הֵייתִי מוֹכֵן לְהֶתְגַּלְגַּל"; עֲמַד וְהִתְבּוֹנֵן וּרְאֵה אֶת עִמְקֵי הַדְּבוּרִים! וְאַתָּה, אֱהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, זְכִיתָ בְּזִכִּיּוֹת חֲנֻם לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה זוֹ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי אֵין לָךְ תְּקוּן גְּדוֹל וְנִפְלָא בְּחַיִּים מְלֻזְכוֹת לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל כְּעִיר אוֹמֵן יצ"ו.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְנָא וְנָא אֵל תִּפְלֵ בְדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ לְתַקֵּן הַכֹּל, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עִצְמוֹ לְהִתְמַיֵד בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, שֶׁאֵז מְאִירִים בּוֹ פְּנֵיו, שְׂכָלוֹ וְחִכְמָתוֹ. וּבּוֹדָאֵי כָּל מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עִצְמוֹ בְּתוֹרָתוֹ, מְאִיר בּוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אוֹרוֹ.

עַל-כֵּן, אֱהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחֹזֵר הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, עַד שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בָהֶם בְּעַל-פִּיהַ מִמֶּשׁ, וְאֵז תִּרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיֶּיךָ; כִּי עֶקֶר הַהִתְקַרְבוּת אֵל רַבְּנוּ ו"ל תְּלוּיָהּ אֶף וְרַק בְּהִתְמַדָּה וּבְשִׂקִידָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

אוֹדוֹת מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זְרַע לְבִטְלָה, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְכַעַס וְלְהִיּוֹת עִצְבָּנִי (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט); וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְרְאוֹת לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ יוֹתֵר מֵהַכֹּל, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁעַד עֲכָשׁוּ הֵייתָ רְגִיל בְּמַדַּת הַכַּעַס וְהַקְּפָדוֹת, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת עַל אֲשֶׁתְּךָ, תִּרְאֶה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ עַל מַדַּת אֲרָךְ אַפִּים, לְהֶאֱרִיךְ אַפְּךָ עַל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְלְהִיּוֹת סְבֻלָן גְּדוֹל, וְזֶהוּ תְּקוּן נִפְלָא עַל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זְרַע לְבִטְלָה, כִּי כְּנֻגַד שֶׁפָּגַם

ש ב אָשֶׁר ה' צב בַּנְחָל

וְקַלְקַל בְּטַפֵּי מַחוּ, וְהוֹצִיאָם לְבִטְלָה, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה גָּרַם לוֹ לְהִיּוֹת
 בְּכַעַס וְעֶצְבָּנִי, עָלָיו לְהַפְּךְ הַכֹּל וְלְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל. וְאֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב
 מִכְּאוֹבֵי נַפְשֶׁךָ וּלְכַבְּדָךְ, שְׁמַרְבֵּי קַלְקוּל מַעֲשֵׂיךָ בְּדָבָר זֶה כִּכְרֵ קֶשֶׁה
 וְכִבְדֵי עָלֶיךָ לַעֲצֹר רוּחְךָ בַּעֲדֶךָ, אַף-עַל-פִּי-כֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן
 מַעֲשֵׂיךָ, וְלְתַקֵּן חֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, אַתָּה צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל נִקְדָּה זוֹ שֶׁל
 אָרְךְ אַפִּים שֶׁהוּא סִבְלָנוּת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן קפד), כִּי
 בְּהַחֲטֹם יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנוֹאֵף, עֵינֵי שָׁם; נִמְצָא, שֶׁבְּזֶה תְּלוּי כָּל
 עֵקֶר הַתְּקוּנָה. וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְחִיל בְּבִיתְךָ — זוֹ אֲשֶׁתְּךָ, לְהִיּוֹת
 עִמָּה בְּאַרְיִכוֹת אַפִּים וְסִבְלָנוּת גְּדוֹלָה וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד,
 כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, הֵינּוּ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר
 אֶת אִשְׁתּוֹ, כִּי (יבמות סג): דִּינֵנו שֶׁמְגַדְּלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ
 מִהַחֲטָא (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד); וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
 פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת עִמָּה תָּמִיד בְּשִׁלוּם וְאַהֲבָה, וְלְהַנְצִיל עַל יְדֵיהָ
 מִהַפְּגָם הַנוֹרָא הַזֶּה, שֶׁהוּא קַלְקוּל גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְכַדָּא וְכוּ'
 אֶפְלוּ כַּמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם וְכוּ', מֵאֲשֶׁר יָבוֹא לִיְדֵי הַחֲטָא הַנוֹרָא שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאֵל תֹּאכְלָה וְאֵל תִּשְׁמַע לְמִי שֶׁאָמַר אַחֲרֶיךָ, אַתָּה
 צָרִיךְ לְהַצִּיל אֶת נַפְשֶׁךָ מִהָאֵשׁ, וּמָה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֵר?! וּבַפְּרָטִיּוֹת
 הַמְּעִינֵי הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"א, יִרְאֶה שְׂגָם
 הַקְּטָנִים שֶׁזוּוֹגֵם בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, צָרִיכִים שֶׁמִּירָה גְּדוֹלָה לְשֹׁמֵר אֶת
 בְּרִיתָם שֶׁיִּשְׁמְרוּ אֶת עֲצָמָם עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן
 עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי זוּוֹג תְּכוּף וְכוּ', אֵין בְּזֶה אֲסוּר כָּלֵל וְכוּ', וְהוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה יֵשׁ בוֹ אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד וְכוּ'. וְעַל-כֵּן הַמְּשַׁכֵּל בְּדַעַתּוֹ,
 יְבִינֵן מֵאֲלֵיו לְשַׁקֵּל מָה יוֹתֵר חֲמוּר וּמָה נִקְרֵאת חֲמֻרָה וּמָה נִקְרֵא
 אֲסוּר. וּבְאַמֶּת יֵשׁ לִי לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה סֵפֶר.
 אֵף קֶשֶׁה וְכִבְדֵי לְכַתֵּב הַכֹּל עַל הַכֶּתֶב, מִפְּנֵי שֶׁיֵּד כָּל אֶחָד מִמְּשַׁמְשֵׁת
 בוֹ, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי סִפְרֵינוּ, תְּהִלָּה לְהֵשֵׁם יְתֻבְרָךְ, נִתְּפָשְׁטִים בְּכָל
 תְּפוצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיֵד כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בָּהֶם, עַל-כֵּן הֵחֲרַח לְקַצֹּר
 בְּמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהַאֲרִיךְ.

כִּי בְּאַמֶּת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, עוֹבְרֵי בְּעֵתִים הִלְלוּ עַל אַבְרָחָם
 הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, שֶׁמְחַנְּכִים אוֹתָם בְּחִנוּף שֶׁל שְׁטוֹת וְהֶבֶל,

אֲשֶׁר ה' צב בַּנְחָל שג

וּמִלְבִּישִׁים אֶת זֶה בְּשֵׁמוֹת: פְּרִישוֹת וְחִמְרוֹת וְקִדְשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ',
וְהַכֹּל הֵבֵל הַבָּלִים, כִּי כִנְגַד פָּגַם הַבְּרִית אֶחָד שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוֹת רוּחַ.

אַקוּהָ לְדַבֵּר בְּמִקְתָּב אַחַר בְּאַרְיכוֹת.

לַעֲת עֵתָה רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמְךָ מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה מְאֹד מְאֹד
מִהַמְדָּה הַמְגַנָּה שֶׁל כַּעַס וְקִפְיוֹת וְעֲצָבָנוּת, וּבִכְרִטְיוֹת עַל אֲשֶׁתְךָ,
וְרְאֵה לֵהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל עִמָּה, וְתִקְרַב אוֹתָהּ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבְחֻבָּה
יִתְרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִחֲמַר הָעוֹן — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה.

וְאוֹדוֹת תִּקְוֵן הַחֲטָא הַזֶּה, טוֹב מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לֹמֵר
בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶת הַתִּקְוֵן הַכֹּלְלִי, שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל לֹמֵר בְּשִׁבִיל
תִּקְוֵן הַבְּרִית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְאֵמְרוֹ בְּכָל
יוֹם וְכוּ'. וּבִכְרִטְיוֹת מִי שֶׁחֲטָא וּפָגַם הַרְבֵּה, שִׁיְהִיָּה רְגִיל לֹמֵר בְּכָל
יוֹם אֶת הַתִּקְוֵן הַכֹּלְלִי, הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרִים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה
מִמוֹהַרְנ"ת ו"ל. וְעַל כָּלֵם לַעֲשׂוֹת כָּל מִיַּגִּי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֵהִיּוֹת
אֶךְ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר מִי שְׁזוֹכָה לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, יִזְכֶּה
לְתִקְוֵן הַבְּרִית; כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּשִׁמְחָה, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִשְׁמַר אוֹתוֹ
מִפָּגַם הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט); וְעַל-יְדֵי שִׁמְחָה
יִתְרַחַב לְבוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּסְפַּר אֶת כָּל לְבָבוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר
עָלָיו לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה
מִדְּבַר זֶה; כִּי עַל-יְדֵי חֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה גִּתְעַקֵּם וְנִתְבַּלְבַּל
לְגַמְרֵי דַעְתּוֹ, וְנִפְרָד פִּיּוֹ מִמַּחּוֹ וְכוּ', וְהוּא מִנְחָ בְּסִפְקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן. אֲבָל עַל-יְדֵי עֲצַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת יִזְכֶּה לְחַבֵּר
וּלְיַחַד וּלְשַׁלֵּב אֶת שְׁבִירַת לְבוֹ וְדַעְתּוֹ וְכוּ', וְיִזְכֶּה לְתִקְוֵן נִפְלָא וְנוֹרָא
מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! הֵעֵקֵר רְאֵה לְבְרִית מִכַּעַס וְקִפְיוֹת,
וְהַחֲמֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׁגוּר בְּהֵם בְּעַל-פֶּה, וְתֹאמַר
בְּכָל יוֹם אֶת הַתִּקְוֵן הַכֹּלְלִי, הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרִים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה,

דש אָשֶׁר ה' צג בְּנַחַל

וְתִהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, עַד שֶׁתִּרְקַד מְרַב שִׁמְחָה, וְתִתְבּוֹדַד עִמּוֹ
וְתִבְרַךְ, וְאִזּוּ וְשָׁב וְרָפָא לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' צג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצוּהוּ זְכוֹר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשִׁמְחֹתִי לְשִׁמְעַ אֵת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

תִּדְעַ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כ"ד), שֶׁכָּל
הַחֹלְאֹת הוּא עַל־יְדֵי מְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצוּבוֹת, וְהַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה
גְּדוּלָּה וְכוּ'. וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכָל הַפְּחוּת לְהִיּוֹת אִךְ שִׁמַּח תָּמִיד.
כִּי טֹבֵעַ הָאָדָם לְמִשְׁךְ עֲצוּמוֹ לְמְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצוּבוֹת, מִחֲמַת פְּגָעֵי
וּמִקְרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מְלֵא יְסוּרִים, עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהִכְרִיחַ אֵת עֲצוּמוֹ
בְּכַח גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וּלְשִׁמַּח אֵת עֲצוּמוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יוּכַל,
אֲפֹלוּ בְּמֵלֵי דְשִׁטּוֹתָא וְכוּ', עַיִן שָׁם. וְעַל־כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בְּיַמֵּינוּ
אֵלוּ, שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ טִיפּ מֵאֲשֵׁינ, שֶׁיִּכּוֹלִים לְשִׁמְעַ כָּל מִינֵי כְּלֵי זִמְרָה
בְּבֵיתוֹ וְכוּ', וּבְכָל מְקוֹם רְאוּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְשִׁמְעַ כְּלֵי זִמְרָה, וְזֶה
יִשְׂרָה הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, וְיָבִיא כָּל מִינֵי רְפוּאוֹת וַיִּשְׁוּעוֹת בְּבֵית.

מְאֹד מְאֹד נְצִטְעֵרְתִּי שֶׁלֹּא בָּאתָ אֵלֵינוּ לְשִׁבְת־קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר כָּפִי
הַגְּלוּי אֶלְקוֹת שֶׁנִּתְגַּלָּה אֶצְלָנוּ בְּשִׁבְת־אֶחָת, כְּדָאֵי לְבוֹא מְסוּף הָעוֹלָם
לְשִׁבוֹת אֶצְלָנוּ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, כָּל דְּבוּרֵינוּ הֵם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְתִלְמִידוֹ
מוֹהַר"ן ז"ל, אֲשֶׁר דְּבָרֵיהֶם הֵם דְּבָרֵי עֲתִיק יוֹמִין, אוֹרֵייתָא דְּעֵתִיקָא
סְתִימָאָה דְּעֵתִידָא לְאַתְגַּלְיָא בְּהִתְגַּלוֹת מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ בְּמִהְרָה בְּיַמֵּינוּ.

אֲשֶׁר ה' צג בְּנַחֵל שֶׁה

אחי היקר! ראה להחזיק מעמד אפילו בתקופת הקטנות שלך, וראה להיות רגיל לומר בכל יום 'יום תהלים', באופן שתזכה לסיים בכל שבוע את כל התהלים, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שאמירת תהלים מסגל לתשובה, ופותח לו שערי תשובה וכו', עיין שם; ומי שרגיל באמירת תהלים זוכה ורואה נסים נגלים, כי תהלי"ם אותיות לי-תהם. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז), כי תהם הוא לשון נס, עיין שם; ועל-כך על-ידי אמירת תהלים זוכה לי תהם, שהשם יתברך יעשה לו נסים נגלים תמיד.

גם תהיה חזק בכל יום בלמוד משניות, ואם אפשר להחזיק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, אין למעלה מזה, כי משנה משנה את כל האדם לטוב, ומטהרת את נפשו, ומשפרת את הרע שנדבק בו, כי ששה סדרי משנה הוא בחינת נא"ו, שהוא צורת מקל, שמכניע את היצר הרע (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א').

בשבת-קדש זו קראנו פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק" (דברים כה), והיא מצות עשה דאורייתא, שצריכים לזכרו בפיה (עיין לקוטי-הלכות, שבת, הלכה ז', אות לב), כי צריכים להכניס היטב היטב בלב ודעתו, שידע ויבין שיש קלפת עמלק שמקרת את האדם, ומכניסה בו ספקות "היש הני"ה אם אין" (שמות יז, ז), ומשפרתו ומוליכתו שולל. והיא אורבת בכל יום יום על כל אחד ואחד מישראל. והכל בשביל הבחירה והנסיין, ואי אפשר לבטלה עד ביאת המשיח, כי בלא זה יהיה בטול הבחירה לגמרי. ועל-כך "מלחמה לה' בעמלק מדר דר", כי רק הוא יתברך לוחם עמו. וזאת אנו צריכים לדעת, באופן לצאת מכל מיני ספקות ובלבולים וקריחות — אי אפשר, כי אם ברחמיו וברב חסדיו יתברך הגדולים, ועלינו לזכור זאת תמיד.

הדורש שלומך...

שו אֲשֶׁר ה' צד בַּנְחָל
ה' צד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה' תְּשֻׁמָּה"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיֵּכָל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאִמְצוּ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי
בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵה שְׁעוֹבֵר,
וְלֹא הַקְּדִים לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רְפוּאָה לְמַכְאוּבֵינוּ, וְשִׁלַּח לָנוּ אִישׁ
חֵי אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ, וְהוּא רַבְּנוּ ז"ל, לֹא הֵינּוּ יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם
וְלְהַחְזִיק מֵעַמֵּד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם, שְׁתְּדוּנּוּ אוֹתִי לְכַף זְכוּת תְּמִיד, כִּי
רַבִּים אֲשֶׁר קָמִים עָלַי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה אֲנִי סוֹבֵל
מִמְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, צָרוֹת יִשְׂרָאֵל, מִמָּה שְׁבָאִים תְּמִיד עַל פֶּתַח בֵּיתִי
לְסַפֵּר לִי בְּעִיּוֹתֵיהֶם וְצָרוֹתֵיהֶם וּמַכְאוּבֵיהֶם וְכוּ'. וּמִמֶּשׁ נִשְׁבֵּר וְנִמְאָס
וְנִהְרַס לְבִי וּמְחֵי מְרַב צַעַר וְיִסוּרִים, כִּי קָשָׁה לְתַאֵר לָכֶם עַל הַכֶּתֶב
מֵה שְׁמִסְפָּרִים לִי בְּיוֹם אֶחָד: זֶה בְּנוֹ הַקֶּטָן מִסֶּפֶן מְנַח בְּבֵית-חֹלִים
וְנוֹטָה לְמוֹת, לֹא עָלִינוּ, וְזֶה אַחֲוֹתוֹ נִשְׁתַּגְּעָה, זֶה רוֹצִים לְזַרְקוֹ
מִהַדִּירָה שְׁלוֹ, זֶה פֶּתַח חֲנוּת וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ לוֹ, וְאֵין לוֹ לְפָרְנֵס אֶת בְּנֵי
בֵיתוֹ, זֶה נִפְצַע בְּתַאֲנֹת דְּרָכִים, וְכַמְעַט שְׁנֵהֲרַג, זֶה גָּנְבוּ לוֹ מִבֵּיתוֹ
אֶת כָּל חֲפָצָיו וְחֲפָצֵי אִשְׁתּוֹ, זֶה עוֹמֵד לְהַתְּגַרֵּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, זֶה
סוֹבֵל יִסוּרִים בְּגְרוּנוֹ, וְהַרוּפָאִים אֵינָם יוֹדְעִים מֵה לַעֲשׂוֹת לוֹ, זֶה
נוֹפֵל בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְקָשָׁה לוֹ לְצַאֲתָא, זֶה נִתְגַּרֵּשׁ
כְּבָר פְּעַמִּים, וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, זֶה נִתְיַתֵּם מֵאֲבִיו וְאִמּוֹ, וְנִשְׁאָר
יְחִידִי, וְרַעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים וְכוּ'. וְכָל זֶה הוּא רַק הַחֲצִי מֵה שְׁכַחוּ
לְפָנַי נִשְׁפָּרִי לֵב וְדַפְּאֵי רוּחַ. וְדַבֵּר זֶה סוֹבֵב יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּכָל יוֹם
וְיוֹם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִתֵּן לִי כַח בְּרוּל לְסַבֵּל כָּל זֹאת, וּמִלְבָּד מֵה
שְׁעוֹבָרִים עָלַי עוֹד יִסוּרִים מְרִים וְקָשִׁים בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ',
וְגַם לִי יֵשׁ מַכְאוּבִים וְכַאֲבִים רַבִּים וְעַגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה מִכְּמָה דְּבָרִים
הַיְדוּעִים לָכֶם, וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְדוֹן אוֹתִי תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וְהַמְקוֹם

אֲשֶׁר ה' צה בְּנַחֵל שז

יְדִין אֶתְכֶם לְכַף זְכוּת תָּמִיד, כִּי הִדֵּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, דְּנִים אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת.

מָה אָמַר לָכֶם! יְבוֹא הַיּוֹם שֶׁתִּזְכְּרוּ לְקַצֵּר אֶת הַפְּרוֹת שֶׁאַתֶּם זוֹרְעִים עֲכָשׁוּ — הֵן בְּשִׁקְיָה בַתּוֹרָה: "מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ", "רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּף", "לְקוּטֵי-מוֹהַר", לְקוּטֵי-הַלְכוּת "וְכוּ' וְכוּ', וְהֵן בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, "שְׁחֵרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב, חֲצוֹת", וְהֵן "בְּלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת וְתַהֲלִים", כְּשֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם, וְתִזְכְּרוּ לְהִתְחַתֵּן, וְלִבְנוֹת בֵּית גְּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, אִיזָה נֶעַם וְעֲרֹבוֹת יִהְיֶה לָכֶם אֲזוּ, עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁזִּכִּיתֶם לְחַטֵּף כָּאֵן בִּימֵי הַנְּעוּרִים.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֶׁאֲזוּ תִּרְגְּשׁוּ טַעַם אַחַר בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ וְ"ל, כִּי עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו וְ"ל תְּלוּיָה רַק בְּשִׁקְיָה רַבָּה, שִׁקְיָה נִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים. וְעַל-כֵּן רָאוּ לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלְנִים! וְתִבְּנוּ מִה שֶׁהִבְעַל-דְּבָר רֹצֵה לַעֲשׂוֹת מִכֶּם, וְלִכֵּן הוּא מְסִית וּמְדִיחַ אֶתְכֶם בְּכָל מִינֵי הַסְּתוֹת וּפְתוּיִים, וּבְזָה הוּא לוֹכֵד אֶתְכֶם בְּרִשְׁתּוֹ, שֶׁשֵּׁם תַּחַת רַגְלֵיכֶם, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם לְהִתְבוּדֵד הַרְּבִה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב מַחְכֶּם, וְתִבְּנוּ וְתִשְׁפִּילוּ מִה קוֹרָה בְּזָה הָעוֹלָם, וְהִיכֵן הִיא הָאֻמָּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' צה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת בָּנִים, אִם תִּזְהָרוּ בְּמִים רֵאשׁוֹנִים וּבְמִים אַחֲרוֹנִים, וְתִבְּרְכוּ בְּרַכְּתֵ-הַמְּזוֹן תָּמִיד מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, אֲזוּ תִזְכְּרוּ לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים. גַּם עֲשִׂירוֹת תְּלוּיָה בְּדְבָר זֶה, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם זוֹכִים לְדַעַת מַעֲלַת זֶה הָעִנְיָן, הָיוּ נִזְהָרִים בְּזָה מְאֹד, כִּי זֶה מְזַכֵּה לַעֲשִׂירוֹת וּבָנִים.

גַּם תִּשְׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מִמַּחֲלָקָת, שְׁלֻעוֹלָם אֶל תִּרְיֹבוּ אַחַד עִם
הַשָּׁנִי בְּשׁוּם אַפֶּן שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בֵּית שֶׁהַשְּׁלוֹם שׁוֹרָה בּוֹ, זִיו הַשְּׂכִינָה
שׁוֹרָה שָׁם. וְתִרְאוּ לְוַתֵּר אַחַד לַשָּׁנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' צו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְח
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְאֶף שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לִי הַפְּתִיבָה מֵרַב
טְרָדוֹת, כְּאֲשֶׁר אֶתָּה בְּעֲצֻמְךָ רוֹאֶה מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַי בְּכָל יוֹם בְּעֶסֶק
הַרְבִּים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲמַרְתִּי לְרוּץ דְּבָרֵי אֱלֹה לְפָנֶיךָ, אוֹלֵי תִזְכֶּה
לְהַתְעוֹרֵר וּלְהַתְחַזֵּק, וְהַעֲקֹר לְקַיָּם.

הִיָּה זֹאת קִדְּם שְׁבוּעוֹת תַּקְס"ט, שֶׁהַתְּפִשְׁטוּ הַמְּנִיעוֹת
לְמוֹתֵרנ"ת ו"ל מְאֹד מְאֹד מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְלֹא הִיָּה לוֹ שׁוּם דְּרָךְ
הַטָּבֵע לְבּוֹא אֶל רַבְּנוּ ו"ל עַל חֵג הַשְּׁבוּעוֹת, וּמֵרַב חִלּוּקַת הָעֲצָה
וְהַמְּנִיעוֹת, לֹא הִיָּה יָכוֹל לְשִׁית עֲצוֹת לְנִפְשׁוֹ, וּמֵה גַּם שֶׁעָקַר
הַמְּנִיעוֹת הִיָּה לוֹ מֵרַבְּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, כִּי יָדַע שֶׁאִם יִתְּוֹדַע לְרַבְּנוּ ו"ל,
שִׁישׁ לוֹ צָרוֹת וּמְנִיעוֹת מִהַבֵּית, הִיָּה שׁוֹלְחוֹ חֲזָרָה, וְלֹא הִיָּה מְנִיחוֹ
אֶצְלוֹ. וְעַל-כֵּן הִיָּה קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו מְאֹד מְאֹד לְשַׁבֵּר אֶת הַמְּנִיעוֹת,
עַד שֶׁלְּבִסּוֹף שֶׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת, וּכְאֵל רַבְּנוּ ו"ל לְחַג
הַשְּׁבוּעוֹת, אֶךְ יָדַע הַיֵּטֵב, שֶׁאִם יִתְּוֹדַע לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁבֵּא אֵלָיו
בְּמְנִיעוֹת וּבְחִלּוּקַת הָעֲצָה כְּזוֹ, אֲזִי בְּוַדָּאִי יִשְׁלַח אוֹתוֹ חֲזָרָה, לְזֹאת
נִתֵּן לְעֲצָמוֹ עֲצָה, וְהַתְּחַבֵּא מֵרַבְּנוּ ו"ל, וְלַעֲת עָרֵב סְמוּךְ מִמֶּשׁ, הִרְאֶה
אֶת עֲצָמוֹ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר אֲזִי כָּבֵר לֹא הִיָּה יָכוֹל רַבְּנוּ ו"ל
לְהַחֲזִירוֹ.

וְכִשְׂאֵף רָאֶה אוֹתוֹ רַבְּנוּ ו"ל, נִגַּשׁ אֵלָיו וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן:

אֲשֶׁר ה' צו בְּנַחֵל שט

"לא ידעתי שיש לך כל-כך מניעות, בודאי הייתי מחזיר אותך, אך יען שפָּכַר עֲבַרְתָּ עַל הַכֹּל — טוב יותר", "אז מען קומט אלצדינג איבער איז דאס פֿאַרט בעסער" (עין מוהרנ"ת ו"ל סימן ל"ה).

כְּמוֹ-כֵן סוֹבְבִים כָּל אֱלוֹ הַדְּבוּרִים עֲלֶיךָ, בּוֹדְאֵי עֶבֶר עֲלֶיךָ מַה שְּׁעָבַר, "כָּל מִשְׁפָּרֶיךָ וְגַלְיָה עָלַי עָבְרוּ" (תהלים מב, ח), פֶּסוּק זֶה אֲתָה יְכוּל לֹאמַר עֲלֶיךָ בְּפֹה מְלֵא, אֵילֹו צְרוֹת וּמְרִירוֹת וּמְנִיעוֹת שְׁפָכַר עָבְרוּ עֲלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, וְאֵת גְּדֹל הַרְחוּקִים מֵאֲתָנוּ, וְעַל-כֵּן כִּשְׁעֲבַרְתָּ כָּבַר עַל הַכֹּל וּבֵאתָ לְכָאן — טוב יותר.

אך עלי להתנות עמך תנאי כפול, שתדע כי אצלנו החשיבות רק תורה ותפלה, על פי דרכו הנוראה והנפלאה של רבנו ז"ל, וכן הפצת ספריו ודעתו בעולם, יותר מזה — אין אצלנו שום חשיבות ומעלה כלל. ועל-כן מי שיכול להיות במקגרת כזו, ויכול ללכת עם השביל והדרך הזה — טוב, ואם לא, אין אנו צריכים אותו כלל. כי אצלנו אין מושב זקנים, מושב לצים, בית החלמה, או בית הבראה, אדרבה אצלנו — או לומדים, או מפיצים ספרים ועוסקים בצדקה בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל.

גם עליך לדעת, באפן שיהיה תלמיד קבוע בישיבתנו, צריכים לסיים בכל חדש ששה סדרי משנה, ללמד בכל יום ח"י פָּרָקִים, וכן לסיים בכל חדש את ה"לקוטי-מוהר"ן הקדוש, וכן לסיים בכל שבוע את ספר התהלים, הינו לומר בכל יום יום שלם תהלים, ומלבד זאת שעור בחמש ורש"י והתרגום, ולסיים המדרש רבה מפּרַשַׁת השבוע, ושעור גדול בגמרא ושלחן ערוך. ועל-כן אם תוכל לקבל על עצמך העל הזה — מה טוב ומה נעים, ואם לאו — עליך לחפש לך מקום אחר.

תאמין לי, שאני יכול למלא את הבנין עם כמה מאות תלמידים, אך איני מחפש אלא תלמידים שאוחזים בעבודת השם יתברך, אשר מהם דיקא יצא 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִידוֹת' בעולם, כי הם אשר ימשיכו אור רבנו ז"ל בעולם.

שי אָשֶׁר ה' צו בְּנַחֵל

גַּם אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ לֵילֶךְ תָּמִיד בְּבִגְדֵים נְקִיִּים, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד
הַקְפִּיד רַבְּנוּ ז"ל עַל דְּבַר זֶה, עַד שֶׁאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קכז): הַבְּגָדִים הֵם בְּסוּד הַחֲשֵׁמ"ל, שֶׁהוּא שְׁמִיךָ, וְכָל הַבְּגָדִים יְהִיוּ
שְׁלֵמִים תָּמִיד וְלֹא קְרוּעִים, כִּי הוּא קִלְקוּל הַשְּׁמִיךָ, הַבְּגָדִים
בְּעֶצְמָם תּוֹבְעִים אֶת הָאָדָם, אִם לֹא נִזְהָר בְּשְׁמִירָתוֹ לְכַבְּדוֹ כְּרְאוּי
וְלְהַחְזִיקוֹ בְּנִקְיוֹת, עֵינֵי שָׁם. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: אִישׁ כִּשְׁרֵי לְהִזְהָר
שְׂיִהְיֶה מְלַבֵּשׁ כְּרְאוּי וְלֹא יְהִיֶה בְּזוּי. כִּי גַם לְהִצְדִּיק אֵין מְקַרְבֵּין
עֶצְמָן רַק עַל-יְדֵי מְלַבּוּשָׁיו, שְׁרוּאֵין שֶׁהוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָבוֹד (עֵינֵי
חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רא); וְעַל דְּבַר זֶה אָנוּ מְקַפִּידִים מְאֹד מְאֹד, כְּדֵי שֶׁלֹּא
יֵצֵא שָׁם רַע עָלֵינוּ, חֵס וְשָׁלוֹם.

אֲקוּהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְצִיּוֹת, אֲנִי בְּשָׁנָה אַחַת אֶתָּה יָכוֹל
לְהַשְׁלִים אֶת עֶצְמָךְ אֲצִלְנוּ, מֵהַ שְׁלֵא תוֹכֵל לְהַשְׁלִים עֶצְמָךְ כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ בְּמָקוֹם אַחֵר, כְּאֲשֶׁר אֶתָּה מִבֵּין מְרַחוּק.

גַּם רְאֵה לְהִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל עִמָּנוּ יַחַד בְּהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת:
"שְׁחֲרִית, מִנְחָה, מַעֲרִיב, חֲצוֹת", וְלְהַפְּנֵס אֶל הַשְּׁעוּרִים.

וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל רְצוֹנוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְהַכְנִיס לְמוֹדוֹ הַטּוֹב בְּעוֹלָם, עַדִּי עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְגַאֲלָתָנוּ
הַנִּצְחִית וְלִפְדוּת נַפְשָׁנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' צו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
"חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזְקוּ וְאִמְצוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה
עַל נַעַם חֶלְקָנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חֶלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְתִרְאוּ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד

אֲשֶׁר ה' צו בְּנַחֵל שִׂיא

מֵאֵד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁרָה וְהַקְּלָה וְהַנְּעִימָה שֶׁגֵּלָה לָנוּ רַבְּנֵינוּ
ו"ל, לְלַמֵּד כְּסִדְרָן דִּיקָא, אֲשֶׁר בְּאִפְּנֵי הַזֶּה תִּזְכּוּ לֵהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל
מְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח, וְסִימָן עו);
וְהַעֲקָר — לְטוֹבְתְּכֶם הַנְּצַחִית, רְאוּ לְהַצְנִיעַ עֲצָמְכֶם וּלְבַרַח מִכָּל
מִינֵי פְּרִסוּמִים, אֲשֶׁר רַק גּוֹרֵם צְרוּת וְיִסוּרִים רַבִּים, כְּאֲשֶׁר גֵּלָה לָנוּ
רַבְּנֵינוּ ו"ל, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עא): מִי שֶׁהוּא מְפָרְסֵם
— מִזִּיק לוֹ מְאֹד, כִּי לִפְעָמִים צָרִיךְ לְסַבֵּל יִסוּרִים בְּשָׂבִיל רַבִּים, עֵינֵי
שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאוּ תְּמִיד לְבַרַח מִכָּל מִינֵי פְּרִסוּמִים שֶׁל הַבַּל, אֲשֶׁר
גּוֹרֵם רַק חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְעִגְמַת נַפְשׁ וּמַחְלָקַת וְקִטְרוּגִים וְכו'.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַבֵּק עֲצָמְכֶם תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְכָל זְמַן שֶׁאַתֶּם דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִוָּדְעִים בִּיּוֹדֵעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה,
אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי לְעוֹלָם לֹא תִפְלוּ
מִמִּדְּרַגְתְּכֶם וּמֵעֲבוֹדַתְּכֶם שֶׁלְקַחְתֶּם עַל עֲצָמְכֶם, אֲבָל תִּכְףּ-וּמִיד
כְּשֶׁתְּסִיחוּ דַעְתְּכֶם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, חַס וְשְׁלוֹם, יַעֲבֹר עֲלֵיכֶם מֵה שֶׁיַּעֲבֹר,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

נָא וְנָא לְחִזּוּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", מִהַחֲלֶק הַשְּׂפָרָה
לְיוֹם הַזֶּה כְּפִי שֶׁחֲלַקְנוּהוּ לְיָמֵי הַחֹדֶשׁ, וְאֲזוּ יָאִיר לָכֶם כָּל הַיּוֹם בְּאִפְּנֵי
אֲחֵר לְגַמְרִי, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכּוּ גַם לִוְמַר אֶת הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-
תְּפִלוֹת" עַל הַתּוֹרוֹת שֶׁאַתֶּם זוֹכִים לְלַמֵּד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, וְאִם לֹא,
עַל-כָּל-פָּנִים תַּעֲשׂוּ בְּעֲצָמְכֶם אִיזוֹ שִׂיחָה וְתְּפִלָּה מְאוּתָן הַתּוֹרוֹת
שֶׁאַתֶּם לוֹמְדִים, וְזֶה יִזְכֶּךָ אֶת נַפְשְׁכֶם מְאֹד מְאֹד, וּמַעֲלָה שֶׁעֲשׂוּעִים
גְּדוּלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּאֲשֶׁר גֵּלָה לָנוּ רַבְּנֵינוּ ו"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן כה).

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְשַׁבֵּר וּלְכַטֵּל מַעֲצָמוֹ שׁוּם תְּאֻנָּה
רָעָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַמְשַׁכַּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּעֲצָמוֹ, וְכָל מֵה שֶׁזוֹכָה
לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן וְיִוָּתֵר מִכֵּן זוֹכָה
לְכַטֵּל אֶת הַיָּצָר הַרַע הַבוֹעֵר בּוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת תְּאֻנוֹת נְאוּף, כִּי מִי שֶׁיִּוָּדְעַ
קֶצֶת מַגְדֵּלַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, לוֹ כְּבָר אֵין שׁוּם נְסִיוֹן כָּלֵל.

שיב אשר ה' צח בנחל

וכן יותר ויותר מה שמכניס בדעתו אמתת מציאותו ותברך, יותר נתבטל ממנו התאוות והגשמיות, והוא פלו טוב, פלו חסד, פלי שום צד פעם וקפידה פלל, כי מי שנכלל במקום שצריך להפלל, הינו באין סוף, שם פלו טוב, ואין שם דין, חס ושלום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב).

העקר תמיד לקשר המחשבה אל הדבור, שזהו קשור וחובר ויחוד פל העולמות יחד, כי הפה הוא המלכות, והמחשבה הוא הבינה, וכשמתיחדים יחד, אז זוכה שיתקבלו דבריו ובקשותיו, כי נעשה לו פלי לקבל פל ההשפעות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג).

אשרינו, שיש לנו תורות פאלו ועצות פאלו, הנהגות ישרות פאלו, דרכים נפלאות ונוראות פאלו, טוב להודות להשם ותברך על פל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו!

הדורש שלומכם...

ה' צח.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר כי תשא ה'תשמ"ג.

שלום רב אל אהובי, ידיד נפשי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... נרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

שמחתי פעל פל הון ממש מרב אהבתי אליך, וגם זכיתי לשמע הבשורה טובה שנולדה לך בת למזל טוב, יעזר לך השם ולזוגתך הצנועה, שתזכו לגדלה בנקל עם שאר הילדים לתורה, לחפה ולמעשים טובים.

אחי היקר! חוק ואמן מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה. מאד מאד אני שמח שאתה חזק פבר זה שמונה שנים בלמוד ח"י פרקים משניות מדי יום ביומו, אשר

אֲשֶׁר ה' צח בְּנַחֵל שיג

מַעֲלַת זֶה הָעֲנָנִין — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְהוּא יְסוּד גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִשְׁבֵּר אֶת הָרַע שֶׁל הָאָדָם.

וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אוֹמְרִים, שְׁמָה שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַתּוֹרָה הִיא בְּצוּרַת מִקָּל וְא"ו, זֶה
סוֹבֵב עַל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִקָּל, שְׂשׂוֹבֵר אֶת הָרַע
וְהַשְּׂגָעוֹן שְׂנֹדֵבֵק בְּהָאָדָם. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, מִי שְׂחֻזֵק בְּלִמּוּד ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, מְרַגֵּישׁ טַעַם אַחַר בַּיּוֹם הַהוּא.

וְהַיּוֹם דִּבְרַתִּי עִם אַבְרָהָ אֶחָד מִמְאֲמָרֵם ו"ל (מִסֵּכַת בְּרָכוֹת דף יב:) :
רַב כַּד פָּרַע פָּרַע כְּחִיזְרָא, כִּי קָא זְקִיף זְקִיף כְּחִיזְרָא; הֵינּוּ כְּשִׁפְרַע
פָּרַע כְּמִקָּל, וּכְשִׁקָּם קָם כְּנַחֵשׁ; וְהַלְבִּשְׁנוּ בְּזֶה כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל לְמוּד
שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה. כְּשִׁפְרַע, הֵינּוּ כְּשִׁנְפֵל וְכָרַע תַּחְתּוֹ, פָּרַע כְּחִיזְרָא
— כְּמִקָּל, הֵינּוּ בְּחִינַת וְא"ו הַנ"ל, שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, עַל־יְדֵי־זֶה
כִּי זְקִיף זְקִיף כְּחִיזְרָא — שֶׁהוּא נַחֵשׁ, הֵינּוּ נַחֵשׁ בְּתַקּוּנוֹ; הֵינּוּ כִּי
עָקַר פָּגַם הַנַּחֵשׁ הִיָּה, שֶׁאָמַר וְהִסִּית "וְהִיִּיתֶם כְּאַלְקִים יוֹדְעֵי טוֹב
וְרָע" (בְּרֵאשִׁית ג, ה), כִּי זֶה הָיָה כָּל חֲטָאוֹ — לְהִסִּית אֶת הָאָדָם
שֶׁיְהִיָּה מְצִיאוֹת בְּפָנָי עֲצָמוֹ, כְּאֵלוֹ הוּא מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שֶׁזֶה עִבּוּדָה זָרָה גְמוּרָה, אֲשֶׁר זֶה הָיָה חֲטָאוֹ שֶׁל אַחַר, שֶׁרָאָה אֶת
מַט"ט כְּאֵלוֹ הוּא מְצִיאוֹת בְּפָנָי עֲצָמוֹ (חֲגִיגָה טו.), מֵה שְׂאִין בֵּן
מְשִׁי"ח יִתְקַן אֶת חֲטָא הַנַּחֵשׁ, וְיֵאִיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ בְּכָל
הָעוֹלָם כְּלוֹ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִרְגִישׁ אֶת עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהַפְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית
הַכְּלָלִיּוֹת, וְיִסְתַּכַּל בְּהַשְׁכֵּל שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר, שְׂאֵז יִפְלַל הָאָדָם לְגַמְרֵי
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִדַע שְׂאִין מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ.

וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים דִּיקָא עַל־יְדֵי בְּחִינַת וְא"ו, שֶׁהוּא מַט"ט שֵׁשֶׁה
סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, לְהַפְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז דִּיקָא יְהִיָּה הַתְקוּן הַשְּׁלֵם.

וְזֶה אֲשֶׁר רַב שֵׁשׁ"ת דִּיקָא, כִּי פָרַע פָּרַע כְּחִיזְרָא, כְּשִׁנְפֵל נִפְל
כְּמִקָּל, הֵינּוּ עִם הַשֵּׁשֶׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, שֶׁהֵם הַשֵּׁשֶׁה יָמִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה
קָם כְּחִיזְרָא, כְּנַחֵשׁ בְּתַקּוּנוֹ, שֶׁהוּא אוֹר הַשְּׂבֵת, לְגַלּוֹת שְׂגָם שֵׁשֶׁת
יְמֵי הַחַל מְקַבְּלִין מִיּוֹם הַשְּׂבֵת, עֲצָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אָשׁר ה' צט בַּנְחָל שטו
ה' צט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

תִּמְחַל לִי שְׁנֵת־אֲרָכָה תְּשׁוּבָתִי אֲלֵיכֶם, כִּי הִטְרַדוֹת שְׁעוֹבָרוֹת
עָלִי, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, מִמָּשׁ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֲנִי מְסַבֵּב
בְּתֵלָאוֹת וּבְיִסּוּרִים בְּעֶסְקֵי הַרְבִּים, אֲשֶׁר צָרְכִי עִמָּךְ מְרַבִּים, וְהַצָּרוֹת
שְׁעוֹבָרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲצַל כָּלֵלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר
כָּלֵל, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מִבְּשָׂרִים לִי בְּשׁוֹרוֹת אִיּוֹב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כָּל
אֶחָד מְסַפֵּר לִי צַעֲרוֹ וּמְכַאוֹבֵיו הַקָּשִׁים.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! תִּאֲמִין לִי, כְּשִׁזּוֹכִים לְהַכְנִיס בְּעֶצְמוֹ אֲמוֹנֹת
הַיַּחֲוֹד, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר, אֲזִי יִזְכֶּה לְהֵאָרִיךְ אִפּוֹ, וְלֹא יִהְיֶה כְּעֶסֶן
וְרִגְזוֹן, אֲשֶׁר קָלְפָה זֹו עוֹקְרַת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וּמַעֲבִירָה אוֹתוֹ עַל דַּעְתּוֹ, כִּי כָּל אָדָם שְׁכּוֹעֵס, אִם חָכֶם הוּא —
חֲכָמְתוֹ מְסֻתְלָקֶת מִמֶּנּוּ (פְּסָחִים 10); וְאָמְרוּ: כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוֹ שְׂכִינָה
אֵינָה חֲשׁוּבָה כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא עוֹד אֵלָא שְׁמִשְׁכַּח תְּלַמּוּדוֹ וּמוֹסְיָ טְפָשׁוֹת
(נְדָרִים כ"א); וְעַל־כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! רְאֵה לְעַקֵּר מִדַּת הַכּוֹעֵס מִמָּךְ, אֲשֶׁר
זֶה מְכַלֶּה אוֹתְךָ לְגַמְרֵי. וְעַקֵּר יְרִידְתְּךָ בְּפִגְמֵי הַבְּרִית נִמְשָׁךְ רַק
מִהַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל כּוֹעֵס, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גוֹרֵם לְפָגַם הַבְּרִית.
וְעַל־כֵּן אָמַר פֵּעַם רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי מִפִּירִים אֶת הַנוֹאֵף עַל־יְדֵי הָאֵף (עֵין
שִׁחוֹת־הַר"ן, סִימָן קפ"ד), כִּי עַל־יְדֵי הַחֲטָא יְכוּלִים לְהַפִּיר הַנוֹאֵף וּכְנ"ל;
עַל־יְדֵי כּוֹעֵס וּקְפִידוֹת יוֹדְעִים שֶׁהוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

וְעַל־כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! תִּדַּע כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כִּפִּי שֶׁתִּזְכֶּה לְקַדֵּשׁ
אֶת עֲצָמְךָ בַּמְּדָה הַיְקָרָה הַזֹּו שֶׁל סְבָלְנוֹת, לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל עַל כָּל
הַבָּא עָלֶיךָ, וְלֹא תִכְעַס וְלֹא תִקְפִיד כָּלֵל, מִכָּל שֶׁפָּן בְּבִיתְךָ, אֲזִי תִזְכֶּה
לְהִיּוֹת קָדוֹשׁ וְטָהוֹר בְּקַדְשַׁת הַבְּרִית, שֶׁהוּא טְהָרַת וְכוּפָה הַמַּחֲזִין, עַד

שתזכה לעלות לרום גבהי מרומים, ותזכה לטייל בכל העולמות
כמטייל בגן נהדר.

מה אמר לך, אחי היקר! כל השגתך ומדרגתך תלויה רק איך
שתזכה לאחזו במדה היקרה של סבלנות, ולברח מפעם וקפידות.
וידועים דברי רבנו הגדול הרמב"ם ז"ל בפרק ב' מהלכות דעות,
הלכה ב': מי שהוא בעל חמה, אומרים לו להנהיג עצמו, שאם
הפה וקלל לא ירגיש כלל, וילך בדרך זו זמן מרבה, עד שיתעקר
החמה מלבו, עין שם; ועל-פן יעז שגלפדת בעון החמור פגם
הברית זה ימים ושנים, ועל-ידי-זה נעשית עצבני מאד מאד, שקורין
נערוויז, עד שכל דבר קטן מעצבן אותך, ובפרטיות בבית בהנהגתך
בינך לבין אשתך ובניך, על-פן עליך לעבד עכשו רק על נקדה זו,
לעקר ממך את מדת הפעם, ותהיה כמת ממש, אשר אינו מרגיש
כלל בעלבון וצער שמעליבים ומצערים אותו, וכה תעבד על נקדה
זו משך שנה שלמה, לא להיות בכעס בשום אופן על שום דבר יהיה
איך שיהיה.

ונאני יודע שדבר זה יבוא לך בקשי גדול, כי מרב בלבול דעתך
ורע הרגלותך בפגם הברית, אתה פעסן גדול, וכל דבר קטן עלול
לגרם אצלך פצצה, עד שאתה ממש מתפוצץ מרב פעם ורציחה, עד
שאתה מתחיל להכות על ימין ועל שמאל וכו', ואתה ממרר את
חייך וכו'.

אחי, אחי היקר! זהו עקר תקונך, כשתבוא לידי פעם וקפידות,
ולא תתקוטט ולא תכעס ולא תקפיד, רק תהיה סבלן גדול, זה שנה
יותר מאלף תעניות.

ועל-פן אם אתה יודע בעצמך נגעי ומכאובי לבבך, שאתה
פעסן גדול ממש פרוצח, שנה בא מפגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, שמקלקל את המוח לגמרי, רחמנא לצלן, עד שאתה כבר
אינך שולט בעצמך, עליך לדעת, כי עקר תקונך — לעשות מן
הקצה אל הקצה, הינו שלא יבלבלך שום דבר שבעולם, ותהיה
סבלן גדול בארץ אפים, אשר רק בזה תלוי כל תקונך הנצחי.

אֲשֶׁר ה' ק בְּנַחֵל שִׁי

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁבַתְחֻלָּה יָבוֹא וְיִגְיַע לְךָ דָּבָר זֶה
מְקַשֵּׁי גְדוֹל, כִּי כָל־כֶּף כָּבֵד נִתְרַגְּלָתָּ בְּמִדַּת הַכַּעַס, עַד שֶׁאַתָּה כְּמוֹ
רוֹצֵחַ מִמָּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲבָל אִם תִּזְכֶּה לְעִבֹד עַל עֲצָמָךְ, וְלַעֲקֹר
מִמֶּךָ אֶת הַמַּדָּה הַמְגִנָּה וְהָרַע מִמֶּךָ, אֲזִי דִיְקָא יִפְתָּחוּ לְךָ כָּל שְׁעָרֵי
הַשָּׁמַיִם, וְתִזְכֶּה לְשַׁפֵּעַ גְּדוֹל — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן בְּגִשְׁמִי, וְתִזְכֶּה
לְפָרְנֶסָה וּמְמוֹן בְּרוּחַ, וְגַם תִּזְכֶּה לְרוּחָנִיּוֹת חַיִּיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא לְצִיַּת אֶת כָּל הַנְּאָמֵר כָּאֵן, שְׁמַרְגַּע זֶה תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ
לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל, לֹא לְכַעַס וְלֹא לְקַפֵּץ עַל הַמְצַעְרִים וּמְבוֹזִים אֶת
נַפְשֶׁךָ, רַק סְבֵל סְבֵל עַל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ, וּרְאֵה לְדַבֵּר תְּמִיד רַק בְּלַחֵשׁ
וּבְנֻעָם וְעִרְבוּת, וְאִם אַתָּה רוֹאֵה שְׁאַתָּד רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ אוֹתָךְ בְּאִיזוֹ
מַחְלָקַת וּקְטָטָה אוֹ כַּעַס — בָּרוּחַ לְךָ מִמֶּנּוּ, וְאֲזִי דִיְקָא תִּרְאֶה נְפִלְאוֹת
רַבּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שְׂזֻכָּה עַל־יְדֵי קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת סְבָלָן,
עַד שֶׁשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָּה לְהַכְעִיסוֹ.

ה' ק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ נִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי כָּבֵד כַּמָּה פְּעָמִים, וְאִינִי יוֹדֵעַ עַל מָה
לְהַשִּׁיב לְךָ קָדָם.

תַּדַּע, כִּי אֵינְךָ יְכוּל לְשַׁעַר וּלְתַאֵר בְּדַעְתָּךְ אֶת גְּדֹל שְׁמִחְתִּי שְׂשִׂישׁ
לִי מִהַבְּשׂוּרוֹת טוֹבוֹת שֶׁאַתָּה מְבַשֵּׂר לִי, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְהַפְּיֵץ אֶת
סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זוֹהִי בְּשׂוּרָה טוֹבָה הַמְחַיֵּינִי מְאֹד
מְאֹד; כִּי הֲלֹא אַתָּה יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר רַק בְּאֵלָה חֲפָצְתִּי, לְקַחַת חֲבִילָה

שיח אָשֶׁר ה' ק בְּנַחֵל

ספרים מספרי רבנו ז"ל, וְלִילֵךְ עַל פְּנֵי הַבַּתִּים, וְלִהְפִּיצֵם בֵּין אַחֵינוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ בְּהַפְצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְאֵין צָרִיךְ לְהַסְתַּכֵּל בְּדַבָּרִים אֱלוֹהֵי עַל שׁוּם בְּרִיָּה, רַק כָּל אֶחָד
צָרִיךְ לֹאמֹר: "בְּשִׁבְלֵי גִבְרָא הָעוֹלָם", וְהוּא צָרִיךְ לְהַתְעַסֵּק בְּזֶה (עֵין
לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'); וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שְׁפָגַם בְּטַפֵּי מַחוּ
וְהוֹצִיאֵם לַחוּץ, אֲשֶׁר עַל זֶה נֶאמַר: "כָּל בְּאֵיָה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ
אַרְחוֹת חַיִּים" (מְשָׁלִי ב, יט); עָלָיו לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנַת חֻכְמִים,
וְלֹא יִבְלַבֵּל אֶת עַצְמוֹ מִהִמְחַלְקֵת שְׂיֵשׁ עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַסְּפָרִים,
רַק יִתְמַיֵּד לְהַפִּיצֵם בְּעוֹלָם, אִף שְׂכַמָּה עוֹפוֹת טְמֵאִים מְפֻטְפָּטִים
פְּטוּטֵי הַכֵּל, וְאָרְס יוֹצֵא מִבֵּין שְׁנֵיהֶם וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת לְאַחִיעֶזֶר וְאַחִיסָמֶךְ לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה
... גֵּרוֹ יָאִיר, וְתַקַּח מִמֶּנּוּ הָעֶקֶר אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְתַפִּיצֵם בְּכָל
תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ תְּקוּנָה הַנְּצָחִי לְפָנֵי הַיּוֹדֵעַ תְּעֵלוּמוֹת, כִּי רַק
הוּא יוֹדֵעַ מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיָהּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּפָגְמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מִמֶּשׁ אֵין לָהּ עוֹד תְּקוּנָה יוֹתֵר גְּדוֹל מִהַפְּצַת סְפָרִים,
אֲשֶׁר זֶהוּ עֶקֶר הַצְּדָקָה הַנְּצָחִית שְׂמוֹעֵלֶת לְפָגְמֵי הַבְּרִית (עֵין
לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד); כִּי הוּא הַשְּׁפִיעַ אֶת זֶרְעוֹ עַד עֵתָה עַל
הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, כְּנִגְדַּי זֶה יְפִיץ אֶת הַסְּפָרִים בְּכָל תְּפוּצוֹת
יִשְׂרָאֵל, וַיִּפְזְרֵם לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, כְּמוֹ שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, פְּזֹר אֶת זֶרְעוֹ
לְבִטְלָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים קיב, ט): "פְּזֹר גִּתְּךָ לְאַבְיוֹנִים", אִם פְּזֹר זֶרְעוֹ
לְבִטְלָה, אֲזַי תְּקוּנוֹ — גִּתְּךָ לְאַבְיוֹנִים, שְׂיִתֵּן צְדָקָה לְאַבְיוֹנִים. וְאֵינוֹ
צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, מִלֵּתֵת לְאִישׁ רְחוּק אֵיזָה סֵפֶר מִסְּפָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ יָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ!

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּהַפְּצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין
לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל מַעֲלַת הָעֵנִין, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר שָׁם
מִתְּפַשְׁטוֹת הַקְּלָפוֹת מְאֹד מְאֹד, לְהַעֲלִים וְלְהַסְתִּיר אֶת הָאָמוּנָה

אֲשֶׁר ה' קא בְּנַחַל שֵׁיט

מֵאַחֲנֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַפְיֵץ וּלְפָרְסֵם לָהֶם סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וּבִקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּתְשׁוּאוֹת
חַן לְךָ עַל זֶה. וְאַשְׁרֵי מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזְכוּת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד
חֵלֶק גָּדוֹל מִחֵלְקוֹ, וַיְהִיָּה חֵלְקֵנוּ עִם חֵלְקֵם תָּמִיד.

אוֹדוֹת הָעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֵין עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְהַכְנִיס אֵת עֲצָמוֹ
בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּצְרִיכִים לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִשָּׁיב
לְמַחְרָפוֹ שׁוֹם דְּבָר וְכוּ', וּכְשֶׁמְּחֹו נַעֲשֶׂה מְבַלְבֵּל, הָעֲצָה — לְהַנִּיחַ
אֵת עֲצָמוֹ לִישׁוֹן, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: בְּיֹתֵר מוֹעִיל הַשְּׁנָה לְאַמוּנָה
(עֵיִן שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן קי'); וְעַל-כֵּן בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שֶׁאַתָּה מְבַהֵל
וּמְבַלְבֵּל — לְךָ לִישׁוֹן, וְתַתֵּן גִּיחָא לְהַמְחִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַחֲזוֹר אֶל
אַמוּנָתְךָ, אֲבָל לֹא שְׁחַס וְשָׁלוֹם, תַּעֲנֶה לָּהּ. הָאָדָם צָרִיף לְרֵאוֹת,
שֶׁמִּצְדוֹ יְהִיָּה רַק אֶהְבֶּה, אַחֲנָה וְרַעוּת, וַיֵּשׁ לְפַעֲמִים שְׁצָרִיכִים
לְהַתְרַחֵק קִצָּת וְכוּ', וְלֹא לְהִיּוֹת כְּרוּף הַרְבֵּה אַחֲרֶיהָ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִתְהַפֵּף, וְהִיא תִרְדֵּף אַחֲרָיו וְכוּ', וּצְרִיכִים לְזֶה חֲכָמָה גָּדוֹלָה וְסִיעָתָא
דְּשִׁמְיָא.

הַעֲקָר רַק לְמִסֵּר אֵת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
שֶׁפֶף נִפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵו, שֶׁעַל-יְדֵי-
זֶה יִמְתָּקוּ כָּל הַדֵּינִים מִמֶּנּוּ.

אַחֵי, אַחֵי הַיְקָר! אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

שכ אָשֶׁר ה' קב בַּנְחָל

וְלֹא צְרִיכִים לְרֹאוֹת וְלִשְׁמַע וְכוּ', הַכֹּל, יֵשׁ זְמַנִּים שְׁצְרִיכִים לְהַעֲלִים
עֵינָיו מִהַעֲוֹלוֹת שְׁעוֹשִׂים לָךְ וְכוּ', הֵן אֲשֶׁתָּךְ וְהֵן בְּנֵיךְ וְכוּ', בָּרַח לָךְ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ חֶשְׁבוֹן צָדֵק, הֲלֹא הַיּוֹם הוּא יוֹם
הַחֲרוֹן ... וְאִם בֵּן מַה כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת מִהַפְּכָה בְּבֵית וְלַצֶּעֶק כְּעִגְלָה
עֲרוּפָה? ...! שְׂתַק, שְׂתַק! וּבְלֵם פִּיךָ, וְלָךְ לִישׁוֹן, וּכְשֶׁתִּקּוּם — תִּהְיֶה
אָדָם אַחֵר, וְגַם הַכֹּל יִשְׁקֹט.

אֲקַוֶּה שְׂתַּבִּיחַ מִה שְׂאֵנִי מִרְמֵז לָךְ, וְאִזּוּ וְשָׁב וְרָפָא לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וּבִיקָה-לִפְקוּדֵי, כ"א אָדָר ה'תשמ"ג. יוֹמָא
דְּהִילוּלָא קְדִישָׁא דְרַבְנּוּ אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֲנָסְקָ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

שְׁלוֹם רַב וְכֹל טוֹב סָלָה יִרְדְּפוּ וַיִּגְיעוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד,
נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נָרוּ יְאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

מִצַּד אֶחָד מְאֹד שְׂמַחְתִּי עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וּמִצַּד שְׁנֵי
מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי וְעַדִּין אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר
עֲלֶיךָ זֶה יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ'.

אֲחִי הַיָּקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת, וְעַל כֵּן
אֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרֵי, עַד שְׁלֹכַל אֶחָד
נִדְמָה, שֶׁהַקְטָנוֹת וְהִירִידוֹת וְהַשְׁלָכוֹת שְׁלוֹ הֵן הַכִּי גְדוּלוֹת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִשְׁבֵּר מְאֹד מְאֹד, וְנוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ. וּבְאִמַּת אֵין
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטָרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (מִסְכַּת עֲבוּדָה וְרָה, דָּף ג.),
וְאֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטָרְחוֹת עִם בְּרִיּוֹתָיו, לֹא בָּא עַל הָאָדָם
אֲלֹא לְפִי כַחוֹ (מִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא פְּרָשַׁת תְּשָׁא); וְעַל-כֵּן אֵינּוּ שׁוֹלַח יְרִידוֹת

אֲשֶׁר ה' קב בְּנַחֵל שְׂכָא

וּנְפִילוֹת וְהַשְׁלֹכּוֹת, מְנִיעוֹת וְיִסּוּרִים לְכָל אֶחָד, אֶלָּא לְפִי בְּחִינַתוֹ וְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ.

עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מַה שֶּׁעָבַר וְעֵדִין עוֹבֵר עָלֶיךָ — הַכֹּל לְטוֹבָתְךָ, מִצַּד שֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתְךָ, כִּי בְּיָדַי אֵינֶךָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ רֹצֵה לַעֲשׂוֹת מִמֶּךָ, וְאֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא מוֹלִיךְ בְּדַרְךְ אַחֲרַת לְגַמְרִי, וּבִפְרֻטִּיּוֹת שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר פְּעַם: הַפְּחוֹת שֶׁבְּאַנְשֵׁי אֲנִי מוֹלִיךְ אוֹתוֹ בְּדַרְךְ שֶׁל צַדִּיק גְּדוֹל מְאֹד (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁיד); וּבְיָדַי יֵשׁ כְּוָנָה עֲמָקָה אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַצְּרִיכָה לְבּוֹא וְלִילֵךְ בְּדַרְךְ וּבִשְׂבִיל עֵקֶם כְּזֶה וְכוּ', אוֹלֵי עַל יָדְךָ, עַל-יְדֵי הַצְּנוּר הֲרַע שֶׁלָּךְ — יוֹרֵד הַצַּדִּיק, וּמוֹצִיא נַפְשׁוֹת שֶׁגַּם נָפְלוּ בְּעַמְּךָ הֲרַע שֶׁנִּפְלְתָ אֹתָהּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'); כִּי הַצַּדִּיק יוֹרֵד לְתוֹךְ הַצְּנוּרוֹת שֶׁהִמְשִׁיכוֹ אֶת עֲצָמָם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינַתוֹ וִירִידָתוֹ, אֶל הַחֲשֵׁף וְהַטְּמָאָה וְכוּ', וְהַצַּדִּיק מְכַנִּיעַ אֶת הַצְּנוּר, וּמוֹצִיא מִשָּׁם אֶת כָּל מִי שֶׁנִּפְל כָּבֵר בְּעֵנֵן וְחֻטָּא הַזֶּה, שֶׁהוּא עוֹבֵר וְנוֹפֵל וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְפַל בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק צְרִיכִים לְשַׂמַּח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֶלְקוֹ, שְׂזוּכָה לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּיָדַי עַל יְדוֹ יִהְיֶה לוֹ תְּקוּן נִפְלָא עַד מְאֹד. וּבְזֶה שְׂזוּכָה לְשַׂמַּח עַל שִׂינְדַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּמֵאַמִּין בּוֹ, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי הֵתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל חֲשׂוּבָה מְאֹד מְאֹד בְּשַׁעַה שֶׁשַּׂמַּח עִמָּה, כְּמוֹ בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁאֲדָם זוֹכֵה לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, עֵקֶר מַעֲלָתָהּ וְשְׁלֵמוֹתָהּ הִיא דִּיקָא כְּפִי שִׂמְחַת הַמִּצְוֹת שְׂזוּכָה, שְׂאֵז עוֹלָה לְרִצּוֹן אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹכֵה לְגִלּוּי אֱלֻקוֹת בְּאַסְפֵּקְלַרְיָה הַמְּאִירָה, שֶׁמְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹכֵה לִידַע בֵּין קָדָם גְּזוּר דִּין וּבֵין אַחַר גְּזוּר דִּין, וּמְמַתִּיק תְּמִיד אֶת כָּל הַדִּינִים.

כִּי שִׂמְחַת הַמִּצְוֹת הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'); וְכְמוֹ שֶׁהוּא בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹת, שֶׁצְרִיכִים לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ-כֵן בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֱמֶתִי וְנִצְחִי, עֵקֶר הַמַּעֲלָה כְּשֶׁהוּא מְקַרֵּב מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, וְשַׂמַּח בְּהִתְקַרְבוֹתוֹ אֱלֹוֵי.

שכב אֲשֶׁר ה' קב בַּנְחֹל

אחי, אחי היקר! ראה להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקך, שזכית להתנדע ולהתקרב אל רבנו ז"ל. ועליך לדעת, כי כל תקונך הוא רק על-ידי מצות השמחה, ולשמח את אחרים בקולך הערב. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (עין בפסיקתא, הובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כז): "כבוד את ה' מהונך", אל תקרי מהונך אלא מגוונך, עין שם; מי שחננו השם יתברך בקול ערב, עליו לכבוד את השם יתברך עם קולו, הן שיתפלל לפני העמוד, והן שישמח בגניאדם, וישיר לפניהם נגונים המשמחים ומלהבים את הלב, וממשיכים אותו אליו יתברך, אשר אז יזכה לתקון גמור, תקון נצחי.

אחי היקר! ראה לצאת מקטנות מנחך, ותהיה זהיר במצות ציצית, אשר מוהר"ן ז"ל גלה נפלאות רבות בסוד מצות ציצית, שאפלו מי שמנח במקומות המטנפים ממש, גם משם יוכל לחזר ולדבק עצמו אליו יתברך, כי תמיד יחפש ויבקש אחריו יתברך בד' פנות העולם, איה מקום כבודו, ועל-ידי-זה יעלה תמיד אליו יתברך, כי הציצית מגלה, שעדין השם יתברך אתו, עמו ואצלו.

ומי שאחזתו בשרש קין, צריך להזהר מאד מאד במצות ציצית, כי קין הוא דין ורגז, וציצית ממתיק את הדין והרגז, ומאיר אלקותו יתברך גם במקומות המלכלכים והמטנפים, ואיך שאין שום יאוש בעולם כלל, ותמיד יכולים לחזר אליו יתברך, ומצות ציצית מעלה את האדם עד סוד הפתח (עין לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ב').

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! ראה להזהר ביותר במצות ציצית, ואם תוכל לקבל אצל אנשי שלומנו גם תכלת — אין למעלה מזה. ואף שלא ברור שהתכלת הוא אמתית, אף כל החשש היה כשנהגו לילך עם ציצית של פשתן, אבל יען שפלנו נזקרים היום לילך עם ציצית של צמר, ועל-כן אין שום חשש כלל. ואדרבה מי שהולך עם תכלת בציצית, אזי תמיד מסתפל על זה, ונכנסת בו התעוררות גדולה אליו יתברך, ועל-כן ראה להזהר במצות ציצית.

אודות שכתבת לי וכו', תדע כי הוצאתי את השורה כרצונך,

אָשֶׁר ה' קג בַּנְחָל שִׁכְג

וְגַם עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲנִי מִקְבֵּל מֵאוֹת מִכְתָּבִים בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִי אֶפְשֶׁר לִי לְהַשִּׁיב אֶפְלוּ לְאַחוּז אֶחָד מֵרַב טְרָדוֹתַי, וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ בְּעִוֹת וִירִידוֹת אַחֲרוֹת, וְהִרְבֵּה שְׂוִין, וְעַל-כֵּן אֵין אֶחָד יוֹדֵעַ מִהַשְּׁנַי, וְאֵין שׁוֹם בְּרִיָּה מִמִּילָא יְכוּלָּה לִידַע לְמִי נִכְתַּב הַמִּכְתָּב, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂאִינִי מִרְאָה אֶת זֶה, כִּי תִכְף-וּמִיד אַחַר הַקְּרִיאָה אֲנִי קוֹרְעוֹ, שְׁלֹא יִהְיֶה מְזֶה שׁוֹם זָכָר, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ מַה לְהַתְּפַחַד כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' קג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנְנִי מְבַרְכְּכֶם בְּבִרְכָּה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה, שְׂמִיד זָאִיר פְּנִיו אֲלֵיכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם שְׂמִירָה גְדוּלָּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְתִזְכּוּ לְגִדּוֹל אֶת בְּנֵיכֶם בְּנִקְל, וְתַעֲבְרִי עַל הַכָּל בְּשָׁלוֹם, וְיִהְיֶה לָךְ נַחַת מִהַיְלָדִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע פְּרִנְסָה.

הַעֲקָר רְאִי לְשִׂמְחַת תְּמִיד אֶת בְּעֵלְךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פָּרָק ט'): אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? כָּל שֶׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלְהָ; וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוּל לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּעַל, אִם רַק הוֹלֶכֶת עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ אֲהָבָה וְשִׂמְחָה, הִיא יְכוּלָּה לְהַפְּךָ דַּעַתוֹ לְגַמְרִי.

עַל-כֵּן רְאִי לְהַפְּךָ אֶת דַּעַת בְּעֵלְךָ, שְׂתַמִּיד יִהְיֶה שְׂמֵחַ, וְיִוָּכַל לְלַמַּד תּוֹרָה בְּהַתְּמָדָה רַבָּה, וְאִז "כַּמִּים הַפְּנִים אֶל פְּנִים" (מְשָׁלִי כו, ט), שְׂאִז גַּם הוּא יִהְיֶה תְּמִיד בְּנַחַת עִמָּךְ, וְתִהְיֶה שְׂרוּיָה אֲהָבָה בְּיַנִּיכֶם.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְּעַקֵּשׁ כָּלֵל, שְׁבַעֲלֶיךָ יְגוּר עַל יַד אִמָּךְ, כִּי לְטוֹבָתוֹ הַנְּצַחִית הוּא שְׂיִגוּר לַעַת עִתָּה בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ צְפַת, תִּרְאִי לַעְזוֹר לוֹ

שכד אשר ה' קד בנחל

שִׁיתְמִיד בַּלְמוּד, וְתֵרְאִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה תְּמִיד שְׂמַח, וּבְזִכּוֹת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַשְּׁלוֹם יִהְיֶה מְצוּי בְּיַנְיָכֶם, שֶׁהוּא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

גַּם רְאִי לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אִם, מִפְּעַם לְפַעַם לְבַקְרָהּ, וּלְהַבְטִיחַ לָהּ תְּמִיד שְׂטוֹב לָךְ, וְכָל בְּשׂוּרָה טוֹבָה שְׂאֵת יְכוּלָה לְבַשֵּׁר לָהּ, תֵּרְאִי לְבַשֵּׁר לָהּ, כִּי מִצְוֹת כְּבוֹד אִם הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמְכַל שְׂכָן שֶׁהִיא גַּם אֲלֻמְנָה, אֲזִי תִהְיֶה לָךְ מִצְוָה כְּפוּלָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם תְּמִיד, וַיִּפְתַּח אֶת הַשְּׂפָעַתוֹ עֲלֵיכֶם, וַיִּשְׂפַע לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׂפְעַ גְּדוֹל, שִׁיּוּכַל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֻבוֹת, וְגַם עוֹד יִהְיֶה לָכֶם לְתַן הַרְבֵּה צְדָקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

אוֹדוֹת הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבָּנוּ ו'ל, צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר לְנִסְעַ רַק עִם פְּאֶסְפוֹרְט, וְרַבָּנוּ ו'ל אָמַר: יְכוּלִים לְבוֹא אֵלַי דֶּרֶךְ שְׂדוֹת וּמְדַבְּרִיּוֹת, וְלֹא לְפָחוּד, אֲבָל רַק עִם פְּאֶסְפוֹרְט. וְהַקְּפִיד עַל זֶה מוֹהֲרֵינִי ו'ל מְאֹד מְאֹד, וּכְשֶׁהוּא הִיָּה בְּעֵת צָרָה, הַשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהַשִּׁיג פְּאֶסְפוֹרְט, וְכִךְ נָסַע לְאוּמָן.

ה' קד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּכְבֹר הִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ כַּמָּה פְּעָמִים, אִךְ מֵרַב הַטְּרָדוֹת שִׁישׁ לִי, קָשָׁה לִי לְהַשִּׁיג אֲפִלוּ אֶת הַהִכְרָחִיּוֹת.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַמְצָב בְּבִיתְכֶם נִשְׁתַּנָּה מְאֹד שְׁנִכְנֹסְתֶם לְגוֹר בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם ת"ו.

אֲשֶׁר ה' קד בְּנַחַל שְׁכָה

מה אמר לך, את צריכה לדעת, כי לאשה יש כחות עצומים להפוך את לב הבעל — לטוב או להפוך, חס ושלום, והכל בחכמה ובסבלנות.

בנדי עליך לדעת, כי כשהבעל שומר תורה ומצוות ולומד תורה, אזי האשה מתחלקת בשכר שוה בשוה ממך. ועל-כן עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזרז את בעלך, שילמד תורה בהתמדה רבה, כְּאֲשֶׁר מְבֹאֵר בְּאֲרֵיכוֹת בְּקוֹנְטְרַס "סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלְמוּד" שֶׁל רַבְּנֵינוּ נַחְמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

ראי שמצדך יהיה תמיד שלום, ואף אם בעלך נכנס בכעס גדול כדרכו, את ראי להיות סבלנית, רק תגידי לו בנחת, שחכמינו הקדושים אמרו (תקונים, תקון נו): 'כל הכועס, כל מיני גיהנום שולטים בו', ותחזרי על מאמרים אלו לפניו, ואף שמרב צערך, שהוא צועק וכו', מתפוצצים לך העצבים, את ראי לעשות מהמאמרים הנ"ל שיר, ובשעה שהוא כועס, תשירי לו את המאמרים הנ"ל, ואל תתעצבני, חס ושלום, כי אז תפלי ברוחך, חס ושלום, ואת תתחילי להתקוטט עמו, ותהיה מחלקת גדולה, שתהפוך ותשרף את הבית, ורחמנא לצלן, ומי סובל במצב כזה? רק הילדים הנחמדים שלךם.

ועל-כן את צריכה להיות יותר חכמה, ולעשות את מלאכתך או את ענייך לפי תמך, ולא להסתפל עליו אז כלל.

עליך לדעת כלל זה — מי שמתקיף את חברו, הוא החלש. אם הבעל מתקיף את האשה, וצועק תמיד עליה, זהו סימן שהוא בעל טבע ואפי חלש, ולהפוך — אם האשה מתקפת את הבעל, זה סימן שהיא בעלת טבע ואפי חלש. ועל-כן תמיד מי שהוא בטבעו בעל אפי יותר חזק, הוא צריך לשחק, ויצחק בקרבו, ואל יקח אל לבו כל המריבות והקללות והצעקות וכו', ועל-ידי מדת השתיקה, שידם וישתק, תרגע גם המחלקת, כי אי אפשר להתקוטט לבד, רק אם יש צד שני, ועל-כן כשאחד שותק בשעת המריבה, אזי יצליח להפוך הכל לטובה.

שכו אָשֶׁר ה' קה בְּנַחַל

וּחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (חֲלִין דָּף פֶּט.): אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא בְּשִׁבִיל מִי שְׁבוּלָם אֶת פִּיּו בְּשַׁעַת מְרִיבָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמְרוּ (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת מְרִיבָה, סִמָּן לה): מִי שֶׁעָצוּר בְּמַלְיָן לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם, עַיִן שָׁם; וְזֶה טוֹב הֵן לְאִשָּׁה וְהֵן לַבַּעַל כְּשִׁשׁוֹתָקִים בְּשַׁעַת מְרִיבָה הַכֹּל מִתְבַּטֵּל.

עַל-כֵּן רְאִי לְהִיּוֹת חֲכָמָה וְלֹא לְהִשְׁיב לוֹ בְּשַׁעַת כְּעֶסוֹ, רַק עֲשֵׂי עֲצָמָךְ כְּמוֹ שְׁאִינוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַּטֵּל כְּעֶסוֹ לְגַמְרִי. לְעוֹלָם תִּרְאִי שְׁמֻצְדָּךְ יִהְיֶה רַק שְׁלוֹם בְּבֵית, וְאַזּוּ יִתְהַפֵּף לְגַמְרִי סוּף כָּל סוּף.

זְכָרִי הֵיטֵב מֵה שְׁדַבַּרְתִּי אִתְּכֶם בְּהִיּוֹתִי בְּבֵיתְכֶם, כִּי כָּל דְרָכֵי פְּרָאוֹת וּמְרִיבוֹת, קָלְלוֹת וּמַחְלֶקֶת וּפְרוּדִים, אֵינָם חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב כָּלֵל, רַק דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל חֲסָרֵי דַעַת, פְּרָאִיִּים, שְׁקוֹרִין אֶת עֲצָמָם "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", וְקוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם "עוֹבְדֵי ה'" וְכוּ', וְכֹלָם הֵם פֶּת מְטַרְפִּים, בְּעֲלֵי דְמִיוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי דְרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל זֶהוּ גְלוּי אֱלָקוֹת בְּמַדְרַגָּה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְדְרָכֵי נַעַם וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם, וְשִׁמְחָה וְיִשׁוּב הַדַּעַת. וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְדוֹן אֶת בְּעֲלֶיךָ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא בְּעֲצָמוֹ לֹא יָדַע, וּמִי יוֹדַע אִם עֲכָשׁוּ כְּבָר יוֹדַע — מֵהִי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב.

אַקְוֶה לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְהַסְתַּדֵּר הֵיטֵב, וְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וּפְרֻנְסָה וְשִׁפְעַ גְּדוּל, וְזְכָרִי הֵיטֵב כִּי בְּבֵית שִׁישׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה — שָׁם הַשְּׂכִינָה מְצוּיָה, וְאִם הַשְּׂכִינָה מְצוּיָה, כְּבָר מִמִּילָא יֵשׁ שִׁפְעַ וּפְרֻנְסָה בְּהַרְחָבָה.

בְּכַרְפַּת שִׁים שְׁלוֹם.

ה' קה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וּנְקִה־לִּפְקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר.

אֲשֶׁר ה' קו בְּנַחֵל שְׁכֹז

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות שאלתך וכו', באמת לקרב יהודים להקדוש-ברוך-הוא, אין עוד מדרגה יותר גדולה מזו. ומוכא בזהר הקדוש (חלק ב' קכת): מאן דאחיד בידיה דחייבא, קדשא בריף הוא אחיד בידו; מי שאוחז בידי החייבים, הקדוש-ברוך-הוא אוחז בידיו; הינו הוא יתברך עוזר לו. ולכן אין עוד דבר חשוב יותר אצלו יתברך מלקרב יהודים אליו.

אבל בענין ששאלת, צריכים לשאל רשות מאשתו, ואם היא מסכימה, שבעלה יסע למקום רחוק ונדה לעשות סדר בעבור רחוקים, אין מצוה גדולה מזו, ומי שיכול להראות דבר זה — אשרי לו ואשרי חלקו! כי סוף כל סוף בזה תלויה הגאולה — ככל שנקרב יותר יהודים לצור מחצבתם. אבל הכפל הדבר, צריכים בראש ובראשונה לבקש רשות מהאשה, ואם היא נותנת הסכמתה, אזי אין דבר גדול מזה, לנסע אפלו מסוף העולם ועד סופו, לקרב יהודים תועים לעת עתה, רחוקים מהקדשה, ולעשות להם את הסדר קהלכתו, והבן.

הדורש שלומך...

ה' קו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמִפְּאֵת טְרֵדוֹת הַחַג נִתְמַהֵמְהֵתִי.

בענין אכילת מצה, כשאתה חש בשניף וכו'; ידוע, אשר בעיר אומן היו שני חסידי ברסלב, אחד כשחש איזה מחוש, רץ תכף-ומיד לציון רבנו ו"ל, ובקש והתחנן ממנו יתברך, שיעזרהו בזכות הצדיק, ותהיה לו רפואה שלמה. והשני כשחש איזה כאב,

שכח אָשֶׁר ה' קוּ בַּנְחֹל

רַץ תִּכְרֶף אֶל רוּפָא, וְהַרוּפָא טַפַּל בּוֹ, וְכֵן בִּקְשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכֶּה לְקַדְשָׁה וּלְטַהֲרָה וּלְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת כְּרַאוּי. וְלִכֵּן נִתְקַיֵּם כֵּן גַּם אֲצִלְךָ; הִנֵּה כְּדַאי לָךְ לִילֹךְ לְרוּפָא שְׁנַיִם, לְתַקֵּן וּלְסַדֵּר אֶת שְׁנֵיךָ, וְכָךְ תּוּכַל לְקַיֵּם מְצוֹת אֲכִילַת מִצָּה לֹלֵא תִקְלוֹת וְצַעַר; אֲשֶׁר בְּאַמַּת מִצָּה זֶהוּ מֵאֲכָל שֶׁל רְפוּאָה (עֵינֵי זֶהר חֶלֶק ב' קפג:). וְלִכֵּן אִם אַתָּה חָשׁ בְּשֵׁנֶיךָ, תִּלְוֶךָ לְרוּפָא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, וְיִשְׁלַח מַלְאָךְ רִפְאֵל לִימִין הַרוּפָא, וְיִתְרַפְּאוּ שְׁנֵיךָ, וְתוּכַל לְאָכַל מִצָּה וּלְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹה כַּהֲלַכְתָּהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ, וּמְצַפֶּה לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ...

ה' קוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וִיקָהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ...

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין מְצוּנָה גְדוּלָה יוֹתֵר בְּלִיל הַפֶּסַח מִלְהַזְמִין אֲלֻמְנוֹת וִיתוּמִים וְשִׁבּוּרֵי לֵב, כִּי זֶה סִמּוֹל שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים, גּוֹמְלֵי חֲסָדִים. וְלִכֵּן אוֹמְרִים בְּתַחֲלַת הַסִּדְרֵי: "כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִיכּוֹל" — כָּל מִי שְׁרוּצָה — יָבוֹא וְיֵאכַל. וְלִכֵּן זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, אִם תּוּכְלוּ לְהַזְמִין קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִהְיוֹת אַתֶּם בְּסִדְרֵי, אִךְ אִם קְרוּבַת מִשְׁפָּחָתְךָ מִתְעַקְשֶׁת לֹא לְלַכֵּת, יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת בְּעֶצְמָה אֶת הַסִּדְרֵי, וְיִכּוּלוֹת לְהִתְקַבֵּץ כַּמָּה אֲלֻמְנוֹת בְּיַחַד, וּלְשַׁמַּח עֶצְמָן וּלְהַחֲיוֹת עֶצְמָן, וּלְדַבֵּר מִהַנְּסִים שֶׁעָשָׂה לְהֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי אִם נִתְבּוֹנֵן — נִנְכַח, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה לָנוּ נְסִים וְעוֹשָׂה לָנוּ נְסִים, וּבְתוֹךְ כָּל הַצְּרוֹת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִרְחִיב לָנוּ; כִּי לְצַעֲרֵנוּ הִרְבָּה, אִם נִסְתַּפַּל רַק עַל הַרְעָה — נִרְאָה הַרְבֵּה רַע, נִרְאָה כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה חוֹלִים הַמְחַבְּרִים אֶל חֲמִצָּן, אֶל אֵינְפוּזִיָּה, אֶל כָּלִי הַנְּשֻׁמָה, לִכֵּן עַל הָאֲדָם לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד. וְלִכֵּן אִם הִיא מִתְעַקְשֶׁת דִּיקָא לְהַשְׁאֵר בְּבֵית, אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁיֵּשׁ עוֹד אֲלֻמְנוֹת

אָשֶׁר ה' קח — ה' קט בַּנְחַל שְׁכַט

שָׁאִין לָהֶן לְהִיכֵן לִילָף, אָזִי אִם יְכוּלוֹת לְהִתְקַבֵּץ יַחַד וְלַעֲשׂוֹת
בְּצוּתָא אֶת הַסֵּדֶר וְלִשְׁמַח עֲצָמָן — אִין לְמַעְלָה מְזָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...
...

ה' קח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנַכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

בְּעֵנִין שְׂשֹׂאֵלָתְךָ וְכוּ', צְרִיכִים לִידַע יוֹתֵר פְּרָטִים, כִּי אִם כָּבֵר
קַבְלָה גַּט בְּנִשׁוּאִין רֵאשׁוֹנִים, וְגַם בְּעֻלָּה הַשְּׁנִי בְּרַח מִמְּנָה, מִסְתַּמָּא
הִיא קְשׁוּיָה, שְׂקֻשָּׁה לְחַיּוֹת עֲמָה; אָזִי הָעֵקֶר שְׂתִרְאָה לְקִנּוּת מְדוּת
טוֹבוֹת, וְלִהְתְּאָזֵר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אָסוּר לְהִתְפָּרֵץ עַל בְּעַל וְכוּ'. חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה ט'): אִיזוֹ אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? כָּל
שְׂעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעֻלָּה; וְכַפִּי הַנִּרְאָה מִהָעֵנִין, הִיא צְרִיכָה לְשִׁנוֹת אֶת
הַמְּדוּת וְלִנְהַג בְּאַרְיִכוֹת אִפִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...
...

ה' קט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנַכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

עֵקֶר הַכְּפֻנָּה בְּשַׁעֲה שְׂאוּפִים אֶת הַמְּצוֹת, לְכַנּוֹן שְׂעוֹשִׁים

של אשר ה' קי בנחל

רצונו יתברך. ואומר האר"י הקדוש, אשר בזה שאדם מזיע בעת אפנית המצות, זה תקון לכל חטאיו. ולכן זהו תקון גדול להיות בעת אפיתן, ולהזיע אז, ולזכר שעושה רצונו יתברך, ומזכה את עצמו ואת אחרים. וזו המצוה הכי גדולה.

ולכן אשרי האדם שבכל דבר שבקדשה מכון שעושה אז רצונו יתברך, וכן בכל המצוות, כגון: בעת תקיעת שופר, עקר הפוננה: רחמנא אמר תקעו וכו' (ראש השנה טז.), ואף בעת אפנית המצות, אשרי הזוכה לכוון בתמימות ובפשיטות, שעושה רצון הבורא יתברך שמו.

ומפאת טרדות החג — אקצר.

הדורש שלומך...

ה' קי.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

ידידי היקר! חכמינו הקדושים אומרים, שתחית המתים תתחיל מטבריה, אשר היא טבור הארץ (עין חסד לאברהם, מעין ג', נהר יא), ובנדאי יתקיים דבורם במלואו; ואנו מקוים מאד, שהקדוש-ברוך-הוא ירחם עלינו, ויוציאנו מהגלות בקרוב. אבל עלינו להשתדל מצדנו להיות ראויים לגאולה, וכיצד? על-ידי אחדות ושלום וגמילות חסדים, שנובה בזה מאד, ולסייע ולעזר זה לזה, שזהו סוד ליל פסח, שאנו מכריזים: "כל דכפין ייתי ויכול", יהודים רחמנים בני רחמנים, אחד דואג לזולתו, ואין להשם יתברך מה להתבייש בעמו, עם ישראל צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים"; הנה קדם הפסח אנו עדים, שיהודים דואגים ומזכים את

אֲשֶׁר ה' קיא בַּנְחַל שְׁלֵא

אַחֲרַיִם, הֵיכֵן בְּעוֹלָם יֵשׁ אִמָּה כָּזוֹ, שְׂדוּאָגִים זֶה לָזֶה, שְׂיִהְיֶה לְכֻלָּם
צְרִכֵי הַחֵג? ! וּבִזְכוּת זֶה בְּעֶצְמוֹ נִזְכָּה לְהוֹשִׁיעַ.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבָאָמֶת נִדְאָג לְקַמְחָא דְפִסְחָא לְכָל
הָעֲנִיִּים, וּבִזְכוּת הַצְּדָקָה הַזֶּה נִגְאָל בְּגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' קיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי כ"ב בְּאֶדְר ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּר יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, בְּצִרוּף הַמְּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁלָךְ לְמַעַן
צְדָקַת הַהַדְּפָסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָנוּ מְפִיִצִים מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר
מֵאוֹת סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל תְּפִוצוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר מַעֲט
יְדוּעַ לָךְ, הֵן שְׂמוּכָרִים אֵת זֶה לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, וְהֵן שְׂאֲנוּ שׁוֹלְחִים
אֵת זֶה לְכָל חֲלָקֵי הָעוֹלָם, וְדָבָר זֶה נֶעְלַם מֵעֵינַי כָּל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, רַק לֹאט לֹאט מְרַגִּישִׁים שְׂנִתְרַבִּים הַמְקַרְבִּים, וְאֵינָם יוֹדְעִים
מֵאַיִן.

וְאֵף אֵלֹו בְּעֲלֵי הַפְּדִים וּבְעֲלֵי הַחֲבִיּוֹת, זֶה בָּא בְּכַדוֹ —
הַתְּלִמוּד תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא בְּחֲבִיתוֹ — הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ, וְזֶה בָּא
בְּקוֹרְתוֹ — הַכּוֹלֵל שְׁלוֹ וְכוּ', וְהוֹלְכִים לְאַסְף כָּסֶף וְנוֹתְנִים לָהֶם,
וְאֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהַכּוֹל בְּזְכוּת הַסְּפָרִים כִּידוּעַ דְּבָר זֶה. וּבִפְרָטִיּוֹת כָּאֵן
בְּמִדִּינַתְנוּ אֲרֻצוֹת-הַבְּרִית, אִם לֹא הַפְּצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֲנוּ
עוֹסְקִים בְּזֶה כְּבָר תִּשְׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, לְהַפִּיץ כְּמָה אֲלָפִים וּרְבָבוֹת
רְבָבוֹת סְפָרִים בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹאט לֹאט נִתְפָּרְסָם שֵׁם
רַבְּנוּ ז"ל.

וּכְשֶׁאֵלֹו הַמִּתְנַגְּדִים שְׁלִי בָּאִים לְקַבֵּץ מְעוֹת, מְקַבְּלִים אֵת זֶה רַק

שלב אשר ה' קיא בנחל

בזכות הספרים, כי כלם עונים בפה מלא: "א ברסלב זה חשוב מאד מאד, הלא יש לנו הספרים הקדושים", ומוציאים לפניהם את אלו הספרים החדשים, ואז רואים טמאת הסטרא אחרא, כי אז אינם אומרים שזה ספרי פסולים... 'עפרא לפומיהו', כי אז לא יקבלו אפלו פרוטה אחת... אדרבה עונים: "כן, כן, אלו ספרים קדושים שנכתבו ברוח הקדש"...

הוי, הוי, המעות מסמאות את העינים ומטמטמות את הלב... בשביל מעות מתר הכל, רחמנא לצלן, אפלו הספרים החדשים... ודבר זה מפרסם כאן מאד, כי הן התלמוד תורה בירושלים, והן הישיבה בבני-ברק, והן הכולל בצפת, לא היו אוספים כאן למחצה ולשליש ולרביע לולא הספרים החדשים, שעל ידם דיקא נתפרסם שם רבנו ז"ל בעולם.

ובפרטיות אחינו בני ישראל היקרים, יוצאי מדינת הונגריה החרדים לדבר ה', ירבו פמותם בישראל, הם אפלו לא ידעו שיש רבי פזה, ולא שמעו מר' נתן ז"ל, ועל-ידי הספרים שנכינו למלא את כל הבתים, כי כמעט שלא נמצא כאן בית שלא יהיה שם רב ספרי רבנו ז"ל, נתפרסם שמו הקדוש של רבנו ז"ל.

ועל-ידי-זה גם הם נהנים מזה, רק מתקוטטים אחד עם השני, נשבר פדו בחביתו ובקורתו של זה, כי כל אחד רוצה לאסוף יותר וכו', ואומר שחברו מזיק לו... וכו' וכו', אף בכלליות כל מה שאוספים — הכל בזכות הספרים הקדושים, וביותר הספרים החדשים שמקרבים את לב אחינו בני ישראל לאבינו שבשמים.

ועל-כן בזה שאתה מפריש צדקה בשביל הדפסה והפצה, זה עולה על הכל, והיום לבד מכרנו בישיבה אחת מאתים וארבעה "לקוטי-תפלות", וביום ששי שעבר מכרנו בשכונה אחת מאה "לקוטי-תפלות", וכן מדי יום ביומו אנו מפיצים במרץ גדול את כל ספרי רבנו ז"ל.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שעוזר לנו, ולהפוך — לא בחנם

אֲשֶׁר ה' קיא בְּנַחֵל שלג

שִׁיצָא כְּנַגְדֵנוּ כָּל-כֶּף הַסֵּמ"ף-מ"ם בְּעֶצְמוֹ עִם שְׁלוּחָיו, כִּי הוּא מְאֹד מְאֹד מִפְחָד מֵאֲתָנוּ, אִף אֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה אֶת שְׁלֹנוּ, בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה נִפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְכָל זְמַן שֶׁהַנֶּשְׁמָה בְּאִפְנוּ, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְעַסֵּק בְּזֶה.

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ו"ל הוּא סוֹד גְּדוֹל עַד מְאֹד, כִּי הוּא נַעֲלָם נַעֲלָם נַעֲלָם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), וְזֶה בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה, שֶׁהַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַחֵן וְהַפֶּאֶר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, נַעֲלָם נַעֲלָם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת.

וּמִסְפָּר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר בְּשַׁעַה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל: "וְזֶה בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה", מִשָּׁךְ בְּתַבַּת 'הַהֶעֱלָמָה' מְאֹד מְאֹד בְּאֲנַחָה עֲמֻקָּה, וְחִזַּר אֶת תְּבִיחָה זֹאת כַּמָּה פְּעָמִים: הַהֶעֱלָמָה הַהֶעֱלָמָה הַהֶעֱלָמָה, כִּידוּעַ תְּנוּעַת הַנְּגוּן בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וְכֵן מוֹתֵרֵנִי ו"ל בְּשַׁעַה שֶׁאָמַר תּוֹרָה זֹאת מִשָּׁךְ תְּבוֹת אֱלֹהִים, וְכֵן ר' נַחֲמָן טוֹלְטֵשִׁינְעֵר ו"ל, וְכֵן בְּנוֹ ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, כֶּךָ סִפֵּר לִי ר' לִוִי יִצְחָק פֶּעַם אַחַת, הוּא הַמְּשִׁיף לִי בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: הַהֶעֱלָמָה הַהֶעֱלָמָה הַהֶעֱלָמָה, דְּעַר רַבִּי אִיזוּ נַעֲלָם אוֹיֵךְ פּוֹן אוֹנְזֵעֶרֶע לִיִּט (רַבְּנוּ ו"ל נַעֲלָם גַּם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ), וְזֶה דְּבוּרוֹ שֶׁל ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, כַּמּוּבָא בְּמִכְתָּבוֹ שֶׁנִּדְפַס בְּסִפְרֵי נַחֲלֵי אֲמוּנָה, עֵינֵי שָׁם.

וְאָמַרו אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים: בְּדִרְךָ כָּלֵל סוֹד כְּשִׁמְגָלִים, נַעֲשֶׂה אוֹיִם סוֹד, הִינּוּ שְׁנַתְּפָרְסִם, מָה שֶׁאֵינִן כֵּן הַסוֹד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אִף שִׁיפְרָסְמוּ אוֹתוֹ כָּל-כֶּךָ, יִהְיֶה נִשְׁאָר בְּגִדְרֵי סוֹד. כַּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבּוֹת סִפְרֵים שֶׁרַק נִפְיץ אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, יִשְׁאָר בְּגִדְרֵי סוֹד, כִּי כָל עֵינֵי רַבְּנוּ ו"ל הוּא עֵינֵי רוּחָנִי וְדַק מְאֹד מְאֹד, הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ בְּשִׁכָּל אֲנוּשֵׁי כָּלֵל, כִּי דִבֵּר רַבְּנוּ ו"ל זֶה לֹא חֲבִית, אוֹ כֶּד, אוֹ קוֹרָה לְקַבֵּץ בָּהּ מְעוֹת, אוֹ לְדַקֵּר אֶת חֲבֵרוֹ... רַק רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן הִנֵּה הַצַּדִּיק נִתְגַּלֶּה, וְהִנֵּה הַצַּדִּיק נַעֲלָם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סג) מְגַלֶּה פְּנֵיו וּמְכַסֶּה פְּנֵיו וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי אֲשֶׁרִי מִי שְׁרוּדְךָ אַחֲרָיו, וּמְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ תְּמִיד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וּמְחַבֵּר עֶצְמוֹ עִם

שֵׁלֶד אֲשֶׁר ה' קִיב בְּנַחֵל

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְאָז בְּנֻדְאֵי יְזָכָה לְמַצָּא אוֹתוֹ.

אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְתֵן יָד וְכַתֵּף לְהַפְצֵת אוֹר וְדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר תְּלוּיָהּ אֵף וְרַק בְּהַפְצַת סִפְרֵיו הַקְדוּשִׁים וְדַעְתּוֹ בְּעוֹלָם, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אֵינּוּ מְצַמְצָם — לֹא בִירוּשָׁלַיִם וְלֹא בְּבִנְיָ בְּרַק וְלֹא בְּמֵרוֹן וְלֹא בְּשׁוּם מְקוֹם, אוֹר רַבְּנוּ ו"ל הוּא רוּחֲנִי, וְכָל אֶחָד מִמְּקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, יְכוּל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִין לוֹ עֵסֶק עִם אַחֲרִים כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' קִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשס"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתֶךָ בְּעֵנִין אִמָּךְ תְּחִי, שְׁאֵינָה בְּרִיאָה עַל הָעֲצָבִים, וּמוֹנַעַת אוֹתְךָ לְעִשׂוֹת שְׂדוּף וְכוּ', בְּעֵנִין זֶה אֵינְךָ צְרִיף לְשָׂאֵל אוֹתָהּ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּמַצְבֶּךָ שְׁאֵתָה עוֹבֵר בְּפָנָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', וְגַם אֶתָּה שְׂבוֹר כִּי אֶתָּה יְתוֹם מְאֹבִיךָ, וּמֵר לְךָ מְאֹד מְאֹד מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכוּ', אֶתָּה צְרִיף לְרַחֵם עַל עֲצָמְךָ וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיךָ כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁיֵשׁ לְךָ אֶח מִבְּגֵר שֶׁהוּא כָּבֵד הַתְּחַתָּן, וְהוּא הַבְּכוֹר, עָלָיו מְטַל לְהִתְעַסֵּק עִמָּה יוֹתֵר.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לִילְךָ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תְּרַגֵּשׁ חֵיב בְּדָבָר כָּלֵל, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁלֹא יִהְרַס אוֹתְךָ הַמְצַפּוֹן כָּלֵל, כִּי אֶתָּה מְחִיב לְעִשׂוֹת לְמַעַנְךָ, כִּי עֲבַרְתָּ כָּבֵד הַרְבֵּה אֶת גֵּיל הָעֲשָׂרִים, וְאֶתָּה מְחִיב בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע לְהִתְחַתֵּן, וְהִיא מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "פְּרוּ וּרְבוּ", וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַפְגִּים לְאִיוֹ יְשִׁיבָה, עַד שֶׁתִּמְצָא זְוִוּגָךְ, וְאָז בְּנֻדְאֵי יֵשׁ לְךָ הַתֵּר לִילְךָ, כִּי תִלְמוּד תּוֹרָה כְּנֻגַד כָּלָם.

אֲשֶׁר ה' קיג בַּנְחֹל שְׁלֵה

וּבְנֵדָאֵי יֵשׁ אַרְיִכוֹת גְּדוּלָה בְּזֶה בְּפוֹסְקִים, אַף מְרַב טְרָדוֹת עֲכָשׁוּ
אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ה' קיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, אַח קָרוֹב אֵלַי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּכֹר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים וְלֹא יֵצֵא
לְכַתֵּב לְךָ.

רְאֵה לְדוֹן אוֹתִי לְכֶף זְכוּת מְרַב טְרָדוֹתֵי הַרְבּוֹת, אַף עָלֶיךָ לְדַעַת
כִּי כָל מִכְתָּב שְׁאֵתָה כּוֹתֵב אֵלַי, אֲנִי קוֹרֵא אוֹתוֹ, וּמְאֹד מְאֹד נִהְנֶה
מֵהַחְדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלֶךָ, שְׁאֵתָה זוֹכֵה לְחֻדֵּשׁ עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מֵרַבְּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לְךָ! הֲלֹא פְּשׁוֹנְפִטֵר הָאָדָם, לֹא נִשְׁאַר לוֹ רַק שְׁכָל
הַנִּקְנָה (עֵינִי לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), מֵה שְׁזוֹכָה לְקִנּוֹת בְּשִׁכְלוֹ
יְדִיעוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשִׁמּוֹר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ,
אִז קָדוֹשׁ יֵאמַר לוֹ, וְכִפִּי שְׁזוֹכָה אָדָם לְדַבֵּק מַחְשַׁבְתּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
כְּמוֹ-כֵן הוּא בָּא לְעוֹלָם הָעֵלְיוֹן, כִּי שֵׁם חֲשׁוּבָה מַחְשַׁבָה נִקְיָה שֶׁהִיא
הַנְּשֻׁמָה, כִּי בְּאֵמֶת אֵינִי שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַנְּשֻׁמָה הִיא חֶלֶק אֱלֹקִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, שֶׁהַלְבִּישׁ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם עִם גּוֹף גִּשְׁמִי וּבְתוֹךְ עוֹלָם גִּשְׁמִי מְלֵא
תְּאוֹת וּמְדוֹת רְעוֹת סְבִיבָה, מְלֵא זְהֻמָּא וְטַנּוּף, שְׁקוּץ, נֹאוּף וְכוּ'
וְכוּ', וְהָאָדָם צָרִיךְ לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת נִשְׁמָתוֹ,
שֶׁהִיא הִיא מַחְשַׁבְתּוֹ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְחֻדֵּשׁ חְדוּשֵׁי תוֹרָה, הָרִי זֶה מְלַבֵּישׁ אֶת
מַחְשַׁבְתּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ בְּלְבוּשֵׁי יְקָרִים, וּמְכַל שְׁפָן כְּשֶׁזּוֹכָה שֶׁהַחְדוּשֵׁי

שלו אשר ה' קיג בנחל

שְׁלוֹ הֵם בְּאוֹר זֵיו אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי זוֹכָה עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְזַכֶּרְךָ
אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, וְאִז מִתְפַּאֲרִים עִם נִשְׁמָה זוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת:
"רְאוּ שְׁלַחְתִּי וְהוֹרֵדְתִי נִשְׁמָה אֶל עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן בְּגוֹף עָכוּר, וְהוּא
מְזַכֶּרְךָ וּמְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ וְשׁוֹמְרָה מְאֹד מְאֹד, אֵינִי לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר אֶת גְּדֻלַּת
הַשְּׁעִשׂוּעִים שְׂגוֹרִים לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת".

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הַחֲזֹק בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שְׁלֶךָ, לְחַדֵּשׁ
בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּחַדוֹשֵׁינִי דְאוֹרֵייתָא, וּבִפְרֻטִּיּוֹת עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת
הַנוֹרְאוֹת שְׁזָכְנוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵינִי עֶרְךָ אֱלֹוֹ ו"ל, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׂמֻכְנִים אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהִיא
אוֹרֵייתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְעֵתִידָא לְאַתְגְּלִיא בְּבִיאַת בֶּן הַשְּׁמַחָה
בְּעֶצְמוֹ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! זֶה עָקֵר עֲבוֹדָתְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם — לְזַכֶּרְךָ וּלְבָרְר
אֶת הַמַּח-מַחְשָׁבָה, שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה, מִכָּל מִינֵי לְכֻלְיָךְ שְׁנַתְדַּבֵּק בְּנוּ
מִימֵי נְעוּרֵינוּ, שְׂרַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הַכְּנַסְנוּ צָרָה בְּמַחְנוּ, וְחִשְׁבְּנוּ כָּל רָעָה,
רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, שֶׁעַל זֶה נִבְּנוּ כָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת שְׁלָנוּ, כִּי הִיא הַכְּרָךְ
שֶׁל רוּמִי (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), וְעַלֵּינוּ לְתַקֵּן זֹאת עַל-יְדֵי
תַקְיָה הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְחֻשָׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ. וְכָל מָה
שְׂמֻכְנִיסִים אֶת מַחְשָׁבָה זוֹ בְּמַחְנוּ, יוֹתֵר נִזְדַּכְךָ וְנִתְקַדֵּשׁ וְנִשְׁתַּהַר
נִשְׂמַתְנוּ, עַד שֶׁהַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים זוֹכִים מְרַב זְכוּךְ נִשְׂמַתָּם,
שְׂמַחְשַׁבְתָּם תְּמִיד דְּבוּקָה בְּחֵי חַיִּים, וּמִיַּחְדִּים יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים
וְנוֹרְאִים, וְשְׁמוֹתֵינוּ יִתְבַּרְךָ תְּמִיד לְפָנֵי עֵינֵיהֶם. אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרִי
חֶלְקָם, יְהִי חֶלְקָנוּ בְּחֶלְקָם תְּמִיד!

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וְאַל תִּדְקַדֵּק עִם עֶצְמָךְ כָּל-כָּף,
הָעֵקֶר רְאֵה לְצִאת מְקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְתְּמִיד תִּהְיֶה בֶּן חוֹרִין מִמָּשׁ,
לְחֻשָׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵינִי בִלְעַדִּיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְכָל מָה שְׂיִכְנִים זֹאת בְּדַעְתּוֹ, יוֹתֵר תִּגְדֵּל נִשְׁמָתוֹ.

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְשָׁמֵר אֶת מַחְשַׁבְתְּךָ מִלְּהִרְהַר, חֵס וְשְׁלוֹם,
אִיזָה הִרְהוֹר רַע, שְׂאֵז חֵס וְשְׁלוֹם, נִתְלַכְלַכְתָּ וְנִשְׁנַפְתָּ הַנִּשְׁמָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, וַיֵּשׁ לָהּ בּוֹשׁוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי לְמַעַלָּה מִתְבַּיְשִׁים עִם מַח

אָשֶׁר ה' קיד בְּנַחֵל שְׁלוֹ

מְלַכְלֵךְ. הַרְגֵל עֲצָמָךְ רַק לְחֹשֶׁב מְמַנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִם תִּזְכֶּה לְחֹשֶׁב תְּמִיד בְּשִׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שְׁהִים ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא אֵיתְעַר דְּלַעֲיָלָא, כְּמוֹ שְׁחֹשֶׁב כְּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּף גַּעֲשֵׂה לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי בְּמָקוֹם שְׁאָדָם חֹשֶׁב — שָׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), וְעַל-כֵּן כְּשֹׁחֹשֶׁב מְמַנּוּ יִתְבַּרֵךְ וּמִשְׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הוּא נִמְצָא שָׁם מִמֶּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וּבִקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ג.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבֵךְ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

אוֹדוֹת הַמְּנִיעוֹת וְהַמְרִירוֹת שֵׁישׁ לָךְ בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עָלֶיךָ לְזַכֵּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ה), שְׁכָל מִי שֵׁישׁ לוֹ טְרַחוֹת וַיִּגְיַעוֹת וּמְנִיעוֹת בְּתַחֲלִילַת הַהַתְקַרְבוֹת, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְבָנוֹת לְעֲצָמוֹ כְּלִים טוֹבִים לְקַבֵּל אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, עֵין שָׁם.

וּבְכַרְטִיּוֹת כָּל מִי שֵׁשְׁפָגָם וְחֻטָּא בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוּלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עָלִיו לִידַע, שְׁכָל אֵלוֹ הַיְגִיעוֹת וְהַטְרַחוֹת וְהַמְרִירוֹת, בְּהַכְרַח שִׁיְהִיָּה לוֹ, כִּי מִי שֵׁשְׁפָגָם בְּטַפֵּי מַחוּ, הוּא צָרִיף לְשִׁמְעַ מַחֲלָקָת, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִם אֵין לוֹ שְׁכָל — הוּא מִתְרַחֵק, חֵס וְשְׁלוֹם, לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'). וּבְאֵמֶת כָּל עֲנִין פָּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוּלָה, תְּלוּי בְּאֵף (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קמ"ט); וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ס'), שֶׁבְּהַחֲטִים יְכוּלִים לְהַפִּיר אֵת הַנוֹאֵף, עֵין שָׁם, הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַמְרִירוֹת וְהַכְּעַס וְכוּ' שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל-כֵּן עָקַר תְּקוּנוֹ הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה שֵׁישׁ לוֹ טְרַחוֹת וּמְנִיעוֹת.

שֵׁלַח אֲשֶׁר ה' קָטוּ בַּנֶּחֱל

כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): רֵיחַ זֶה בְּחִינַת הַטְּרָחוֹת וְהִיגִיעוֹת שֵׁישׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד בְּשִׁבִיל לְנִסְעַ וְלִילָף וְלִבּוֹא אֶל הָרֵב, וְזֶה בְּחִינַת רֵיחַ (שִׁיר הַשִּׁירִים ז'): "וְרֵיחַ אֶפְרָיִם", בְּחִינַת קִהְלַת (ב'): "אֶף חֲכָמָתִי עִמָּדָה לִי", חֲכָמָתִי שֶׁבְּאֶף עִמָּדָה לִי (מִדְרַשׁ רַבָּה, קִהְלַת פָּרָק ב'), דְּהִינּוּ עַל-יַדֵּי טְרָחוֹת וְהִגִּיעוֹת; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִהָרֵב, כִּי אִם עַל-יַדֵּי טְרָחוֹת וְהִגִּיעוֹת, וְזֶה בְּחִינַת חוֹשׁ הָרֵיחַ, עֵינִן שָׁם.

נִמְצָא, שְׁמֵי שְׁפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁתְּלוּי בַּחֲטָאִים, בְּרִית, עֵקֶר תְּקוּנָה עַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא, הִינּוּ עַל-יַדֵּי שֵׁישׁ לֹא טְרָחוֹת וּמְנִיעוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ', וּמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וּמְחַזֵּק מְעַמָּד, וְאֵינּוּ מְאַבְדִּים אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, זֶהוּ דִּיקָא עֵקֶר תְּקוּנָה.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁאֵתָּה יוֹדֵעַ בְּעֲצָמָךְ אֶת נִגְעֵי וּמְכַאוּבֵי נִפְשָׁךְ בְּמַחֲדָה, וְאֵיךְ פָּגַמְתָּ וְלִכְלַכְתָּ אֶת עֲצָמָךְ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְהַקְפָּדָה כָּלֵל, רַק לְהִיּוֹת תָּמִיד מְאַרְיָךְ אֶף, יְהִיֵּה אֵיךְ שִׁיְהִיֵּה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא תִּזְכֶּה לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, וְתִזְכֶּה לִבּוֹא אֶל תְּקוּנָתְךָ הַנִּצְחָנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי הַתְּשֻׁבָה ג.

שְׁלוֹם רַב וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלִמֵּידי "הַיִּכָּל הַקְּדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכֹל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד לִילָף בְּדַרְךְ הָאֲמֵת וְהַפְּשׁוּט שֶׁקַּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל. וְהַעֲקֵר רָאוּ, שֶׁלְּבַל יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד (עֵינִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא);

אֲשֶׁר ה' קטו בַּנְחַל שֶׁלֹט

וּבְשָׁבִיל זֶה נִקְרָא 'עוֹלָם' לְשׁוֹן הָעוֹלָם, שֶׁנַּעֲלָם וְנִסְתָּר שֵׁם אֱלֹקוֹתוֹ וְתַבְרֹךְ.

וְעַקֵּר עֲבוֹדָתֵנוּ — לְחַפֵּשׂ בְּכָל דְרָכֵינוּ אֶת הַשֵּׁם יְתַבְרֹךְ, וְלִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל כְּבוֹד עֲצָמֵנוּ כָּלֵל, רַק אִם יֵשׁ הַשֵּׁם יְתַבְרֹךְ נַעֲשֶׂה וְנִתְקַיֵּם, וְאִם לֹא — נִתְרַחֵק מִשֵּׁם (עֵינִי לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב); סוּף כָּל סוּף לֹא נִשְׁאָר מִהָאָדָם שׁוֹם דָּבָר, רַק מֵה שְׁזוֹכָה לְחֻטֵּי בְּזֵה הָעוֹלָם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי. הֲלֹא יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל וְרִיק, הִנֵּה יוֹם הִנֵּה לֵילָה, וְהִנֵּה הַכֹּל כָּצֵל פּוֹרֵחַ.

זָכְרוּ הַיָּטִב הַיָּטִב אֶת כָּל אֲשֶׁר כָּבַד נִדְבָר בֵּינֵינוּ הֲלֹא אִם נִזְכָּה לְבַטֵּל אֶת שְׁכָלֵנוּ וְחִכְמָתֵנוּ הַמְדַמָּה, וְלִצְיֵת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְנִכְנָס אֶת מַחֲנוֹ וְיַדְעָתֵנוּ בְּתוֹךְ תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהוּא אוֹרֵיָתָא דְעִתִּיקָא סְתִימָאָה, אִזְ דִּיקָא נְרַגִּישׁ חַיּוֹת אַחֲרָת, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת הַכִּי מְאֻשְׁרִים בְּעוֹלָם, כִּי הָאֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר אַחַד לְהַשְׁנִי, כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קל"ה): "כִּי אֲנִי יַדְעָתִי כִּי גְדוֹל ה'", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן א'), שֶׁהַשְּׂגָת אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְרֹךְ, אִי אֶפְשָׁר אַחַד לְסַפֵּר לְחַבְרֹו כָּלֵל, וְעַל זֶה אָמְרוּ בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (חֶלֶק א' קד.) עַל פְּסוּק (מִשְׁלֵי לא): נוֹדַע בְּשַׁעֲרִים בְּעֵלָה", כָּל חֵד לְפֹהם מֵה דִמְשַׁעַר בְּלִבִּיהָ.

חֲמְלוּ מְאֹד מְאֹד עַל יְמֵי נְעוּרֵיכֶם; הֲלֹא כָּל פֶּרֶק מִשְׁנִיּוֹת, וְכָל דָּף גְּמָרָא, וְכָל פֶּרֶשָׁה בַּמְדְרָשׁ, וְכָל פֶּרֶק רַמְבַּ"ם, וְכָל סִימָן טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְכָל מְאָמַר בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ, וְכָל דָּף בַּתְּקוּנִים, וְכָל תּוֹרָה בְּ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְכָל תְּפִלָּה מִ"לְקוּיֵי-תְּפִלוֹת" עָלֶיהָ, הִיא אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת לְנַפְשׁ, מִתַּק מְדַבֵּשׁ וּמְנַפֵּת צוּפִים, וְאִין לְשַׁעַר וְאִין לְסַפֵּר אֵילֹו אוֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת זוֹכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עַל-יַדֵּי כָּל לְמוּד, כִּי עוֹלָמוֹת מְלֻאָכִים, רוּחָנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, מְמַשְׁיָכִים וּבּוֹנִים עַל-יַדֵּי-זֶה.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי זֶהוּ עַקֵּר הַתְּכָלִית, אֲשֶׁר בְּשָׁבִיל זֶה יִרְדְּנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם — לְרַעוֹת בְּגִנָּים וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים וְלְהַתְעַדֵּן בְּעַדָּן זִיו אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְרֹךְ. הָעַקֵּר תִּרְאוּ לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְכֶם עַל לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל

שמ אֲשֶׁר ה' קטו בַּנְחָל

רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצְאוּ אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשְׁכֶם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל יִפְתַּח
עֵינֵיכֶם לְהַרְגִישׁ נְעִימוֹת בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִפְתַּח אֶת שַׁעֲרֵי
מַחְכְּם לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ.

וּבְאֵמַת אִם תִּטְעוּ — לֹא תִטְעוּ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק אֶת עֲצָמְכֶם,
וְתִדְעוּ כִּי לְמַעַלָּה שׁוֹחֲקִים מְכַל מִיָּנִי דְמִיּוֹנוֹת, שֵׁם יֵשׁ הַיֵּכַל
הַתְּמוּרוֹת, וּמִי שְׂאִינוּ עוֹשֶׂה תְּכֵלִית מִתּוֹרָה וְתִפְלָה וְדִבְקוֹת הַבוֹרָא
— שׁוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא חוֹשֵׁב מֵה שְׁחוֹשֵׁב, וְשֵׁם הוּא עֹנֵן אַחַר
לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ!

זָכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג אֶת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ עִם
אֵיבָרִים פְּגוּמִים, כִּי כָל בְּעַל מוֹם לֹא יִקְרַב לְהִקְרִיב קָרְבָן ה'. מִדּוּעַ
לֹא תִרְחַמוּ עַל עֲצָמְכֶם?! הֲלֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אֵיזוֹ מַחְלָה,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בַּמַּחַ, אֲזִי הוֹלֵךְ וְנוֹסֵעַ וּמַחֲפֵשׁ אַחַר רוּפָא מִמְּחָה
לְמַח, וְכֵן כְּשֶׁאָדָם חוֹלֵה עַל הָעֵינַיִם, אוֹ עַל הָאָזְנַיִם, אוֹ עַל הָאֵף,
אוֹ עַל הַפֶּה, אוֹ עַל הַיָּדַיִם, אוֹ עַל הַרְגְלַיִם, וְיֵשׁ לוֹ מְכַאוּבַיִם גְּדוֹלִים,
לֹא עֲלִינוּ, אֲזוֹ אֵינוֹ נַח, רַק הוֹלֵךְ לְחַפֵּשׁ אַחַר רוּפָא מִמְּחָה, וְאֵינוֹ
מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ כְּרַגַע, רַק מְבַזְזוֹ אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ, וְעוֹד לְוָה מַעוֹת,
הַעֲקָר שְׂיִמְצָא אֶת הַרוּפָא הַמְּמַחָה, שְׂיִרְפָא אֶת כְּאוּבוֹ הַמֶּר שְׁכוּאֵב
לוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

וְדַבֵּר זֶה סוֹבֵב בְּגִשְׁמִיּוֹת, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּאֵין עֲרָף כָּלֵל,
מִי שְׁחוֹלָה עַל מַחוֹ וּמְהַרְהֵר הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אוֹ חוֹלָה
עַל הָעֵינַיִם, שְׁמִסְתַּכַּל בְּמַקוֹמוֹת מְזֻהָמִים, אוֹ חוֹלָה עַל הָאָזְנַיִם,
שְׁהוֹלֵךְ לְשִׁמְעַ רַע עַל יְרֵאִים וְצַדִּיקִים, אוֹ חוֹלָה עַל הָאֵף, שְׁתַּמִּיד
הוּא בְּכַעַס וּבְעֲצָבוֹת (שְׁקוֹרִין נְעֻרוּעוֹ), אוֹ חוֹלָה עַל הַפֶּה, שְׁמַדְבֵּר
כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֵיךְ לֹא יִפְקִיר אֶת הַכֹּל, וְיִרוּץ אֶל
רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהַצִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִיָּנִי
תַּחְבוּלוֹת, וְיִתְרַפָּא מִמַּחְלָתוֹ הַמְּרָה.

הֲלֹא כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַמַּחַ, אֶת הָעֵינַיִם,
הָאָזְנַיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, הַיָּדַיִם וְהַרְגְלַיִם, אֲזִי נַעֲשֶׂה מְרַפְּכָה לְגִבֵי גְלוּי
אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמֵאִיר עֲלָיו עֲרֻבוֹת זֵיו חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּאִפְּן

אֲשֶׁר ה' קטו בְּנַחֵל שְׂמָא

אחר לגמרי, וכבר אינו מסתכל ואינו שם לבו על הכלי הכלים של זה העולם, רק כל מחשבתו וחושיו ואיבריו דבוקים באין סוף ברוך הוא, כי יודע בידיעה ברוחה ומחלטת שאין בלעדיו תברך כלל.

אחי ורעי היקרים! מי שדבוק ברוחניות אלקותו ותברך, יודע ומבין ורואה ומשפיל, אשר חבל מאד מאד על כל רגע ועל כל שעה ועל כל יום שעובר בלי כסופין והשתוקקות אחריו ותברך, הלא אפלו אם אין יכולים לעשות שום דבר, אסור להניח את הרצון בשום אופן שבעולם, כי העקר הוא הרצון, ולמעלה מתפארים מאד מאד מן-אדם מגשם ומלכלך בחטאים וכו' וכו', ואינו נופל בנדעתו, רק מתחזק להשתוקק ולכסף אחריו ותברך ברצונות ובכסופים חזקים, ואינו מניח את מקומו יהיה איה שיהיה, אין לשער ולספר כלל את גדל השעשועים שגורם למעלה בכל העולמות, על-ידי כל דבור ודבור שמדבר ומשיח עמו ותברך.

עליכם לדעת ולזכר, אם היה אדם יודע מעלת שיחתו ודבורו שמדבר עמו ותברך, ומעלת הכסופין וההשתוקקות שאדם זוכה לכסף ולהשתוקק אחריו ותברך, אז הייתם עוסקים בזה כל היום וכל הלילה, ומכל שכן אם הייתם זוכים להרגיש איזה טעם ונעימות מתיקות ונערכות זיו התורה הקדושה, אזי לא הייתם בטלנים, רק הייתם קובעים עצמכם בקביעות בכל יום: שעור במקרא, שעור בגמרא, בבלי, ירושלמי, תוספתא, שעור במדרשים, שעור בזהר ותקונים, שעור ברמב"ם, טור ושלחן ערוך, שעור בספרי רבנו ז"ל, ושעור בספרי חסידות, ממש חיי העולם הבא בעולם הזה הייתם מרגישים.

הלא מי שזוכה לסלק ולבטל את שכלו לגמרי, ומציית את רבנו ז"ל חיים רוחניים, חיים מתקים, חיים ערכים, חיים נעימים מרגיש בכל עת ורגע. הלא רבנו ז"ל הוא החיות שלנו, הוא המנפח בנו רוח חיים חדשה, שנוזקה להרגיש את אמתת זיו אלקותו ותברך, שנוזקה לצאת מלכלוך וגנות מעשינו.

שמב אשר ה' קטז בנחל

אשרי מי שזוכה לצית את רבנו ז"ל, ולהתמיד בתורתו, ומקים את עצותיו הקדושות, אשרי לו ואשרי חלקו!

הדורש שלומכם...

ה' קטז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך מיום שני משפטים לנכון קבלתי, ושמחתי מאד על הבשורה טובה, שלקחת את עצמך בלמוד התורה הקדושה, ויש לך שעור בכל חלקי התורה הקדושה: בבלי, ירושלמי, תוספתא, וכל המדרשים, זהר ותקונים וכו' וכו', אשריך ואשרי חלקך! פי זה כל חלקי ועמלי, שאני זוכה לשמע בשורה טובה כזו, סוף כל סוף הרבה הרבה סבלתי כבר בעולם, אפדתי את שמי ואת כל אשר לי ונכנסתי בחובות באלפים וברבבות וכו', והכל בשביל לגלות ולפרסם למודו הטוב של רבנו ז"ל.

וכרוך הוא וברוך שמו, אני זוכה לשמע בשורה טובה, שיש בעולם נשמה יקרה, שמחיה את עצמו עם הספרים החדשים, וזהו עקר חיותו, עד שמרב אור שמרגיש בהם, נתעורר ונתלהב גם לבו אליו יתברך בתבערה עצומה, וגם זוכה ליחד יחודים, ולחדש חדושי תורה, אשר אין למעלה מדבר זה.

אודות מה שכתבת, שעל-ידי הכתב נתחבר המח עם כתב, זהו דברי מוהר"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (כתבות, הלכה ב'), עין שם. וגם רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה): כשאדם זוכה לבטל את עצמו אליו יתברך, ולהכלל בו יתברך, אזי כשתחזור מהבטול יכולים להתגבר עליו הבלבולים, ועל-כך צריכים לקרר את עצמו בחדושי דאורייתא (והארכתי בספרי "שפת הנחל" על זה).

אֲשֶׁר ה' קטז בְּנַחֵל שִׁמְג

וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה לְיַחַד יְחִידִים קְדוֹשִׁים, וְהַמַּח מַחֲשָׁבָה שְׁלוֹ דְבוּקִים בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד, הוּא צָרִיךְ בְּיוֹתֵר לֵהִיּוֹת רְגִיל בְּחִדּוּשֵׁי דְאוֹרֵינְתָא, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קה), שֶׁהוּא תְקוּן הַבְּרִית, כִּי כִּנְגַד שֶׁחָשַׁב וְהִרְהַר בְּלִכְלוּף וּבְזַהֲמָא עַד עֲכָשׁוּ, עָלְיוּ לְהַכְנִיס מַחוּ בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן אֲנִי שִׁמַּח בְּזֶה שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה.

וְהִנֵּה בְּאִפְּן לְהַדְפִּיס סֵפֶר, קִדְּם צָרִיכִים לְלַמַּד וּלְהִיּוֹת בְּחֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְיוֹתֵר צָרִיכִים לֵהִיּוֹת בְּקִיָּאִים בְּלִשׁוֹן כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי יָכוֹל לֵהִיּוֹת רַק מִהַמְדַּמָּה, וּמֵה גַם שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אוֹמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמה), שֶׁיֵּשׁ הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, וְאֲשֶׁר לִפְנֵי חִדּוּשֵׁי תוֹרָה אֲמַתִּיִּים, עוֹמְדִים בְּהֵיכַל הַתְּמוּרוֹת, וְאֲשֶׁר גַּם לְזָכוֹת לְעַמֵּד בְּהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, צָרִיכִים לְעַבֵּר תַּעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים וְכוּ', וְאַחַר כָּל זֹאת עֲדִין עוֹמֵד בְּהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְמַח מִיִּשְׁב, מַח מְזַכֶּךְ וְכוּ'. וְאִמַּר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב), שֶׁלִּפְנֵי כָּל מִינֵי הַשְּׂגוֹת, צָרִיכִים לְעַבֵּר תַּעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים וְכוּ', וְאַחַר כָּל זֹאת עֲדִין עוֹמֵד בְּהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְמַח מִיִּשְׁב, מַח מְזַכֶּךְ וְכוּ'. וְאִמַּר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב), שֶׁלִּפְנֵי כָּל מִינֵי הַשְּׂגוֹת, צָרִיכִים לְעַבֵּר דֶּרֶךְ הַסְּפָקוֹת שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וּכְבָר אֲמַרְתִּי, שֶׁנִּגְדַּד "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ" יֵשׁ "הַיְכָל הַתְּמוּרוֹת", כִּי "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ" שָׁם הוּא עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא, שְׂאָדָם זוֹכָה וְנֹעֵשָׂה מִסְבָּב עִם הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה כְּעֲגוּל הַגָּזָה, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים פט): "וְאָמוּנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ", וְרַבּוּעָא זֶה שֶׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, בְּאַרְבַּעַת צְרוּפִיּוֹ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כִּנְגַד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, אֲשֶׁר מִי שְׁזוֹכָה לְשַׁפֵּט אֶת עַצְמוֹ הַרְבֵּה, וְלִהְתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי נִדְבַכְךָ לוֹ מַחוּ, וְזוֹכָה לְתְקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן הַמַּחֲזִין, וּמְטִיל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמִטְיִל בְּכָל טִיִּן נִפְלָא (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), שֶׁהֵם הָאוֹרוֹת שֶׁל הַנוֹקְבָא דְפְרֻדְשָׁקָא, עֵינֵי שָׁם.

וּלְהַפְּרֹךְ זֶה לְעַמַּת זֶה יֵשׁ "הַיְכַל-הַתְּמִוְרוֹת", שְׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹדֵעַ
 כָּבֵד מִשֶּׁהוּ וְכוּ', אֲשֶׁר הֵם אֵלֹהֵי הַחֹלְקִים וְהַלְצִים עַל "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ",
 וְאֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׁמְאֵלָם, וְלֹא עוֹד שְׂלֵא יְכוּלִים לְתַאֲר
 בְּדַעְתָּם מַה שְׂיִכּוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ". וְעַל-כֵּן הַכֹּל
 בְּעֵינֵיהֶם כְּשַׁחֲוֶק וְכוּ'. וְלֹא דֵי שֶׁהֵם רְחוּקִים מִכָּל הַעֲנָג וְהַתְּעִנוּג
 הַרוּחָנִי, גַּן-עֵדֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבַגּוּף הַזֶּה וְכוּ', עוֹד חוֹלְקִים וּמִתְלוֹצְצִים
 מִזֶּה וְכוּ'. וּלְמַעַלָּה בְּעוֹלָם הַתְּמִוְרוֹת שׁוֹחֲקִים מֵהֵם מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֶזֶר לָךְ בְּזִכְיוֹת חֲנָם מִמֶּשׁ, וְנִכְנָסְתָּ
 בְּ"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, וּמֵאִיר גַּם עָלֶיךָ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, עָלֶיךָ לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֵׁם
 חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׂזַכִּיתָ לְאִשָּׁה מִשְׁכָּלֶת, אֲשֶׁר עוֹזֶרֶת לָךְ
 שְׂתוּכַל לְלַמֵּד מִתּוֹךְ הַרְחֵבֶת הַדַּעַת, אֲשֶׁר זֶהוּ חֶסֶד חֲנָם מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְשָׁמֵר עַל הַמַּתָּנָה הַזֹּאת מְאֹד מְאֹד בְּחִשְׁבּוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לִי לְהַקִּים הַרְבֵּה תְּלִמִידִים כְּמוֹתָךְ, וְיִהְיֶה
 חֻלְקִי בְּחֻלְקֶךָ.

נָא לְהַתְּפַלֵּל בְּעִבּוּרֵי תְּמִיד בְּמִקּוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

* * *

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְּנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כְּרֹךְ
 ל"א, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרֹךְ ל"ב
 לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק לֹא

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- ד' תתקסא
יחזק אברך שגפּל לשאול, שעקר תקונו הוא — עסק התורה הקדושה,
ויחזקו ויעוררו מאד להחזיק בחבל ההצלה הזה.
- ד' תתקסב
יעורר על ההתקרבות לרבנו ז"ל, ויגלה שענינו מתפשט בכל העולם,
ואינו מצמצם במקום מסים, והעקר — לעסק בספריו הקדושים, ויעורר
על הדבור אליו ותברך ולמוד שלחן ערוך פסדן.
- ד' תתקסג
יאריף בנוראות נפלאות ענין רבנו ז"ל וענין ספרו הקדוש "לקוטי-
מוהר"ן", תוכו רצוף אהבה ויראה והתעוררות נוראה מזכרון יום
המיתה ועלמא דאחי, ויבאר מה עבר עליו, ומהו ענינו בעסק פרוסום
אור רבנו ז"ל, ויחזק לברח מכל מיני שקר וטעות, גאות וישות, ויאריף
בזה עם עוד כמה ענינים.
- ד' תתקסד
כא באר מעלת מדת השמחה, ענינה וחיובה, ויפליג במדרגת הזוכה אליה.
- ד' תתקסה
כב דיבר מענין אמונת חכמים והרגשת לב נשבר, הגורמת להכנעה ובטול
ואמונה בו ותברך ובצדיקיו האמתיים וכו', ויחזק על זה מאד.
- ד' תתקסו
כט דיבר מענין אדם לעמל יולד, ומענין מדה כנגד מדה, ויזכיר על
שעורים פסדן.
- ד' תתקסז
ל יחזק אברך שמקרב כל מיני עברנינים בעיר אשדוד, ומביאם תחת כנפי
השכינה, ויגלה מעלת ענין זה שעוסק בו, ומעלת אמירת תהלים.

שמו אשר תִּכְן העֲנִינִים בְּנֶחֱל

ד' תתקסח לב
יְדַבֵּר מֵעַנְיָן לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל שְׁלוֹמְדִים בִּישִׁיבְתוּ, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל
מִדַּת הַשְּׂמֵחָה.

ד' תתקסט לג
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת אַמִּירַת תִּקּוּן חֲצוֹת, וַיִּסְפֵּר מֵהֵנְהִיגָה הַחֲדָשָׁה שֶׁתִּקּוּן
בִּישִׁיבְתוּ בְּעַנְיָן זֶה — אַמִּירַת חֲצוֹת בְּמַנְיָן, קַדִּישׁ וְעֲלִינוּ, וְרִקּוּד אַחֲרֵי
כֵן, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיָן זְמַן חֲצוֹת, וּמֵהֲדַפְּסַת "אוֹת בְּרִית".

ד' תתקע לה
מִכְתָּב פְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידָיו, וַיִּחְזַקְם שְׁלֵא יִטְעוּ אֶת עֲצָמָם, וַיַּעֲוֹרֶר
עַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וַדּוֹקָא בְּעַת שְׁצַר וּמַר לְאַדָּם, וַיִּסְפֵּר מִמוֹהַרְנ"ת ו"ל,
וַיִּזְהֵר לְיַקַּר אֶת יְמֵי שְׁשִׁי, וְלִלְמַד מֵהֶתָּם הַקְּדוֹשׁ.

ד' תתקעא לו
מִכְתָּב פְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידָיו, וַיִּחְזַקְם עַל לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר
מִמְדַּרְגַּת מוֹהַרְנ"ת ו"ל, אֲשֶׁר הָיָה גְדוֹל בַּתּוֹרָה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן בְּטַל אֶת
עֲצָמוֹ לְגַבֵּי אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְהַעֲקַר לְלַמַּד לְקַח מִמֶּנּוּ, לִילֵף בְּעַקְבוֹתָיו,
וְלַצִּיַּת לְרַבְּנוּ ו"ל, אֲזִי זוֹכִים לְדַבְּרִים גְּדוֹלִים.

ד' תתקעב לט
יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ תִּבְרַךְ לְזִכּוֹת לְיִשׁוּב הַדַּעַת, וַיַּעֲוֹרֶר
לְדַבֵּר אֵלָיו תִּבְרַךְ, וְלַעֲסַק בְּדוּוֵי דְבָרִים וְכוּ' וַצַּעֲקָה אֵלָיו תִּבְרַךְ: 'אֵיזָה
מִקּוּם כְּבוֹדֶךָ, וַיִּזְרַז מְאֹד עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּכַמָּה חֻלְקֵי הַתּוֹרָה.

ד' תתקעג מב
יְבַאֵר מַעַלְת מִדַּת הַשְּׂכָחָה — לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְלִהְתַּחִּיל בְּכָל פַּעַם
מִחֲדָשׁ, וַיִּחְזַק עַל הַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם.

ד' תתקעד מג
יְאָרִיף לְדַבֵּר בְּאִפְן נוֹרָא וְנִפְלָא, בְּקוֹל חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ דִּקְדוּשָׁה, מֵעַנְיָן
אָמוּנַת חֲכָמִים, וּמִמָּה שְׁעוֹבֵר בְּדוֹר הַזֶּה קָדָם הַתְּגָלוֹת הַהֶאֱרָה הַגְּדוֹלָה
שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאֲנָשִׁים נִשְׁפָּרִים מִמָּה שֶׁקוֹרָה סְבִיב הַצַּדִּיק, וַיְאָרִיף
בְּעַנְיָן הַחֲלָל הַפְּנוּי, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשִׂית הַבְּרִיאָה, וַיְדַבֵּר מִגְּדַלַת רַבְּנוּ
ו"ל וְנִפְלְאוֹת הַהִתְגַּלוֹת שְׁלוֹ.

ד' תתקעה נה
יַעֲוֹרֶר עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאָרִיכוֹת אַפִּים, אֲשֶׁר לָזָה זוֹכִים עַל יְדֵי אָמוּנָה,
וַיּוֹרָה לֹא לְדַאָּג מֵעֵבֶרו, וְעַל יְדֵי הַבוּשָׁה בְּנֻדָּאי נִמְחַל לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

אָשֶׁר תִּכְנֵן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל שְׁמוֹ

ד' תתקעו נו

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזֹּכֶה לְהַתְפַּלֵּל בַּבֶּקֶר בְּמִנְיַן מְסֻדָּר וּבְזִמְנֵי כְּרֵאוּי, שְׂאֵז הוּא עַת רְצוֹן, וַיַּעֲתִיק מִדְּבָרֵי הַרְבֵּי ר' צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַב זי"ע, וַיְזַהֵר מִלֵּילָךְ בְּחֻכְמוֹת, וּבִפְרָט כְּשֶׁזֶה נִגְדַּר הַשְּׁלַחַן עֲרוּף.

ד' תתקעו נז

יְגַלֶּה, שְׂאֵי אִפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁלוֹם, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁבוֹרְחִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְרַז לְשִׁקָּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הַמְחַזְקִים לָזֶה, וַיַּעֲתִיק דְּבוּר נִפְלָא מִהַסְפָּר הַקָּדוֹשׁ "דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם", וְבוּ בְּאוֹר נִפְלָא בְּעִנְיַן הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה, שְׂשֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפִי הַצַּדִּיק לְפִי הַעֵת וְהַזְמַן.

ד' תתקעו ס

מִכְתָּב לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידֵיו, וַיַּעֲוֹרֵם לְטִיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה, וּבִפְרָט בְּלַמּוּד הָעִיּוֹן וְכו'.

ד' תתקעו סא

מִכְתָּב לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידֵיו בְּעִנְיַן הַכְּנָה לְחֻנְכָּה, עַל-יְדֵי לַמּוּד כָּל הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכוֹת אֵלֶיהָ, וַיַּעֲוֹרֵר לְתַפְסֵי אֶת הַיּוֹם עַל-יְדֵי נְצוּלוֹ כְּרֵאוּי, וְלַחֲיוֹת בְּאַהֲבָה זֶה עִם זֶה, וְשִׁמְרָה עַל קַדְשֵׁי הָאֵיבָרִים.

ד' תתקפו סב

יְדַבֵּר לְאֵב שֶׁהֵבֵן לוֹמַד אֲצִלוֹ בִּישִׁיבְתוֹ שְׁעוֹר עִיּוֹן דִּיקָא, וּבְרוּף הַשֵּׁם רוֹאֵה בְּנֵה הַצְּלָחָה.

ד' תתקפא סג

יְדַבֵּר מִישְׁרִים לְאַחַד מִחֻשׁוֹבֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיְבִיעַ שְׁמַחְתּוֹ עַל גְּדֻלַּת הַחֲבִיבָה שֶׁגִּלָּה הַנִּמְעָן בְּמִכְתָּבוֹ, וַיִּתְרַץ כְּמָה עֲנִינִים מוֹקְשִׁים, שְׁגוֹרְמִים אֵי הַכְּנָה בְּהִנְהַגוּתֵיו, וַיִּתְנַצֵּל שְׁמַקּוֹרֵם וַיְסוּדֵם בְּטַעוֹת וְשִׁקָּר, וַיּוֹכִיחַ שְׁלֵא כֵן הוּא, וַיְבַהֵר עַד כְּמָה זָכָה לַעֲסֹק בְּכִנְיַן דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וַיַּעֲתִיק כְּמָה שִׁיחוֹת וְסַפּוּרִים מִרַבְּנוּ ז"ל וּמֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקָּדוֹשִׁים.

ד' תתקפב סד

יַחֲזִק אַחַד שְׁנִדְבָּה רוּחוֹ אוֹתוֹ לְתַן צְדָקָה עַל הַדְּפֻסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וַיְגַלֶּה לוֹ מַעֲלַת הָעִנְיָן הַזֶּה, וּבִפְרָט לְהַדְּפֻסַּת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שְׁמַצִּילִים נְשָׁמוֹת שְׁנִפְלוּ לְבָאֵר שַׁחַת.

ד' תתקפג סה

יְבַאֵר עִנְיַן שְׁכֻשְׁהַצַּדִּיק חֵי, אֵינן לְאַנְשִׁים שׁוֹם הַרְגָּשָׁה וְהַשְּׁגָה בּוֹ כָּלֵל,

שמח אשר תִּכְן העֲנִינִים בְּנַחַל

וְכֵן בְּעֵינַי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אֶצֶל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהִבְרִיאָה מְכֹסֶה אוֹתוֹ, וְרַק מִי שְׂזוּכָה וְכוּ'.

ד' תתקפד עה

יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַסְּפָרִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו", "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וּמֵעֵינַי אֲמוּנָה וְשִׁיחַת ר' נֶתָן, שֶׁלֹּא לֹמַר "אֵינִי מֵאֲמִין" כָּלֵל, אֶף בְּשִׁיחָה פְּשׁוּטָה בְּמַלֵּי דְעֶלְמָא.

ד' תתקפה עב

יְחֻזַּק אֶחָד שִׁירָאָה לְדַבֵּר בְּכָל שָׁבוּעַ לְפָנַי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּסְפָּר מִהֲנִהְגַּת מוֹהַר"נ"ת ו"ל בְּעֵינַי זֶה, וַיְבָאֵר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, וַיִּסְפָּר מַעֲשֵׂה נוֹרָא מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ ר' חַיִּים פּוֹקֵס שָׁמוּ, שֶׁבְּעַקְבוֹת הַצֵּלָה מִמָּוֶת, קָבַל עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת שָׁמוּר מִמִּדַּת הַכֶּסֶס, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְעִשְׂרוֹת.

ד' תתקפו עז

יִתֵּן עֲצָה לְהַצִּלָּה — לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם אָדָם וְכוּ', וַיִּגְלֶה לָמָּה יִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה.

ד' תתקפז עח

מִכְּתָב כָּלְלִי לְתַלְמִידָיו בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבָרֵי כְבוֹשִׁין, שִׁיחֻסּוֹ עַל יְמֵי גְעוּרֵיהֶם, לְהִיּוֹת מִתְּמִידִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִשְׁמֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְלִנְטֹעַ דַּעַת רַבְּנּוֹ ו"ל בָּהֶם וּלְצִיְתוֹ בְּהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה.

ד' תתקפח פב

יִזְרַז לְצִיַּת לְדַבְּרֵי רַבְּנּוֹ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְסִיִּם הַפְּרָשָׁה שָׁמוּ"ת, וַיִּגְלֶה מֵה גֵּאֲרַע לְמוֹלֹל בְּנֵה, וַיִּזְהֵר לְסִיִּם הַמְּדַרְשׁ רַבָּה וַתְּנַחֲוּמָא.

ד' תתקפט פג

יַעֲוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן, וּבְפָרְט בִּימֵי חֲנוּכַּה הַקְּדוּשִׁים, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק "וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת יַעֲקֹב, וַיַּעֲמִידֵהוּ לְפָנָי פְּרַעֲוָה, וַיְבָרֵךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרַעֲוָה", עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנּוֹ ו"ל בְּשִׁתֵּי הַתּוֹרוֹת הַרְּאִשׁוֹנוֹת שֶׁל ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו".

ד' תתקצ פה

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִקְדָּשֵׁת הַמַּחֲשֶׁבֶה וּמִחֲמַר אֲסוּר הַפְּגָם בָּהּ, וַיִּגְלֶה מֵעַלַת הַזּוֹכָה לְסַפֵּר מִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים וְכוּ'.

אֲשֶׁר תִּכְן הַעֲנִינִים בַּנְחָל שִׁמְט

ד' תתקצא פו

מִכְתָּב לְכָל־לַיּוֹת תִּלְמִידָיו בְּמִיתַבְתָּא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַיּוֹם הַקֹּדֶשׁ וְהַנּוֹרָא "זֹאת חֲנֻכָּה", וּבִפְרָט בְּשַׁחַל בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וּמִמַּעַלְת מַדַּת הַשְּׂמִחָה דַּקְדָּשָׁה.

ד' תתקצב פח

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לַיּוֹת תִּלְמִידָיו, וַיְדַבֵּר מֵעֲלֵמָא דְאַתִּי, וַיַּעֲוֹרֶם עַל הַתְּבוּדוֹת וְלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּנִצּוּל מְרַבִּי שֶׁל הַזְּמַן בְּלִי הַרָף, וְהַפֶּל עַל-יְדֵי זְכוּרֹן יְמֵי הַשִּׁיבָה וַיּוֹם הַמִּיתָה, וַיִּסְפֹּר כַּמָּה שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו עַל קֶטֶב זֶה שֶׁל שְׁמִירַת הַזְּמַן כְּרְאוּי.

ד' תתקצג צא

יְתָאֵר גְּדֵל הָאֶסּוֹן שֶׁל הַשְּׁקִיעָה בְּעֶצְבוֹת, וּמַעַלְת מִי שְׁזוֹכָה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיִנַת 'אַחַד הָיָה אַבְרָהָם'.

ד' תתקצד צב

יְדַבֵּר מְגֻנוֹת תְּאוֹת מְמוֹן עַל-פִּי הַתּוֹרָה כ"ג, וַיְבָאָרָה לְעַבְדָּהּ וְלִמַּעֲשָׂהּ לְהוֹצִיא עֲצוֹת וּרְמִזִּים לְעַנְיָנוּ.

ד' תתקצה צו

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵהַתּוֹרָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעֵנִין אֲמוּנָה בְּצַדִּיק עִם דַּעַת, וַיֵּאָרֶךְ בָּזֶה, שְׂאָדָם הַיּוֹדֵעַ מָה עָבַר עָלָיו, הוּא נִשְׂאָר אֲצֵל הַצַּדִּיק וְכוּ', וַיְבָאֵר מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ שֶׁל פְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ, כָּל מַה שְׁנֹדְבַר בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְדַבּוּר הַמּוֹבָא בְּחַי-מוֹהַר"ן מֵר' פִּינְחָס מְקוֹרִיץ זי"ע.

ד' תתקצו ק

יְדַבֵּר מֵעֵנִין הַשְּׂדִיךְ יְהוּדָאִין וּמִתּוֹרָתָם הַנִּפְּוֵלָה, וַיִּזְכִּיר דְּבָרֵי הַמְּאָמֵר הַמְּדַבֵּר מִזֶּה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח, וַיִּפְּלֵיג בְּמַעַלְת מִדְרַגַּת הַצַּדִּיקִים, וּבְמַעַלְת תּוֹרוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁזוֹ פְּנִימִיּוֹת נִפְשׁוֹ הַקֹּדֶשׁ זי"ע, וַיִּסְפֹּר הַסִּפּוּר מִמוֹהַר"ן ת"ו"ל, הַמְּגִלָּה אֶת הַשְּׂתוֹקְקוֹתוֹ לְהַכְּלִיל בּוֹ יְתַבְרַךְ, וַיְבַהִיר כִּיצַד צְרִיף לְהַתְּנַהֵג בְּעֵנִין הַתְּקַרְבוֹת וְלִמּוּד רַבְּנוּ ו"ל בְּדַרְךְ שֶׁל דְּבָקוֹת בַּה', הַתְּחַזְּקוֹת וְאֵהָבָה גְּמוּרָה לְכֻלָּם, עַל-יְדֵי אֵהָבַת ה' כְּפִרוּשׁ רַבְּנוּ ו"ל.

ד' תתקצז קה

יְדַבֵּר מִמְּלַחְמַת הַחַיִּים, לְהַתְּחַזֵּק תְּמִיד כְּנֶגֶד כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנִּפְּלוֹת, וּמֵעֵנִין דְרַגַּת הַצַּדִּיקִים, שֶׁהַכְּלִים אֲצֵלָם הֵם אוֹרוֹת, וְאִין עֲצָה כְּנֶגֶד הַיְרִידוֹת, רַק עַל-יְדֵי הַעֲמַקַּת אֲמוּנָה בּוֹ יְתַבְרַךְ, וַיְבָאֵר עַל-פִּי זֶה פְּסוּק

שנ אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנֻנִים בְּנֹחַל

בתהלים, ויגלה גדל מעלת הספר "אשר בנחל", ולמה זוכה המדפיסו.

ד' תתקצח קז

יחזק את הנמען בעבודת השם, ויזהירו שלא לעשות מציאות מבשר ודם, וידבר מ"שבת חנכה" הקשורה באור המשיח, ומהפלגת דרגתו של רבי פינחס מקוריץ זי"ע.

ד' תתקצט קט

יוכיח משפחה אחת, שמונעת את הילדים להשתובב יתר על המדה, ואוסרת על בניה לשחק עם ילדי השכונה, ויבהיר מעלת הילד, שבקטנותו קבל חפש להתנהג כקטן, לעמת האחר שמנעו זאת ממנו. ויתן עצה והדרכה כיצד להתנהג עם שכנים באהבה ובשלום, למרות שנראה שהם מזלזלים בו, ויבאר כל זה בטוב טעם ודעת.

ה' אלפים קיא

ידבר משמירת הזמן וממעלת הזוכה להתייעץ עמו יתברך תמיד על ידי הדבור עמו יתברך.

ה' א קיב

מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל הקדש", חסידי ברסלב, לרגל יומא דהלולא של מוהרנ"ת ז"ל, ויזרום להתבונן בשיחו ובשיגו של האיש הקדוש הזה, וכיצד נצל את זמנו הקר, למרות כל הרדיפות והצרות, ויוכיח מאד להזהר מבטול זמן, ויביא בסכום עשר נקודות מארחותיו: א. זריזותו. ב. שמירת שעויותיו. ג. שעוריו הקבועים. ד. זכרון יום המות שלו. ה. חדושי תורתו. ו. הפצתו דעת רבנו ז"ל בעולם. ז. שמירת עיניו. ח. שפלותו בעיני עצמו. ט. סבלנותו. י. ענין הסתרתו ופשוטותו ומעורבותו בין הבריות. ויזהיר לשמר על הפנת חמד שלנו הנקראת "היכל הקדש".

ה' ב קטז

יעורר להמשיך קדשת ארץ ישראל וענין האמונה, אשר אז זוכה לתפלה, וענין מסירה עצמית ומחלטת לידי ה', כי המאמין האמתי אינו מתפעל משום ירידה שבעולם, ויתאר את הקבוצ היפה שהיה במוצאי שבת קדש לכבוד ההלולא של מוהרנ"ת ז"ל, ויזכיר תמצית הדבורים שנדברו אז, ויחזק לידיע שבכל מקום שאדם נמצא ישנו השם יתברך, ויעורר על למוד התורה הקדושה, שמחה, ותורה והודאה, ויעתיק כמה ספורים, עבודות ושיחות נפלאות ממוהרנ"ת ז"ל המחיים נפש כל חי, וידבר מרום מעלתו של הצדיק הקדוש הזה.

אָשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שְׁנֵי

ה' ג קכ

מִכְּתָב כָּלְלִי לְחִלְמֵי־דָיו, בּוֹ יִדְבַר מִחֻבַּת הַשְּׂמִיחָה שְׁלָנוּ, עַל שְׂאִין אָנוּ מִתְּנַגְדִּים עַל אֹר רַבָּנוּ ו"ל, וְאִדְרָבָה אָנוּ מִקְרָבִים אֵלָיו, וַיִּכְהִיר זֹאת. וּמַעֲלַת אֹר רַבָּנוּ ו"ל, וּמָה שְׁזָכִינוּ עַל יָדוֹ, וַיַּעֲזֹר עַל שְׂמִירַת הַדְּבָר וַיִּנְצֹלוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַעֲנִין לְמוֹד זְכוּת וְאַהֲבָה לְכָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל וַתִּפְלֶה עֲלֵיהֶם, שְׁעַל־יַד־יָזָה נִתְרַחֵב הַמַּח.

ה' ד קכב

יִדְבַר מִעֲנִין תְּשָׁלוּם חו"ב, וַיִּבְאֵר עֲנִין חֻבּוֹת וּמִמָּה נִגְרָמִים לְאָדָם, וַיִּדְבַר מִהַחֲטָא הַחֲמוּר הַגּוֹרֵם לָזֶה וּלְשָׁנָה רַבָּה, וַיַּעֲזֹר עַל שְׂמִיחָה וְשָׁלוֹם־בֵּית וְלְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת וְאַסְפַּת צְדָקָה.

ה' ה קכג

יִבְיַע כָּאֲבוּ הַמֶּר וְהָעֲצוּם עַל מָה שְׁקָרָא בְּמִכְתָּב הַנִּמְעָן, כִּי־צַד נִכְשָׁל בְּעִוְנוֹת חֲמוּרִים, וַיִּשְׁפָּךְ אֵשׁ וְגִפְרִית רוֹתַחַת עַל רֹאשׁ הָאֲנָשִׁים הַרְשָׁעִים וְקָלִי עוֹלָם, שֶׁהִבְאִישׁוּ אֶת רֵיחַ הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וְגִרְמוּ בָזֶה קִלְקוּל נוֹרָא וְהִרְחַקַת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַחַלּוּשׁוֹת שֶׁהֵיוּ יְכוּלוֹת לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל חֲטָאֵיהֶם, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצָה כִּי־צַד לְהִתְחַזֵּק.

ה' ו קכד

יִדְבַר מִרְבוּי טְרִדוֹתָיו, וַיִּזְרַז הַנִּמְעָן לְהוֹדוֹת לַה' עַל שְׁזָכָה לְאִשָּׁה כְּשָׂרָה, וַיִּחַזַּק וַיִּאֲמַץ לְעַמֵּד כְּנֶגֶד הַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים, וַיִּדְבַר מִמְדַּרְגַּת מוֹהֲרַנְיָה ו"ל בְּפִרְטִיּוֹת, כִּי־צַד צְרוּתָיו הֵיוּ צְרוּרוֹת בְּצִרְרוּרוֹת בָּזֶה אַחַר זֶה מִכָּל הַצְּדָדִים, וְכִי־צַד הַתְּחַזֵּק.

ה' ז קלא

יַעֲזֹר עַל טְבִילַת מִקְוֵה וְהַתְּבוּדוֹת.

ה' ח קלב

יִחַזַּק אֶחָד שְׁסוּבֵל צְרוֹת מִבְּנוֹ, וַיֹּרֶה לוֹ דֶּרֶךְ כִּי־צַד לְרַפָּא אֶת בְּנוֹ עַל־יַד־יָהּ תִּפְלֶה וְתִקּוֹן הַמַּעֲשִׂים בְּצִרוּף עֲבֻדוֹת וְצִטוּטִים מִסְּפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל.

ה' ט קלג

יִדְבַר מִהַדְּלָקַת גֵּר שְׁמֵן זַיִת לְכַבּוֹד שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

ה' י קלד

יִחַזַּק גְּרוּשׁ אֶחָד שֶׁנִּשְׁבַּר מְאֹד, וַיֹּרֶה לוֹ כִּי־צַד לְהִתְנַעַר מִהַדְּכָאוֹן הַפְּנִימִי שְׁלוֹ, וַיִּזְרְזוּ לִילָךְ אֶל שְׁעַר הַשָּׁמַיִם וְלַעֲסֹק בְּהַפְּצָה, בַּתְּהִלִּים וּבְמִשְׁנֵיּוֹת.

ה' יא קלה

יִדְבַר מִמַּעֲלַת אַמִּירַת תִּקּוּן חֲצוֹת, וַיִּתְרַץ וַיִּבְאֵר מְדוּעַ תִּקּוּן שְׁחֲחֻצוֹת

שנב אָשֶׁר תִּכֶן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל

שָׁלְנוּ יְהִיָּה "בְּשַׁעַה שְׁתַּיִם-עֲשָׂרָה" בְּדִיוֹק, וַיִּבְהִיר בְּיַצֵּד זֶה עוֹלָה בְּקִנְיָה
אָחַד עִם רִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

ה' יב קלז

יְדַבֵּר מִזְכוֹת הַתַּפְּלָה לְפָנַי שֶׁעַר הַשָּׁמַיִם, שְׂרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַפְאֶרְתֵּנוּ,
וַיִּגְלַה מַעֲלַת הַפּוֹתַח דְּלֹתוֹ לְאוֹרַח, וּמִקְדָּשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

ה' יג קלח

יְסַפֵּר מִטְרָדוֹתָיו הָעֲצוּמוֹת, שֶׁהֵן סִבָּה לְמַנִּיעַת כְּתִיבְתוֹ לְהַנְמִיעֵן, וַיְדַבֵּר
מִעֲנִין קְטָנוֹת הַמַּחִין, בְּחִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם, וַיַּחֲזֵק עַל לְמוֹד שְׁעוֹרֵין
כְּסִדְרָן בְּלִי לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַף אָחַד, וַיִּבְאֵר מֵהוּת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ".

ה' יד קמ

יְגַלֶּה, שֶׁעַקֵּר הַהֶתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת
בֵּית וְעַד לַחֲכָמִים, שֶׁעַל-יְדוֹ נִשְׁפַּעַת פְּרוֹנְסָה, וּמֵהַדְּפַסַּת "בֵּית אֲמוֹנָה"
עִם נְקוּד.

ה' טו קמא

יְעוֹרֵר וַיַּחֲזֵק אָחַד לְשֹׁמֵר עֲצָמוֹ מִלְּהַכְנִס עִם אִשְׁתּוֹ בּוֹכּוּחִים שֶׁל מְרִיבָה
מִכַּעֲרַת, רַק יִזְכֹּר לְשִׁתְּק אָז, וּלְכַוֵּן שִׁיְהִיָּה בְּמָקוֹם הַתַּעֲנִיּוֹת שְׁנֹצְרֵךְ
בְּשִׁבִיל תְּקוּן חֲטָאֵת נְעוּרָיו.

ה' טז קמב

יַחֲזֵק אָחַד שְׁנֹתַפֵּס עַל-יְדֵי רִשְׁעֵי הָעַרְב־רַב לְכֹלָא, עַל לֹא חָמַס בְּכַפּוֹ,
וַיַּעוֹרְרוּ וַיֵּאֱמָצוּ, וַיּוֹרֶה לוֹ עֵצָה נְכוֹנָה עַל זֶה.

ה' יז קמג

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וּמַעֲלַתָּהּ הַנִּשְׁגָּבָה, וַיִּבְאֵר שִׁיחַת רַבְּנוּ
ז"ל: כְּשִׁמְזַכְרִים אֶת עֲצָמוֹ בִּי, נַעֲשִׂים כְּקִטָּן שְׁנוּלָד, שֶׁהוּא עֲנִין הַשְּׂכָחָה
דְּקִדְשָׁה עַל הָעֶבֶר וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין כְּנוּ"ר וּמַעֲלַתוֹ לְדְבָקוֹת ה', וַיְסַפֵּר
מִעֲנִין זֶה קֶצֶת, וּמִעֲנִין לְמוֹד זְכוּת, וּמִצִּיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל ר' חוּצְפַּת
הַמְּתַרְגְּמָן, וַיַּזְרֵז עַל לְמוֹד מְשָׁנִיּוֹת וְסַפֵּר הַמְּדוּת, וְכֵן עַל עֲזָרָה בְּבֵית
כְּשִׁנְצְרֵךְ, וְתַרְגוּם הַסְּפָרִים.

ה' יח קמה

מִכְּתָב כְּלָלִי לְכֹלְלִיּוֹת תַּלְמִידֵיו הַיּוֹשְׁבִים בְּצֹלָא דְמְהִימְנוּתָא בְּמַתִּיבְתָא
"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דְּתַסִּידֵי בְּרִסְלָב, וַיַּעוֹרְרֵם מְאֹד עַל לְמוֹד רַב בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, עַד שֶׁזָּה יִשְׁפִיעַ גַּם בְּזִמְן הַשְּׁנָה וְכוּ', וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה
לְעַסֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהִיא הַמַּפְתָּח לְכֹל הַקְּדוּשׁוֹת, וַיִּבְאֵר עֲנִין "מַפְתָּח",

אָשֶׁר תִּכְנֵן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל שֶׁנֶּג

וַיִּדְרֹבֶן בְּזוּרוֹ רַב עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, בְּכַמֵּה מִיָּגִי טְעָמִים הַמְּשִׁיבִים אֶת הַנֶּפֶשׁ עִם שִׁיחוֹת וְעִבְדוֹת וּבְאוּרִים נִפְלְאִים.

ה' יט קמט

יְדַבֵּר מִנוֹרְאוֹת הַטְּרָדוֹת שֶׁמִּתְדַפְּקִים לְפִתְחוֹ, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מְנַח בְּתוֹךְ צְרוּתֵיהֶן שֶׁל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַי, שֶׁכָּל הַחַיִּים הֵם "סֵפֶר מוֹסֵר" אַחַד גְּדוֹל, וַיְגַלֶּה לָמָּה יְכוּלִים לְזָכוֹת עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל בְּנַחֵת, וְלִשְׁמֹר עַל בְּרִיאוֹת הַגּוּף.

ה' כ קנב

יְדַבֵּר מֵעֵינַי עוֹלָיִם חֲדָשִׁים, וַיִּזְהֵר אֶת מִי שֶׁאֵינּוּ רְאוּיִ, שֶׁלֹּא יַעֲסֹק בָּזֶה, כִּי יְכוּל לְקַלְקֵל מְאֹד, רַק לְהַנִּיחַ זֹאת בְּשִׁבְלֵי הַבְּתִי דִּין הָרְאוּיִים לָזֶה.

ה' כא קנב

יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת הַצְּדָקָה לְתַן לְעֵנִי לְצָרְכֵי שִׁבְת-קְדוּשָׁה.

ה' כב קנג

יְגַלֶּה שְׁמֵי שְׁמֵרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ רַק לְשִׁתְקוֹ, אֵין זֶה רְאִיָּה שֶׁהוּא צָדִיק, כִּי לְפַעֲמִים זֶהוּ יְכוּל לִהְיוֹת תְּרַגֵּיל שֶׁל בַּעַל צְבִיעוֹת.

ה' כג קנד

יְרַגֵּיל אֶת הָאָדָם לְהַסְתַּכֵּל תָּמִיד רַק עַל הַהֲלָכָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל אִמְץ הַלֵּב דִּקְדוּשָׁה.

ה' כד קנה

יַעֲוֹרֵר וַיִּזְהֵר לְאַבְרָהָם אַחַר נִשְׂוֹאָיו, שֶׁיִּנְהַג בְּמִנְהַג הַכָּשֵׁר שֶׁהַנָּשִׁים תְּגַלְחֵנָה שְׁעַר רֹאשׁוֹ, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַי פֶּאֶה נְכָרִית, שֶׁהִיא עֲדִיפָה בְּיוֹתֵר עַל מִטְפַּחַת עִם גְּלוּי שְׁעַר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

ה' כה קנו

יַעֲוֹרֵר עַל הַצְּדָקָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר שֶׁהִיא — בַּעֲבוּר הַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל.

ה' כו קנז

יְדַבֵּר מֵאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל וּמֵעֵינַי תְּפִלִּין שֶׁלָּנוּ וּתְפִלִּין שֶׁל מֵאֲרֵי עֲלְמָא, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַי אַהֲבַת בְּנֵי הַשָּׁם יְתִבְרַךְ הַקְּשׁוּרָה בְּאַהֲבַתוֹ יְתִבְרַךְ. וַיִּנְרָאָה כִּי צִדָּ אֶפְשָׁר לְלַמֵּד זְכוֹת עַל הָרָשָׁע, וּכְד בְּכַד לְשֹׂנְאֵי אֶת הָרָע שָׁבוּ, וַיְגַלֶּה שְׁחוּלְקִים עַל צְדִיקִים הֵמָּה אֲנָשִׁים פְּגוּמִים, וַיִּתְאַר מֵהוּת הַצְּדִיקֵי אָמֵת, שֶׁמְשַׁלְּיכִים כְּבוֹדָם מִמֶּנֶּה, כִּדֵּי לְהַתְעַסֵּק עִם הַבְּלִי בְּנֵי-אָדָם, אִף שֶׁהֵם

שנר אָשׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנַחַל

שָׁרְפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל, וַיּוֹרֶה הָרַף לְתַן ח"י מִטְּבָעוֹת לְצַדִּיקָה קֶדֶם הַזּוּוּג, וְכִיצַד לְהַתְנַהֵג אֹז בְּקִדְשָׁהּ, וַיְדַבְּקוֹת הַמַּחֲשָׁבָה בַּתּוֹרָה וּבְמִסְרֵיּוֹת נִפְשָׁהּ, וַיְהִינָהּרָה מְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָהּ. וַיְדַבֵּר מִלְמוֹד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת וּמַעֲלָתוֹ, וּמִרְבָּנוּ בְּעַל שׁוֹ"ת הַמַּבִּי"ט וּסְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים וְצִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ.

ה' כז קס

יַחֲזֹק מְאֹד אֶת הַנִּמְעָן, שֶׁבִקֵּשׁ תִּקּוּן בְּשִׁבְלֵי חֲטָא חֲמוּר מְאֹד, וַיַּעֲזְרוּ עָלָיו:
א. מְקַנְהוּ, תִּקּוּן הַכְּלָלִי וְהַדְּיוּקִי בְּכָל יוֹם. ב. קְרִיאַת שְׁמַע שְׂעַל הַמַּטָּה לְפִי סֵדֶר הָאֲר"י ו"ל בְּכָל לַיְלָה. ג. לְלַמֵּד מִסְכַּת פְּרִיטוֹת בְּקַבִּיעוֹת. ד. לְשַׁמַּח אַחֲרֵים בְּקוֹל נְגִינָתוֹ לְפָנֵי הָעַמּוּד עִם הַדְּלָקַת גְּרוֹת. ה. סֵדֶר לְמוֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. ו. ח"י פְּרָקִים וַיּוֹם תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם. ז. לְמוֹד הַסְּפָר "אָשׁר בְּנַחַל". ח. לְהִיּוֹת חֹזֵק וְאִמִּין בְּהַתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל. ט. לְגַרֵּשׁ אֶת הָעֲצָבוֹת וְלְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבָּרֵךְ בְּשִׁמְחָה. ט. שְׁעוֹר בְּרַמְבַּ"ם בְּכָל יוֹם וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ. י. נְסִיעָה לְצִיּוּן רַבְּנוּ ו"ל בְּאוֹמֶן.

ה' כח קסג

יְדַבֵּר מִמְּצוֹת כְּבוֹד אִם שְׁהִיא אֶלְמָנָה, וְעֲנִין עֲשִׂית הַטּוֹב לְזוֹלַת רַק לְפִי מַה שֶׁבִּאֵמַת טוֹב לְזוֹלַת, וַיַּעֲזְרוּ אֶת הַבַּת שְׁלֵא תִמְנַע אֶת אִמָּהּ מִלְּהַנְשֵׂא שׁוֹב, לְמֵרוֹת הַרְגָּשׁוֹת הַטְּעוּנִים, וַיְזַהֵר עַל זֶה מְאֹד.

ה' כט קסד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת מִמַּעֲשֵׂי הַצִּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר, שְׁזוֹכִים לְהַתְפַּלֵּל בְּעִבּוֹר עִם ה', וּמִיַּחֲדִים יַחֲדִים קְדוּשִׁים לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע עֲלֵיּוֹן לְזֶה הָעוֹלָם, לְהִיטִיב מִטּוֹב ה' לְאַחֲרֵים, אִף הֵם בְּזוּיִים וּשְׁפִלִּים בְּיֹתֵר, עַד שְׁאִין שׁוֹם בְּרִיָּה יוֹדַעַת מֵהֵם כָּלֵל. וַיַּחֲזֹק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל עַל עֲנִין הַנְּתַרְנוֹת בְּבֵית, וְאִיךָ צָרִיךְ לְהַתְנַהֵג בְּחֻמָּה כְּלָפִי הַבְּעַל, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְהַגְבִּיהוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, וַיְגַלֶּה סוֹד הַחַיִּים הַזֶּה, שֶׁכָּכֵל שְׁאֵדָם יוֹתֵר וְתַרְן וְטוֹב לָב, כִּף מִשִּׁיג הַכַּל אֶצֶל זוֹלַתוֹ.

ה' ל קסז

יְזַרְזוּ בְּעֲלֵי סִכְסוּף לְגִשְׁת אֶל דִּין תּוֹרָה וְלְצִיּוֹתוֹ, וַיַּעֲזְרוּ עַל זֶה מְאֹד.

ה' לא קסח

יְדַבֵּר מִחֲסָדֵי ה', וַיַּעֲזְרוּ בְּקִצְרָה עַל ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת וְאִמִּירַת תְּהִלִּים יוֹם יוֹם.

ה' לב קסט

יְגַלֶּה מַעֲלַת מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים וּבְהַפְצָתָם בְּעוֹלָם.

אָשֶׁר תָּכֵן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל שָׁנָה

ה' לג קע

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידָיו בְּמַתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וַיְגַלֶּה מֵהוּת הַדְּבָקוֹת הַנִּרְצִיּוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מְגִנּוֹת מִדַּת הַגִּסּוֹת וְהַגָּאוֹת, בְּחִינַת עֲמֶלֶק בְּגִימְטְרִיָּה ר"ס, וַיַּעֲוֹרֵר לְבָרַח מִזֶּה, וַיְדַבֵּר מִמְדַּרְגַּת יַעֲקֹב שְׂזָכָה לַחֵן, וַיְדַבֵּר מִהַקְּלָפָה לַר"י הַמְּפַתָּה אֶת הָאָדָם, וַיְגַלֶּה צְרוּפִים נְפֻלְאִים בְּסוּד אֱלוֹ הָאוֹתִיּוֹת הַמְּכַנִּיעוֹת זֹאת הַקְּלָפָה.

ה' לד קעב

יְדַבֵּר מִזְכָּרוֹן יוֹם הַמִּיתָה וּמִסְפָּרָיו שְׁחַבֵּר וּמְשִׁיחַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר מְטַעֵה אֶת הַבְּרִיּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּבוּדוֹת, שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְחַזְּקִים אֶת עֲצָמָם, שֶׁרַק עַל זֶה הִיָּתָה כְּדָאִית כָּל הַהֲתַקְרְבוֹת.

ה' לה קעד

יְדַבֵּר מִטְרָדוֹתָיו, וַיִּתְנַצֵּל שְׁלֹכֵן הִיָּה קָשָׁה לוֹ לַעֲנוֹת עַל מְכַתְּבִים מְסֻיָּמִים, וַיִּזְהַר שֶׁבְּמִשְׁפָּחָה שְׂאִין שְׁלוֹם-בֵּית הַיְלָדִים גְּדֻלִים עִם צִלְקַת נִפְשִׁית, וְכֻלָּם מִתְבַּיְשִׁים וְכו', וְלִכֵּן יִבְקֹשׁ לַעֲשׂוֹת יִשׁוּב הַדַּעַת נְכוֹן עַל זֶה וְכו', וַיִּתֵּן עֲצָה פְּרָטִית כִּי־צַד לְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בְּלִי מַחְלָקַת וְעֲצָבִים.

ה' לו קעו

יְדַבֵּר מִיִּשְׂרָיִן לְאָב, שְׂשֻׁנֵי בְּנָיו לֹא־מֵדִים אֲצֵלוֹ, וַיְסַבֵּיר לוֹ מִדּוּעַ לְטוֹבַת הַבֵּן הָאֶחָד הוּא שׁוֹלַח אוֹתוֹ תְּבִיָּתָהּ, וַיּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ כִּי־צַד לְהַתְּנַהֵג עִמּוֹ, וְאִיךָ לָגֵרִם לוֹ לְלַמֵּד כְּפִי חֲלֻשַׁת אָפִיו, וַיְדַבֵּר מִלְּמוּד מְשֻׁנְיּוֹת וַיִּשְׁיִבָה בְּעֵבֹרוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְּפַלֵּל עַל הַצְּלַחַת הַבָּנִים עַל-פִּי שִׁיחָה מְאֹחָד מְאֻשִׁי שְׁלוֹמְנוּ וְקָטַע מִתְּנַא דְּבִי אֱלֹהֵינוּ, וְעַל שְׁמִירָה עַל יְלָדִים עִם מִי הֵם מִתְּחַבְּרִים, וַיְדַבֵּר עַל-פִּי פְּנִימִיּוֹת מְעַנֵּן הַיַּחֲוֹד בֵּין א"ב לְב"ן.

ה' לז קעז

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַמְּסַתּוֹפְפִים בְּצֵלָא דְמַהִּימְנוּתָא, וּמְאִירִים אֶת עֲצָמָם בְּאוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּסְפֹּר בְּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת אֶת כָּל הַהִסְטוֹרִיָּה שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב מֵעַת הַתְּקָרְבוֹתוֹ, וְאִיךָ וְכִי־צַד נִתְקַרַּב וּמַהוּת הַתְּקָרְבוֹתוֹ, וְהִיאִךָ וּמִדּוּעַ פָּרְסַם וְהַגְּדִיל אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' לִוִי יִצְחָק ז"ל, וַיִּשְׁבַּחוּ בְּעֵנֵן שְׁלוֹ, וְאִךָ שְׂיָצְאוּ לוֹ עַל-יְדֵי-זֶה רַעוּת וְכו', וַיִּתְּנָה גְּדֻלָּה כְּאֲבוֹ מִהַרְחַקַת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וּמַה גּוֹרֵם דָּבָר זֶה, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לִילְךָ בְּדֶרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל תְּמִיד.

ה' לח קפז

יַחֲזֵק בַּחוּר שֶׁנִּשְׁלַח מִיִּשְׁיבְתוֹ לְבֵיתוֹ, וַיּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ כִּי־צַד לְהַתְּנַהֵג, וַיִּזְרֹז עַל לְמוֹדָיו.

שנו אשר תכן הענינים בנחל

ה' לט קפח

יחזק הנמצען שזכה להרפס "אשר בנחל" בארץ ישראל, וידבר מקונטרס "אור אמונה", ומאמונה בכלל הממשכת סבלנות לאדם, ויחזר על מה שנדבר במלוח-מלכה מענין זה, על-פי פרשת השבוע, ויעורר למצא את השם יתברך תמיד בכל עת, וענין התקרות והתקשרות לצדיק תמיד, שעל-ידי-זה תהיה תקנה טובה.

ה' מ קצא

ידבר לבחור צעיר שנפגם מאד, ויעוררו שלא להתפעל מפל בעל זקן עב וכו', ויזהירו מכתובת לשון-הרע ודבורו, ויחזקו על גיעות ועבודות בעבודת השם יתברך, ומענין חכמה וישוב הדעת, שלא להיות מבהל ומטרף בכל פעם בהנהגות משנות ובנסיעות מיתרות, ויחזר על מה שנדבר בעת למוד "ספרי-מעשיות", מענין 'שוב יום אחד לפני מיתתך', ויחזקו לתקון נפש על אמירת מקרא, משנה, גמרא, מדרש, בכל יום, ועל הפצת ספרי רבנו ז"ל, שזהו תקון גדול מאד, ולברח מוכוחים.

ה' מא קצו

יחזק בענין הצדקה להדפסת תורת הצדיק האמת, ומענין הספר "אשר בנחל", וידבר ארכות מענין אי ההשגה שיש בצדיק, ועל-כן טוב יותר להתקרב ממרחק, ויבאר זאת על-פי מאמרם ז"ל בכמה מקומות, ואי אפשר לקבל מרבו, כי אם על-ידי מדת היראה, ומי שהולך באמת, אינו צריך לחלק על אף אחד וכו', ויפרש על-פי הקדמה זו (שכל צדיק יש לו הנהגה אחרת) פרשת השבוע וארא, הדבורים שנדברו בבית מדרשו, ויחזק להתמיד בספרי רבנו ז"ל.

ה' מב רד

ידבר מהצער שעובר על בחור מסבת עוונותיו, ורק הצדיק מבין אותו, וכפי שזה מתגלה בספר "אשר בנחל", ויארץ במעלת הזוכה לומר בכל לילה תקון חצות, וגדל התקון הזה, ויספר כמה מאמרים ושיחות בענין.

ה' מג רה

ידבר ממנין שהנהיג לאמירת תקון חצות, ויעורר הנמצען לעשות התחלה חדשה בכל פעם וכו', ויורה ללמד ממוהרנ"ת ז"ל, איך שקל מה שהחיה אותו — זהו הפצה, ובפרט למרחקים, ויחזקו על שזכה לזכות את הרבים כל-כף בהפצת הספרים החדשים, שהכניסו הרהור תשובה ברכבות אנשים.

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שְׁנו

ה' מד רי

יעורר לחיות בשלום ובאהבה עם אנשי שלומנו היקרים המציתים לרבנו ז"ל, ולברת ממחלקת וממקום שמצעים אותו, וינעתיק מ"לקוטי-הלכות", שלכל אחד יש דרך אחרת, אף שמקבל כל אחד מרב אחר.

ה' מה ריא

יגלה שעקר התקון על העבר הוא — להחזיר אחרים בתשובה, ויעורר להתחזק בכל המצבים של האדם, ולמצא הרחבות בתוך הצרות, וירחיב את הדבור על כף, שמתוך צרה — גאלה! ויחזק לא לפל בדעתו כלל, רק לעסוק בתודה והודאה תמיד.

ה' מו ריג

יחזק על ח"י פרקי משניות בכל יום ויום, שהורג את היצר הרע, וינדב מענין הדעת השלם, ויגלה למה זוכים על-ידי-זה, ומענין גלות הדעת, שהיא גלות מצרים, ויבאר ענין משניות, וירמוז בזה סוד גאלת מצרים, סוד הבינה, וינדב מענין "בכל צרתם לו צר", ויחזק על רצונות חזקים אליו יתברך.

ה' מז רטו

יחזק בת ישראל שבעלה קורא עצמו 'חסיד ברסלב', אף נוהג הנהגות משנות שאין להן כלל שרש ויסוד בספרי רבנו ז"ל, ויחזקה איך להחזיר המצב לרצוי, וכשיחנהג באמת על-פי רבנו ז"ל — לא תהיינה בעיות כלל!

ה' מח רטז

יחזק אברך אחד, שידי רב לו בהפצת דעתו של רבנו ז"ל בעולם, וינדב עמו מזכרון יום המיתה, שזהו חזוק גדול מאד, ובפרט להזכה לשמש את רבנו ז"ל, וצריך הרי להחזיק לו ז"ל טובה, פי הוציאנו מאשפות וכו'. ויחזר על התורה 'אחד היה אברהם' וכו', שנדבר בשבת-קדש, ויחזק על שלום-בית מאד, ומענין יחודים קדושים העולים במספר 'אשה' וכו'.

ה' מט רכ

יבטיח עזרתו להפצה, ויפליא השגחתו יתברך הפרטית בענין זה, ויגלה מעלת הזוכה לעסק בהדפסת ובהפצת ספרים המשונים את כל בחירת האדם לטובה, ויחזר על שיחת הרב מטש'הרין בשם מוהרנ"ת ז"ל.

שנח אשר תִּכֶן הָעֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' נ רכא
יחזק אָחַד שְׁעֵשָׂה טוֹבוֹת לְאַחַר, וְהִלָּה מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וְיִתֵּן
עֲצָה פְּרָטִית כַּדַּת מָה לַעֲשׂוֹת.

ה' נא רכב
יחזק שְׁלֵא לְכַעַס — רַק לְלַמֵּד זְכוּת, וְלִשְׁמֹר עַל הַדְּבוּר וְעַל הַבְּרִיאוֹת,
וְשְׁלֵא יִהְיֶה עֶסֶק עִם אַחַר, וְלִכְרַח מוֹפְתוּחִים וּבִטּוּל זְמַן, וְשִׁמְחַתְנוּ עַל
הַתְּקַרְבוֹתָנוּ.

ה' נב רכג
יחזק בַּחֲזוֹר צְעִיר לְהַפְּנֵס לְשָׁנָה בִּישִׁיבָהּ בְּבִנְי־בְרַק, וְרַק אַחֲר־כֶּף לְבוֹא
אֶצְלוֹ, וְיִוָּרֶה לוֹ כִּי־צַד לְהַתְּנַהֵג בְּשָׁנָה זוֹ.

ה' נג רכד
יכתב לְאֵם לְשִׁמֹר עַל בְּרִיאוֹת בְּנָהּ, וְלִשְׁלַחֹ וְלִמְשֹׁף שָׁנָה לִישִׁיבָהּ אַחֲרָת.

ה' נד רכה
יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּאֲרִיכוֹת נְעִימָה מְגִדֵּל הַפְּלִגַּת מַעֲלַת הַצְּדִיקִים
הַשְּׁלֵמִים, אֲשֶׁר הֵם רוֹחֲנִיִּים לְגַמְרִי, וְאִין אֲנָשִׁי גְשָׁמִיוֹת יְכוּלִים לְהַשִּׁיג
בָּהֶם שׁוֹם הַשְּׂגָה כָּלֵל, וְכֶף הָעֲנִיָּן עִם הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת
הַיְחוּד, וְלִזָּה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי פִשְׁטוֹת וְכוּ', וְכֵן בְּעֲנִין
הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבּוֹ וְ"ל, אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׂבָרוֹן לֵב אֲמַתִּי
וְעֲנִיָּה וְכוּ', וְלִזָּה זֹאת כָּל הָעֲנִיָּן הוּא כְּהַתּוּל וְכוּ'. וְיִדְבֵּר מְגִדֵּלֹת
הַהִתְקַרְבוֹת וּמְגִדֵּלֹת רַבּוֹ וְ"ל הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְיִחֲזֵק עַל תּוֹרָה וְתַפְּלָה.

ה' נה רכט
יְדַבֵּר נְעִימוֹת לְמִי שֶׁקָּץ בְּחַיָּיו מִמֶּשׁ, מִחֲמַת הַתְּרַבּוֹת רָעָה שְׂבַתוֹף בֵּיתוֹ
וְכוּ', וְיִדְבֵּר מִעֲנִין חַיִּים אֲמַתִּיִּים וְנְעִימִים עַל־יְדֵי אִוְרוֹ שֶׁל רַבּוֹ וְ"ל,
וְיִוָּרֶה לִילֵךְ רַק בְּמַדַּת הַטּוֹב וְהַרְחָמִים עִם הַבְּרִיּוֹת, שְׂאֵז מִרְחָמִים עָלָיו
מִן הַשָּׁמַיִם, וְלִקְחַת לְלַמֵּד מִסְּכַת גְּמָרָא אַחַת כְּרָאוּי.

ה' נו רל
יְדַבֵּר מִעֲנִין כָּל הַחֲלוּמוֹת הוֹלְכִים אַחַר הַפֶּה, בְּדַרְךְ שֶׁל הַתְּחַזְקוֹת
וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְעַבְדָּה וְלִמְעֵשָׂה, וְיִגְלֶה שֶׁהָאֲמוּנָה הִיא הַגָּשָׁר צַר שֶׁעָלָיו
צָרִיף לְעַבֵּר בְּחַיִּים.

ה' נז רלב
יְדַבֵּר מִעֲנִין יְשׁוּב הַדַּעַת, שֶׁרַק עַל־יְדֵי־זָה אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל שֶׁנֶּט

וּמַעֲנִין רוּחַ הָעוֹלָם הַזֶּה אֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וַיִּפְרְשׂוּ עַל עֲנִין הַהִתְבּוֹדָדוֹת,
שְׁמֵרוּיָחִים עַל-יְדֵי-זֶה בְּכֹל רָגַע וְכוּ'.

ה' נח רלג
יְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת קְבִיעוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שְׂאִינוּ מְצַמְצָם
בְּמִקּוּם פְּרָטִי) וּבְסִפְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת קְבִיעוֹת נִפְלְאָה זוּ.

ה' נט רלד
יְדַבֵּר מִהֵיבָר הָרַע, שֶׁהוּא כַח הַמְדַמָּה, וּמִגְנוּת הַחֲדוּשִׁים הַבָּאִים מִשָּׁם,
וְלִכְן צָרִיךְ לְלַמֵּד שְׁלֶחֶן עָרוּךְ קֹדֶם וְאַחֲרֵי-כֵן. וַיְדַבֵּר מִהַשֵּׁ"ץ, יִמַּח שְׁמוֹ
וְתַלְמִידָיו, אֵיךְ שֶׁקָּלְקְלוּ מְאֹד עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁיהֶם, שֶׁהָיוּ מִכַּח הַמְדַמָּה בְּלִי
הַהֲלָכָה, וְנָטוּ מִדְּרָךְ הַיָּשָׁר, וַיִּזְהִיר לְבָרַח מִלְמוּדֵיהֶם כְּאִלוּ. וַיְגַלֶּה מַעֲלַת
הַלּוֹמֵד בַּחֲדוּשִׁים שֶׁבְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מְקַרְיָאֵת שְׂמַע שֶׁעַל הַמְּטָה
לְפִי גִסַּח הָאֲר"י ז"ל, וּמַעֲנִין שְׁמִירַת הַדְּבוּר.

ה' ס רלו
יְדַבֵּר מִנְצִיחוֹת קְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִהַטְמָאָה שֶׁטְּמְאוּ אוֹתָהּ הָעַרְב־רַב,
וּמִחֻבַּתְנוּ כְּנַגְדָם — לְהַפִּיץ אֱמוּנָה שָׁם דִּיקָא.

ה' סא רלז
יְדַבֵּר מַעֲנִין סְנִדְקָאוֹת לְמִלָּה, שְׂאֵף אִם הַמְנַהֵג שְׁלֵא לְתַן פְּעֻמִּים לְאֶדָם
אַחַד, אֲכַל לְרַבּוֹ כֵּן נוֹהֲגִים לְתַת.

ה' סב רלז
יִפְרֹשׂ הַמְזֻמּוֹר כ"ג שְׁבֻתָּהִים, עַל-פִּי הַקְּדָמוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת מִמֶּנּוּ
הָאֲרִיז"ל וּמִרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וַיַּחֲזֵק עַל-פִּי זֶה לְאַחֵז בְּמִדַּת הַטּוֹב תְּמִיד
וַיִּיטֵב לוֹ.

ה' סג רלח
יְבַאֵר הַשִּׁיחָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבָּהּ קוֹרָא לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת וְאִמִּירַת תְּהִלִּים
— אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וַיִּפְרֹשׂ מֵאַמְרָם ז"ל: 'אֵין עוֹשִׂים נִפְשׁוֹת לְצַדִּיקִים'
עַל עֲנִין הַדְּבוּר מִמוֹהֲרַנ"ת וְרַבְּנוּ ז"ל, וַיְבִיעַ שְׁבַח עַל הַתְּקַרְבוֹתָנוּ
אֲלֵיהֶם, וַיַּעֲתִיק קִטְעַ מִהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "בְּנֵי יִשְׁשֹׁכָר" עַל ל"ב יָמִים עַד
ל"ג בְּעֶמֶר, וַיִּזְזוּ יָמִים מְאֹד וְעַד שְׁבוּעוֹת וְעֲנִינָם.

ה' סד רמ
מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלִמִּידָיו בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב,
וַיִּבְקָשׁם שִׁתְּפִלְלוּ בְּעָדוֹ, וַיַּעוֹרְרֵם לְהִתְמִיד בְּכֹל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה,
וְלִהְיוֹת בִּימֵי נַעֲוִיָּהֶם לְהוֹדִירוֹ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַקְּדוֹשׁ, שֶׁרַק עַל-יְדֵי-זֶה

שם אֲשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בְּנַחַל

יִזְכוּ לְהִשְׁגוֹת גְּבוּהוֹת, וַיִּדְבֵּר עַל־פִּי מֵאֲמָרָם וַיֹּל: הָעוֹלָם הַזֶּה דוֹמָה לְפָרוֹזְדוֹר וְכוּ', וּמַעֲנִין בְּנֵי שָׁל מִשָּׁה רַבְּנוּ וַיֹּל (סוּד הַדַּעַת) גִּרְשׁוֹן וְאַלְיַעֲזָר, וְעֲנִינָם עַל דֶּרֶךְ הָעֲבוּדָה גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שֶׁבָּאָה עַל־יְדֵי שְׂרוּאָה אֶת עֲצָמוֹ כְּגַר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַיִּרְחִיב הַדְּבֹר עַל דֶּרֶךְ הַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת, וַיִּבְאֵר עַל פִּיהֶם כַּמָּה עֲנִינִים נִפְלְאִים, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה וְכוּ', וּמַחֲבֹת הָאֲהָבָה שֶׁבֵּין הַתְּלַמִּידִים, שֶׁרַק עַל־יְדֵי־זֶה אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ וַיֹּל.

ה' סה רמה

יִחֲזַק בְּחֹר שְׂרוּצָה לְהַתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ וַיֹּל, וַיַּעֲוֹרְרוּ לְשֹׁמֵר עַל כָּף בְּסוּד, וּבִיְשִׁיבָה יִלְמַד רַק הַלְמוּדִים שְׁלֹמֵדִים שָׁם, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד בִּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" הַמְּכִין אֶת הַבַּחֲוֵרִים בְּדוֹר הַזֶּה.

ה' סו רמו

יִדְבֵּר מַעֲנִין מְצִיאַת הַזְּוִיג, וַיִּבְאֵר בְּאֶפֶן נִפְלֵא כַּמָּה עֲנִינִים הַשִּׁיכִים לָזֶה, וַיִּחֲזַק עַל הַדְּפָסָה, וַיִּזְכִּיר עֲנִין הַמוֹבָא בְּפִתְּכִים, אֲשֶׁר בְּעַת הַתְּפִלָּה נֶחֱיַן הַרְשָׁעִים בְּגִיהוֹנוֹם, וַיִּזְרוּ לְעַסֵּק הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה, וַיִּתֵּן אִיזוֹ עֲצָה לְהַדְּפָסָה.

ה' סז רמט

יִרְחִיק מְאֹד מִבְּטוּל זְמַן, וַיַּעֲוֹרֵר לְנַצֵּלוֹ גַם בְּעֲנִין יַחֲוּדִים קְדוּשִׁים.

ה' סח רמט

יִחֲזַק בְּחֹר אֶחָד עֲקָשָׁן בְּקִדְשָׁה, וַיַּעֲוֹרְרוּ שְׁלֵא יָבוֹא אֵלָיו כְּרִצוֹנוֹ רַק מִפְּאֵת מִצְבוֹ, וַיִּכְנִיס כָּל כַּחוֹת עֲקָשְׁנוֹתוֹ בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ וַיֹּל, וַיִּתֵּן לוֹ מַה לְלַמֵּד לְעַת עֵתָהּ, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הַהַפְצָה שֶׁל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים הַמְּנַקְדִים, וַיִּזְהִירוּ לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפוֹ וְכוּ'.

ה' סט רנג

יִדְבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשְּׂמִחָה, וַיִּבְאֵר קְטַע מִ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" בְּעֲנִין שְׂמִחָה וְתַפְלָה — יִרְאֶה וְאֲהַבָּה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׂמִיעַת קְלָטוֹת שְׂמִחוֹת, כְּדֵי לְהַשְׁכִּין אוֹרְהָ שֶׁל שְׂמִחָה בְּבֵית, וַיִּזְרוּ עַל עֲנִין הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל הַדְּלָקַת שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זֵית בְּעֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ, וַיִּדְבֵּר מִשְׁבַּת מְבָרְכִין אֲדָר, עַל־פִּי דְבָרֵי הַחֲזוֹנָה הַקְּדוּשׁ מְלוּבָּלִין, וְעוֹד שִׂיחָה בְּעֲנִין 'בְּעַל שְׂמִחָה'.

ה' ע רנו

יִדְבֵּר מִמַּעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים לְגִלוֹת לְכֻלָּם הַחֲדוּשׁ שֶׁהִיָּה בְּעוֹלָם וַיֹּל,

אָשֶׁר תִּכְן הַעֲנִינִים בְּנַחַל שְׂסֵא

וַיְגַלֶּה תְּקוּתוֹ עַל צְנוּרוֹת שְׁפַע בְּשָׁבִיל הַדְּפָסָה, וַיּוֹרֶה לוֹ לְהִיכֵן לְשִׁלַּח הַסְּפָרִים כְּדִי שְׁיִוָּפְצוּ כְּרֵאוּי, וַיְדַבֵּר מִהַדְּבוּרִים שֶׁדַּבֵּר בְּעֵת מְלוּוֹה־מְלָכָה.

ה' עא רנו

יְדַבֵּר מֵעֲנִין נְסִיווֹנוֹת הַחַיִּים, שֶׁרַק דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים כְּנִגְדָם וְכוּ', וַיֵּרֵד לְעֵמֶק בְּעִיּוֹתָיו הַנוֹרְאוֹת שֶׁל הָאֲבָרָה הַנִּמְצָן, וַיַּחְזִקוּ בְּאִפְּן נִפְלָא עַד מָאד, כִּי־צַד לְצֵאת מִן הַצָּרָה הָאֵימָה שֶׁנִּפְלָה בְּחֻלְקוֹ, וַיַּעֲוֹרוּ בְּדַבּוּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ בְּעֵקֶשׁ שְׁנוֹת, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִסּוּד הַגְּלָגוּל וְדְבָרֵי הַבְּעַל־שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ עַל זֶה, וַיַּעֲוֹרֵר לִידַע שֶׁכָּל הָעוֹבֵר עַל בְּנֵי־אָדָם הוּא מִסּוּד זֶה.

ה' עב רסא

יְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד אֲבָרָה אֶחָד, בְּעַל יְסוּרֵינֵי גְדוֹל, וַיּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ לְשִׁלְּם הַחֹב מֵעֵט מֵעֵט בְּכָל פַּעַם, וַיְכַמּוּ שֶׁהוּא בְּחֹב גְּשָׁמִי, כִּי הוּא בְּחֹב רוּחַנִי, וַיֹּאמְרוּ לְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַיְסוּרֵינֵי כְּשֶׁמְקַבְּלִין אוֹתָם בְּאֵהָבָה, וַיַּחְזִק וַיֹּאמֶן מְאֹד מִי שֶׁהוּא בְּעַל יְסוּרִים, כִּי־צַד עַל־יְדֵי דַעַת דְּקִדְשָׁה יוֹכֵל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּאֵמֶת.

ה' עג רסב

יְדַבֵּר מֵעֲנִין, שֶׁהָרָאוּ לוֹ מַה שֶׁכָּתְבוּ סוּפְרִים רְחוּקִים מִהַקְּדוּשָׁה מְאֹד, וַיּוֹכִיחַ שָׂאִין בְּאִפְשָׁרוֹתָם כָּל־לְהַבִּין מִשֶּׁהוּ בְּרוּחַנִיּוֹת, וַיִּזְהַר לְכַבֵּד רַגְשׁוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלוּ שֶׁעָבְרוּ אֶת הַשׁוֹאָה הָאֵימָה, וְלֹא לְכַתֵּב בְּחַרִּיפוֹת נִגְדָם, אִף שֶׁדְּבָרֵיהֶם הֵם שְׁלֹא כְּרֵאוּי, רַק לְדוֹנֵם לְכַף זְכוּת וְלִהְתַּפְּלֵל עֲלֵיהֶם, וְכֵן כָּל אֶחָד שֶׁעָבַר אֶת הַשׁוֹאָה, צָרִיךְ לְתַעַד זֹאת בְּסִפְר לְדוּרוֹת הַבָּאִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַקְּשִׁיּוֹת עַל הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ וְצַדִּיקָיו, וַיְסַפֵּר מֵעֲשֵׂה נִפְלָא מִמּוֹהַרְנָת ז"ל, כִּי־צַד הַחֲזִיר מִשְׁכִּיל בְּתִשְׁבּוּבָה עַל־יְדֵי דְבוּרָיו הַתְּמִימִים.

ה' עד רסז

וַיְגַלֶּה, שְׁגָם הַיּוֹם אִפְשָׁר לְזְכוּת לְהַרְבֵּה מְדַרְגּוֹת, רַק שְׁמַנְסִים אֶת הָאָדָם בְּכָל מִינֵי נְסִיווֹנוֹת וְכוּ', וְהַעֲקָר לְאַחַז בְּמַדַּת הַהִתְחַזְקוֹת.

ה' עה רסח

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַסְּפָר הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי־תַפְלוֹת", וּמְקַבְּלֵת פְּגִי כָּל אָדָם בְּשִׁמְחָה וּמַעַלְת הַמְּלָבִין שְׁנַיִם לְחַבְרוֹ, וַיְגַלֶּה שֶׁכָּל הָעוֹלָם הוּא סִפְר מוֹסֵר חַי, וַיּוֹרֶה לְהַתְּדַבֵּק לְאִנְשֵׁי רַבְּנוּ ז"ל הָאֲמִתִּיִּים וְלִבְרַח מִן הַצְּבוּעִים.

שסב אשר תִּכְן הַעֲנִינִים בְּנַחַל

ה' עו ער
יחזק חֲתָן, שְׁמִי שִׁמְעַתְּ תִּפְלֹתוֹ בְּעִבּוֹר זְוֹג, הוּא יִשְׁמַעֲנוּ בְּעִבּוֹר שְׂאֵר
הַצְּרָכִים וְכוּ', וּמַעֲנִין שְׂאִין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ וְכוּ', וַיֹּרֶה
עַל עֲנִין הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁעַל יָדָה חַיִּים חַיִּים טוֹבִים.

ה' עז רעא
יִתֵּן עֲצָה לְאַחַד, שְׁמֵרְגִישׁ בְּנִפְשׁוֹ שֵׁישׁ לֹאֵל יָדָיו וּבִיכָלְתוּ לִפְתַּח עֶסֶק,
וַיִּחְזְקוּ עַל כָּף, וְכִיצַד יִהְיֶה עֲנִין זֶה אֵל הַקְּדוּשָׁה, כִּכְלִי לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ
שִׁפְעַת רוּחָנִי וְנִשְׁמִי.

ה' עח ערב
יִתֵּן רְפוּאָה לְאִיזוֹ בַת יִשְׂרָאֵל, וְיִבְטִיחַ שֶׁהִיא תִּבְרִיא, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ.

ה' עט רעג
יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל מַדַּת הַצְּנִיעוּת עַל-פִּי מַאֲמְרֵי תוֹ"ל הַקְּדוּשִׁים,
וַיִּחְזְקָה וְאֵת בְּעִלָּה לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּעֲנִין יְלָדִים, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת
הַתִּפְלָה בְּקִבְרֵי רַחֵל אֲמֵנוּ.

פ עדר
מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידָיו בְּמַתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב,
וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַשְּׁלוֹם, הָאֵהָבָה וְהַאֲחֻדוּת בֵּין כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּבִפְרָטִיּוֹת הַתְּלַמִּידִים הַמְּקַרְבִּים לְצַדִּיק, וַיִּחְזַק עַל הַסְּתַפְלוּת נְכוּנָה עַל
הַחַיִּים תוֹךְ נִצּוּל הַזְּמַן לַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, וַיְדַבֵּר מִנְקֻדַּת הָאֲמוּנָה
הַפְּשוּטָה, וַיְבָאֵר עַל-פִּי זֶה פְּסוּק: "שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד" וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין
שִׁבְתָּ, וּכְכֹל שִׁיתְּמִידוֹ בִּימֵי נְעוּרֵיהֶם, כִּף עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁיֵּצְאוּ
לְקִרְיַתְּם בְּעִתִּיד, יֵאִירוּ בְּאוֹר רוּחָנִי.

ה' פא רפ
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מִדְּרַגַּת אֲבֵרָה אָבִינוּ,
וַיִּגְלֶה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְקַרֵּב אַחֲרֵים, וְצָרִיף קֹדֶם לְתַקֵּן אֶת עֲצוּמוֹ,
וַיִּזְהֵר לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עֶסוּק כָּל הַיּוֹם, וַיִּחְזַק שְׁלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִהַחְרוּפִין
שֶׁמְחַרְפִּין אוֹתוֹ, שֶׁאֵלוֹ הֵם הַמֵּים שֶׁמִּצְמִיחִים אֶת הָאֵילָן וְכוּ'.

ה' פב רפב
יִחְזַק אַחַד שֶׁהַחֵל לְדַבֵּר בְּרַבִּים מִדְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעַלְת זֶה
הַעֲנִין, וּמַעַלְת הַמִּשְׁכִּיל אַחֲרֵים בְּיִרְאֵת שְׁמֵים.

אָשֶׁר תַּכֵּן הָעֲנִינִים בְּנַחֲל שֶׁסָּג

ה' פג רפד
יתן עצה מה ללמד בשביל חזוק האמונה, וידבר מה תקון הכללי
ומהמנהג לאמרו בכל יום, ומח"י פרקים משניות, ומענין 'עין יעקב'
ומעלתו, ומלמוד ספרי רבנו ז"ל.

ה' פד רפה
ידבר מענין מצבה לאב, שאין לשנות ממה שבקש, ויבאר ענין ברכת
האב בעת המילה — מתי לאמרה.

ה' פה רפו
יחזק שלא להצטער על דבר שכבר נעשה.

ה' פו רפז
ידבר נפלאות מהגלוי של רבנו ז"ל על-פי "אחד היה אברהם", ויעורר
להתמיד בכל ספרי רבנו ז"ל, ולאכל משניות ולשתות תהלים ולהתלבש
במצוות, ולנדב לצדקת ההדפסה, ועל-ידי תקף השמחה ירפא את פגם
הברית, וירחיב במעלת 'שנים מקרא ואחד תרגום', וגדל המעלה
והתקון בזה.

ה' פז רפט
יעתיק בהרחבה השיחה הנפלאה שדבר במלוגה-מלכה במוצאי-שבת
קדש פרשת משפטים, וקטב הענין סובב על מדת העקשנות, שרצון
רבנו ז"ל היה שלא להתעקש על שום דבר, ומצד שני תבע להיות עקשן
גדול בעבודת השם יתברך. ויבאר היטב שני סוגי העקשנות, ואיך זהו
יסוד גדול ונחוץ בחיי האדם וכו', ויוכיח את הנמצען על שמחזיק בידי
חתנו — בעל ההליכות הפראיות, ומונע בידי בנו — בעל ההקדמות
הנכונות שקבל אצלנו, ויתנה גדל הצחוק המכאיב שיש בזה, ויחזק
מאד.

ה' פח רפז
יגנה את הרגיל בעון נדרים, ויחזק בת ישראל כשרה המעודדת ומחזקת
את בעלה בענין למוד התורה.

ה' פט רצה
יגלה מעלת העסוק בצרכי צבור, שגנחש כעוסק בתורה, ויבהיר כיצד
למדים מאברהם אבינו, בעת שבקש על אנשי סדום, מעלת המזכה את
הרבים, שאין חטא בא על ידו, ועוד זוכה להספיק המון.

שסד אָשֶׁר תִּכְן הָעֲנִינִים בַּנְּחָל

ה' צ רצו

יְדַבֵּר מֵעַנְיַן פּוֹרִים וְסוּד הַשְּׂכָרוֹת וְכוּ', וְכִיצַד צְרִיכִים לְהַתְנַהֵג הַמְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ו"ל כַּחֲסִידֵי בְּרֶסֶלָב מִדּוֹר דּוֹר, שֶׁהֵיוּ מִתְדַבְּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי הַשְּׂתִיָּה (קִצְתַּת יוֹתֵר מִהַרְגִּיל), וְלֹא פְּרָאוֹת וְהוֹלְלוֹת, וַיִּדְבֹּר מֵאוֹר הַפּוֹרִים, וּמִמַּעַלְתַּת הַבִּקְשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֲזוֹ וְכוּ', וּמִהֲנַהֲגַת מוֹהַרְנ"ת ו"ל בַּפּוֹרִים, וְהִקְשֶׁר לְיוֹם הַכַּפּוֹרִים, וּמֵעַנְיַן שְׁלֹחַן עֲרוּף, וְלֹא לְזוֹז מִמֶּנּוּ כִּהְיָא זֶה, וּמִמַּצּוֹת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל.

ה' צא ש

יִתֵּן הַדְרָכָה לְרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, אִיף צְרִיף לְלַמַּד בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת.

ה' צב ש

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְתַּת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁזֶהוּ תַקּוּן גְּדוֹל, וַיַּחֲזֵק אֶת הַנִּמְעָן עַל מִדַּת הַכַּעַס, שֶׁבָּאָה לוֹ בְּעַקְבוֹת כְּשֶׁלוֹנוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית, וַיִּתֵּן עֲצָה, דֶּרֶךְ וַתְּקוּן אִיף לְהַפְטֵר מִכָּל זֶה, וַיִּרְחִיקוּ מִחֲמֻרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁלֹּא לְפִי דְרָגָתוֹ, וַיִּדְבֹּר מִתְקוּן הַכָּלִים וּמִשְׁמַחָה.

ה' צג דש

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת מִדַּת הַשְּׂמֻחָה עַל-פִּי דְבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵדָאֵי לְשִׁמְעַע כָּלִי זָמֵר לְזָכוֹת לְזֶה, וַיִּדְבֹּר מִשְׁבַּח דְבוּרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וַיַּעֲרֹר לוֹמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, וְלִמּוֹד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וַיִּדְבֹּר מִמַּצּוֹת "זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עִמָּלֶק" וְכוּ'.

ה' צד שו

מִכְּתָב כָּלִי לְכָלִּיּוֹת תַלְמִידָיו "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלָב", דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, בּוֹ יִבְקָשׁ לְדוֹנּוֹ לְכַף זְכוֹת, כִּפִּי טְרִדוּתָיו שֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו מִרְבוּי הַצְּרוֹת שֶׁטְרוּד בְּהֵן, וַיִּפְרֹט כְּדָגְמָא כְּמָה מְהֵן, וַיַּחֲזֵק אֶת הַצְּעִירִים הַנִּמְצָאִים אֲצִלוֹ, בְּשִׂקְיָהּ בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר תְּבִיאֵם אֶל חִיּוֹת נִפְלְאָה, כְּשִׂיזְכוֹ לְקַצֵּר מֵהַ שְׁזָרְעוּ בְּהִיּוֹתָם אֲצִלוֹ.

ה' צה שז

יִתֵּן עֲצָה לְזוּג בְּעֵבוֹר בְּנִים. א. זְהִירוֹת בְּנִטְלִית יָדִים תְּחַלֶּה וְסוּף. ב. בְּרַכַּת הַמּוֹזֵן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר. ג. שְׁמִירָה מִמְּרִיבָה, וְזֶה מוֹעִיל גַּם לְעִשְׂרוֹת.

ה' צו שח

יְדַבֵּר בְּעִמּוֹת לְבַחֹר, שֶׁשָּׁבַר כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכֵא לְהִסְתַּוְּפֵף בְּצִלוֹ, וַיִּרְמֹז

אָשֶׁר תִּכַּן הָעֲנִינִים בְּנֶחֱל שֶׁסָּה

לו עֲנִינוּ עַל־פִּי הַסַּפּוּר מִמוֹהֲרַנְתָּ וְלֹא עִם רַבְּנוּ וְלֹא בְּשָׁבוּעוֹת, וּמָה שְׂאָמַר לוֹ רַבְּנוּ וְלֹא אָז, וַיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ תְּנָאִים לְקַבְּלָתוֹ אֲצִלוֹ: א. עֲקַר הַחֲשִׁיבוֹת אֲצִלוֹ — תּוֹרָה וְתַפְּלָה. ב. הַלְמוּדִים הַקְּבוּעִים לְכָל אֶחָד. ג. בְּגָדִים נְקִיִּים וְהוֹפְעָה נְאוֹתָהּ וְרֵאוּיָהּ. ד. שְׁמִירָה עַל הַתַּפְּלוֹת הַקְּבוּעוֹת וּכְנִיסָה לְשַׁעוּרִים. וַיַּחֲזִקוּ בְּכָל מִינֵי חֲזוּק.

ה' צו שׂי

מִכְתָּב כְּלָלִי לְכַלְלִיּוֹת תַּלְמִידֵינוּ בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיַּחֲזִקְם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִהְיוֹתֵם בְּסֹדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְלִבְרַח מִפְּרִסּוּמִים שֶׁל הַבָּל, וְלִהְיוֹת מְלֵהֲסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִלְמַד אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְתָּ", כְּפִי שְׂסֹדֵר לְפִי יָמֵי הַחֲדָשׁ, וְלִהְיוֹת לְעַל סֹדֵר הַתּוֹרוֹת, וְעַל-יָדֵי הַמְּשַׁכַּח רִוְחָנוֹת אֱלֹקוֹתָיו עַל עֲצָמוֹ זוֹכֵה לְבַטֵּל הַתְּאוּרוֹת מִמֶּנּוּ, וְהַעֲקַר לְקַשֵּׁר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבִיר, וְטוֹב לְהוֹדוֹת לַה' עַל הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְצַדִּיק.

ה' צח שׂיב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת לְמוֹד ת"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם, וַיֶּאֱרִיךְ קֶצֶת לְבָאֵר גְּדֹל הַמַּעַלָּה שֶׁל לְמוֹד מְשֻׁנוֹת בְּכָל־ל, עַל-יָדֵי כְּפָה חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, וַיַּעֲוֹר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

ה' צט שׂטו

יְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת מִמַּעַלְתַּת מִדַּת מְאָרִיךְ אַף וְסִבְלָנוֹת, וַיִּגְנֶה מְאֹד מִדַּת הַפְּעֵס וְהַרְצִיחָה, שְׂבָאָה עַל-יָדֵי הַפְּגָם הַחֲמוּר, וְלִהְיוֹת — כְּכֹל שִׁיְהִי סִבְלָן, כִּי יִהְיֶה שְׂמוֹר בְּקֹדֶשׁ הַבְּרִית, וַיִּזְהַר וַיִּתְּרָה, וַיַּחֲזֵק וַיַּעֲוֹד בְּאִפְסָן נִפְלֵא עַד מְאֹד.

ה' ק שׂיז

יַחֲזִק בְּחוֹר אֶחָד שְׂבָשָׂרוֹ, שְׂקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּשָׂבִיל תַּקּוּן — לְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ וְלֹא, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעַלְתַּת גְּדֹל הַתַּקּוּן הַזֶּה, שְׂמוֹעִיל מְאֹד לְתַקֵּן חֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

ה' קא שׂיט

יַחֲזִק אֶחָד כִּיִּצַד לְשֹׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ: הֵן עַל-יָדֵי הַקְּפָדָה עַל שְׁנֵה, שְׂתַּבִּיאֵהוּ לְנִיחָא לְמַחֲזִין, וְהֵן עַל-יָדֵי הַנְּהַגָה נְכוֹנָה עִמָּה, וְשְׂתִיקָה עַל הַתְּרַפּוֹת וְכו'.

ה' קב שׂכ

יְדַבֵּר מִנְּסִיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְשֹׁאִין הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּאֵר בְּטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו וְכו', וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל הָאָדָם, זֶה מִצַּד שְׂרָשׁ הַנְּשָׂמָה וְכו',

שסו אָשֶׁר תִּכֶן הָעֲנִינִים בְּנַחֵל

וְהִצְדִּיק יוֹרֵד לְצַנּוֹר שֶׁל הָרַע וְכוּ', וְאָדָם צָרִיף לְשִׁמְחַת בְּשִׁמְחַת
הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וְכֵן בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת, וְלִשְׁמַחַת אֶת ה' עַל-יְדֵי
תְּפִלָּה לְפָנֵי הָעַמּוּד, וְכֵן אֶת בְּנֵי-אָדָם, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל קִיּוֹם מְצֻוֹת
צִיּוּת, וְיִגְלֶה קֶצֶת מִמַּעֲלָתָהּ בְּהִרְחֻבָּהּ וְעִנֵּן תְּכַלֵּת בְּצִיּוּת.

ה' קג שִׁכְג

יֵאָחַל לְבַת יִשְׂרָאֵל וְיַעֲזֹרָהּ לְהִשְׁפִּיעַ עַל בְּעֻלָּה שְׂמֵחָה וְנַחֲתָה, כְּדֵי שְׂיֻכַּל
לְעַבֵּד אֶת ה', וְיִדְבֹר עַל כַּמָּה עֲנִינִים בְּפִרְטֵיּוֹת, וְכִבּוֹד אִמָּה הָאֵלְמָנָה,
וְיַמְעִינֵן נְסִיעָה לְאוֹמֵן רַק עִם דְּרָכָיו.

ה' קד שִׁכֵּד

יִתֵּן יְצֵה לְבַת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵשׁ לָהּ בְּעַל, אָשֶׁר הוּא אִישׁ חֲמָה, וְיִנְהִיג אוֹתָהּ
בְּחֻמָּה לְקִרְיַת שְׁלוֹם מִחֻלַּט עִם בְּעֻלָּה, וְיִגְלֶה לָהּ הַמַּעֲלָה אִם תִּזְכֶּה
לְשִׁתֵּק וְלֹא לְעֻנוֹת כְּנִגְדּוֹ בְּשִׁעֵת כַּעַס וְיַחֲזֵק מְאֹד.

ה' קה שִׁכּו

יֵשִׁיב מַעֲנֶה לְשׂוֹאֲלוֹ בְּעִנֵּן לְעֵרֶף 'סִדְר' בְּמִקּוֹם נִדָּח בְּעַבּוּר רְחוּקִים,
וְיִגְלֶה מַעֲלַת הָעֲנִינֵן וּבְתַנְאֵי שְׂהֵאֲשָׁה מִסְכָּמַת.

ה' קו שִׁכּוּ

יִתֵּן יְצֵה לְסוֹבֵל מִכָּאֵב שְׁנַיִם, כִּי־צַד יְקִיִּים אֶת הַמְצֻוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל
אֲכִילַת מִצֵּה בְּלִיל הַפֶּסַח.

ה' קז שִׁכַּח

יִזְרֶה דָרֶף כִּי־צַד לְהַחֲיוֹת לֵב אֵלְמָנָה בְּלִיל הַסִּדְר, אוֹ עַל-יְדֵי הַזְמִנָּה
לְבֵיתוֹ, שְׂאִין לְמַעֲלָה מְזֵה, וְאִם מִתְעַקֶּשֶׁת וְכוּ', כְּדֹאֵי לְאַרְגֵּן כַּמָּה
אֵלְמָנוֹת וְכוּ', שְׂתִשְׁכְּנָה בְּצוֹתָא.

ה' קח שִׁכַּט

יֵאָמֵר מוֹסֵר לְבַת יִשְׂרָאֵל שְׂהִתְגַּרְשָׁה פְּעַמִּים, וְעַתָּה בְּשִׁלְיִית אֵינָה
מִתְנַהֶגֶת כְּרֵאוּי, אֲזַי הִתְקַרַּח לָהּ לְשָׁנוֹת מְדוּתִיָּה הָרַעוֹת.

ה' קט שִׁכַּט

יִדְבֹר מַעֲנֵן הַכּוֹנֵן הַנְּרִצִּית כְּעַת שְׂאוּפִים אֶת הַמְצֻוֹת, שְׂעוֹשִׁים רְצוֹנוֹ
יִתְפָּרֵף, וְכֵן בְּשִׁאֵר הַמְצֻוֹת לְכוֹן בֶּן.

ה' קי שִׁל

יִדְבֹר מַעֲנֵן תַּחֲתֵת הַמַּתִּים הַמַּתְחַלֵּת מִטְּבִרְיָה, וְיַמְעִינֵן 'קִמְחָא דְּפִסְחָא'
וְעִזְרָה לְזוּלַת לְפָנֵי הַחֵג כְּהִכְנֶה לְגֵאֲלָה.

אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנִחַל שְׂסוּ

ה' קיא שלא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמֶּה שְׁגוֹרָמִים הַסְּפָרִים בְּעוֹלָם, וְשַׁעַל יָדָם נִהְנִים גַּם אֵלֹה
בְּעֲלֵי הַחֲבִיּוֹת שְׂאוֹסְפִים כְּסָפָם בְּרַחְבֵי הָעוֹלָם בְּזִכּוֹת אֵלֹה הַסְּפָרִים,
וַיִּתְּנָה גְדֹל רַעַת הָעֲנָן שֶׁהֵם חוֹלְקִים עַל זֶה, וַיִּגְלֶה מֶה נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם
עַל-יְדֵי הַהִפְצָה, אִף שֶׁהִיא בְּתוֹךְ 'הַעֲלָמָה' נוֹרְאָה כְּזוֹ, וַיִּבְהִיר שְׂדֵבֵר
רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ מְצַמֵּץ אֶצֶל אָדָם פְּרָטִי.

ה' קיב שלד

יִתֵּן עֲצָה לְאַחַד שְׂאֵמוֹ הַמְּעַרְעֵרֵת בְּנִפְשָׁהּ מוֹנֵעַת אוֹתוֹ מִלְּהִתְחַתֵּן.

ה' קיג שלה

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה, וּמִנּוֹרְאוֹת
מַעֲלַת קִדְשַׁת הַמִּחְשָׁבָה, שֶׁעַם זֶה מִתְּפָאֲרִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

ה' קיד שלז

יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַמְּנִיעוֹת, הַטְּרַחוֹת וְהַיְגִיעוֹת שֵׁשׁ בְּעֲנָן הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ
ו"ל, וַיִּבְאֵר עִמָּק פְּנִימִיּוֹת הָעֲנָן הַזֶּה.

ה' קטו שלח

מִכְתָּב כְּלָלִי אֶל כְּלָלִיּוֹת תְּלִמִּידָיו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, בּוֹ יִבְאֵר הָעֲנָן
שֶׁהָעוֹלָם מְטַעֵה אוֹתָנוּ, וְצָרִיף לְחַפֵּשׁ בְּכָל דְּרָכָיו אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיִּגְלֶה
הַנִּפְלְאוֹת שְׂזוֹכִים לְהַרְגִישׁ בְּכָל לְמוֹד וְלְמוֹד, וְרַק בְּעֵבֹר זֶה יִרְדְּנוּ לְזֶה
הָעוֹלָם, וּכְמוֹ בְּמַחְלוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת רְצִים אַחַר הָרוֹפֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, כִּי
בְּחִלֵי הַנִּפְשׁוֹת צָרִיף לְרוּץ אַחַר הָרוֹפֵא הָרוֹחֲנִי, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו"ל. וְהַעֲקֵר
לֹא לְהִזְנִיחַ אֶת הַרְצוֹן יִהְיֶה מֶה שִׁיְהִיָּה, וַיִּמְשִׁיף הַלֵּב אֶל עֶסֶק גְּלוּי
הַכְּסוּפִין וְהַרְצוֹנוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּקְבִּיעַת שְׁעוּרִים בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה,
וַיַּעֲוֵר לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל.

ה' קטז שמב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן קָשׁוּר הַמַּחֵ אֶל הַכְּתָב, וּמַעֲנֵן חִדוּשֵׁי תוֹרָה
אַמְתִּיִּים, שֶׁלֹּא מִהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וְכוּ', שֶׁהֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶד "הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ", וַיִּשְׁבַּח תְּלִמִּידוֹ שְׁעוֹסֵק בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁבֹנָה
רוֹאֶה שֶׁהִיָּה שְׁנָה הַכֹּל וְכוּ'.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכפלי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל
הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני
עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק
יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא,
זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה
בזמירות נריע לו: פי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את
בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו
ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל ביחסי בך: אמרת ליהוה אדני אתה,
טובתי בלעליך: לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי
כל חפצייכם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בלאסוף נסביהם מדם,
ובלאשא את שמותם על שפתי: יהוה מנת חלקי וכוסי, אתה
תומך גורלי: חבלים נפלו לי בנעימים, אפינחלת שפחה עלי:
אברך את יהוה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי
יהוה לנגדי תמיד, כי מימיני בלאמוט: לכן שמח לבי ויגל
כבודי, אפיבשרי ישכן לבטח: כי לאתעזב נפשי לשאול,
לאיתתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות
אתפניך נעמות בימינך נצח:

תקון הפללי

לב.

לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע בְּסוּי חֲטָאָה: אֲשֶׁר־יֵאָדָם, לֹא יִחְשָׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֹׂאֲנָתִי כָּל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָה, נִחַפְּךָ לְשׁוֹדִי בְּחֶרְבְּנִי כִּי־ן סָלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעָה, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשְׁעֵי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חַסִּיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצְאָה, רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים אֱלֹהִי לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי (*). מִצַּר תִּצַּרְנִי רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּכֵנִי סָלָה: אֲשֶׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִּלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין כְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְכַלּוֹם בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: רַבִּים מְכֹאֲזִיבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה חֲסֵד יִסּוּבְּכֵנוּ: שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי. כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֹתָ בְּחִלּוֹ: אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנּוּנִי, רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: וְאִם־כָּא לְרֹאוֹת, שׁוֹא יִדְבֵר, לְבוֹ יִקְבִּץ־אוֹן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאָי, עָלַי יִחְשָׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר־בְּלִיעַל יֵצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחְמוֹ, הַגְדִּיל עָלַי עֲקָב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְחַקִּימְנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם: בְּזֹאת יִרְעֵתִי בַּיַּחֲפָצַת בִּי, כִּי לֹא־יִרְיַע אוֹיְבֵי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמּוֹי, תִּמְכֹּת בִּי,

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

ותציבני לפניך לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד
העולם אמן ואמן:

מב.

למנצח משפיל לבני קרח: כאיל תערג על-אפיקי-מים, כן נפשי
תערג אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי
אבוא ואראה פני אלהים: היתה לי דמעתתי לחם יומם ולילה
באמר אלי כל היום, איך אלהיך: אלה אזכרה ואשפכה עלי
נפשי, כי אעבר בסף, אהדם עד-בית אלהים בקול-רנה ותודה,
המון חוגג: מה-תשתוחחי נפשי ותהמי עלי הוחלי לאלהים כי
עוד אודנו ישועות פניו: אלהי, עלי נפשי תשתוחח על-בן
אזכרה מארץ ירדן, וחרמונים, מהר מצער: תהום-אל-תהום
קורא לקול צנוריה, כל משפריה וגליה עלי עברו: יומם יצוה
יהוה חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: אמרה לאל סלעי
למה שכחתני, למה-קדר אלה, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי
חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איך אלהיך: מה-תשתוחחי
נפשי ומה-תהמי עלי הוחלי לאלהים פי-עוד אודנו, ישועת פני
ואלהי:

נט.

למנצח אל תשחת לדוד מכתם, בשלח שאול וישמר את-הבית
להמיתו: הצילני מאיבי אלהי, ממות-קוממי תשגבני:
הצילני מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה ארבו לנפשי
יגורו עלי עזים, לא-פשעי ולא-חטאתי יהוה: בלי-עון ירצון
ויפוננו, עורה לקראתי וראה: ואתה יהוה-אלהים צבאות אלהי
ישראל, הקיצה לפקד כל-הגוים אל-תחן כל-בגדי און סלה:

תקוץ הפללי

וְשׁוּבוּ לְעָרֵב יַחְמוּ כְּכֶלֶב, וְיִסּוּבּוּ עִיר: הֲנֵה יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם,
חַרְבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, בְּיַמֵּי שִׁמְעַ: וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־לָמוֹ,
תִּלְעַג לְכַל־גּוֹיִם: עֲזוֹ, אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי: אֱלֹהֵי
חֲסָדֵי יְקֻדְמֹנֵי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: אֶל־תִּהְרַגְם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עִמּוֹ,
הִנִּיעֵמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנוֹ אֲדָנָי: חֲטֵאת־פִּימוֹ דְּבַר־
שִׁפְתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֲלֹהֵי וּמִמִּכְשַׁשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלְהַ בַּחֲמָה,
כִּלְהַ וְאֵינָמוּ וְיִדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סִלְהַ:
וְיִשְׁבוּ לְעָרֵב יַחְמוּ כְּכֶלֶב, וְיִסּוּבּוּ עִיר: הֲמָה יִבְיַעוֹן לְאַכֹּל,
אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וְיִלְיִנוּ: וְאֵנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְנֶן לְבַקֵּר חֲסִדֶךָ,
כִּי־הֵייתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּסָם, בְּיוֹם צָר־לִי: עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְרָה,
כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז.

לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן לְאַסַּף מִזְמוֹר: קוֹלִי * אֶל־אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה,
קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנָי דַּרְשָׁתִי,
יְדֵי לַיְלָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָ הַנְּחָם נַפְשִׁי: אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִטֶפָה רוּחִי סִלְהַ: אַחֲזַת שְׁמֵרוֹת עֵינָי,
נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמוּם מִקִּדְמָם, שְׁנוֹת עוֹלָמִים: אֲזַכְּרָה
נִגְיַנְתִּי בְּלַיְלָה, עַם־לִבְבִי אֲשִׁיחָה, וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח
אֲדָנָי וְלֹא־יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: הָאָפֶס לְנִצַּח חֲסָדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר
וְדָר: הַשְׂכַּח חֲנוּת אֵל, אִם־קִפֵּץ בְּאַף רַחֲמָיו סִלְהַ: וְאֲמַר חֲלוּתֵי
הִיא, שְׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: אֲזַכְּרָה מֵעַלְלֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכְּרָה מִקִּדְמָם פְּלֹאֵךְ:
וְהִגִּיתִי בְּכָל־פְּעֻלֶךָ וּבְעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָבְךָ,
מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: אַתָּה הָאֵל עֹשֶׂה פְּלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עוֹד:

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקוץ הפללי

גאלת בזרוע עמה, בני יעקב ויוסף סלה: ראוי מים אלהים, ראוי
מים יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו שחקים,
אף־חצציה יתהלכו: קול רעמה בגלגל, האירו ברקים תבל, רגזה
ותרעש הארץ: בים הרבה ושכילה במים רבים, ועקבותיה לא
נודעו: נחית בצאן עמה, ביד משה ואהרן:

צ.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר:
בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד־עולם
אתה אל: תשב אנוש עדי־כא, ותאמר שובו בני־אדם: כי אלה
שנים בעיניך פיום אתמול כי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם,
שנה יהיו, בבקר פחציר יחלה: בבקר יציץ וחלה, לערב ימולל
ויבש: כי בלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: שתה עונתינו לנגדה
עלמנו למאור פניה: כי בלימינו פנו בעברתך פלינו שנינו
כמו־הנה: ימי שנותרנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים
שנה, ורחבם עמל ואון, כי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפה,
וכיראתך עברתך: למנות ימינו פן הודע, ונביא לבב חכמה:
שובה יהוה עדימתי והנחם על עבדיך: שבענו בבקר חסדה,
ונרננה ונשמחה בכלימינו, שמחנו בימות עניתנו, שנותר ראינו
רעה: יראה אל־עבדיך פעלה וחדרה על בניהם: והיו נעם אדני
אלהינו עלינו, ומעשה ידינו פוננה עלינו, ומעשה ידינו פוננהו:

קה.

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו
זמרו־לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ישמח
לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו

תקון הכפלי

נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי־פיו: זרע אברהם עבדו בני
יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל־הארץ משפטי־ו: זכר לעולם
בריתו דבר צוה לאלה דור: אשר כרת את אברהם ושבותו
לישחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לה אתן
את ארץ כנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר כמעט וגרים
בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל־עם אחר: לא הניח אדם
לעשקם ויזכח עליהם מלכים: אל תגעו במשיחי ולנביאי אל
תרעו: ויקרא רעב על־הארץ כל מטה־לחם שבר: שלח לפניהם
איש לעבד נמכר יוסף: ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: עד עת
בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירהו משל עמים
ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל־קנינו: לאמר שריו
בנפשו וזקניו יחכם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ־חם:
ויפר את־עמו מאד ויעצמהו מצריו: הפך לבם לשנא עמו
להתנבל בעבדיו: שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו־כם
דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשף ויחשיף ולא מרו
את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ ארצם
צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם:
נתן גשמיהם ברד, אש להבות בארצם: ויך גפנם ותאנתם,
וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: ויאכל
כל־עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: ויך כל בכור בארצם,
ראשית לכל־אונם: ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו פושל:
שמח מצרים בצאתם, פיי־נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסה,
ואש להאיר לילה: שאל ויבא שליו ולחם שמים ישביעם: פתח
צור ויזובו מים, הלכו בעצות נחר: כי זכר את־דבר קדשו,
את־אברהם עבדו: ויוציא עמו בששון, ברנה את בחיריו: ויתן

תקון הכללי

להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: בעבור ישמרו חקיו
ותורתיו ינצרו, הללויה:

קלז.

על נהרות בכל שם ישבנו, גם בכינו בזכרנו את-ציון, על
ערבים בתוכה תלינו פנרותינו: כי שם שאלנו שובינו
דברי-שיר, ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: איך נשיר
את-שיר יהוה, על אדמת נכר: אם-אשכח ירושלים תשכח
ימיני: תדבק לשוני לחכי, אם לא אזכרי, אם-לא אעלה את
ירושלים על ראש שמחתי: זכר יהוה לבני אדם את יום
ירושלים, האמרים ערו ערו עד היסוד בה: בתכל השודדה,
אשרי שישלם-לך את-גמולך שגמלת לנו: אשרי, שיאחו ונפץ
את-עלליך אל הפלע:

קנ.

הללויה, הללואל בקדשו, הללויה ברקיע עזו: הללויה
בגבורתיו, הללויה פרב גדלו: הללויה בתקע שופר
הללויה בנבל וכנור: הללויה בתוף ומחול, הללויה במנים ועגב:
הללויה בצלצלי-שמע, הללויה בצלצלי תרועה: כל הנשמה
תהלל יה, הללויה:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכות עמו יגל יעקב ישמח
ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם,
יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת

רפאל בן מטילדה ז"ל

אסתר בת מרגו ז"ל

אברהם בן אסתר ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

ולהצלחת משפחת ויצמן

מרגלית בת אסתר ויהודה בן חנה

שיזכו לרפואה שלמה בגוף ובנפש ופרנסה בנקל,

ושיזכו לראות נחת מכל ילדיהם

ולזיווגים הגונים בקרוב

לאסף בן מרגלית ושרה בת מרגלית

וכן להצלחת

שולמית מלכה בת מרגלית

נאוה פיגא בת מרגלית

אליעזר שלמה בן מרגלית

מאיר בן מרגלית

אורלי בת אסתר

יעקב בן אסתר

שיזכו ליראות ניסים ונפלאות בקרוב ממש

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משפחת שלמה:

גיא אברהם בן **עדנה, נטלי** בת **עופרה** - בריאות
אמונה בת **נטלי, אליעזר שלמה** בן **נטלי**
מאיר ישראל בן **נטלי, נחמן נתן** בן **נטלי**
פרנסה, נחת מהילדים, בריאות
שיזכו להיות מקורבים לצדיק האמת כל ימי חייהם

צבי בן **עדנה ובתאל** בת **עדה אדלה**
בית משלהם ביבנאל ולידה קלה

נחמן, שילת, ואסתר מלכה בני **בתאל**
שיזכו להיות קדושים וטהורים
ויהיו מקורבים לצדיק האמת כל ימי חייהם

שולמית בת **יפית** - לידה קלה
דוד בן **שולמית, יהונתן** בן **שולמית**
עדה אדלה בת **סימונה** - בריאות פרנסה ובית
חגי בן **עליזה** - בריאות, פרנסה, חזרה בתשובה
זהבית בת **עדה אדלה** - בריאות, פרנסה, חזרה בתשובה
גיא בן **עדה אדלה** - פרנסה, חזרה בתשובה
ירין בת **טלי** - חזרה בתשובה
משפחת סיבוני

משפחת לוגסי:

עופרה בת **זהרי** - בריאות, **שמעון** בן **חסיבה** - בריאות, חזרה בתשובה
נועה בת **אידיט, מור** בן **עופרה** - חזרה בתשובה
דור בן **עופרה** - חזרה בתשובה, אידיט בת בתיה - לידה בנקל
יעל בת **עופרה** הצלחה בזיווג
אופיר בן **סוליקה** - הצלחה בזיווג
סוליקה בת **תמר** - בריאות, פרנסה, **שמעון** בן **מרסדס** - בריאות, פרנסה
מירב בת **סוליקה** - חזרה בתשובה, **אלירן** בן **דולי** - בריאות
סיוון בת **דינה** - חזרה בתשובה, **קארין** בת **לאה** - חזרה בתשובה
וובט בת **שוש** - חזרה לארץ הקודש, **סימה** בת **דולי** - החלמה מהמחלה.

משפחת קלמיאן:

עפר אפרים בן **יוכבד, חנה** בת **זהרי**
שרה רבקה בת **עפר אפרים**
משה בן **שרה, הילה** בת **חנה**

משפחת עזרא:

שגית בת **אילנה, יריב** בן **יאורה**
שמעון בן **שגית, חנה אסתר** בת **שגית**
שמואל בן **סניורה**

הספר הקדוש הזה נדפס
להצלחת:

**אליעזר שלמה בן מיכל
נחמה מרגלית בת שמריה**

לזרע של קיימא בריאים ונפשם ובשכלם ובגופם ושילכו בדרך **מוהרא"ש** זיע"א.
שיזכו לפרנסה בשפע לבית משלהם ללא חובות ולכל מילי דמיטב.
שיזכו לחמידו דאורייתא והתמדת התורה.

שיזכו לשלום בית ונחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם בס"ד.
בריאות בגוף ובנפש שיזכו לקיים את רצון השם בשלמות.
ושיהיה להם הצלחה בכל מעשה ידיהם ושיפטרו מהצבא אמן ואמן.
ולרפואת:

**הרצל טוביה בן לאה, דינה בת גרסיה
לאה בת דינה, יאיר בן שרה
אסתר בת מורברי**

ושיזכו לאריכות ימים ושנים וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם
ואליעזר שלמה רפאל בן יהודית לרפואה שלמה.

לעילוי נשמת:

מורינו ורבינו עטרת ראשנו **המוהרא"ש** הקדוש זיע"א
ואשר בן רפאל ז"ל

פנחס בן מלכיאל. שרה בת אסתר, הלל אברהם בן עדנה.

להצלחת:

גד בן דינה, מיכל בת אסתר, משה בן ציונה, שמחה בת רחל.

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות ולהצלחת **ירון בן אליס** היו' ו**אלינור** בת **סוזן** למשפחת
אופנגג לזרע קודש בר קיימא

ולקניית בית ביבנאל והצלחה ברוחניות ובגשמיות

ולעילוי נשמת

אבי מורי זאב בן יהודה ע"ה

שנלב"ע ביום ל' בתשרי תשע"ו

ולעילוי נשמת אמי מורתי **אליס** בת **אסתר** ע"ה

שנלב"ע ביום א' בתמוז תשס"א

יהודה בן **זאב** ע"ה

אברהם בן **יהודה** ע"ה

ישראל בן **יהודה** ע"ה

פינחס בן **שמחה** ע"ה

רותי בן **אסתר** ע"ה

רחל בן **אסתר** ע"ה

אלמוג בן **רחל** ע"ה

עובדיה יוסף ז"ל בן ורד תחי'

גיא ז"ל בן **ציפורה** תחי'

מיכאל ז"ל בן **אליהו** היו'

שמחה בת **מסעודה** ע"ה

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
משפחת סעדו הע"י:
יחזקאל בן רחל הי"ו
יפה בת חסיבה תחי' - רפואה שלמה
אסף מסעוד בן יחזקאל ויפה הי"ו
רחל בת נעמי תחי' - לידה קלה
אליעזר שלמה בן רחל הי"ו
שמעון בן רחל הי"ו
מלכה בת רחל תחי'
נחמן נתן בן רחל הי"ו
יחזקאל בן רחל הי"ו
נעמי בת תמרה תחי' - לרפואה שלמה
יעקב יששכר בן רחל הי"ו
ששיזכו ליראת שמים טהורה ושמחה ופרנסה טובה.
יוסף בן אליס - לזיווג הגון
נתנאל בן יפה הי"ו
יוסף (ספיר) בן יפה הי"ו

לעילוי נשמת:

רבי אליעזר שלמה בן רבי מנחם זאב זצוק"ל
ותלמידו הנאמן אשר בן ג'ולייט ע"ה

חסיבה בת מרים ע"ה
מסעוד בן עליה ע"ה
נחום בן יחזקאל ע"ה
רחל בת כחלה ע"ה
דניאל בת יעל ע"ה
מאיר בן בנימין ע"ה
רעיה בת תמרה ע"ה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת

משפחת קצב

אסתר בת **רבקה ועמרם** בן **רינה**

שיזכו לשלום בית ופרנסה בנקל

שיזכו לרוות נחת מילדיהם:

**מלכה, אליעזר שלמה, נחמן נתן, שמעון מאיר,
מנחם זאב ורחל בני אסתר**

הצלחה בחינוך על דרך הקדושה והטהרה

עמרם בן רינה ימשיך לתמוך בכולל "תפארת בנימין"

לעילוי נשמת:

מורי אבי **מוהרא"ש** הקדוש

ת.נ.צ.ב.ה

רפואה שלמה:

ליוזם ניסים בן **מסעודה**

רבקה בת **נעמי**

נעים בן **אלימור**

ספר הקדוש הזה נדפס לזכותו והצלחתו
של **יוסף בן רוחמה** הי"ו,
שיזכה לחזור בתשובה שלמה
ברחמים,
ושהקב"ה יעזור לו להצליח בכל
דרכיו,
שתהיה לו פרנסה בשפע גדול
בארץ ישראל,
ונישואין בקרוב עם
סמדר בת **פאני** תחי'
ושיזכה לזרע של קיימא לעבודתו
יתברך.

